

My Utmost For His Highest

A ropui nan ka theihna sang ber

Mizo-PB
2015/3M
ISBN 978-81-909506-6-4

My Utmost For His Highest (Regd.)
Copyright by **Oswald Chambers Publications Association Ltd.**
Original Edition Copyright 1935 by Dodd, Mead and Company, Inc.
renewed By Oswald Chambers Publications Association Ltd.

Published by **Indian Evangelical Mission**, Bangalore
by special arrangement with
Discovery House Publishers,
3000 Kraft Avenue SE, Grand Rapids, Michigan
49512 USA.

All rights reserved

Printed in India

Unless otherwise indicated Scripture quotations are from Holy Bible printed by Bible Society of India

Printed at Matha Printers, Bangalore
Tel: 9886809060, e-mail: mathaprints@gmail.com

Cover Design Visuals Concept : John Ten Ten

...Oswald Chambers-a hian kan theihna sang ber kan Pathian hnena pe tur chuan kan in pumpek a, kan inhlán ngai. Pathianin kan tan a in pumpekna tarlanna chiang tak chu Kross hi a ni. Pathian Thlarau Thianghlim hrúaina a in nghat chungin Pathiana mi nung pathum te zia kan hre chiang thei ngei ang.

A ropui nan ka theihna sang ber

(The Golden Book of Oswald Chambers)

Translated by Rev. Zoramsanga

Letlingtu Thuhma

'A Ropui Nan Ka Theihna Sang Ber' hi 'My Utmost For His Highest' Oswald Chambers-a ziak, Mizo tawnga lehlin a ni a. Oswald Chambers-a thusawi lak khawm leh kaih tawi a ni ber e. Amah hi Pathian hnena inpumpek a nih avangin a thusawite pawh hi a khauh hle thin a, 'Kristian naran leh ti mai mai tan chuan chhiar chi a ni lo ve' ti te pawhin an sawi hial thin. Mizo tawnga chhiar theih a lo ni ta hi a lawmawm hle a. Hemi lehkhabu lehlin kawngah hian Dr. Rohmingmawii, Pu John Lalhrualitunga (M.A.), Tv Lalhmunzauva Tlau (B.D.) leh Tv Rochungnunga (B.D.) ten min pui bawk a, an chungah ka lawm hle a ni.

Pu Yohan John Kunnenkeril-in he hna thawk tur hian nikum lam atang khan mi a beisei tawh a, hmanhmawh taka chhuah an duh avangin duhthusama chip turin hun a awm lo va. A thu hi a ril em avangin hmun thenkhatah chuan a nihna kan phawk chhuak zo lo vang tih a hlauhawm hle. Type setting, cover leh editing hi Rev. K. Lalthlanpuia'n min puia, a lawmawm hle a ni. A chhiartuten malsawmna an chan ngei beiseiin duhsakna kan hlan e.

Rev. Zoramsanga

Oswald Chambers chanchin tawi

Oswald Chambers hi thlarau mi a ni a, rawngbawlnaah pawh mi ngaihsanawm tak a ni, Ringtu nun puitlin zelna atan thuziak thah-nem tak a hnut chhiah a. Pathian thu zirtirtu a nihna ang pawhin khawvel hriat hlawh khawpa mi lar a ni. A thuziakte hian mi tam tak, a bikin ringtute nunah malsawmna a lo thlen tawh thin a. Kum 1917 khan he khawvel chhuahsan tawh mah se, a thuziak chhiartute tan malsawmna tuihna thar a ni zel ang.

A hun tir lam

Oswald Chambers hi kum 1874 khan Scotland-ah a lo piang a, zirna lamah chuan London-*a Royal College of Art leh University of Edinburgh* atanga zir chhuak a ni a, talent pawh a nei tha hle a ni. Kum 22 a nihin pastor hna thawk tura Pathian kohna a dawng a. Dunoon khuaah Pathian thu a zir a, chumi hnuah *theological college langsar* lo takah a thawk a; rawngbawlna zau zawk nei turin Britain, America leh Japan-ahte a kal ta a ni.

Kum 1908 khan *America* lam pan tur lawngah a chuang a, zin kawngah chuan nula fel tak nen an intawng a. *Gertrude Hobbs* (a hnu a *Pi Oswald Chambers* ni ta) hian a naupan lai atangin awmna benvawn a vei a, sikul pawh a kai rei lo va, in lamah a nu a pui thin a ni. A hnuah *shorthand* a zir a, a thiam em em mai a, a ziak rang hle bawh a, mi tam tak tawng aiin a ziak rang zawk a ni an ti, Minit khatah thumal 250 a ziak hman e, an ti chu!

Tichuan, an pahnih chuan America lam panin an kal ta zel a. An tum ram an thlen meuh chuan an lo innel hman tawh hle a, an inthen hnu pawhin lehkha te an inthawn zel a, inthianthatna atangin inhmangaihna a lo piang a. Kum 1910-ah an innei ta a ni.

Bible College

An nupa chuan *Bible College* din turin hma an la a, kawng awlsam a ni lo. *Correspondence class* ang deuhvin bul an tan a, a nupuiin shorthand a lo thiam bawk a, awlsam takin note an siam thei a, an inpui tawn thin a ni.

Kum 1910, December thla a lo her chhuak a, *London* khawpuia veng pakhat *Northside, Clapham Common*-ah chuan in ruak, lian deuh tak, luah tur an hmu ta a. Chuta chinah chuan chak tak leh thahnam ngai takin hma an la thei ta a, zirlai pawh an nei thei ta a ni.

Biddy (Oswald)-an a nupui a koh dan) chuan an awmna hmunah *missionary* leh mi khual dangte a lo thleng thin a, hemi hna hi buaipui tham a ni a, a dam chhunga a rawngbawl na pui ber a ni zui ta a ni.

Aigupta

Indopui Pakhatna a lo chhuak a. *Oswald*-a chuan Pathian a pawl fo va, “Lalpa, he rama min awmtir avang hian lawmthu ka hrilh a che. Amaherawhchu rawngbawl tura min kohna hi khawi hmun nge ni ang, ka rilru a chiang thei lo? Nangin min hmang ve la, I duh loh zawng sual ka tih loh nan ka thinlunga rinhlelehna hi min lak kiansak ang che,” tiin a dil thin a ni.

Pathian kohna ang zelin kum 1915, October thlaah *London* chhuahsanin Aigupta (*Egypt*) lamah sipai *pastor hna* thawk turin a kal ve ta a ni. Chumi kum December thlaah chuan *Biddy* leh an fanu kum hnih leh a chanve mi *Kathleen ten* an zui ve a. *Biddy* pawhin khualchhawntu a nihna chu tlin takin a thawk chhunzawm zel a, pa berin sipai zingah thahnemngai takin rawng a bawl bawk a. A tir lamah chuan eng ualah an lo ngai lo va; mahse a hnu lamah *Chambers*-a te chhungkua chu sipaiho chuan an ngaisangin an zah ta hle a. Theih tawp chhuah a, tihtakzeta rawng an bawl vang niin a lang.

Vanduaithlak takin *Oswald*-a chu a rilphir paih tura an zai laiin a thi ta hlauh mai a. A nupuiin *England* lama an chhungte hnenah thirhrui a thawn chu a tawi tha hle. “*Oswald*-a, Pathian hnenah” tih zawng a ni. Ruang phurhna tawllailir chu sipai za rualin an zui a, a ruang chu sipai *officer* chin chauhvvin an veng a, anmahni hmangaihtu leh thahnemngai taka an tana thawhsaktu chu ui takin an thlah liam a ni. *Biddy*-in a pasal thlah nana hla a thlan, “Tlang lamahte khian ka mit ka len chho vang” tih tih chu sain a lei taksa chu an thlah liam ta a ni.

My Utmost For His Highest

Biddy chu a fanu (kum li mi tawh) *Kathleen* nen *England*-ah an haw a, *London*-ah khawsain, a pasal thusawi *shorthand* hmanga a lo ziate chu hawrawp pangngaia ziate chhuak lehin, a mamawh-tute hnenah a sem thin a. Chung a thuziak hrang hrangte chu lakhawmin he lehkhabu ‘**My Utmost For His Highest**’ tih hi a lo piang chhuak ta a ni. He lehkhabu hi kum 1927 khan a tlangzarh a, waviin thlengin chhuah nawn a la ni ta zel a ni. He lehkhabu hi mi sang tam tak tan malsawmna a lo ni tawh thin a, Ni tina Pathian pawlna atan siam pum a lo ni ta a ni.

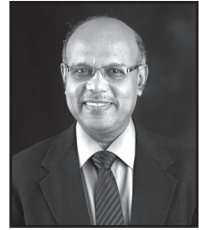
A pasal thuziate hlawhtling taka a theh darh hnuah, kum1966 khan *Biddy* pawhin khawvel a lo chhuahsan ta a. **Oswald Chambers Publications Association** chuan he rawngbawlna hi a keng chhunzawm ta zel a ni.

Khawvel pumah tawng chi hrang 50 chuanga lehlin a ni tawh a. Chung zingah chuan hengte hi a tel a ni: French, German, Hebrew (*translated by Messianic Jews*), Greek, Polish leh adangte. India ram pawh heng tawngte hian kan lo nei ve ta a: Hindi, Telugu, Malayalam, Khasi, Kannada, Tamil, Gujarati, Oriya, Marathi, Bengali leh, tunah Mizo tawngin.

From the Publisher

Thian duhtak,

'A Ropui Nan Ka Theihna Sang Ber' (My Utmost For His Highest) Mizo tawnga buatsaih a lo ni ta hi **Indian Evangelical Mission (IEM)** chuan lawmawm a ti tak zet a ni. IEM hian tawng hrang hrang - Hindi, Telugu, Malayalam, Khasi, Gujarati, Oriya, Tamil, Kannada, Bengali leh Marathi tein a lo tichhuak tawh a. He lehkhahu ngei pawh hi a chhiartute tan 'thian tha' ni thei se tih hi IEM chuan a duh tak zet a ni.

John Ten Ten (Nina leh Yohan John Kunnenkeril) te nupa thahnemngaihna hi a ropuiin kan hre reng ang. Sum leh paia hlawkna pakhat mah um lovin, anni hian **My Utmost For His Highest** lehkhahu hi tawng hrang hranga lehlin a nih theih nan thahnem an ngai a, an buaipui a, an en zui reng bawk a, an thahnem ngaihna azarah Mizo tawngin a lo chhuak leh thei ta hi a lawmawm tak zet a ni. He lehkhahu hralhna atanga sum hmuh ang angtu chu IEM kutah a lut ang.

'Pathian hmangaih ber la, nangmah i inhmangaih angin i vengte hmangaih rawh' tih thupuia hmangin, Pa leh Fapa leh Thlarau Thianghlim Chanchin Tha hi a zau thei ang berin, kawng hrang hranga hril leh tlangaupui hi IEM chuan a tum a ni. Kum1965 atang khan IEM hian Pathian ropuina turin theih tawp chhuahin rawng a lo bawl ve thin a, A hmangaihna thu zau taka puan chhuah hi a hna lian ber a ni fo.

Hemi website - www.iemoutreach.org – ah hian i lo leng lut ve dawn nia. IEM rawngbawlnaah i tih theih zawng a awm a nih chuan lo dawngsawng tur chein eng lai pawhin kan inhawng e.

A tawp berah chuan he kehkhahu **'A Ropui Nan Ka Theihna Sang Ber'** (My Utmost For His Highest) hi i tan malsawmna lo ni mawlh rawh se!

A rawngbawlnaah i unau,

Rev. John Wesley

General Secretary

Indian Evangelical Mission 38, Langford Road, Bangalore 560 025

iemhq@vsnl.com www.iemoutreach.org

The Bible Society of India

'LOGOS', 206, Mahatma Gandhi Road, Bangalore - 560 001, INDIA

President: The Rev. Dr. P. N. S. Chandra Bose

Vice-Presidents: The Rt. Rev. Dr. P.C. Singh, Mrs. Starla Luke, The Rev. Vanlalbela

Treasurer: The Rev. Premkumar Soans **General Secretary:** The Rev. Dr. M. Mani Chacko

October 14, 2015

FOREWORD

Our purpose in life is to know and love God, to be used by God as per God's plan and purpose, and in the process live our life to the fullest. The regular and purposeful reading of the Word of God, the Holy Bible, is the bedrock of Christianity and the Bible Society movement in India and worldwide continues to remain committed to the avowed purpose of making God's Word affordably available in the many languages of India and the world. In addition then, the sustained reading of a profound daily devotional such as "My Utmost for His Highest" by Oswald Chambers can help us into a deeper and more fruitful relationship with God.

Therefore it gives me joy to commend to you this translation of Oswald Chambers' "My Utmost for His Highest", published by the Indian Evangelical Mission under Copyright permission from Oswald Chambers Publications Association and Discovery House Publishers.

The Translators deserve high praise for this fine work. It is wonderful that this fine Classic which has already been translated into about 50 languages including French, Tamil, Greek and even Hebrew, is now available this year in Mizo and Bengali. It is already available in Hindi, Telugu, Tamil, Kannada, Khasi, Malayalam, Gujarati, Oriya and Marathi. I am glad to know that the Bengali publication will be made available in Bangladesh too and that this book in the other languages will be available for people of India who are now all over the world.

The Bible Society of India through The Book Room and the Auxiliaries is pleased to extend assistance to the Indian Evangelical Mission in the effective distribution of this fine book.

A word of appreciation is in order to Mrs. Nina and Mr. Yohan John Kunnenkeril who coordinate this work as a labour of love, under their John Ten Ten label.

I prayerfully believe that this work will produce much fruit, fruit that will last.

Rev. Dr. M. Mani Chacko
General Secretary

General Secretary Phone: Off. +91-80-41124714, 41124715, 41511810 Res: +91-80-25599020
Grams: TESTAMENTS Fax: +91-80-25584701 Email: bsico@vsnl.com Website: www.bsind.org

Hall Road Office: 16, Hall Road, Richards Town, Bangalore 560 005, INDIA
Phone: +91-80-25474918, 25494790 Fax: +91-80-25494788

Discovery House Publishers in Oswald Chambers-a lekhhabu dang a chhuah te :

Biblical Ethics

Biblical Psychology

Christian Disciplines

Complete Works of Oswald Chambers

Conformed to His Image and The Servant As His Lord

Faith: A Holy Walk

If You Will Ask

The Love of God

Our Brilliant Heritage

Our Ultimate Refuge (formerly Baffled to Fight Better)

Prayer: A Holy Occupation

So Send I You

Studies in the Sermon on the Mount

My Utmost for His Highest Daily Devotional Journal:

A Journal Companion to the Golden Book of Oswald Chambers

Oswald Chambers-Abandoned to God:

The Life Story of the Author of My Utmost for His Highest (by David McCasland)

My Utmost For His Highest bu hi heng tawng hrang hrang hian a awm bawk - Hindi, Telugu, Malayalam, Khasi, Kannada, Tamil , Gujarati , Oriya and more recently in Bengali, Mizo and Marathi (all Paperback)

-original leh Updated English Version duh te tan he website ah hian a en theih-<http://www.christianbooksindia.com/my-utmost-for-his-highest-an-updated-edition>

Biak pawh duh leh hrechiang leh zual duh tan hengah hian a biak pawh theih: generalsecretary@iemoutreach.org, yohankjohn@gmail.com

A Note from John Ten Ten

Chhiartu duhtak,

My Utmost For His Highest lekhhabu tawng hrang hranga lehlin a nih theih nana hmalatu zinga kan tel ve hi a ropui kan ti tak zet a ni.

He lekhhabu puitlin theihna tura kan thawhpui leh mi thahnemngai tak tak - The Oswald Chambers Publications Association Ltd., The Discovery House Publishers, translator Rev. Zoramsanga, Rev. K. Lalthlanpuia leh Publisher te, The Indian Evangelical Mission bakah a bik takin Rev. Geoff Bennett of OCPAL, Rev. John Wesley leh IEM-a kan thawhpuite chungah lawmthu kan sawi a ni.

Pathian khawngaihna azarah kum 12 chhung Corporate Sector-ah te, Cooperative Dairy Sector hrang hrangah te kum 16 chhung kan lo tei hawi ve tawh a, a bikin Bible Society of India, Allahabad, Uttar Pradesh-ah te thahnem lo takin rawng kan lo bawl ve tawh thin a. Tunah **John Ten Ten** tih hmingin rawngbawl hna kan thawk a, kan rawngbawlina tlawm takah Pathian hnathawh ropui tak tak kan lo hmu tawh thin a, Pa leh Fapa leh Thlarau Thianghlim nen inzawmna leh inpawlina kan nei thin hi a va ropui em! Pathian hming chu fakin awm zel rawh se.

He lekhhabu hi kan tan malsawmna a nih ang ngeiin i tan pawh malsawmna lo ni ve ngei rawh se tih hi kan tawngtaina a ni.

Nina & Yohan John Kunnenkeril

John Ten Ten
202 Ranka Park Apts.,
Richmond Circle,
Bangalore 560 027
yohankjohn@gmail.com

My Utmost For His Highest

A ropui nan ka theihna sang ber
(Mizo Translation)

Acknowledgements

Oswald Chambers Publications Association Ltd., Crewe, UK
Discovery House Publishers, Grand Rapids, MI, USA

Indian Evangelical Mission, Bangalore, Karnataka, India

Bible Society of India

Rev. K. Lalthlanpuia

Dr. R. Rajkumar

John Ten Ten

A chhiar duh dan online in a hnuai mi ah hian a chhiar theih:

Original English Version of My Utmost For His Highest by Oswald
Chambers (1874-1917) utmost.org

Oswald Chambers-a chanchin hrechiang duh tan leh tawng hrang
hranga lehlin en duh tan official website of The Oswald Chambers
Publications Association Limited at

<http://www.oswaldchambers.co.uk> ah en theih a ni.

January 1

A pawimawh ber chauh ngaihtuah ila

“...engah mah tihmualphovin ka awm dawn lo va, huai taka ka awm pangngai ang fovin, tunah pawh nunna avangin emaw, thihna avangin emaw, ka taksaah Krista chawimawiin a awm zawk dawn tih ka beiseina leh ka chakna ang zel hian” - Philippi 1:20

A ropuina atan ka theihna sang ber. “...engah mah tihmualphovin ka awm dawn lo va...” Kan nun peng hrang hrang hi Lal Isuan a vaiin luah khah vek a duh a, min dil a, kan inhawng duh lo a nih chuan kan la zak dawn a ni. Paula thu sawi hi, “Lalpa ropuina tur chuan ka nih theih sang ber, tawpkhawk nih ka tum a ni - A ropuina atana ka theihna sang ber pek” tihna a ni awm e. Chutiang taka tumruhna ropui leh nasa chu duhthlanna atanga rawn chhuak a ni. He thil hi ngaih dan sawikhawmna atanga rawn chhuak a ni mai lo va, a chhüta chhüt chhuah chi pawh a ni hek lo. Kan duhthlanna zawng zawng, a vaiin, sût leh tawh loh tura Isua hnena pek sawina a ni. Duhthlanna chu siam mai lovin, chhuanlam chi hrang hrang kan dap kual a, mahni bakah mi dang kan ngaihtuah tel a, hetiang taka duhthlanna siam hi harsa kan ti fo thin. Lal Isua kohna hi kan chhang a nih chuan kan chhungte engtin nge a nghawng ang tih kan ngaihtuah a, kan dinhmun hi Pathianin min hriatthiampui tawk lo ni ten kan hria a. *A pawimawh lai tak chauh ngaihtuah rawh* - Pathianin i dinhmun a hre thiam em em a ni. Ngaihtuahna dang zawng paih bo la, hei chauh hi ngaihtuah ang che - *A ropuina atan ka theihna sang ber* - Ama tan, Ama tan chauh.

Thianghlimna Pathian tan chuan eng mahin min dal zo lo vang... “*Kei atan zawng nun hi Krista a ni si a, thih pawh hlawkna a ni*” (Philippi 1:21). Paula hian Pathian duh zawng a hlen chhuah theihna tur a nih phawt chuan eng mah indaltir a tum lo. Keini pawh Pathian duh zawng ti tura kan inpek dawnin, hun khirh bik kan pal tlang hmasak a ngai thin a. Hei hi Pathian kohna aw nem kan ngaihtlak thiam loh vang a ni fo. Chutiang hunah chuan A tana theih tawp chhuah tura duh thlan a ngai a, kan rilru a inhnial thin. Chutiang hunah chuan Nunna kawng thuampuih kan awm a ni. Chutiang hmun - nunna kawng thuampuih chuan i ding mek a nih chuan, i duhthlanna zawng zawng chu a vaiin, a bo a bang awm lovin, sût leh tawh lo turin Isua hnenah hlan ang che.

January 2

I kalna tur hre lovin i pen chhuak ngam dawn em?

“...a kalna tur lam pawh hre lovin a kal chhuak ta a...” Hebrai 11:8

Kalna tur hre lovin i pawng chhuak ngawt tawh ngai em? Chutiang hunah chuan miin eng nge i tih, tiin lo zawt ta che sela chhan thiam a har hle ang. Rawngbawlina kawnga zawhna chhan harsa ber pawl chu, “Engtin nge hlen chhuah i tum?” tih hi a ni. Lalpan tum neiin hna a thawk thin tih hre mah ila, keini chuan eng nge lo thleng dawn kan hre lo. Pathian चाह ringin **I kalna tur hre lovin i pen chhuak ngam dawn em?** tih chu i inenfiahna ni sela, chutichuan Pathian i hriat dan chin chu a fiah mai ang. Min hruai A tum dan hre lawk lova Pathian kuta inpumpekna hian A thiltih mak min hmuhtir thin a, ni tin beiseina leh phurna tharin zingah i tho tawh ang a, Pathian i rinna leh a chung a i inngahna a lo thang lian zel ang. *“...in nunna thu leh...in taksa thu lungkham suh u”* (Luka 12:22). Tunah chuan i ‘kal chhuak’ dawn ta a, tun hmaa i rilru luah khat thintu thil tam tak kha i kalsan a ngai tawh ang.

Pathian hnenah A tih tur i zawt ngai em? A chhang ngai lo vang che a, A tih tur A hrih ngai lo vang che; A Nihna A lantir zawk thin a ni. I rin Pathian hian thilmak a ti theiin i ring em? A chet dan hriatthiampui thei turin, ‘kal chhuakin’ a hnenah i intulut duh ang em?

In inpawl hnaih lai bera Lalpa thatna i lo hriat tawh kha engtikah mah a danglam dawn lova; chuvangin lungngaih te hi thil tul lo a ni a, Pathian zah lohna a ni thei hial zawk a ni. Pathian rin chhana ‘kal chhuak’ turin inpeih reng la, i nun chu serh hran ang a lo ni ang a, mi hipna, duhawmna mak tak mai i lo nei baw ang a, chu chu Lal Isua tan pawh lawm tlak a lo ni dawn a ni. I mi mal ngaih dan te, thuvawn te leh tawn hriat te kal pelin Pathian leh nangma inkara thil awm zawng zawng chu kal pel la, daltu awm lova Pathian nena inhmachhawn turin inbuatsaih rawh le.

January 3

Chhumte leh thim chhah mup

“Chhumte leh thim chhah mup chu a vèlah a awm a” - Sam 97:2

Pathian Thlarauva piantharna la chang lo mi chuan Isua zirtirnative hi mawlmang leh awlsam tak niin a ngai fo thin. Amaherawhchu Thlarau Thianghlim baptisma miin a chan hnuah chuan “chhumte leh thim chhah mup” chu a vèlah a lo awm reng a ni tih a hmu thei thin a. Hei hi a dik ngei a ni tih Lal Isua zirtirna kan pawm tak tak hnuah kan hre thiam chauh thin. Pathian Thlarauvin kan chung lam nun A tihên chauhvin Lal Isua zirtirnative hi kan hre thiam thei a. Kan tih mai maina, sakhuana kâwr hi hlîpin, ngaihsam lutuka Pathian kan dawr dan hi kan kalsan a tul a; kan la kalsan ngai lo a nih chuan Pathian hi kan lo la be pawp tak tak ngai lo tihna a ni thei ang. Dâwngdah leh zahpah lo taka Pathian be thintute chuan Lal Isua an la hre tak tak lo a ni. Lal Isua hnathawh avanga lawmna leh zalenna ropui kan chan hnuah, Isua kan hriatna daltu chhum a lo awm reng a ni tih kan hmu chauh ang.

“Tinungtu chu thlarau a ni, tisa chu eng mahah a tlaktlai lo; in hnena thu ka sawite hi thlarau a ni, nunna pawh a ni” tiin Lal Isuan a sawi a (Johana 6:63). Bible hi thu naran hriatin kan hre thin – *“Chhumte leh thim chhah mup”* - tunah chuan mak tak maiin ‘thu’ chu thlarau leh nunna kan mamawh ang zela min tiharh thartu a lo ni ta a ni. Chuvangin kan Pathian chuan mumang leh inlarna ni lovin thu hmangin min pawl thin. Pathianin mihringte hi thil tlâwm te – thu– hmangin min pawl thin a ni.

January 4

Engati nge tunah ka zui theih loh vang che?

Peteran a hnenah, “Lalpa engati nge tunah pawh ka zui theih loh vang che?..,” a ti a. Johana 13:37

Thil eng emaw tih i chak em em a, i tan tih a remchang si lo va; chutiang hunah chuan hriat thiam harsa i ti ngei ang. Pathianin i nunah, hun leh hmun ruak A siamsak che a nih chuan i duh danin lo hnawh khat ngawt lo la, nghak ang che. Chu hmun ruak chu thianghlimna i zirna tura Pathian ruat a ni thei a, chumi hnua rawngbawl dan i zirna tura A ruat a ni thei bawk. Pathian hruaina lo tlan khalh suh ang che. Kan thil tih turah rinhlelhna kan nei a nih chuan Pathian hruaina a ni lo tihna a ni ang. Rinhlelhna i nei a nih chuan – *che suh!*

Pathian hruainaah chiang viauin i inhre thei a - thian tha lo kalsan thuah te, sumdawwna hlui kalsan thuah te leh thil dangah te. Amaherawhchu nangma hriatnaah inngat lo la; i hriatna mila i chet chuan dinhmun harsa zawkah i lut thei a, ching fel turin hun rei fe a duh mai ang. Pathian hun tiam nghak zawk la, rilru natna leh beidawwna tel lovin A tihhlawhtlinsak dawn che a ni. Pathian rilru leh A duh dan hre tur chuan A chet hun ngah a ngai thin a ni.

Petera chuan Pathian nghak lovin, a awm dan tur a lo duang lawk ve a, a ch n loh kh n atangin fiahna a lo kal ta si a. Isua hnenah, “I tan ka nun ka hlan ang” tiin a tiam a, a rilru taka sawi a nih rualin a hriatna tlemzia a lang. Isua chuan, “Ar khuan hnua h vawi thum min phat ang,” a ti mai a ni (13:38). Peteran amah a inhriat aia chiangin Isuan a hria a. Amah leh a theihnate a lo inhre chiang lo em a, Isua a zui thei lo a ni. Mihring inpekna mai pawh hian Isua lamah min hip thei a: Isua hi a ngainatawm em a, hnar zawh rual a ni lo a ni. Amaherawhchu hei hian a hnung zuituah min siam thei lo. Mihring inpekna chuan Isua zuitu nihna dik a thleng phak ngai lo va, engtik hunah emaw a phatsan leh mai thin.

January 5

Nun Thiltithei - nakina lo thleng tur chu

“Ka kalna turah nangin tunah mi zui thei lo vang; nakin hnuah erawh chuan mi zui ang.” Johana 13:36

Tin, chu chu a sawi zawhin, a hnenah, “Mi zui rawh,” a ti a. Kum thum liam ta khan Isuan Petera hnenah, “Mi zui rawh,” a ti a, a zui ve mai bawk a; khatih lai khan mak tihna avangin a zui a, Thlarau Thianghlim a mamawh hran lo. Chutah Isua a han phatsan ta a le, a thinlung a keh sawm ta. Chumi hnuah Thlarau Thianghlim a dawng a, Isuan, “Mi zui rawh” tiin a hirih nawn leh a, Lal Isua Krista lo chu tu mah a hmaa ding an awm tawh lo. “Mi zui rawh” tia kohna a hriat hmasak kha chu thlarau lam thil a ni lo va, pawn lam lang theia inzuina mai a ni; kohna hnuhung hi chu chhung lam nun martarna a ni thung (Johana 21:18 en la).

Heng hunpui pahnih inkarah hian Petera hian anchhia meuh lawhin Isua a lo phatsan tawh a, amaha theihna awm chuan a tawp a thleng a, ama theihnaah inngahna tur pakhat mah a nei tawh lo va; chutah chiah chuan tho leh Lalpa thilpek a dawng thei ta a ni. *“Tin, chûng thu chu a sawi zawhin an chungah a thaw a, an hnenah “Thlarau Thianghlim nei rawh u...” a ti a.”* Pathianin i nun a khawih danglam tawh a ni thei: chutah chuan inngat suh; inngahna tur dik chu Lal Isua Krista leh Amah atanga chhuak Thlarau Thianghlim chauh hi a ni.

Kan thil tum leh thutiam zawng zawngte hi a tawpah chuan a hlawhchham leh mai thin a, hei hi keimahniin tihlawhtling tura theihna kan neih loh vang a ni. A kaw tawp kan thlen hnuah (suangtuahnaah chauh ni lovin a tak takin), Thlarau Thianghlim kan dawng thei chauh thin. *“Thlarau Thianghlim nei rawh u...”* tih chu, Thlarau Thianghlimin a rûn che a, a luh chilh che tihna a ni. Tunah chuan nun hruaitu Hmar Arsi pakhat chauh i neih tawh a, chu chu Lal Isua Krista a ni.

January 6

Pathian biak

“Tin, chuta tang chuan Bethel chhak lama tlângah chuan a insawn a, chutah chuan a puan in a zâr a, a thlang lamah chuan Bethel chu a awm a, a chhak lamah Ai khua a awm a: chutah chuan LALPA tân maichâm a siam leh a, LALPA hming chu a lam a.” Genesis 12:8

Pathian biak awmzia chu A thilpek kan dawn zinga tha ber Ama hnenah pek let a ni. I thil neih hlu ber chu fimkhur takin vawng la. Pathian hnenah atanga malsawmna i dawnin, A hnenah hmangaihna thilpek i hlan let zel tur a ni. Fianrialah Pathian bia la, A malsawmna thilpek chu A hnenah hlan let nghal ang che. ‘*Manna*’ khawl khawm an tuma a tawih ta mai ang khan, nangma tan thil khawl khawm i tum chuan thlarau ronaah a hruai lut ang che (Exodus 16:20). Thlarau lam thil phei chu Pathianin i pum bilh a phal reng reng lo va; mi dangte tan pawh malsawmna a lo nih theih nan A hnenah hlan let a ngai a ni.

Bethel chu Pathian nena inpawlina entirna a ni a; Ai chu khawvel entirna a ni. Abrahamah chuan a puan in chu heng hmun pahnih inkarah hian a zar a. Mi mala Pathian kan pawl dan azir zelin mipui zingah kan rawngbawlna pawh a hluin a hlu lo ang. Hmanhmawh hi eng lai mahin a tha ngai lo va, Pathian biakna turin hun tam tawk a awm reng a ni.

Pathian nena fianrial hmang turin uluk taka inbuatsaih a ngai a. Min hualtu khawvel chu a bengchheng hle pawh a ni thei; chuvangin Pathian nena fianrial kan neih reng theihna tur hmunah puan in kan zar a ngai a ni. Thlarau nun hi bung thum - Pathian biak, Pathian nghah leh Pathian hnathawh - ti ang zawnga then hran tur a ni lo. Mi thenkhat chu utawk ang maiin kan zuang kual a, Pathian biak atangin A aw nghahah, A aw hriat atangin hnathawhah. Chutiang ni lovin, Pathian duh danah chuan heng thil pathumte hi a kal rual tur a ni. Kan Lalpa nunah pawh khan heng thil pathumte hi a kal rual reng a ni. A hmanhmawh lo va, a chawl chuang lo. Hetiang nun hi chawp leh chilha neih mai theih a ni lo va, mahni inthununna hmanga neih chi a ni.

January 7

Isua nena inhnaih

“Hei leh chen hi in hnenah ka awm a, chuti pawhin mi hre lo maw?”

Johana 14:9

Isuan Philipa hi a zilh a ni lo va, a hre lo hi mak a ti pawh a ni hek lo; a ngaihtuahna a kaihhruaisak zawk a ni. Rinna zin kawngah hian Isua nena nun inhnaih chilh, nun inzawm hi a hnu lamah kan nei chauh thin. Pentecost hma kha chuan zirtirten Isua an hriat dan chu - ramhuaithe hneh thei tura thuneihna petu leh harh thar lehna rawn thlentu ang chauhvin a ni (Luka 10:18-20). Hei hi inpawhna leh inzawmna chi khat chu a ni ngei mai; amaherawhchu hei aia inhnaihna thuk zawk a la awm a, chu chu *“...thiante ka ti tawh zawk ang che u...”* tih hi a ni (Johana 15:15). Thian tha hi khawvelah pawh an vang hle a. Rilru, thinlung leh thlaraua inpawhna nun a ni. Kan thiltih engkim hi Isua Krista nena he inpawhna thuk tak kan nei theihna atan a ni vek a. A malsawmna leh A thu kan dawng tawh a; Amah hriatna tak tak hi kan nei tawh em?

Chumi inlaichinnaah chuan Isuan, *“Ka kal in tan a tha e”* a ti a (Johana 16:7), chu chu Amah zuituten hma an sawn zel theih nan a pawimawh a ni. Amah hnaih leh zual tura ke kan pen hian Isua a lawm a. Isua nena inhnaih chilh nun chuan rah a chhuah thin (Johana 15:1-4).

Amah nen kan inhnaih tawh chuan mala inhriatna a awm lo va, mi dangin min hriat thiam kher kan mamawh lo; rilru no vang hi hauh lovin A hnenah kan inbun ruak thin a ni. Chutiang nun neitu chu a nun chung ril ber Isuan a luah tawh a, a thiltihah amah langsar lovin Isua zawk a lang thin. Chutiang mi chu an nun a nghetin a thlamuang a, chu chu kan Lalpa nena inhnaih chilhnain a hrin chhuah a ni.

January 8

Ka inthawina hi a nung em?

“Tin, Abrahama chuan chutah chuan maichâm a siam a...a fapa Isaaka chu a phuar a.” Genesis 22:9

Kan thil hriat sual pakhat chu - ‘Pathianin thi tura inhlan turin min duh’ tih hi a ni a, a dik lohzia Abrahama chanchinah kan hmu. Isuan a nun a hlan angin, thihna hmanga inthawia kan nun hlan turin Pathianin min duh a ni. ‘I thih anga thih ve ka inhuam’ tih ni ngawt ni lovin, ‘Ka nunna hi Pathian hnena ka hlan theih nan i thihna tawmpui ka duh’ tih zawk tur a ni. Pathianin kan thil neihte chân turin min duh niin kan ngai thin. Hetiang ngaih dan dik lo laka Pathianin Abrahama a tlêng fai ang khan, keini pawh he ngaih dan dik lo laka tlen fai hi kan ngai a ni. Pathianin kan thil neihte chân turin min ti ngawt lo va; amaherawhchu nun duhawm ber - Amah nena ‘leng dun nun’ kan neih theih nan engkim hlan ngam turin min ti zawk a ni. Chumi kawngah chuan min daltu thil tam tak a awm thei; amaherawhchu Isua thihna kan tawmpui chuan min phuartu leh daltute chu phelhin a lo awm thin a, chutah Pathian nena nun inzawm neiin, kan nun pawh Ama tan kan hlan thei thin a ni.

Thi tura inhlan ngawt hi Pathian tan a hlutna a awm lo va. Ani chuan ‘inthawina nung’ ni turin a duh che a, i theihna zawng zawng, Isua zarah chhandam leh tihthianghlina lo awm ta chu Ama tan a duh a ni. Hei hi Pathian tana lawm tlak inthawina chu a ni.

January 9

Tawngtaina nena mahni inbihchian

"Tin, remna Pathian ngei chuan in pumin tithianghlim che u rawh se; tin, in thlarau leh, in rilru leh, in taksa chu kan Lalpa Isua Krista lo kal hunah chuan sawisel bovin a puma humhimin awm rawh se."

I Thessalonika 5:23

"A pumin...in thlarau..." Thlarau Thianghlim hnathawh ril tak mai hi kan nun chhungril, kâwmkâr, keiniin kan hriat pawh phâk lohvah te hian a thleng thin. Sam 139 chhiar teh:

"Aw LALPA, nangin ngun takin mi en chhuak a, mi hre ta.
Nangin ka thut leh ka din hi i hre thin a,
Ka ngaihtuahna hi hla tak atang pawhin i hre thiam thin...
Ngai teh, aw LALPA, nangin i hriat fai vek loh chu,
Ka leiah hian thu rêng rêng a awm lo...
I thlarau hnên ata hi khawiah nge ka kal ang?
I hma ata hi khawiah nge ka tlan bo vang?
Vanah han lawn ila, chutah chuan i awm si a:
Seol-ah mutna siam ila, ngai teh, chutah chuan i awm bawk si a.
Zing thla zârin,
Tuifinriat tawp daihah va awm ila;
Chutah pawh chuan i kutin mi hruai ang a,
I kut ding lamin mi chelh dawn si a.
"Thimin min khuh bo tlat se,
Ka vèl eng hi zan thim ni se" ti mah ila...
Aw Pathian, ngun takin min en chhuak la, ka thilung hi hria ang che."

Kan ngaihtuahna chhungril, kan hriat phak loh khawpa ril pawh hi Pathianin min venhimsak thei a ni tih kan ring em? *"A Fapa Isua thisenin kan sual zawng zawng min tlenfaisak thin a ni"* tih ziak a ni (1 Johana 1:7); hei hian kan men lai, kan harh lai chauhvah kan nun hi a huam a nih chuan a va pawl dawn em! Sualin a tihchawlawl tawh chuan sual nih inhriatna a nei lo vang. Pathian anga ênga kan awm duh a nih chuan Thlarau hian nun chhungril leh kilhawr ber bera sual awmte hi min tlenfaisak a ngai a, Isua Krista chawmtu Thlarau ngei khan kan thlarau nun a chawm dawn a ni. Pathianin a Thlarau Thianghlim thianghlimna ropui em em hmanga min hualhim chauhvin, kan thlarau, rilru leh taksa hi dem kai lo, Pathian mit hmuha sawisel bovin, Isua lo kal leh hma loh zawng a awm thei dawn a ni.

Heng Pathian thutak, ropui em emte hi kan ngaihtuah tur angin kan ngaihtuah lo fo thin.

January 10

Mit tihvar

“...an mit tivar turin...sual ngaihhnathiamna an hmuh nan...”

Tirhkohte 26:17-18

Thuthlung Thar bu pumpuiah he chang hi Isua Krista zirtirte thuchah laimu, a khaikhawmna tha ber a ni awm e.

Khawngaihna hnathawh zinga a hmasa ber chu hemi thu - *“sual ngaihhnathiamna an hmuh nan”* tih hian a khai khawm a. Kan Kristian nunah kan hlawhchham a nih chuan thilpek eng mah kan dawn loh vang a ni fo. Chhandam nih chhinchhiahna awm chhun chu Isua Krista thilpek dawn hi a ni a. Keini Pathian rawngbawltuten kan tih tur chu mi, thim ata eng lam an hawi theihna tura an mit mentir a ni a; mahse hei hi ‘leh-hawi’ a la ni chauh va, chhandamna a la ni lo - rilru kaih harha awm mihringte thiltih chauh a ni. Kristian hming pu tam zawk hi chu hetiang chauh hi an la ni ti ila kan ti سوال lo mai thei; an mit an meng tawh a, mahse eng mah an la dawng lo. Leh hawi hi siam thar lehna a la ni lo. Hei hi tun laia kan thuhrihlah kan hlamchhiah fo thin. Mi a piantharin, ama duhthlanna avang ni lovin Engkimitthei Pathian thilpek a dawn vang zawk a ni tih a inhre thin.

Miin thu a tiam a, tihlawhtlin ngei pawh a tum a; mahse chu chu chhandamna a la ni lo. Isua Krista avanga Pathianin سوال ngaihdamna min pek theihna hmuna kan awm hian, chu chu chhandamna chu a ni.

Chu chu Pathian thiltih ropui pahnihnain a zui a - *“mi rilru thianghlimte zingah ro char”* a ni. Tihthianghlimnaah chuan siam thar tawh thlarau chuan ama duhthu ngeiin ama chungah thuneihna chu Isua Krista hnenah a hlan a, Pathian rilru tawmpuiin mi dang tan a nung ta a ni.

January 11

Pathian thu ka awih vanga mi dang tuarna

"Simona, Kurini khuaa mi...an man a...a chungah kraws chu an nghat a."

Luka 23:26

Pathian thu kan awih dawn a nih chuan keimahni ai mahin mi dang nunah a nghawng a nasa dawn a, hei hi a harsatna lai tak chu a ni. Pathian kan hmangaih a nih chuan a thupek zawm chu keini tan thil hrehawm a ni lo va, min tilawmtu a ni zawk thin; mahse Pathian hmangaih ve lotu mi dang nun a tibuai thin a ni. Pathian thupek kan awih chuan mi dangten ruahmanna an lo siam tawh sa kan tibuai fo dawn a, min bei letin, "Kristian i nih ve dan chu leh!" tiin min deusawh ang. Duh ila chu hetiang buaina hi kan pumpelth thei; mahse Pathian thu kan awih dawn a nih chuan kan pumpelth tur a ni lo: a man chu pekin a awm ngei tur a ni.

Kan thuawihna avanga mi dangin an tuar a tul hunah chuan, kan mihring chapona a lo lang a, "Ka mal din ang, mi dang pûr buai lovin" tiin kan ngaihtuah thin. Mi kan tihbuai tel ngei a ngai a, chuti a nih loh chuan Pathian thu kan awih thei lo vang. Kan Lalpa pawhin a pal tlang chu keiniin pumpelth kan beisei thei lo vang (Luka 8:23).

Keimahniin phurrit zawng zawng phurh vek kan tum hian thlarau nunah kan than a thu thin. Kan tlin lo. Lei leh vana Pathian thiltumah hian kan tel thúk em mai a, mi dang nun khawih tel lovin kan awm thei lo a ni. Rinawm takin Pathian thu kan awih ang a, keimahni ngawt chuan kan ding thei lo tih kan pawm ngam dawn nge, a lehlam hawiin - mi dang ka tibuai lo vang, kan tilui tlat dawn? Kan duh chuan Pathian thu awih lovin, chawp leh chilhin hahdam takin kan awm thei; mahse hei hian kan Lalpa a tilungngai dawn a ni. Pathian thu kan zawm erawh chuan, chumi avanga an nunphung buai ve tate chu amahin a enkawl zui ang. A thu zawmin, a bak chu ama kutah kan nghat mai tur a ni. Pathian thu i zawm avanga a nghawng lo awm tur chu Pathian thu a ni a, nangman rorel khalh lo tum suh ang che.

January 12

**Fianrialah Pathian nen in intawk tawh em?
(Mihring lam chan)**

"...amaha zirtirte hnenah erawh chuan fianrialah engkim a hrilhfiath thin a ni." Marka 4:34

Isua hian min hruai hrangin a falin eng lai pawhin thu min zirtir reng ngai lo va; kan hriatthiam theih tawkin thil min zirtir thin zawk a ni. Mi dangte nun pawh hi tehkhin thu a lo ni zel a. Keimahni kan inhriat theih nan Pathianin kan rilru ngaihtuahna hi min dap chhuahpui a ni. He hna hi a muangin hmanhmawh theih a ni lo va, Pathian duh ang taka mihring duang tur chuan chatuan a duh rêng a ni. Pathian tana hman tlak kan nih theih nan Pathianin kan mizia kil tin min leipse a ngai a. Keimahni hi kan lo inhre Chiang lo hle a lo ni. Kan awhna te, zelthelna te leh chapona te hi kan inhmu thiam lo va. Isua khawngaihna kan chung a hna a thawh hnuah chuan thil tam tak, a rûka kan pai a lo lang chhuak thin a. Heng thilte hi huaisen taka en ngam kan zingah tu nge awm ang le?

Mahni inhre Chiang tawka kan inhriatna hi kan paih a ngai a. Hei hi chapona a nih avangin kan kalsan ngam a tul a ni. Min hrechiangtu awm chhun chu Pathian a ni a. Thlarau nuna anchhe rapthlak ber chu chapona, intihveina hi a ni. Pathian hmaa kan nihna dik tak hi tlem te chauh pawh hria ila, "Ka va tlaklai lo em!" tiin kan sawi lo vang: sawi ngaihna awm lo khawpin keimahniah a Chiang dawn a ni. Kan tlaklai lohzia kan inhriat chian hma loh chu, amah nen inhmatawna kan indin chilh theih nan Pathianin min nawr chêp tual tual dawn a ni. Chapona emaw intihveina emaw a awmna hmunah chuan Isuan mi a zirtir thei lo. Kan thiamna tihmualphonaah emaw, thinlung kehchhiatna kawngah emaw min hruai ang a. Amah nena chin fel ngai ni pawha kan hriat loh, kan thinlung ngainat zawngte a rawn pho chhuak ang. Thil tam tak kan inhrihlin kan inzirtir thin a; mahse kan la fiah si lo. Hrihlfiahna tluantling chu Pathian nen a fala kan awm hunah kan dawng dawn a ni.

January 13

***Pathian nen fianrialah in intawk tawh em?
(Pathian lam chan)***

“Tin, fianriala a awm laini sawm leh pahnihte leh a thuihruai dangte chuan tehkhin thute chu an zawt fiah a.” Marka 4:10

Tuarna vang emaw, thinlung lungchhiat vang emaw, thlemna vang emaw, beidawwna vang emaw, taksa natna vang emaw, hmangaihna chhan let loh vang emaw, thian tha kara inhriat thiam lohna vang emaw, thian thar kan chhar vang emawin, Pathian hmaah sawi tur leh zawh tur hre miah lova kan awm hun a thleng thei a; chutih hunah chuan Pathianin a falin min hmachhawn a, a thu min hrilhfiah tan thin a ni. Isua Kristan zirtir sawm leh pahnihte a kaih hruai dan en ila. Mak tia Isua hnena zawhna zawt fo thin chu pawn lam mite ni lovin Isua zirtirte an ni. Zawhna an zawt reng a, aniin a hrilh fiah reng bawk a; mahse Thlarau Thianghlim an dawn hnuah chauh an hre thiam a ni (Johana 14:26).

Pathianin hre tura a duh che chu, Aman i thlarau nun a khawih dan chauh hi a ni a. I unaupa lungngaihna leh buaina chu i tan hriat thiam theih a ni lo. Mi dangte harsatna hre thiam hleah ka inngai a; mahse mi dangte tlin lohna chu kei pawhin ka nei ve tho tih Pathianin min hmuhtir chuan ka ngaih dan a inthlak thin. Mi tin hi kan luhlulin kan â hle a, Thlarau Thianghlimin min hmuh fiahtir a ngai a; mahse Isua nena a fala kan awm hunah chauh chutiang chuan a ti thei a ni. Amah nen chauh a falin kan awm thin em? Nge ni, ngaihtuahna ho te te, rawngbawltu inkara buaina nawi te te, kan taksa lam thil ho te te ngaihtuahin kan buai zawk? Kan ngaihtuahna tibuangbartu zawhna zawng zawng hi kan kal pelh hma loh chuan Isua nen a falin kan awm dun thei lo va, eng mah Isuan min zirtir thei lo.

January 14

Lalpa koh

“Tin, “Tu nge ka tirh ang a, tu nge ka tan kal ang?” tiin, LALPA aw chu ka hria a. Tichuan keiin, “Kei heta hi ka awm, mi tir ta che,” ka ti a.”

Isaiah 6:8,9

Pathianin Isaia chauh a be bik lo va, Isaian Pathian aw, “Tu nge ka tan kal ang?” tih chu a lo hre fuh a ni. Pathian kohna hi mi bik tlem te tan a ni lo va, mi zawng zawng tan a ni.

Pathian kohna aw ka hriat leh hriat loh chu ka beng ka chhit leh chhit lohah a innghat a; ka thu dawn chu ka rilru put danah a innghat bawk ang. *“Sawmte chu tam tak an ni a; thlante erawh chu tlemte an ni”* (Matthaia 22:14) - chumi awmzia chu, thlan ni tura tlinga inlan chu tlemte an ni tihna a ni. Thlante chu Isua Krista avangin Pathian nen an inhnaih tawh a, chumi avang chuan an rilru tihdanglama awmin an beng an chhi reng tawh a, “Ka tan tu nge kal ang?” tia Pathianin eng lai pawha a zawh thin chu, zawi leh damdiaia sawi ni mah se an hre thei a ni. Pathianin mi pakhat thlang bikin, “Nang va kal rawh” a ti ngawt lo va, Isaia pawh hi na takin Pathianin a nawr lui hran lo. Isaia zawk hi Pathian hnaihah a awm a, churang chuan kohna pawh chu a lo hre fuh a ni; a tan tih tur dang a awm lo va, duhthlanna thiang hmangin kohna chu, “Kei heta hi ka awm, mi tir ta che” tiin a chhang mai a ni. Tihluihna leh ngenna hmanga Pathian kohna dawn tum tlat hi bansan tur a ni a. Kan Lalpan a zirtirte a koh pawh khan zui lo thei lo tura tihluihna a awm lo. “Mi zui rawh” tia a sawmna aw nem chu a dawngsawngtuten harhfim leh rilru thiangan an lo dawng thin. Pathian nen inhmachhawn turin Pathian Thlarau hruaina hi kan zui duh a nih chuan, Isaia thil hriat ang, Pathian aw damdiai kha keini pawhin kan hria ang a; duhthlanna zalenin, “Kei heta hi ka awm, mi tir ta che,” kan ti ang.

January 15

Puan var i sin tawh em?

“Chuvangin a thihnaah baptisma kan chanin, a hnena phum vein kan awm; Pa ropuinain mitthi zing ata Krista a kaihthawh ang khan, keini pawh nunna tharin kan awm theih nan.” Rom 6:4

Nun hlui vui liam hmasa lovin tu mahin tihthianghlimna tluantling an chang thei lo. Thihna kan pal tlang zet loh chuan tihthianghlimna hi kan râl hriat chauh thin. Mihring hlui vui liam hnuah Krista nunnaa nung ve turin kan tho leh ang. Chutiang nun chu Pathian duh dan nen pumkhat an ni a, eng mahin a tichhe thei lo va, Pathian tan thuhretu a ni ang.

I nun i vui liam tawh tak zet em? Suangtuahnaah chuan i lo tum chhin fo tawh a ni thei; mahse a takin i kal tlang tawh em? Mahni min vuina programah chuan phur takin kan kal lo vang a, thih pawh kan chak hek lo vang. Thi chu ‘awm tawh lo’ tihna a ni si a. Pathian duh dan angin, mahni phûrna leh thawhrimna rinchhan Kristian i nihna chu i tawpsan duh ang em? Thih kan hreh a, thlanmual kan hel kan hel thin. Thih tuma beih vak lam a ni lo va, “a thihnaa baptisma” zawk hi a ni.

Mahni invui liamna nun hi a takin i tawng tawh em? Nge ni, tha inti tawkin i thlarau dinhmun dik tak i hai der zawk? Ni chhinchhiah tlak, “Min vui liam ni khan Pathian nen thu kan thlung tawh” tia sawi tur, i nun hlui tawpna ni i nei em?

“Pathian duh zawng, in thianghlimna tur chu hei hi a ni...” Pathian duh zawng chu eng nge a nih i hriat chhuah hunah chuan, tluang takin tihthianghlimnaah chuan i lut mai dawn a ni. Tunah hian chumi ‘vui liamna’ chu kal tlang i inhuam em? Pathian duh dan angin, “He leia ka ni hman hnukung ber chu vawiin hi a ni ang,” tiin thutlukna i siam thei em? A hun chu i kutah a awm e.

January 16

Pathian aw leh a mizia

“Tunge ka tirh ang a, tunge ka tan kal ang?” tiin, LALPA aw chu ka hria a.”
Isaia 6:8

Pathian kohna chungchang kan sawi lai mek hian a pawimawh ber kan lo theihngihl palh ang tih a hlauhawm e. A pawimawh ber chu a kotu nihna, a mizia a ni. Lawnga zin mite chuan tuipui kohna an hria a, tlangsang kohna hria pawh an awm a, vur ram kohna hria pawh an awm; mahse heng kohnate hi mi tlem te chauhvin an hre thei. Kohnaah chuan a kotu mizia a lang thin a, chu mizia ang chu kan neih ve chauhvin a kohna chu kan lo bengkhawn thei a ni. Pathian kohnaah chuan kan mizia ni lovin, Pathian mizia a lang a ni. Pathian kohnaah hian a sîn lehzual, keimahni chauhvin kan hriat tur, mi dangin an hriat ve theih loh a awm a. Hei hi keimahni tan a bik taka Pathian aw thliar sîna a ni a, mi dang râwnin awmzia a nei lo. Kan thlarau leh Pathian inkara inlaichinna thuk bik a nih avangin chutiang tak chuan kan vawng him tur a ni.

Pathian kohna chu ka mize thangkhâwk a ni lo va; ka mi mal khawhawi leh ka rilru put hmangin lukhawng a nei lo. Ka mi mal mizia ngaihtuah a, ka mize mil rawngbawlina ka ngaihven a nih chuan Pathian kohna ka hre thei lo vang. Pathian nen kan inlaichin dawn a nih chuan Isaia awm ang khan ka awm a ngai dawn a ni.

A thil tawn danglam tak chuan Isaia thlarau chu Pathian rilru tawmpui thei turin a sawizawi a, mak tihna nen Pathian aw chu a bengkhawn thei ta a ni. Mi tam zawk hi chuan kan beng kan chhit danah mahni aw bâk kan hre thei lo va, Pathian thu eng mah kan man fuh thei lo. Pathian kohna man thei tur dinhmuna hruai kan nih chuan nasa taka tihdanglam kan lo ni tawh ang.

January 17

Kohna

“...a khawngaihna avanga mi kotu Pathian chuan...a Fapa chu ka hnenah a inlantir lai khan...” Galatia 1:15-16

Pathian kohna chu kawng khata a bik taka a rawng bawl tura kohna a ni lo va. Pathian zia ka hriat thiam dan chuan a kohna ka hriat thiam dan pawh a hril nghal a, chumi atang chuan a tana rawngbawl ka duh dan dik tak pawh ka hre thei dawn a ni. Pathian kohna chu a mizia tarlanna a ni nghal a; chumi atanga rawngbawlina ka inhmeh zawng tak lo chhuak ta chu ka mizia tarlanna a ni ve thung a ni. Chutiang kohna chu Paulan heti hian a sawi a, *“...a khawngaihna avanga mi kotu Pathian chuan, Jentailte zinga a Chanchin Tha ka hrilh theih nan a Fapa chu ka hnenah a inlantir lai khan...”* tiin. Hei hi pawlh dal loh leh urhsun taka Isua chanchin hril tihna a ni.

Hmangaihna leh inpeknaa khat nun atangin rawngbawlina a lo luang chhuak thin a. Amaherawhchu hei hi kohnaa tel ve rêng a ni lo. Pathian nena kan inlaichinnaah chuan rawngbawlina ka rawn chhawm lut a, chu chuan Pathian zia ka inhmehbelna a lantir a ni. Rawngbawlina chu ka nuna bet tel ang a lo ni a. Pathian chuan amah nena inlaichinna dikah min hruai lut a, chumi atang chuan a kohna ka hre thiam thei chauh va, chumi hnuah chuan hmangaihna famkim avangin keima duhthu ngeiin a rawng ka bawl tawh thin a ni. Pathian tana rawngbawlina chu Pathian kohna hretuin ama duhthlanna ngeia Pathian hnenah hmangaihna thilpek a hlan a ni a. Rawngbawlina chu ka zia lanchhuahna a ni a, Pathian kohna chu Pathian zia lanchhuahna a ni. Chuvangin, Pathian zia ka dawng a, a kohna ka hriat hian a âw chuan amah leh keimah min fan chhuak a, rawngbawlinaah pumkhat kan lo ni tawh thin. Pathian Fapa chu ka hnenah a rawn inlar a, a tana ka inhlanna avangin rawngbawlina chu ka ni tin nun phungah a lo chang ta a ni.

January 18

Lalpa a ni!

“Thoman a hnenah, “Ka Lalpa leh ka Pathian i ni,” a ti a, a chhang a.”
Johana 20:2

“In tur mi pe rawh.” Isua tuihalna tireh tur kan nih laiin keimahni tuihalna tireh tur ngawtin Isua Krista hi kan bêl em? Mahni intihtlai ngawt tum lovin, kan neih zawng zawng ama tan kan bun chhuak zawk tur a ni si a. *“Ka thuhretute in ni ang”* - Tirh kan nihna hmun apianga Isua tana lawm tlak, sawi chet mai mai theih loh leh hruai pen theih loh khawpa Isua tana inhlan pumhlum, tihbawlhhlawh loh nun kan nei tur a ni.

Isua tana i rinawmna chuh buai theitu thil reng reng lakah i fimkhur a ngai a, chung zinga a hlauhawm ber chu rawngbawlna hi a ni. Inpek pumhlum ai chuan rawngbawl a awl zawk. Pathian kohnaah hian amah Pathian lungawina a pawimawh a, a tana thil tihsak a pawimawh ber lo. Pathian tana dosak tura tirh kan ni lo va, Pathianin indonaa a hman tura koh kan ni. Isua Krista tan ni lovin rawngbawlna atan kan lo inpe zawk mai em le?

January 19

Inlarna leh Thim

“...thim nasa tak, thil râpthlâk zet hian amah a rawn khuh a.”

Genesis 15:12

Pathianin a mi thlan bik mi thianghlim hnena inlarna a hmuhtirin, a kut thlazar hnuaiah a dah thin. Chutih hunah chuan mi thianghlimin a tih tur chu ngawi renga ngaihthlak a ni. Enna nasa tak a lo thlen hian mit a tivaiin a tithim hial thin a, hemi hun hi ngaihthlak hun a ni. Genesis 16-ah hian hmanhmawh lova Pathian thurawn ngaihchan a tulzia kan hmu. I hnenah Pathian a inlar a, thimin a bawh che a nih chuan, nghak ang che. Dawhthei taka i nghah phawt chuan Pathianin i hnena a hriattir ang tak chein thil a thleng dawn a ni. Mahni theihna hmangin Pathian thu tihhlawhtlinpui lo tum suh ang che. Abraham a pawhin kum 13 chhung a nghak a, hemi chhung hian ama theihnaa a inngahna zawng zawng tihchhiatsakin a awm a; mihring remhriatnaa inngat thei a ni tawh lo. Hemi chhung hian thunun a ni a, tihrehawm erawh a ni hran lo. Mahni intihhlim chawp emaw intihthatho chawp emaw tum suh la, Pathian nghak rawh (Isaia 50:10-11 en la)

Tisaah hian rinna ka la nghtat em? Nge ni, mahniah emaw, Pathian mi, mi dangte chungah emaw, lehkhabuah emaw, tawngtainaah emaw, hlimnaah emaw rinna nghtat thei tawh hauh lo dinhmunah ka ding tawh em? “*Pathian engkim tithei ka ni*” – El-Shaddai, Engkimtithei Pathian chu (Genesis 17:1). Thunun kan nihna chhan chu Pathian hi a tak a ni, tih kan hriat theih nan a ni. Pathian takzia kan hriat hnuaiah chuan mi dangte hi chu hlimthla

January 20

Eng pawh ti thei turin i inpeih em?

"...mi tu pawh tuiah leh thlarauva an pian loh chuan Pathian ramah an lut thei lo vang..." Johana 3:3

Tawngtai rualnaa tel tura kan inpeih laiin, pheikhawk nâwt fai tur erawh chuan kan inpeih lo fo. Thlarauva piantharna hi Pathian hnathawh hai rual loh a ni a, thli ang maia hriatthiam har, amah Pathian ang maia danglam a ni. Engtia rawn intan nge a nih kan hre lo va, kan nun chhungril thuk takah hian thuhrukin a awm a ni. Chung lam atanga pianna hi thar reng thin, tawp thei lo, chatuan daih a ni a; ngaihtuahna, tawngka leh nun danah a thar reng a, Pathiana nun, thilmak chuai thei lo a ni. Pathian aw kan hriat loh avangin, mahni chakna hmang lo chuan thil a tih theih loh nia kan hriat tlat tawh chuan Pathian nen kan inlaichinna a tha lo tihna a ni fo. "Chumi khami chu keiman ka tih loh chuan tuman an ti lo vang" tiin mahni kan inham puar a. Chu chu kan thlarau nun a hîng tawh a ni tih lanna hmasa ber a ni. Tun minute ngeiah hian a tharin ka piang em, nge ni, kan rilruin tih tur ka dap ruai zawk? Intuaitarna hi thuawihna atanga neih chi a ni lo va, Thlarau Thianghlim thilpek a ni; thuawihna hi chuan Pathian eng min hnaitir thin - *"...amah chu engah a awm angin keini pawh enga awm kan nih chuan kan inpawl tlang a"* (1 Johana 1:7).

Pathian nen in inlaichinna chu thikthuchhe takin vawng him rawh. "...an zaa pumkhat an nihna turin; ka Pa, nang keimaha i awm leh, kei nangmaha ka awm ang bawh hian..." tiin Isua a tawngtai a: amah leh Pathian inkarah eng mah a awm thei lo tihna a ni (Johana 17:22). I nun chu Krista tan inhawng reng la, lemchang nun nei suh ang che. Pathian ni lo, hmun dang atangin chakna i la thin em? Pathian ni lo, thil dangah inngahna i nei a nih chuan, Pathianin a kalsan che a nih pawhin i inhre hauh lo vang.

Thlarauva piang tih hi kan hriat dan tlanglawn piah lamah a thûkin a ril hle a. Hmathlir thar min pe thin a, tuihna thar min pe bawh a, engkim hmachhawn thei turin min tuai thar reng thin a ni.

January 21

Pathianin a hriat reng chu nang pawhin theihngihlh suh
“I tleirâwl laia i ngilneihzia...te kha ka hre reng e.” Jeremiah 2:2

Tun hma angin Pathian tan ka hmangaihna a tharin ka la lantir thin em, nge ni Pathian hnen atanga ngilneihna hmuh chauh ka inbeisei? Pathian thinlung tilawm tura thiltih nuam ka la ti reng em? Nge ni, ka nuna harsatna awmte avangin ka phunnawi reng mai zawk? Pathian lawm zawng tih tumna nei tawh lo thlarau chu a hlim thei ngai lo. Isuan, “Ka tui a hal e,” a ti a, keini hian a tuihalna kan chhâwk ve thei a ni tih inhriat hi a va ropui em! Tun karah hian Isua tan ngilneihna ka lantir em? Ka nunah Isua hming timawi turin tan ka la em?

Pathianin a mite hnenah - tunah chuan min hmangaih tawh lo mah ula, tun hmaa min hmangaih hun lai kha ka hre reng a ni - “Inhual laia mi hmangaihziate kha ka hre reng e,” a ti. Tun hmaa theih tawp chhuah a, Isua Krista ka hmangaihna nasatzia lantir ka tum thin ang kha ka la ni em? Amah lo thil dang reng ngaihtuah ka neih loh lai hun kha ka hre chhuak thin em? Chumi boruakah chuan ka la cheng reng em? Nge ni, hmangaihna chu thansanin ka lo finsan ta zawk? Khawi hmunah pawh min tîr dawn se, pawt tihna nei miah lo khawpin amah ka hmangaihna hi a nasa em? Nge ni, chawimawina ka dawn turah ka buai a, rawngbawlnaah eng chen nge ka inpek phal ang, tiin ka inggaihtuah?

Engtiangin nge Pathianin kan inlaichinna hi a hmuh ang tia mahni inggaihtuah letin, tun hma angin ka nunah a pawimawh tawh lo tih ka hriat chhuah chuan, chu chuan keimahah zahna thlen sela, Pathian lama lungngaihna, simna thlentu lo ni rawh se (2 Korinth 7:10).

January 22

Pathian lam ka en em?

“Ka lam lo hawi ula, chhandamin awm rawh u.” Isaia 45:22

Pathian chuan, “Ka lam lo hawi ula, chhandamin awm rawh u,” a ti. Pathian malsawmna dawngin, a chhandamna hmuh kan inbeisei em le? Pathian lam hawi reng hi thlarau nuna thil harsa tak a ni a, a malsawmnate avang hian a harsa lehzual awm asin. Harsatna avangin Pathian lam kan hawi thin a; malsawmna chuan khaw dang min hawitir thin. Tlang chung a Isua thusawi khaikhawmna chu: I duhna zawng zawng sawr zimin, i rilru leh thinlung leh taksa chu Isua Kristaah chhung lut ang che, tih hi a ni. *“Ka lam lo hawi ula...”*

Mi tam tak chuan kan rilruah Kristian nun dan tur nia ngaihruat kan nei a, mi thianglimte nun kan thlir avangin Pathian lam zawk kan hawi thei lo fo thin. Hei hi chu kawng harsa a ni a, hemi kawngah hian chhandamna a awm lo. *“Ka lam lo hawi ula, chhandam in la ni ang,”* a ti lo va, *“Ka lam lo hawi ula, chhandam in ni ang”* a ti mai a ni. Hmun dang kan thlir a, Pathian lakah kan vui a; chutih laiin ani chuan, *“Ka lam lo hawi ula, chhandam in ni ang”* a ti a. Kan harsatna leh buaina hrang hrang - nakin huna thil lo thleng turte avanga kan buaina chu Pathian lam kan en chuan a bo vek thin.

Intiharh la, Pathian lam en rawh. Amah beisei la. Harsatna za tam takin i nun tibuai pawh ni se, châng chu hnâwlin amah en rawh. *“Ka lam lo hawi ula, chhandam in ni ang”* - Ama lam i hawi rualin chhandamna i hmu ang.

January 23

Pathian lam thlir avanga siamtharna

“Chutichuan, keini chu kan zain hmai khuh lovin darthlalang anga Lalpa chhun enin, ropuina atanga ropui zelin, chu mi anpui ngeia awm turin tihdanglam in ka awm thin” 2 Korinth 3:18

Kristian danglamna tak chu Pathian hmaah thup awm lova a inhawna hi a ni a, hemi avang hian a nun pawh mi dangte tan darthlalang a ni thin. Thlarauva chhun khaha awmin tihdanglam kan ni a, Lalpa ropuina kan thlirin mi dang tan darthlalang kan ni thin. Pathian ropuina thlir thin mi chu kan hai ngai lo va, Pathian mizia a lantir a ni tih i chhungril thlarauvin a hria a ni. Pathian ropuina i lan chhuahtir chu eng mahin a tihbawlhhlawh loh nan fimkhur ang che; chutianga tibuaitu che chu tha ve tho si, tha ziktluak si lo a nih thin.

Kan nun kaihruaitu atana dan tha ber chu - Pathian tana kan nun inhawng reng tura theih tawp chhuah hi a ni. Thil dang zawng - hna, thuam, chaw, leia thil awm zawngte hi chu bo daih pawh ni se he thil pakhat hi chu vawn him tur a ni. Kan ni tin buaina avangin, Pathian lam hawia insawrbing harsa kan ti thin a. A lam hawi reng turin keimahni kan insiam rem a ngai a, thlarau lam thil ngaihtuah turin kan insiam rem a ngai a ni. Thil dang chu a lo langa a ral leh thin; sawiseltute chuan an duh angin lo sawisel sela; eng pawh thleng se Krista kal tlanga Pathiana i nun thuhruk chu tihbuaia a awm phal suh ang che. Inlaichinna nghet, amaha cheng reng nun i neihna tibuaitu eng mah a awm phal suh.

He nun hi tihbuaia awlsam tak, amaherawhchu humhalh tlat ngai si a ni. Kristian nuna zir tur, thununna khirh ber chu “darthlalang anga Lalpa chhun en,” a ropuina thlir reng hi a ni.

January 24

A duh zawng ti tura luah khah

“...heng i thil hmuhte leh i hnena ka la inlarna tur thilte nen, chumi rawngbawlah leh hretua siam tur chein i hnenah ka rawn inlar a nih hi”

Tirhkohte 26:16

Paulan Damaska daia inlarna a hmuh kha, hun rei lo te chhung rawn alh hluaia reh leh ta a ni lo va, a nun kawng tur chiang tak leh na taka hriattirtu a ni a, amah pawhin, “Van inlarna chu ka hnial lo va” a ti a ni (Tirhkohte 26:19). Kan Lalpa hian Paula hnenah hian, “I nun pum hi ka luah khat ang a; nangmahin rilru hrang leh tum hrang nei suh. Ka thlang tawh che a ni” a ti a ni ber e.

Thlarauva piang kan nih tak zet chuan, kan pianthar rual hian Isua duh zawng keimahniah hriattirin kan awm thin a, chu chu thuawih taka kan zawm a pawimawh hle a, a theih tak tak loh ang kan ti tur a ni lo. Pathianin khawvel a chhandam a ni tih hriat hi a tawk lo va, Isua thiltih angte ti thei turin Thlarau Thianghlimin chakna min pe thei a ni tih hriat ringawt pawh a tawk hek lo. Keimahni mi mal Pathian nen kan inhmelhriat ngei a pawimawh zawk a ni. Paula hnenah khan thuchah emaw *doctrine* emaw puan darh tur pek a ni lo va, Isua Krista nena inlaichinna chiang takah hruai luh a ni a, chu chuan amah a lem zo vek a ni. Tirhkohte Thiltih 26:16-ah, “...*chu mi rawngbawlah leh hretua siam tur chein i hnenah ka rawn inlar a nih hi*” tih kan hmu a, hei hi thupek na tak ang a ni. Inlaichinna kan neih loh chuan eng mah dang a sawt lo. Paula nunah chuan inlaichinna nung a pawimawh ber a, thil tul a nih avanga tih chu a pawimawh ber lo. A pumin Isua Krista ta a ni a, thil dang a thlir tawh lo. “*Isua Krista, amah ngei khenbeha a awm thu chauh lo chu in zingah eng mah reng hriat ka tum loh kha*” (1 Korinth 2:2).

January 25

Pathian tân hmun kian rawh

“Tin, ka nu pum chhung atanga mi tihrangtu leh a khawngaihna avanga mi kotu Pathian chuan...” Galatia 1:15

Pathian rawngbawltute hian amah Pathian tan hmun kan kian thiam tur a ni. Ruahmanna fel tak siamin engkim kan chhut chhuak vek a, thil thleng indawt dan tur pawh kan ruahman lâwk vek a, Pathianin a duh anga hna a thawh theihna turin hmun kan kian lo fo thin. Kan awm khawm laiin emaw, thu kan hril laiin emaw kan rin loh ang takin Pathian hi rawn inlar ta se mak kan ti viau lo vang maw? Chuvangin, Pathian inlar dan turah beisei lawk nei lo la, amah zawng zawk ang che. Chu chu Pathian tana hmun ken dan tha ber a ni. I hnenah lo thleng turin beisei la, a lo thlen dan turah erawh beisei lawk dan lo nei lo la. Pathian chu a duh hun takah a rawn inrawlh thei reng a ni tih hi zir chhuah tur pawimawh tak a ni. Kan beisei lâwk ang ni hauh lovin Pathian hi a inlar thin tih kan hriat hmaih fo a ni.

Pathian nen inzawmna nung nei la, i ding leh veiah a thiltihtheihna a rawn inlar fo vang. Amah a duh anga a inlar theihna turin beiseina nung nei ang che.

January 26

Thlir nawn la, serh hrang rawh

“Chutchuan, ram hnim, vawiiin anga nung, a tuka thuka tuah leh mai tur mah Pathianin chuti kauva a chei chuan, aw nangni rin tlemte u, silhfen a pe zawk em em dawn lo che u em ni?” Matthaia 6:30

Isua thusawi awlai leh mawl te te hi keimahniin mâwl taka ngaihthlak kan zir loh chuan min tibuaite a ni fo vang. Isuan mâwl taka rawng a bawl ang khan keiniin engtin nge kan tih ve theih ang le? Pathian Thlarau thianghlim hnathawh lo dawngsawng thiam ila, amahah innghat ila, kan hnena Pathian thu lo thleng chu zawm ila, kan nun chu uai hnawktu awm lovin, mawl takin a awm thei ang. Isuan, “Chutchuan, ram hnim, vawiiin anga nung, a tuka thuka tuah leh mai tur mah Pathianin chuti kauva a chei chuan, aw nangni rin tlemte u, silhfen a pe zawk em em dawn lo che u em ni?” tiin a sawi a. Isua Krista nena kan inpawlna nunah kan hnung tawlh a nih chuan, amah aiin kan intihria a lo ni fo thin. Taksa mamawh ngaihtuahna kan inchim buaitir a, kan van Pathianin min ‘pe zawk em em dawn a ni’ tih kan theihngilh thin.

Ram hnim chu Pathianin a dahna hmunah a awm mai a. Keini zawng Pathianin min dahna hmunah kan awm duh lo va, chuvangin khawi hmunah mah zung kan kai tak tak thei lo. Pathianin min pek nunna hi kan zawm phawt chuan kan mamawh chu Pathianin min pe dawn a ni tih Isuan a sawi a. Isua Krista hian dawt min hrilh dawn em ni? Pathian thil phalzia hi kan la hmu lo a nih chuan aman nunna min pek hi kan la nun chhuahpui lo va, thil dangin min tibuai tihna a ni ang. Pathian hnenah zawhna chi tin kan zawt a; chutiang ni lovin a rawngbawl hnaa inpe pumhlum turin kan intizalen tur a ni zawk lawm ni? Inhlanna kan tih hi thil pakhat chauh tana inserh tura thil dang zawng lak atanga inlak hran tihna a ni a. Chumi inhlanna chu thawk leh khatah kan tlingtla thei lo. Ka ni tin nunah Pathian tan ka intihrang zel em le?

January 27

Thlir nawn la, ngaihtuah rawh

“...in taksa thu lungkham suh u.” Matthaia 6:25

Hei hi inhrilh nawn fo a tul thin: khawvel hipna te, sum itna te, tisa chakna te hian keimahnia Pathianin nunna a dah tawh chu a dīp ral thei a ni. Hetiang pawn lam beihna lak atang hian kan fihlim thei tak tak lo. Thuamhnaw leh ei leh bar thil te, sum neih leh neih loh vang te, thian neih leh neih vang te, kan hun tawn a khirh hrim hrim vang te pawhin a ni thei. Hetiang harsatna hian mi a luh chilh ngut ngut thin a, Pathian Thlarau hi min chawi kang dawrh turin thuneihna kan hlan a nih loh chuan hetiang buaina tui lian hnuaiah hian kan pil thei a ni.

“I nunna thu ngai pawimawh suh. Thil pakhat chauh ngaihtuah la, chu chu nang leh kei kan inzawmna hi a ni,” a tihna a ni. Ngaihtuah mai chuan a athlak hle awm asin, “A ni thei lo vang, nun zel dan tur ka ngaihtuah a ngai a, eng nge ka ei ang a, eng nge ka in ang tih ka ngaihtuah a ngai a ni,” tiin kan ngaihtuah a ni thei. Isua chuan, “i ngaihtuah tur a ni lo” a ti. Kan dinhmun min hre thiam miah lovin heng thilte hi Isuan a sawi a ni tihpalh awl deuh tur a ni. Kan dinhmun hi keimahni aiin Isuan a hre chiang zawk a, heng thilte hi kan nun laimuah dahin kan at chilh tur a ni lo a tihna a ni. Duh thlan a tul hunah chuan Pathian nena in inkar chu dah pawimawh ber thin ang che.

“Ni khat atan ni khat hrehawm chu a tawk a ni” (6:34). Vawiinah engtiang takin nge hrehawmna leh buaina i tawh le? Ramhuai te reuh te te buaina ti belhchhahtu ang maia lo kalin, “Thla lehah engtin nge i awm dawn - nipui a lo inher chhuah hunah engtin nge i awm dawn?” tiin an rawn zar buai fo thin che em? “Engah mah mangang suh u,” tiin Isuan min hrilh a ni. Thlir nawn la, ngaihtuah rawh. Van Pathianin min pek tur lamah kan mit kan len tur a ni.

January 28

Hetiang em hian a ni maw Isua kan lo tihduhdah thin!

“Saula, Saula, nangin engati nge mi tihduhdah ni?” Tirhkohte 26:14

Pathian kan zuina kawngah mahni duh dan kan dah lal tlat em? Thlarau Thianghlimah leh meiah baptisma kan chan loh chuan he thang hlauhawm hi kan hmaah a awm reng a ni.

Luhlul leh mahni thu duha kan awm hian Isua Krista chu fei angin a chhun a ni. Mi dang a tina lo a ni thei, mahse a Thlarau a hliam a ni. Kan luhlul a, mahni thu kan duh a, kan duh zawng hlen chhuah tuma kan beih hian Isua kan tina a. Kan mi mal dikna hmachhuanin kan duhna kan tihlal luih tlat chuan, Isua kan tiduhdah a ni.

Kan zahawmna kan dah lal chuan a Thlarau kan tibuaiin kan tilungngai a; he kan tihduhdaha hi amah Isua ngei a lo ni tih hriat chhuah hi a rapthlak hle a ni.

Pathian thu i hnena ka hlân chhawn che hi a nung em, nge ni kan thusawi chu ka nunin dâwtah a chantir? Tihthianghlimna thu ka sawi laiin Setana thlarau, Isua tiduhdahtu kha ka lan chhuahtir em? Isua Thlarau chuan Pa nena an inpumkhatna chauh a hria a, “Ka nghawngkaw! bat ula, ka hnenah zir rawh u; tuhnuairawlh leh rilrua inggaitlawm tak ka nih hi” a tih kha. Ka thiltih engkimah amah nen pumkhat kan ni tur a ni a, mahni duh dân dah lal rân chung siin Pathian anna neih ka tum tur a ni lo. Chutianga ka tih vaih chuan miin an duh hunah min hmang ang a, an duh leh min hêl ang a, an duh leh min theh bo daih ang a; mahse amah vanga heng thilte hi ka tuar chuan, Isua Krista tihduhdaha a awm tur keiman ka veng zawk ang.

January 29

Hetiang em hian em ni a lo ngawng theih!

“Lalpa, tu nge i nih?” Tirhkohte 26:15

“LALPA chuan kut chak takin heti hian ka hnênah a sawi a...” (Isaia 8:11). Kan Lalpain thu a sawi tawh chuan tlan bona tur a awm lo. Nghet takin kan rilru a man tlat thin a ni.

Lalpa thu i hnen ngeiah a lo thleng tawh em? A lo thleng tawh a nih chuan, mi a nawr natzia i hria ang a, mi a biakna âwka chu kan beng ni lovin min hual veltu thil awm dan atangin kan hre thin. Chiang tawka kan inggaihna hi Pathianin a tichhe thin a. “Hei hi ka tih tur a ni tih ka hria” kan tih lain Pathian aw a lo thleng a, kan hriat loh leh kan ngawngzia a rawn tilang thin. A rawng bawl kan tum danah kan hriat lohzia kan pho lang thin a. ama Thlarau ni lovin Isua rawng bawl kan tum a, A lam tang kan ni tih kan lantir danah amah kan tina a, a ram tizau turin ramhuai thlarau hmangin kan bei a. Kan tawngkam chhuak chu a dik thlup thei, mahse kan thlarau chu hmelma thlarau a ni si. “A kamkhat a, In thlarau chan hi in hre lo a ni, a ti a...” (Lk. 9:55). Kan Lalpa aiawhtu dik tak thlarau chan chu 1 Korinth 13-ah kan hmu.

Thahnemngai taka a rawng bawlin, mahni duh dana kal ka tum tlat si chuan Isua ka tiduhdah a ni thei em? Ka mawhphurhna ka hlen chhuahna lamah Amah ka tina a nih chuan ka mawhphurhna a ni lo tih a chiang a, hetieng hi chuan mahni inggaihtlawmna leh hahdamna thlarau min pe lo va, mahni induh tawkna thlarau min pe zawk thin. Thil tihchakawm loh, tihrehawm apiang hi kan tih tur, mawhphurhna ni ten kan hre thin! Hetiang hi Pathian Thlarau a ni thei dawn em ni - “Aw ka Pathian, i duhzawng tih hi ka lawmzawng tak a ni” (Sam 40:8).

January 30

Thuawihna buaithlak

“Samuela chuan chu mi inlârna chu Elia hriattir chu a hlauthawng a...”

1 Samuela 3:15

Pathian hian dangdai leh thin thawng takin mi a be lo va, mahse a mi biak dan hi hriat sual theih a ni thung; chuvangin, “Hei hi Pathian aw a ni thei ang em?” kan ti thin a ni. Isaia hnenah Pathianin kut chak takin thu a sawi a, chumi awmzia chu Isaia nuna thil chi hrang hrang hmangin a inpuang a ni. Kan hnena Pathianin thu a sawi chuan kan nun a khawih tak zet thin a. Kan nuna thil thlengah hian Pathian kut kan hmu thiam em, nge ni thil nih phung pangngai bak kan la hmu thiam lo?

“Lalpa, thu sawi rawh” tih hi chin thanah neih la, i nun chu mawinain a lo khat ang. Nangmah hual veltu thilten an nek sawr che nia i hriat hunah, “Lalpa, thu sawi rawh” ti la, Pathian aw ngaithla ang che. Tun hmaa Lalpan a biak thin che kha hre chhuak la. I lo theihngihl tawh tawh hial em? Tun hmaa Lalpan min pawlna kha Luka 11:13 nge 1 Thess 5:23? Chuvangin, uluk taka ngaihthlak a tul a, kan beng a lo fing zual zel ang a, Isua angin eng lai pawhin Pathian aw kan hre thei dawn a ni.

Lalpan thil min hmuhtir hi ‘Elia’ ka hrilh ang em? Hetah tak hian thuawihna nunah buaina a rawn inzep thin. Hetah hian keimahni inpathian chawpin Pathian thupek kan bawhchhe thin a. Kan hmelhriat tha ber ber, kan ‘Elia’-te hi kan ven a ngai a ni. Pathianin Samuela kha Elia hnena hrilh ve turin a ti lo va, amah Samuelan duhthlanna a siam a ngai a ni. Pathian kohna i dawn chu Elia tan natna thlentu a ni mai thei; mahse mi dang tuar tur lo ben persak kan tum chuan, keimahni leh Pathian inkarah daidanna a siam phah thei. Mi, a kut dinglam tan emaw a mit kher chhuah emaw Pathianin tul a tih a, keiniin kan lo dan si chuan keimahni chungah paw i a thleng thei.

Pathianin amah leh nangma inkar thuah duhthlanna siam tura a tih che chuan mi dang râwn a tul lo. Mi dang ngaih dan i lak chuan Setana lam i âwn fo vang. “...a Fapa chu ka hnena a inlartir lai khan, tumah râwn lovin, tirhkoh ka nih hmaa tirhkoh lo ni tawhte hnenah Jerusalem khuaa han kal hek lovin...” (Galatia 1:16).

January 31

I kohna i hmu em?

“Chanchin Tha hril tura tihhran.” Rom 1:1

Pathianin mi thianghlim ni turin min ko a ni ngawt lova, chu aia pawimawh zawk, Chanchin Tha hril hna thawk turin min duh a ni. Pathian ram Chanchin Tha chu a pawimawh berah kan dah tur a ni. A pawimawh ber chu mihring thatna a ni lo va, thianghlimna a ni lo va, van ram a ni lo va, hremhmun a ni lo va - tlanna hi a ni; hei hi vawiina Kristian rawngbawltuten kan hriat fiah a tul hle. Rawngbawltu kan nihna angin, he tlanna thu hi Thudik awm chhun leh rintlak a ni tih kan man fuh a ngai.

Ringtu nun thianghlimna hi Pathian min koh chhan ber a ni lo va, a rah chauh a ni a; mihring thatna hi rin bera kan neih chuan fiahna a lo thlen hunah kan pil leh mai dawn a ni.

Galatia 1:15-ah hian, Paulan amah a intihrang tih a sawi lo va, Pathianin a hun takah a tihrang a ni. Paula hian amah inat chilhin, a inbih reng lo. Kan mi mal felna hi thlir bera kan neih chuan Chhandamna thudik chu kan hnaih thei lo vang. Rawngbawltute an chauh fo thinna chhan chu Pathian châka tuihal ni lovin mahni thianghlimna châka kan tuihal zawk vang a ni. Keini chuan, “Vawiina kan chhehvela mihringte bawlhhlawhna nasa tak kan hmuhte avang hian Pathianin chhandamna hna a thawk a ni tih hriat ka duh lo; keima mita duhawm zawka ka lan theih nan Pathianin eng nge min tihsak theih tih hriat ka duh zawk” kan ti thin. Hetianga kan tih chuan Pathian Chanchin Tha hian a nih ang takin min la khawih lo tihna a ni a; hmaih then awm miah lovin kan nihna zawng zawng nen Pathian hnenah kan la invawm lut lo tihna a ni. Paula chu mahni intheihngihlin, a zawng zawnga inhlanin, thil pakhat chauh ti turin Pathian tana tihhran a ni a - chu chu Pathian Chanchin Tha hril turin a ni (Rom 9:3).

February 1

Pathian kohna

*“Krista chuan baptis turin mi tir si lo, Chanchin Tha hril turin mi tir
zawk a ni.” 1 Korinth 1:17*

Pathian kohna chu Chanchin Tha hril turin a ni tih Paulan a sawi a; Paulan Chanchin Tha tia a sawi chu eng nge a nih kan hriat reng a ngai a - kan Lalpa Isua Kristaa Tlanna hi a ni. Kan thuhriah tihthianghlimna hi thupui berah kan neih fo va. Paula chuan mi mal tawnhriat hi tehkhin thuah a hmang chauh va, thu tawp siamna atan a hmang ngai lo. Chhandamna emaw tihthianghlimna emaw hril tura thu pek kan ni ngai lo va; Isua Krista chawi sang tura tirh kan ni (Johana 12:32). Isua Kristan tlanna hna thawkin keimah hi mi thianghlima min siam turin a tuar a ni kan tih chuan thu dik lo a ni. Isuan tlanna hna thawka a tuarna chhan chu khawvel pum tlan tur leh, hmelhem lo leh a thar anga Pathian hmaa dah turin a ni. Kan mi mal nunah tlanna kan seng lut thei hi a thiltihtheihna lanchhuahna a ni a, mahse hei hi Tlanna tawpna a ni lo. Pathian hi mihring ni sela chu, min chhandam tur leh min tithianghlim tura kan dilna zozai hi a khamin a chauhpui hial ang. Zing atanga zan thlengin min chhan chhuak turin kan dil a, a chakna hman kan tum a! Pathian Chanchin Tha hi a nih ang taka kan hriat fiah hunah chuan, kan mi mal pawipang ho te te hian amah kan tibuai tawh lo vang.

Paula nun luah khattu chu Pathian Chanchin Tha hril a ni a. Pathian Chanchin Thaa a inpekna chu a danglam tawh ngai lo va, chuvangin rilru natna te, beidawwna te, hrehawmna te a pawm thei vek tawh a ni.

February 2

Kohna tur luihna

“Chanchin Tha hril suh ila, ka chung a pik dawn si a.” I Korinth 9:16

Pathian kohna hre thei lo turin i beng i lo hnawhping dah ang e. Chhandamna changtu zawng zawng chu puang chhuak tura koh an ni a, hei hi thu hril tura kohna a ni kher lo va, ngaih pawlh loh tur a ni. Paulan helaia a sawi hi, Chanchin Tha puang tura turluihna amaha awm chuan a tina hial a ni tih a ni. Hei hi Pathianin chhandamna hna a thawh nen ngaih fin tur a ni lo. Chhandamna chu Pathian hnathawh chungnung a nih avangin a aia awlsam hi a awm lo vang - *“Ka hnenah lo kal la, ka chhandam ang che”*. Chhandama kan awm theih nan intiamkamna thu kan Lalpan a siam lo va, a hnungzuitu ni tur erawh chuan intiamkamna a awm thung. Chhandamna thua chuan Isua Krista kraws chu kan chhandamna a ni. A zirtir ni tur erawh chuan duhthlan tur a awm a - *“Tu pawhin mi zui a duh chuan...”* (Luka 14:26).

Paula hian Isua Krista chhiahhlawh a nihna thu a sawi a, eng pawh min tihfir dawn se, khawiah pawh kal dawn ila kan phalna a la hmasa ngai lo. Pathian chuan ama lawm nan chhang phel sa leh uain thlit saah min siam a. Chanchin Tha atana tihhran nihna chuan Pathian kohna hretu nihna a keng tel a; miin chu kohna a hriat tawh chuan, Krista hming pu tlakin a nunah tuarna a intan thin. Mi mal thiltum chu a bulah Pathianin a sat chhum a, mi mal chak zawng chu Pathianin a leih mit a, mi mal thlirna chu tihhlumin a awm a; chutichuan thil pakhat chauh a bang tawh a - chu chu Chanchin Tha tana tihhran nihna chu a ni. Miin kohna a dawn hnuah khaw dang hawi zawnga ke pen a tum chuan a chung a va pik dawn em! He zirna sikul sang hi nangma tana awm a ni a, Pathianin a Chanchin Tha hril turin mi a nei em tih a fiahna a ni a; Pathianin nghet takin a man tawh che em tih fiahna a ni. Pathianin a man nghet tawh che a nih chuan thil dang i rilru la peng thei tur lakah inveng tha hle ang che.

February 3

“Khawvel hnawmhnawk” ni tura inpekna

*“Tun thleng pawh hian khawvel hnawmhnawk, thil zawng zawng
bawlhhlawh angin miin min siam a ni.” I Korinth 4:9-13*

Heng thute hi thu uarna a ni lo va. Keini rawngbawltu intite nunah hetiang hi a thleng ve lo a nih chuan, Paulan thu dik lo a sawi vang ni lovin, thil zakkep kan neih thin avangin hnawmhnawka chan kan inphal lo a ni. “Krista hrehawm tuar bak tuar chhonzawm...” hi tihthianghlimna lam sawina a ni lo va, “Chanchin Tha atana tihhran” entirna a ni.

“Duh takte u, in zinga fiahna nasa tak lo awm, nangmahni fiahna tura in chung a lo thleng hi, thilmak in chung a lo thleng angin mak ti suh u” tiin Peteran a sawi (1 Petera 4:12). Kan chung a thil lo thlengte hi mak kan tih chuan kan thinlung dawihzep vang a ni a. Zakkep kan neih avangin chirh diak kan dai duh lo va - ka inphah hniam duh lo va, ka kun duh lo. I duh loh tlat chuan pumpelhna kawng a awm zel reng a ni: Pathianin Chanchin Tha avanga tihhran a chhiarte zingah i tel duh lo a ni thei a. “Chanchin Tha puan darh a nih theih nan kei hi hnawmhnawkah min siam pawh ni se ka inhuam e” i ti thei baw. Isua Krista chhiahhlawh chu Pathian chanchin tha thu dik avanga martar huam a ni a. Mi tha naran chuan thil hmuhsitawm te, suahsualna te leh tenawmna te a hmachhawmin, mihring thatna nen inhal tlata a hriat avangin a tawlh kir dawrh thin a, beidawngin a thinlung a inkhar phui thin. Pathian Tlanna erawh a danglam hle thung a, mi chhe ber leh sual ber pawh huapzo turin a hmangaihna chuan a hrut hniam a ni. Paula chuan amah mi ropuia siam turin Pathianin a tihrang tih a sawi lo va, “a fapa ka hnena a inlartir” theih nan a ti zawk a ni.

February 4

A thiltihtheihna ropuiin min tirlui

"Krista hmangaihna chuan min tirlui a ni." 2 Korinth 5:14

Krista hmangaihna chuan Paula chu a pāwng lak a, a titlawm a, thir chaicheha man ang tlatin a awm a ni. Kan zingah hian Pathian hmangaihna a man beh nun hria hi an tlem hle ang; keimahni tawnhriat chin bak hi kan pel thei meuh lo. Paula chu hmangaihna a man bet hneh hle a, khawi lam pawh hawi sela Pathian hmangaihna chauh lo chu a hmu thei tawh lo. "Krista hmangaihna chuan min tir lui a ni" - hetiang hi mi nunah lang chhuak sela hai rual a ni lo. Chu mi nunah chuan Pathian Thlarau Thianghlim daltu awm miah lovin a che a ni tih i hre thei ang.

Pathian Thlarauva piantharna kan chanin, Pathianin min tihsak lam kan tuipei ber a, a dik pawh a dik e. Amaherawhchu Thlarau Thianghlim baptisma-in chutiang chu a thai reh vek a, chumi chinah chuan Isuan, "Ka thuhretute in ni ang" a tih kha kan hrethiam tan ta a ni. Isua thiltih puangzartu ni mai lovin - chu chu AAW B ang chauh a ni a, "Ka thuhretute" tih hi a dik zawk a ni. Thil kan tawn apiang - fakna emaw, sawiselna emaw, tihduhdahna emaw, chawimawina emaw - amah Isua chung a thleng angin kan ngai tur a ni a. Isua thiltihtheihnain mi a man beh tak tak loh chuan tu mahin hetiang thil hi an dawl zo lo. Hemi thu lo hi chu thil pawimawh dang a awm reng reng lo va, mahse Kristianten he thu hi tlaikhaw hnuah kan hre thiam chauh thin. Paula chuan Pathian hmangaihna a man nghehzia a sawi a, a thiltithe pawh chumi vang chu a ni a. Mihring ngaihah chuan a â pawh a ni thei a, a fing pawh a ni thei; a ngai pawimawh ber lo. A dam chhan chu thil pakhat chauh a ni a, chu chu mihringte hnena Pathian rorelna thu leh Krista hmangaihna hriattir hi a ni. Chutianga Krista hmangaihnaa kan inhnim pil chuan kan nunah rah a chhuah a. Chumi nunah chuan miin Pathian thianghlimna leh a thiltihtheihna an hmu thin a, ringtu mi mal thianghlimna a langsar ngai lo.

February 5

Inthawina atana leih buak ni turin i inhuam em?

“A ni, in rinna inthawina leh rawngbawlna chungah chuan leih buakin awm dawn mah ila ka lawm a ni...” Phil 2:17

Ringtu dangte tana inthawina ni turin, mi dangte rawngbawlna leh rinna atan i inhlán phal em? Nge ni, “Tunah chuan ka la inphal lo, ka hnathawh tur hi Pathianin min thlansak kher tul ka ti lo. Ka inhlanna hmun tur chu keimahin thlan ngei ka duh a; chutih lai chuan miin min lo thlir sela ka duh bawk a, “I ti tha e” min ti sela ka duh a ni” tiin tan i khawh dawn?

He kawng khawhar hi mi ngaihsan hlawh chungah zawh chu a har lo va; mahse Pathianin mi dangte ke bal tahna ni tura hmun hnuaihninga a hung che a nih chuan a dang daih a ni. “Tlawm taka awm dan ka thiam a” tih thei turin Pathianin zirtir duh ta che sela i inhlán thei ang em? Tuizema tui far khat pawh tia lo tura te nih i inhuam em? I rawngbawlsaka ten hriat an hlawh laia nang chu tu ma hriat hlawh lo tur khawpa hniam i ni ngam em? Hmang raltu leh hman ral nihna dinhmun neih kawp i inhuam em, rawngbawlsaka awm lovin rawngbawlsaktu ni zawkin? ‘Mi thianghlim’ thenkhat chuan mi thianghlim nih leh hna hnuaihning thawh hi inremin an hre thei tlat lo va, chutiang hna thawk turin hniam tawkin an inhre lo a ni.

February 6

Inthawina atana leih buak ni turin i inhuam em?

“Kei zawng tunah pawh hlanin ka awm mek a ni si a, ka chhuah hun a thleng tawh e.” 2 Timothea 4:6

“Hlan nih ka ngam e.” Hei hi phurna ni lovin duhthlanna fim hmanga thlan tur a ni. Pathian hnenah inthawina atana hlan nih i inhuam thu fim takin hrilh la, a hnuah eng pawh thleng se, Pathianin eng pawh thlansak che sela, i phunnawi lo vang. Hetiang inherremna hun harsa hi i tan bika Lalpan a pek che a ni a, mi dangin an pui thei lo che. I pawn lam nun chu a ngai rengin a kal thei a, i chhung lam duhthlanna erawh a danglam tawh a ni. Hetiang hun hi duhthlanna fim nen tuar tlang la, khawvel thilah chân dawn pawh ni la i rilru a tibuai tawh lo vang. Duhthlanna fim hmanga i kal tlang loh erawh chuan, a hnuah mahni inkhawngaihna i nei ang.

“Inthawina tûr chu hruihualin thlung rawh u; maichâm ki ngeiahte chuan” (Sam 118:27). Maicham chu mei a ni a - a kâng a, a tiithianghlim a, thil tul lo zawng zawng a kâng ral a - hengte hian thiltum pakhat chauh a nei a: Pathiana inngat leh Pathian lam hawi ni lo thil keimahnia awm apiang tihchhiat a tum a ni. Nangman i tichhe lo va, Pathian a tichhia a ni. Nang chuan inthawina tur chu maichamah thlung bet la, mei alhin a rawn hliau hunah mahni inkhawngaihna nei suh. Mei alh i pal tlang hnuah chuan eng mahin a tilungngaiin a tibuai thei tawh lo vang che. Harsatna a lo thlen leh hunah pawh tun hma angin i buai tawh lo tih i hmu ang. I nunah eng mei alhin nge hmuak che? Inthawina atana leih buak ni turin i inpeih tih Pathian hnenah hrilh la, i lo beisei thin ang ngeiin Pathian chu i lakah a rinawm ang.

February 7

Thlarau nguina

“Keinin Israelte tlantu tur kha a nih kan beisei tehlul nen. Engpawh ni sela, chung thil thlenna chin chu vawiin nen ni thum a ni tawh.”

Luka 24:21

Zirtirten an thil hmuh an sawi chhâwn leh chu a dik vek a, chu mi behchhana ngaih dan an siam erawh a dik lo. Thlarau nguina lam rawng kai reng reng chu thil dik a ni ngai lo va. Ngui leh hnehchhiaha ka awm chuan keima thiam loh a ni; Pathian leh mi dang mawhchhiat tur a ni lo. Nguina hi thil pahnih vangin a awm thei - tisa chakna puitlin vang emaw puitlin loh vang emawin. Tisa chakna chu - tun ngeia châkna tihpuitlin duhna hi a ni. Thlarau lama tisa chakna chuan Pathian hnen atangin chhanna hmuh nghal duhin a ngiat thin a, chhanna petu Pathian a zawng ngai lo. Pathianah rinna nghatin a hnathawh ka nghak a; mahse vawiin hi a ni thumna a ni tawh a, eng mah a la ti si lo; chuvangin lungngaia ka awm chu thiam ka inchan a, Pathian ka mawhchhiat thin. Tawngtaina hi Pathianin a chhang ngei tur a ni, tih ngaih dan kan neih chuan kan tisual fo vang. Tawngtaina awmzia chu Pathian hnen atanga chhanna hmuh ni lovin Amah Pathian nena intawnychilhna a ni. Kan taksa a hrisel chuan kan lungngai lo. Lungngaih chu dam lohna lantirtu a ni a, thlarau lamah pawh chutiang chiah chu a ni. Thlarau nguina hi thil dik a ni lo va, keimahni thiam loh a ni ziah thin.

Pathian thiltitheihna chu van inlarna te, lirngching te, khawpui ri hmang tein rawn lang turin kan beisei a (chutiang chu a thleng si lo va, kan ngui thin). Heng kan ni tin thil hmuh leh hriatah te leh kan chhehvela awm mi dangte nunah hian Pathian inpuanna chu a awm a ni tih kan ngaihtuah ngai lo. Kan bul hnaiha min hmachhawn rengtu tih turte kan tih chuan amah chu kan hmu ang. Chutah chuan Isua Krista Pathianzia hi kan chhehvela thil awmteah hian a lang a ni kan hre chhuak a, chu chu Pathian inpuanna ropui berte zinga mi a ni.

February 8

Tihthianglimna leh a man

“Tin, remna Pathian ngei chuan in pumin tithianglim che u rawh se.”

1 Thessalonika 5:23-24

Min tithianglim tura Pathian hnena kan dilin, a man tozia kan ngaihtuah ngai em? Tihthianglimna hi kan la lâp mah mah a ni e. Tihthianglim ni tura a man pek ngai chu kan pe ngam ang em? Lei lama kan khaw hawi nasa takin a tizim ang a, Pathian lamah nasa takin a tizau thung dawn a ni.

Tihthianglimna chu ‘fir taka Pathian thlirna tawmpui’ tihna a ni. Taksa, rilru leh thlarau chakna zawng zawng Pathian tana thlun beh tihna a ni. Pathianin min tihhran chhan keimahnia hlen chhuahtir turin kan inpeih em? Keimahnia a hnathawh a zawh hnuah, Isua anga Pathian tana inserh hran kan inhuam em? “Anmahni avangin ka intithianglim a ni” (Johana 17:19). Mi thenkhatin tihthianglimna kan la chan lohna chhan chu Pathian thlir dana tihthianglimna kan la thlirpui thiam loh vang a ni. Tihthianglimna chu Isua nena inpumkhatna a ni a, amah kaihruaitu rilru khan min kai hruai ve dawn tihna a ni. Chu mi nei tur chuan a man kan pe ngam dawn em? Pathiana mi ni lo keimahnia thil dang awm zawng hi chân a ngai ang.

Tirhkoh Paula tawngtaina hi tawmpui turin kan inpeih em? “Lalpa, khawngaihna avanga chhandam kei mi sual hi a theih ang tawkin min han tithianglim teh” tia dil kan inhuam em? Pa nen pumkhat an ni ang bawkin amah nen pumkhat kan nih theih nan Isua a tawngtai a. Chhengkhat chuan inanna an nei thin angin, Thlarau chen chilh mi chuan Isua a ang thin a, amah anna nei lo thil reng reng lakah a fihlim thin. Thlarau Thianglimin keimahnia hna a thawh theih nan kan inserh hrang ngam dawn em?

February 9

I thlarau a chau em?

“Kumkhaw Pathian, LALPA, Kawkil Siamtu chu, a chau ngai lo va.”

Isaia 40:28

Kan chakna kan hman zawh thak chuan kan chau thin. Thlarau lama chauhna hi سوالنا avanga awm a ni lo va, rawngbawlنا avang a ni a, chawmna i hmuhna hmun azirin i chauvin i chau lo vang. Isuan Petera hnenah, “Ka beramte chawm rawh” a ti a, chawmna tur eng mah a pe lo. Mi dangten Pathian hnen atanga chawmna an lak thiam hma chu keimahni hi chhang anga phel, uain anga leih buak kan nih a ngai a ni. I chakna zawng zawng an ei ral vek ang che a. Chuvangin nang pawhin chawmna i hmuh that a ngai a, a nih loh chuan i chau vat ang. Mi dangten Isua Krista nun atanga chaw lak an thiam hma chuan nangmah kal tlingin chaw an hmuh a ngai a; an ‘hne’ ang che a, chu mi hnuah Pathian hnen atangin chawmna lak dan an thiam ang. A beramte tana theih tawp chhuah hi Pathian laka kan bat a ni.

Pathian rawng i bawlنا kawngah i chau em? I chau a nih chuan, i ngainat kha en that a ngai ang. Khawi atangin nge rawngbawlنا i tan? Nangmahin mi dang i khawngaihna atangin nge Isua Krista tlanna atangin? I inngahna lungphum chu thlir nawn fo la, chakna i lakna hnar chu thlir nawn ang che. Chakna zawng zawng hmanng zo veka rawng i bawl theih nan chhandam leh tihthianglim i ni a. Pathian tan inhmanng ral la, mahse i chaw chu ama hnen ngei atangin la ang che. “Ka tuihna zawng zawng chu nangmahah a ni, a awm ni.” (Sam 87:7)

February 10

I Pathian thlirna mit a vai em?

“Chung lamah khian in mitte len chho ula, khingte khi tu siam nge ni en rawh u.” Isaia 40:26

Isaia hun laia Pathian mite chuan mi lem an thlir thin avangin Pathian an thlirna mit a lo vai ta a, Isaia chuan van lam a thlirtir a, suangtuahna dik neihtir a tum a ni. He leilung hi Pathian mi tan chuan thil thianghlim, sakramen a ni a. Pathian fate kan nih chuan, leilung hi ro hlu tak a ni. Thli thawah te, kum tuana chhun leh zan inthlakah te, van lama chhinchhiahna chi tin rengah te, pangpar a lo vula a lo chuai leh taah te hian, kan suangtuahna a dik chuan Pathian inpuanna hmuh tur a awm vek a ni.

Pathian lam hawia thlarau insawr bing mi chuan a suangtuahna a thunun thin a. I suangtuahna chuan mi lem a thlir em? Nangmah kha mi lem chu i lo ni mai lo maw? I hnathawh lai kha em ni zawk? Rawngbawlitu tha awm dan tur ni a i suangtuah kha a dik em? Chhandamna leh tihthianghlimna i lo chan tawh kha i tan mi lem chu a ni mai em? Chutiang a nih chuan Pathian i thlirna, i suangtuahna chu a lo tam chhâwl hial tawh tihna a ni a, harsatna i tawhin chakna i nei tawh lo va, thim zingah i hel tuar ngawt ngawt mai a ni. I suangtuahna chu riltamin a lo chau ta a nih chuan tun hmaa i thil lo tawn tawhte thlir let lo la, i mamawh dik tak chu Pathian a ni. Mahni inchhuahsan la, i mi lem biak thin chu hawisan la, i suangtuahna tichau thei zawng zawng chu kalsan la. Intiharh la, Isaian mipui a fuihna hi zawm la, tum luihna nen i suangtuahna chu Pathian lam hawitir rawh.

Kan tawngtainain awmzia a neih theih lohna chhan pakhat chu kan suangtuahna kan hman tel loh vang a ni a, tum luihna nena Pathian hmaa kan indah thin loh vang a ni. Pathian hnena mi dangte tana dilsak tawngtaina kan hmanin chhang phel sa leh uain thlit sa ang kan nih a pawimawh a, mi dangte nena kan inlaichinna ai mahin a pawimawh zawk a ni. Suangtuahna hi Pathianin mi thianghlim hnena a thilpek a ni a, hemi hmanh hian mahni inchhuahsanin tun hmaa a la hriat ngai loh inpawlna thuk zawkah a lut thei a ni.

February 11

Pathiana i beiseina chu a zuaiin a thi mek em ni?

“I chung a rilru nghattu chu, nangmah a rin che avângin, thlamuang tak maia awm tûrin i veng ang.” Isaia 26:3

I rilru Pathianah a awm reng em? Nge ni, a lo riltam zawk? Pathian tel lova rilru riltam hi rawngbawltu nuna chauhna siamtu lian ber pakhat a ni. I rilru suangtuahna hmingin Pathian hmaah i la indah chhin ngai lo a nih chuan tun atangin tan ang che. I hnena Pathian a lo thlen beiseia nghah veng vengin awmzia a nei lo va, i suangtuahna mit chu mi lem ata la sawnin, Pathian thlir la, chhandam i ni ang. Hemi rilru suangtuahna hi Pathian thilpek kan dawn ropui ber a ni a, Ama tan kan serh hrang tur a ni. I ngaihtuahna zawng zawng Krista thuawih bawihah i dan tawh a nih chuan, i rinna fiahna a lo thlen hunah i ralthuam tha ber a ni ang. Leilunga i thil hmuh zawng zawng - ni chhuak leh ni tla te, thla leh arsi te, sik leh sa inthlak te hi Pathian nen hmeh bel la, i suangtuahna chu i tisa chakna hnuaiah a kun lo vang a, Pathian rawngbawlna atana hman turin a inpeih reng zawk ang.

“Min thlahtute nêh khan thil kan tisual a...an hre reng ta lo va” (Sam 106:6,7) - i suangtuahna a muthlu tawh a nih chuan chhun harh rawh. “Tunah tak chuan Pathianin min be hleinem” - a be tur che a ni. Tu ta nge i nih a, tu rawng nge i bawl hre reng rawh. Intiharh la, hre chhuak leh la, Pathian i ngainatna chu a let sawmin a pung ang; i suangtuahna pawh a ril a tam tawh lo vang a, a phurin a nung bawh a, i beiseina pawh sawi fiah rual lohvin a lo eng ang.

February 12

Pathian aw i ngaichang em?

“Tichuan LALPA chu Sinai tlâng, tlâng chhîpah chuan a lo chhuk a: tin, LALPA chuan Mosia chu tlâng chhîpah a ko chho va; tichuan Mosia chu a han chho va.” Exodus 20:19

Hre reng chungin Pathian thupek kan hnial ngai lo va, a aw kan ngaichang lo thin zawk a ni. Pathian thupekte chu kan hre tawh a, a awm reng a, kan ngaihsak lo. Hei hi tum reng vanga thu awih loh lam ni lovin, Amah kan hmangaih loh leh kan zah loh vang a ni. “Nangnin mi hmangaih chuan ka thupekte chu in zawm ang.” Pathian kan zah lohzia kan hriat chhuah chuan kan zak a, inthiam lohnain kan khat thin.

“Nangman kan hnênah hian thu sawi teh zâwk khai...Pathian zawngin kan hnênah thu sawi teh tawh suh se.” A rawngbawltute thusawi kan ngaithla duh a, Amah Pathian thusawi erawh kan ngaithla duh lo, hei hian Amah kan hmangaih tlemzia a tilang a ni. Mi testimony ngaihthlak nuam kan ti a, mahse Amah Pathianin min biak chu kan duh lo. Engati nge Pathianin min bia ang tih kan hlauh em em? A chhan chu hei hi a ni: Pathianin min be tak tak a nih chuan, a thu kan zawm ngei a ngai dawn a, a nih loh vek chuan a thu kan awih loh luih a ngai ang. Rawngbawltu aw chauh chuan mi a tur na tawk lo va, “I thusawi kha Pathian thu ni tho mah se i ngaih dan ve mai a ni a” tiin kan la chhang thei a ni.

Pathian fa nih duh tho siin Amah hawisan tlat bawk siin, Pathian hi dinhmun khirh takah ka dintir em? A aw kan hriat meuh chuan zahthlak kan ti hle thin a, “Lalpa, eng vangin nge heti taka kan nguai a, ka luhlul ni?” kan ti thin. Pathian aw a lo thlen tak tak hunah chuan hei hi kan chhanna a ni ngei ngei. Pathian aw dik tak kan hriat avanga kan lawmna chu A tel lova rei tak kan lo awm tawh avanga zahna nen a kal kawp thin.

February 13

Ngaithla tura inpekna

“Thu sawi rawh, i chhiahhlawhin a ngaithla e.” I Samuela 3:10

Pathian aw lo ngaithla tawh thin mah ila, A thusawi ka ngaithla chhunzawm zel tihna a ni lo. A thusawi ngaithla tura ka thinlung leh ka rilru ka inhawn loh chuan Amah ka hmangaih lo va, ka zah hek lo tih ka lantir a ni. Kan thian ka hmangaih tak chu amahin sawi lo mah sela eng nge a duh ka hre thin a, Isua chuan, “Thu ka pek apiang che u in tih chuan ka thiante in ni ang” a ti. Tun kar chung hian ka Lalpa thupek awih loh ka nei em? Isua thupek ngei a ni tih hre chiang ila zawng hre reng chung chuan ka bawh chhe lo vang; mahse keini zinga a tam zawk hi chuan Pathian kan zah lo hle a, eng nge a sawi pawh kan hre lo. Min be miah lo pawh ni se a danglamna kan hre chuang lo vang.

Ka thlarau nunah hian Pathian aw hre reng thei tur leh Pathian pawhin ka aw hre reng thei tur khawpa Isua nena inlaichinna thuk neih a tul a ni (Johana 11:41). Isua nen kan inzawm chuan, ngaithla turin ka inpe a, eng lai pawhin Pathian aw ka hre thin. A chang chuan lili par te, thingkung te leh Pathian rawngbawltu te kal tlangin ka tana Pathian thuchah ka hre thin a. Ka hriat theih loh chuan thil dangin min tihbuai vang a ni ang. Pathian aw hriat ka duh lo a ni lo va, ka inpekna hmun a dik lo thin a ni. Khawvel thilah te, rawngbawh hnaah te, keima ngaih danah te ka inpe zawk a, Pathianin a duh zawng a sawi chu ka hre thei thin lo. Naupang rilru thianghlim chuan, “Lalpa, thu sawi rawh, i chhiahhlawhin a ngaithla e,” a ti reng thin. Ngaithla tura inpekna hi ka la nei lo a nih chuan a chang changin Pathian aw ka hre chauh ang a; hun dangah chuan keimahin thil pawimawh nia ka hriatahte ka inhmang ral a, Pathian lamah ka beng a chhet a, naupang thinlung ka pu lo a ni. Vawiinah Pathian aw ka hre tawh em le?

February 14

Bengkhawn tura mahni inthunun

“Thima ka hrilh che u hi engah sawi ang che u; beng bula in hriat hi in chungu chuangin tlangaupui ang che u.” Matthaia 10:27

Amah lam kan hawi theih nan leh bengkhawn kan zir theih nan Pathianin a chang chuan thim hnuaiah min thunun thin. Sava zai chite chu thim hnuaiah zai an zirtir thin a, keini pawh Pathianin a aw hriat kan zir theih nan a kut thla hnuaiah min dah thin. “Thima ka hrilh che u hi...” - Pathianin thima a dah hunah che ngaichang la, ngawi reng ang che. Tunah hian i nunah thim i kal tlang mek em, nge ni Pathian nen in leng dun zawk? Ngawih chuh rawh. Thim hnuaia i awm laia i tawng chhuah chuan rilru dik lo puin i tawng ang; thima awm lai hi ngaithlak hun lai a ni. Mi dang hnenah sawi lo la; thima i awm chhan hre turin lehkhabu chhiar suh; i beng dawh la, ngaithla rawh.

Mi dang i biak chuan Pathianin eng nge a sawi i hre thei lo vang. Thim hnuaiah chuan ngaithla la, enga i awm leh huna mi dangte tana thuchah pawimawh tak Pathianin a pe dawn che a ni.

Thim hnuai ata kan chhuah hnuah chuan lawmna leh tlawmna kan nei kawp thin a (miin lawmna chauh a nei a nih chuan Pathian aw a hre tak takah ngaih har ka ti ang), Pathian aw a hriat tak avangin a lawm ang a, mahse A aw hre thei turin hun a duh rei em avangin a tlawm phah hle baw ang. Ka lo va hre thiam har em! Ni khati zat, kar khati zat kal taah khan Pathianin hengte hi a lo sawi reng a ni si a. Tunah chuan tlawmna thilpek chu a pe ta che a, chumi avang chuan i thinlung a lo nem a, A aw i hre thei zel tawh ang.

February 15

Ka nau vengtu ka ni em ni?

"Tumah mahni tana nung kan ni lo va." Rom 14:7

Thlarau lamah mi dang vengtu i ni tih i inhre tawh ngai em? Entir nan, ka mi mal nunah Pathian ka hawisan chuan ka bula miten an tuar a ni. "Van hmunahte ama hnenah" kan thu ho va, "Peng khatin a tuar chuan peng zawng zawngin an tuarpui thin." Tisa lama hmasialna emaw, rilru lama dawngdahna emaw, thatna lama inthlahdahna emaw, thlarau lama chawlawlna emaw, heng thilte avang hian nangmah hnaihtu apiangin an tuar thei. "Chutianga nun chu a va harsa awm ve, tu nge tlin zo vang?" tiin i ngaihtuah a ni mai thei. Kan tlinna chu Pathian a ni a, Amah chauh a ni.

"Ka thuhretute in ni ang." Keini zingah hian kan chakna zawng zawng - kan ngaihtuahna, chhia leh tha hriatna leh thlarau chaknate Isua Krista tana hmang zo ngam kan awm em? Hei hi Pathianin 'A thuhretu atan' a tih awmzia chu a ni. Hetianga ti tur hian hun a duh a, dawh theih a ngai hle. Pathianin khawvelah hian min hnutchhiah a - eng ti turin nge ni ang le? Chhandama awm tur leh tihthianghlim ni tur chauhvin em ni? Ni lo, Ama tana thawk turin a ni. A tana chhang phel leh uain bun chhuah ni turin ka inhuam em? He khawvela dam chhung hian kawng dang zawnga hman tlak loh, kawng khat chauhva hman tlak ni turin - mi dangte Isua Krista zirtira siam turin. Dam chhunga Pathian rawng bawl hi chhandamna ropui sawi hleih theih loh min petu Pathian hnena lawmthu ka hrihna a ni. A tuate pawh hi hnawlin ka la awm thei reng a ni tih hria ila. *"...chutilochuan mi dangte hnena ka tlangaupui hnu pawhin eng emaw tiin keimah ngei hi paih thlakin ka awm dah ang e."*

February 16

Thlarau che chhuak tura thathona
“Mitthi zing ata tho rawh.” Ephesi 5:14

Bul tanna zawng zawng hi Pathian hnathawh leh tihnun a ni vek lo. Mi tu emawin i hnenah, “Insang phek la, i peih lohna chu a nghawngah rek a, paih chhuak la, i tih tur chu luh chilh rawh” tiin an hrilh che a ni thei. Hei hi mihring infuih dan pangngai a ni. Amaherawhchu Pathian Thlarauvin, “Insang phek rawh” tia min rawn hrilh thung chuan, a nung bik thin a ni.

Kan naupan deuh lai chuan hmahlir leh duhthusam tam tak kan nei a, mahse tihlawhtling turin chakna kan nei lo tih kan hmu chhuak leh fo thin. Thil kan tih duhte kan ti thei lo va, kan hmahlir leh duhthusamte chu a thi zo va; mahse Pathian chuan, “Mitthi zing ata tho rawh” min ti. Pathian atanga tihnunna a lo thlen chuan, thiltihtheihna mak tak nen a lo thleng thin a, mitthi zing ata thovin thil tih theih loh pawh kan ti thei thin. Thlarauvin mi a fuih tharna hi a danglam hle a, kan insan mar hnuah nunna a lo thleng chauh thin. Pathianin hnehtu nun min pe ngawt lo va; kan hneh ang zelin nunna min pe zawk a ni.

Pathian atangin fuihna thar a lo thleng a, “Mitthi zing ata tho rawh” min tih chuan kan tho tur a ni; Pathianin min kai tho lo vang. Kan Lalpan mi pakhat kut zeng hnenah, “I kut phar rawh” a ti a, a phar a, a kut chu a lo dam ta ngei a; mahse amah a chet chhuah ve a ngai a ni. Hneh tura ke kan pen chuan Pathian hnen atangin fuihna thar a lo thleng a, chawp leh chilhin nunna min pe thin a ni.

February 17

Nguina hneh tura bul tan
“Tho la, ei rawh.” I Lalte 19:5

Vantirhkohin Eliza hnenah inlarna a hmuhtir lo va, Pathian Thu a hrilh fiah hek lo va, thil danglam eng mah a tihsak lo; Eliza hnena ti tura a hrilh chu thil mawl te a ni a - tho va, ei turin a hrilh a ni. Nguai chang nei lo ila mi nung kan ni lo vang; ngui ve ngai reng reng lo chu thil nung lo, darthlalang te ang hi an ni. Mihring chu ngui thei a ni a, chuti ni lo se nasa takin a hlim thei lo vang. Khawvelah hian mihring min tingui thei thil a awm ve hrim hrim a; entir nan, thihna leh a kaihhnawih thil dangte. Mahni i inen fiah hunah chuan, ngui thei i ni tih hre tel ngei ang che.

Pathian Thlarau a lo thlenin, inlarna ropui tak takte min hmuhtir lo va, thil naran tak anga langte ti turin min hrilh zawk thin. Nguina a lo thlenin kan ni tin nuna thil awm sa, Pathian thilsiam tlawm te te chu min hawisantir thin a; Pathian a lo kal erawh chuan, thil ho te te anga lang - Pathian a inrawlh ve lo tura kan ngaih thilte chu ti turin min fuih a, chutiangah chuan Pathian a lo awm reng a ni tih kan hmu chhuak thin. Hetianga min fuih phurtu a lo thlen hian nguina lak atangin min hawi sawntir a; thil dang tih leh zel duhna a hring a, Pathian fuihna ang zelin kan ti thin a ni. Nguina hneh tum rana thil eng emaw kan tih chuan nguinaah kan lut thuk tual tual thin a; amaherawhchu Pathian Thlarauvin thil eng emaw ti tura hriattirna min pek chuan, kan ti a, nguina chu a reh mai thin. Chawp leh chilhin kan tho a, thu kan awih a, kan nun chu hmun sang zawkah a ding thin a ni.

February 18

Beidawonna do let tura bul tanna

“Tho ula, i kal ang u.” Matthaia 26:46

Zirtirte chu harh hun turah an lo muthlu a, an inhriat chhuah hnuah an bei a dawng a. Siam that theih tawh loh thil tisual nia kan inhriat chuan beidawonnaah mi a hruai lut a, “Tunah chuan a chhe zo ta, beih zel pawhin awmzia a nei tawh lo” kan ti thin. Hetiang beidawonna hi namai lo hle nia kan hriat chuan kan tisual ang; a chhan chu beidawonna hi mihring nunah a tlanglawn em em zawk a ni. Thil eng emaw hlen chhuak tura remchang tha deuh kan neih a, kan tih si loh hian beidawonna khurah kan lut fo thin a; Isua Krista thung chuan, “Tunah chuan mu phawt mai rawh, hun tha chu a liam tawh si a, tihdanglam theih a ni tawh lo ve; mahse tho leh la, i hmaa thil awm chu tih chhunzawm ang che” min ti a ni. Hun liam tawh chu chawhtir tur a ni a, mahse Isua hnenah chawhtir tur a ni; amah nena hun kan hman dun tur, thlakhlelhawm tak, kan hma lama awm chu i pan zel ang u.

Mi tin nunah hetiang hun hi a thleng thin. Kan nuna thil kan tawnte avangin beidawonnaah kan lut a, keimahni chauh chuan kan inkhai chhuak thei tawh lo. Isua zirtirte thiltih pawh kha ngaihdam theih loh tawp a ni ngei mai; Isua venpui lovin an lo muthlu a; mahse Isua chu an hnenah lo kalin - “Tho ula, in tih leh tur chu ti rawh u” a ti. Pathianin min khawih a nih chuan eng nge kan tih leh tur chu ni ang? A bo a bang awm lovin amah ring tlatin, A Tlanna tan chhanin a hnenah kan tawngtai tlat tur a ni. Hlawhchham nia inhriatna avangin i thil tih leh turah chuan hnual phah suh ang che.

February 19

Ninawm tihna do tura hma lak

“Tho la, eng rawh.” Isaia 60:1

Kan ke pen hmasa ber chu Pathian tel lo ang hrima kan pen a ngai a. Min tanpui tura Pathian nghah rengin awmzia a nei lo va, min tanpui dawn lo; mahse kan din chhuah veleh A lo awm reng tawh a ni tih kan hmu ang. Pathianin keimahniah hna a thawk tan a nih chuan, a thu zawm chu kan chhia leh tha hriatna hmanga kan thlan a ngai a. Thing tum anga let reng lovin, kan chet chhuah a ngai a. Tho chhuakin êng chhuak ila, ninawm nia kan hriatte pawh a lo thar leh sur dawn a ni.

Mi tak kan nih leh nih loh tehna tha ber pakhat chu, thil ninawm kan tih laia kan awm dan hi a ni. Kan duhtusamah chuan thil ninawm hi awm lo se kan ti a; hna ninawm chu a hahthlak a, a hnuaihning a, a tenawm bawk niin kan hria a; mahse hetiang a hna ninawm nia kan hriat kan hmachhawn hunah chiah hian thlarau lama mi tak kan nih leh nih loh a lang chhuak thin.

Johana 13 chhiar teh. Pathian mihringa lo chang chuan hna ninawm ber mai, sangha mantute ke silsak hna chu a thawk a, “Kei Lalpa leh Zirtirtu mahin in ke ka sil chuan nangni pawhin in ke in insilsak tur a ni” tiin a hriih. Hetiang hna ninawm nia kan hriatah pawh Pathian eng lan chhuahtir thei tur khawpa kan thawh dawn chuan Pathian tihnunna kan mamawh a. Mi thenkhat chuan eng hna pawh thawk sela, an hnathawh chu hna zahawmah an chantir thin. Hna hnuaihning pawh a ni thei a, mahse an thawh danin a zir em avangin danglam riain kan hre thin a ni. Kan Lalpain keimahni hmanga hna a thawh chuan, chu hna chu a lo danglam ngei ngei thin a. Kan Lalpain kan mihring taksa ngei rawn puin, a tidanglam ta a; chuvangin he mihring taksa ngei pawh hi Thlarau Thianghlim temple a lo ni ve thei ta a ni.

February 20

Boruak in sang sa lo tura invenna

“Tho rawh u, heta ta i chhuak ang u.” Johana 14:31

Dik taka hna kan thawh theih dan tur ngaihtuaha duhthu sam chu thil tha a ni a; mahse chet a hun tawh hnu pawha duhthu kan la sam reng a nih chuan a dik tawh lo. Kan Lalpan a zirtirte hnena khang thu ropui tak tak a hrilh hnu khan, a thusawite ngaihtuah zui tura thu a pek kan lo ring a ni mai thei; mahse kan Lalpan inngaihtuah veng veng a phal lo. Pathian duh zawng hriat tuma Amah nen kan inpawl lai hian duhthu kan sam a thiang a; amaherawhchu kan tih tur kan hriat tawh hnu pawha duhthu sama hun kan la hman reng chuan Pathianin mal a sawm tawh lo a ni. Hetianga duh thu kan sam dawn chuan Pathianin min chhun harh a, “Thu lo la, ding bawk lo la, kal rawh” tiin min hrilh a ni.

Ngawi renga Pathian nghaka kan awm laiin, “A hrangin lo kal rawh...” a ti a nih chuan, chu chu Pathian duh zawng hre tura fianrial hman hun a ni; amaherawhchu Pathianin thu a sawi tawh a nih chuan suangtuahna ringawta hun hmang lo turin kan fimkhur a ngai a ni. I duhthusam te, i lawmna te, i hlimna te zawng zawng lo chhuahna hnar chu Pathian ni sela, kal chhuak la, a thu zawm mai rawh. Mi tu emaw i hmangaih a nih chuan, thu thluangin i hmangaih chu i engtik lai pawhin i suangtuah veng veng ngawt lo; i hmangaiha hnenah chuan kalin a tan thil i tihsak thin a ni. Chu chiah chu Isua Kristan min beisei dan a ni. Pathianin thu a sawi tawh hnu pawha duhthu kan la sam a nih chuan Amah kan rin lohzia lantirtu a ni

February 21

Amah vangin mahni i inkalsan tawh em?

“Ka chungah hian thil tha tak a ti a ni.” Marka 14:6

Mihring kara inhmangaihna dikah chuan hmangaihtu chuan amah a inchhuahsan thin a, a inchhuahsan lo a nih chuan hmangaihna a ni lo tihna a ni. Eng lai pawha fimkhur, eng lai pawha fing, eng lai pawha him, eng lai pawha ngaihtuah chet chet, mahni inchhuahsan ngai lo a nih chuan hmangaihna dik a ni lo tihna a ni ang. Ngainatna emaw duhna emaw a ni thei a, hmangaihna dik zia erawh a nei lo.

Ka mawhpurhna a nih vang ni lovin, thil tangkai a nih vang pawh ni lovin, Pathian ka hmangaih vang chauhvinn, ka tih dan phung pangngai kal pelin thil ka tihsak ngai em? Pathian hnenah thil hlu ka pe ve thei a ni tih ka hria em, nge ni tih theih tam tak ka neih laiin, a Tlanna ropui chenin ka teirawai mai mai? Thil ropui leh lian tak ni kher lo, a tan kan inhlan ral a ni tih lantir turin thil naran te te anga lang tih theih ka nei a ni. Bethani khaw mi Marin Isua thinlung a khawih ang khan kei hian ka khawih ve tawh em?

A tan kan inhlan ral a ni tih kan lantir hi Pathianin a phut thin niin a lang. Pathian tana inhlan ral hi mi mal thianghlimna aiin a pawimawh zawk a. Mi mal thianghlimna chuan keimahni felna min thlirtir a; kan tawng dan te, kan kal dan te, kan hawiher te kan inveng em em a, Pathian kan tilungawi lo vang tih kan hlau a. Hmangaihna famkim nena Pathian tana kan inhlan ral hnu chuan hengte hi a bo thin a ni. “Tangkaina ka nei em?” tih ngaih dan hi kan paih a hun tawh a, kan tangkai lo tih pawm ila thutak kan hnaih zawk mahna. Tangkai leh tangkai loh lam a ni lo va, a pawimawh zawka chu Pathian tana kan hlutna hi a ni. Pathian tana kan inhlan ral phawt chuan, keimahni kal tlangin hna A thawk reng thin a ni.

February 22

Thlarau nun tlo nei tura mahni inthunun

“Ngawi ula, Pathian ka ni tih hre rawh u.” Sam 46:10

'Tlo' leh 'chhel' hi thil inang a ni lo va, kan thil beisei chu a lo thleng ngei dawn a ni tih hriat chianna leh chhelna inkawp hian 'tlo' chu a siam thin. Tlak hlauh vanga inham tang der der hi 'tlo' a ni lo va. Kan Lalpa hi a tlawm ngai lo vang tih rin avanga theih tawp kan chhuhna hi 'tlo' chu a ni. Thiam loh chantir kan ni ang tih hi kan hlauh ber a ni lo va, kan Lalpa Isua Krista hi hnehin a awm ang a, A thil ngaihhlut engkim - hmangaihna, dikna, ngaihdamna, ngilnehna te hi a tawpah a ral ang a, tau meichher chhi ang chauh a ni ang tih kan hlau a ni.

Amaherawhchu kohna a lo thleng a, thlarau nun tlo nei tura kohna a ni. Eng mah ti thei lova inham tang ve der der chauh ni lovin, Pathian hi tihlawmin a awm dawn lo a ni tih nghet taka ringin hna kan thawk tur a ni.

Tun hunah kan thil beiseite a thleng dik lo a nih pawhin, kan beiseina chu tihthianghlimin a awm mek tihna a ni zawk. Mihringin a ngaihhlut thil fakawm tinrengte hi tihfamkim loh tur eng mah a awm lo. Pathian nghaka chhel taka awm hi a har hle a. “Ka chhelna thu i pawm avang khan leia awmte fiah tura khawvel zawng zawng chung a fiahna hun lo thleng tur lakah chuan kei pawhin ka humhim ang che” (Thupuan 3:10). Thlarau nun tlo nei reng ang che.

February 23

Rawngbawl tura tumruhna

“Mihring Fapa hi rawngbawlsaka awm turin a lo kal lo va, rawngbawl tur leh mi tam tak tlan nana a nun pe tur zawka a lo kal ang khan...”

Matthaia 20:28

Rawngbawlina chungchanga Tirkoh Paula ngaih dan leh kan Lalpa ngaih dan a inang a: kan Lalpan, “Kei zawng in zingah rawngbawltu angin ka awm hi” a ti a (Luka 22:27); Paula chuan, “Keini pawh Isua avanga in bawih kan nih kan hril bawh thin” a ti (2 Korinth 4:5).

Rawngbawl tura kohna dawngtu chu mi chungchuang ni turin kan ngai thin a. Isua Krista chuan mi dangte ‘ke tahna’ ni tura koh a ni tih a sawi a; thlarau lam hruaitu chu a ni ngei a, mi dangte aia chungnung erawh a ni lo. Paula chuan, “Tlawm taka awm dan ka thiam” a ti a. “Chakna ka neih tawh loh thleng pawhin i tan ka inhmang ang; min fak pawhin, min sawi chhiat pawhin ka tan a danglam lo” tih hi Paula ngaih dan a ni. Mihring zingah Isua Krista la hre lo an awm chung chuan, an hriat hma loh an rawngbawlsak hi ka bat a ni. Paula rawngbawlina bul intanna chu mihringte a hmangaih vang ni lovin Isua Krista a hmangaih vang a ni. Mihring hmangaih vanga inpekna ngawt hi chuan beidawanna leh rilru natna a thlen thin; lawm nachang hriat kawngah chuan mihringte hian ui pawh kan tluk lo. Amaherawhchu min chettirtu chu Pathian kan hmangaihna avang a nih chuan, lawm nachang hre lo mah se kan mihringpuite tan rawng kan bawl zel thei ang.

Isuan a chung a ngil a neih dan a hriatin Paula chuan mi dangte tana rawngbawlsak turin tumruhna a nei a, hei hi a thuruk chu a ni. Tun hma chuan dawta chhe chham mi, Pathian sawichhetu, mi dangte tuartirtu kan ni tawh thin a, mi dangin eng ang pawhin min tinawmnah sela, Isua Krista kan lo tihduhdah ang ema nasa chuan tu mahin min tiduhdah lo vang. Kan tenawm, hmasial leh sual ang angin Isua Krista chuan rawng min lo bawlsak tawh a, mi dangten eng ang pawhin min dodal mah se, A hming avanga mi dangte tana rawng kan bawlsak duhna chu eng mahin a tidal thei lo.

February 24

Inpekna avanga lawmna

“Kei zawngin in thlarau tan lawm em emin ka hmang ral ang a, inhmang ral vekin ka awm bawng ang.” 2 Korinth 12:15

Pathian Thlarauvin kan thinlungah Pathian hmangaihna a rawn chhun khah chuan, Isuan mi dangte a ngaihsakna zia ang kha nei ve turin keini pawhin kan rilru kan inher rem lui a, Isua chuan mi zawng zawng a ngaihsak si a. He Kristian rawngbawlnaah hian keimahni duh zawng kan inkaihhruaitir a rem lo va; hei hi Isua Krista nena kan inkar nun tehna lian ber a ni rêng a ni. Eng mah ti thei tawh lo tura inpaih ral lamah ni lovin, ka Thian (Isua) tana nung tura inpumpeknaah hian lawmna a awm a, keimaha thupui hran nei lovin, a tana nung tur leh a mi ngaih pawimawh zawngte ngai pawimawh ve tura inpek luihna nun hi a ni. Paula chuan thil pakhat chauh a buaipui a - Isua Krista hnenah mi dangte hruai thlen a ni. Mi dangte chu Isua hnenah a hip thleng zel a, ama hnenah a hip ngai lo. “Eng emaw ti tala thenkhatte tal ka chhandam theihna turin mi zawng zawng hnenah engkim ka ni tawh” (1 Korinth 9:22).

Miin nun thianghlim nei tura Pathian nen chauhva awm dun a tum a nih chuan, a mihringpuite tan tangkaina a nei tawh lo: amah leh amah chu dawhsânah indahin, mi narante chu a hawisan tihna a ni. Paula nun kha sakramen ang a ni a; a kalna apiangah Isua Krista tan inhnangfakna a tling zel a. Keini zinga a tam zawk hi chuan kan thatna tur kan ngaihtuah a, kan nunah Isua Kristan puarna a hmu lo. Isuaah kan inbun ruak a nih erawh chuan, keimahniin tha tih zawng kan nei tawh lo va. Paula nun intanna chu Isua tana inpeknaah a nih avangin, huatna tel lova mi dangte ke phah hnuaia awm pawh a thiam a. Keini chuan thlarau lama min tizalen thei thil kan ngaina a, Isua Krista kan ngaina lo.

Paula chuan ama zalenna a ngaina lo va. “Ka unaute, tisa lama ka chipuite aiah hian, kei hi Krista hnenah ata tihhran khawp laiin anchhe dawngin awm hial ila ka ti si a” a ti (Rom 9:3). A tawngkam hi a uchuak kan ti em?

February 25

Rawngbawlina avanga tlakchhamna

“Achuang aliama ka hmangaih che u avang khan, keiin hmangaihna tlem zawk ka dawn phah a ni maw?” 2 Korinth 12:15

Khawvel hmangaihna chuan hmuh let a beisei thin a, mahse Paula chuan - min hmangaih let emaw let lo emaw, nangmahni vang chauh pawh ni lovin, Pathian hnena ka hruai thlen theih phah dawn che u a nih chuan eng mah nei lova awm pawh ka huam, a ti a ni. “Kan Lalpa Isua Krista khawngaihna chu, a retheihna avanga in lo hausak theihna turin hausa mah sela nangmahni avang ngeiin a lo retheih tak kha in hre si a” (2 Korinth 8:9). Paulan rawngbawlina a hriatthiam dan pawh hetiang chiah hi a ni - eng ang pawhin inseng mah ila, lawm takin ka ti zel ang tihna rilru a pu a. A tilawm zawk a ni.

Kohhranhovin Pathian chhiahhlawh an hriat thiam dan hi Isua Krista rilru nen a inmil lo fo. Ani rilruah chuan, mi dangte tana rawng kan bawl hian Ama rawng kan bawl a ni. Mipui vantlang dah pawimawhtu inti (*socialist*) te aiin Isua rilru hi a thuk zawk a ni. A Lal ramah chuan a ropui ber chu mi zawng zawng rawngbawltu a ni ang a ti a. Mi thianghlim fiahna dik tak chu, thuhiril lamah ni lovin zirtirte ke silah a ni a, mihringte mit hmuha thil nep tak ni si, Pathian mit hmuha thil pawimawh ber ni si a ni. Pathianin a ngaih pawimawh mihringte tana inpek ral hi Paula hlimna a ni a, nasa taka insenso ngai pawh ni se a pawisa lo. Keini chuan sum harsatna kan chhuanlam a, “Pathianin chu mi hmunah chuan kal turin min duh ta se - hlawh ka hmu ang em? A ram boruak eng ang nge a nih? Tuin nge min enkawl ang? Hengte hi ngaihtuah a tul alawm” kan ti. Khèk chin neiin rawng kan bawl tihna a ni. Paula chuan khek chin a nei lo. Thuthlung Thar mi thianghlim awm dan tur nia Isua Kristan a sawi chu Paula hian a thlir reng a, Chanchin Tha puangtu mai ni lovin, mi dangte tana Isua Kristan a hman theih ni turin chhang leh uain nih a tum a ni.

February 26

Isua chungchanga hlauthawwna kan neihte

“Ka pu, khaina engmah i nei si lo va.” Johana 4:11

“Pathianin thil ropui tak tak a sawite hi tha ka ti em em a, mahse a nih ang diak diaka nun chhuahpui tur erawh chuan beisei chi ka ni lo vang!” tiin i inggaihtuah tawh em? A nih ang taka Isua Krista hi kan hmachhawn chuan - a duh dan a sang a, mahse a taka hman theih a ni lo, tiin mahni kan indah chungnung thin.

Kan zavaiin hetiang ngaihtuah chang hi kan nei. Pathian nena kan indawrna thu mi dangte hnena kan hrihlin, min nuih zat ru takin - Khawi atangin nge pawisa i hmuh ang? Eng tin nge i inenkawl ang? tiin min zawt a, heng atang hian hlauthawwna kan nei tan a. Keimahni atang ngei pawhin hlauthawwna hi a lo intan thei a, Isua meuh pawhin kan harsatna hi min chin felpui theiin kan ring lo. “Lalpaah innghat rawh” tih mai chu awlsam tak a ni a, mahse nung turin mamawh kan nei a, heng kan mamawhte min thâl chhuahsak turin Isuan a khaina a nei bawk si lo. “Isua ka ringhlel lo va; keimah hi ka inringhlel a ni” kan ti a, a dera tlâwmna a ni. Mi tinin kan tih theih chin leh tih theih loh chin kan inhre vek a, keimahni lamah rinhlelhna kan nei lo; Isua hi kan ringhlel a ni. Keiniin kan tih theih loh Aniin a ti thei tih hi pawm thiam har kan ti.

Tih theih loh chu eng tin nge a tih ang? tiin kan inggaihtuah buai a, kan hlauthawng thin. Heng kan zawhnate hi kan rilru dik loh vanga lo awm a ni a. Hetiang hlauthawwna hi kan nei a nih chuan, phawrh chhuakin A hnenah kan puang tur a ni - “Lalpa, ka lo ring ngam lo thin che a, i finnaah innghat lovin keimahah ka innghat thin; keima hriatna bei tham teah innghatin I thiltihtheihna ropui ka lo rinchhan lo a ni” tiin.

February 27

Isua rawngbawlna tiretheitu

“Khawi ata nge tui nung chu i hmuh?” Johana 4:11

“Tuichhunchhuah a thuk vei nen” - a sawitu Samari hmeichhiain a suanguuah phak bakin a thuk si a! Mihring mizia te, mihring nun te hi a thuk em em a, nangmaha ‘tuichhunchhuah’ awmte thukzia kha han ngaihtuah teh. Isua rawngbawlna tiretheitu niin, eng mah ti thei lovin i lo siam em? Nangmahah buaina tui thuk tak awm sela, Isuan, “I thilung mangang suh se” rawn ti se; nang chuan, “Lalpa, he tui hi a thuk em mai; hahdamna leh thlamuanna i thâl chhuak thei lo vang” tiin i lo chhang a. Chung lam atangin a rawn thlentir zawk dawn a ni. Mihring nuna tuichhunchhuah thukte atangin Isuan eng mah a thal chhuak ngai lo. Tun hma zawngin Israel-ho Mi Thianghlim hi kan nuna hna a thawh theih chin kan bithlihsak a, chu chu hre rengin, “Hei hi chu Pathianin min tihsak beisei chi a ni lo” kan ti thin. Pathian thiltihtheihnain a tlin loh tur nia kan ngaihte hi a ti thei ngei ang tih kan ring zawk tur a ni. Engkimtithai a ni tih kan theihngihl a, a rawngbawl hna kan tirethei thin; Amah a retheih vang ni lovin kan rilru retheih vang zawk a ni. Min hnem tur leh min thlamuan turin Isua kan pan a, Engkimtithai a nihna angin a hnen kan pan ngai lo.

Kristian sawngnawi kan nihna chhan hi Engkimtithai Krista kan rin loh vang a ni. Kristian anna kan nei a, Kristiante thil tawn ang kan tawng a, mahse a bo a bang awm lovin Isua Krista hnenah kan inpe lo. Dinmun harsaa kan dinin, “Eng mah a ti thei lo vang” kan ti a, a rawngbawl hna kan tisawngnawi a, tui nung chu keimahnian inthal chhuahsak tumin kan bei thin. “A theih loh vang” tia hnung tawlh lo turin fimkhur rawh; Isua lam i en chuan a theih a ni. Nangmahah famkim lohna khur thuk tak a awm a, mahse hawisan la, Ama lam en ang che.

February 28

“Tunah chuan i awih ta maw?”

*“...hemi avang hian Pathian hnen ata lo chhuak i ni tih kan awih e,” an ti a.
Tin, Isuan a chhang a, an hnenah, “Tunah chuan in awih ta maw?” a ti a.*

Johana 16:30-31

“Kan awih ta e,” an ti a. Isuan, “In awih meuh maw? Min kal bosan hun a la thleng dawn a ni,” a ti thung. Kristian rawngbawltu tam tak chuan Isua Krista an kalsan tawh a, mawhphurhna rilru avang chauhvin an rawngbawlina an la chelh hram hram a. Isua thawhlelna nun kan neih loh vang a ni. Mahni hriatnaa innghatin Pathian nena inpawlina nun kan kalsan a. Thil sual kan ti chu a ni lo va, hremna pawh kan tawk kher lo a ni thei; amaherawhchu mihring hian amah leh amah buaina leh lungngaihna leh harsatna a insiam chawp thin a, Isua hriatna kawngah amah a indal thin a, hei hi a hriat chhuah veleh zak leh inchhirin a lo let leh thin.

Isua thawhlelna nunah hian tun aia thuk zawka kan inngah a tul a, kan nuna thil thleng eng pawh ama hnenah kan pe zel tur a ni; mahse chutianga ti lo chuan keimahniin thutlukna kan siam a, kan thutlukna chu mal min sawmsak turin Pathian kan pun chauh thin. Chutiang chu a ti thei lo va, a hnathawh dan a ni lo. Kan mawhphurhna a nia kan hriat vang ngawta thil kan tih chuan, Isua Krista leh thil dang kan ineltir tihna a ni. Keimahni kan inchawi sang a, “Chumi khami chu chutiang khatiang chuan ka ti ang” kan ti. Tholeh Isua nun chu a sirah hnawlin keimahni mawhphurhna rilru chu lalthutthlengah kan dah tihna a ni a. Kan chhia leh tha hriatna êngah emaw, kan mawhphurhna rilru êngah emaw kal tura tih kan ni lo va, Pathian chu êngah a awm ang bawkin keini pawh ênga kal tura tih kan ni. Mawhphurhna rilrua thil kan tih chuan, tan chhanah hnial khan chi hrang hrang kan sawi thei a; Lalpa thu awiha thil kan tih erawh chuan, insawi fiah a tul lo va - thuawihna lo chu eng mah a tul lo. Hemi avang hian mi thianghlimte chuan mi dangte deusawh leh hriat thiam loh an hlawh thin a ni.

February 29

Lalpa lakah eng nge i beisei?

*"I chungah engtia ka tih nge i duh?" a ti a, a lo zawt a. Tin, ani chuan,
"Lalpa, hmuh theih ka duh," a ti a." Luka 18:41*

I nunah nangmah leh mi dangte tibuaitu thil a awm em? Chutiang chu nangman i chin fel theih loh thil a ni zel ang. "Mi tam takin ngawi turin an hau va...a au zual sauh va." Lalpa nen inhmachhawna in awm hma loh chu, chu buainaah chuan awm zel ang che; nangma hriatna chawi sang lutuk suh. Thil namai lo tak min tihsak tura Isuan min ngaihchan lai hian, kan hriat thiam phak aia nasain hna a thawk thei a ni tih hriat reng tur.

Hun kal tawhah Pathian kut kan tihtawisak avangin, hlawhchham zel tura inngaihna kan nei a; chuvangin kan duh zawng pawh Pathian hnenah kan dil ngai lo. "Hetiang min tihsak tura Pathian dil te chu a atthlak em mai" kan ti thin. Tih ngaihna kan hriat loh thilte chu Pathian hnenah kan thlen ngei tur a ni zawk. Tih theih loh a nih chauhvin buaipui tham a ni thin a. Tih theih hauh loh chu Pathianin a ti dawn a ni.

Isuan mittel a tidam a. I nuna thil tih harsa ber, nangmahin i tih theih loh tawp chu, i nunze hlui awm tawh miah lo tura Lalpa nena inzawmna neih hi a ni ngei ang; chu pawh chu a hnenah i dil la, a tihsak ang che. Amaherawhchu hetiang hi a taka i tawn hmam Amah chu Engkimiitheih a ni tih i rin phawt a ngai a. Rinna chu Isua thusawi awih hi a ni a lo, amah Isua ngei rin hi a ni. A thusawi chauh kan thlir chuan kan ring ngai lo vang. Amah kan hmuh tawh chuan, tih theih loh nia kan ngaih pawh awlsam takin a ti thin. Kan thinlung kan ti-â lui tlat a. Kan ring duh lo va, kan tanna ram kan chhuahsan duh lo va, lungngaia awm reng kan thlang zawk thin.

March 1

Min chhuntu zawhna chu

“Nangin mi i ngaina em?” Johana 21:17

A hma deuhva Peteran huai taka Isua tana rinawm tlat tura a intiamna leh tuna Isua zawhna a chhanna hi chu danglam tak a ni (Matt 26:33-35 en la). Mihring chuan a sawi a, a puang chhuak bawk thin a, a nih phung ve reng a ni. Isua Krista zawhna erawhin lai ril a chhun a, mihring rilru dik a hai lang thin. Mi tha chuan hmangaihtu a nei thin a, Peteran Isua a hmangaih dan pawh kha chutiang chauh chu a ni. Hetiang hi chu hmangaihna daih chin nei a ni a; thuk ve viau angin lang thin mah se chhungril nun a khawih phak lo. Hmangaihna dik chu a a pawnga takin a tawng chhuak ngai lo va. Isua chuan mite hmaa amah tantu chu Pathian vantirhkohte hmaah a tan ve ang tih a sawi a; ka chauhva ni lovin, thiltih apiangah a lang tur a ni.

Tuar phah dawn pawh ni ila, mahni kan inbumna thil apiang kan hmachhawn zet loh chuan, Pathian Thu hnathawh keimahnia lo thleng tur kan dal a ni. Sualin min hliam theih aia nasa daihin Pathian thu hian min hliam thei a, mahse sual chuan mi a tichawlawl a ni. He kan Lalpa zawhna hi chuan kan hriatna a chawk tho thung a, Isua vanga kan hliam tuar chu tuarna azawnga tuarna nasa berah a chang thei a. Nat dan pangngai ang ni lovin, keimahni mi mal min tina bik a. Lalpa thu chuan rilru leh thlarau phel hrang hial khawpin mi a chhun a, bumnain hmun a chang lo (Hebrai 4:12).

Kan Lalpa zawhna kan hnena a lo thlen chuan min tina a, rilru mumal a put theih lohva, mumalin kan chhang thei lo; kan Lalpan tlang taka min biak chuan a na em a ni. A nat em avangin keimahnia Pathian duh dan mil thei lo thilte pawhin na an ti a. Lalpa Thuin a fate a tihnat chuan hai rual a ni lo va; mahse chumi na kan hriat veleh Pathianin a thutak min hriattir thin a ni.

March 2

Lalpa hliam i tuar tawh em?

“Tin, a vawi thumnaah chuan a hnenah, “Simon, Johana fapa, nangin kei mi ngaina em?” a ti a.” Johana 21:17

I sa huatah tak Lalpan a khawih tawh che em? Chu laiah chuan Setanan a tina thei lo che a, sual emaw mihring emaw pawhin a tina phak lo che a, Pathian thu chauh lo chuan a thleng phak lo. *“A vawi thumnaah, “Nangin mi ngaina em?” a hnena a tih avang chuan Petera a lungngai a...”* Isuan dawhthei taka zawhna a zawh chhan Peteran a hre thiam ta a, a nun chhung ril berah Isua chu a lo hmangaih reng a ni tih a hmu chhuak ta a ni. Petera rilruah mahni inbumna pakhat mah a awm tawh lo va, bumina a awm leh tawh hek lo vang. Phurna avanga thu sawi hluai theih a ni lo tawh va, hlim sâng turin hmuna a awm lo. Lalpa a lo hmangaihzia amah pawhin a han inhriat chhuah chuan mak a ti a - *“Lalpa, engkim i hria e”* tiin a chhang ta a nih kha. Isua a lo hmangaihzia a inhriat chhuah chuan Peteran, *“Ka hmangaihna lantir turin chumi khami chu ka tih hi, en mai rawh”* a ti lo va. Lalpa a hmangaihna a nasatzia a inhriatin Petera chuan lei leh vanah hian Isua lo chu eng mah dang a hre chang tawh lo. Chhuna a awm a, hliama a awm hnuah chauh a hre chhuak a ni. Kan Lalpa zawhna chuan mahni min inhmuh fiahtir thin.

Petera a kaihhruai danah hian Isua Krista hi a va dawhthei em! A hun teah lo chuan zawhna a zawt ngai lo va. Vawi khat emaw chauh min dang chep ang a, min hliam ang a, peh hel theih rual lohvin zawhna min zawt ang a, chutih hunah chuan thil dang zawng aiin kan hmangaih a ni tih kan inhre chhuak ang.

March 3

Chawhhsan theih loh mawhphurhna min pe

“Ka beramte chawm rawh.” Johana 21:17

Pathianin mihringte min hmangaihna hi thil awm sa, thang lian zel a ni a. Thil thar leh siam chawp a ni lo. Pathian zia leh nih phunga bet sa reng a ni. Thlarau Thianghlim kan dawnin Pathian nen min tipumkhat a, chuti chuan A hmangaihna chu keimahniah a lang chhuak thin. Thlarau Thianghlim zara Pathian leh mihring an inzawm hian a tawpna a la ni mai lo a; Pa leh Isua pumkhat an ni anga Pathian nen pumkhata min siam hi a thil tum chu a ni. Isua Krista leh Pa inpumkhatna chu eng ang nge a nih? Keimahni tana inhmang ral turin Pain leiah a rawn tir a, chutiang bawkin Ani pawhin, “Pain kei mi tir ang bawkin ka tirh che u hi” a ti.

A Lalpa zawhna avangin Petera chu hliamin a awm a, a hmangaih a ni tih a inhre chhuak a; chumi dawt leh chu “Inhmang ral ve rawh” tih a ni. Isuan hian, “Min hmangaihna nasatzia emaw, thutak i varpawh dan emaw sawi lo la, ka beramte chawm rawh” a ti a ni ber e. Isua beramte hi an zia a dang hlawm hle a - beram bâl leh pawr fe fe an awm a, beram zei lo an awm a, beram kawlh tak, mi tlawh chingte an awm a, beram bo an awm bawka! Pathian hmangaihna erawh a kang chat ngai lo va, keimaha hmangaihna awm hi Pathian lai ril atang bawka lo chhuak a nih chuan a kang chat lo vang. Pian phunga mihringte danglamna hi Pathian hmangaihna chuan a thliar ve lo va. Pathian hi ka hmangaih tak zet a nih chuan ka pianpui nungchang ka dah lal thei lo va; A beramte ka chawm mai tur a ni. He mawhphurhna atang hian chhuah theih a ni lo va, hahchawlh theih a ni lo. Mahni pianpui lainatnaa innghatin, Pathian hmangaihna anga lantir tum siin a buai theih a, chutiang rilru chu pu lo turin kan fimkhur a ngai. Chutiang chuan Pathian hmangaihna dik a sawi chhiain a hmang sual a ni.

March 4

Hei hi ka nihna a ni em?

“Ka nun pawh thlakhlelh tlakah ka ruat lo ve.” Tirhkohte 20:24

Hmathlir nei lo leh kohna tak tak pawh hre lova Pathian rawng bawl hi a awlsam zawk a, a chhan chu Pathian duh danin a tihbuai ve loh vang a ni; mahni finnain a kai hruai a, Kristianna kawrah hmangin an khuh mawi a. Chutiang mi chu an hlawhtlingin an hmuingil mah zawk a, an rilru a hahdam a, a chhan chu Pathian kohna an la hriat tak tak loh vang a ni. Isua Kristan a tir tawh che a nih chuan, Pathian duh zawng chu i hnenah talhfiak angin a lo thleng thin ang a; mahni finna hmang mai chuan a hna i thawk thei tawh lo vang.

Eng nge ka ngaih hlut zawng? Isua Kristan min la man tak tak lo a nih chuan Pathian tana ka inpekna te, rawngbawlina chungchanga keima ngaih dan te, keima nunna ngei te hi ka ngai hlu ang a. Paula chuan Pathian hnen atanga a dawn, a rawngbawlina a hlen chhuah theih nan chauh a nun chu a ngai hlu a, a chakna chu thil dang atan a hmang duh lo a ni. Tirhkohte Thiltih 20:24-ah chuan Paulan mahni indah pawimawh a ngaihnepzia kan hmu a; a rawngbawlina dawn tihhlawhtlin chauh lo chu thil dang a ngaihtuah lo. Rawngbawlina kan lo che ve mekte chu Pathian tana kan inpumpekna kawnga daltuah a tang thei a. Hetiang hian mahni kan inhnem a, “He lai hmuna i tangkaizia hi hre reng ang che... chutiang rawngbawlina chu chelh la i thawh hlawk ngawt ang” tiin. Hetiang a nih chuan Isua Krista hi kan kawng hruaitu a ni thei lo vang a, tangkai nia kan inhriatna rilru chu min kaihruaitu a ni zawk ang a. I tangkai leh tangkai loh ngaihtuah lo la; mahni ta i ni lo tih hre zawk ang che.

March 5

Ka Lalpa a ni tak zet em?

“Nimahsela ka tlansiakna kawng ka hmabak hlen tur leh, Pathian khawngaihna Chanchin Tha hriattir tur, Lalpa Isua hnenah kha mi rawngbawl hna ka hmuh kha thawk zo phawt ila...” Tirhkohte 20:24

Pathianin rawngbawlina hna ka chung a tih tur min pekte tha taka kan hlen chhuah hian lawmna leh thlamuanna kan nei thin a. Kan Lalpa Isua lawmna ber pawh Pain a tirh chhan hlen chhuah kha a ni, “Pain kei mi tir ang bawkin ka tirh che u hi” a ti. Lalpa hnen atangin rawngbawl hna ka dawng em? Ka dawng a nih chuan chutah chuan ka rinawm tur a ni a, chumi hlen chhuah ka nun pumpui tihlutu a ni tawh ang. “Bawih tha leh rinawm, i ti tha e” tia Isuan a chawimawi hunah che i lung a awi turzia ngaihtuah la, A tirhna che tha takin i hlen chhuak a ni tih i hria ang. Kan nunah hian kan awmna hmun tur kan zawn thiam a ngai thin a, thlarau lamah pawh Lal Isuan kan rawngbawlina tur min pek hunah kan hria ang. Chutiang chu kan thlen theih nan Isua nen kan inhnaih chilh tur a ni a, kan chhandamtu a nihna lai chauh kan hre tur a ni lo. “Ka hming avangin hrehawm engtia nasa nge a tuar tur amah ka la hriattir dawn a ni” (Tirhkohte 9:16) - hemi Bible chang hi kan nunah thlentir kan inhuam tur a ni.

“Nangin kei mi hmangaih em? Ka beramte chawm rawh” (Johana 2:17). A rawng kan bawlina turah duh thlang turin min ti lo va, A Thupekah rinawm turin min ti a, chutiang rinawmna chu Pathian nena kan inhnaih lai berin kan hre fiah thin a ni. Lalpa Isua hnen atangin rawngbawlina i dawng tawh a nih chuan, kohna leh kalna tur chu a hrang a ni tih i hria ang - i kalna hmunah chuan i kohna a takin i va lan chhuahtir chauh dawn a ni. Pathian nen in inpawl laia rawngbawlina i dawnah khan i rinawm tur koh i ni a. Kawng hrang hrangin rawng i bawl ang tihna a ni lo va. Pathianin a kohnaah che i beng i chhi tur a ni tihna a ni a, rawngbawlina dang chu i hawisan a ngai dawn tihna a ni.

March 6

Kal zel dan tur

*“...nasa taka chhelnaah te, hrehawmnaah te, neksawrnaah te,
hnawhchepnaah te...” 2 Korinth 6:4*

Kal zel dan tur hriat loh hunah, min thlirtu mipui an awm tawh loh hunah pawh kal zel turin Engkimtithei Pathian khawngaihna kan mamawh a; A Thu chhiar leh zir zelnaah te, chungkaw ei bar leh inenkawlina thua te Pathian kaihhruaina kan mamawh a ni. Phurna kan neih tawh loh hunah pawh kan mawhphurhna hlen zel turin Amah kan mamawh a ni. Chanchin Tha hril tura kan mamawhna aia nasain, ringtu nuna kal zel turin Pathian khawngaihna kan mamawh a; Ama chakna la chhawng tura Amah nena inpawlina thuk zawk kan neih pawh a tul hle a ni.

Kristian tinten Thu tisa chang nun kan neih a pawimawh a, keimahniah thu chu tisa leh thisenah lo changin kan kut ngeia kan thawh a ngai a ni. A chang chuan hmathlir mumal nei lovin, phurna pawh nei lovin, thil pangngai, ho te te chauh kan hmaah a awm a, chutih hunah chuan kan chau thin. A langsar lo lamah pawh chhel taka beih hram hram hian Pathian leh mihring thilah pawh kawng ro a su a, Pathian lam kan thlir reng chuan beidawng lovin kan awm thei ang. Tholeh Krista lamah i mit i men tlat theih nan Pathian hnenah dil la, ninawm karah pawh ngui lovin i awm reng thei ang. Hna thenkhat chu i thawh atan a tel lutuk emaw, a ho tham lutuk emaw tiin ngai suh la, Johana 13:1-17 a Isuan entawn tur min pek kha hre chhuak thin ang che.

March 7

Lawmna hnâr

“Chung zawng zawngah chuan min hmangaihtu avang chuan, ropui taka ngamtu kan ni.” Rom 8:37

Mi thianghlim leh Pathian hmangaihna kara hem thlak thei thilte Paulan hetah hian a sawi a. Amaherawhchu, mak takin Pathian hmangaihna leh mi thianghlim inkarah eng mah a tla zep thei lo a ni. Heng thil Paula sawite hi kan thlarau leh Pathian inpawlnaah a rawn tla zep thei a, a tla zep bawh thin a, A hnen atangin kan tisa nun a peng botir thei a ni. Amaherawhchu mi thianghlim thlarau leh Pathian hmangaihna inkarah eng mah a tla zep thei lo. Kristian rinna inngahna chu phu loh, hriatthiam phak rual loh Pathian hmangaihna, Kalvari Kraws-a lo lang kha a ni a, hetiang hmangaihna hi kan phu thei lo va, kan phu ngai lo vang. Hei hi engkima hnehtu, hnehtu ropui kan nihna chhan a ni tiin Paulan a sawi a; min chim pil mai dawna kan hriat harsatnate pawh hi lawmna nasa tak min siamtu a lo ni zawk thin a ni.

Tui fawn hi tui chêng thiam naran tan chuan thil hlauhawm a nih laiin, tui fawn chung a tlang thiam mi (*surf-rider*) tan chuan hlimna vawr tawp thlentu a ni thei thung. Kan nunah pawh heng - fiahna, lungngaihna, tihduhdahna te hi lawmna vawr tawp min thlentu a ni fo va; chuangin lo beih let tur a ni lo. Heng zawng zawng avang hian hnehtu ropui kan ni thei a, tawng lo ila hnehtu kan ni thei lo vang. Mi thianghlim chuan fiahna karah pawh Pathiana lawmna a nei hram a ni lo va, chumi avang tak a lawm zawk a ni - “kan hrehawmna zawng zawngah chuan hlimin ka khat liam a” tiin Paula chuan a sawi.

Zâm lova ‘êng chhuak nun’ hi thil lo langa ral leh maiah a inngat lo va, eng mahin a tihdanglam theih loh Pathian hmangaihnaah a inngat zawk a ni. Kan thil tawn chu eng pawh ni se - tuarna rapthlak a ni emaw, thil naran a ni emaw - he kan Lalpa Krista Isuaa awm, Pathian hmangaihna hi a khawih buai thei ngai lo vang.

March 8

Inpekna nun

“Krista hnenah khenbehin ka awm ta.” Galatia 2:20

Miin a sual chauh ni lo, a thil thlir dan zawng zawng kalsana inhlan ral a duh lo a nih chuan Isua nen pumkhat an ni thei ngai lo vang. Pathian Thlarau avanga chung lam atanga piang, piangthar ni tur chuan kan thil vawn lai kan thlah a ngai a, lemchanna thil zawng zawng kan bansan vek a ngai a ni. Heng kan thatna te, kan dikna te leh kan inpekna te hi kan Lalpan kan hnen atanga a phut ber a ni lo va; kan sualna hi a hlirin A hnen a kan pek a duh zawk a ni; chu chauh chu kan hnen atanga a lak theih a ni. A aiah eng nge min pek ang?

Felna fir min pe ang. Amaherawhchu hemi hi kan dawn theih hmain lemchanna zawng zawng kan bansan hmasak a ngai a, Pathian hmaa tling ve nia inhriatna zawng zawng kan bansan a ngai. Kan bansan tur thilte chu Pathian Thlarauvin min hmuhtir zel ang a. Engkimah keima chungka ka thuneihna ka thlah ngam a tul ang a. Thil engkim, ka thil ngainat zawngte nen, bansanin Isua Krista thihna chu ka tawmpui duh ang em?

Hetianga nun hi kan neih hmain, mahni inhmuhchianna na takin min chhun thin a. Miin kan Lalpa mit ang pua amah a inhmuh chian chuan, a thin thawng em emtu chu tisaa sualna ni lovin, ama thinlung ngeia Isua Krista laka a chapona chu a ni. Kan Lalpa êngah amah a inhmuh chian chuan, a zak a, rapthlak a inti a, hai der rual lohvin sual nih inhriatna a nei thin.

He nun nei tur hian kohna i hmachhawn a nih chuan, mahni inkalsanna hun khirh tak chu pal tlang la, engkim kalsan la, i nih tur ang ni thei turin Pathianin a siam tha dawn che a ni.

March 9

Hnung tawlh nge Isua nena len dun?

“Nangni pawhin kal bo in duh ve em?” Johana 6:67

He zawhna hian rilru a chhun tlang a. Kan Lalpa hian mawl tein thu a sawi a, min khawih thin a ni. Isua hi tu nge a nih kan hria a, chuti chung chuan, “Nangni pawhin kal bo in duh ve em?” a ti. Eng lai pawha hlauhawm tawn huam rengin Isua hi kan zui a ngai a ni.

“Chu veleh chuan a zirtirte a then tam tak an kal bo va, amah an pawl leh ta lo va.” Isua hnen atangin an kal bo va, sualah an lut tih chu a ni lo va; mahse an hnung tawlh a ni.

Mi tam tak Isua Krista hna thawkin an inhmang ral a, mahse a rualin an kal lo. Isua Krista nena pumkhat kan nih theih nan Pathianin min hruai reng thin. Tihthianglimna hmanga serh hran kan nih tawh chuan, he inpumkhatna nun thuk tak hi nei zel turin thlarau lamah kan inthunun a tul hle a. Lalpan Chiang takin a duh dan a hriattir tawh che a nih chuan, in inzawmna tinung zel tura nangin i beih ve vak a tul lo va. Nangin i tih ve tur chu Isua Kristaa inghat pumhlum chung a nung pangngaia nun a ni mai. Pathian nena ‘leng dun nun’ hi Pathian tel lovin neih theih a ni lo, a kawng chu Ama hna inpumpekna a ni mai. Hma lam hun Chiang lo mah se buai phah si lovin - chu chu Pathian nena len dun dan thuruk a ni.

Petera chuan Isua chu amah leh khawvel chhandamtu ang chauhvin a hmu a. Kan Lalpa erawh chuan a rawngbawlpui atan a duh zawk a lo ni si a. Petera nuna kim lo kha Isuan a chung khat a ni.

Chang 70-naah Isuan Petera chu Ama ruala kal turin a thlang tih a hriattir a. Keini pawhin hemi zawhna, “Kal bo ve in duh em?” tih hi mahni tana kan chhan theuh a tul a ni.

March 10

Mahni thuchah ken mila nun
"Thu chu hril rawh." 2 Timothea 4:2

Pathian hmanrua ni tur chauhva chhandam kan ni lo va, Pathian fate ni tura chhandam kan ni. Thlarau lam thu hlan chhawngtu kan ni ngawt lo va, thlarau thuchah kengtu kan ni; thuchah nen chuan pumkhat kan ni tur a ni. Pathian Fapa thuchah chu Amah a ni nghal a, A thu chu thlarau leh nunna a ni a; Amah zuitu kan nih angin, kan nun hi kan thuchah ken sakramen a ni tur a ni. Mihring thinlung pangngai pawhin thui tak rawng a bawl thei a; amaherawhchu nun hi thuchah sakramen a nih theih nan - sual nih inhriat avanga thinlung keh chhia, Thlarau Thianghlimin a baptis, Pathianin a hman theih ni tura hrual zawi a nih a ngai a ni.

Thuchah sawi leh testimony sawi hi thil hrang daih a ni a. Thuchah hritlu chuan Pathian kohna a hre chiang a, a chakna zawng zawng nen Pathian thutak a puang chhuak a. Pathian chuan kan ngaih dan neih sa atangin min pawt chhuak a, hman theih kan nih nan min hrual zawi a, tichuan Pentecost huna zirtirte ang kha kan ni tawh ang. Pentecost ni khan zirtirte hnenah thil a zirtir lo va; an thuhriil chu anmahniah 'tisaah' a chang ta zawk a ni - *"Ka thuhretute in ni ang."*

Thu i sawi hunah Lalpan zalenna famkim nei sela. I thuhriilin mi dangte a tih zalen hmain, zalenna chu nangmahah a taka a thlen hmasak a ngai a ni. I sawi tur chu fimkhur takin la khawm la, Ama ropui nan i thusawite chu Lalpan tialh rawh se.

March 11

Inlarna

“Vana mi inlarna chu ka hnial lo va.” Tirh 26:19

Pathian thil tum, inlarna hmanga min hriattir kan hloh a nih chuan, keimahni thiam loh a ni a; thlarauvah kan than loh avangin inlarna pawh chu kan tibo mai thin a ni. Pathian kan rinna hi kan ni tin nun peng tinrengah a lan chhuah loh chuan, Pathianin inlarna min pek pawh a bo mai thin. Van inlarna tihlawhtling tur chuan, kan theihna sang ber hi Pathianin ropuina sang ber a chan theih nan kan hlan a ngai a ni; chawl lo leh chhel taka inlarna chu kan hriat nawn fovin hetiang nun hi kan nei thei chauh dawn a ni. Kan tawngtai lai leh kan inkhawm lai chauh ni lovin, second tin, minit tin, darkar tin kan hriat reng a tul.

“Rei deuh mah se, nghak rawh...” (Habbakuka 2:3). Inlarna chu keimahniin kan hlen chhuak ngawt thei lo va, amah leh amah a inhlen chhuah hun tur nghakin, a zûnah kan uai reng tur a ni. Kan hmanhmawh avangin inlarna hi kan theihngilh fo va. A tirah chuan kan hmu ngei a, mahse nghak lovin hna pawimawh thawh thuai thuai kan hmanhmawh avangin kan tlansan a; inlarna a inhlenchhuah lai pawh hre lovin kan hloh daih thin a ni. Rei deuh mah se nghak hram ila, tichuan Pathian tana kan rinawmna kan lantir a ni. Hna dang kan thawhsan avanga inlarna thleng dik kan hmu hman lo a nih zawngin kan thlarau tan a pawh hle dawn a ni.

Pathian thlipui tleh hun lo chang reng rawh. Pathianin thlipui hmangin a mi thianghlimte a chher thin a. Be kâwm ruak mai, chi pai lo i ni ang em? Lalpan inlarna a pek che mila i nun leh nun lohvin a hril ang. Lalpa thlipui chu innuaitir la, Ani a kal hma chuan kal suh. Nangma duhna hmun i thlang a nih chuan be kâwm ruak mai i ni ang a. Lalpan i awmna tura a ruatah zung i kai a nih chuan, rah tam tak i chhuak ngei ang (Johana 15:8). Pathianin inlarna min hmuhtir milin, chumi êngah chuan kan chengin kan kal tur a ni a (cf. 1Jh.1:7)

March 12

Inpumpekna

*“Peteran a hnenah, “Ngai teh, keinin engkim kalsanin kan zui ta chia,”
tiin a han sawi tan a.”* Marka 10:28

Hemi Petera zawhna hi kan Lalpan a chhang a, engkim an kalsanna chhan chu Amah leh Chanchin Tha vang a ni tih a hrilh a, Amah zuituten hlawkna an hmuhna atan a ni lo. Sumdawng rilru pu chung a kan thil neihte kalsan lo turin kan fimkhur tur a ni. Entir nan, miin, “Sual laka chhandamna ka duh avang leh, tihthianghlimna ka duh avangin Pathian hnenah ka inpe dawn” tiin a ngaihtuah thei. Pathian nena kan inkar a dik phawt chuan hengte hi chu kan chang ngei ang; mahse Kristian rilru dik a ni lo. Kalsan neih hi chhan dang eng mah vang a ni lo. Kan rilru put hmang a dik tawh loh avangin beisei nei chung chauhvin Pathian kan pan thin a, Amah kan duhna avangin kan pan ngai lo. “Lalpa, Nangmah ka duh lo che a, keimah ka induh a ni; mahse mi thianghlim, Thlarau Thianghlima khat nih ka duh a; I hming lamin, “Hei hi Pathianin min tihsak a ni” tih theih ka duh a ni” tih rilru pu ang kan ni e. Pathian tana thil kan kalsan chu thil dang a aia tam kan beisei vang chauh a nih chuan, chu kan inhlannaah chuan Thlarau Thianghlim a awm miah lo tihna a ni a; mahni hmasial sumdawng rilru a ni. Inpekna dikah chuan heng - van ram te, sual hnehna nun te, Pathian tana mi tangkai nih ve te hi a lang phak lo va; inpekna dik chu eng dang zawng aia Isua Krista duhna hi a ni.

Kan thil ngaih hlutte chu hnawk ta sela, Isuan kan nunah eng dinhmun nge a chan ang? Kan zinga a tam zawk hi chuan kan phatsan thin a ni - “Lalpa, i kohna ka hria; mahse ka nu, ka nupui, ka hmasialna ten kawng min dal a, ka kal thei tawh lo a ni” kan ti. Isuan, “Chuti a nih chuan ka zirtir i ni thei lo vang” tiin min chhang a ni.

Kan thil ngaih hlut zawngah hian kan inpekna chu fiahin a awm thin. Ngaihtuah chiang la, engkim kan kalsan avanga kan chhungten an tuar dawn a nih chuan, Pathian inpeknain an ni chu a tuam hlawm ve thung ang a, an mamawh chu a pe mai ang. Lalpa hnen thleng phak mahni inkalsan nun i neihna daltu lakah fimkhur ang che. Mi tam zawk chuan hemi inpumpekna nun hi suangtuahnaah bak kan thleng phak lo.

March 13

Kan hnenah Pathian inpumpekna

“Pathianin khawvel a hmangaih em em a, chutichuan a Fapa mal neih chhun a pe a.” Johana 3:16

Chhandamna hi sual ata tlan chhuahna a ni ngawt lo va, mi mal thianghlimna pawh a ni mai lo; Pathian chhandamna chu mahni inphat thei tura tlan chhuahna leh Amah nen pumkhat ni tura tlan chhuahna a ni. Kei chuan chhandamna lanchhuahna ber chu sual laka chhandamna leh mi mal thianghlimna hi niin ka hria a; mahse chhandamna dikah chuan Pathian Thlarauvin Amah Pathian Nihna chu min hriattir a, sawi ngaihna awm lo khawpa mahni aia ropui ka han tawng ta chu ka lawmna a nasa hle a, Pathian inpumpekna nun kan luh chilh ta a ni.

Thianghlimna thu emaw tihthianghlimna thu emaw hriil tura koh kan ni kan tih chuan a sira li virah kan tang tihna a ni. Koh kan nih chhan chu Isua Krista Chanchin Tha puan darh hi a ni. Sual laka chhandamna leh thianghlimna hi chu Pathian inphatnain a ken tel thil lawmawm tak chauh a ni e.

Mahni inkalsannaah chuan mahni thiltih hriat reng theih a ni tawh lo va, kan invawm luhna (Pathian)-ah chuan kan nun pumpui chu a inchhung lut ta zawk a. He inkalsan nun hi i hre lo a nih chuan sawi ve lo turin fimkhur la, Johana 3:16-a Pathianin Amah a inpek ral dan hi i hriat thiam loh chuan mahni inkalsan nun chu i hre thiam ngai lo vang. Amah Pathian kan tan a inpe angin keini pawh ui nei lovin Pathian hnenah kan inpumpek a. Mahni kan inkalsan avanga kan tuar tur kan ngaihtuah lo va, kan nun chu Amahah a pumin a awm a ni.

March 14

Inphalna

“Tu hnenah pawh an thu awih tura bawiha in luh chuan...a thu in awiha bawih chu in ni tih in hre lo em ni?” Rom 6:16

Eng bawihah pawh tang ila, a mawhphurtu chu keimah ka ni tih ka in pawm ngam a ngai. Mahni bawihah ka tang a nih chuan, chutiang tur chuan hun kal taah khan ka inphalrai tihna a ni a, keima thiam loh a ni. Chutiang zelin, Pathian thu ka awih a nih chuan A tan ka inphal tihna a ni.

I naupan laiin mahni hmasialna i vulh lian a, salah a man che a nih chuan, chumi ang renga roreltu soal chu khawvelah hian i hre lo vang. Tun hma atanga kan lo inphalrai tawh avanga min phuartu lak atanga tal chhuak tur chuan mihring theihnain a tlin lo va. Second khat lek pawh i tisa chakna tan kawng hawnsak la (tisa chakna chu, “Tunah neih nghal ka duh” tihna rilru hi a ni a, taksa thilah leh rilru thilah pawh a dik a ni) - i inhawn tawh laklawh chuan chumi sal chu i ni tawh ang. Tlannaah chauh lo chuan mihring chakna hmangin tal chhuah theih a ni lo. He saltanna atanga nangmah chhan chhuak theitu, Lalpa Isua Krista lamah tlawm takin i inhawng tur a ni - “Ani chuan salte hnena chhuahna thu...sawi turtein mi tir a ni...” tia a sawi angin (Lk 4:18, Isa. 61:1).

He thu dikzia hi ho tein i hmu chhuak thei ang - “He ka thil chin tha lo hi ka sim thei ang” tiin i sawi ang. I thei lo, a chhan chu kha thil, i chin tha lo hnenah khan i lo inphalrai tawh vangin a phuar bet tlat che a ni. “Ka duh hunah chuan ka sim thei alawm” tia sawi mai chu awlsam tak a ni a, chutih laiin nangmah chu sal tang i la ni reng si. Isua tana kan inhawn phawt chuan saltanna chi tin reng lak ata min chhuah zalen dawn a ni.

March 15

Thlaphanna hmanga thununna

“Isua chuan an hma a hruai a; anni chuan mak an ti hle a; a rawn zuitute chuan an hlau va.” Marka 10:32

A tirah chuan Isua Krista hi hre chiang hlein kan inhria a, engkim tiralin hmangaihna hmachhuanin kan pen chhuak a; mahse tunah rinhlelhna a lo lut tan a. Kan hmaah Isua a awm a, danglam ta riauvn kan hria a: “Isua chuan an hma a hruai a; anni chuan mak an ti hle a” (10:32).

Isua awm danah hian a hnungzuitu tikhurtu leh tizamtu a awm a. A hmel chu “meilung ang tlat” a ni a, A ke pen lah dal rual loh khawpa nghet a ni si a, kan hlau a ni. Thlamuantu emaw Rawngbawlpui emaw a ni tawh lo va, A ngaih dan te chu A mak hlein kan hria a, mak kan ti a ni. A tirah kha chuan Isua hi hre thiam vein kan inhria a, tunah chuan kan chiang ngam tawh lo. Isua Krista leh keima inkarah hian awl zau tak a awm a ni tih ka hre ta a; ka mi hriat kha ni pawhin a lang tawh lo. Ka hmaah a kal a, hnung lam a hawi ngai lo va; khawiah nge a kal dawn ka hre lo va, ram kan pan mek pawh chu hla hlein ka hre ta a.

Mihringin an tawn tur zawng zawng sual leh lungngaihna chu Isua hian famkima a hriat thiam a ngai a, chu chu danglam ta riaua kan hriat chhan a ni. Kan hriat ngai hauh loh angin kan hmu a, A nunah eng mah reng kan hriatthiapui lo va, engtia zui tur nge pawh kan hre lo. A hmaah a awm a, Hruaitu mak tak a ni a, amah nen inpawlina reng reng kan nei lo.

A hnung kan zuina kawngah hetiang hlauhthawwna hmanga thununna hi kan mamawh a ni. Hetih hun lai hian keimahnin kan siam chawp mei lum ai a, intihphur chawp duhna a awm a, hetiang lakah hian fimkhur a ngai (Is. 1:10-11). Thim avanga hlauhthawwna a lo thlen hunah chuan, a tawp hma loh zawng chhel takin tuar ang che. Chumi atang chuan Isua hnung zui avanga lawm sawi hleih theih loh chu a lo thleng dawn a ni.

March 16

Lalpan ro a rel

“Kan vaiin Krista rorêlna hmaah kan lang vek dawn si a.” 2 Korinth 5:10

Mi zawng zawng - thuhrlitute leh mi dangte pawh ang khatin Krista rorelna hmaah kan lang vek dawn a ni tih Paulan a sawi a. Tun atangin Krista engah i nung tawh a nih chuan, rorelnaah chuan nangmaha Pathian hnathawh a lo lang chiang ang a, i lawm ang. Krista rorelna thutphah hmaah peng bo lovin kal zel la; thianghlimna i hriat sang ber kawng chu zawh zel ang che. Mi thianghlim ni mah la, mi dang chungthuah rilru dik lo i put chuan thlarau sualin a hnaih ang che. Tisa duh zawngin vawi khat lek i awm a nih pawhin i nunah hremhmun a lo thleng ang. I thil tihsual chu engah lantir thuai la, “Ka Pathian, hetah hian thil ka tisial e” ti ang che. Chutianga i ti lo a nih chuan i thinlung a lo sak tual tual ang. Sual chu soal vêkin a hrem thin a. Pathian chauhvin soal a hrem lo va, mi soal nunah chuan sualin bu a khuar a, a tihrehawm thin a ni. Do letin tawngtai teh mah la soal tih i sim thei chuang lo vang a. Sual chu soal a ni tih hre lo khawpin i nunah a bei nghet dawn a ni. Sual phuarna lak ata chhuak turin Thlarau Thianghlim puihna chauh lo chu eng mah a sâwt lo.

“Amaherawhchu amah chu engah a awm angin keini pawh enga awm kan nih chuan kan inpawl tlang a...” (1Jh. 1:7). Mi tam tak chuan ênga kal nia inngaiin, Isua hming pu siin keimahni duh danin kan kal a. Tun huna Pharisai nih theih dan hlauhawm ber chu lem chan a ni lo va, mahni inhre si lova kawng dik lo zawh hi a ni.

March 17

Bawih thiltum lian ber

“Chuvangin, awm ila, awm suh ila, ama lawmzawng mi nih kan tum tlat thin a ni.” 2 Korinth 5:9

Kan thiltum kan hmaa dah reng tur chuan beih fe a ngai a. Thlarau bo chhandam emaw kohhran din emaw harhna a thlen theih nana beih emaw ni lovin, ama lawm zawng ni tura beih hi kum tluana kan hmaa kan dah reng tur, kan duh ber chu a ni. Thlarau lama tawnhriat neih tlem vang ni lovin, duh tur dik kan duh theih nana kan bei nasa tawk lo hi kan hlawhchhamna chhan a ni fo. Kar khatah vawi khat tal Pathian hmaa mahni inbih Chiang turin hun insiam la, Pathian duh danin i nun i kaltir em tih inen fiah ang che. Paula chu rimawi tumtu thiam tak, a ngaithlatu mipui tihlawm tum lova a pu tihlawm a tum zawk ang hi a ni.

Pathian lawm zawng nih hi a thupui ber a ni, chumi atanga min hruai peng theitu mahni mi mal duh dan reng reng chu, ho te anga lang pawh ni se, bona rama min thlentü a ni thei. I mi mal duh danin a hruaina che chu uluk takin en la, Lalpa Isua Krista lam hawi reng chung a nun a pawimawhzia i hre thiam ang. Paula chuan, “Chuvang chuan ka taksa ka tichhel a, ka thuhnuaiyah ka dah tawh a ni, chutilochuan mi dangte hnena ka tlangaupui hnu pawhin eng emaw tiin keimah ngei hi paih thlakin ka awm dah ang e” a ti (1 Kor 9:27). He ka thupui ber mil hian thil dang zawng zawng pawh ka her rem a ngai zawk a, chhum lo chat lovin chuti lam chu ka hawi luih reng a ngai a ni. Keima mi mal nuna ka hlut zawng leh vantlang hmaa ka hlut zawng chu Pathian tan a inang reng. Ka duhthusam sang ber chu Amah tihlawm a, A lawm zawng mi nih hi a ni em? Nge ni chumi thleng phak si lo hian, thil dang ka buaipui?

March 18

A hnen ka thleng phak ang em?

“Chutichuan, duh takte u, chung thutiam chu kan neih avangin, tisa leh thlarau bawlhhlawhna zawng zawngah i intifai ang u, Pathian tih dek chungha thianghlimna tifamkimin.” 2 Korinth 7:1

“Chung thutiam chu kan neih avangin...” Pathian thutiamte chu keima tan ka seng lut a, a thlen dik ngei ka beisei bawk a, a tha e; mahse chu chu mihring lam thlirna chauh a ni. Pathian chuan heng a thutiamte hmang hian ama ta ka ni tih hria ila min duh a ni. Entir nan, ka taksa hi Thlarau Thianghlim temple a ni tih ka hria em? Nge ni, Pathian eng lan chhuah theih hauh lohna turin ka taksaah hian thil chin tha lo ka nei zawk? Tihthianghlimna avangin Pathian Fapa chu keimahah siamin a lo awm ta a, he ka khawvel nun ngei mai hi thlarau nun a lo nih theih nan a thu ka awih a ngai ta a ni. Thil te ber thleng pawhin Pathian hian min zirtir thin. Chuvangin Lalpan i nun a en fiah lai chuan, mi dang rawn lo la, nangmah intithianghlim vat ang che. I ni tin nun tithianghlim rawh.

Tisa leh thlarau bawlhhlawhna tin reng lakah ka intithianghlim ang a, Pathian zia milpui turin kan insiam dawn a ni. Ka thlarau, rilru hi keimaha awm Pathian Fapa nunna nen hian a inmil thlap em? Nge ni, ka ngaihtuahna chu a thu hnuaiah a kun lo zawk? Krista rilruah chuan Amah thuneihna inpe lovin, A thlarau chu a Pa duh dan nena a inmil zel theih zawk nan a inen fiah reng a, chu rilru chu keimahah siamin a awm em? Isua Thlarau leh ka thlarau a inmil zel theihna turin mawhphurhna ka nei a, chutianga ka tih chuan Isuan A awmna hmunah min chawi kang ang a, A Pa duh dan mila nung turin ka inhlam ang a, thil dang ka ngaihtuah lo vang. Pathian tihna nen, thianghlimna kawnga hmasawn turin ka bei em? Pathianin keimahah a duh zawng a hlen chhuak em? Mi dangin ka nunah Pathian an hmu zual zel em le?

Pathian lam tih tak zetin hawi tlat la, thil dang reng reng ngaihven suh. A hmasa berah Pathian dah ang che.

March 19

Rinnaa Abrahamama kawng zawh

“Rinnain Abrahamama chu kohva a awm lai khan a rochun tur hmuna lut turin kal chhuah thu a pawm ta a; tin, a kalna tur lam pawh hre lovin a kal chhuak ta a.” Hebrai 11:8

Thuthlung Hluiah chuan, Pathian nena inlaichinna nun chu thil dang laka inlakhraanaah a lang chhuak thin a, hei hi Abrahamama nunah a lang a, a chenna ram leh a chhungkhat lainate a kalsan a ni. Tunah chuan hetiang inlakhanna hi rilru leh thiltihah a lang tawh a, ka hmangaih berten Pathian nen inlaichinna an neih ve loh chuan thil kan thlir dan a lo hrang tawh thin a ni. Isua Krista pawhin hei hi a sawi uar hle (Luka 14:26 en la).

Rinnaah chuan miin khawi lamah nge hruai a nih dawn a hre lo va, mahse amah hruaitu chu a hria a, a hmangaih a ni. Hei hi Rinna nun a ni a, thiamna leh finna a ni lo; min tirtu hriatna nun a ni. Rinna chu a Rinchhan hriatnaah a innghat a. Pathian kan rin tlat chuan he khawvel thilah pawh min hlawhtlintir dawn a ni tih rinna hi thang lian ber a ni awm e.

Rinna nuna a vawr tawp chu nunze dik a ni a. Mihring zia hi a inthlak fo va; a chang chuan kan tawngtai laiin Pathian malsawmnain min tuam hlawmin kan hria a, kan nun pawh hun eng emaw chen a inthlak a; mahse a hnu lawkah kan nun ngaiah kan let leh a, a ropuina chu a chuai leh mai thin. Rinna nun chu boruaka thlawk nun a ni lo va, chau si lova kal zel nun a ni. Tihthianghlimna a ni ber lo va; tihthianghlimna mai aiin a thuk zawk a; rinna nun chu fiaha a awm hnu pawha la ding zel nun hi a ni. Abrahamama nun kha tihthianghlim nun a ni lo va, rinna nun, fiahna pal tlang tawh rinna, Pathian taka innghat a ni. “Abrahamama chuan Lalpa chu a ring a...” (Rom 4:3).

March 20

Pathian nena inthianthatna

“Tin, Lalpa chuan, “Ka thil tih tûr hi Abrahama lakah hian ka zêp ang em aw?...a ti a.” Genesis 18:17

Lawmna lam: A chang changa tawngtai laia Pathian awmpuina kan dawn ai chuan, Amah nena thian nih a hlimawm zawkzia kan sawi dawn a. Eng nge Pathian duh zawng tih hre tura a hrana Amah zawh kher ngai tawh lo khawpa Amah nena inhnaih chilh nun neih hi rinna nuna a vawr tawp a ni thuak tawh a ni. Pathian nena in inlaichinna a dik chuan, nun a zalenin a hlim a, Pathian duh dan chu nangmahah a lo piang tawh a, i ngaihtuahna pangngai hmanga thutlukna i siam pawh Pathian duh dan nen a lo inmil tawh a. Pathian chu i thian a ni a, engkim hlim takin Amah nen in ti dun a, i thutlukna siam dan a dik lo hlauh a nih pawhin Aman a khap mai dawn che a ni; A khap che a nih chuan i he lovin tawp nghal hmiah tur a ni ang.

A harsatna: Eng vangin nge Abrahaman Pathian hnena a thil dil kha a laiah a tawpsan? Pathian nena an inlaichinnain a tawp a la thleng lo va, chuvangin a thil dil Pathianin a tihpuitlin hma loh huai taka dil zel turin Pathian a hriatna a thuk tawh lo a ni. Kan tawngtai laiin kan thil dilah rinhlelna kan nei a, “Pathian duh dan a ni lo palh mai ang a” tiin kan tawpsan a nih chuan, Amah nen kan inlaichinaah hmasawwna tur kan la nei tihna a ni. Isua chuan Amah leh Pa thuk taka an inlaichin angin keini pawh Pa nena inlaichinna thuk nei turin min duh a - “Pumkhat an nih theih nan, keimahni ang bawh hian.” I tawngtai hnunung ber kha ngaihtuah let la - nangma mi mal duh zawng nge Pathian duh dan i ngaih pawimawh? Thlarau thilpek dawn i duh ringawt nge amah Pathian i duh? “Amah in dil hmian in Pa chuan engte nge in mamawh tih a hre reng si a” (Matthaia 6:8). Thil dil tawngtai hi Pathian kan hriat chian lehzualna tur a ni. “LALPA chungah chuan lawm bawh rawh; Tichuan i thinlung duhzawngte chu a pe ang che u” (Sam 37:4). Pathian hriatna famkim i neih theih nan tawngtai zel ang che.

March 21

Ngaihven satliah nge luh chilh?

“Krista hnenah khenbehin ka awm ta.” Galatia 2:20

Sual lam awn kan nihna hi tihhluma a awm theih nan Pathian hnenah phalna pek hi kan thlarau nuna tihmakmawh a ni. Kan thinlung sukthlek zawng zawng leh kan finna zawng zawng pawhin sual chu thiam loh a chantir theih nan kan inher rem a tul a: mahni chungah thuneitu nia kan inhriatna hi tihhlum a ngai a ni. Paula chuan, “Krista hnenah khenbehin ka awm ta” a ti a; “Amah zui ka tum ang” a ti lo va, “A thihnaah chuan ka thi ve tawh a ni” a ti. Chutiang taka duhthlanna kan siam a, ka nunpui hunah chuan Kristan krawsa min tihsak zawng zawng kha keimahah tihhlawhtlinin a lo awm ang. Phal taka Pathian hnenah ka inpeknaah chuan Thlarau Thianghlimin keimahah hna a thawk thei a, Isua Krista thianghlimna chu min pe thei a ni.

“...nimahsela ka nung a ni...” Mi mal kan nihna chu a la awm reng a, mahse min thununtu bulpui ber chu nasa taka tihdanglam a lo ni ta a. Mihring taksa chu ka la pu reng a, mahse a hmaa ka nun hlui sual, mahni chungah thu neih tum tlattu kha tihchhiatin a awm tawh a ni.

“Tunah tisaa ka nung hi rinnaa nung ka ni...,” keiman nun dan tur tha nia ka lo hriat, ka duhthusam nun kha ni lovin, tuna thi thei taksa ka nunna, mi dangte pawhin an hmuh theih hi, “Tunah tisaa ka nung hi rinnaa nung ka ni - Pathian Fapa, mi hmangaiha ka aia inetu rinnaah chuan.” Rinnaa rinna nghat leh chhawng nun a ni tawh lo va, mihring hriatnain a chhui phak loh rinna, Pathian Fapa ata lo chhuak rinna chu a ni.

March 22

Thinlung alh chhuak

“Kan thinlung a harh huai reng lawm ni kha?” Luka 24:32

Hemi thinglung alh chhuak thuruk hi kan zir a ngai a ni. Isua kan hnenah a rawn inlar chuan kan thinlung chu mei anga chhem alhin a awm a, Pathian inpuanna ropui tak tak kan dawng a, chutiang thinlung chuan engkim a pal tlang thei a, chu thuruk chu ka vawn reng a ngai a ni. Isuaa awm reng dan thuruk kan zir chhuak a nih loh chuan, nguina, dulna, ngaia neihna, tih tur ngai leh mi kan hmuh thin ngai rengte hian kan thinlunga mei alh chu an timit thin a ni.

Kristiante kan lungngaihna tam tak hi sual vang a ni lo va, mihring kan nihna anga min thununtu dante kan hriat loh vang a ni fo. Entir nan, kan thinlunga châkna lo lang hi kal tlangpui chi a ni em tih chu, a nghawng chhuah tur azirin a hriat theih a. A nghawng chhuah tur chu a tawp rât thlengin han chhui la, Pathian huat zawng a nih dawn chuan tihtawp hmiah mai tur. Amaherawhchu i thinlunga duhna lo alh chhuak chu Amah Pathian ngeiin a rawn chhit kai a nih a, i nunah a nih tur anga hna a thawh i phal lo a nih chuan, Pathian beisei i phak lo hle ang. Hetiang hi mi tute emaw, takna nei si lo, an phûrna nasa taka inkaihhruaitirtute awm dan a ni. Pathian ruahmanaa kal an nih loh chuan, an phûrna a san zawh poh leh an bona a thui mai a ni. Pathian Thlarauvin a khawih che a nih chuan, chumi mila nung turin, sût leh theih tawh loh turin i duhthlannate siam la, a nghawng chhuah chu eng pawh ni rawh se. Hmel danglamna tlangah kan awm reng thei lo va, mahse chumi hmuna enna kan hmuha kha kan zui ngei tur a ni a; kan chet chhuahpui tur a ni. I nunah Pathian a inpuang tawh a nih chuan, i chân tur tam hle mah se zawm mai rawh.

“Kan thinlunga mei awm hi,
Duh huna chhem alh theih a ni lo;
Thli angin thlarau a tleh a, a lo reh thiap a,
Kan thlarau chu hriat loh turin a inthup;
Mahse rilru tihvara a awm laia hma chhawp chu,
Lungngaih niah pawh kan hlen chhuak thin.”

March 23

Tisa mi ka ni em?

“In zingah itsikna leh inhnialna a awm thin avang hian tisa mi la niin mihring angin inla awm a ni lo vem ni?” 1 Korinth 3:3

Khawvel mi chuan tisa mi nihna pawh a hre thiam chuang lo. Siam thara kan awm hnuah tisa hian Thlarau a do a ni tih leh Thlarau chuan tisa a do a ni tih ka hre thiam a, chumi atang chuan tisa zia hriatna chu a lo piang chauh a ni. “Thlarauvah awm rawh u, tichuan tisa chakna chu in zawm dawn lo nia” tiin Paulan a sawi a, hei hi tisa zia tihbo dan chu a ni.

I thin a chhia em? Thil ho Leah i buai mai thin em? “Hengah hian Kristian a buai ngai lo” tiin Paula chuan a sawi a, heng thilte hi chu tisa zia nen a hmeh bel zawk a ni. Bible thu eng emaw ber hian i luhlulna rilru a kai tho em? Tisa mi i la ni tih fiahna a ni. Tihthianghlina i awm mek a nih chuan, he tisa mi nihna thlarau hi nangmahah hmuh tur a awm tawh lo vang.

Pathian Thlarauvin nangmahah thil dik lo a hmuh chuan, mahnia ching fel turin a beisei lo vang che; i nunah êng luhtir turin a dil zawk ang che a, Aman a ching fel ang. Eng fa chuan amah a inpuang a, Pathian hmaah saruakin a ding a; thim fa chuan - “Hengte chu ka sawi fel thei alawm” a ti thin. Chutiang chuan i nunah eng a lo thlen a, sual nih inhriatna a lo thlen chuan, eng fa i ni tih hriain, i sual puang la, i nuna fel lo awm chu Pathianin a ching fel dawn a ni; nangmah thiam i inchantir erawh chuan thim fa i ni tih a chiang a ni.

Tisa chu a bo ta tih fiahna chu eng nge ni ang le? Mahni inbum suh ang che; tisa zia a bo hunah chuan hai rual a ni lo vang. I nuna Pathian khawngaihna hnathawh chu a tak ngei a ni tih fiah nan Amah Pathianin fiahna hun tha wawi tam tak a pe ang che. A taka fiahna i tawn hunah i hre chiang ber ang. Fiahna i tawn niah chuan, “Tun hma khan hetiang hi tawng ni ila zawng, ka thin a ur hle awm si a!” i ti ang. Nangmaha Pathian hnathawh chu nangmah ngeiin mak i la ti ber ang.

March 24

A hman theih mi ni tura mahni lam ral

“Ani chu tlatlum tur a ni, kei erawh chu lang tur ka ni.” Johana 3:30

Mi tu emaw i tel lovin a awm thei lo a nih chuan, Pathian duh dan milin i nung lo tihna a ni. Rawngbawltu i nihna angin, Moneitu thian nih chu i mawhphurhna a ni. Isua Krista hnenah mi i hruai thleng a nih chuan i kalna chu kawng dik a ni tih i hre thei ang a, (hetianga thlarau chhandama a awm tur hi) nau vei ang hiala na pawh a ni thei a, chutih hunah chuan a na tinep turin lo inrawlh lo la, chutiang mi chu Isua Krista hnen a thlen ngei theihna turin, lei leh vana thiltihtheihna pawhin a dal theih lohna turin, a let sawma a lo chak zawk theih nan tawngtaisak ang che. Keimahni hi kan inpathian chawp fo thin a, keimahni kan lo inrawlh ve sek avangin Pathian kan dal thin a; “Chutiang khatiang chu tih loh tur” tiin kan lo sawi ve thin a. Moneitu thian ni ta mai lo chuan, lainatna avangin kan lo inrawlh ve a, chuvangin eng tik niah emaw, “He mi hi rukru a ni. Isua ka ngainatna min ruksak a, amah vang hian Isua ka hmuh theih loh phah a ni” tiin min la puh ang.

Mi dangte chu lawmna dik lovah lawmpui lo la, lawmna tur dikah lawmpui ang che. “Moneitu thian, a thu lo ngaichang rengtu chuan moneitu aw a hriat chuan a lawm em em thin; hei ka lawmna a thleng ta a nih hi. Ani chu tlatlum tur a ni, kei erawh chu lang tur ka ni” tiin Johanan a sawi a. Hei hi lungngai taka sawi a ni lo va, lawm chung a sawi a ni - Moneitu chu an hmu ta si a! Johana chuan hei hi a lawmna a ni tih a sawi. Rawngbawltu chuan mahni a inphah hniam a, a bo tawh a, a chanchin pawh an sawi leh tawh ngai lo a ni.

Mi dang hnenah Moneitu aw a lo lan hun tur chu i theih tawp chhuahin lo ngai chang la. Buaina nasa tak a thlen phah a ni emaw, manganna a thlen a ni emaw, hrisel lohna a thlen a ni emaw, ngaihtuah suh la, Ama aw a lo lan hun chuan nasa takin lawm ang che. Isua Krista hian mi nun a chhan chhuah hmian a tichhe hmasa thin a ni tih i hmu fo ang.

March 25

Inlaichinna dik neih
“Moneitu thian.” Johana 3:29

Kan thatna leh thianghlimna te hian keimahni ni lovin, Isua Krista hnenah mi a hip tur a ni. Ka thianghlimna hian Ama lamah mi dangte a hip lo a nih chuan, thianghlim dan dik lo a ni thei a, ngainat tur dik lo an ngainat phah thei a, boralna kawngah a hruai thei a ni. Mi thianghlim tha tak pawhin Isua Krista lantir lovin mahni hnathawhte lantir sela, chumi chu Isua dodaltuah a tang thei a ni. “He pa chu a va han fel em!” tih bak mi rilruah sulhnu a nei lo vang. Hei hi moneitu tana thian tha nih dan a ni lo va; mahni kan tlatlum a, Ani a lãng thung a ni.

Moneitu tana thian tha leh rinawm ni zel tur chuan, Amah nena inlaichinna nung neih reng a tul a, hei hi thuawihna ai pawhin a tul zawk a ni. A thupek zawm tur a awm loh chang a awm thei; chutiang hunah pawh chuan Amah nen inlaichinna nung kan neih a ngai a, kan in karah eng mah a inrawlh kan phal tur a ni lo. A thupek zawma kan chet chhuah hun chu a chang chang chauhvin a ni a, harsatna kan tawh avanga Pathian duh zawng kan ngaihven hun a awm bawk. Chuti tih lohvah chuan kan hun tam zawk hi chu a thupek zawm tur ni lovin, Amah nena kan inlaichinna chhawm nung tura beih nan kan hmang a ni - keini hi Moneitu thian kan ni si a. Kristian rawngbawlna pawh hian a chang chuan Isua Krista chauh thlir tura kan insawrbingna a dal thei a. Moneitu thian ni tawh lovin, pathian tenauah kan insiam a, Ama ralthuam hmang siin Amah ka do tlat thei a ni.

March 26

Amah hmu tura intihthianglim

*“Thinlunga thianglimte chu an eng a thawl e; Pathian an la hmu
dawn si a.” Matthaia 5:8*

Thianglim tih leh pawl sawi lo hi thil thuhmun a ni lo va. Chawl lova thlarau lama Pathian duh zawng duhpui ve tlatna atangin thianglimna chu a lo awm thin. Thianglimnaah hian kan thang lian tur a ni. Pathian nena kan inkar a tha a, kan chhung lam thianglimna pawh tihbawlhhlawh lohva a awm laiin, pawn lam lang theia kan nun chu tihbawlhhlawhin a awm thei a. Hetiang lakah hian Pathianin min humhim bik lo va, Amah kan hmuh reng theih nan kan thianglim a tul a ni tih kan hriat theih nan hetiang kan tawh hi a phal a ni. Pathian nena kan inlaichinna thlarau nun, pawn lama lo par chhuak hi chhe te pawhin tihmelhem a nih chuan, thil dang zawng zawng kalsanin, siam thattir tumin kan bei tur a ni. Thinlunga thianglimten Pathian an hmu a, chutiang ni tur chuan nun phung dik neih a ngai a ni tih hriat reng tur.

A khawngaihna chungchuang avangin Pathianin min tithianglim a, chutih rualin keini pawhin mawhpurhna kan nei: he taksa hmanga kan nun, pawn lam mite nena kan inlaichinna leh ngaih dan dang kan hriat theihna hi tihbawlhhlawh theih a ni si a. Chhung lam hmun thianglim bakah, pawn lam hung chung kawt lai pawh hi, Pathianin a khawngaihnaa min pek, thianglimna nena inmil tura kan dah a tul a ni. Pawn lam nun tihbawlhhlawh a nih chuan thlarau lama hriatna pawh a vai nghal thin. Isua Krista nen kan inhnaih chilh zel dawn a nih chuan, thil thenkhat kan tih loh tur leh kan ngaihtuah loh tur a awm a, pawl lo anga lang kan khawih loh tur ni si pawh a awm a ni.

Mi dang nena in inlaichinna tihbawlhhlawh lohva a awm zel theih nan Pathianin anmahni a hmuh anga hmuhpui ve a tangkai hle a. hetiang hian mahni inhrilh thin ang che, “Saw pa saw, saw nu saw, Krista Isuaah chuan a famkim a ni! Ka thian, ka laina hi, Krista Isuaah chuan a famkim a ni!” tiin.

March 27

Mi mal nun ziaa Pathian hmuh

“Hetah lo chho rawh, tichuan tun hnua thil lo awm turte chu ka entir ang che.”

Thupuan 4:1

Rilru thothang tha chu mi mal nun zia thothang tha atangin a lo chhuak a. Tha i hriat sang ber mila pawn lam lang theiah pawh i nun tlat chuan, Pathian pawhin, “A sang zawngin kal zel rawh” a ti ang che. Thlemna chungchangah pawh chu chu a dik tlat mai a, sual pawhin a thlemna sang zawk a hmang zel dawn a ni. Sualah i tlu a nih chua, i thleng sang tual tual ang a, thlemna pawh a chi dang i tawk zel ang a. Pathianin a sang zawnga kal tura min hriattir lain, Setana pawhin hei hi thlemna atan a hmang ve bawk a, a rah chhuak erawh a inang lo. Setanan dinhmun sangah a dintir che chuan, mihring tana tihhlawhtlin rual lohva sang, nun thianghlimna a ngaihtuhtir ang che a, chet sual i hlauh luah chet pawh i che tha ngam lo vang. Amaherawhchu Pathianin a khawngaihna van hmunahte a dintir che a nih chuan, tlang chung zawlah i thleng chho ang a, duh tawkin i tal thei ang.

Kum kal taa tun ang huna i thlarau nun leh, kumina i thlarau nun khaikhin la, Pathian chuan sang zual zel turin a ko che tih i hria ang. A hma aia sangah min hung a, chuta tang chuan thil min thlirtir a. I hnenah Pathianin thutak eng pawh rawn thlentir sela, chumi mil chuan nung nghal zel ang che. Sual chhuak la, chumi engah chuan awm reng ang che.

Kan thlarau than dan hi hnung tawlh leh tawlh lohvah teh ngawt chi a ni lo va, thlarau lama kan dinna lai kan hriat leh hriat lohvah teh zawk tur a ni; Pathianin, “Hetah lo chho rawh” tiin a ko che a, chu kohna chu i pawn lam beng ni lovin i chhungril nun kal tlangin i hria a ni.

“Ka thil tih tûr hi Abrahama lakah hian ka zêp ang em aw?” (Genesis 18:17) Pathianin a thiltihte chu kan lakah a thup a; mahse kan nunziaah thang zelin, hmun sang kan thleng chho a nih chuan, chutah chuan A thiltihte min hriattir thin a ni.

March 28

Inhriatthiam lohna a awm em?

“Tin, chu mi hnuah chuan a zirtirte hnenah, “Judai ramah i kal leh ang u,” a ti a...a zirtirte chuan a hnenah, “...chutah chuan i kal leh bawk dawn em ni?” an ti a.” Johana 11:7-8

Isua thu ka hriatthiam vek loh avanga a sawi sual ta emaw tih hi thil hlauhawm tak a ni. Pathian thu ka awih avanga Isua a hming a chhiat phah dawna ka hriat tlat chuan, chu chu ngaih dan dik lo a ni a. A thu kan zawm loh hian a hming kan tichhe thin a ni zawk. Isua a hming a chhiat kan hlau tak zet a ni thei; chutih rualin A hming chhiat hlauhpui vanga a thu awih loh erawh eng lai mahin a fuh ngai lo. Pathian thu chu zawi si, ngenngawl tak sia a lo thlen thin avangin hai rual a ni lo va: chutah keiin a thatna leh that lohna ka lo ngaihtuah ve a, rinhlelhna leh inhnialna a lo lut a, Pathiana mi ni lo thil dang ka seng lut a, chuvangin thu ka dawn chu a dik lo a ni ang tiin ka ngaihtuah thin. Keimahnii suangtuahnaa Isua Krista lem kan siam chawp chu mi tam takin kan vuan tlat a, Isua tak tana rinawm kan zingah mi engzat tak awm ang maw? Eng mah ka hmuh theih tawh lohna hmuna ka pen chhuah hian Isua tan ka rinawmna ka lantir a ni (Matt 14:29 en la); keima ngaih danah ka rinawm a nih chuan, ka hriatna hmangin engkim ka thli fim hmasa phawt thin. Rinna hi hriatthiamna nen thil thuhmun a ni lo va, kal zelna tur kawng hmu lo chung pawha Ama tana kan rinawm tlat chuan, chu chu Rinna chu a ni.

Isua ringin ka pen chhuak dawn nge, keiman ruahmanna ka siam fel hunah ka pen chhuak ang, tiin i inngaihtuah buai em? I fimkhurna dah bovin, lawm takin A thu awih mai rawh. A thu i hnenah a lo thleng a, i lo hnial buai a nih chuan, Isua tizahawmtu leh tizahawm lotu i hre hrang lo tihna a ni ang. Isua tan i rinawm nge i ngaihruatnaah i rinawm? A Thu-ah i rinawm nge, Amah atanga chhuak ni lo thil dang inremsiampui i tum dawn? “In hnenah a sawi apiang chu ti zel ang che u” (Johana 2:5).

March 29

Inrin loh laiin A lo kal

“Nangni pawh inring rengin awm rawh u.” Luka 12:40

Isua Krista hmu turin eng lai pawhin Kristian rawngbawltu chu a inring reng tur a ni. Hei hi a awl lo va, rawngbawltu hlun tan pawh a awl chuang lo. He indona hi sualna te, harsatna te, dinhmun khirh tak te nena inepna a ni lo va, kan rawngbawltu hnaah kan inpek luat avanga Isua hmu tura inrin loh palh a hlauhawm thu a ni. Tuna kan mamawh ber chu kan doctrine leh rin dan belh chian ni lovin, Ama tana kan tangkai leh tangkai loh hriat chian ni lovin, Amah Isua nena inhma tawna din a ni.

Kan inralrin lai takin Isua hi a lo kal mawh hle a; kan inrin loh lai takin a lo kal a, kan beisei lawk loh angin a lo kal thin. Kan inrin loh laiin lo kal thut dawn pawh ni se lo hmuak tura inring renga awm hi rawngbawltu tana inbuatsaih dan tha ber a ni. Rawngbawltu hi a pawimawh ber a ni lo va, thlarau ram dik taka cheng a, Isua Krista lo lang thut dawn pawh ni se inring renga awm hi a pawimawh a ni. Chutianga kan awm chuan, naupangin thil thar zir turin a thinlung a inhawng ang hi kan lo ni ang a, chu chu Isua duh dan pawh a ni. Isua Krista tana inring renga awm tur chuan, sakhaw mi kan nihna (sakhwana hi nun phung sang zawk anga ngaihna) kan bansan a ngai a, thlarau lama taknaah kan luh a ngai a ni.

Isua lam thlir tlatin, sakhaw mi ‘tun lai’ ni ve tura nawrna chu tlansanin, Isua duh zawng tihlawhtling turin i rilru siamin, A rilru ang pu ta la - mi tak tak ni lo, mahni suangtuahna khawvela cheng angin an sawi daih ang che! Amaherawhchu inrin loh lai takin, hnathawh buai laiin lo kal se, inring renga awm chu nangmah chauh i ni ang. Mihring tu mahah rinna nghat lo la, khawvela mi thianghlim fel ber chungah pawh nghat suh; Isua i hmuhna tur daltu a nih phawt chuan hawisan zawk ang che.

March 30

Thianghlimna nge Pathian laka thinlung sak

“Dilsaktu rêng rêng an awm lo chu mak a ti a.” Isaia 59:16

Mi tam takin tawngtai kan bansan a, Pathian lama rilru sak kan putna chhan chu, tawngtai hi phurna nen kan ngaih fin vang a ni. Eng lehkhabu emaw kan chhiar a, tawngtai hlawkzia te, rilru a tihahdamin thlarau a chawi sanzia kan chhiar a, chutiang avanga tawngtai ve ta mai chu kan ni ti ila dik thei awm e; mahse Isaia chuan hetiang tawngtaina hi Pathianin a hre thiam lo a ti.

Pathian biak leh mi dangte tana dilsak tawngtai hi a kal rual tur a ni a, a pakhat tel lovin a dang a awm thei lo. Mi dang tana kan tawngtaisakin, chu mi kan tawngtaisaka chungah chuan Krista rilru ang pu turin kan rilru kan tiharh tihna a ni. Keini chu kan tawngtaiin, Pathian be lovin, tawngtai thiltihtheihna nia kan hriat dan chu kan inkaihhruitir a. Pathian kan bia nge Pathian kan hnial - “Engtin nge I tihhlawhtlin dawn ka hmu thiam lo ve” kan ti. Hei hi Pathian i be tak tak lo tih lantirtu a ni. Pathian kan hmu tawh lo va, kan thinlung a sak a, ngaih dan nghet tak kan nei thin. Kan diinate Pathian lalthutphah hmaah kan theh cho va, tihlawhtling tura kan duhte kan hriattir a. Pathian kan be tak tak lo va, Krista rilru ang put pawh kan tum lo. Pathian laka kan thinlung kan tihsak chuan, mi dang lakah pawh kan thinlung a sak thin.

Mi dangte kan tawngtaisak hian, an chungah Pathian rilru put ang pu thei turin kan rilru kan inhawng em? Nung takin Pathian nena inpawlina thianghlim kan nei em, nge ni kan thinlung a lo sak kan rilru a lo sak zo ta?

“Dilsaktu reng reng an awm lo” - dilsaktu chu nih tum la, Pathian betu, Amah nena inpawlina thianghlim neitu ni ang che. Mi dang tana dilsak tawngtaina luh chilh la; hei hi kan chakna zawng zawng nena tih a ngai a, mahse dai sual theihna thil eng mah a awm lo thung a ni. Miin Chanchin Tha a hril chuan tlakhawlhna tur khuar a tam ta; mi dang tana tawngtaisaknaah erawh tlakna tur a awm lo a ni..

March 31

Ngaichang nge lem chang?

“Tupawhin a unau thihna khawp ni lo سوال tiin hmu sela, a dilsak ang a, tichuan Pathianin a diltu hnenah chuan thihna khawp ni lo سوال titute tan chuan nunna a pe ang.” 1 Johana 5:16

Pathian Thlarauvin keimahnia hna a thawh danah kan beng kan chhit loh chuan, thlarau lemchang kan ni ang. Mi dang tlin lohna kan hmu a, an tana dilpui aiin anmahni sawiselna lamah kan rilru kan seng thin. Mi dangte nun hriat fiah theihna kan nei a, chu chu keimahni fin vang ni lovin, Pathian Thlarauvin mi a hriattir vang a ni a; chuvangin, hetiang hriatna kan neihte hi khawi atanga lo kal nge tih kan chhit loh chuan, mi dang sawisel chingah kan chang ang a, *“...tichuan Pathianin a diltu hnenah chuan thihna khawp ni lo سوال titute tan chuan nunna a pe ang”* tih hi kan theihngihl mai ang. Chutichuan fimkhur la, ringtu lem chang, Pathian biak duh tawk mai lova mi dangte herh ngil tum tlat mi ni lo turin fimkhur ang che.

Mi dangte nun hriat fiah theihna hi Pathianin a mi thianghlimte hnena phurrit a pek zingah sawi fiah harsa ber a ni awm e. Mi dangte nun min hmuhtir a, an harsatnate chu Ama hnena thlensak a, Kristan an chung a rilru a put ang kan put ve theih nan a ti a ni. Chutianga mi dangte tana kan dilsak hunah chuan Pathianin *“a diltu hnenah chuan thihna khawp ni lo سوال titute tan chuan nunna a pe ang.”* Kan rilru ang Pathian kan puttir tum lovin, kan dilsakte chung a Pathianin rilru a put ang kan put ve theih nan kan rilru kan tithar zawk a ni.

Isuan mi dangte a veina rilru chu keimahniah a hmu ve em? Mi kan tawngtaisakte Aniin a thlir dan anga kan thlirpui theih loh chuan a hmu hauh lo vang. Mi dangte tana kan tawngtaisakna chu Isua lawm tlak a nih theihna turin kan thilnung zawng zawngin i dilsak ang u.

April 1

Min dang laka thinlung nem nge thinlung sak?

“Krista Isua chu...Pathian ding lama awma min sawisaktu bawka kha a ni... Thlarau chuan...Pathian duhzawng ang zelin mi thianghlimte chu a tawngtaisak thin.” Rom 8:34,27

Krista chuan min sawisak reng a ni tih hriatna aliama mi dangte tana dilsaktu ni tura fuihtu tha a awm dawn em ni? Thlarau Thianghlim pawhin mi thianghlimte dan a dilsak reng a ni si a? Pathian fa, Thlarau hruaia awmte ni awm rengin kan mihringpuite nena inlaichinna nun kan nei em le? Kan in chhung, kan sumdawnna, kan ram, kan harsatna tawh mek te hian Pathian kianga awm thei lo lekin min nawr buaiin, Amah biakna hun pawh nei lo khawpin min tibuai em? Kan thil tih lai tawp ila, Pathian nen inlaichinna nung nei ila, mi dang tana dilsak thei khawpin mi dang nen inlaichinna nei ila, chumi hmang chuan Pathianin thilmak a ti thei dawn a ni.

Pathian duh zawng ti tura hmanhmawh luatah Amah Pathian tlan khalh lo turin fimkhur ang che. Tih tur a tama tam mangkheng insiamin Pathian kan tlan khalh a, mi dangte leh harsatna chi hrang hrangin min uai rit a, churangin Pathian kan be lo va, dilpui tawngtaina pawh kan nei ngai lo. Hetianga phurrit leh nek chepnain min hual beh a, Pathian biakna rilru kan put tawh loh chuan, Pathian lamah kan thinlung a lo sak a, kan rilru a beidawng bawk thin. Mi kan ngainat zawng pawh ni lote Pathianin kan hnenah a rawn hruai thleng a, Pathian biakna rilru tak tak kan pu si lo a nih chuan thinlung inhawanna tel lovin kan lo dawngsawng a, feia chhun ang maiin Pathian thuin kan lo chhun a, na takin Pathian thu ka hrilh a, kan kalsan leh mai thin.

Kan Lalpa leh Thlarau Thianghlim chuan min dilsak reng angin, keini pawhin chumi nun chu kan chhunzawm ve em le?

April 2

Ropuina chungchuang

“I mit varna tur leh, Thlarau Thianghlima khata i awm theih nan, Lalpa, i lo kalna kawnga i hnenan inlar Isua khan mi rawn tir a ni.” Tirkhohte 9:17

Paula mit a lo var leh khan, thlarau lam atangin Isua Krista Zia hriatfiahna a lo nei thar a, a hnu zelah Isua Krista chauh lo chu thil dang a sawi tawh ngai lo - “Isua Krista, amah ngei khenbeha a awm thu chauh lo chu in zingah engmah reng hriat ka tum loh kha” a ti (1 Kor 2:2). Isua Krista hmel chauh lo chu Paula tan hmuhnawm dang a awm tawh lo a ni.

Isua Krista kan hnenan a inhriattirna milin a sang thei ang bera nun kan zir a ngai a ni.

Thlarau mi chuan Lalpa Isua Krista chu ama nunah a seng lut a, chu chu thlarau mi nuna zia bet tlat a ni. Chutiang mi chuan mi dangte hnenah Pathian thiltum a hrilh fiah thei a. A nun lairil chu Isua Krista a ni. Hetiang mi hi i tawng a nih chuan, Pathian thinlung ang pu mi a ni tih i hre thei ang.

Isua Krista thlir reng la, eng mah inhruai pentir suh. Hei hi thlarau mi i nih leh nih loh fiahna a ni. Thil dangin a la hip zel che a nih chuan thlarau mi i la ni lo tihna a ni.

“Isua ka hmuh a chinah,
Thil dang reng ka ngai tawh lo va,
Ka thlarau mit chuan,
Khenbeha awma chauh chu a thlir thin.”

April 3

Hre teh hram la!

“Aw, nang lul hian tun chhung hian thlamuanna tur thu hi lo hre teh hram la! nimahsela tunah zawng i hmuh loh nan a inthup tawh si a.”

Luka 19:42

Ropui takin Isua Jerusalemah a lut a, khawpui a nghawr nghing a ni. Amaherawhchu chutah khawpuiah chuan pathian danglam tak a lo awm sa a, chu chu Pharisai chapona a ni: sakhaw mi tak leh dik tak a ni a, mahse thlan pawn lama hnawih var ang chauh a ni si.

Wawiinah hian min phuartu a awm ve em? Pathian mak danglam tak, hmel mawi lo tak ni chuang si lo, min khuahkhirh tlattu a awm em? Hetiang pathian dang hi keima nunah pawh Pathianin vawi khat aia tam min hmuhthir tawh a, Pathian thu awiha paih mai tur ka nih laiin ka paih mai duh lo va. Chumi avang chuan harsatna khirh tak ka tawk a, eng tin tin emaw ka pal tlang hram a, chumi hnuah pawh chuan chu pathian chuan ka chungah thu a la nei ta cheu va; mahni chungchangah chuan ka mit a del a lo ni. Chuh buaitu awm lova Pathian Thlarauvin keimahniah hmun a luah tur kan lo luah khalh thei tlat mai hi a rapthlak hle a, Pathian hmaa thiam kan chan lohna a tizual a ni.

“Hre teh hram la” - Pathian chuan kan thinlung a chhun tlang a, Isua mittuiin a zui thin. He thu hian kan thil tihsualah mawh kan phur a ni tih a lantir a; kan hriat loh thilah pawh Pathian chuan mawh phurah min ngai a ni. *“Tunah zawng i hmuh loh nan a inthup tawh si a”* - Pathian hnenah i chakna i loh vang a ni. *“Ta se!”* tia suanguah let hi a va lungchhiatthlak em! Kawng inkhar tawh chu Pathianin a hawng leh tawh ngai lo. Kawng dang a hawng zawk thin a, chutih rualin kawng khar lohva awm thei, suanguahna tihbawlhhlawh lohva awm thei, kan khar tawh site a awm a ni tih min hriattir bawk a ni. I tun hma nuna i tihsualte Pathianin a hriat nawntir che a nih chuan hlauthawng suh. I rilru inhawng zawk la. Nangmah zilnhau va, thunun a, inchhirna siamsak tur chea Pathian hmanrua a ni ngei ang. I hlawhchhamna chu i tana inzirna tha takah Pathianin a chantir thei a ni.

April 4

Rinhlelhna hmun

“Ngai rawh u, a hun a thleng dawn, a ni, a thleng tawh mek, chu mi hunah chuan mahni in theuhvah in darh vek ang a...” Johana 16:32

Hetah hian Isuan a zirtirte a zilh lo va; zirtirte rinna kha rinna tak a ni ngei a, mahse a mumal lo va, thil tak takah a hman tlak loh a ni. Zirtirte chu anmahni hma an sial avangin an tla darh a, an ngaih pawimawh thilte chu Isua Kristaah a innghat reng reng lo a ni. Thlarau Thianghlim tihthianghlimna avangin Pathian nen kan inzawm tawh a, chumi hnuah chuan kan rinna chu kan ni tin nunah fiah a ngai a ni. Zirtirte angin keini pawh fiah a awm turin kan kal darh ang a, chungung lam khawharna kan hria ang a, Pathian malsawmna thihsan nun chu temtir kan ni ang. Chutiang tur chuan kan inpeih em? Keimahniin kan thlang a ni lo va, he lai hmuna thleng tur hian Pathianin kan dinhmun min her remsak zawk a ni. Hemi ram hi kan pal tlang hma loh chuan, kan rinna chu kan phur danah te, malsawmna kan dawn danah te a innghat mai mai dawn a ni. Chu ram kan thlen chuan, Pathianin min dahna hmun apiangah, hmun khawharah pawh ni se, engkima lawm zel nun kan nei tawh ang a, Pathian kan fak zel thei tawh ang. Chutiang rinna chu keimahniah hian siamin a awm mek a ni.

“...keimah chauhvin min thlahthlam ang.” Aman min enkawlina chu hmu thiam lovin, kal darhin Isua chu amah chauhvin kan thlahthlam em? Kan ni tin khawsakah Pathian kan hmuh thiam loh avangin kan thlahthlam mai em? Pathian rorelna angin thim a lo thleng thin a. Keimahniah Pathian duh dan hlena a awm theih nan kan inphal em - hmuh theih malsawmna kalsan turin?

Isua Krista hi Lal a ni tih kan hriat hma chuan, mahni hmasialna kawng zawh thintute kan ni a; kan rinna chu a tak a ni ngei a, mahse a nghet lo a ni. Pathian chu a hmanhmawh ve ngai lo va; chuvangin dawhthei takin nghak ang u. Amah duh si loin A malsawmna chauh kan duh a ni tihi Pathianin min hriattir ang a, Amahah ni lovin A malsawmnah kan innghat a ni tih kan hria ang.

“Thlamuang takin awm rawh u, keiin khawvel ka ngam ta.” Thlarau lama rilru khauh kan mamawh a ni.

April 5

A tuarna hmangin keini tan kawng a hawng

“Chu mi zawhah chuan Isua anniho nen hmun pakhat Gethsemani an tih chu an thleng a; tin, ani chuan a zirtirte hnenah, “Sawta ka va tawngtai chhung zawng hetah hian lo thu rawh u...mi venpui rawh u,” a ti a. Matthaia 26:36,38

Gethsemani-a Isua tuarna kha keini hriat thiam rual a ni lo va, hriat sual lakah erawh kan inveng thei ang. Pathian leh Mihring inkawpin sual a hmachhawn avanga a tuarna a ni.

Gethsemani kha keini tan hriat phak rual a ni lo va. Gethsemani leh Kalvari hian entir mak tak a nei a; keini tan Nunnaa luhna kawngkapui a entir a ni.

Gethsemani-a Isuan a hlauh kha kraws-a thih a ni lo va; thi turin a lo kal a ni tih chu A hma pawhin a sawi tawh. Gethsemani-a a thil hlauh chu - Mihring Fapa a nihna angin a tuar tur kha a pal tlang zo lo vang tih a hlau a ni. Pathian Fapa a nihna ang chuan a pal tlang ngei ang a - hemi kawngah hi chuan Setanan a tibuai thei lo; A Pathian nihna chauhvin a pal tlang ang tih hlauhna hmangin Setanan a bei a; chutiang a nih chuan mihringte tan chhandamtu a ni thei dawn si lo. Thlema a awm dan kha rilrua hre reng chungin he A tuarna hi han chhiar nawn leh teh. Thlema a awm hnuah “chu mi hnuah chuan diabola chuan a kalsan ta a” tih a ni a; Gethsemani-ah Setana chu a rawn let leh a, a hma ang bawkin hnehin a awm leh a ni. Setanan kan Lalpa, Mihring Fapa a nihna anga a beihna hnuhung ber chu Gethsemani-ah khan a ni.

Gethsemani-a A tuarna kha Pathian Fapain khawvel Chhandamtu a nihna hlen chhuak tura a tuarna a ni a. Keini pawh Pathian fate kan lo nih ve theihna tura A tuar natzia min hmuhtir a ni. A tuarna avangin kan chhandamna chu a lo awlai ta a. Krista Kraws chu Mihring Fapa tan hnehna a ni. Kan Lalpan hnehna a chan entirna ringawt a ni lo va, mihringte chhandam tura a hlawhtlinna lantirtu a ni. Mihring Fapa tuarna avangin mihring tu pawhin Pathian awmna an thleng thei ta a ni.

April 6

Pathian leh soal intawk

“Amah ngeiin thingah khan a taksain kan sualte a phur a.”

1 Petera 2:24

Pathianin soal chung a ro a relna chu Isua Kraws-ah khan a tar lang a. Chhan dang vanga thi a nih ring ngai reng reng suh. Tunah a ni emaw, chatuanah a ni emaw, krawsa Isua hnathawh tluka Chiang kha a awm lo: Pathian nena inzawmna dik nei leh turin mihringte dinhmun a her danglam a ni. Tlanchhuahna chu mihring nun inngahna atan a siam a, mihring faten Pathian nena inpawlna an neih theihna kawng a hawng a ni.

Isua nunah kraws a lo lang ve a ni lo va: kraws kha A rawn kal chhan a ni. Ani chu “leilung pian tirha talh tawh Beram No” a ni a. Mihringa a lo channa chhan ber chu kraws a ni. ‘Pathian mihring tisa pu’ leh ‘Fapa, soal phurtu’ tihte hi thliar hran loh tur a ni. Tlanchhuahna hna thawk turin mihringah a lo chang a. Soal tibo turin Pathian mihringah a lo chang a; Ama tan a ni lo. Kraws hi Hun leh Chatuan lai takah a awm a, heng thil pahnihte hrilhfiaktu hi a ni bawk.

Kraws chu mihring kraws a ni lo va, Pathian Kraws a ni a, Pathian Kraws chu mihringin hriat ve phak rual a ni lo. Kraws kan thlenin, kan kal pel thei lo va; Krawsin kawng min hawnsak, nunnaah chuan kan lut zawk a ni.

Chhandamna laimu chu Isua Kraws a ni a, chhandamna chan a awlsam em emna chhan chu Pathianin a man a pek hnem em vang a ni. Kraws-ah chuan Pathian leh mi soal an insu a, nunna kawng hawnin a lo awm ta a - an insutna hmun chu Pathian thinlungah a ni.

April 7

Eng vangin nge Chiang taka hriattir kan nih loh?

“Tin, tlang ata chu an chhuk laiin, Mihring Fapa, mitthi zing ata a thawh leh hnuah chauh lo chuan an thil hmuhte chu tu mah hriih loh tur a ti tlat a.” Marka 9:9

Tholeh Kristain a luah khah hunah che khawvela a lèn laia a thusawite i hre thiam ang a, chutianga nangmaha Mihring fapa a thawh leh hma loh chu eng mah sawi suh ang che. I chhung lam nun siam dik a nih hunah chuan, Isua thusawite chu i lo hre Chiang tawh ang a, tun hmaa i hre thiam lo thin kha mak i ti hial zawk ang. Tun hma chuan i thlen chin a tawi a, thutak i la phur zo lo va, chuvangin i hre thiam lo a ni.

Heng thilte hi kan Lalpan a thup a ni lo va; kan thlarau nun buatsaiha a awm hma loh chuan kan phur zo lo a ni zawk. “In hnenah thusawi tur tam tak ka la nei cheu va, nimahsela tunah zawng in tlin rih lo vang.” A thu kan phurh zawh hmain A thawhlehna nun nen inpawlna kan neih hmasak a ngai a ni. Isua thawhlehna nun chu keimahniah a awm tih engtin nge kan hriat theih ang? A thusawite kan lo hriat thiam hian a thawhlehna nun kan nei tih a lang a ni. A Thlarau Thianghlim kan neih loh chuan Pathianin keimahniah eng mah a puang thei lo. Luhlul kan chhuah tlat chuan Pathianin puanna kan dal tlat a. Rin dân thuah rilru nghet tak kan pu tawh a nih chuan, chumi kawngah chuan Pathianin êng kan hnenah a lo thleng thei tawh lo va, kan dawng thei tawh lo a ni. A thawhlehna nunin min khawih hunah chuan hetiang luhlulna hi a titawp thin.

“Tu mah hriih loh tur...” - hmel danglamna tlanga thil an hmuhte mi tam takin an sawi thin a. Inlarna chu an hmu a, an puang chhuak baw a, mahse an nun nen a inmil lo va, Pathianin Fapa chu anmahniah a la tho leh lo a ni. Nang leh keiah hian engtikah tak tho leh ang i maw?

April 8

Thawhlehna hmathlir

“Kristan chung thil chu tuarin a ropuinaah a lut tur a ni reng lo vem ni?”

Luka 24:26

Kan Lalpa Kraws hi A nunna chang ve tura luhka a ni: A Thawhlehna hian A nunna min pe chhawng turin thiltihtheihna a nei tawh a ni tih a entir a. Ka pianthar lai khan, Tho leh Lalpa hnen atangin a nunna chu ka dawng a ni.

Kan Lalpa Thawhlehnain a tum “fa tam tak ropuinaa hruai luh” a ni. A hmaa tih tur awm a hlen chhuah tawh avangin Pathian fapa emaw fanu emaw nihna min pe turin thuneihna a kawl tawh a.

Pathian leh A Fapa an inlaichin ang takin keiniin inlaichinna kan neihpui ve thei lo va; amaherawhchu Fapa chuan fa nihnaah min hruai lut ve a ni. Kan Lalpa thihna ata a thawh leh khan, nun thar hlak nen a tho leh a, A thih hmaa a nunna ang kha a ni tawh lo. Nunna a neih ngai loh ang neiin a tho leh a; A Thawhlehna chuan keini pawh A Thawhlehna nunah min chawi sang ve a, kan nun hlui ang kha a ni tawh lo. Engtik niah emaw chuan tho leh taksa ropui a neih ang chu kan la nei ve ang a; tunah chuan a thawhlehna thiltihtheihna changin, nun tharin kan nung thei a ni. “A thawhlehna thiltihtheihna nen...ka hriat theih nan.”

“Khatia mi zawng zawng chung thuneia i siam khan, a hnena i pek apiangte chu chatuan a nunna a pek theih nan.” ‘Thlarau Thianghlim’ tih hi hming vuah chhin ang a ni a, a kawh tak chu tun hun a mihringte chung a hnathawk mektu - Chatuan Nunna a ni. Thlarau Thianghlim chu Pathian, kan nuna Tlanna a taka chantirtu hi a ni. A thu kan awih chuan Thlarau Thianghlimin keimahniah Isua zia ngei kha a tung ding thei a ni. Lalpa chu fakin awm rawh se.

April 9

Ka hmu tawh em?

“Tin, chu mi hnuah chuan an zinga mi pahnih ram lam pana an kal laiin hmel danglam puin an hnenah a inlar leh a.” Marka 16:12

Chhandam nih leh Isua hmuh hi thil hrang a ni. Mi tam tak chu Isua hmu si lovin Pathian khawngaihna temtu an ni a. Isua i hmuh hunah chuan ngai i awh leh tawh lo vang a, tun hmaa i ngaih hlut zawng kha i ngai hlu tawh lo vang.

Isua i hmuh leh Isuan thil min tihsakte hi thil hrang a ni a. I tana a hnathawh hriatna bak i la pel lo a nih chuan, i Pathian chu a la lian tawh lo hle tihna a ni a; Isua hi a nih dan ang takin i hmu tawh a nih chuan, i khawvel chu danglam thin mah se, nang chu i nghing tawh lo vang, “...hmuh theih lohva chu a hmuh avangin” tih ang khan. Pian tirh ata mitdel khan Isua kha tu nge a nih a hre lo va, a hnena Amah a inpuan hnuah chauh a hria a ni. A hnathawh tawhtute hnenah Isua a inlar thin a, mahse engtikah nge a inlar ang kan hre lo. Engtik lai pawhin a inlar thut thei reng a ni. “Tunah Amah ka hmu ta!”

Isua i hnena a inlarna chu mi dang hnenah i hlan chhawng thei lo va, chuvangin i hnena a inlar ang bawkin mi dang hnenah pawh a inlar a ngai a. Pakhatin Isua a hmuh a, mi dangin an hmuh ve si loh chuan inthenna a thleng thei a; mahse nangin mi dangte Pathian hnenah i hruai thleng ngawt thei lo, an hnena Amah a inpuan si loh chuan. “Anni chuan zirtir dangte an va hrih a, anni thu pawh chu an awi chuang lo” tih ang khan. An awihsak lo che a nih pawhin i hrih tho tur a ni.

“Hril thiam teh ila, i awih ngei tur!

Thil ka hmuhte hi sawi thiam ila!

Engtin nge ka hril ang a, engtin nge i lo ngaih ang,

Ka awmnaah Aman a hruai ve hma loh che zawng?”

April 10

Sual chungchanga thutlukna

“Heng hi hria ila: kan mihring hlui chu a hnenah khenbehin a awm ve ta, sual pu taksa chu tihborala a awm theih nan, tun achinah sual bawiha kan awm lohna turin.” Rom 6:6

Khenbehna tawnmpui: Ka nuna sual hi tihlum ngei tur a ni tiin duhthlanna ka siam tawh em? Sual chungthua duhthlanna siam tur hian hun a duh rei a; mahse khawvel sual tan Isua Krista a thi ang khan, keimaha sual awm pawh hi a thi ngei tur a ni, hrek beh emaw nek chep emaw chauh pawh ni lovin khen beh ngei a ni tur a ni tia duhthlanna ka siam ni chu ka nuna hun chhinchhiah tlak tak a ni ang. Hetiang duhthlanna hi mi dang tan kan siamsak thei lo. Kan rilru a hneh mai a tawk lo va, he laia Paulan a sawi ang hian duhthlanna kan siam ngei a ngai a ni.

I puan ven sawi chhing la, Pathian nena inpawlna hun fianrial hmanng la, i duhthlanna chu siam la, “Lalpa, keimaha sual a thih thak thlengin i thihnaah min hruai ang che” tiin. Nangmaha sual awm chu tihlum a ni ngei tur a ni tiin thutlukna siam ang che.

Paula hian nakina thil lo la thleng tur a sawina a ni lo va, nun bul sawi nghing khawp leh chiang taka a nuna thil thleng a sawi a ni. Keimaha sual lam awn tlat - Pathian Thlarau dodaltu hi ka hriat chhuah theih nan Pathian Thlarau inzawn chhuahtir ka inhuam em? Hmu chhuak ta ila, Isua thihnaa thi ve turin chu sual chungah chuan Pathianin ro rel ta sela ka pawmpui thei ang em? He duhthlanna hi Pathian hma ngeia ka siam zet loh chuan sual laka thi angah ka inngai thei lo vang.

Keimahah Krista taksa leh thisen chauh lo chu thil dang a awm loh thlenga Krista ruala khen beh nun hi ka luh chilh tawh em? “Krista hnenah khenbehin ka awm ta; nimahsela ka nung a ni; keimah erawh chu ka ni tawh lo. Krista chu keimahah a nung zawk a ni.”

April 11

Tho leh nun

*“A thihna anpuiin amah nen kan inzawm tawh si chuan a thawhlehna
anpui pawhin kan inzawm bawh ang.” Rom 6:5*

A thawhlehna tawmpui: Krista anna ka neih chuan Ama rualin khen beh ka ni tawh tih chhinchhiahna a ni. Keimah mi mal Pathian nena kan inlaichinna nun chu Krista Thlarau a lo thlenin a lo danglam thin a. A thawhlehna avangin Kristan Pathian nunna min pe turin thu a nei tawh a, keimaha nun thar din chhoh mek pawh chu Ama nun beh chhana duan a ni. Tunah ngei hian Krista thawhlehna nun chu ka nei thei a, chu chu thianghlimnain a rawn lang chhuak dawn a ni.

Tirkoh Paula thuziak zawng zawnga a thupui chu - miin Isua thihnaa thi ve tura duhthlanna a siam tawh chuan, Isua thawhlehna nun chuan a mihring zia zawng zawng a luh chhuak vek thin, tih hi a ni. Pathian Fapa chu Mihring taksaa a lo nun theih nan Engkimtithi thiltitheihna a ngai a. Thlarau Thianghlim hi mi ina mikhual ang a ni ngai lo va, kil tin a fang chhuak zawk thin a ni. He ka mihring hlui (sual inhlanchhawn) hi Isua thihnaa thi ve tura duh ka thlang tawh a nih chuan, Thlarau Thianghlimin min fang chhuak thin. Engkim a kutah a awmtir vek a, mi a hriattir ang leh a hruaina ênga kal chu ka tih tur a ni mai. Sual tihlum tura duhthlanna ka siam tawh chuan, sual laka thi anga inruat chu thil harsa a ni tawh lo va, chutah chuan Isua nunna chu ka chhar zel zawk a ni. Mihring nihna chu mihringah chauh a awm angin, thianghlimna pawh chi khat chauh a awm a, chu chu Isua thianghlimna a ni a, chumi Ama thianghlimna chu min pe a ni. Pathianin A Fapa thianghlimna chu keimahah a dah a, thlarau lamah chuan mi thar ka lo ni ta a ni.

April 12

Thunehna

“Krista chu mitthi zing ata kaih thawhin a awm a, a thi leh dawn tawh lo tih kan hre si a; thihna chuan ama chungah thu a nei tawh lo...a nunna erawh chu Pathian lam kawngah a nung a ni. Chutiang bawkin nangni pawh sual lam kawngah thi tawhah inruat ula, Pathian lam kawngah erawh chuan Krista Isuaah nungah inruat rawh u.” Rom 6:9-11

Ama ruala chatuana nung: Khawvela mihring taksa pua a lèn lai pawhin Isua Krista nunah chatuan nunna a lang chhuak a, keini Pathian hrinte pawhin he chatuan nunna vek hi kan taksa thi theiah kan lanchhuahtir thei. Chatuan nunna hi Pathian thilpekte zinga pakhat a ni mai lo va, Pathian thilpek ropui a ni. Sual tihlum turin duhthlanna kan siam fel tawh a nih chuan, hemi thiltihtheihna leh chakna Isuaa kan hmuh kha, Pathian khawngaihna avang liau liauvin kan nunah a lo lang ve ang.

“Thlarau Thianghlim chu in chungah a lo thlen hunah thiltihtheihna in la nei ang” - Thlarau Thianghlimin thil tihtheihna a pe ni ngawt lovin, amah Thlarau Thianghlim chu thiltihtheihna a ni a, Amah tel lovin a pe ngai lo. Isua nun chu ka nun a ni tia dunthlanna kan siam tawh chuan, kraws avangin Isua nunna chu pek kan lo ni ta a. Pathian nena inlaichinna dik neih hi harsa kan tih riau chuan, sual tihlum tura duhthlanna mumal kan siam thei loh vang a ni ang. Duhthlanna kan siam theih veleh Pathian nunna chu a kimin kan chang thin. Nun tam min pe turin Isua a lo kal a: “chutichuan Pathian famkimna tinreng tluka tihkhaha in awm theih nan.” He chatuan nunna hi Isua khawvela a len laia a nunna kha a ni a, chuvangin he nunna hi hun inher danglamin a khawih buai lo. Lalpa Isua Krista chauh hi Nunna hnâr a ni.

Ringtu chak lo ber pawh ni se, miin Isua tan hmun a kian a nih chuan Pathian Fapa thiltihtheihna a takin a hre thei a ni. Keimahnî chakna chuan Isua nun a hlih thin a. Chuvangin hmun kan kian zau zel ang a, Pathian nunna famkim ropui tak chuan zawi zawiin kan nun peng tin a luh chilh ang a, chutah chuan Isua hnenah kan awm a ni tih miin an lo hria ang.

April 13

Engtin nge kan awm ang?

"I rit phurh chu LALPA chungah nghat la." Sam 55:22

Rit phurh dik leh rit phurh dik lo a awm a, thliar hran a tul a ni. Sualna leh rinhlelhna hi phurrit dik lo a ni a; chutiang ni lo, kan chungah Pathianin phurrit a dah a awm a, chutiang chu Aman min lak sawnsak a tum lo va, keimahni ngeiin Ama kuta kan hlan let a phut a ni. "I rit phurh chu LALPA chungah nghat la." Pathian rawngbawl hna kan kovah lain, Amah nen inpawlna nei si lo ila, mawhphurhnain min delh rit hle dawn a ni; amaherawhchu Pathianin kan kova phurrit a dah Ama hnenah kan hlan let leh chuan, mawhphurhna rilru chu min lak bosakin Amah hriatnaah min hruai lut zawk thin a ni.

Rawngbawltu tam tak chu huaisen takin, phur takin an kal chhuak a, mahse Isua Krista nen inpawlna thuk an neih loh avangin an tlu sawp leh thin.

An phurrit chu engtia tih tur nge an hre lo va, an chauh phah a, miin, "A bul tan dan ngaihtuahin a tawp dan chu a va beidawnthlak em!" an ti thin.

"I rit phurh chu LALPA chungah nghat la" - a vaiin nangman i lo phur thin a; sir khat chu Pathian kovah nghat lui tlat ang che. "Rorêlna chu a kokiah a chuang ang a." Pathianin a phurhtir che chu Ama hnenah hlan la; vawm bo mai lovin nangmah leh i phurrit chu Ama hnenah hlan la, chhâwktu i nei a ni tih hriatna chuan i phurrit a tizangkai ang. I phurrit chu tlansan hauh suh ang che.

April 14

Hneh theih loh nun nei tura fuihna

“Ka nghawngkaw! bat ula, ka hnenah zir rawh u.” Matthaia 11:29

“LALPA chuan a hmangaihte chu a zilhhau thin a ni.” Kan phunnawina hi a va te thin em! Kan Lalpan Amah nen kan inpawl theihna tur hmunah min hruai a, keini kan phun a, “Lalpa, mi dangte angin min awmtir rawh!” kan ti thin. Isua chuan a nghawngkaw! lehlam bahpuiah min sawm a - “Ka nghawngkaw! hi a hahdam a, ka kiangah lo hnai la, kan phur dun dawn nia” a ti. Chutiang taka Lalpa Isua nena inbelhchianna chu i nei tawh em? I nei tawh a nih ngat chuan Pathianin a lo tihrehawm deuh che a ni pawhin lawmthu i sawi ang.

“Chakna reng nei lote chu a tichak thin.” Pathian chu lo kalin mahni inkhawngaihna rilru ata min khai chhuak a, kan phunnawina pawh chu fakna hlaah a chang thin. Isua nghawngkaw! chu batin a hnen atangin zir ila, chu chu Pathian chakna hriat dan awm chhun a ni.

“LALPA chung a lawmna chu in chakna a ni si a.” Lalpa mite hian khawi atangin nge chakna an hmuh?” Saw pa, saw nu saw chuan phurrit a nei ve hleinem” tiin anmahni kan hriat chian loh chuan kan ngai mai thei. Han bih chiang teh. Pathian thlamuanna te, enna te, lawmna te anmahniah a awm a nih chuan phurrit pawh an phur ngei a nih tih a lang chiang a ni. Pathianin phurrit an chung a nghah chuan grep chu a sawr a, uain a lo chhuak thin a; uain phena thil dang awm hi mi tam takin kan hmuh hmaih hlin a ni. Mihring thlarauvah Pathian Thlarau a awm tawh chuan a hneh thei turin lei leh vanah hian thiltitheihna dang reng reng a awm lo; chhung lam hneh theih loh nun a ni.

Phunnawina rilru nangmahah a awm a nih chuan, khawngaihna nei miah lovin pet chhuak rawh. Pathian chakna nei sia derdep taka awm tlat si chu bawhchhiatna a ni ber e.

April 15

Inthlah dul

“Amaherawhchu Israel ram ata hmun sângte chu thehthang bo a ni lo va; nimahsela Asa rilru chu a lal chhûng chuan a fel hle reng a.”

2 Chronicles 15:17

Asa chu mi nun dik a ni a, mahse a dik kim lo; pawn lam lang theiah a thuawihna a famkim lo a ni. “Heng te chu a pawl tham hleinem” tia ho te nia i hriat thil lakah fimkhur ang che. Nangin pawl tham lova i hriat laiin Pathian chuan pawl a lo ti hle thei. Pathian fa tan chuan thil te tham a awm lo.

Engtia rei nge Pathian hian thu ngai min zirtir dawn le? Pathian chu eng lai pawhin a dawh thei reng a. Nangin, “Pathian nen kan inkar a fel a ni” i ti a; mahse i nuna ‘hmun sangte’ chu i la thiat si lo va, thu awih lohna lai i nunah a la awm a ni. Nangin Pathian nena in inkar a fel nia i hriat laiin, Pathianin ngaih that lohna a neihtir che em? Eng thil pawh ni se, ngaih that lohna i neih chuan, tawp nghal hmiah ang che. Eng mah te lua a awm lo.

I rilru put hmangah emaw, i taksa lam thilah emaw inthlahdahna lai i nei em? I tha thawkhat a ni thei a, mahse fimkhur lohna lai i nei tlat; i inthlah dul a ni. I lung phu kha chawl hman a ni lo ang bawkin, thlarau lama tan i lakna kawngah inthlah dul thei i ni lo. Nun phungah i inthlah dul chuan nun dan dikin i nung reng thei lo ang bawkin, thlarau lama insawrbingna kawngah i inthlah dul chuan thlarau mi i ni thei lo vang. Pathian chuan i pum khan Ama ta ni turin a duh che a, chutiang tak ni tur chuan nangmah i invawn reng a ngai a ni. Hun pawh a duh rei hle a. Keini lahin minute hnih khat chung lekin “leihlawn rahbi chhiar sen loh” chu lawn chhuah kan tum si.

April 16

I lo chhuk thei em?

“Eng in neih chhung hian eng hi ring rawh u.” Johana 12:36

Kan phak tawk sang ber aia sang zawk nia inhriat lai kan nei thin a, “Eng pawh ka tih theih ka inring; hetiang hi ni reng thei ila!” kan ti thin; mahse chutiang chu kan nih phung pangngai a ni si lo.

Chutianga kan rilru tihvara a awm hun lai chu vawng rengin, kan tha a tho loh lai pawhin kan inkaihhrulaitir tur a ni. Mi tam tak chuan kan phur loh lai chuan eng mah kan ti peih lo va. Chuvangin, he kan nun phung pangngaia hi, kan rilru tihvara a awm lai dinhmun phak turin tan kan lak a ngai a ni.

Hetianga hmun sanga i awm laia i rilru put hmang hi tham raltir lo la. I suanguahnaah hmun sangah indintirin - “Ka rilru put hmang chu a va ropui em!” ti suh ang che. Chet chhuahpui zawk la, i châk lo a ni pawhin eng emaw tal ti rawh. Tawngtai inkhawmnaah Pathianin eng emaw tih tur a hriattir che a nih chuan, “Engtikah emaw ka la ti ang” ti lovin, ti mai rawh! Inbeng harh la, i thatchhijatna chu thing thla rawh. Thatchhijatna chuan phur hun a nghak thin a; tlang sanga kan din laia kan awm dan anga awm leh chakin kan sawi mawi a. Chutiang ni lovin, phur loh niah pawh tlang sanga kan awm laia kan thil hmuhte ang mila nung zel tura kan inzir a ngai zawk a ni.

I tum anga thil a awm loh avangin beidawng mai lo la, bei nawn leh ang che. Hma lam pan lova i hnung tawlh theihna tur kawng hlui chu tichhia la, Pathian tan rinawm tlat ang che. Duh i thlang fel tawh a nih chuan chutah chuan rinawm la, hmun sanga i din laia i rilru ang milin duhthlanna siam thin ang che.

April 17

A vaiin, a nih loh chuan eng mah

“Chutichuan, zirtir Isuan a hmangaiha khan, Petera hnenah, “Lalpa a nih saw,” a ti a. Chutichuan Lalpa a ni tih Simon Peteran an hriat veleh a kawr a veng a, (saruaka awm a ni si a,) dilah a zuang thla ta a.”

Johana 21:7

I nunah hun danglam a thlen avangin, thu hnu dâwn hauh lovin, chiang taka engkim kalsan luih ni i nei tawh em? Chutiang chu i duhthlanna avanga hun thar lo inher chhuak a ni. Hetiang nun hi a thawiin i lo hre tawh a, mahse a takah i chantir lo a ni thei. Engkim kalsan avangin hun thar a lo inher chhuak thei a, chu chu chhungril lam thil a ni a, pawnlanga tih chi a ni lo. Pawn lam lang theia khawvel thil malmak anga inlantir hi, chhung lam saltanna lantirtu a ni zawk thei tih hriat tur a ni.

Isua Krista tan, mahni ngei innawr luiin, duhthlanna i siam tawh? Chutiang chu duhthlanna fima tih chi a ni a, phurna sosan laia tih chi a ni lo; phurna hi chu pawn lama tuam mawina ang chauh a ni. I phurna i kal hmasaktir chuan, i tih tur chu i hlen chhuak tak tak ngai lo vang. Mahni i inhlanna tur chu eng thilah nge tih Pathian hnenah zawt la , a pawnlang emaw a thuk emaw, i hmaa thil awm apiangah lang chhuak rawh se.

Harsatna tuifawn karah Isua aw ngaihthlak tum la, i rilru a nghing a ni thei a, i dinna lungpui a nghing a ni thei; mahse Isua nena in inlaichinna, inzawmna chu vawng nung reng ang che.

April 18

Inpeihna

“Pathianin hnim buk zing atang chuan a han ko va, “Mosi, Mosi,” a han ti a. Tin, ani chuan, “Heta hi ka awm,” a ti a.” Exodus 3:4

Pathianin min kohvin, mi tam tak chuan tiau chhum kara bo ang maiin kan awmna kan inhre lo va, kan chhang lo fo thin a ni. Mosia chuan a awmna a inhria a, Pathian a chhang a ni. Inpeih awmzia chu, Pathian nena inlaichinna dik neih leh tun huna kan awmna inhriat hi a ni. Keini chuan kan kal duhna hmun Pathian hnenah hrihlin kan lo phili buai a. Pathian kohna a lo thlenin, Pathianin A hna thawk tura a thlante chu mahni awmna inhria, mi inpeihte an ni. Hun thar lo inher chhuak tur, phurawm tak nia kan hriat chu kan nghak a, chutiang hun a lo thlen veleh, “Heta hi ka awm e” tiin mahni kan lo inpho chhuak a. Isua Krista chan a that lai chauhvin a bula awm kan peih a, hna langsar lo thawk tur erawhin kan inpeih lo.

Mi Pathian tana a inpeih chuan, hna sang ber leh hnuaihngung ber pawh ang khat renga thawk turin a inpeih tihna a ni. Kan tih turah duh kan thlang thei lo va, Pathian rorel ang anga awm turin kan inpeih tur a ni. Kan Lalpan A Pa aw a hria ang khan, keini pawhin hna thawh tul a awmin Pathian aw kan hre thin a, Amah kan hmangaih zia zelin kan inpeih thin a ni. A Pain a chung a tih ang bawkin Isua Kristan kan chungah min tihsak a duh a. A duhna hmun apiangah min dah a, hna nuam te, hna nuam lo te pawh thawk turin; Amah leh A Pa an inpumkhat angin keini pawh Amah nen kan inpumkhat si a. *“Pumkhat an nih theih nan, keimahni ang bawk hian.”*

I hnena Pathian a rawn inlar thut hunah inpeih sain lo awm reng ang che. Mi inpeih sa renga a awm chuan inbuatsaih chawp a ngai lo. Pathianin min koh tawh hnuah, kan inbuatsaih chawp avanga hun kan khawh ral hnem zia ngaihtuah teh! Mi inpeih chu hnim buk mei alhin a hual ang kha a ni a, Pathian hriatnain mei angin a hual vel a ni.

April 19

Kan chakna lai tak hi ven that a ngai

***“Joaba chu Absaloma lamah khan a tang lo na a, Adonija
lama tang a ni si a.” I Lalte 2:28***

Joaba chuan fiahna lian tak a pal tlang tawh a, Davida lakah a rinawm tluan chhuak a; ropuina umtu Absaloma, mi hip thei bawk si lamah a tang ve lo. Amaherawhchu a hun tawp lamah mi dawihzep Adonija lam a hawi ta tlat a nih kha. Mi pakhat a tluk tawhnaah chuan mi dang pawh an tlu thei a ni tih hriat reng tur a ni (1 Kor 10:13 en la). Hun khirh tak i pal tlang tawh a, tunah chuan thil te thamah fimkhur hle rawh; thil kan hneh tawh hnu, eng mah ni lo anga kan ngaih lakah kan fimkhur zel tur a ni.

“Harsatna lian ber ka pal tlang tawh a, khawvel thil lama ka hawi leh chu a hlauhawm tawh lo ve” kan ti thin. Thlemna lo kal dan tur hre lawkah inggai lo la, thil ho te anga kan ngaih hi thil hlauhawm a ni fo. Kan thlarau nunah nasa taka hma kan sawn hnuah pawh hluihlawn thil, ngaih mawh tham ni lova kan hriatte a lo lang chhuak ve leh thin; a langsar lo va, mahse a awm ve reng a ni tih erawh hriat tur. I fimkhur loh chuan i tluk phah dawn a ni. Hun khirh leh fiahna nasa tak karah Pathian tan i rinawm a, tunah chuan lang lo lama thil awmte lakah inveng ang che. Mùk taka mahni inbih ngur a, hlau zek zeka hma lam thlir tur tihna a ni lo; inralringin awm reng la, i rilru chu Pathian hmaah thiang takin dah reng zawk ang che.

Chak nia kan inhriatna lai tak hi kan ven that loh chuan chak lohna thuah hnihah a chang thei a, kan hneh tawh hnu nia kan hriat thilte chuan min lo ei chhe reng thei a ni. Bible-a mi ropui kan hmuhte pawh an chak lohna ni lovin, an chakna zawk an tlukupui thin a nih kha. *“Pathian thiltihtheihnaa vên”* - hetah chauh hian himna a awm a ni.

April 20

Mi thianghlimin Pathian a sawi chhe thei em?

“Pathian thutiamte chu engzat pawh ni se, amahah chuan “A ni” tih chu a awm si a; chutichuan amah avang pawhin “Amen” tih chu a awm a ni, keimahni avanga Pathian ropuina turin.” 2 Korinth 1:20

Matthaia bung 25-ah Isuan talent hmanga tehkhinthu a sawi kan hmu a, mahni theihna hre sual lo tura fimkhur tura infuihna a ni. He tehkhinthu hi pawn lam thilpek ni lovin, Thlarau Thianghlim thilpek sawina a ni a. Kan theihna chu kan zir san zawng emaw kan finna emawa teh tur a ni lova; thlarau lam thila kan theihna chu Pathian thutiam hmanga teh tur a ni. Kan neih tura Pathianin min ruatsak ang kan neih phak loh chuan, bawihin a pu a sawi chhia ang mai khan, rei lo teah Pathian kan sawi chhia ang a: “Ti tura min beisei leh thiltitheihna min pek hi a inhen lo va; ka lakah I phut sang lutuk a, awm tura min beiseina hmunah hian ka awm reng thei lo a ni” kan ti ang. Pathian Thlarau Engkimtithei nen in tang dun a nih chuan, “Ka thei lo” ti reng reng suh. I pianpui theihna kha indaltir lo la. Thlarau Thianghlim kan dawng tawh a nih chuan, keimahnia Thlarau Thianghlim hnathawh a lan hi Pathianin a beisei a ni.

Bawih khan engkimah amah a inthiam a, a pu engkimah a dem bawk a - “I thil min pek leh ka laka i phut hi a inmil hlawl lo a ni” a ti. “A ram leh a felna chu zawng hmasa zawk rawh u, tichuan chung zawng zawng chu a pek belhchhah dawn che u nia” tia min hrilh lai a, kan la lungngai cheu a nih chuan Pathian kan sawi chhia a ni ang. Bawihin, “Tichuan, ka hlau va” a ti a, chu chu lungngai awmzia chu a ni. Khawvel thila mi thatchhia chu thil ho te teah a phunnawi a, “Hun remchang ka nei ve lo” a ti a; thlarau lama mi thatchhia pawh Pathian lakah a phunnawi thin. Mi thatchhia chuan anmahni bak an inhre chang thin lo.

Thlarau lama kan theihna chu Pathian thutiama innghat a nih avangin chumia teh tur chu a ni tih theihnghilh suh. A thutiamte chu Pathian a hlen thei ang em? He zawhna kan chhan dan hi Thlarau Thianghlim kan dawn leh dawn lohvah a innghat ang.

April 21

Lalpa tilungngai suh!

“Philip, hei leh chen hi in hnenah ka awm a, chuti pawhin mi hre lo maw?” Johana 14:9

Kan buai thinzia ngaihtuahin, Kan Lalpa hian mak min ti hle ang. Keimahniiin ngaih dan kan lo nei ve a, chu chuan mi mawlah min siam a; mawlmang taka kan awm mai hian fiah takin engkim kan hre thei zawk a ni. Philipa chuan thuruk ropui tak puan chhuah a ni dawnin a hria a, mahse a mi hriat (Isua)-ah chuan a inpuang ang tih a ring phak lo. Pathian thuruk chu nakin hunah ni lovin, tun hunah hian a awm a; keini chuan ropui rapthlaka lo thleng turin kan beisei si. Isua thu kan zawm hreh hran lo va; mahse A hnena zawhna kan zawhte hi chuan Amah a tina thin ngei ang. “Lalpa, Pa chu keini min hmuhtir ta che.” Isuan a chhang nghal a - “Tunah a awm reng alawm, hmun dangah ni lovin hetah hian.”

Pathian chu A fate hnenah a inlar ang, tiin hmuh ve kan inbeisei a: chutiang ni lovin, Pathian chu A **fate-ah** a inlar zawk a ni. Chumi inlarna chu mi dangin an hmu thei a, mahse erawh an inhmu thei lo. Pathian hmuh kan duh a, mahse keimahniah a inlar a, chumi hmu leh zel tur chuan kan tlin lo va, kan at phah mai dawn a ni! Pathian hnenah tawnhriat (experience) min pe turin kan dil emaw, hemi kan zin kawngah hian hriat belhchhah kan dil emaw a nih chuan, Amah kan tilungngai fo dawn a ni. Isua hnena zawhna kan zawhte hi fain a zawh awm loh tak takte a ni thin a, chuvangin Amah a tinain a tilungngai thin.

“In thinlung mangang suh se” - ka mangan hian Isua ka tilungngai a ni lawm ni? Isua ka ring a nih chuan, ka rinna milin ka nung em?

Zawhna dik lo zawtin, ka thinlung hi buainain a chim turin ka lo inhawng em ni? Thil lo thleng apiang Ama remruat anga ngai thei khawpa Amah nena inzawmna thukah kan luh a ngai a ni. Pathian hruaina hi nakin hunah ni lovin, tun hunah a ni zel a. Lalpa chu tunah, hetah a awm a ni tih hria la, chawp leh chilhin i lo zalen ang.

April 22

Eng chuai thei lo

“Chutichuan, keini chu kan zain hmai khuh lovin darthlalang anga Lalpa chhun enin, ropuina atanga ropui zelin, chumi anpui ngeia awm turin tihdanglam in ka awm thin, Lalpa (Thlarau) ata chu kan hmuh ang zelin.”

2 Korinth 3:18

Pathian chhiahhlawh chu a mal din a ni tih a inhriat tawh miah loh thlengin amahin a awm tur a ni. Kristian nun bul tannaah chuan beidawanna a lo thleng a, êna petu nia kan hriatte an mit zo va, min dipui thintute an kal bo bawk a. Hemi nun hi, kan mal din a ni tih inhriatna bo thak khawpin ngai ah kan neih tur a ni. “Tumah rengin mi tanpui lo va, mi thlahthlam ta vek zawk a ni...Lalpa chuan mi tan a, mi tichak ta zawk a ni” (2 Tim 4:16-17). Eng lo langa ral leh mai turah ni lovin, êng chuai thei lovah chuan kan rinna kan dah tur a ni.

Mi ropuite an kalin kan lungngai thin a; mahse kal tur rêng an lo ni a, mahni leh Pathian inhmatawnin kan ding ang a, chu chu chuai ve thei tawh lo a ni.

Mi mal thil emaw, *doctrine* lam emaw, Pathian hmel i hmuhna eng mah indaltir suh ang che. Thu i hril dawn pawhin, i thu sawi turah Pathian hmel zawng hmasa la, chutichuan ropuina chuai lovin a awm reng ang. Kristian rawngbawltu chuan Pathian lam a hawi hmasa a, chumi hnuah mi dangte hmachhawn turin a kal chauh thin. Isua chu ropuinain a cham chilh reng a, mahse a inhre lo va, chu chu Isua zia a ni. “Mosia chuan chutia an inbiakna avang chuan a hmai vun chu a lo eng ta tih a hre hauh lo va.”

Pathian nena kan len dunna kawngah hian kan rinhlehnate emaw kan him sannate emaw pho chhuak tura koh kan ni lo va. Rawngbawltu chu Pathian pawl theihin a awm reng tur a ni a, chu chu a chakna thuruk a ni.

April 23

Pathian hnathawhpui

“Keini zawng Pathian hnathawhpuite kan ni si a.” 1 Korinth 3:9

Pathian hnen atanga i rilru la peng thei rawngbawlna lakah fimkhur ang che. Kristian rawngbawltu tam tak chuan an rawngbawlna zawk an bia a. Rawngbawltuin a ngaih pawimawh ber tur chu Pathian lama hawia insawrbing a ni a; nun kawng peng tin - ngaihtuahna, nun zia, thlarau lamte chu naupang zalen ang maia zalen a ni tur a ni a, mahse naupang tihmawh ang ni lovin, naupang Pathian be tura thinlung inhawng ang zawkin. Hemi thupui lian ber - Pathian lam chauh thlir tura inpekna hi rawngbawltuin a neih loh chuan a rawngbawlna chu phurrit a lo ni ang a; a taksa, rilru, thlarau a zalen lo vang a, a chauvin a tlu der ang. A nunah zalenna te, lawmna te a awm lo va; a chakna a kiam a, a rilru te, a thinlung te chu nasa takin a lo rit a, Pathian malsawmna pawh a dawng thei lo thin. Chumi lehlamah chuan - mi, Pathian lamah a inpumpek chuan, a nun peng dang chu Pathian thuneihna hnuaiah a lo awm a, a lo zalen thin a ni. Rawngbawlna kawnga a mawhphurtu ber chu nangmah i ni lo va; i mawhphurhna awm chhun chu Pathian nena eng lai pawha inpawlina nung nei reng tura tan lak a ni a, Ama duh anga i awmna kawngah eng mahin a tihbuai che i phal tur a ni lo.

Kan awmna hmun thlang turin thuneihna kan nei lo va, Pathianin kan tana ruahmanna a siam tur thuah ngaih dan kan lo siam lawk a rem lo. Pathianin engkim min ruahmansak a; khawi hmunah pawh min dah sela, hna min pek apiang kan theihna zawng zawng nena thawh hi kan tum ber tur a ni. “I kutin tih tûr a hmuh apiang chu theih tawpin ti rawh.”

April 24

Lepchiahna laka fimkhur

“Nimahsela ramhuaite in thu thuin an awm avang hian lawm suh u.”

Luka 10:20

Kristian rawngbawltute tan khawvel mi nihna emaw, sual emaw hi tluktirtu a tling lo va, thlarau lam lepchiahna - a hun lai khawvel mil a, thlarau lama hlawhtling nih chakna hi min tluktirtu chu a ni. “Chutichuan, amah an hmuhsitna chu phurin daipawnah a hnen lamah i kal chhuak ang u.” Isuan a zirtirte chu rawngbawlnaa an hlawhtlin avanga lawm ringawt lo turin a hrilh a, chutih laiin mi tam takin kan lawmna chu kan rawngbawlna ni a ni thung si. Sumdawng rilru puin - thlarau tam tak chhandam leh tihthianghlima an awm avangin Pathian hnenah lawmthu kan sawi a, engkim a fel ta e kan ti. Pathian khawngaihna a lungphum a rem hnuah kan hna a intan chauh zawk a; thlarau chhandam tur kan ni lo va, zirtira siam tura tih kan ni. Chhandamna leh tihthianghlimna chu Pathian khawngaihna hnathawh ropui a ni a; A zirtirte kan nih anga kan mawhphurhna chu mi dangte Pathian tana an inpumpek thlenga zirtir a ni. Pathian Thlarauvin a tihharh mi za ai chuan Pathian tana inpumpek mi pakhat hi Pathian tan a hlu zawk a ni. Pathian rawngbawltu kan nih angin thlarauva keimahni anpui kan hring tur a ni a, chu chu rawngbawltute kan nih anga kan hnena Pathian inpuanna a ni ang. Pathianin a khawngaihna nun ze thar min pe a, chutiang chu mi dangteah piantir turin mawh kan phur a ni.

Rawngbawltuin Pathianah Kristaa nun thuhruk a neih loh chuan, mi dang nun chung ril khawih lovin lal hrawt ching mi a lo ni zawk ang. Kan zinga mi tam tak hi lal hrawt ching kan ni a, mi dangte leh pungkawmho hnenah thu kan pe a. Hetiang hian Isuan thu min pe ngai lo. Kan Lalpan zirtir nihna thu a sawiin, “Tur a ni” a ti lo va, “sela, chuanin” a ti thin. Zirtir nih hian duhthlanna a keng tel thin.

April 25

A huna inpeih

“Thu chu hril rawh; a hunah te, a hun lovah te pawh bei zel rawh.”

2 Timothea 4:2

Mi tam takin he lai thu hi kan man fuh lo thin: ‘a hun lovah’ kan inpeih a, kan inpeih dan a ziktluak lo a ni. He laia ‘hun’ a tih hian hun kal zel hi a sawi lo va, keimahni chungchang a sawina a ni. Pathian thu chuan, “Thu chu hril rawh; a hunah te, a hun lovah te pawh” a ti. Chumi awmzia chu, kan peih emaw peih lo emaw, thu hril turin kan inring reng tur a ni tihna a ni. Kan peih lai chauhvin ti dawn ila, mi tam tak hi chuan eng mah kan tihlawhtling lo vang. Mi thenkhat, thlarau lama hman tlak hlek loh an awm a, chutiang mite chuan thlarau lamah an awm a nemin an chak lo va, phurna an dawn loh chuan eng mah tih an tum lo. Kan phur lai leh phur loh lai pawha theih tawp chhuaha kan tih hian Pathian nen kan inkar a dik a ni tih lantirtu a ni.

Kristian rawngbawltuin phurna a lo dawng a, chumi chu a at chillh tlai chuan a tan thang hlauhawm ber a ni. Pathian Thlarauvin phurna a pek che a, i rilru a tihvar lai chuan, “Pathian ropui nan hetiang hian ka awm reng tawh ang” tiin i ngaihtuah thin. Chutiang chu i ni dawn lo va, Amah Pathian ngeiin a remti lo a ni. Hetiang hun bik hi Pathian thil pek liau liau a ni a, nangmahin i duh hun hunah i chan theih a ni lo. Hetiang hun bikah chauh hian Pathian tan theih tawp chhuah i tum a nih chuan, Pathian tan phurrit ninawm takah i chang mai dawn a ni. Pathianin eng lai pawha a tihphur kher loh che chuan eng mah i ti lo vang a. Hetiang phurna hi i lo pathian ta mai a nih phei chuan i nun atangin Pathian a hla tual tual ang. Chuvangin, hetiang thil at chillh hi bansan la, i kianga awm reng rawngbawlina kha thuawihna nena i tihlawhtlin hma loh chuan i hnenah a lo kir leh tawh lo vang.

April 26

Hriat chian lehzual

“Tin, ani chuan “I fapa, i fapa neih chhun, i hmangaih tak, Isaaka ngei kha hruai la, Moria ramah chuan kal la, chutah chuan ka hrilh tûr che tlâng pakhatah chuan hâl ral thilhlanah hlân rawh,” a ti a.” Genesis 22:2

Miin a mizia ang zelin Pathian thupek a hrilh fiah thin (Sam 18:25-26 en la). Abrahamama chuan Pathian thupek chu a fapa tihlum tura tihna niin a hre tlat a, he ngaih dan hlui tawh tak hi a kalsan theihna tur chuan nasa taka a thinlung tihnata a awm a ngai a ni. A rinna Pathianin a tihthianghlimsak theihna turin kawng dang a awm lo. Pathian chungchangah rin dan dik lo kan lo nei thei a, kan hriat dan ang ang chuan theih tawpin a rawng han bawl phawt ila, kan hriat dan dik lote chu Pathianin min thiahsak mai dawn a ni. Kristiante zingah hian rin dan dik lo tam tak a awm a. Entir nan, nuin a fa a hmangaih luatah khua a hmuh loh chuan Pathianin a fa chu a laksak thin tih ngaih dan te hi. Hei hi Setana dâwt a ni a, Pathian nihna dik lo taka lantirna a ni! Pathian kan lo hriat dan dik tawh lote tibo va, chiang zawka Amah hriatna kan neihna turah Setanan a theih tawpin min dal a tum thin a. Amaherawhchu Pathian tan kan rinawm tlat chuan, tuarna kal tlangin Amah hriat chian lehzualna min pe dawn a ni.

Abrahaman Pathian a rinna ropui tak atanga kan zir tur chu, Pathian tan engkim tih a inhuamna hi a ni. A thupui ber chu Pathian thuawih a ni a, amahah ngaih dan insual a awm a nih pawhin Pathian thu nia a hriat chu a ti tho vang. Abrahamama chuan ama ngaih dan neih sa a vuan tlat lo va, chuti ni lo se vantirhkohvin Isaka tihlum lo tura a hriattir khan Setana awah a puh ang a, a tihlum ngei ang. Hetiang hi ruih chilh neite awm dan a ni. Pathian tan i rinawm tlat chuan, Amah Pathian ngeiin i kawng daltu eng pawh a pal tlangpui zel ang che a, Amah hriatna pindan chhung rilah a hruai ang che. Amaherawhchu rin dan nghet leh hriat dan nghet i lo neih sate chu i thlah ngam a ngai ang. Pathian hnen atangin fiahna dil lo la. Petera chuan “tan inah leh thihnaah pawh kal ve ka huam asin” a ti a, chutiang chuan ti ve suh ang che. Abrahaman hetiang hi a sawi ve lo va, Pathian tan a rinawm tlat thung a, Pathianin a rinna chu a tihthianghlimsak a ni.

April 27

Eng nge i duh?

“Mahni tan thil ropui i zawng êm ni?” Jeremia 45:5

Mahni tan thil ropui i zawng em ni? Nge ni, mi ropui nih i duh zawk? Pathianin A thilpek dawngtu ni ringawt lovin, Amah nena inlaichinna thuk tak neitute kan nih A duh a - Amah hre turin a duh che a ni. Keini chuan thil ropuite kan thlahlel a, mahse a lo lang a, a ral leh thin. Pathian chuan chutiang thil daih rei lo chu min pek a tum lo. Kan duh chuan Amah Pathian hriatna thuk zawkah kan lut thei a; Amah Pathian zawng lovin A thilpek chauh ngaihsakin kan hmanhlel thei baw.

Pathian hnenah i duh zawng chauh i thlen thin a nih chuan inhlanna awmzia i la hre lo tihna a ni ang. Nangma duh dan milin Kristian i ni ve tihna lek a ni. Nang chuan, “Pathian hnenah Thlarau Thianghlim ka dil a, mahse ka beisei angin hahdamna leh thlamuanna min pe hauh lo” tiin tan i khawh a. Chutah tak chuan Pathianin i dik lohna lai a kawh hmuh ta che a - Lalpa chu i zawng lo va, i hlawkna tur thil i zawng zawk a ni. Isuan, “Dil rawh u, tichuan an pe ang che u” a ti a. I duh zawng chu Pathian hnenah dil mawlh rawh; dil dik loh hlau suh ang che. Eng vangin? Amah i hnaih zual zel ang a, thil dil hi chu i la bansan daih dawn a ni. “Amah in dil hmawh in Pa chuan engte nge in mamawh tih a hre reng si a” (Matthaia 6:8). A nih leh dil chu eng nge a tulna? Amah i hriat chian theih nan a tul a ni.

Mahni tan thil ropui i zawng em? “Lalpa, I Thlarau Thianghlimin min chhung khat ang che” tiin i tawngtai tawh em? A la pe lo che a nih chuan, A tan i la inhlam kim lo tihna a ni ang a, A tana tih duh loh i la nei tihna a ni ang. Pathian hnen atanga i duh chu eng nge a nih a, eng vanga duh nge i nih tih hre turin mahni i inbih chiang ngam em le? Tun huna i famkimna ai chuan nakin huna i famkimna tur chu Pathianin a ngai pawimawh zawk a. Tuna hlim leh lawma i awm A ngai pawimawh ber lo va, Ama duh dana famkim i nih theihna turin chawl lovin a thawk reng zawk a ni - “... anni chu pumkhat an nihna turin, keini pumkhat kan ni ang bawh hian...” (Jn 17:22).

April 28

Lalpan a pek tur che chu

"I nun zawng i kalna apiangah ka zuahsak hram ang che." Jeremia 45:5

Lalpa thuruk, nghet tak leh sawi nghin rual loh, Amah ringtute tana a ruat chu hei hi a ni - "I nun ka zuahsak ang che" tih hi. Mihring tan ama nun aia hlu a awm em ni? A pawimawh ber chu nunna a ni si a. "I nun ka zuahsak ang che" tih awmzia chu, khawi hmunah pawh kal la, Sheol-ah pawh ni se, nung damin i chhuak zel ang a, eng mahin a tina lo vang che tihna a ni. Mi tam tak chuan - kan thil neihte pho lang mai lovin - malsawmna kan dawnte min hnenah kan uanpui a. Heng thil kan chhuan em emte hi a la ral vek dawn a ni. Amaherawhchu thil bo ve thei reng reng lo a awm a - "in nunna chu Pathianah chuan Krista hnenah thuhrukin a awm si a" tih hi a ni (Kolossa 3:3).

Thil hlu nia i hriatte hawisanin, Pathian nena inpumkhatna nuna lut turin i inpeih em? A pumpuia inhlantin, Pathian hnenah engkim i pe thei ang em? Mahni inkalsanna, inhlanna famkimah chuan, "Hei hi chu..." tih a awm ve tawh lo. I ngaih dan leh suanguahna inkaihhrualtir lo turin fimkhur ang che. "Hei hi chu..." tia i la inngaihtuah buai a nih chuan i la inpumpek lo va, Pathian i ring tak tak lo tih a lang a ni. I inpumpek tak zet hunah erawh chuan, Pathian hnathawh dan turah i buai tawh lo vang a. Inpekna famkim chuan zawhna zawt lo tura mahni inphatna a ni. Pathian hnenah i inhlant famkim a nih chuan, "I nun ka zuahsak ang che" tiin, lawmmanah nunna min pe thin. Nun ningte chuan Pathian thilpek eng mah an la dawng lo va, Pathianin an hnenah nun a la pe ve lo a ni. Hetiang dinhmun atanga chhuak tur chuan Pathian hnena inhlant a ngai a. Inhlanta famkim i thlen hunah chuan, mi a zawnga lawm ber i ni tawh a, mak i ti hle dawn a ni. A bo a bang awm lova nangmah neih che Pathianin a duh a, tichuan nun a pe ang che. Chumi hmun i la thleng lo a nih chuan, i thu awih loh vang emaw mawlmang taka i awm duh loh vang emaw a ni ang.

April 29

Hriat chian lohna duhawm

“Engtin nge kan la awm dawn tih erawh chu a la lang rih lo ve”

I Johana 3:2

Mihringte hi Chiang taka thil hriat duh, thil lo thleng tur pawh Chiang taka sawi lawk thei nih duhtute kan ni a, hriat chian loh chu thil tha lovah kan ruat a ni. Kan hma lam pawh ruat lawk sa ni turah kan ngai a, mahse thlarau thilah chuan chutiang a ni si lo. Kan mihrinna rilru chuan, “Chutiang dinhmunah chuan ding ila engtin nge ni ang?” tiin inngaihtuah lawk a duh a. Kan la ngai loh thilte chu kan lo buaipui chiam a rem lo a ni.

Mihring rilru pangngai chuan Chiang taka hriat a duh a - thlarau lamah chuan hriat chian lohna hi nun phung a ni thung. Miin Pathian a hriat chian chuan naktukah engtin nge A chet dawn sawi lawk theih a ni lo tih a hria a; chuvangin eng thilah mah hriat chianna a nei thei lo a ni. Hemi avang hian mi an lungngai thin a; mahse chutiang ni lovin nghakhlel taka min thlirtirtu a ni zawk tur a ni. A lehpekah eng nge lo thleng dawn kan hre lo va, Pathianah erawh kan Chiang thung a. Pathian hnenah inhlanin, tih tur min pek hnaivai ber kan tih mai hian, kan nunah A thiltih mak a lo thleng dawn a ni. Ngaih dan leh rin dan eng emaw sawi mawi a, humhalhtu kan nih ringawt chuan zawi zawiin kan thlarau nun a thi thin a. Chutiang chu hi Pathian rinna a ni lo va - kan suangtuahna Pathian kan rinna a ni. Isuan, “...naupang te ang in lo nih loh chuan...” a ti a (Matthaia 18:3). Thlarau nun chu naupang nun ang a ni a. Pathianah kan Chiang lo a ni lo va, eng nge a tih leh dawn kan Chiang lo a ni. Mahni rin danah kan inti Chiang hle a nih chuan, mahni fel intihna kan nei thuai a, mi dangte sawisel kan ching a, rin dan dik leh famkim neiah kan inngai a, kan than a thu tawh thin. Amaherawhchu Pathian nen kan inkar a dik chuan, hriat lawk loh lawmnain min barakhaih fo thin a, beiseinain kan khat bawk a ni. Isuan, “...kei pawh mi ring ve rawh u...” a ti a (Johana 14:1), “Ka chungchangah ngaih dan nei rawh u” a ti lo. Engkimah Amah ring la, engtianga ropui leh thain nge A rawn chet dawn hre lo mah la, A rawn che ngei dawn a ni tih erawh i Chiang thung a ni. A tan rinawm tlat ang che.

April 30

Ruahman lawk loh hmangaihna

“Hmangaihna a dawhthei a, ngil a nei bawk thin” I Korinth 13:4

Hmangaihna hi tum lawk ang a ni ngai lo va - amahin a puak chhuak thin; chumi awmzia chu, mak tak takin a lang chhuak thin tihna a ni. Paulan hmangaihna a hrilhfiahnaah khan hriatchianna lam hawi a awm lo. Keini pawhin kan ngaihtuah tur leh kan chet dan turte kan ruahman lawk ngai lo va, “Thil sual ka ngaihtuah ngai lo vang a, Isuan ring tura min duh apiang chu ka ring zel ang” tiin kan sawi thei lo. Chutiang ni lovin, hmangaihna chu ruahman lawk lohvin a puak chhuak thin a ni. Isua thusawite kherkhiap takin kan nun dan tur tehkhawngah kan hmang ngai lo va, A Thlarauvin keimahnia hna a thawhin, hriat loh hlanin Isua thu kan lo zâwm mai thin a ni zawk. A hnuah kan han thlir let a, khatih lai khan rilruah tum lawk ren run kan nei loh tih kan hre thar a, hmangaihna chu ruahman lawk lohvin keimahniah a lang chhuak a ni tih kan hria a ni. A hnuah kan han thlir let a, keimahnia Pathian nunna awmin hna a thawh dan hi kan hre thiam chauh thin.

Hmangaihna lo luanchhuahna tui hna hi Pathianah chauh a awm a, keimahniah a awm lo. He Pathian hmangaihna hi kan thinlungah a awm sa ve reng nia hriatna hi ngaih dan dik lo a ni. “Thlarau Thianghlim kan hnena min pek khan Pathian hmangaihna chu kan thinlunga a leih tawh avangin” keimahniah Pathian hmangaihna a awm a ni (Rom 5:5).

Pathian kan hmangaihzia fiahna hmanga lantir kan tum hian, Amah kan hmangaih tak tak lo tih lantirtu a ni a. Ama zia keimahnia awm atang chuan hmangaihna a lo puak chhuak thin a, chu chu Amah kan hmangaihna lantirtu chu a ni. A chang chuan a hnua kan thlir let pawhin thil kan tihte chu eng vanga ti nge kan nih kan hre lo fo va, mahse A hmangaihna keimahnia awm chu a lan chhuah ang zelin kan che a ni tih kan hre thei ang. Pathian Hmangaihna tui hna chu Thlarau Thianghlima awm a nih avangin Pathian nunna chu ruahman lawk lohvin arawn puak chhuak thin a ni.

May 1

Phurna ni lovin - Rinna

"Hmu theia kal lovin, rinnain kan kal zawk si a" 2 Korinth 5:7

A tirah chuan Pathian awmpuina Chiang takin kan hria a. Amaherawhchu Pathianin hna min thawhtir chinah kan hmel a lo ngui a, kan hrehawmna leh harsatna bak sawi tur kan hre lo. Pathian chuan hmun langсарah ni lovin, a langсар lo laiah hna min thawhtir a tum si a. Kan duhtusam angin awm thei ila a tuate pawh hian langсар nih kan duh theuh awm e. Van inhawng kan hmuh loh lai pawhin kan thawk zel thei ang em? Kan zinga mi thenkhat hi chuan eng lai pawhin êng tak leh mawi tak anga lan a, thatho reng anga lan kan duh, Pathian rawngbawltu dangte pawhin keimahni min buaipui reng sela kan duh a ni. Ringtu mahni induh tawk tak chu Pathian tan hman tlak a ni lo. Pathian anna a nei lo va, a danglam bik a, ni tin ringtu nuna nung turin a tlin lo a ni. Vantirhkoх kan ni lova, mihring kan nihna angin he leia hna thawh tulte thawk tura awm kan ni. Chung lam atanga piang kan nih avangin thiltitheihna ropui tak nena he hna hi thawk tur kan ni.

Kan phûr lai ang renga awm kan tum chuan, Amah Pathian kan duh tak tak lo a ni tih lantirtu a ni a. Pathian kan hnenah a lo kal a, A aw kan hriat lai kha kan ruih chilh a, rawn tinawn leh turin kan phût thin. Pathian erawh chuan rinnaa kal turin min duh a. "Pathian ka hnenah a inlar phawt loh chuan eng mah ka ti thei lo" ti ni awm taka mahni indah tha tlat hi kan zingah eng zat awm tak ang maw. Chutianging Pathian a che dawn lo va. Keimahni ngei kan thawh chhuah a ngai a, Pathianina min tihharh emaw, min kaih thawh thut emaw beisei tur a ni lo. Chutah tak chuan mak kan ti ang a, "He hmunah hian Lalpa chu a awm ngei mai; ka lo hre si lo va!" tiin kan puang chhuak dawn a ni. Hun dangdai at chilh suh ang che - chutiang chu Pathianin a duh hunah a thlentir ang. Hruai bovin kan awm lo vang tih a chian hunah Pathianin phurna chu min pe ang. Kan boruak san lai hi ni tina kan nun dan tur emaw tih chi a ni lo va - kan hnathawh hi kan tehkhawng tur a ni.

May 2

Pathian inpuanna nghak tura dawhtheihna
“Rei deuh mahse, nghak rawh...” Habakkuka 2:3

Dawh thei leh pawisa lo hi thil thuhmun a ni lo va; mi dawhthei chu mi chak a ni a, hmelmmain an beih lai pawhin a tuar chhuak thin a ni. Pathian inpuanna chuan harhna dik min pe nghal a, a dawngtu hnehah dawhtheihna a pe thin. Mosia pawhin chhel taka a tuar theihna chhan chu “hmuh theih lohva chu a hmuh avangin” a ni a (Hebrai 11:27), dikna a ngainat em vang emaw, Pathian lakah bat neia a inhriat vang emaw a ni lo. Miin Pathian inhriattirna a dawn chuan Pathian tan a inpe thin a, thupui eng emaw, tih tur eng emaw a buaipui ber ngai lo. Pathian ata lo chhuak inlarna dik chu hai rual a ni lo - thathonain a zui thin a, engkim a lo nung thar a, thil ropui tak tak i hnenah hriattir a ni thin. Thlalerah Isua thlema a awm lai ang khan, a chang chuan Pathian a reh vung vung a, i nuna A thu eng mah a thlen loh lai a awm ang. Chutiang hunah chuan chhel takin tuar la, Pathian lam i hawi tlat avangin tuar chhuak tura chakna i nei dawn a ni.

“Rei deuh mah se, nghak rawh...” Pathian inlarna kan hmu tawh a ni tin fiahna chu - kan thlen chinah duh tawk lovin hma lam kan pan zelna hi a ni. Thlarau lamah puar tawh nia inhriatna hi a tha lo va. Sam ziaktu chuan, “...LALPA chu eng nge ka pêk ve thung ang? Chhandamna no ka la ang a...” a ti (Sam 116:12-13). Mahniah lungawina kan zawng a, “Tunah chuan ka hre ta! Tunah chuan tihthianghlimna famkim ka chang tawh a. Tunah chuan ka tuar chhuak thei tawh ang” tiin kan ngaihtuah thin. Chhiatna kawngah kan kal tihna a ni. Kan man tawh chin piah lam duhin kan la ban cheu tur a ni. Paula chuan, “Hmu tawh reng inti ka ni lo va, famkim tawh reng inti pawh ka ni hek lo” a ti a (Philippi 3:12). Kan thlen chin chauh kan nei a nih chuan kan pachhe hle tihna a ni a. Amaherawhchu Lalpan inlarna min pe a, chumi hmahlir chu min kaihruaitu a nih chuan, kan tawnhriat aia tam kan nei tihna a ni. Thlarau lama inthlahdulna lakah fimkhur ang che.

May 3

Tawngtaipuina nung

“Tawngtaina leh dilna tinrengin eng hun pawha Thlarauva tawngtaiin”

Ephesi 6:18

Mi dang tana kan tawngtaiin, Pathian thu kan awih leh awih loh azirin kal dilpuina chu kan dilsakate tan a hlawkin a hlawk lo thei. Kan tawngtaina avanga Pathianin an nun a tihdanglamsak mekte chu kan lainat a, anmahni tana kan tawngtai pawhin chu lainatna rilru chuan min kai hruai tawh a nih chuan, a hlauhawm a ni. Pathianin mi dangte a ngaihsakna leh ngaihtuahna rilru tawmpui tawh lo va, anmahni kan lainatna a lo lian tawh zawk a nih chuan, Pathian nena kan inzawmna nung chu a bo thin. Mi dang kan ngaihtuahna leh lainatna chu min daltuah a tang ta zawk a, hei hi Pathian dodalna a ni.

Pathianah rinna kan nghat tak zet a nih loh chuan mi dang tana tawngtaisakna nung kan nei thei lo va. Pathiana rinna tichhetu lian ber chu keimahniin lainat zâwng te, âwn zawng te kan lo neih sa ve hian a ni. Dilpui tawngtainaah chuan Pathian nena inpumkhatna a pawimawh ber a, chu inpumkhatna tichhetu chu soal ni lovin, keimahniin mi dang harsatna kan lo phurhsak thin hi a ni. Dilpui tawngtainaah Pathian nen kan inkarah hian soal a inrawlh a rinawm lo va, mi dang kan lainatna zawk hi a rawn inrawlh thin. Mahni emaw mi dang emaw kan lainatna avangin, “Chutiang khatiang thil chu hemi chungah hian a thlen ka remti lo” tiin kan lo sawi ve a. Chutah tak chuan Pathian nena inzawmna nung kan neih chu a bo thin.

Tawngtaisakna nungah chuan mahni inkhawngaihna leh inlainatna a leng lo va. Rilruah mahni lam a awm lo hrim hrim a ni. Pathianin mi dangte a ngaihsakna rilru chu kan tawmpui zawk a. Pathianin mi dangte chhungril nun hriatna min pek te pawh hi anmahni tana kan dilpui theihna turin a ni a, mi dang nuna sawisel tur kan hriat theihna atan a ni lo.

May 4

Midang tan dilna leh aiawh tawngtaisakna

“...Isua thisen avang chuan Hmun Thianghlimah khan luh kan huam avang leh...” Hebrai 10:19

Tawngtaisakna hi keimahni mi mal ngaimawh zawng leh lainat zawngte Pathian hnena thlen a, kan dil apiang min tihsak tura phutna a ni lo va, chutiang ngaih dan lakah chuan fimkhur ang che. Pathian kan pan theihna chhan hi kan Lalpan kan aiawha sual Amaha a inbel vang a ni a. Hmun thianghlima luh kan ngamna chhan chu Isua thisen vang a ni.

Thlarau lama luhlulna hi dilpuina kawnga daltu lian tak a ni a, mahni inlainatna leh mi dangte lainatna avangin keimahnia thil awm thenkhat chu kan ngaizam a, tlanna phum tel ve ngai turah kan dah phal lo thin. Krista Kraws behchhan kher lo pawhin keimahniah hian tha leh fakawm a awm sa ve reng niah kan ngai a. Hemi avang hian kan pawmzam a, kan inthlah dul a, dilpui tawngtaina nei thei lo lekin kan awm thin . Pathianin mi dang nuna a ngaih pawimawh leh a ngaimawhte kan tawmpui ve lo va, ninawm kan tihsan mai thin. Amaherawhchu keimahni ngaih dan mila tawngtai tur erawh chuan kan inpeih reng a, chuvangin kan dilpuina chu mahni ngaih dan chawimawina lek fang a lo ni thin. Isuan sualna chu a la a, amahah a inbel a ni tih hi hre chiang ila, chuti chuan kan ngaimawh zawng leh kan rilru sukthlek pawh a lo inthlak ang. Mi dangte aiawha an tana kan tawngtai hian, keimahni rilru chu Pathian rilru luahlantir ila, Pathian ngaihsak zawng chu kan ngaihsak zawng a lo ni tawh ang.

Ka luhlul zel dawn nge, ka rilru ka thlak thleng dawn? Ka duh danin ka tal zel dawn nge Pathian nena inzawmna famkimah ka lut dawn? Thlarau mi dik tak ka ni nge ka thin a chhe satliah? Ka duh dan tihhlawhtlin talh ka tum nge Ama duh zawng milin ka awm dawn?

May 5

Rorelna leh Pathian hmangaihna

“...Rorelna chu Pathian chhungteah hian tan a hun tawh si a; tin, keimahni maha a tan hmasak chuan Pathian Chanchin Tha thu zawm lote tawpna chu engtin tak ni ang maw?” 1 Petera 4:17

Kristian rawngbawltu chuan chhandamna hi mihring siam chhuah ni lovin, Pathian duan chhuah a ni tih a hre reng tur a ni a. Pathian duan chhuah a nih vang hian a thuk em em rêng a ni. Chhandamna chu mihring nuna thil thleng pakhat ve mai a ni lo va, Pathian atanga chhuak ngaihtuahna ropui tak a ni. Mihringtawnhriat hi chu chhandamna luh ka chauh a ni a, mihring hriat theiha lo lang chhuak chhandamna hi chu chhungril hmuh theih lohva thil thleng lo lanchhuahna chau a ni e. Chuvangin, i tawnhriat chu puangzar lo la - i tawnhriat phena awm Pathian remruatna ropui tak chu puang zawk ang che. Thu kan hril hian, miin hremhmun an pumpelth theih dan tur te, nun dik leh tha an neih theih dan tur te kan hril a ni ngawt lo va; Pathian chanchin tha kan hril a ni.

Isua zirtirnaah rorelna ni a lang fo va - hei hi Pathian hmangaihna lantirtu a ni. Miin Pathian hnen pan harsa ti viau sela, chu mi chu khawngaihni Pathian dem suh, chu mi thiam loh chu a ni. Eng nge harsa a tih chhan keini hriat tur a ni lo va, keini chuan Pathian thutak kan puang ang a, chumi kal tlang chuan Thlarau Thianghlimin mi dangte nuna harsatna awm a hai lang dawn a ni. Kan thuhiril hlawhtlin leh hlawhtlin loh lanna ber chu, mi dangte Pathian rorelna hmaah a hruai em tih hi a ni. Thutak puan chhuah a nih chuan Pathian Thlarauvin mi zawng zawng Pathian nen inhmatawnin a dintir thin.

Kan tihlawhtlin theih loh tawp tur ti turin Isuan thupek min pe sela, Amah chu dawthei a ni ang. Keiniin kan tlin lohnate chhuanlamin Pathian thupek kan zawm lo a nih chuan, Pathianin kan awm dan a hre famkim lovah kan ngai tihna a ni a. Mahni chakna ringa thil tih kan tuma rilru chu a vaiin Pathianin thiltihtheihnaa tihhlum a ngai a ni. Chakna nei lo kan ni tih kan inhriat a, Amah kan rin hunah Pathian Thlarauvin a thiltihtheihna a lantir ang.

May 6

Zalenna leh Isua tehfung

“Bawih ni lo turin Krista chuan min chhuahtir kha, chutichuan ding nghet ula, bawih nghawngkawlah chuan tang leh tawh suh u.” Galatia 5:1

Thlarau mi dik tak chuan, “Chutiang khatiang chu i ring tur a ni” tiin a hrilh ngai lo vang che a; Isua tehfung mila nung turin a phut zâ wk ang che. Bible ring tura tih kan ni lo va, Bible thuin a puan chhuah Pathian ring tura tih kan ni (Johana 5:39-40 en la). Mi dangten zalen taka an chhia leh tha hriatna an hman theih nana hrilh fiah tura tirh kan ni a, an ngaihtuahna leh ngaih dan chhuah zalensak tura tih kan ni lo. Keini pawh Krista zalenna hmanga tihzalen kan nih tawh chuan, chumi zalennaah chuan mi dangte pawh an rawn lut ve dawn a ni - chu chu Krista thuneihna leh a thununna pawm avanga zalenna chu a ni.

Isua tehfungin i nun chu teh fo la, Ama nghawngkawh chauh bat ang che. Chutiang zelin, Krista nghawngkawh ni lo, nghawngkawh dang reng reng chu mi dangte bahtir lo turin fimkhur ang che. Mi zawng zawngin kan rilru min tawmpui loh chuan, an ngaih dan a dik lo nia hriat tlatna kan nei thin a, chumi rilru kal sual lak ata min chhandam turin Pathian pawhin hun rei tak a mamawh thin. Hetiang hi Pathian rilru a ni ngai lo. Isuan kan chhia leh tha hriatna min siam thatsakin thil dik kan ti thei a, chu chauh chu zalenna dik a ni.

Mi dang lakah dawh thei la. I laka Pathian dawhtheihna leh ngilneihna hre reng ang che. Amaherawhchu Pathian thu pawlh dal lo la, a thawh tur ang ang chu thawhtir la, phat marsak lo tum suh ang. “Kal ula...zirtirahte siam ula...” tih a ni a (Matthaia 28:19), “In duh dan leh ngaih dan milin ringthar siam rawh u” tih a ni lo.

May 7

Chatuan daih tur in sak

“Nangni zingah tu pawhin in sang sak tum ula, a tirin thuin sak zawhna khawp sum in neih leh neih loh hre turin, a man tur chin tu nge chhut lo vang che u?” Luka 14:28

He laia a man chhut chhuah tur hi keimahnin kan chhut chhuah tur ni lovin, Kan Lalpain a lo chhut chhuah tawh zawk kha a ni. A man chu Isuan a lo pe tla tawh a - kum sawm thum chung Nazareta a khawsak te, kum thum chung mipui hriata rawng a bawl te, hmingchhiatna leh huatna a lo pal tlang tawh te, sawi fiah phak loh lungngaihna Gethsemani-a a tuar te, Kalvaria tihduhdahna a tuar te kha a ni a; chumi chu hun leh chatuan inher danglamna hmun chu a ni. Isua Kristan a man a chhut chhuak vek a; tuman Isua chu, “He mi hian in a rel ting a, a sa zo thei si lo” tiin an deusawh thei lo vang (14:30).

Chang 26, 27 leh 33 te kan en chuan Isua zuitu ni tura thil tul kan hmu a. Isuan a lal ram ropui din tura hnathawka a chhawr turte chu Amah ngeiin an nun a lo chhersak tawhte chu an ni ang. “Tu pawh ka hnena lo kal chuan, a pa te, a nu te, a nupui te, a fa te, a unau te, a farnu te, ama nun nen lam pawh a huat loh chuan ka zirtir a ni thei lo vang” (14:26). Kan Lalpa hian a ram din turin tih tak zeta Amah hmangaihute, Ama tana inpumpekte chauh a hmang dawn a - chutianga Amah nena inpumkhatna chu mihring inlaichinna thuk ber ai pawhin a thuk daih a ni. A duh dan a khirh a, a ropui bawk a ni.

In kan sak apiang Pathianin a en dik zel dawn a. Tienfaina mei hmanga min en dik hunah, kan in sakte chu Isua hming pu siin keimahni tan kan sa a ni tih a hmu chhuak ang em? (1 Korinth 3:10-15 en la). Tun lai hian Pathian tana lalram dinsak tumin kan buai hle a, chutah chuan min awk theitu thang a awm a ni. A nihna dik tak sawi ila: keini hian Pathian tan eng mah kan tihsak thei lo. Ram Dintu Ropui chu Isua a ni a, Ama duh dan leh ruahman angin ram A din ang a, A duh ang taka hna thawk turin keini min thlang a ni. Kan hnathawhna hmun tur kan duh zawng kan thlang thei lo.

May 8

Min tichheltu kan rinna

“Ka chhelna thu i pawm avang khan.” Thupuan 3:10

Chhelna tih chu ‘bei hram hram’ tihna a ni lo va - a tawp thlenga ding ve hram hram tihna a ni hek lo. Thal leh a ngul chu thalkaptu kutah a awm angin mi thianghlim nunna pawh Pathian kutah a awm a. Mi thianghlimin a hmuh ve phak loh hmun kah thlen tumin Pathian chuan a thlir a, Lalpa chuan a kuai kulin a pawt fan a, a chang chuan mi thianghlim chuan, “Ka tlin tawh lo ve” a ti thin. Amaherawhchu Pathianin a ngai pawimawh lo; A tum ram thleng thei tur khawpa a pawh kul hnuah a thlah ta thin a ni. Pathian kutah innghat ang che. Tunah hian i nunah chhelna i mamawhna lai a awm em? Rinnaah chhel taka ding ngetin, Isua Krista nena in inzawmna chu vawng nung reng ang che. Joban, “Mi tihlum hial mah sela, amah chu ka nghak cheu vang” a tih ang khan nang pawhin ti ve ang che.

Rinna hi phurnaa innghat, thil derdep a ni lo va, a chak a, a nung a, A inngahna chu Pathian hmangaihna thianghlimah a ni. Tunah Amah hmuin, A thilithte hre thiam lo mah la, Amah chu i hre tawh a ni. He chatuan thudik, “Pathianah chuan hmangaihna thianghlim a awm a ni” tihah hian i inngah chuan i rilru a nget ang a, i hawisan erawh chuan i nunah chhiatna a thleng ang. Rinna chu zep then awm lova Pathian hnena inhlan, Amaha inngahna famkim a ni a - chu chu nun pumpuia luh chilh tur a ni.

Pathianin Isua Kristaah chuan inpe ralin min chhandam a, tunah chuan kan neih zawng zawng thâpa Ama hnena inhlan tur leh innghat turin min duh a ni. Kan nun peng thenkhatah rinnain hna a thawk lo va, Pathian nunnain a la khawih thei lo. Isua Krista nunah erawh chuan Pathian nunnain a khawih loh lai eng mah a awm lo va, keini nunah pawh khawih loh lai a awm tur a ni lo. Isuan a tawngtainaah, “Hei hi chatuana nunna a ni, nang Pathian tak chauh leh I tih Isua Krista hriat hi” a ti a (Johana 17:3). Miin a hmachhawn tur apiang hlau lova a hmachhawn theih chuan chatuan nunna a nei a ni. Chutianga hringnun kan thlir theih phawt chuan nun hi a lo hlimawm ang a - eng hun pawh thil ropui hmuhna hun thaah a chang dawn a ni. Chumi hmun - thilitheihna awmna hmunpui chu kan thlen theih nan Pathianin min zirtir mek a ni.

May 9

Ban phak loh ban

“Inlârna a awm loh chuan mipuite an tladah thin a.” Thufingte 29:18

Inlarna hmuh leh thuvawn neih chu thil hrang daih a ni a. Thuvawn (*principle*) chauh chuan mi a siam tha thei lo va, inlarna erawhin a thei a ni. Thuvawn chauh buaipuitute chuan eng mah tak tak an hlen chhuak ngai meuh lo. Miin Pathian chungchanga rin dan a neihte chu ama inthlahdahna thup mawi nan a hmang thei a. Jona chuan, “Nang zawng khawngaihna ngah, thil tha lo laka lamlêt thin i ni tih ka hria a ni” tiin a thu awih loh chhuanlamah Pathian a hmang a nih kha (Jona 4:2). Pathian leh A nihna ka hriat dan a dik viau rualin, ka tih tur tih loh chhuanlamah ka hmang thei a. Pathian inlarna chuan nun dika nung turin mi a fuih a, inlarna a awmna hmunah chuan rinawmna leh ze nghet a awm thin a ni.

Keimahni thuvawn nghet chuan min awi muthluin chhياتna kawngah min hruai thei a. Inlarna nei lovin thuvawn chauh i nei em, thlarau lamah i inen fiah a ngai a ni.

Mihring chuan a tlin loh thleng pawhin a ban tur a ni,
Chuti ni lo se van ram tangkaina eng nge ni ang?

“Inlarna a awm lohnaah chuan...” Pathian lam kan thlir tawh loh chinah chuan kan fimkhur lo va. Dik lo a ni tih kan hriatte pawh kan ti hreh lo va. Tawngtai kan thlahthlam a, kan nun peng hrang hrangah Pathian a inhriattir tawh lo a ni. Chuvang chuan keimahni ruahman angin kan nung mai thin. Mahni kuta chaw inhraiin, Pathian beisei tawh lovin mahni duh ang zelin thil kan ti a nih chuan, hniam lam kan pan tihna a ni. Pathian inhriattirna kan dawng tawh lo. Vawiina ka rilru put hmang hi Pathian inlarna atanga ka neih a ni em? Tun hma aia ropui zawka che turin Pathian ka beisei em? Thlarau lamah nunna thar kan nei em?

May 10

Hma la tan rawh

“...in rinnaah chuan thatna telh ula...” 2 Petera 1:5

Belh a nih chuan eng emaw kan tih a ngai tihna a ni. Pathian tih tur kan tihsak thei lo va, kan tih tur pawh Pathianin min tihsak dawn lo tih kan hriat reng a ngai. Kan inchhandam thei lo va, kan intiathiinglim thei lo - heng hi Pathian hnathawh a ni. Amaherawhchu Pathianin nun dan dik emaw, ze tha emaw min pe ngawt dawn lo va, Ama hmaah ngil taka kal turin min tilui lo vang. Heng hi chu keimahnin kan tih a ngai a ni. Keimahniah Pathianin hna a thawk tawh a, keini pawhin kan chhandamna kan thawk chhuak tur a ni (Philippi 2:12). **Belh** tih awmzia chu keimahnin ngeiin hna thawh kan zir ve a ngai tihna a ni a, hei hi a tir lamah a harsa thin. Hma la tan tur chuan bul kan tan a ngai a - i kalna tur kawng thuah i inzir fin a ngai a ni.

Kalna tur kawng hre reng sia mi dangte hnena zawt kher lo turin fimkhur la. Che tan la - tim lo la - pen khatin bul tan rawh. Pathianin i hnena thu a sawi chuan, rinna nen che chhuak nghal turin inpeih la, a tira i duhthlanna chu thlak tawh lo turin tan la ang che. Pathianin tih tur a hrilh che a, i la tawi khawtlai a nih chuan i fimkhur lo hle tihna a ni a, A khawngaihna eng mah lovah i chan tihna a ni ang. Nangma duhthlanna ngeiin che chhuak la, let leh thei tawh tawp lo turin insiam ang che. I kai tawhna lei chu tichhia la, “Lehkathawn ziah tul chu ka ziah nghal ang!” emaw, “Ka ba kha ka rul ngei ang” emaw tiin thutlukna siam ang che ! Sût leh theih tawh loh turin siam rawh.

Kawng engkimah Pathianin eng nge a sawi tih uluk taka ngaihthlak kan zir a tul a, A thusawi hre tura beng chhit chu nun ziaah kan neih a tul a ni. Hun danglam a lo thlen veleh Pathian lam kan hawi nghal zel a nih chuan, A thu ngaihthlak chu chin dan nghetah kan neih tawh tihna a ni ang. Nakinah ni lovin, tuna kan awmna hmun ngeiah hian kan che tan tur a ni.

May 11

Inhmangaih tawn theuh rawh u

“...In rinnaah chuan thatna telh ula,..in unaute lainatnaah chuan hmangaihna belh rawh u...” II Pet.1:5,7

Mi tam tak tan chuan hmangaihna hi a vai ruai a, hmangaihna chungchang kan sawi pawhin eng nge kan sawi tak kan hre lo. Hmangaihna chu mi dang hnawla mi tu emaw kan thlan zawkna hi a ni a, thlarau lamah pawh hetiang hi Isuan kan lakah a phut tlat a ni (Luka 14:26 en la). A tira “Thlarau Thianghlimin Pathian hmangaihna kan thinlunga a leih” lai khan (Rom 5:5), hmasa bera Isua dah a awlsam hle. Amaherawhchu kan nunah a taka tihpuitlin a nih theih nan 2 Petera 1-a kan thil hmuhte hi kan tihpuitlin a ngai a ni.

Pathian chuan ka nuna tih tak tak lohna te, chapona te leh uanna te a la bo hmasa ber a. Hmangaih tlak ka nih vang ni lovin, hmangaih chu A zia a nih vang zawkin Pathianin min hmangaih a ni tih Thlarau Thianghlimin min hriattir a. Tunah chuan chu hmangaihna chu mi dangte hnenah lantir ve turin min phut a ni, “...keiin ka hmangaih che u ang bawkin nangni inhmangaih ula” tih a nih kha (Johana 15:12). “Mi zahawm lo tak takte i hnenah ka rawn hruai thleng ang a, chung mite hnenah chuan Ka hmangaihna i lantir tur a ni, Keiin i hnena Ka lantir ang khan” tiin min hrilh a ni. Hei hi hmangaih tlak lohte a dera hmangaihna a ni lo va, Pathian hmangaihna a nih miao avangin, zan khat thil thua neih mai theih pawh a ni hek lo. Mi thenkhat chuan tihluhna nena neih kan tum a, mahse rei lo teah kan chau a, kan bei a dawng thin.

“...tuma boral duh lova, mi zawng zawng lo sim duhin, nangmahni lamah a dawhthei a ni zawk e...” (2 Petera 3:9). Keimah ka inenin Pathian ka chungah a thatzia ka hmu thei a. Ramri kham lovin Pathianin A hmangaihna ka chungah a lantir a ni tih hriatna chuan, kal chhuaka mi dangte chungah pawh lantir ve turin mi tir lui a ni. Mi khirh tak ka chenpui avangin ka ning hle a ni thei. Chutih rualin, Pathian tana ka duhawm loh turzia ngaihtuah tel ila. Lal Isua nun leh A duhawmna chu keimah atanga luang chhuak hial thei turin Amah nena inpumkhatna thuk neih ka duh em? Mihring hmangaihna pawh ni se, Pathian hmangaihna pawh ni se, duat taka ka en kawloh chuan a thang thei lo. Hmangaihna chu amahin a par chhuak thin a, mahse thununna nena enkawl a ngai thung a ni.

May 12

Ze nei lo zia

“Chung chu in ta a nih a, a pun zel si chuan kan Lalpa Isua Krista hriatna kawngah hian thatchhe lo leh rah lo lovin a siam thin che u a ni...”

II Petera 1:8

Thil chîn dawklak kan neihin, engtik atanga kan neih tan nge chiang takin kan hre thin. Felna leh Pathian anna kan nei tih mahni inhriat lai kan nei a, amaherawhchu he lai hmun hi rang taka kalsanin, thlarauvah kan thang zel tur a ni ang. He lai hmunah hian kan tawp mai chuan thlarau lam chapona kan nei dawn a ni. Pathian anna nei tur chuan Kan Lalpa nunah hneh takin inchiah ila, tichuan mahni pawh inhre lo khawpin kan ziaah a bet nget dawn a ni. Kan thlarau nun avangin eng lai pawhin mahni kan inen fiah thin a, chutichuan kan nuna kim lo lai kan hmu thei thin a ni.

I Kristian nun zawk kha i lo pathian reng thei a - entir nan, ni tina hunbi neia Bible chhiar leh tawngtai te. I thiltihten Pathian lam an hawitir lo che a, chung thilte chu i lo pathian zawk a nih chuan, Lalpan a tihbuaisak ang che. “Tihbuai chi ka ni lo; Lalpa pawl turin fianrial hun ka hmang dawn” tiin i sawi a. A ni lo, Lalpa ni lovin i thiltih tura chu i ngai pawimawh zawk a ni. I nunah kim lo a la awm a. I tlin lohnate hriat tum la, i nuna kim lo chu neih ngei tumin hun tha zawng ang che.

Hmangaihnaah chuan mi Lalpaah a inchiah a, a thiltihte chu a ti tih pawh inhre lovin amah atangin a lo chhuak mai a ni. I thianghlimnain i rilru a luah tlat chuan, Pathian ni lovin nangmahin ramri i kham ang a, tih theih loh chin i nei ang. Chutiang a nih chuan i thlarau nunah kim lo a la awm tihna a ni. Isua chuan van nun famkim a neih avangin, khawi hmunah pawh awm se Pathian nen an leng dun thei a. I nunah Pathian kal ve theih lohna lai a awm em? Chutah tak chuan Pathian tan hmun kian la, Amah hriatnaah i lo thang ang a, Ama zia i pu dawn a ni. Chutah i nun chu naupang nun ang maia thianghlim a lo ni tawh ang..

May 13

Chhia leh tha hriatna thiang

“...chu mi avang chuan Pathian hnen lamah leh mihring hnenah pawh rilru sual lo mawlh hi vawn fo ka tum thin...” Tirhkohte 24:16

Pathian thupekte hi keimahniah awm A Fapa nunna hnena A hriattir a ni a. Chu A Fapa nunna chu keimahniah siama a awm avangin keimahniah hnenah pawh min hriattir a ni (Galatia 4:19 en la). A thupekte hi a harsa a; mahse A thu kan awih chuan a awlsam thung a ni.

Chhia leh tha hriatna chu keimaha awm, nun dan dik tehfung kan hriat sang ber nena inzawm tlat a ni a, chumi tehfung mila nung tur chuan kan chhia leh tha hriatna chuan min nawr reng bawk a. Pathianah lamah emaw, nun dan tha kan hriat sang berah lamah emaw hawiin nun dan tur kan zawng thin. Chumi avang chuan chhia leh tha hriatna kan neih dan chin a inang lo fur thei a ni. Pathian lam hawi chu chin thana ka neih chuan, ka chhia leh tha hriatna chuan Pathian Dan famkim lam min hawitir ang a, ka tih tur min hriattir ang. Ka zawm ang em? tih chu zawhna pawimawh tak a ni. Mi dangte huatthu sawi ngai miah lo tur khawpin ka thinlung chu Pathian dan hriatnaah ka inhawng tur a ni. Eng pawh tawh ila ka thlarau siam thara a awm zel theih nan Pathian Fapa nen inmil thlapin ka awm tur a ni a, chuti chuan “inthawina nung leh thianghlim leh Pathian lawm tlak” ka ni thei dawn a ni (Rom 12:2; Ephesi 4:23 en bawk la).

Pathian chuan kan thil tih tur t̄e ber thlengin min hriattir thin a. Ka tih tur ka hriat theih nan, Thlarauvin zawi tea thu a sawi pawh hre thei turin ka beng ka chhi em? “Pathian Thlarau Thianghlim chu tilungngai suh u...” (Ephesi 4:30). Khawpui ri angin A tawng lo va - A aw a n̄em̄ em̄ a, hriat hmaih a awl zawk a ni. A aw hre thei tura kan chhia leh tha hriatna beng chhit dan awm chhun chu, Pathian tana thinlung inhawng renga awm hi a ni. I rilruah inhnialna a awm a nih chuan, tawp nghal hmiah la. “Eng vangin nge ka tih theih loh vang?” tiin tilui suh. I kal lohna turah i kal a ni thei. I chhia leh tha hriatnain thu a sawi tawh chuan hnial rual a ni lo. I rilruah inhnialna a awm a nih chuan i tih lai chu dah la, i chhung lam kit fiah takin mek zawk ang che..

May 14

Harsatna kara hlimna

“...kan taksaah hian kumkhuain Isua thihna chu kan pu zel thin a, Isua nunna pawh kan taksaah hian a lan theih nan” 2 Korinth 4:10

Keimahnia Pathian hnathawh a lan chhuah theih nan Amah anna zia kan nei tur a ni a. Hei hi chhandam nih leh nih loh lam a ni lo va, “Isua nunna pawh kan taksaah hian a lan theih nan” tih a ni zawk. He kan taksa thi theia Isua nunna kan lanchhuahtir theih nan harsatna kan pal tlang a ngai thin a. Harsatna ka pal tlang lai hian ka nunah Pathian Fapa nun duhawm tak chu ka lanchhuahtir em, nge ni keimaha zia awm sa, phunnawi ching kha ka lantir? Kan nuna Pathian Fapa nunna lanchhuahtir hi a chakin chak ila, tichuan hrehawmna karah pawh hlimin ka awm thei dawn a ni. Engtianga harsa pawh ni se, “Lalpa, hemi thilah hian i thu zawm ka chak em em a ni” tiin rilru siam ila. Chutah chuan chawp leh chilhin Pathian Fapa chu ka hmaah a kal ang a, ka taksaah hian a ropuina a puang chhuak ang.

Hnial buai lo la. Pathian êngin a kaihhruai anga i kal chuan, harsatna leh manganna karah pawh A Fapa chu nangmahah a êng chhuak ang. Nimahsela Pathian duh dan i hnial a, i hnawl a nih chuan, A Thlarau i tilungngai a ni (Ephesi 4:30). Pathian Fapa nunna nangmaha a lan chhuah theihna turin i inpeih reng a ngai a, mahni inkhawngaihna i neih chuan i inpeih thei ngai lo vang. A Fapa chu thianghlim famkim leh danglam a ni tih Pathian chuan lantir a duh a, heng kan harsatnate hmang hian a lantir thin. Pathian Fapa keimahnia lanchhuahtir dan thar kan hre zel ang a, chu chuan thathona thar min pe zel baw ang. Mahni chauhva harsatna luh chill ngawt leh, Pathian remruatna fel tak nena harsatna hmachhawn chu danglam tak a ni. Pathianin harsatna a hmachhawntir che a nih chuan, i mamawh puhruk turin A tling tawk a ni (Philippi 4:19).

I thlarau chu Pathian Fapa nunna lantir turin inpeih la. Hun kal tawhah cheng reng lo la, Pathian Thu chu nangmahah nungin chettir zawk ang che.

May 15

Eng pawh hmachhawn tura inpeih

“...chutichuan in thinlung mitte tihvara lo awmin, ama kohna beiseina te, mi thianghlimhovah chuan a ro luah tur ropui ngahzia te”

Ephesi 1:18

I taksaa Isua nunna a lo lan chhuah theihna tura chhandam i ni (2 Korinth 4:10 en la). Pathian fa nihna chu a nih ang taka i nun chhuahpui theihna turin i thiltihtheihna zawng zawng sawrbingin luh chilh rawh; i nunah eng pawh thleng se hmachhawn turin inpeih ang che.

Chhandamnaah nangma thiltih a tel lo va, mahse nangmahah a lan chhuah theihna turin i thawh a ngai a ni. Nangmaha Pathian hnathawh chu a lan chhuah theihna turin i chhandamna i thawh chhuah a ngai a ni (Philippi 2:12). I tawngkamah te, i ngaihtuahnaah te, i thinlung inlumletah te a lang chhuak em? Pathian chhandamna leh tihthianghlimna ka chang tawh ti siin, tun hma ang bawka lawmna nei lo, phunchiar, mahni thu duh i la nih si chuan, dawt i sawi a ni.

Pathian hi Remruattu Ropui a ni a, i nunah harsatna thlentir a remti thin a, chutichuan i zuan khum thei em tih a en dawn a ni - “Ka Pathian tanpui bawkin kulh bang ka zuan khum a ni” (Sam 18:29). A Fa atana a chher chhuah theihna tur chein, harsatna lakah a hum bik lo vang che. 1 Petera 4:12 chuan, “Duh takte u, in zinga fiahna nasa tak lo awm, nangmahni fiahna tura in chung a lo thleng hi, thilmak in chung a lo thleng angin mak ti suh u” a ti. Hmachhawn turin inpeih rawh - fiahna pal tlang tura tih tur tul chu ti rawh. I tuar phah viau pawh a ni thei, mahse Pathianin i taksaa Isua nunna a lantirna tur a nih phawt chuan tuar mai rawh.

Phunnawi lovin, thlarauvah nung zawk ila - Pathianin kan hmaa a dah apiang hmachhawn thei turin inpeih ang u; chutiang rilru kan put hunah chuan, kan duh dan anga Pathian awmtir kan tumna pawh a reh tawh ang. Kan Lalpa khan A duh dan zawmtir tumin A Pa a nawr ngai lo va, keini pawhin kan nawr lui tur a ni lo vang. A hnenah kan inhlam ang a, tichuan A duh zawng keimahni kal tlangin A ti thei ang. He thutak hi kan hriat chian hunah, ‘chhang phel sa’ leh ‘uain leih buak’-ah min siam ang a, mi dangte chawmna atan min hman tawh ang.

May 16

Pathian enkawlna hmu thiam zel nun

“...Pathian nungchang in tawmpui ve thei ang...” II Petera 1:4

Pathianin Ama ‘nungchang tawmpuitute’ ni turin min siam a, Ama thutiam ang zelin Ama nungchang kan hmu a, kan tawmpui a ni. Chu Pathian nungchang chuan kan mihrinna hi a chiah hneh theihna turin, Pathian anna chu ze ngheta neih kan tum tur a ni. Nun ngheta kan neih hmasak ber tur chu Pathianin kan mamawh min pe tih hriat hi a ni. Keini chuan, “Chutiingin ka nung ngawt thei lo vang!” kan ti a. Hei hi dawt hlauhawm berte zinga mi a ni. Kan Pa vana mi hian cheng khat pawh pe lovin min hnutchhiah ni awmin kan tawng a. “Vawin chu ka nung hram hram a ni e, ka sual chhuak hram a ni” kan ti a, chu chu tlawmna nun lantirna niah kan ngai a. Lalpa Isua zarah Pathian Engkimtheia thil neih zawng zawng hi kan ta a ni ve asin! A thu kan awih phawt chuan, leia tiau vaivut fang khat awm chhun, van thengrenga arsi hla ber pawh min pe turin A ban a phar chhuak duh a ni. Kan dinhmun a khirh hle a ni pawhin eng nge pawi? A khirh tur a ni reng a ni! Mahni kan inkhawngaih a, kan intihrehawm luih tlat chuan, kan nuna Pathian hausakna lo lut tur kan dang a, mi dangin Pathian hausakna an dawnna tur kawng pawh kan tihpinsak a ni. Suala zawngah mahni inkhawngaihna hi a tha lo ber a, kan nun lalthutthleng atangin Pathian kan paih thla a, a aiah mahni hmasialna kan thuttir a. Mahni inkhawngaihna chuan phunnawi tur chauhvin kan ka min antir a, thlarau ‘nawhfe’ ang kan lo ni - kan hip khawl theia, thil tangkai kan pe chhuak ngai lo va, lungawi hun reng kan nei lo. Kan nunin mawina a nei lo va, mi dang tan ei tur a awm lo.

Kan hausakna nia kan hriatte chu Pathianin min lak bosak vek ang a, Amah ring lo thei lovin min siam ang a, chutah chauh chuan A lung a awi ang. Sam ziaktu chuan, “Ka tuihna zawng zawng chu nangmahah a ni, a awm ni” a ti (Sam 87:7). Pathian ropuina te, khawngaihna te, thiltintheihna te keimahniah a lang chhuak lo a nih chuan, keimahni thiam lohvah Pathianin a ngai ang. “Pathianin khawngaihna tinreng in chungah a vur thei a ni; chutichuan nangnin engkimah a tawk zet nei fovin, hnathawh tha tinreng atan in ngah thei ang” (2 Korinth 9:8) - thilphal takin Pathian hausakna chu mi dangte hnenah pek zir la, mahni inhawng takin pe ang che. Pathian zia chu i nunah lo lang chhuak sela, tichuan A malsawm chu eng lai pawhin nangmah atangin a luang chhuak reng ang.

May 17

Vanah A lawn a, kan tan kawng a hawng

“Tin, heti hi a ni a, mal a sawmsak lai takin anni chu a then a, vana hruai chhohvin a awm ta a” Luka 24:51

Hmel danglamna tlanga A lawn hnuah kha chuan kan Lalpa nunah kan hriatthiampui loh thil a tam hle a. Khami hnu atang kha chuan a nun pumpui kha aiawh nun a lo ni ta a. Hmel danglamna tlanga a kal hma kha chuan mihring nun pangngai angin a nung a. Hmel danglamna tlang lawn hnuah a thil tawnte - Gethsemani, Kraws leh thawhlehna te kha kan hriat ngai loh hliir a ni. A Kraws chu mi zawng zawng Pathian nunnaa an luh theihna kawngka a lo ni a; A thawhlehna avangin a duh apiang hnenah chatuan nunna a pe thei a; vana A lawn avangin mihringte tan van kawng a hawsak kumkhua ta a ni.

Van A lawna Tlangah khan Hmel danglamna chu tihfamkimin a awm a. Hmel danglamna tlang atang khan vanah lawn nghal ni sela chu Amah chauhvin a lut ang a, mi ropui pakhat ang chauhvin kan hre zui ang. Amaherawhchu ropuina hawisanin, suala tlu tawh mihringte dinhmuna ding ve turin tlang atangin a rawn chhuk leh a ni.

Vana A lawn khan A hmel danglamna chu a lo famkim ta a. Kan Lalpa chu A ropuina ngaiah a let leh a, mahse Pathian Fapa ang chauh ni lovin - Mihring Fapa nihna nen Pa hnenah a let leh a ni. Pathian Fapa vana a lawn avang hian, Pathian lalthutthleng hmaah mi tin an ding thei tawh a. Mihring Fapa a nihnaah chuan engkimtiitheia nihna te, hmun tina awm a nihna te, engkim hria a nihna te a kalsan a. Tunah chuan A thiltihtheihna famkim nen A awm tawh a. Isua Krista, Mihring Fapa chu thiltihtheihna zawng zawng neiin Pathian lalthutthleng bulah A awm a. Vana A lawn hnuah chuan Lalte Lal, Pathiante Pathian a lo ni ta a ni.

May 18

Awlsam taka nungin, mahse insâwr bing siin

“Chungleng savate hi en rawh u...Ram tuktinpar ngaihtuah rawh u...”

Matthaia 6:26, 28

Ram tuktinpar thanzia hi ngaihtuah rawh u: hna an thawk lo va, la pawh an kai hek lo - mawl takin an awm mai a ni! Tuipui te, boruak te, Ni te, arsi te, Thla te ngaihtuah teh u - hengte pawh hi awlsam takin an awm mai a - kan tana an rawngbawlna leh an tangkaina hi a va nasa em! Mi nghet nih kan duh a, hman tlak nih kan tum luatah keimahni kal tlanga Pathianin hna a thawhna tur kan dal a. Isua thung chuan thlarauvah hma sawn a, thang tur chuan kawng khat chauh a awm e a ti a, chu chu Pathian lam chauh thlir a, Amaha insawrbing hi a ni. “Mi dang tana tangkai nih lam buaipui ber lovin, mawl takin min ring mai rawh u” tiin Isua hian a sawi a ni ber a. Chumi awmzia chu, Engkim Hnar lam chu hawi tlat ila, tichuan tui nung luite keimahni atangin a lo chhuak dawn tihna a ni (Johana 7:38). Kan pianpui finna leh ngaihtuahna hmang hian mihring nunna lo chhuahna hnar kan hre thei lo va; thlarau lama thang tur pawhin mahni inbih lovin Pathian lam kan thlir tur a ni tiin Isuan min zirtir. Kan Pa vana mi hian kan awm dan zawng zawng chiang takin A hria a, keimahni lam thlir lova Ama lam kan thlir tlat chuan, thlarauvah kan thang dawn a ni - ram tuktinparte angin.

Kan nun min khawihute chu eng lai pawha kan bula awm, kan biak reng thinte hi an ni ber lo va, vana arsite leh ramtuktinparte anga nung - tihderna tel lova mawl taka nungte hi kan nun khawihute chu an ni zawk thin. Heng mite hi kan nun kai hruai a, hruai mumtute chu an ni zawk.

Pathian tana hman tlak nih i duh chuan, Isua Krista lam hawi tlatin Amah nen inlaichinna dik nei ula, chutichuan i nuna minute tin chu Aman A hmang dawn a ni - mahse A hmang che a ni tih nangman i inhriat loh khawpin a luah khat hneh ang che.

May 19

"Tlukchhiatna kârah ka ding chhuak"

"Krista hmangaihna ata chu tuin nge min then ang?" Rom 8:35

Pathianin A fate chu harsatna tawk lo turin a hum ngai lo va; amaherawhchu, "...a mangan lai chuan a hnênah ka awm ang..." tiin min tiam a ni (Sam 91:15). Harsatna i tawh mek chu a tak a, a khirh hle pawh a ni thei; mahse eng mahin Pathian hnen ata a la hrang thei lo vang che. "Then suh e, chung zawng zawngah chuan min hmangaihtu avang chuan, ropui taka ngamtu kan ni..." (Rom 8:37). Hetah hian Paulan suangtuah chawp harsatna lam a sawi lo va, min tichhe theitu harsatna tak tak chungchang a sawi a ni. Paula chuan hengah hian ropui taka ngamtu kan ni a ti a; keimahni fin vang emaw, kan huaisen vang emaw ni lovin, Isua Kristaa Pathian nena kan inzawmna a khawih buai phak loh vang a ni. Pempelh duh hial khawpa hrehawmna nasa tawk ngai lo Kristian chu a khawngaihthlak hle zawk awm e.

"Hrehawmnain emaw..?" Fiahna hi thil ropui emaw, thil duhawm emaw a ni ngai lo va; eng pawh ni sela - min tichau emaw, kan thin a tichhia emaw, min tichak lo emaw pawh ni se - Krista hmangaihna ata min then thei eng mah a awm lo. Pathianin a hmangaih che a, chumi i hriatna chu hrehawmna emaw khawvel lungkhamna emawin a tihbuai phal suh ang che (Matthaia 13:22).

"Lungngaihnnain emaw...?" Kan chhehvêla mite leh thil thlengte hian Pathian hmangaihna min rinhlehtir laiin, A hmangaihna chu ka vuan tlat thei ang em? *"Tamin emaw...?"* Riltamin awm mah ila, Pathian hmangaihna ringtu mai ni lovin, "ropui taka ngamtu" kan ni thei ang em?

Isua hian mi a bum ngai lo va; harsatna nasa ber tawktuin Pathian hmangaihna a vawn luih tlat chuan thilmak a thleng thin a, Tirhkoh Paula nunah a Chiang a ni. Paula nuna thil thlengte sawi fiah turin mihring finnain a tlin lo va, Krista Isuaa Pathian hmangaihna chauh lo chuan a sawi fiah thei lo a ni. Chuvangin, "Tlukchhiatna kârah ka ding chhuak thin" - eng lai pawhin.

May 20

Nun chhanhim

“In chhelin in nun in chhanhim ang” Luka 21:19

Mi a lo pian tharin, ngaihtuahna leh finnaah tun hma a phak loh lai a awm thin (Philippi 2:5 en la). Luka 21:19 chuan chhelnna hmangin kan nun kan chhanhim thei, kan la let thei a ni tih min hrilh. Amaherawhchu mi tam tak chuan Kristian nun luhkaa din kan duh tawk a, Pathianin nun thar min pek mila kan nun siam thar leh din thar kan duh lo. Pathianin kan tana ruahmanna A siam kan hriat loh avangin kan hlawhchham a, Setana kan mawhpuh a. Thutak hi hre teh ila zawng, kan nih theih hi a va ropui dawn em!

Kan nunah hian thil thenkhat, tawngtai kher pawh ngai lova kan chin fel thei a awm a - entir nan, nguina. Nguina hi tawngtaina hmanga tihbo chi a ni lo va, kan nun atanga pet chhuah chi a ni. Kan hlim leh ngui hi kan taksa awm danah a innghat deuh ber a, kan chhang lam nunah a innghat lo. Kan taksa awm danin a zir loh avanga nguina lo thleng thin hi do a har viau a, mahse hmun kian hlek suh ang che. Mahniin, kan nghawngah invuanin kan inthing harh ang a; kan tih theih loh nia kan hriat kha kan lo ti thei reng a ni tih kan hmu ang. Kan ti duh tlat lo hian min tibuai thin a ni. Kristian nun chu thlarau huaisenna leh tumruhna a ni a, taksaah kan nun chhuahpui ang.

May 21

Hriatthiam rual loh rinna

“A ram leh a felna chu zawng hmasa zawk rawh u, tichuan chung zawng zawng chu a pek belhchhah dawn che u nia.” Matthaia 6:33

Heng Isua thusawite hi mihring benga lut tawhah chuan thu thilithei ber a ni ang. “A ram leh a felna chu zawng hmasa zawk rawh u...” Kan zinga thlarau mi ber ber pawhin, “Ka ni tin nun atan mamawh ka nei ve alawm; pawisa eng emaw zat ka thawh chhuah ve a ngai a; thuamhnaw ka mamawh a; ei tur ka mamawh a” an ti. Kan nunin a buaipui ber chu Pathian ram ni lovin keimahni damkhawchhuahna tur a ni. Isua chuan chumi ngaih dan chu leh thal thawk a, Pathian nena kan inlaichinna dah hmasa ber tur leh, kan mamawh dangte chu ngai pawimawh ber lo turin min hrilh.

“...in nunna thu...lungkham suh u...” (6:25). Kan Lalpa chuan Ama thlirna atang chuan lungkham te, lungngaih te hi a sawt lo a ni tih a hmu. Isua hian eng mah ngaihtuah ngai lo mi chu a eng a thawl e a ti lo - chutiang mi chu mi â a ni. Isuan a sawi awmzia chu, Amah zuitu chuan Pathian nena inlaichinna a dah hmasa ber tur a ni a, thil dang zawng chu a lungkham dan a nep zawk tur a ni tihna a ni. “Ei leh bar hi thupui berah neih lo la, Pathian lam thlir tlat ang che” a ti a ni. Mi tam tak chu ei leh inah an fimkhur lo va, an tuar phah a; an thuamhnaw hakah an fimkhur lo va, an nihna nena inhmeh lovin an inthuan a; khawvel thila an nunah an fimkhur lo va, Pathianin thiam loh a chantir thin a ni. Isua chuan Pathian nena kan inkar hi a hmasa ber ang a, a dang zawng chu a dawtah a awm ang a ti.

Kan nun chu he laia Isua thusawi nena inmil tura Thlarau Thianghlimin a khawih danglam kan phal tur a ni a. Hei hi Kristian nuna thil harsa ber, mahse tul ber si a ni.

May 22

Harsatna an tawh chhan

“... an zaa pumkhat an nihna turin; ka Pa, nang keimaha i awm leh, kei nangmaha ka awm ang bawh hian, anni pawh keimahnia an awmna turin...”

Johana 17:21

Mahni chauhva awm lai, mal riauva inhriat hun i pal tlang a nih chuan, Johana 17 hi chhiar rawh. Isua leh Pa pumkhat an ni angin Amah nen pumkhat in nih ve theih nan he hun hi i pal tlang a ni tih hi Isuan a hrilh fiah dan chu a ni. Hemi Isua tawngtaina hi a hlawhtlin theihna turin Pathian tan i inhawng em, nge ni nangmahin tum dan dang i nei zawk? Isua zuitu i nih tawh chuan, tun hma anga mahni thua tal thei i ni tawh lo.

Pathian chuan kan tawngtaina min chhansak chauh ni lovin, kan tawngtaina kal tlanga Ama rilru ang min puttir a tum a ni tih Johana 17 kan chhiar chuan kan hria ang. Amaherawhchu Pathianin a chhân ngei ngei ngai chi tawngtaina a awm a, chu chu Isua tawngtaina - “...anni chu pumkhat an nihna turin, keini pumkhat kan ni ang bawh hian” tih hi a ni (17:22). Chutiang tak chuan Isua hi kan hnaih chilh em le?

Pathianin kan ruahmanna a dah pawimawh lo; i hmangaihte i chân a, harsatna i tawh a, hnehin i awm a - “Hengte hi i pal tlang duh em?” tiin Pathianin a zawt hmasa ngai lo che. Hengte hi i tuar a remti a, Ama thil tum tihlawhtlin a duh vang a ni. Heng kan thil tuarte avang hian fel zawk, tha zawk, ropui zawk kan ni thei a; khirh zawk, mi dang sawisel ching zawk, mahni thu duh zawk kan nih phah thei bawh. Pathian nen inlaichinna kan neih dan azirin, kan thil tawnte hian mi sual zawkah min siam thei a, thianghlim zawk ni turin min chher thei bawh a ni. “I thu ni se” tia kan inhlan chuan, Johana 17 hi min hnemtu leh fuihtu a ni ang a, Pa chuan kan thatna turin Ama finna ang zelin a thawh a ni tih kan hria ang. Pathian thiltum kan hriat tawh chuan, mi rilru zîm leh phunnawi ching kan ni tawh lo vang. Isua tawngtainaah chuan, Amah leh Pa pumkhat an ni angin, keini pawh Amah nen pumkhat kan nih theih nan a dil a. Mi tam tak chuan he pumkhat nihna nun hi kan hlat hle a; mahse Isuan a tawngtainaah “...an zaa pumkhat an nihna turin...” tia a lo tawngtai tawh avangin, Pathian chuan Amah nen pumkhat kan nih hma loh chu min kalsan a tum lo a ni.

May 23

Fimkhur luatah rin lohna

*“...’Eng nge ka ei ang a, engnge ka in ang aw?’ tiin in nunna thu leh,
‘Eng nge ka silhin ka fen ang aw?’ tiin in taksa thu lungkham suh u.”*

Matthaia 6:25

Keiniin fimkhurna, nun phung pangngaia kan neih hi Isua chuan amah zuitute nunah chuan ‘rin lohna’ tiin a khai khawm a ni. Pathian Thlarau kan dawng tawh a nih chuan, kan nunah A inrawlh ang a, “Mi dang nena in inkarah te, i zinna turah te, lehkhabu thar i chhiar turah te hian khawiah nge ka rawn tlak zep ang aw?” ti ni awm takin inrawlhna tur a zawng ang. Amah Pathian duh dan chu a hmasa bera kan dah hma loh chuan mi a um zui dawn a ni. Thil dang a hmasa zawka kan dah apiangin kan buai ang.

“...in nunna thu lungkham suh u...” I mamawhte lungkhamin mahni intihah suh. Lungngaih hi a dik lo a ni mai lo va, rin lohna nen ang khat a ni; kan lungngaih chuan Pathianin kan nuna kan mamawhte a ching fel thei lovah kan ngai tihna a ni a, keini lahin thil ho te teah pawh lungkham kan sim thei si lo va. Isuan keimahnia Thu a dah hi engin nge dip hlum thei nia a sawi kha? Setana em ni? Ni lo - “khawvel lungkhamna” a ni (Matthaia 13:22). Kan lungkham ho te te anga lang hi a ni. Keini chuan, “Ka hmuh loh chu ka ring lo vang” kan ti a - hei chiah hi rin lohna intanna chu a ni. Rin lohna hnehna damdawi tha ber chu Thlarau thu awih a ni. Isuan a zirtirte hnena thu a sawi ropui ber chu ‘kalsan’ a ni.

May 24

Beidawwna lawmawm

“Amah chu ka hmuh veleh thi ang derin a ke bulah ka tlu ta a”

Thupuan 1:17

Apostol Johana angin Isua Krista chu thuk takin i hria a ni mai thei. Amaherawhchu i lo hriat ang ni hauh lova i hnena A rawn inlar thut chuan, thi ang dera a ke bula tluk loh chu tih theih dang i nei lo vang. Pathian hi A ropuina nena A inlar a tul chang a awm thin a, tihbaiawm taka A inlar avangin beidawng si, lawm bawk siin i awm thei. Pathian kut chauhvin a kai tho thei che a ni tih inhriatna, beidawwna lawmawm i nei ang.

“Ani chuan a kut ding lam chu ka chungah nghatin...” (1:17). A tihbaiawmna karah chuan mi A rawn khawih a, Isua Krista kut dinglam A ni tih i hria. Khuahkhirhna kut emaw, zilhauna kut emaw, thununna kut emaw ni lovin Chatuan Pathian kut dinglam a lo ni a. I chungah A kut a nghah chuan, sawi phak rual loh hahdamna leh thlamuanna i nei ang a, “...hnuai lamah chuan chatuan bân a awm” tih hriatna i nei ang a (Deuteronomy 33:27), a dawm kang ang che a, i mamawh a pe ang che a, i thlamuanna a ni ang a, i chakna a ni ang. Nangmah A khawih hunah che chuan, eng mah i hlau tawh lo vang. Ropuina nasa tak karah chuan, Lalpa Isua chuan a zirtir tlawm tak hnenah thu a rawn sawi a, “Hlau suh” tiin (Thupuan 1:17). A nunnemna chu sawi thiam rual lohva thlum a ni. Chutiang tak chuan Amah chu ka hre tawh em?

Beidawwna thlentu thilte hi han ngaihtuah teh. Hlimna bo vek khawpa beidawwna, tawp chin nei lo beidawwna, ziaawm lam pan tum reng reng lo beidawwna a awm. Amaherawhchu, “Keimahah (chu chu ka tisaah tihna a ni) thil tha reng a awm lo...” tih inhriatna chuan beidawwna lawmawmah min hruai lut a (Rom 7:18). Ka hnenah Pathian a rawn inlar hunah chuan bawkkhup ngei a tul a ni titu keimahah hian a awm avangin ka lawm a, ka tho leh dawn a nih chuan Pathian kut ngeiin min kaih thawh a ngai ang tih ka hriat avangin ka lawm bawk a ni. Mihring theihnain a tlin chin ka hriat hma loh chuan Pathianing eng mah min tihsak thei lo va, chumi inhriatna ka neih tikah tih theih loh chu min tihsak dawn a ni.

May 25

Tha ve tho nge Tha ber?

“Nang vei lama i kal chuan kei ding lamah ka kal ang a; a nih loh leh, nang ding lama i kal chuan kei vei lamah ka kal ang e” Genesis 13:9

Pathian i rinna chu a taka i nun chhuahpui veleh, i hmaah thil phurawm leh hlilmawm tak tak a lo inhawng ang a. Heng thilte hi i chanvo a ni teh meuh mai; amaherawhchu rinnaa i nung a nih chuan i chanvo chu hnawlin, Pathianin Ama duh zawng a thlansak theihna tur chein A hnenah thuneihna i pe ang. A chang chuan Pathianin fiahna hmuna i awm a remti a, rinnain nung lo ni la chu nangma sa himna i zawn a tul ngei ang. Amaherawhchu rinnaa i nung a nih chuan, mahniin duh thlang lovin, i awm dan turah Pathian chu thuneihna i hlan zawk ang a. Hetianga A thuawihna atang hian, Pathianin thil pangngai chu thlarau lam thilah a chantir thei a ni.

Keimahni dikna chanvo kan dah pawimawh em em chuan, kan thlarau mit a tivai a. Pathian rinna kawnga hmelma lian ber chu soal a ni lo va, duhthlanna tha ve tho, tha tawk si lo hi a ni. Tha ve tho hi tha ber hmelma a ni a. He Bible changah hian, Abrama hian ram a duh lai ber thlang sela, mihring lamah chuan finthlak ber angin a lang a, a chanvo pawh a ni ngei e. Chutianga a ti lo a nih chuan a bula awmten mawl an ti hle dawn a ni.

Kan zinga mi tam tak chuan, Pathiana inngat lovin keimahni dikna hmachhuanin duh kan thlang a. Pathian lam thlir tlat chungka kal kan zir a ngai a ni. Abrama hnena a sawi ang khan Pathian chuan, “...Ka hmaah awm la...” tiin min hrilh a ni (Genesis 17:1).

May 26

Isua zirtir anga tawngtai

"Bang lovin tawngtai ula..." | Thessalonika 5:17

Tawngtai chungchanga kan ngaihdan chu kan rilrua kan suangtuah danah a innghat a, a dikin a dik lo thei bawk. Tawngtaina hriat dan dik chu kan chuapa thaw awm ang leh kan lung atanga thisen lo chhuak ang hi a ni. Kan thisen chu tawp lovin a luang reng a, kan thaw pawh a chawl lo; hriat lohvin hengte hi a kal reng a, mahse a chawl chuang lo. Isuan keimahni leh Pathian inpumkhatin min siam a, kan hre reng lem lo; mahse A thu kan awih phawt chuan pumkhatin min awmtir reng si a ni. Tawngtai hi insawizawina a ni lo va, ringtu nunna a ni. Tawngtaina dal thei thil lakah fimkhur ang che. "Bang lovin tawngtai ula..." - naupang angin, i tawngtaina chu eng lai pawhin Pathian hnenah chhohtir ang che.

Isuan tawngtaina chhan lohva awm a sawi ngai lo va. Tawngtaina eng pawh hi chhanin a awm tih chiang takin a hria a ni. Isuan tawngtaina a hriat chian ang hian, Pathian Thlarau hnathawh avangin tawngtainaah kan chiang ve em? Nge ni Pathianin kan tawngtaina a chhan loh nia kan hriatte kan ngaihtuah? Isuan, "...tupawh a dil apiang chuan an hmu thin a..." a ti a (Matthaia 7:8). Keini chuan, "Mahse...mahse..." kan ti. Kan thatpui tur ang berin Pathianin tawngtaina hi a chhang ziah a - a chang chauh ni lovin, eng lai pawhin a chhang a ni. Kan dilna chu kan duh ang takin chawp leh chilhin a chhanna kan hmu lo a ni mai thei. Kan tawngtai hi chhang ngei turin Pathian kan beisei em?

Heta Isua thusawi hi kan hriatthiam ang tawk mil turin kan lo pawlh dal ang tih a hlauhawm a. Mihring hriatthiam dan mil tawk ni sela Isua thusawi hian hlutna pakhat mah a nei lo vang. Tawngtaina chungchang Isuan min zirtir hi mihriang hriatna piah lam thil a ni.

May 27

Amah hriatna nun

“...nimahsela chung lam ata thiltihtheihnaa an thuam hma loh che u zawng khawpuiah hian awm reng rawh u” Luka 24:49

Pentikos ni a lo thlen hma loh chuan zirtirte chu Jerusalemah an awm a ngai a, hei hi anmahni inbuatsaihna atan a nih rualin Lalpa chawimawia a awm hun an nghah a ngai a ni. Chawimawia a awm hnuah eng nge lo thleng? “Pathian kut ding lamah chawimawiin a awm a, Thlarau Thianghlim tiam chu Pa hnen ata a hmu a, in hmuh leh in hriat hi a han leih a nih hi” (Tirkohote 2:33). Johana 7:39-in, “...Chung thu chu a ringtuten Thlarau an neih tur thu a sawi a ni; Thlarau chu pek a la ni rih lo, Isua chu chawimawia a la awm loh avangin” tia a sawi hi keimahni chungchang a ni lo va. Thlarau Thianghlim chu pek a ni tawh a; Lalpa chu chawimawiin a awm tawh - chuvangin Pathianin min pek hun nghak kan ni tawh lo va, keimahni inpeih leh inpeih lohvah a innghat a ni.

Pentikos hma pawhin Thlarau Thianghlim hruaina leh A thiltihtheihna chuan hna a thawk tawh thin a, mahse Amah A lo la thleng lo. Kan Lalpa chawimawia a awm hnuah chuan Thlarau chu khawvelah a lo kal a, A cham ta reng a ni. Hetah A awm reng a ni tih thutak hi kan hriat a ngai. Ringtu chu eng lai pawhin Thlarau Thianghlim dawng turin a inhawn a tul a ni. Thlarau Thianghlim kan dawn hian, vana lawn tawh kan Lalpa hnen atangin tihnunna kan dawng thin.

Thlarau Thianghlim baptisma-in mi nun a thlaksak lo va; Krista, vana lawn tawh thiltihtheihna chu an nunah Thlarau Thianghlim kal tlanga a lo thlenin an nun a thlaksak thin a ni. Thuthlung Tharin a thliar hnan loh hi keinin kan thliar hrang fo thin a. Thlarau Thianghlim baptisma hi Krista Isua tel lova chan chi a ni lo va - vana lawn tawh Krista chhinchhiahna a ni zawk.

Thlarau Thianghlim baptismaah chuan chatuan leh hun a awm tawh lo va - ropui takin tun a ni reng a ni. “Hei hi chatuana nunna a ni, nang Pathian tak chauh leh I tih Isua Krista hriat hi...” (Johana 17:3). Tun atangin Amah hria la, duh tawh chin nei suh ang che.

May 28

Phat rual loh inlarna

“Chu mi niah chuan nangnin engmah kei mi zawt lo vang” Johana 16:23

“Chu mi ni” chu eng nge ni ang? Vana a lawn khan Pa nen pumkhatah a siam che a ni. “Chumi ni”-ah chuan, Isua leh Pa pumkhat an ni angin, nang pawh Pa nen pumkhat in lo ni ang a. “Chu mi niah chuan nangnin engmah kei mi zawt lo vang” tiin a sawi a ni. Isua thawhlehma nun nangmahah tihfamkima a awm hma chuan zawhna i ngah hle a. A hnuah erawh i zawhnate chu a bo zo va - zawh tur eng mah i nei tawh lo. Isua thawhlehma nunah i pumin i innghat tawh a, chutah chuan Pathian thiltum nen pumkhat in lo ni tawh a ni. Chutiang nun chu i nei tawh em? I la nei lo a nih chuan, eng vangin nge tunah i neih nghal loh vang?

“Chumi ni”-ah chuan thil hria tthiam loh tam tak i la nei tho ang a, mahse nangmah leh Pathian inkar a tibuai tawh lo vang. “Chu mi niah chuan nangnin engmah kei mi zawt lo vang” - Pathian hun tiamah engkim i la hria ang tih i hriat chian avangin, eng mah zawh a ngai tawh lo. Johana 14:1-a rinna leh thlamuanna chu i thinlungah a takin a lo thleng ang a, eng mah zawh tur a awm tawh lo. Hriatthiam loh i nei a, nangmah leh Pathian inkarah a tla zep dawn a nih chuan, a hrihfiahna chu nangma rilruah zawng lo la, i chhung ril nihna - i thlarauvah zawng zawk ang che - chu chu harsatnain bu a khuarna chu a ni ang. I chhung lam thlarau chu Isua nunna hnuai kun tura a inpeih hunah, i hriatna a fiah tawh ang a, Pa leh nangmah - A fa - inkarah eng mah a awm lohna hmun i thleng ang a, Lalpa vangin pumkhat in lo ni tawh ang. “Chu mi niah chuan nangnin engmah kei mi zawt lo vang.”

May 29

Inlaichinna tihbuai lohva awm

"Chu mi niah chuan keima hmingin thil in dil ang...Pa ngeiin a hmangaih si che u a..." Johana 16:26-27

"Chumi niah chuan keima hmingin thil in dil ang...", chu chu 'Ka nihnain' tihna a ni. "Ka hming chu dawi (magic) angin i hmang ang" tihna a ni lo va, "Kan inhnaiah tawh em avangin pumkhat kan lo ni hial ang" tihna a ni. "Chumi ni" chu vanah ni lovin tunah, hetah a ni. "...Pa ngeiin a hmangaih si che u a..." - Isua nen kan inpumkhatna chu a famkim a, a chiang bawk a ni tih lanna chu Pa hmangaihnaah a ni. Kan Lalpa hian kan nunah pawn lam harsatnate leh hriat chian lohnate a awm lo vang tiin min hirih lo va, Pa thilung leh rilru a hria angin, keini pawh Thlarau Thianghlim baptisma hmangin van hmunahte Ama rualin min chawi sang ve ang a, tichuan Pathian thu kan hnenah a puang chhuak thei ang.

"...Pa hnenah eng pawh in dil chuan, keima hmingin a pe ang che u" (16:23). "Chumi ni" chu Pathian leh A mi thianghlimten tibuaitu awm hauh lova inlaichinna an neih hun tur a ni a. A Pa hmaah bawlhhlawh lo leh thianghlima Isua a ding ang khan, keini pawh Thlarau Thianghlim baptisma chakna leh thiltitheihna avangin chu inlaichinnaah chuan kan lut thei a ni - "...anni chu pumkhat an nihna turin, keini pumkhat kan ni ang bawk hian..." (Johana 17:22).

"...a pe ang che u" (Johana 16:23). Isua hming avangin kan tawngtaina chu Pathianin a ngaithlain min chhang dawn a ni. Chona leh sawmna ropui a va ni em - A hminga tawngtai turin min sawm a nih chu! Isua thawhlehma leh van lawn thiltitheihna avangin, A Thlarau Thianghlim min pek avangin, min chawi sanga Pa nena inpumkhatnaah min hrui lut a ni. Isua Krista vanga chumi hmun ropui kan thlen hunah chuan, Pathian hnenah Isua hmingin - Ama nihna neiin - kan tawngtai thei tawh ang. Hei hi Thlarau Thianghlim kal tlanga thilpek kan dawn a ni a, Isua chuan, "...Pa hnenah eng pawh in dil chuan, keima hmingin a pe ang che u" a ti. Isua Krista mize chungnunna chu A thusawiah a fiah a, a chiang em em a ni.

May 30

“Aw - Mahse...!”

“Lalpa, ka zui ang che; amaherawhchu...” Luka 9:61

Nangma remhriatna kalh zawngin Pathianin tih tur hrilh ta che sela, engtin nge i tih ang? I tim ang em? Thil chin dawklak i neih chuan fiahna i tawh apiangin i chin dawklak chuan a kai hruai ang che a, chumi chu i sim dawn a nih chuan tumruhna nena i tihtawp luih a ngai ang. Thlarau lamah pawh chu chu a dik a ni. I nunah Isua duh dan i hmachhawn fo ang a, mahse fiahna hun tak i thlen apiangin i hawi let ziah ang; tumluihna nena Pathian hnena a famkima inhlan a ngai a ni. Amaherawhchu keini chuan, “Ni e, mahse - hemiah hian Pathian thu zawm ila, chumi khamiah chuan eng tin nge...?” emaw, “Ka hriatna nena inmil lohna a nei a nih loh chuan Pathian thu chu ka zawm ang a, mahse hriat loh ram dai tur chuan min beisei suh” kan ti.

Mahni inphal chin nei lovin, thil thar hriat chakna thlarau nen Ama hnena rinna nghat turin Isua Kristan min phut a. Khawvel thilah pawh miin thil ropui a ti dawn a nih chuan, engkim chan huamin, hriat loh ram a dai ngam a ngai a. Thlarau lamah pawh, thil kan lo vawn ngheh tawhte chu ch n huam turin Isua Kristan min phut a, A thua chuan rinna nena zuang lut turin min duh a ni. A thu i awih phawt chuan, A thu chu kan remhriatna nen pawh a lo inmil hle zawk a ni tih kan hre dawn a ni.

Mihring remhriatna danah chuan, Isua thusawite hi a atthlakin a lang fo a, mahse rinna hmanga i fiah hunah, A thute chu Pathian thu a ni tih i hmu ang. Pathian chu i theihna zawng zawngin ring la, i hmaah chona thar a dah a nih chuan luh chilh rawh. Hun harsa a lo thlenin ring lo mite ang mai kan ni thin a - Pathiana rinna nghat ngam tak tak chu mipui zingah pakhat chauh te an awm thin a ni.

May 31

A hmasa berah Pathian

“Nimahsela Isua chu an lakah a ngampa lo...amahin mihring chhunga awm apiang chu a hre si a.” Johana 2:24-25

Pathian Rinna dah hmasa ber ang che: Kan Lalpan mihringah rinna a nghat ngai lo. Amaherawhchu mi a ringhlel lo va, a rilru a kha lo va, mi dangte nunah a beidawng ngai lo va; hei hi Pathian a rin vang leh, chumi rinna chu a dah hmasak ber vang a ni. Mihringah ka rinna ka dah hmasak ber chuan a tawpah mi zawng zawng lakah ka beidawng ang a. Mihring nih theih loh tawp - famkim leh tha - chu nihtir talh ka tum avangin ka rilru a hahin a lo kha thin a ni. Pathian khawngaihnaah chauh i rinna nghat la, nangmah emaw mi dang emaw chungah rinna nghat suh. Pathian duh dan dah hmasa ber rawh. “Ngai teh, i duh zawng ti turin ka lo kal e” (Hebrai 10:9).

Pathian duh dan dah hmasa ber ang che: Mihring chuan tul nia a hriat a zawm a - kan Lalpa erawh chuan A Pa duh dan a zawm thin. Tun laia kan au hla chu, “Hna thawh a tul! Ringlo mite Pathian hre lovin an thi mek. Kal chhuakin, A chanchin kan hril tur a ni” tih a ni a. Chutiang ni lovin, Pathianin tul a tih leh A duh dan chu kan tihlawhtling zawk tur a ni. “...nimahsela chung lam ata thiltihtheihnaa an thuum hma loh che u zawng khawpuiah hian awm reng rawh u...” (Luka 24:49). Kristian inzirtirnain a tum ber chu Pathianin tul A tih leh A duh zâwng hre turin Amah nena ‘inlaichinna dik’ neih a ni. Pathianin tul a tihte keimahniah tihlawhtlina a awm tawh chuan, hmun danga tul a tihte pawh tihlawhtling zel turin kawng min hawnsak dawn a ni.

Pathian Fapa dah hmasa ber rawh: “Tin, tu pawh ka hming avanga hetiang naupang te pakhat lawm apiang chu keimah mi lawm an ni ang” (Matthaia 18:5). Pathian chu nausen anga lo kalin, min rinchhanin ka hnenah a inhlan a, ka nun hi A tan “Bethlehem” ni se a duh a ni. He ka lei nun hi Pathian Fapa chenchilhna azara tihdanglama awm zel turin ka inhpal em? Keimaha A Fapa lanchhuahtir hi Pathian tum ber a ni si a.

June 1

Zawhna thin thawng

"Tin, ka hnênah , "Mihring fapa, hêng ruhte hi a nung thei ang em?" a ti a"
Ezekiela 37:3

Mi sual hi mi thianghlimah a siam theih ang em? Nun dik tawh lo a tihdik leh theih ang em? Chhan dan kawng khat chauh a awm - "Aw, LALPA PATHIAN, nangin i hre zawk ang" (37:3) tih a ni. Nangma remhriatnain, "Theih e, Bible chhiarin, fianrialah tawngtaiin Amah pawl ila..., " tia lo chhan ngawt chi a ni lo.

Pathiana rinna nghah mai aiin, mahniin tih tur lo zawn ve phêt a awl hle mai a; chuangin taksaa che nasa, mi phili buaite hi Thlarau pawl tharna dawng emaw kan ti tlat thin. Ringtu, Pathian nena rawng bawl dūn aiin, Pathian tana rawngbawlsaktu kan tam zawk a. Pathian rin ai chuan A tana rawngbawlsak kan thlang thin. Ka tih theih loh hi Pathianin min tihsak ang tih ka ring tak zet em? Kan nunah Pathian hnathawh kan hmuh miao loh chuan mi dang tan beiseina neihpui dan tur kan hre thei lo a ni. Pathian chakna leh A thiltihtheihna keimahah a chian em avangin, mi dang tan pawh beiseina ka nei thin em? Keimahah hian Thlarau hnathawh tihpuitlina awm, eng emaw tal a awm tawh em? Thlarau lama tawnhriat dik tak kan neih tlêm ang zelin kan phili buai ang.

"Ngai rawh u, in thlante ka hawng ang a; aw, ka mite u..." (37:12). Amah tel lova i nihna dik tak hmuitir che a duh chuan, Pathianin i thinlungah a hriattir ang che. (Pathian Thlarauvin nangmahah hna a thawh tak zet chuan) Pathian khawngaihna tel lova i dinhmun i hria ang a, A khawngaihna tel lo chuan nangmah tluka mi sual an awm lo tih i hmu ang. Pathianin ka 'thlân' a hawng a, "Keimahah (chu chu ka tisaah tihna a ni) thil tha reng a awm lo tih ka hria" (Rom 7:18). A fate hnenah chuan Thlarauvin Pathian khawngaihna tel lo mihring dinhmun a hmuitir fo thin a ni.

June 2

At chilh i nei em?

“LALPA tih mi chu tu nge ni?” Sam 25:12

Eng emaw at chilh i nei em? “Nei lo” tiin i chhang mai thei, mahse thil eng emaw at chilh kan nei vek a - mahni kan inat chilh vek a ni; Kristian kan nih chuan kan Kristian nuna kan tawnhriatte kan at chilh a. Sam ziaktu chuan Pathian kan at chilh tur a ni a ti. Kristianin a nuna a hriat reng tur chu Pathian a ni a, Pathian *lam hawi* thilte a ngaihtuah ringawt tur a ni lo. Kan nun pawn lam leh chhung lam engkim hi Pathian atchilh nain a khat tur a ni. Naupang chu a nu hriatnain a luah khat hneh em em a; chuvangin, harsatna a tawhin, a nu a hre hmasa ber thin. Chutiang bawkin, keini pawh Pathianah kan nung a, kan che a, kan awm a ni a (Tirhkohte 17:28), eng pawh lo thleng se Amah kan en a, Amah kan hriat reng avangin kan nunah a hmasa ber nihna a hauh thin.

Pathian kan at chilh chuan, kan nunah thil dang reng reng a leng lo va - lungkham buaina te, tihduhdahna te, manganna te pawh. Tunah chuan kan Lalpan lungngaihna a huat em em chhan kan hre tawh ang. Pathianin min hual khat vek chung pawhin eng tin nge kan la lungngaih theih cheu ni? Pathian kan at chilh tlat chuan hmelna beihna lakah kan inhung chhuak vek dawn a ni.

“A nunna chu nuamsa takin a awm ang a...” (Sam 25:13). Pathian chu nuamsa takin a awm a, keini pawh tihduhdahna, hriat thiam lohna, sawi chhiatna karah pawh rilru hahdam takin kan awm a, “In thi tawh a, in nunna chu Pathianah chuan Krista hnenah thuhrukin a awm si a...” (Kolossa 3:3). Hemi thutak danglam, Pathianin min chen chilh tih hriatna hi theihngihlin keimahni kan intirethei thin a. “Pathian chu kan inhumhimna leh kan chakna, Mangan laia tanpui vartu hnai reng a ni...” (Sam 46:1). Chumi inhumhimna chu eng mahin a tichhe thei lo.

June 3

“LALPA thuruk”

“LALPA thuruk chu amah tihtute hnênah a awm a...” Sam 25:14

Thian chhinchhiahna eng nge ni? A lungngaihna thuruk a hrihl chein em ni ang? Ni lo, a lawmna thuruk a hrihl chein a ni zawk. Mi tam takin an lungngaihna thuruk an hrihl ang che a, mahse inhnaih lantirna tawp khawk chu lawmna thuruk inhrilh hi a ni. Pathianin A lawmna min hrihl theih nan kan inhawng tawh ngai em? Nge ni, Pathian hnenah kan thuruk kan hrihl reng ringawt a, Ama tan thu sawi vena hun kan kian lo? Kristian nun bul kan tanin Pathian hnenah dilna hliir kan thlen a; mahse Pathian chuan inlaichinna thuk min neihpui a duh tih kan hria a - A thiltumte min hrihl a duh a ni. “I thu ni se” (Matthaia 6:10) tia Isua tawngtaina hi thuk taka hriatthiampuiin, Pathian thuruk kan hriatthiampui hial em le? Pathian hi kan tan a hlu hle a, malsawmna tam taka min vur vang ni lovin, kan nuna thil te ber thleng pawha min hriatpui vang a ni a, hei hian Aman min hriatna a thukzia a tilang a ni.

“Chu mi chu a kawng thlan tur chu a la entir ang” (Sam 25:12). A tirah chuan Pathianin min hruaina hriat kan duh a. Mahse thlarauvah kan thang zel a, Pathian hriatnaa kan khah hnuah chuan A duh zawng eng nge ni tia kan zawh hran a ngai tawh lo va, kan rilruah kawng dang a lang tawh lo zawk a ni. Chhandam leh tihtianghlim kan nih tawh chuan, kan ni tin duhthlannaah Pathianin min kai hruai a. A duh loh angin kan awm dawn a nih chuan, rilru nawm lohna emaw daltu emaw min pe thin a, chutiang hunah chuan A thu kan ngaihlathur a ni. Rilru nawm lohna i neih chuan tawp nghal ang che. Inthiam chawp tumin, “Hei hi tih a rem lohna ka hre lo” ti lui suh. Kan duhthlannaah Pathianin min kai hruai a, kan remhriatna a kai hruai thin. A zirtirna leh kaihhruaina mila kan awm chuan, A Thlarau kan dodal tawh lo va, “Lalpa, eng nge i duh zawng?” tia zawh fo pawh a tul tawh lo a ni.

June 4

Min kalsan ngai lotu Pathian

“Amah ngeiin, “Engtikah mah ka thlahthlam tawp lo vang chia, kal pawh ka kalsan tawp lo vang che,” a ti si a” Hebrai 13:5

Ka ngaihtuahna hian khawi lam nge a hawi? Pathian lam a hawi nge, keima hlauhthawwna lam a hawi? Pathian thu ka ‘vaki sawi chhawn’ mai mai nge, Pathian aw tihtakzeta ngaithlain, A thu ka hriat chian hnuah ka chhâwn thin? “Amah ngeiin, “Engtikah mah ka thlahthlam tawp lo vang chia, kal pawh ka kalsan tawp lo vang che,” a ti si a.” “Chutichuan, huai takin, “Lalpa chu mi tanpuitu a ni, Ka hlau lo vang; Mihringin eng nge mi tih theih ang?” kan ti thin a ni” (Hebrai 13:5).

“Ka kalsan tawp lo vang che...” - سوالين, hmasialin, luhlulin, kawng dik lo zawh pawh ni ila, eng vang mahin min kalsan lo vang. ‘Ka kalsan lo vang che’ tia min hrih theihna turin Pathian tan hmun kan kian tawh ngai em? A chang chuan harsatna vang ni lovin, hun naran leh ninawm kan pal tlang lai a nih vang zawkin, Pathianin min kalsan ta ni ten kan hre thin. Harsatna lian tham deuh hmachhawn tur a awm loh va, Pathian inhriattirna kan dawn loh va, thil danglam leh ropui a thlen loh va, a ngai ngawr ngawra kan nun a kal lai hian - Pathian thlamuanna aw ka hre thin em?

Pathianin thil danglam tak ti turin min buatsaih mek nia inhriat chang kan nei thin a. Amaherawhchu A khawngaihnaah kan lo thang lian a, tunah, hetah ngei hian Pathian chu a inchawimawi mek a ni tih kan lo hria a. Chuvangin, Pathian thlamuannain min chen chilh chuan, chakna thar kan lo nei a, nun dan a pangngaia a kal lai pawhin zaiin, Amah kan fak thei thin a ni.

June 5

Pathian Intiamna

“...Amah ngeiin...a ti si a. Chutichuan, huai takin...kan ti thin a ni”

Hebrai 13:5-6

Ka inngahna tur chu Pathian thutiamah a ni a. Pathian chuan, “Ka kalsan tawp lo vang che” a ti a, kei pawhin, “...huai takin, “Lalpa chu mi tanpuitu a ni, Ka hlau lo vang” ka ti thin a ni. Chumi awmzia chu, hlauthawnnain ka khat tawh lo vang tihna a ni. Hlauthawng tura thlemna ka tawk tawh ngai lo vang tihna a ni lo va, Pathian intiamna hi ka hre reng zawk dawn a ni. Naupangin a pa beisei ang nih phak tuma a bei ang hian, kei pawh Pathian duh ang ni turin, huaisennain ka lo khat tawh zawk ang. Mi tam tak chu an nuna hlauhthawna a lo thlenin an rinna a nging thin a, Pathian thutiam an theihngilh a, an ngaihtuahna a hahchawl thei lo thin. Kan nuna hlauhate tibo turin kawng awm chhun chu Pathian thutiam hriat thar leh hi a ni.

Tunah khan eng nge i hlauh? Eng thil pawh ni se, mi dawihzep i ni lo va - hmachhawn ngei i duh a; mahse hlauhna i rilruah a rawn lang tho thin. Nangmah pui theitu che eng mah, tu mah an awm lo nia i hriat hunah, “Lalpa chu min tanpuitu a ni a, tuna ka thil tawn mekah pawh hian min tanpui a ni” ti tlat ang che. Tawng chhuah hmaa Pathian aw ngaihthlak i zir em, nge nangman i duh zawng i sawi a, i duh zawng mil turin Pathian Thu siam rem i tum? Pathian thutiam thlamuanna chu la la, huaisen takin, “Ka hlau lo vang” ti ang che. I kawngah thil sual leh tha lo eng pawh lo awm se, Amah ngeiin, “Ka kalsan tawp lo vang che” a tih avangin hlauh tur a awm lo.

Mihring hi kan derdep em em a, chuvangin kan thusawi leh thiltihah Pathian thlamuanna thutiam a lang thei thin lo a ni. Harsatna hmaa kan derdepzia kan hriatin, kan harsatnate chu mi lian angin kan hmu a, keimahni chu khaukhuap ang lekin kan inhmu a, Pathian chu awm lo ang maiin kan ngai a. Nimahsela kan hnena Pathian thutiam - “Ka kalsan tawp lo vang che” a tih hi hre reng ila. Pathian awki mila zai kan zir ve tawh em? Huaisenna khatin, “Lalpa chu min tanpuitu a ni a” kan ti nge, hlauhna tan hmun kan kian?

June 6

I chhunga Pathianin a 'thawh tawh sa' chu 'thawk chhuak' rawh
*"...nangmahni chhandamna thawk chhuak rawh u...nangmahnia thawktu
chu Pathian a ni si a." Philippi 2:12-13*

I duhthlanna chuan Pathian a thlawp a, mahse i tisaah chuan kawng dik zawh thei lo tura tichau thin che a awm a ni. Kan Lalpan kan chhia leh tha hriatna a khawih tan tirhin, kan chhia leh tha hriatnain a tih hmasak ber chu kan duhthlanna kaih thawh a ni a, kan duhthlanna chuan Pathian lam a thlawp reng a ni. Nang chuan, "Ka duhthlanna hian Pathian duh zawng a duhpui leh duhpui loh ka hre lo" i ti a. Isua en la, i chhia leh tha hriatna leh i duhthlanna chuan eng lai pawhin amah an thlawp a ni tih i hmu ang. "Thu ka awih lo vang" tihtirtu che chu i duhthlanna aia pawn lang zawka awm a ni a: chu chu rilru herh emaw luhlulna emaw a ni a, hemi hi Pathian nen an inrem thei reng reng lo. Mihringa thil awm, ril ber chu sual ni lovin, duhthlanna a ni.

Pathianin mihring a siamin mihring nihna lanna ber chu a duhthlannaah a ni a - sual chu kaih lek, mihringa lut chawp a ni. Piang thar tawh mihringah chuan duhthlanna lo chhuahna bul chu Pathian Engkimtiithe i a ni a, "...ama lawmzawng atana tih tum tur leh bei tura nangmahnia thawktu chu Pathian a ni si a." Fimkhur tak leh rilru zawng zawnga thlir tlatin, nangmaha Pathianin a thawh tawh chu thawk chhuak tura i beih a ngai a - chhandamna hlauh chhuak tur ni lovin; rinna nghet, sawi nghin rual loh, Pathian tlanna famkima inngat chu i nunah a lo lan chhuah theih nan 'thawk chhuak' ang che. Chutianga i tih chuan, Pathian duh dan chu i duh dan a lo ni tawh ang a, Pathian duh dan leh i duh dan a indo tawh lo vang. I duhthlanna pangngai chu Pathian duh dan mil a ni zel ang a, thawk lâk ang maia awlsam a ni ang. Luhlulna hi dodaltu â tak ang a ni a, tihenna a duh lo va, êng lo thleng tur a dal tlat a ni. He luhlulna lung bang tichhe tur chuan puaktheithil hmanga hal darh a ngai a, chu 'puaktheithil' chu Thlarau Thianghlim thuawihna a ni.

Pathian Engkimtiithe hi ka duhthlanna hnar a ni tih ka ring em? A duh zawng ti turin Pathianin min beisei ngawt lo va, ti turin keimahah A awm a ni.

June 7

Thiltihtheihna Hnar Ropui ber

“Tin, ka hmingin eng pawh in dil apiang chu ka ti zel ang...”

Johana 14:13

Ka thinlung hmun ril berah dipui rawngbawlna hi ka nei thin em? Dilpuina dikah chuan chapona emaw, inbumna thil emaw, thang hlauhawm eng mah a awm lo va. Rawngbawlna inthup a ni a, rah a chhuah hunah Pa a tiropui thin. Ka thlarau nun ho lam takin ka hmang ral dawn nge, ka Lalpa tlanna chauh thlirin, chu chu ka nun laimuah ka hmang dawn? Ka ngainat zawngte Isua Kristan a luah khat zual zel em? Kan nun laimu, min kaihruaitu pawimawh ber chu Lalpa tlanna hi a nih chuan, ka nun peng tinin Ama tan rah a chhuah ang.

Amaherawhchu, he thiltihtheihna bulpui hi eng nge a nih hre turin hun ka pek a ngai a. Hemi atan hian darkar khatah minute khat tal ka pe phal em? “Nangni keimaha in awm reng a...” thiltih, ngaihtuah leh hnathawhah Amah chu inngahna bera kan neih chuan “...in duh apiang dil rawh u, in tan tihin a awm zel ang” (Johana 15:7). Ka awm zel em? Awm turin hun ka pe em? Ka nunna thiltihtheihna hnar lian ber eng nge? Ka hnathawh nge, ka rawngbawlna nge, mi dang tana ka inpekna nge, Pathian tana mahni chaknaa thawhsak ka lo tum vena? Heng thilte hi chakna kan lakna hnar a ni tur a ni lo - kan nuna thiltihtheihna langsar ber chu Lalpa tlanna hi a ni tur a ni. Kan nun kaihruaitu lian ber chu, kan hun tam ber kan hmanpui thina ni lovin, kan chung a thuneitu lian ber hi a ni zawk a. Chuvangin, kan duhna chu Krista kraws tlannaah kan sawr bing tur a ni.

“Nangnin ka hmingin eng pawh mi dil chuan chu chu ka ti zel ang...” Zirtir chu Isua a awm chuan Pathian duh dan nen pumkhat an lo ni a, ama duhthlanna nia langte pawh Pathian remruat lawk a lo ni thin. Hei hi thilmak a ni em? Mihring hriatna kalhin, atthlak hle angin a lang em? Lang e, mahse Pathian mi thianghlim tan chuan thutak ropui a ni si.

June 8

Eng nge tih leh tur?

“Chung thil chu in hriat chuan ti ula in eng a thawl ang” Johana 13:17

Mi dangte aia hre zawk ni turin i tum tiruh ang che. Lawng chawlh hmuna thlung bettu che, hrui kha nangmahin i chhah loh chuan, Pathianin thlipui hmangin a chhahsak ang che a, tuipuih a tir liam ang che. I nun peng tin Pathian tuipui chungah lentir la, A thiltum tuipui fawnah chuan insawi la, i mit tihmenin a awm ang. Isua i ring a nih chuan, lawng chawlh hmun kiangah hlim takin, mahse inthlung bet tlat siin, i awm reng tur a ni lo. Chawlh hmun kal pelin, Pathian tuipui thuk chu i luh chilh ang a, nangmah ngeiin thil i tawngin i hria ang a - thlarau finna i nei dawn a ni.

I tih tur i hria a, i tih nghal chuan, chawp leh chilhin i hriatna a pung nghal thin. I inthlahdahna lai, thlarau lama i mutthluk tawhna lai chu inenfiah la, tun hmaa i tih tur i hriat reng i tih loh vanga lo awm a ni tih i hmu ang. I tih mai lohna chhan chu a hmanhmawthlak lohva i hriat vang a ni a. Amaherawhchu, tunah hriatna leh finna i nei tawh lo va, hun harsa a lo thlenin thlarau insumtheihna nei lovin, thlarau tihbuaia awm i nei ta zawk a. Hriatna thuk zawk neih duh lova thinlung inkhar tlat hi thil hlauhawm tak a ni.

Thuawihna lem a awm a, chu chu mahni duh dan mila inpekna a ni a, chutiang taihmakna leh thathona chu thlarau finna nen ngaih fin a ni fo thin reng a ni. Rom 12:1-2 ah thlarau lama i nihna tur ziak a ni a, mahse thlarau lama kan chanvo hlen chhuah ai chuan inthawi mai hi a awlsam kan ti zawk thin. Inthawina ropui tak ai chuan, Pathian thiltum hriata hlen chhuah hi a tha daih zawk a ni. “Inthawina aiin thuawih chu a tha zawk a...” (1 Samuela 15:22). Tun hmaa i lo chan tawh thlir let fo tur i ni lo va, dinhmun thar tha lehzual luah turin Pathian a ruat che a ni. “Tu pawh ama duhzawng tih duh chuan, ka thu zirtir hi Pathian tihchhuah nge keima phuahchawpa ka sawi a hria ang” (Johana 7:17)

June 9

A nih chuan, eng nge tih leh tur?

“Tu pawh a dil apiang chuan an hmu thin a...” Luka 11:10

I hlawhtlin hma chu dil zel rawh. Dil hi thil harsa tak a ni. Kan thinlungin duh zawng emaw tuihalna emaw a neihin, tihhlawhtlin lohva a awm reng chuan kan rilru a na hle thei a; amaherawhchu beidawwna kaw tawpa kan awm hma loh chu kan *dil* duh thin lo. Thlarauvah nun tak kan nei lo nia inhriatna avangin kan dil chauh thin a ni. I retheihna leh tlin lohna nasa tak avangin i dil tawh ngai em? “In zingah tupawhin finna a tlakchham chuan mi zawng zawng hnena hau lo leh ui lova pe thintu Pathian chu dil rawh se...” (Jakoba 1:5), mahse i dil hmain finna i tlachham ngei a ni tih chiang hmasa ang che. Thlarau lam takna chu i duh huna i neih ngawt theih a ni lo va. Thlarauvah takna i nei lo tih i hriat hunah chuan, Isua Krista thutiam rinchhanin, Pathian hnenah Thlarau Thianghlim dil ang che (Luka 11:13 en la). Isuan i tana hna a thawhsak tawh che chu Thlarau Thianghlimin a takah a chantir dawn a ni.

“Tu pawh a dil apiang chuan an hmu thin a...” I dil loh chuan i hmu lo vang tihna a ni lo va; i nunah dil duhna hmun i thlen hma loh chuan Pathianin A pe lo vang che tihna a ni (Matthaia 5:45 en la). Pathian nena in inlaichinnaah naupang thinlung ang i put hunah chuan dawng thei dinhmunah i ding ang a, chutiang thinlung i put hunah chuan heng thilte hi Pathian hnen atanga lo kal a ni tih rilru leh thinlungin i hre fiah tawh ang.

“In zingah tupawhin finna a tlakchham chuan...” I tlakchhamzia i inhriat hunah thlarau nun tak i nei ang a - mahni finna hmachhuanin i mit tidel suh ang che. ‘Dil’ tih hi ‘ngen’ tihna a ni a. Khawvel thila an retheihzia inhriate chuan an manganpui a, keini pawh thlarau lama kan retheihzia kan inhriat chuan kan rilru a buai thin. Amaherawhchu kan dil a, duh dan nei saa kan dil avangin eng mah kan dawng lo va; kan rethei tih kan inhriat vang ni lovin, kan tisa duh zawng mila kan dil thin vang a ni. Mi rethei a ni tih inhria chuan chhan dang vang ni lovin, a retheihzia a inhriat avangin a dil thin a. Ngênngâwl taka dil a zak lo va - chutiangin thlarauva riltamte chu an eng a thawl e (Matthaia 5:3).

June 10

Chumi hnuah chuan eng nge kan tih zêl ang?

“...zawng rawh u, tichuan in hmu ang...” Luka 11:9

I la hmu lo a nih chuan zawng rawh. “In dil a, in dil dik loh avangin in hmu lo...” (Jakoba 4:3). Pathian hnen atang ni lovin, khawvel atangin hmuh i inbeisei a nih chuan i dil dik lo va - mahni nawmsakna atan i dil a ni. I tisa duh zawng i tihpuitlin chuan, Pathian i zawn dan a nep tual tual ang. “...zawng rawh u, tichuan in hmu ang...” Tang mar la - i ngaihtuahna leh i ngaihven zawng chu hmun khatah sawr zim ang che. I thinlung zawng zawngin Pathian i zawng tawh ngai em? Nge ni, takna tel lovin, harsatna i tawh chang changin i au liam satliah? “...zawng la (insawr zim la), i hmu ang...”

“Hawh u, tuihal apiangte u, tuiachte hian lo kal rawh u...” (Isaia 55:1). I tui a hal em? Nge ni, mahni hriatna duh tawkin, Pathian hnen atangin beisei eng mah i nei tawh lo? Tawnhriat hi *luhka* chauh a ni a, *ram tiam* a la ni lo. I tawnhriatah i rinna nghat lo turin fimkhur la, a nih loh chuan i nunah takna a awm lo vang a, sawisel ching thlarau chauh i chang ang. I tawnhriat chu mi dang hnenah i hlan chhâwng thei lo va, mahse Pathian châka tuihal turin mi dangte i hip thei a ni.

“...kik rawh u, tichuan an hawnsak ang che u” (Luka 11:9). “Pathian hnaih rawh u” (Jakoba 4:8). I kik a - kawng chu a lo inkhar si a, hlauhthawna i nei a. “In kutte silfai rawh u...” (4:8). Ring zawkin i kik leh a - bawhlhlawh nia inhriatna i nei a. “...in thinlung tithianghlim rawh u...” (4:8). Tunah chuan i buai ta tak zet a - beidawnthlakin i hria a, i ti tak zet tawh a - engkim tih i inhuam tawh a ni. “Hrehawm ula, lungngai ula, tap rawh u...” (4:9). I chhungril nun avangin Pathian hmaah i tap tawh ngai em? Mahni inkhawngaih vang ni lovin, mahni nihna inhriatchian avanga thinlung keh chhia atanga lo awm a ni. “Lalpa mithmuhin inggaitlawm rawh u...” (4:10). Pathian hmu tura kawngkhar *kik* hi mihring tan a tlawmthlak a, Isua sira rukru khen beh dinhmunah kan ding a ni; mahse “...tupawh a kik chu an hawnsak dawn a ni” (Luka 11:10).

June 11

A hmun thlen

"Ka hnenah lo kal ula..." Matthaia 11:28

Sual leh lungngaihna a tawp a, Lalpa mi thianghlim chuan fak hla a sa tan thin. Chumi hmun chu thlen ka duh tak meuh em? Tunah pawh ka thleng thei a ni. Mihring nunah hian zawhna pawimawh tawp khawk tia sawi tur a tlem hle a, chutiang zawhna zawng zawng pawh chu - "Ka hnenah lo kal ula" tih hian a chhâng vek a ni. Kan Lalpa hian, "Chu chu ti rawh, kha kha ti suh" a ti lo va, "Ka hnenah lo kal ula" a ti a ni. Isua hnena ka kal mai hian, kan thilung duhna ril ber chu puhrukin a lo awm thin. Chutah chuan sual a tawp ang a, kan nunah Lalpa hla a lo ri chhuak dawn a ni.

Isua hnenah i kal tawh em? I thilung luhlul dan kha han en teh. "Ka hnenah lo kal ula" tia kohna hi awih mai ai chuan thil dang eng pawh tih i thlang zawk thin. Sual hnehna nun neih i duh tak zet chuan, Isua hnenah i kal a ngai a ni.

I tih tak leh tak loh Isuan a tehna chu Amahah a ni a. "Lo kal ula" tih hi ngaihtuah chiang rawh. I beisei loh lai takin Lalpa aw nem i hnenah a lo thleng a, "Kan hnenah lo kal la" tiin; chutah chuan chawp leh chilhin Ama lamah a hip thin che a nih kha. Isua nena intawnchilhnaah chuan engkim a inthlak nghal thin a. Isua hnen pana a thusawite a taka nunpui tur chuan ât huam a tul a ni. Isua hnena kal tur chuan engkim kalsana a hnena inhlan a ngai.

"...keiman ka chawhltir ang che u" - chu chu "Ka enkawl ang che u a, nghet takin ka dintir ang che u" tihna a ni. "Khumah kan muttir ang che u a, in kut ka vuan ang a, ka awi muhil ang che u" a ti lo va, "Khuma in mu lai, eng mah hre lo leh chau taka in awm lai chu ka kai tho ang che u a, nung sia thi ang dera in awm chu ka kai harh ang che u. Nunna thlarauvin ka luh chilh ang che u a, chutichuan in lo harh tawh ang" a ti a ni. Amaherawhchu keini chuan chak lo leh khawngaihthlak niin kan inhria a, Lalpa min kohna chu kan tuar tlawk tlawk thin a ni si! Hetiang te chuan Pathian Fapa thiltihtheihna leh nunna ropui tak chu kan nunah a lang chhuak thei dawn em ni?

June 12

A hmun thlen

"Tin, anni chuan, "Rabbi (chu chu Zirtirtu tihna a ni), khawiah nge i awm?" an ti a. Anin an hnenah, "Lo kal ula in hmu ang," a ti a"

Johana 1:38-39

Tisa duh dan a thih hunah, duh tur dik a lo chhuak thin. "Chu mi ni chuan a hnenah an awm reng a." Hei hi mi tam tak kan awm dan a ni. Hun rei lo te chung Ama kiangah kan awm a, chutah ni tin nun lungkhamnaah kan harh leh a. Chutianga lungkhamna rilru a lo harh tawh chuan, A hnen atangin kan peng bo leh thin a ni. Kan nun peng tinah, engtik lai pawhin Isua kiangah kan awm reng thei a ni tih kan hriat a pawimawh.

"Johana fapa Simona i ni, Kiphaa an vuah ang che" (1:42). Kan nunah chapona te, mahni induh tawkna te, leh mahni hmasialna te kan nawh reh tawhna laiah chauh Pathianin kan hming thar a ziak thin. Mi thenkhat chu thlarau sentüt vei ang maiin, kan hming thar chu kan nun peng thenkhatah a lang zeuh zeuh chauh va. Kan nun peng thenkhatah chuan kan lang mawi viau a. Kan rilru put hmang a fuh tum chuan, mi thianghlim ber ang hialin kan lang a; mahse chutianga rilru kan put loh lai chuan belh chian chi kan ni leh hauh si lo. Isua zuitu dik chu a nun peng tinah a hming thar a inziak a - a hmasialna te, chapona te, leh mahni induh tawkna te chu nawh rehin a awm tawh a ni.

Chapona chu mahni inpathianna sual hi a ni a. Hemi kawngah hian mi thenkhat chu pharisaite ang ni lovin, chhiahkawntute ang kan ni a (Luka 18:9-14). "Kei te chu mi thianghlim ka ni ve hleinem" tia mahni insitna thu kan sawi hian, Pathian kan sawichhiatna a ni daih thei a ni. "Ka chak lo va, beisei bo ka ni a, Krista Kraws tlannain min khawih phak ve lo" tia Pathian i chona a ni thei. Eng vangin nge mi thianghlim i nih loh? Mi thianghlim nih i duh lo emaw, Pathianin mi thianghlimah a siam thei lo che nia i hriat vang emaw a ni ang. Hei hi ngaih dan dik lo a ni a, Pathian chuan chawp leh chilhin Amah nena leng dun turin a siam thar thei che a ni! Isuan, "...a hnênah kan lo kal ang a, a hnênah kan awm reng ang" a ti a, Amah leh A Pa chu kan hnenah an lo thleng dawn a ni (Johana 14:23). I nunah ramri kham lo la - Isua chu i tan engkima engkim ni rawh se. Tichuan, ni khat atan mai ni lo, chatuan atan Ama hnenah a hruai ang che.

June 13

A hmun thlen

“...lo kal la, mi zui ang che” Luka 18:22

Mi mal duh zawng thihsan a, inpumpekna thianghlim nena nun. Isua hnen kan panna kawnga min daltu lian ber pakhat chu mi mal zia chhuanlama kan hmang thin hi a ni. Kan mi mal pianken leh châk zawngte chu Isua hnen thleng lo tura min daltuah kan hmang thin. Amaherawhchu Isua hnen kan thlen meuh chuan kan mi mal zia chu a dah pawimawh ber lo tih kan hria a. Kan theihna leh thiamnate hi Pathian hnena hlen thei niin kan inhria a, mahse kan ta a nih miao loh avangin kan hlan thei ngawt lo. Pathian hnena hlan theih thil pakhat chauh kan nei a, chu chu a duh anga min kai hruai tura A hnena thuneihna hlan hi a ni (Rom 12:1 en la). Pathian hnathawh apiang chu a puitlin zel avangin, i nunna chungathuneihna A hnenah i hlan phawt chuan a tithianghlim ngei dawn che a ni. Pathian mi thianghlim chu Isua Krista hnenah a inhlan famkim tawh avangin a chhungrilah *thil nung* a awm a, chu chu chhinchhiahna a ni. Mi thianghlim nunah chuan Tuichhunchhuah a awm a, chumi atang chuan nun thar a lo chhuak thin. Pathian Thlarau chu Tuichhunchhuah, eng lai pawha tui thianghlim pe chhuak thin a ni. Mi thianghlim chuan a nun duangtu chu Pathian a ni tih a hria a; chuvangin a phunnawi ngai lo va, insûm lovin Isua hnenah a inhlan zawk thin. I tawnhriatte mi dang hnenah barh luih tum lo la, Pathianin thil thar a tihsak che ang bawkin, mi dang nunah pawh a tharin A che ang tih pawm tur a ni.

Isua hnenah engkim i hlan a, “Lo kal rawh” a tih hunah i kal chuan, nangmah kal tlangin mi dangte hnenah, “Lo kal rawh” a ti chhunzawm zel ang. Isuan, “Lo kal rawh” a tih chu i nunah a thangkhawk dawn a ni. Engkim kalsana Isua zuitu nunah chuan heng thilte hi a thleng thin. A hnenah ka kal tawh em? Tunah ka kal duh em?

June 14

Che chhuak rawh!

“Keimahah awm reng rawh u...” Johana 15:4

Tumruhna chungchang. Krista Krawsa tlanna avangin Isua Thlarau chu ka chhungah dah a ni tawh a, chumi thlarau duh dan chu engkimah ka tawmpui theih nan ka rilru ka siam rem a ngai a ni. Pathianin tihluinhnain Isua rilru min puttir dawn lo va, keimah ngeiin ka thawh chhuah a ngai ang. “Ngaihtuahna tinreng Krista thu awihna salah” ka hruai a ngai a ni (1 Korinth 10:5). “Keimahah awm reng rawh u” - ngaihtuahnaah, sum leh paiah, hringnun peng tinah. Kan nun hi hmun zim teah, fel taka inrem a ni si lo va.

Amah nen kan inpawlna a dal ang tih chhuanlama hmangin, ka nuna Pathian hnathawhna tur ka dal em? A nepin a va chapothlak em! Ka dinhmun chu eng pawh ni rawh se, tawngtai inkhawm laia Isuaa ka awm ang bawkin, eng dinhmunah pawh Isuaah ka awm thei a ni. Kan Lalpa chu a chhungril nun a thianghlim a, chuvangin khawiah pawh awm se Pathian nen an inpawl thei a ni. Amahin a awm dan tur a thlang ngai lo va, A Pa ruahmanna leh kaihhraina zuiin tlawm takin a inphahhniam thin. Kan Lalpa nun hahdamzia kha han ngaihtuah teh! Keini chuan kan nunah Pathian kan hahdamtir thei lo va. “In nunna chu Pathianah chuan Krista hnenah thuhrukin a awm si a” tih a, nun thuhruk hahdamna kan nei lo a ni.

Kristaa awm reng thei lo tura tibuai thintu che han ngaihtuah teh. “Ni e, Lalpa, minute khat chauh - hei hi tih a la ngai. Hei hi ka zawh veleh nangmahah ka awm ang, emaw, tun kar a zawh hnuah. Lalpa, chutih hunah chuan nangmahah ka awm ang” kan ti a. Che chhuak nghal rawh - tunah amahah awm nghal rawh. A tirah chuan amaha awm turin beih fe a ngai ang a, mahse i chhunzawm zel ang a, i nunah a bet tel ang a, tum lo pawhin amahah i awm reng tawh ang. Tuna i awmna hmunah a ni emaw, nakina i la awmna tur hmunah a ni emaw Isuaa awm turin duhthlanna siam ang che.

June 15

Che chhuak rawh!

“...in rinnaah chuan thatna telh ula...” II Petera 1:5

Dawngdahna chungchangah. Pathian nungchang tawmpuitute kan ni tawh a, taimakna tinreng nen Pathian anna zia nei turin kan bei tur a ni (1:4-5). Kan nunah ze tha apiang kan telh ang. Mi tu mahin nungchang tha an pianpui lo va; chher chhuah a ngai a ni. Ze chin than nei saa piang kan ni lo - Pathianin nun thar min pek milin Pathian anna zia chin thanah kan nei tur a ni. Pathian mi, famkim tawh, entawn tlak hlih hlih angin kan inlantir tur a ni lo va, Pathian khawngaihna thiltihtheihzia lanchhuahtirtute kan ni zawk tur a ni. Hun ninawm hi nunze dik fiahna a ni a; hun nuam leh ropui chauh kan beisei chuan, chu chu thlarau lam hmasawmna kawnga daltu lian tak a ni ang. “Isuan...inhrukna puan a la a...zirtirte ke a sil ta a...” (Johana 13:3-5).

A chang chuan êngin min chhun lo va, thil phurawm kan tawng lo va, ni tin nuna kan thil tawn pangngai chauh lo chu eng mah thil thleng a awm lo va. Heng hun narante hi Pathianin A inpuanna ropui min pek karlaka min venhimna zawk a ni a. Eng lai pawha hun hlimawm pe reng tur chein Pathian beisei lo la, Pathian thiltihtheihna nena ni tin nun pangngai pal tlang zir zawk ang che.

He laia Peteran ‘telh’ a tih hi harsa kan ti hle thin. “Nuamsa taka min siam reng turin Pathian kan beisei lo” kan ti a, mahse a rukin kan beisei si a! Thil ho te anga langah pawh hian Pathian khawngaihna hmuh tur a awm zel a ni tih ka hriat a tul. Mawhphurhna a nih vang hrim hrim ni lovin, Pathianin ka nun hi a duang mek a ni tih rinna avang zawkin ka mawhphurhna ka hlen chhuah chuan, thu ka awih veleh Krista Kraws tlanna ropui avangin Pathian khawngaihna ropui chu a pumin ka ta a lo ni ang.

June 16

I nun i hlan phal em?

“Mihringin a thian aia a nun a paih aliama hmangaihna nasa zawk tuman an nei lo...thiante ka ti tawh zawk ang che u...” Johana 15:13,15

Isuan A atana thi turin min sawm lo va, A tana ka nun hlan turin min sawm zawk a ni. Petera chuan a Lalpa hnenah, “Nangmah avangin ka nun ka paih ang” a ti a, a rilru tak taka sawi a ni (Johana 13:37). Inpekna rilru atangin a sawi a ni thei. Inpekna rilru atang chuan mawhphurhna rilru a lo chhuak thin a; chuvangin, Peteran a tih ang hian kan ti ve thei lo a nih chuan a paw hle ang. “Ka tan i nun i hlan dawn em?” tiin Lalpan a zawt tawh che em? (Johana 13:38). Pathian kohna chhâng tura tûk chhuaka inhlan aiin thih mai hi a awlsam daih zawk a ni. Eng ropui tak hmu reng tura siam kan ni lo va, mahse chumi êng hnuaiah chuan ni tin kal tur kan ni. Isua nunah êng ropui tak a lo lan hun tum khat chauh a awm a, chu chu Hmel danglamna tlang kha a ni a. Chumi hmunah chuan a wavi hnihna atan Amah intitlawmin, ramhuai thuneihna ruamah chuan a rawn chhuk thla leh a (Marka 9:1-29 en la). A Pa duh zawng ti turin kum sawmthum chhung a nun a hlan a. “He miah hian hmangaihna engnge a nih kan hria, amah chuan kan tan a nunna a pek tak avangin; keini pawhin unaute tan kan nunna kan pe ve tur a ni” (1 Jn 3:16). Kan mihrinna zia nen a inmil thei lo a ni.

Isua thian ka nih chuan, Ama tan urhsun takin, tumruhna nen ka nun ka hlan tur a ni. Hei hi thil harsa tak a ni a, a harsa hi a lawmawm thung a. Kan tan chhandamna chan chu a awlsam a, mahse Pathian tan a man a to hle a ni. Chumi chhandamna kan nuna lanchhuahtir chu a harsa hle thung a. Pathianin mihring a chhandam a, Thlarau Thianghlimin a tikhat a, “Tunah chuan i nunah thawk chhuak la, i chhehvela thil awmten rinawm lo turin thlem che mah se ka lakah rinawm ang che” a ti a ni. Isua chuan, “...thiante ka ti tawh zawk ang che u” a ti. I Thian tan chuan rinawm la, khawvela i nunah hian A zahawmna a innghat a ni.

June 17

Mi dang sawisel lo tura fimkhur

“Sawisel suh u, sawisela in awm loh nan” Matthaia 7:1

Mi dang sawisel chungchanga Isua zirtirna chu a tawi hle: “Sawisel suh” tih a ni mai. Kristian tam tak hian mi dang sawisel hi kan ching fo thin. Insawisel hi mihring ze pakhat a ni a, mahse thlarau ramah erawh chuan eng atan mah a tangkai lo. Sawiselna chuan kan sawisela chu a tichhia a ni. Sawisel hna thawktu tur chu Thlarau Thianghlim a ni a, mi tina lo leh hliam lovin an nuna dik lo lai a kawhmuh thei. Mi dang sawiselna rilru pu chungin Pathian nen a inpawl theih loh va. Sawisel duhna rilru i put chuan i vin a, phuba lak i ching a, i nun a rawng a, mi dang aia chungnung nia inhriatna rilruin i inhnem a, i infak thin. Isua chuan a zirtirte chu mi sawisel ching lo turin a hrilh a. Hemi zia hi chawp leh chilha neih thut theih a ni lo va, zawi muanga neih chi a ni. Mi danga aia chungnung zawk nia inhriatna lakah eng lai pawhin i fimkhur tur a ni.

Isuan kan nun hi chik takin min thlir a, lo inhliakhuh theih a ni lo. Mi dang mitah hmawlh te kan hmuh chuan, keima mitah khanchhuk a awm tihna a ni (7:3-5). Mi dik lohna ka hmuh ang apiang chu Pathianin keimahah a hmu ve a. Mi ka sawisel apiangin, keimah thiam loh ka inchantir a ni (Rom 2:17-24 en la). Mi dang nun tehin buai reng lo la. Mi nunah kan hriatpui loh thil a awm a ni tih hriat reng tur. Pathianin kan thlarau nun a tihthianghlim tawh chuan chapo theih a ni tawh lo va. Pathian khawngaihna azarah mahni kan inhriat chian hnuah chuan, mi dangte nunah kan buai tawh lo.

June 18

Isua lam thlir reng rawh

“Petera chu lawng ata a chhuk a, Isua hnen lam panin tui chungah chuan kein a kal a. Nimahsela, thli tleh chu a hmu hin a hlau va...” Matthiaia 14:29-30

Thli a tleh nasa hle a, tuifawn pawh a sang a, mahse Peteran a tirah a hmu lo. Ngaihtuah pawh a ngaihtuah lo va; A Lalpa chauh a hmu a, Amah chauh thlirin tui ah a kal a ni. Amaherawhchu a chhehvel thil a ngaihtuah a, chu veleh a pil nghal a. Tuifawn chungah chauh ni lovin, tuifawn hnuaiah pawh kal turin kan Lalpan a tanpui thei lo vem ni? Thei teh meuh ang, mahse Peteran Lalpa Isua a thlir reng loh chuan tih ngaihna a awm lo a ni.

Pathian thlir chungin kan pen chhuak a, mahse ngaihtuahna dang a lo lut a, kan pil thin. Lalpa i hriat chian tak zet chuan A hnathawh dan i hriat kher a tul lo. I chhehvela awm harsatnate chu a tak ni ngei mah se hawisan a tul a; chuti ni lova harsatna lam i thlir tlat chuan Isua hmel i hmu thei lo thin a ni. Chutah chuan, “...engah nge i rinhlelh le?” tiin a zilhhau che a (14:31). I chhehvelah eng pawh thleng se, Isua hmu zel la, Amahah inngat tlat ang che.

Pathian thu i hnenah a lo thlen tawh hnuah i sawi nawi a nih chuan, i tan a tawp nghal ang. “Min be tak tak em le?” tiin zawt buai suh. I nun thâp nghal la - insum lovin, engkim chân huamin - i nihna zawng zawng Amah bel rawh. A aw i hnenah engtikah nge a lo thlen ang i hre lo; mahse Pathian hriatna a lo thlen hunah chuan, Chiang lo tak pawh ni sela, mahni inphatin, A hnenah engkim hlan ang che. Mahni inphatna famkim leh inhlanna famkim atangin chauhvin Amah i hre thei ang. Vêngthâwng hauh lovin, engkim chân huam la, A aw chu i hre fiah dawn a ni.

June 19

Inpekna nung nena rawngbawl

“...nangin kei mi hmangaih em?...Ka beramte enkawl rawh”

Johana 21:16

I ngaih dan mila ring thar siam turin Isuan a ti lo che a, A beramte enkawl turin, Amah hriatna kawnga chawm lian turin a ti che a ni. Isua Kristan rawngbawlina a tih chu Ama tana thil kan tihsakte ni lovin, Amah nena inlaichinna zawk hi a ni a. Zirtir nih hi Isua Krista tana inpeknaah a innghat pumhlum a, rin dan bil emaw doctrine-ah emaw a innghat lo. “Tupawh ka hnena lo kal chuan, a pa te, a nu te, a nupui te, a fa te, a unau te, a farnu te, ama nun nen lam pawh a huat loh chuan ka zirtir a ni thei lo vang” (Luke 14:26). Hetah hian Isua lama tang, Amah zui tura nawr luihna emaw hnialkhan emaw a awm lo va, “Mi zuitu nih i duh chuan, ka tan chauh i inpe tur a ni” a tihna a ni. Pathian Thlarauvin mi a khawih tawh chuan, “Tunah chuan Isua ka hmu ta!” a ti thin a - chu chu inpekna lo chhuahna hnar a ni.

Tun lai hian rinna aiin *doctrine* rinna kan dah lian a, chuangin Isua Krista tana inpe chu tlem te chauh an ni a, mahni thupui buaipuiin mi tam tak chu an hmanhlel a ni. Isua tana rinawm kan duh lo va, A hnaah rinawm kan thlang zawk a. Vawiina mi thiamte tan hi chuan Isua Krista hi a huatthlala hle a, Thian atan chauh an duh a, thil dang atan erawh an duh lo va. Kan Lalpa chuan A Pa thu a awih a, mipui mamawh chu a dawttu a ni - chhandamna pawh A Pa thuawih rah chhuah chauh a ni. Mihring thatna atan chauh ka inpe a nih chuan, chauh hun ka nei ang a, eng hunah emaw chuan ka hmangaihna chu a chau ang a, a tlu ang. Amaherawhchu Isua Krista tih tak zeta ka hmangaih a nih chuan, miin min hnuaichhiah mah se, ka mihringpuite tan rawng ka bawlsak thei dawn a ni. Isua zuitu nun thuruk chu Isua Krista tana inpekna hi a ni a, hei hi a tlâwm êm a, pawimawh lo angin a lang thin a; mahse buh fang ang a ni a, leiah a tla a, a thi a - a lo thang lian a, a chhehvel ram hmelhmang a tidanglam hial thin a ni.

June 20

Tawngtaina atanga dinhmun inthlak

“Tin, Joba chuan a thiante pathum tana a tawngtai chuan LALPAN Joba chan chu a titha leh ta a...” Joba 42:10

Thuthlung Tharah hian tawngtaina khawngaihthlak, hrisel lo, mahni hmasialnaa khat, hmasialna avanga Pathian nena inrem duh tawngtaina a awm ve lo va. Pathian nen inremna neih ka la tum a nih chuan Krista Kraws tlanna lakah ka hel tih lantirtu a ni. Ka tawngtaini, “Lalpa, ka tawngtaina min chhang la, ka thinlung ka tiithianglim ang” ka ti a. Amaherawhchu ka duh thuin Pathian ka inrempui ngawt thei lo va; mahni tha famkimin ka insiam thei lo. Lalpa Isua Krista tlanna hi thilpek pumhlum anga ka dawn chauhvin Pathian nen kan inrem thei a ni. Pawm turin ka inggaitlawm tawk em? Ka dikna leh chanvot ka hlan ang a, mi mal tumna reng reng ka titawp ang a. A Kutah ka indah tawp ang a, chuta tang chuan ka nun chu mi dangte tana tawngtaisaktu ni thei turin ka leihbaw thei chauh ang. Tlanna ring si lo tawngtaina a tam hle a. Isua hian min chhandam dawn a ni lo va - min chhandam famkim tawh a ni. Thil tihzawh tawh a ni a, A tihzawh tawh ti leh tura dil hi Amah zah lohna a ni.

Tunah hian Isua thutiam, ‘a let za’ kha i la dawng lo va (Matthaia 19:29), Pathian Thu hriatfiahna i la nei lo a nih chuan - nun chhungril lam rawngbawlina luh chilh ang che. Joba’n a thiante pathum tana a tawngtaisak hnuah a dinhmun Pathianin a siamthatsak leh a. Chhandam tawh i nih anga i rawngbawlina lian ber chu mi dangte tana dilsak a ni a. Eng dinhmunah pawh Pathianin hung che sela, A tlanna i nunah chiang taka a lang chhuak tawh angin mi dang nuna a lan chhuah theih nan dilpui ang che. Tunah hian i thiante tan tawngtaisak nghal la, i hmelhriat apiang tawngtaisak rawh.

June 21

Chhung ril nun rawngbawlina

“... lal puithiamho...in ni si a” I Petera 2:9

Eng tin nge Lal puithiam kan lo nih theih? Krista Kraws tlanna avanga kan chanvo a nih angin hei hi kan nihna a lo ni ta a ni. Mahni inpawisa lovin, puithiam kan nihna angin tawngtai rawngbawlinaah kan lut thei ang em? “Ka nih tur ang ka ni phak em?” tia mahni chauh inbih reng mai hi Kristian hrisek lo, mahni hmasial zia a ni a, Pathian fa - nunna nei kan ni thei thin lo. Pathian nena inlaichinna dik kan neih hma loh chuan, bei hram hramin, “Hnehna ropui kan chang ta!” ti thin mah ila, tlanna ropui changtu kan nihna a lang thei reng reng lo va. Chuvangin, huai takin, insum lovin tlanna chu a famkim tawh a ni tih ring mai rawh. Mahni inlungngaihpui tawh lovin, Isua Kristan a sawi angin nung zawk la - “Zan laia i hnenrawn pantu i thian tan chuan tawngtai la, Pathian mi thianghlimte tan tawngtai la, mi zawng zawng tan tawngtai ang che.” Krista Isuaah chauh i famkim a ni tih hriaiin tawngtai la, “Lalpa, ka theih tawp ka chhuah ve a; khawngaihin min ngaithla ang che” tiin tawngtai ngai suh.

Mahni chauh inngaihtuahna zia atang hian engtikah nge Pathianin min tihzalen ang! Mahni inhua ila, Pathianin kan nihna dik min hriattir pawha mak ti lo khawpin mahni inhua ang u. Kan tlin lohzia hi hriat phak rual loh khawpa thuk a ni a. Pathian nena kan inrem theihna chu hmun khatah chauh a ni a, chu chu Krista Isuaah a ni. Chuta kan awm tawh chuan, he chhungril nun rawngbawlinaah hian kan theihna zawng zawng nen kan lut tur a ni.

June 22

Sawiselna chungchanga dan danglam ngai lo

“In sawisel ang bawkin an sawisel ang che u; in tehna ngai bawkin an tehsak leh ang che u” Matthaia 7:2

Hei hi ngaih dan uchuak a ni lo va, Pathian chatuan dan a ni. Mi i sawisel dan ang chiahin an sawisel ang che. *Beih let leh thungrulh* hi thil hrang a ni a. Isua chuan thungrulh hi mihring nun phung a ni a ti - “in tehna ngai bawkin an tehsak leh ang che u.” Mi dang tlin lohna hriat kawngah i fing hle a nih chuan, chutiang bawk chu i chungah a thleng ve ang. I pek ang chu i dawng let ang. Hemi chatuan dan hi Pathian lalthungthleng atanga lo chhuk thla a ni.

Rom 2:1 chuan mi kan sawiselnaah chuan keimahni ngei pawhin thiam loh kan chang a ni tih chiang lehzualin min zirtir a. Pathian chuan kan thiltih chauh ni lovin, kan rilru pawh a en thin. Bible thu hi kan awih tak tak lo ni te pawhin a hriat thin. Mi kan sawiselnaah chuan thiam loh kan chang ve bawk a ni tih kan ring tak tak em? Mi dang nuna lemchanna, bumna leh tih tak tak lohna kan hmuh theih chhan chu, hengte hi kan thinlungah a awm ve reng vang a ni. Mi thianghlim chuan inngaitlawm takin, “Ni e, heng thil tha lo zawng zawng hi, Pathian khawngaihna dawng lo ila chu, kei pawhin ka ti ve thei vek a. Chuvangin sawisel thei ka ni lo” tiin a sawi thin .

Isua chuan, “Sawisel suh u, sawisela in awm loh nan” a ti a (Matthaia 7:1). “I sawisel chuan, i tehna ang chiahin an teh ve ang che” a tihna a ni ber awm e. Keini zingah tu nge Pathian hmaah dingin, “Ka Pathian, mi dangte chungah ka tih angin ka chungah ro rel ang che” tia tawng ngam ang? Mi dang kan teh angin Pathianin min teh ta sela, hremhmunah kan kal ngei ang. Amaherawhchu Pathianin min tehna chu Krista kraws a lo ni si.

June 23

Lungngaihate nei mi

“Ani...lungngaihate nei mi leh natna hre mi a ni a” Isaia 53:3

Kan Lalpan lungngaihna a hriat ang emin keini chuan kan hre lo. Kan tuar a, kan pal tlang a, thuk taka hriatna kan nei lo. Mihring finna atangin engkim kan thlir a: miin amah a inkhuahkhirh a, a inzir fin chuan, Pathian anna a nei thei ang kan ti thin. Amaherawhchu kan kal thui deuh va, kan nunah hian sual a ber reng a ni tih kan hre chhuak a, chu chuan kan ngaihtuahna leh ruahmanna zawng zawng a tibuai thin. Sual avangin kan ngaihtuahna chu rin tlak loh, thunun theih loh, mumal lo a lo ni.

Sual hi mihring nuna thil awm tak tak a ni tih kan hriat a ngai a, tlin lohna satliah a ni lo. Sual chu Pathian laka helna a ni a, kan nunah hian sual emaw Pathian zawk emaw a thih law law a ngai a ni. Thuthlung Tharah chuan hei hi chiang takin kan hmu nghal a - sualin ka nunah ro a rel chuan, Pathian nunna keimaha awm chu tihmihin a awm a; Pathianin ro a rel chuan, sual chu tihhlumin a awm ang. Hei hi thu bul, engkim intanna chu a ni. Sual a lo puitlinin Isua Krista chu krawsah khen behin a awm phah a, chutiang bawkin sual kan vulh len chuan keimahnia Pathian nunna awm hi a tihlum ang. Sual hi a awm ngei a ni tih kan pawm ngam a tul. Isua Krista khawvela a lo kal chhan chu sual vang a ni a, mihring nuna lungngaihna leh tahna pawh hi sual hmang chauhvinn a hrilhfhah theih a ni.

June 24

Sual hriat chian

“...tun hi in chet hun a ni e, thim thuneihna nen” Luka 22:53

Sual kan hai der a, kan hriat duh tlat loh chuan mihring nunah chhiatna tinreng a thlen thin. Mihring i nih angin thil tha, ropui tak tak i sawi thei a; mahse mihring i nihnaah vek chuan heng thil tha zawng zawng bawhchhetu hi a awm tho si a. Mihringah hian huatna leh dik lohna, mahni hmasialna a awm a ni tih i pawm duh tlat loh chuan, sualin i nun a beih hun che, “Tih ngaihna a awm lo a nih hi” tiin inremsiamna neihpui i la tum mai ang. Tunah hian ‘thim thuneihna’ a awm a ni tih i hria em? Sual nih inhriatna nei turin i nunah hmun i kian duh lo zawk em ni? Mi dang nena in laichinnaah sualin hna a thawk reng a ni tih i hmu thiam tawh em? I la pawm thiam lo a nih chuan, rei lo teah thangah i awk ang a, sual nena inremsiam a la tul ang. Amaherawhchu sual takzia hi i pawm a nih chuan, a hlauhawmzia i hre nghal ang a, “Sualin thil a khawih pawi theihzia ka hria e” i ti ang. Sual nih inhriatna hian mihring inlaichinna a tichhe ngai lo va, hriat lohva sualin hna a thawh reng erawh chuan engkim a tichhe thin. Sual hai der lo turin fimkhur ang che.

Isua Kristan mihring mizia a ring ngai lo va, chutih rualin a rilru a kha lo va, mi a ringhlel ngawt hek lo; mihring mizia A tidanglam thei a ni tih a hre Chiang em em a ni. Miin pawu a khawih loh vang ngawtin a him lo va, a nunah thianghlimna a neih chauhvin a him thin a ni. Pawisawi lo nih kan tum ringawt tur a ni lo va, Pathian hmuha thianghlim leh tha nih kan tum zawk tur a ni ang. Pawisawi lo nih ringawt chu naupang zia a ni. Sual hi a takin a awm ngei a ni tih miin a pawm theih tlat loh chuan, chu mi chu a demawm hle a ni.

June 25

Lungngaihna meipuia kara mahni inpawm thiam

“...engnge ka sawi ang aw? ‘Ka Pa, he mi hun lakah hian mi chhandam rawh,’ ka ti ang em ni? Engpawh ni sela, he mi tur hi, he mi hun thleng hi ka awm chhan a ni. Ka Pa, i hming chawimawi rawh” Johana 12:27-28

Pathian mi thianghlim ka nih angin, lungngaihna leh harsatna tawk lo turin ka tawngtai tur a ni lo va, Pathianin min siam ang ka nih zel theih nan lungngaihna meipui karah pawh min veng reng turin ka tawngtai zawk tur a ni. Kan Lalpa chuan Amah a inpawm a, A dinhmun leh A tih tur chu lungngaihna meipui karah pawh a pawm a ni. Hun harsa ata chhanchhuahin a awm lo va, hun harsa karah chhanchhuahin a awm a ni.

Lungngaihna awm lo se kan ti a, mahse a awm si a; chuvangin kan pawm a, meipui karah pawh kan inpawm thiam a ngai a ni. Lungngaihna kan hêl a, kan hmachhawn duh loh chuan kan mawl vang a ni ang. Lungngaihna hi mihring nuna thil Chiang ber pakhat a ni a, awm lo tura duhin awmzia a nei lo. Sual, lungngaihna, leh tuarna te hi a awm a; Pathianin a awm a lo phal mai hi a tvisual a ni kan tih a thiang lo.

Mihring nuna ze pawnlang chu lungngaihna hian a tichhia a, mahse mi zawng zawngin an that phah vek lo. Tuarna hian mahni inhriatchianna min siamsak thei a, min tichhe thei bawk. Hlawhtlinnaah chuan mi a chapo va, amah a inhre thei lo. Ni tin nun a pangngaia kal rengah mi a inhriat chhuah theih loh va, phunnawina a thlen zawk thin. Chu chu Bible-ah leh kan ni tin nunah pawh a dikzia kan hmu a ni. Lungngaihna meipui kal tlang a, mahni mahni inhriatchianna nei tawhte chu an hriat em em a; harsatna i tawh hunah pawh chutiang mi chu pan la, an lo tanpui thei em em ang che. Amaherawhchu miin lungngaihna meipui a la pal tlang loh chuan, mi dangte hmuhsit a ching a, a zah lovang che a, i tan hun a nei hek lo vang a, a hawisan ang che. Lungngaihna meipui pal tlanga mahni i inhriat hnuah chuan, mi dangte tana ei tur petuah Pathianin a hmang dawn che a ni.

June 26

Tunah ngei Pathian khawngaihna rinchhana nun

"Tin, Pathian khawngaihna chu sawtpui lova in hmuh lohna turin, amah thawhpuiin ka ngen chiam a che u" II Korinth 6:1

Nimina khawngaihna i chan kha vawiin atan a tawk lo thei. Khawngaihna chu Pathian duhsakna luangliam a ni a, i mamawh dan ang zelin a awm reng dawn a ni tih i ring ngam tur a ni. "...nasa taka chhelnaah te, hrehawmnaah te, neksawrnaah te, hnawhchepnaah te..." - kan dawhtheihna fiaha a awm lai hunin Pathian khawngaihna kan dawng reng ang (6:4). Pathian khawngaihna rinchhan kawngah i hlawhchham em? "Hemi harsatna hi chu kan pal liam mai ang" tiin nangmah i inhnem chawp em? Pathian hnena tawngtai a, A tanpuina dil thu a ni lo va - tunah ngei hian Pathian khawngaihna i chang thei a ni. Tawngtaina hi rawngbawl tura inbuatsaihna angah kan ngai thin a, mahse Bible-ah chuan chutiang a ni lo. Tawngtaina chu Pathian khawngaihna rinchhana a ni a. "Tawngtai tura hun kan neih hma chu he thil, min tibuaiteu hi ka tuar ngat ngat mai ang" tiin ngaihtuah suh. Tunah tawngtai nghal la, i mamawh hunah ngei hian Pathian khawngaihna chu chang nghal rawh. Tawngtaina hi Kristian nun phung pangngai, ralthuam tha ber a ni a; Kristian nuna tel ve a ni mai lo.

"...vuaknaah te, lung in tannaah te, buainaah te, thawhrimnaah te..." (6:5) - heng zawng zawngah hian Pathian khawngaihna chu chakna i lakna ni sela, nangmah kal tlangin mi dangten Pathian thiltih mak an hmu dawn a ni. Tunah A khawngaihna dawng nghal la, nakin atan khek suh. Thlarau lam tawngkama pawimawh em em chu 'tun' hi a ni. I nunah eng pawh tawk la, Pathian khawngaihna chu dawng zel la. Pathian khawngaihna i hip chhuak tawh a nih chuan, mi dang hmaa tihtlawmin awm mah la, chu Khawngaihna chauh lo chu thil dang reng i nunah a lang lo vang.

"...eng mah nei lo angin..." Eng mah khek suh. Inleihbua la, i neih that ber chu pe la, retheiin awm reng rawh. Pathianin hausakna a pek che chu kawmpui suh ang che. "...mahsela engkim ngah siin" - rethei si, hnehtu ni bawk si nihna a ni.

June 27

Pathian chhanchhuahnain min hliahkhuh

*“...Chhan chhuak tûr chein i hnênah ka awm e, Tih hi
LALPA thu chhuak a ni” Jeremia 1:8*

Pathianin Jeremia chu a chhan chhuak dawn a ni tih a tiam a - “...i nun chu i chhanhim ang..” (Jeremia 39:18). Hei hi Pathianin A fate hnena a thutiam a ni. Khawi hmunah pawh min tir se Pathian chuan kan nun a humhim dawn a ni. Kan thil neihte leh hausaknate chu kan ngai pawimawh lo vang a, heng thilte hi chu nghet lo takin kan vuan ang. Chutiang a nih loh chuan kan thlaphang ang a, kan rilru a na ang a, kan lungngai ang. Pathian chhanchhuahnain min hliahkhuh erawh chuan thil thlir dan kan thiam dawn a ni.

Tlang chungka Isua thusawiah khan keini hi Isua Krista palaite kan ni tih a lang a, chuvangin mahni tana buai hman kan ni lo. Isua hian, “Dikna i chan leh chan loh lam ngaihtuah suh” a ti a ni ber a. Mahni tana rorelna dik kan zawn chuan Krista hnen atangin kan peng tihna a ni a. He khawvelah hian rorelna dik hmuh inbeisei lo la, nangmah erawh chuan dik takin ro rel ang che. Dikna kan beisei tlat chuan kan phun ang a, mahni kan inkhawngaih ang a, “Hetiang hian engati nge ka chungah an tih?” tiin kan phun ang. Isua Krista tana kan rinawm erawh chuan, eng pawh tawk ila lungkham a ngai lo va. Isua hian, “Ti tura ka hrilh che u kha rinawm takin ti zel ula, in nunna ka venghim ang. Nangmahniin invenhim in tum erawh chuan, Ka chhanhimna atangin in inla chhuak tihna a ni ang” a ti a ni. Hemi thuah hi chuan kan zinga inpekna sang ber berte pawh hi ring lo mi ang chauh an ni thin. Kan mimal remhriatna chu lalthutthleng kan luahtr a, Pathian hming kan puttir a. Kan thinlung zawng zawnga Pathian ring lovin, mahni hriatnaah kan innghat zawk thin a ni (Thufingte 3:5-6).

June 28

Pathianin nghet taka a chelh

“Krista mi man chhan chu ka man thei dah law maw,” tiin a umin ka um zawk a ni” Philippi 3:12

Pathian tana thawhsaktu nih hi zuam tur a ni lo va; mahse Pathianin a ko tawh che a nih chuan “ding leh veiah” peng lo la (Deuteronomy 5:32), i peng a nih chuan i chung a pik dawn a ni. Keimahniin kan thlan avanga Pathian rawng bawl kan ni lo va, Amah Pathianin min ‘man ngheh’ vang zawk a ni. Chutianga min man tawh chuan, “He hna hi ka tih chi a ni lo ve” kan ti ngai lo. Thu i hril dawn pawhin nangma duh zawng i hril ngawt lo va, Pathianin a pe zawk thin che a ni. Nangma testimony sawi tur ni lovin, Chanchin Tha puang tura koh i ni. Kristian zawng zawngin Pathian thutak an puang tur a ni a; mahse thuhiril rawngbawlna chungchangah erawh chuan, thu hril tura Pathianin mi a kohte chu nghet takin Amah ngeiin a chelh thin a ni. Chutiang dinhmunah chuan i ding tawh ngei em?

Pathian Thu hi a firin, pawlh dal lohvin kan puang tur a ni. Pathian thuah kan rinawm tlat tur a ni a; mahse mi dangte nena kan inlaichinnaah chuan mi thianglim, van mi angin kan awm tur a ni lo va, mi soal Pathian khawngaihna a chhandam kan ni tih kan hre reng tur a ni.

“Unaute u, manah ka inngai lo. Amaherawhchu he thil pakhat hi ka ti thin - hnung lama thil awmte chu theihngilha, hma lama thil awmte chu banin, Krista Isuaa Pathian chung lam koh chhan lawman hmu turin, tiam chin lam chu ka pan talh talh a ni” (Philippi 3:13-14).

June 29

Inthununna khawng ber

“Tin, i kut ding lamin a tihtluk che chuan, tan la, paih daih rawh; i taksa apuma Gehenna-a kal ai chuan, i taksa peng pakhat boral chu i tan a tha zawk a ni” Matthaia 5:30

Isuan mi zawng zawngin an kut ding lam tan rawh se a ti lo va, Amah nena in len dunnaah “i kut ding lamin a tihtluk che chuan” a ti a ni. Thil paw lo tam tak a awm a, mahse Pathian hnenah i inpe pumhlum dawn a nih chuan a paw thei si a ni. I kut ding lam kha i thil neih hlu berte zinga pakhat a ni a, mahse Isua chuan Amah nena in inzuina kawngah a tibuai dawn che a nih chuan “tan la” a ti a ni. Hetiang ema inthununna khauh hi mihring *history*-ah a la awm ngai lo.

Pathianin siamtharna hmangin i nun a tihdanglamsak che a, thlarau piantharna hmangin nun thar a pe che a, a tir lamah chuan i nun chu hliam tuar ang maiin a awm ang. Thil tam tak tih ngam loh, i tana sual ni tur a tam em em a, nangmah hrechiantgute pawhin sual a ni e tia an pawmpui tur che tam tak a awm ang. Amaherawhchu thlarau mi ni lote chuan, “Hei hi eng nge a pawina? I va han mak em em ve!” an ti ang. Mi thianghlim reng reng a tirah an nun hliamin a awm vek a; hliam nei miah lova mihring mit hmuha mawi nih ai chuan, hliam nei chung a Pathian mit hmuha mawi nih chu a tha zawk a ni. Mi dang tana paw lo, nangma tana paw si thil tam tak lakah Isua Kristan A Thlarau hmangin a hum ang che a. Amaherawhchu, nangmah i inserhna chu mi dang sawiselna atan hmang suh ang che.

Kristian nun chu hliama awm nun a ni hmasa phawt a, mahse chang 48-ah Isuan nun famkim entirna min pe leh a - “Chutichuan, in Pa vana mi a tha famkim angin in tha famkim tur a ni.”

June 30

Tunah ti rawh!

"I khingpui chu kalkawnga in kal dun laiin rem thuai rawh" Matthaia 5:25

Hemi changah hian Isua Kristan dan pawimawh tak a zam a, "I tih tur chu tunah ti nghal rawh. Rang takin ti la. I tih loh chuan, a thing let ang che a, i tlak hma loh chu i chhuak lo vang a (5:26), i na ang a, i lungngai ang a, i hrehawm ang" tiin. Pathian dante chu tihdanglam theih a ni lo va, pehhel theih a ni hek lo. Isua zirtirnate chuan kan thinlung chhung ril ber a chhun tlang a ni.

Ka khingpuite chuan ka laka an bat an tlak ngei tur a ni tih ngaih dan hi mihring zia a ni a. Amaherawhchu Isua chuan, ka khingpuite chu an laka ka bat ka tlak ngei tur a ni a, ka tlak loh chuan ka tan a pawih hle thei a ni tiin min zirtir. Kan Lalpa thlirna atang chuan, miin min bum emaw bum lo emaw a pawimawh lo va, mi dang erawh ka bum tur a ni hauh lo. Ka dikna chanvo ka hmachhuan tlat nge, Isua thlirna tawmin mi dangte hnena ka bat chu ka tlak dawn?

Rang takin ti rawh - tunah hian rorelna hmaah inlan nghal rawh. Thlarau leh thatna dan thuah chuan, tunah i che nghal tur a ni. I chet loh chuan, dan rual lohvin a let zawngin a thawk ang a. Pathian chuan a fate chu bawlhhlawh kai lo, thianghlim, vur aia var ni turin a duh a, A thu kan awih lohna lai a la awm a nih chuan, hmanrua eng pawh hmangin A Thlarauvin thuawihna kawngah min hruai dawn a ni. Kan dikna lantir kan tum ruh hle chuan, thu kan awih lo tih lantirtu a ni ang a. Chuvang chuan Pathian Thlarau pawhin ênga awm reng turin min chah na hle a nih kha! (Johana 3:19-21 en la).

"I khingpui chu...rem thuai rawh..." Mi dang nen chiang taka in inhriat tawh hnuah, i thinlungah a chungah thinrimna i la nei cheu em? Pathian hmaah puang thuai la, ching fel rawh. Chu mi chu inrempui thuai la - tunah ti nghal ang che!

July 1

Pumpelh theih loh hremna

“Tih tak meuhvin ka hrilh a che, Pawisa te pawh i tlak kim hma loh chuan, chuta ta chu i chhuak lo hul hual ang” Matthaia 5:26

Van ramah chuan hremhmun chhe te pawh a awm a thiang lo va. Chutiingin, Pathian chuan fai, thianghlim leh dik ni tura siam che a tum ruh hle a, Thlarau Thianghlimin eng lai pawhin a bih reng che a, second khat pawh i biru thei lo vang. I dik lohna A hriattir che a, rorelna hmaa lo kal thuai turin a ko che a, mahse i kal duh lo va. Chutah chuan pumpelh theih rual lohvin hremna chu a lo thleng ta a ni. Tunah chuan “tan inah an khung” tawh che a...pawisa te pawh i tlak kim hma loh chuan, chuta ta chu i chhuak lo hul hual ang” (5:25-26). “Hei hi khawngaihna leh hmangaihna Pathian kha a ni dawn em ni?” i ti a. Pathian thlirna atanga i thlir thiam hunah chuan, hmangaih rawngbawlna ropui a ni tih i hmu thiam ang. Fai, bawhlhlawh kai lo leh hmelhem lo ni turin Pathianin a chher chhuak dawn che a, mahse chumi a tih hma chuan i zia dik tak inhmu Chiang la a duh a - mahni dikna hre ran mai i nihna kha. I zia thlak tura Pathian i remtihpui hunah, A thiltihtheihna chuan i nunah siam thar lehna hna a thawk nghal dawn a ni. Pathian chuan Amah leh mi dangte nena inrema awm turin a duh che a, chumi thutak i hriat chhuah hunah chuan nangmah khawih tur chein van atingin a ban a tisei dawn a ni. Tunah ti ngei turin i rilru siam la, “Aw, Lalpa, tunah lehkha ziah tul chu ka ziak nghal ang”, emaw, “Kha mi kha ka rem nghal ang” emaw tiin.

Isuan i duhthlanna leh i chhia leh tha hriatna hnenah thu a sawi thin a, i thluak hriat turin a sawi ngai lo. Chuvangin i thluak finna hmanga tlang chung a Isua thusawite hi i lo hnial kalh a nih chuan, i thinlungah a hlutna a chuai ang.

“Ka thlarau nunah eng vangin ka than theih loh?” tia i zawt a nih chuan - Pathian hnenah i bat i tlak tawh em tih inzawt ang che. Engtik niah emaw i la tih tho tur chu tunah ti nghal rawh. Chhia leh tha thua zawhna reng reng chu “tur a ni” tiin a zui nghal a - kan tih tur hriatnain a zui nghal thin.

July 2

Isua zuitu tan thil tulte

“Tupawh ka hnena lo kal chuan, a pa te, a nu te, a nupui te, a fa te, a unau te, a farnu te, ama nun nen lam pawh a huat loh chuan ka zirtir a ni thei lo vang. Tupawh mahni kraws pua mi zui lo apiang chu ka zirtir a ni thei lo vang...Chutiang bawkin nangni zingah hian tupawh a neih zawng zawng kalsan lo apiang chu ka zirtir a ni thei lo vang”

Luka 14:26-27, 33

Isua Krista nena kan inkarah mi dang tla zep ta sela, A thu zawm zawk turin kan Lalpa chuan min hirih a ni. Zuitu nih awmzia chu Amah kan Lalpa Isua Krista tana nung tura inpekna hi a ni a. A thuhiril leh a zirtirnaah chauh ni lovin, Amah Isua mi nung hnenah ngei kan inpe tur a ni. Kan Lalpan thupui hran a puang lo va - Ama tana rinawmna chu a thupui ber a ni. Zuitu chu Lal Isua a hmangaih avangin bawihah a inpe tur a ni a. Keini Kristian inti tam tak hi Isua Krista tan kan rinawm lo thin. Khawvela mihring tu mahin, Thlarau Thianghlimin a pe a nih chauh loh chuan, Lalpa Isua hmangaihna hi an nei thei lo. Amah chu kan ngaisang a, zahawm kan ti a, kan zah viau pawh a ni thei; mahse keimahni theihna chuan kan hmangaih thei lo a ni. Lal Isua hmangaih tak zettu chu Thlarau Thianghlim a ni a, Ani chuan Pathian hmangaihna chu kan thinlungah a chhûng lût a ni (Rom 5:5). Thlarau Thianghlimin nangmah kal tlanga Isua chawimawina hun tha a hmuh chuan, i pumin a la ang che a, Isua Krista tana inpekna mei alh chuan a tiêng ang che.

Kristian nun dik atang chuan thil thar, tun hmaa awm ngai lo a lo chhuak fo thin a. Isua ngei pawh kha a nun atangin thil thar a lo chhuak thin a, chuvangin mumal lo leh nun nghet nei lo angin an puh a, chumi an puhna chu Amah zuitute pawhin an phur ve thin. Amaherawhchu Isua Krista chu Pathian nena an inlaichinnaah chuan a mumalin a nghet a, chutiangin Kristian pawh Pathian Fapa nena an inlaichinnaah chuan a nghet tur a ni. Mi tam tak chu *doctrine*-ah an inhmang zo va, Isua Krista tana an inpek theih nan an ngaih dan neih sate chu Pathianin a tihchhiatsak a ngai thin.

July 3

Mi mal suaalna inthuahthip

“Hmui bawlhhlawh pu mi ka nih a, hmui bawlhhlawh pu mite zinga awm ka nih avângin ka chung a va pik êm!” Isaia 6:5

Pathian ka hnaih chuan, sual nih inhriatna tlânglâwn mai ni lovin, kan nuna sual bet tlatte chu chiang takin kan hmu thin. Miin, “Mi sual ka ni” tiin awlsam takin a sawi thei a, mahse Pathian a hnaih chuan chutianga sual nih inhriatna naran ngawt chu a tawk zo lo va. Sual eng emaw ber chiang takin kan hmu a, Isaia angin kan nihna chiang takin kan hre thin. Miin Pathian a hnaih chuan hetiang hian a awm thin a ni. Sual nih inhriatna vai rei ruai a awm lo va, nun peng pakhata sual eng emaw ber chiang takin a lo lang thin. A Thlarauvin kan sual min hmuhtir chuan, chumiah chuan Pathianin thiam loh min chantir a. Chumi sual min hmuhtir chu pawma kan inphahhniam chuan, chumi hnuai la awm cheu, sual tuifinriat chu min hmuhtir leh thin a ni. Amah kan hnaih phawt chuan chutianga chu Pathianin min hriattir thin.

Hetianga Thlarau avanga sual inhriatchianna hi mi sual ber leh mi thianghlim ber nunah pawh a thleng dik ve ve a. A tirah chuan miin a dai bawrh bawrh a, “Kawng ka zawh dik lohna lai ka hre lo” a ti a; a hnuah Pathian Thlarauvin chiang takin a kawhmuh thin. Isaia’n Lalpa thianghlimna a hmuh khan a hriat hmasak ber chu hmui bawlhhlawh pu mi a nihna kha a ni. “Ka ka a han dep a, “Ngai rawh, hei hian i hmui a tawk a; tichuan i khawlohna lak bo a ni ta a, i sual pawh tlenfai a ni ta,” a ti a” (6:7). Sual inhlawmkhawm chu tlenfaina mei hmanga kan ral a ngai a ni.

July 4

Pathianin a phal lo

“Intilungngai duh suh - thil tihsualah a lo tlak mai thin a ni” Sam 37:8

Kan lungngaih a, kan phun chuan rilru leh thlarauvah kan buai thin. “Intilungngai duh suh” tia sawi mai chu a har lo va, mahse lungngai tawh lo tur zia neih erawh a dang daih. “Lalpaah chuan chawl la, amah chu nghak fan fan rawh” tia sawi mai chu a har lo va (37:7), kan nunah harsatna leh natna a lo thlen erawh chuan mi dangte ang bawkin kan buai thin. A nih leh Lalpaa chawlh hi a theih tak tak ang em? “Intilungngai duh suh” tia thupek kan dawn hi, lawm ni chauh ni lovin, harsat leh buai niah pawh a hman tlak a nih si loh chuan engah mah tangkaina a nei lo tihna a ni dawn si a. Nangma nunah a hman tlak loh a nih chuan tu nunah mah a hman tlak loh vang. ‘Lalpaa chawlh’ hi i pawn lam dinhmunah a innghat lo va, Pathian nena in inlaichinnaah a innghat zawk a ni.

Lungngaihna chuan sual a hring ngei ngei a. Tlema lungngaih leh inggaihtuah hah hi keini chuan finnaah kan ngai a, mahse kan sualzia lanchhuahna a ni zawk. Lungngaih leh phunnawi chu kan duh dan anga engkim kaltir kan tumna rilru atanga lo chhuak a ni a. Kan Lalpa chu a rilru a buai lo va, a lungngai ngai lo, Ama duh zawng tihhlawhtlin tum lova A Pa duh zawng tihhlawhtlin a tum vang a ni. Lungngaih hi Pathian fa tan chuan suahsualna a ni.

I thil tawn mek kha Pathian tan pawh chin fel rual a ni lo ve tiin i thlarau a kun em ni? I ngaih dan leh suangtuahnate chu dah tha la, “Engkimtithia hlimah chuan” awm reng ang che (Sam 91:1). I rilruah eng pawh awm se i intilungngai lo vang tih Pathian hnenah hrihl la. Kan lungngaihna leh phunnawina reng reng hi Pathian tel lova ruahmanna kan siam vang a ni thin.

July 5

Pathian tel lovin ruahmanna siam suh
*"I awm dan tûr chu LALPA chungah nghat la;
Amah chu ring la, aman a ti vek ang" Sam 37:5*

Pathian tel lovin ruahmanna siam suh. Amah tel lova ruahmanna kan siam chu Pathianin a titlawh fo thin. Pathian ruahman loh thilah kan inhambuai a, Amah kan rawn lo va - kan nunah Pathian chu tel ve tur pawhin kan ngai lo fo. Amaherawhchu lungngaihna laka kan him theihna tur chuan Pathian hi kan ruahmanna zawng zawnga a pawimawh bera kan dah a ngai a ni.

Thlarau lamah Pathian kan dah hmasa a, mahse ni tin nunah erawh dah hmasak a tul lova, a rem lo niin kan hria a. Pathian kan hnaih dawn apiangin kan 'thlarau hmai kawr' vuah chawp ngai nia kan hriat chuan, engtikah mah a hnen kan thleng ngai lo vang. Kan awm angin a hnen kan pan tur a ni.

Sual lam awnin ruahmanna siam suh. Kan chhehvela soal awm hi hmuh hmaih chungah ruahmanna siam turin Pathianin min ti ang em? "Hmangaihna soal lamah a ngaihtuah lo va" (1 Korinth 13:4-5). Hmangaihna chuan soal a awm a ni tih a hmuh hmaih lo va, mahse soal lam hawiin eng mah a ngaihtuah ngai lo. Pathian hlata kan awm lai chuan, soal hi kan ruahmannaah a tel thin a, chumi lam hawi zawng hliir chuan ruahmanna kan siam thin a, kan ngaihtuahna kaihruaitu berah kan hmang thin.

Khawl khawm tum suh. Hun harsa atan tia inkhawlkhawm chiam hi Krista i rin tak zet chuan a rem lo a ni. Isuan, "In thinlung mangang suh se..." a ti a (Johana 14:1). Manganna nei reng reng lo turin Pathianin a veng dawn lo che a. "In thinlung mangang suh se" tih hi thupek a ni zawk. Ni khatah vawi za pawh tlu la, i tho leh ang a, chutiangin i ruahmanna Pathian dah hmasak zel chu ze nghetah i neih dawn a ni.

July 6

Ruahman lawk a taka a lo thlenin

“Tichuan tiau dip sa tak hmun chu dilah a chang ang a...” Isaia 35:7

Eng emaw a taka a lo thlen hmains hmathlir angin kan lo hre lawk hmasa thin a. Chu hmathlir chu a tak a ni tih kan hre tawh a, mahse keimahniah a takin a lo la thleng lo. Setanan min thlem a, tan khawh reng pawhin awmzia a nei lovin kan hria a. Kan hmathlir chu a taka chan a hnehin, zahna ruamah kan lut thin.

Mihring nun hi tlak lei hmanga siam a ni lo va,
Lungngaihna khur thuk atanga laih chhuah a ni;
Chher hriam a, hman tlak a nih theih nan
Tuarna pûma chher chhuah a ni thin.

Pathianin hmathlir min pe a, chu hmathlir chu a taka a lo chan theih nan ruamah min hruaiin min chher a. Chu ruamah chuan mi tam tak kan tlu a, kan hlawhchham thin. Pathian pek hmathlir apiang chu kan nunah a takin a thleng dawn a, kan dawh theih a ngai a ni. Pathian chuan hun awl, remchang tur a ruahman thiam em em a! A hmanhmawh ve ngai lo va. Keini kan hmanhmawh phili si a! Chu hmathlir engah chuan thil ti turin kan chhuak a, mahse keimahniah a takin a la rawn thleng lo. Pathian chuan ruamah min hruai a, meipui leh tuilian kal tlangin min chher a, hmathlir chu kan kuta dah tlak a nih thlengin min chher a ni. Hmathlir min pek atang khan Pathian chuan hna a thawk reng a, a tum ang kan nih theih nan min chher reng a, keini chuan wawi tam tak bel wawtu kut ata chhuah kan tum thung a, keimahni duh dan anga inchher kan tum thin.

Pathianin hmathlir min pek hi tihlawhtlin tak tak theih loh, chhûm chung a in sak ang a ni lo va, he leiah ngei kan chan atana Pathian min pek a ni. Bel wawtuin a duh anga a siam theihna tur chein a kutah inpe la. Pathian chu Pathian a nih ang ngeiin, nang pawh nangmah i ni a, A hmathlir ang takin a chher chhuak dawn che a ni. Amaherawhchu hemi hun i pal tlang hma loh chuan i rilru tibeidawng lo la. Pathianin inlarna a pe tawh che a nih ngai chuan, nangin a aia hniam deuh pawh lungawipui mah la, Pathianin a phal reng reng lo vang.

July 7

Thil tha leh hlu reng reng a awlsam ngai lo

“Kawngka zimah chuan lut rawh u; boralnaa kalna kawngka chu a zau va, a kawng pawh a zau bawk a, chu mi lama lut chu tam pawh an tam hle a ni; nunnaa kalna kawngka chu a zim a, a kawng pawh a chep bawk a, a hmutute pawh tlemte an ni” Matthaia 7:13-14

Isua zuitu kan nih dawn chuan, thil tha leh hlu reng reng chu harsa taka neih tur a ni tih kan hriat a ngai. Kristian nun pawh a harsa a, mahse a harsat avangin kan chauvin kan chhiat phah lo va - hnehtu ni turin min cho chhuak zawk a ni. Pathianin ropuina sâng ber a chan theih nan kan theihna sang ber hlan turin Isua Krista chhandamna ropuizia hi kan hre chiang tawk em?

Pathian chuan a khawngaihna ropui avangin Krista tlanna hmangin mi a chhandam a, “ama lawmzawng atana tih tum tur leh bei tura nangmahnia thawktu chu Pathian a ni si a” (Philippi 2:13). Amaherawhchu chu chhandamna chu kan ni tin nunah kan thawk chhuak tur a ni thung a (Philippi 2:12). A tlanna rinchhanin A thupek kan awih phawt chuan, kan ti thei zel ang a. Kan hlawhchham a nih chuan, Pathianin keimahnia a dah tawh hi kan la hmang thiam lo tihna a ni ang. Hun harsa a lo thlenin chu thilpek chu kan hman tangkai leh hman tangkai loh a lang chhuak dawn a ni. Pathian Thlarau thu kan awih a, A Thlarau hmanga Pathianin keimahnia a dah tawh chu kan taksa nunah kan hman chhuah chuan, hun harsa a lo thlenin keimahnia zia leh Pathian khawngaihna chu kan bulah min pui turin a awm reng a ni tih kan hmu ang.

Harsatna min hmachhawntirtu Pathian chu fakin awm rawh se! A chhandamna chu thil lawmawm tak a ni a, mahse chhelna, huaisenna leh thianghlimna te a phüt thin. Keimahnia min fiah thin a, Isua chuan “fa tam tak ropuinaah” min hruai lut dawn a (Hebrai 2:10), fa nihna neituten an pal tlang tur thilte lakah Pathianin min hum bik dawn lo. Pathian khawngaihna chuan a hmei a pain, Isua anna kawnga mi ropui tam tak a lo chher chhuak tawh thin a; thlarau lama duat sual, mi sawngnawi a chher chhuak ngai lo. Ni tin nuna Isua zuitu kan nih anga nun tha leh fak tlak lan chhuahtir turin nasa taka beih a ngai a. Nun hlu leh tha nun chhuahpui tur chuan tan kan lak reng a ngai a ni.

July 8

Rinawm tura duhthlanna

“...vawiinah hian tu rawng nge in bawl dawn thlang mai rawh u...”

Joshua 24:15.

Mihring duhthlanna chu a thiltih zawng zawngah a lang chhuak a. Ka duhthlanna hi ka dah bo ngawt thei lo va - hmang chhuakin ka chettir ngei ngei a ngai a ni. Chumi duhthlanna chu Pathian Thlarau lo dawngsawng tur leh A thu awih turin ka hman chhuah a ngai a ni. Pathian ka tana hmathlir a neih min hmuhtirin, Amah Pathian chuan a tih tur a hlen chhuak dawn tih a chiang a, keiin kan tih tur kan hlen chhuak ang em tih chu a pawimawh lai tak a ni. Lalpan kan zavaia hmaah hian ruahmanna ropui tak min daksak theuh va. Pathian nen in intawn hma ngaihtuah let la, in intawn hnua i awm dan ngaihtuah bawk a: chhandamna i chan tirh lai kha chuan Pathianin i nunah hna a thawh theih nana i thinlung lo inhawn kha harsa i ti lo. Chutah Pathian Thlarauvin i hmaah ruahmanna thar a rawn dah laia i rilru put hmang kha han ngaihtuah teh.

“...vawiinah hian tu rawng nge in bawl dawn thlang mai rawh u...” Tumruhna nen duh i thlang tur a ni a, awlsam taka hlen chhuah inbeisei suh. Duhthlanna i siam hma loh chuan hma i sawn tawh lo vang. Hei hi nangmah leh Pathian inkar a ni a - mi dang tu mah i rawn tur a ni lo (Galatia 1:16). Pathian hnen atanga ruahmanna thar a lo thlen belh zel a, mi dangte nen in inhlat tual tualin i hre bawk a. Hetih hun lai hian Pathianin mi thianghlim dangte ngaih dan lak pawh a phalsak tho che a; chutih rualin i dinhmun chu i mihringpuiten an hriatthiampui lo che nia i hriatna a zual zel a. Pathianin khawiah nge a hruai dawn che tih hriat tuma lo buai chu i tih tur a ni lo va - chutiang chu Pathianin a hriattir lo vang che a, i hnenah Amah zawk a inhriattir dawn a ni.

A hnenah, “I tan ka rinawm ang” tiin puang la. Isua Krista tana rinawm tura i inpek rualin, “A rawngbâwl tumin LALPA chu in thlang ta ngei mai tih thu hretute chu nangmahni ngei hi in ni ta e” (Josua 24:22). Kristian dangte rawn lo la, mawlmang tak leh zalen takin A hmaah, “I rawng ka bawl ang” tiin puang mai rawh. Rinawm turin duh thlang la - Pathian tana mi rinawm dangte pawh chawimawi ang che.

July 9

Mahni i inenfiah dawn em?

“Tin, Josuan mipuite hnenah chuan, “LALPA rawng chu in bâwl thei lo vang...” Joshua 24:19

Thil ho Leah pawh ni se, Pathian ni lo mi dang rinchan i nei em? Nangma theihna emaw pawn lam thil eng emaw-ah i la inngat em? Pathianin i hmaa ruahmanna a chhawp tihlawhtling turin i theihnaah i inngat em? Heng zawhnate hi mahni inzawtin, i inenfiah duh ang em? “Nun thianghlimin ka nung thei lo” tia i sawi chuan thudik i sawi a ni; mahse Isuan a tihthianghlim theih nan che duh i thlang thei a ni. “Lalpa rawng chu in bawl thei lo vang...” - mahse Pathian engkimtithia thiltihtheihnain nangmahah hna a thawh theih nan i awmna hmun i siam rem thei a ni. A nun duhawm nangmahah a lo lan chhuah theih nan Pathian nen in inlaichinna a dik em?

“Tin, mipuite chuan Josuan hnenah, “Ni lo ve, LALPA rawng kan bawl tlat zawk dawn a ni,” an ti a” (24:21). Hei hi phur thut thiltih a ni lo va, tum luih inpekna a ni. Keini chuan, “Hetiang ti tur hian Pathianin min ko tak tak lo vang. Ka tling lo a ni. Keimah ka ni lo vang” kan ti a. Nangmah ngei a ko che a, i chak lohna a nasat poh leh a tha a ni mai. Mahni chakna la ring tlat mi chuan “Lalpa rawng ka bawl ang” a ti thei lo.

Keini chuan, “Ring tak tak thei ila aw!” kan ti a. “Ring turin duhna ka nei em?” tih hi zawhna pawimawh zawk chu a ni. Isuan rin lohna sual a ngaimawh hle a. “Tin, an rin loh avangin chutah chuan thilmak tam a ti lo” (Matthaia 13:58). Pathianin a thil sawite hi a ti tak zet a ni tih kan rin chuan, kan chan a va tha dawn em! Pathianin a intiam zawng zawng hi a hlen chhuah theih nan hmun ka kian ngam dawn em?

July 10

Ringtu, thlarau lama thatchhia

“Tin, hmangaih leh thil tha tiha inchawk tho turin inngaihtuah tawn ang u; thenkhat tih dan anga kan inkhawmte bansan lovin, infuih tawn zawk ang u...” Hebrai 10:24-25

Mi thianghlim ni siin, thlarau lamah kan thatchhe tlat thei a. Nun kawng rualrem lo zawh kan hreh a, khawvel atanga inla hrangin hahdam taka awm kan duh. He lai Bible chang hian min zirtir a tum chu inchawk tho tawn tur leh awm khawm turin min fuih a ni. Heng thilte tihlawhtling tur hian ke kan pen chhuah a ngai a - mahni intifamkim tur ni lovin, Krista chu kan nun luah khahtir tur zawkin. Mi dang hlat a, mahni chauhva awm hi Isua Krista zirtirna nen a inkalh tlat a ni.

Kan dikna palzuta a awm te, hmuhsitna kan tuar te, kan thil tha tihin lawm a hlauh loh te leh buaina chi hrang hrang kan tawh te hian thlarau chawlawlnaah min hruai lut thei a; heng thilte kan thlarau dinhmun fiahna tha tak a ni reng a ni. Fiahna kan hmachhawn lai chuan, rilru hahchawlhna kan hmuh theih nan Bible chhiarin kan tawngtai a. Pathian chu thlamuanna leh lawmna min pe tur chauhvin kan duh a. Kan lawmna atan Isua Krista kan bel a, Amah hriatna neih tak tak erawh kan duh lo. Hei hi kawng dik lo intanna a ni. Heng thil - thlamuanna te, lawmna te hi Pathian hriatna rah chhuah chauh a ni a, keini lahin tum berah kan neih bawk si a.

Petera chuan, “...chawh harh fo che u tha ka ti a ni” a ti a (2 Petera 1:13). Thlarauvin a chenchilh, Pathian mi hmanten min han kaih harh nawk hian nuam ka ti lo va. Nun phung pangngai leh Thlarauva chhuak nun dan chu a inang si lo va. Mihring pawh hian Thlarau hnathawh ang turin lem an chang ve fo a ni. Thlarau nuna dawngdahna hi a hlauhawm hle a, chutiang mi chuan kaih thawh an duh thin lo va - khawvel atanga inlakhran an duh tlat thin. Isua Krista thung chuan hetiang a khawvel tlansan nun hi a thlawp lo va - “...ka unaute va hrilh rawh u” tiin min tir zawk a ni.

July 11

Ringtu, thlarau lama nung

“A thihna anpuia thiin, amah nen, a thawhlehna thiltihtheihna nen, a tuarnate tawmpuina nen ka hriat theih nan” Philippi 3:10

Mi thianghlim chuan a duh zawng hlen chhuak turin ke a pen tur a ni lo va, Isua Krista hriatna kawngah ke a pen zawk tur a ni. Thlarau lama nung mi thianghlim chuan a nuna thil thlengte chu chhan nei lova thleng a nih a ring ngai lo va, a nun chu khawvel lam leh thlarau lamah a then hrang ngai hek lo. Eng pawh tawk se Isua Krista hriat chianna remchangah a hmang zel a, mahni inphata Krista tana inpekna famkim neih a duh thin. Thlarau Thianghlim chuan kan nun peng tinah Isua Krista hriatna nei turin min duh a, chutiang kan nih hma loh chuan dinhmun ngaiyah min hruai let fo thin. Mahni duh zawng kan hlen chhuah chuan kan thil tihthat kan sawi mawi a, Pathian mi thianghlim erawh chuan a thiltih hmangin Isua Krista a chawimawi thin. Eng pawh ti ila - kan ei emaw, kan in emaw, zirtirte ke kan silsak emaw - Isua Krista duh zawng hlen chhuak turin ke kan pen a ngai a ni. Kan nun peng tin hian Isua nunah milpui a nei a. Kan Lalpa chuan a nuna thil te berah pawh Pa nena an inlaichinna a lanchhuahtir thin a. “Isuan...Pathian hnenah a kal dawn te hre reng chungin...inhrukna puan a la a...zirtirte ke a sil ta a...” (Johana 13:3-5).

Mi thianghlim, thlarauva nung chuan Isua hriat a tum ber a. Vawiina ka awmna hmunah Amah ka hria em? Ka hriat reng loh chuan A duh ang ka phak lo a ni. Hetah hian mahni duh dana thawk tur ni lovin, Isua Krista hre tura awm ka ni. Kristiante hian hnathawh kan at chilh a, hna kan thawk ngei tur a ni kan ti a. Thlarauva nung mi thianghlim chu chutiangin a awm ngai lo. A awmna apianga Isua Krista lanchhuahtir chu a tum ber a ni.

July 12

Thlarauva mahni hmasial kohhran

“...Krista famkimna lenzia tluka kan zaa kan lo awm hma loh zawng...”
Ephesi 4:13

Inremnaah chuan mihringte leh Pathian inzawmna siam that a lo ni a, Pathian duh dan ang taka siam that a lo ni leh ta a. Hei hi Isua Kristan tlanna hna a thawha a hlen chhuah a ni. Kohhranin ama duh zawng ngawt a ngaihtuah a, pawl anga than len zel dan ngawt a ngaihtuah chuan thlarau lam thil a nihna a bo thin. Pathian leh mihringte kan lo inrem hian, mi mal kara inremna a ni ngawt lo va, huho nunah pawh inremna a keng tel a ni. Hemi avang hian Isua Kristan tirhkohte a tir chhuak a - chutichuan mihring zingah Isua Krista leh A kohhran chu taksa neiin a lo piang dawn a ni. Mahnia thlarau nun nei hrang tura buatsaih kan ni lo va, thlarau lama inhungbing tura koh kan ni hek lo. Isua Krista chu a pumpuia puang chhuak a, a taksa din tura koh kan ni.

Keimah mi mal chauh ka inngaihtuah nge, Krista taksa - kohhran ka dinpui? Keima tana a pawimawh ber chu Isua Krista nena inhriatna nung neih hi a ni a (Philippi 3:10). Pathianin ka tan ruahmanna a nei a, chu chu tihlawhtling tura kan inhlan a pawimawh a - mahni inphata Ama hnena inpumpek a pawimawh a ni. Keimah bil tana duh ka neihin Amah nen kan inzawmna a buai a. Amah Isua Krista hriat aia A thil min tihsak tawhte kan buaipui zawk chuan, engtikah emaw mahni inhriatchhuah hun ka nei ang a, ka la zak hle dawn a ni.

Ka duh chu Amah Pathian a ni a, lawmna leh thlamuanna ni lovin, Malsawmna pawh ni lovin, Amah, ka Pathian ngei chu a ni. Hemi tehfung hmang hian ka nun ka teh em? Thil dang hmangin ka teh zawk em ni?

July 13

A man pek a ngai

*“Lal Uzia a thih kum khan LALPA chu lalthuphah sâng tak
chawisana thu ka hmu a” Isaia 6:1*

Pathian kan hriatna a than ang zelin kan tisa ngaihsân zâwng a thi zel a. Kan mi ngainat leh ngaihsan zawngten keimahnia hmun an luah chu Pathianin a luah theih nan, kan thiante chu Pathianin a la bo thin a, chutiang hunah chuan kan khûr a, kan tlin lo va, kan huphurh thin. Ka nuna mi pawimawh em em a thihin ka beidawng mai em? Ka taksa leh ka thinlung a chauh phah hial em? Nge ni, Isaia sawi ang hian, Lalpa ka hmuh phah zawk?

Kan nunzia ang zelin Pathian inlarna ka hmu ang a. Kan nunzia azirin thutak chu hriattirin ka awm ang. “Lalpa ka hmu” tia ka sawi theih hmain, keima ziaah Pathian anna a awm hmasak a ngai a. Ka pianthar a, Pathian ram ka hmuh tak tak hma loh chuan, keima hriatna kal tlangin engkim ka thlir thin. Daktawrin damlo a zai angin Pathianin min zai ka mamawh a - pawn lam thilte hmangin ka chung lam nun a tithianghlim dawn a ni.

Pathian nen inhmatawna in awm a, in inkarah mi dang tu mah an awm loh nan - Pathian chu a hmasa ber, a dawttu leh a pathumnaah i dah a ngai a ni. Chutah zet chuan, “Khawvel zawng zawngah hian Nang lo chu tu dang mah an awm lo ve, ka Pathian duh tak; nang lo tu dang an awm lo” tiin i tawngtai tawh ang.

A man chu pe zel rawh. A thu ang zelin i nung duh a ni tih Pathian hnenah hrilh rawh le.

July 14

Natna tawrh leh mel hnih kal

“Kei erawh chuan ka hrilh a che u, Mi sual dodal suh u; i biang ding lama bengtu hnenah chuan a lehlam pawh dawh rawh” Matthaia 5:39

He changah hian Kristian nih tlawmthlakzia a lang a. Khawvel danah chuan miin a bengtu a beng let ve lo a nih chuan a dawihzep vang a ni; mahse thlarau lamah chuan, a beng let ve lo chu Pathian fa a nih tih lantirtu a ni si. Miin i huatthu an sawiin, i haw let tur a ni lo va, Pathian fa i nihna lantirna remchangah i hmang zawk tur a ni. Isua nunzia hi entawn chi a ni lo va - Amah i chhungah a awm a ngai a ni. Mi thianghiam chuan miin an hmuhsitna chu Isua felna lantirna remchangah a hmang thin.

Tlang chungah thusawiah hian, “I mawhphurhna hlen rawh” tih a awm lo va, “I mawhphurhna ni tawh lo thleng pawhin ti zel rawh” tiin min zirtir zawk a ni. Mel hnih kal chu i mawhphurhna a ni lo va, i biang lehlam dawh pawh i mawhphurhna a ni hek lo va, mahse A zirtirte nih kan duh tak zet chuan, heng thilte hi kan ti zel tur a ni tiin Isuan min zirtir. “Ka nih loh angin min sawi chhia a, ka dawh thei tawh bik lo a ni” kan ti tur a ni lo. Ka dikna ka chelek apiangin Pathian Fapa ka tina a. Keimahin tuar hian Pathian Fapa tuarna ka chhawk a ni. Chu chu “Krista hrehawm tuar bak chu a taksa avangin ka tisaah hian ka chhunzawm zel a ni” tih awmzia chu a ni (Kolossa 1:24). Isua zuitu chuan ama hming ni lovin, a Lalpa hming tihhliauvin a awm dawn tih a hre si a.

Mi dangte nunah felna hmuh tum suh la, nangma nunah erawh hmuh tur awm reng rawh se. Dikna kan zawng a, mahse Tlang chungah Isua thusawi chuan - Dikna zawng lo la, nang erawhin dikna pe chhuak reng rawh, tiin min zirtir a ni.

July 15

Thlarau lama ka mawhphurhna

“Grik mite leh Awze mite hnenah bat ka nei...” Rom 1:14

Isua Krista lakah bat a nei tih inhriatna chuan Paula nun a luah khat a, chumi lanchhuahtir nan chuan a nun pum a hmang a ni. Isua Kristan thlarauvah nasa takin a thawhsak a ni tih inhriatnain Paula nun a khalh kal a. Thlarau chhandamna la chang lo zawng zawngte lakah hian Krista avangin bat ka nei niin ka inhria em? Krista lakah bat ka nei a, chu chu ka mawhphurhna niin ka thlarau nun zahawmna inngahna a ni bawk a - chu chu Krista laka ka bat mi dangte hnena pek tlak tur hi a ni. Ka nunah hlutna them te a awm ve a nih chuan, Isua Krista tlanna avanga ka neih a ni a, bat ka nei a ni. Mi dang nunah a tlanna chu a taka a lo lan chhuah theih nan ka bei ve em? Pathian Thlarauvin bat ka nei tih min hriattir chauhvin hei hi ka ti thei a ni.

Mi dang aia chungnung ka ni lo va - Lal Isua bawih ka ni. Paula chuan, “Mahni ta pawh in ni lo va, mana lei in ni asin” a ti (1 Korinth 6:19-20). Paula chu Isua Krista hnenah a inhralh tawh a, “Isua chanchin tha avang hian mi zawng zawng lakah bat ka nei a; Krista bawih pumhlum ka ni a, chumi chinah chauh chuan ka zalen a ni” a ti. Kristianin a thlarau zahawmna leh mawhphurhna awmna lai a hriat fuh tawh chuan hetiang hian a nung thin reng a ni. Mahni tan tawngtai lovin, Isua bawih i nih angin mi dang tan i nun hmang la. Hei hi chhang phel sa leh uain leih buak nun chu a ni.

July 16

Pathianin engkim a enkawl

“Chutichuan, nangni mi sual mahin in fate thil tha pek nachang in hriat chuan, in Pa vana mi chuan a diltute chu thil tha a pe zawk em em dawn lo vem ni?” Matthaia 7:11

Hetah hian Isuan amah zuitu leh neitute awm dan tur a sawi a. Pathianin engkim chungah ro a rel a ni tih hre reng turin min chah a, chuvangin Amah zuitu chuan Pathian ring tlatin, phur takin a dil ang a, a zawng bawk tur a ni.

Pathian a awm reng a ni tiin i ngaihtuahna tikhat la. Chutiang ngaihtuahnaa i rilru a khah tlat chuan, hun harsa i tawh pawhin, “Vana ka Pain heng zawng zawng hi min hriatpui vek a ni!” tih hriatna chu thawk lak anga awlsamin i rilruah a lo awm mai dawn a ni. Nei tura beih chawp a ngai lo vang a, harsatna leh hun danglam a lo thlen pawhin, neih chawp tuma beih a ngai tawh lo vang. Hetiang rilru i neih hma chuan harsatna i tawhin mi hrang hrang i pan kual a, tunah chuan Pathian hnenah i thlen mai tawh a ni. Isuan A Thlarau neitute rilru put dan tur hetiang hian a duang: Pathian chu ka Pa a ni a, min hmangaih a, eng mah hriat hmaih a nei dawn lo va, chuvangin eng nge ka lungngaih?

Kan kalna kawng hmu thei lo khawpa thim hnuaia kan awm chang a awm a, chutiang hunah chuan Pathianin thim chu a hlip kiang vek dawn lo a ni tih Isuan min zirtir a; mahse Amah kan ring tho tur a ni. Pathian hi kan chungah a ngilnei lo nia kan hriat chang a awm a, mahse a ni lo; pa nunrawng tak anga kan hriat chang a awm a, mahse a ni lo; roreltu dik lo tak ni ten kan hria a, mahse a ni lo. Engkim phenah Pathian a awm a ni tih ring la. I nuna thil te ber pawh kha Pathian hriat lohvin a thleng thei lo. Chuvangin, Amahah rinna nghat tlat ang che. Tawngtaina hi dilna a ni ngawt lo va, dil ngam tur khawpa rilru dik pu tura inbuatsaihna a ni. “Dil rawh u, tichuan an pe ang che u” (7:7).

July 17

Rinna thilmak

*“Ka tawngka chhuak leh ka thu hrilhte chu thu finga
thlemna thuin a ni lo va...” I Korinth 2:4*

Paula chu mi thiam, thuhrlitu ropui tak a ni a; hetah hian amah inngaitlawmin heng thute hi a ziak a ni lo va; a thiamna hmanga chanchin tha a hril chuan, Pathian thiltihtheihna a hliahkhu ang tih a sawi a ni. Isua rinna hi thilmak a ni a, tlanna thiltihtheihna atang chauhva lo awm a ni a, thusawi ropui emaw, thlemna emaw, rilru inhmsak emaw atanga lo awm ni lovin, Pathian thiltihtheihna atanga chauhva lo chhuak a ni. Chanchin Tha hril avanga miin siam thar lehna a chanin Tlanna hnathawh a ni a, thuhrlitu thusawi thiamah a inngat lo.

Thuhrlitu hlawhtling ni tur chaw ngheia tawngtai mai a tawk lo va, thusawi thiamna te, thuhrlit ropui te, Pathian chanchin tha hril dal theitu engkim lakah inlak hran a ngai a ni. Thuhrlitu chu Pathian aiawha ding a ni a - “...Pathianin keimahni min hmangin a ngen chiam che u tih theih a ni” (2 Korinth 5:20). Pathian chanchin tha a hril tur a ni. Ka thuhrlit avang ringawtin miin nun thaa nun an thlang a nih chuan, Isua Krista an hnaih ngai lo vang. Kan thuhrlin keimah min chawimawi a nih chuan Isua ka phatsan a ni ang a, A tlanna thiltihtheihna chu hna thawk thei lovin ka siam a ni.

“Tin, kei, lei ata khaikanin ka awm chuan mi zawng zawng keima hnenah ka hip ang,” a ti a” (Johana 12:32).

July 18

Rinna thu thuk

“Lalpa, tunge i nih?” a ti a.” Tirhkohte 9:5

Tlanna thiltih mak avangin Tarsa khaw mi Saula chu tihdanglamin a awm a, Pharisai kulmut tak leh rilru nghet tak ni thin kha mi nun tlawm, Lal Isua bawihah a lo chang ta a ni.

Thil kan sawi fiah theihthe chu a makna a awm lo va. Kan hrilhfiah theih chu kan thunun thei a, chuvangin eng pawh a hrilhfiahna kan zawng thin reng a ni. Thuawih hi thil nih phung pangngai a ni lo va, thuawih loh erawh sual a ni ngawt chuang lo. Miin thupek petu chu a hriat chian loh chuan thuawih loh a pawina a awm lo va, thuawih pawh a fakawmna a awm chuang lo. Hemi hriatna hi a awm loh chuan, thuawihtu ngei pawhin thuawihlotu chu zalen zawk nia hriatna a nei ang. “Chumi khami chu ti rawh” tia mihringin a mihringpui thu a pek hian, a thlarau nun a tihchhiatsak a, Pathian tana hman tlak lohvah a siam thei a ni. Miin thupek phenah thupetu Pathian thianghlim a awm a ni tih a rin loh chuan, a thuawihna pawh chu a saltanna a lo ni ang.

Mi tam tak chuan sakhaw mi nih an sim hnuah Pathian hnen an pan thei chauh va; mihring thinlung hian Hotupa pakhat chauh a nei a, chu chu sakhuana ni lovin Isua Krista a ni. Amaherawhchu amah ka hmuh hnuah pawh a thu ka la awih lo a nih chuan ka chung a va pik em! (Isaia 6:1, 5). Isuan thu awih turin min tilui ngai lo vang a; mahse a thu ka awih loh erawh chuan ka thlarau nun atangin Isua chu a bo dawn a ni. Isua hmaah dingin, “Thu ka awih lovang” tiin ka hrilh a nih chuan, min tilui ngai lo vang. Amaherawhchu hetiangka ka tih hian, A tlanna thiltihtheihna chu ka hnar a, min siam thar thei lo a ni. Eng anga bawlhhlawh pawh ni ila, Pathian khawngaihna chuan min tuamhlawm thei a, mahse a êngah ka awm a ngai a ni. Chu êng chu ka lo hnar erawh chuan ka chung a va pik dawn em! (Johana 3:19-21).

July 19

Ringtu inphahhniamna

"Nangnin Zirtirtu leh Lalpa mi ti thin; in tidik e, ka ni nge reng a"

Johana 13:13

Kan Lalpan, kan chungah tihluhna hmanga thu neih a tum ngai lo va, "Ka thuhnuaiah i intulut tur a ni" tiin a sawi ngai lo. Duh thlang thei turin zalenna min pe a - kan zalen em avang zawkin kan duh chuan, mi dang pawhin an lo tih tawh angin, A hmaiah chil kan chhak thei a, kan tihlum thei bawka ni; Ani chuan tawngkam khat pawh a sawi lo vang. Amaherawhchu keimahah A Nunna siama a awm tawh hnuah chuan, thuneihna pumhlum a duh a ni tih ka hre nghal ang. Min nei hneh em em a, kei chuan, "Nang, kan Lalpa leh kan Pathian, Ropuina te, chawimawina te, thiltihtheihna te chu Hmu tlak i ni e" tiin a lalna chu ka nemnghet a ni (Thupuan 4:11). Kan Lalpa hi Mi tling a ni a, A hmaa bawkkhup thei lova min siamtu chu ka tlin lohna hi a ni. Mi dang keimah aia thianghlim ka hmuhin a, mi tling a nihna ka pawm loh va, a thu ka zawm loh chuan, keima tlin lohna ka tarlang mai a ni. Hetiang mi, keini aia tha zawk - fing zawk ni lovin, thianghlim zawk - hmang hian Pathianin min zirtir thin a. Keimahni duhthlanna ngeia kan inphahhniamna hma loh chuan min zirtir zel dawn a ni.

Kan Lalpan thuawih turin min tilui ta se, kan nun phur tiritu a ni chauhang a, thuneihna tak tak a nei lo vang. Thu awih turin min tilui ngai lo va, mahse Amah kan hmuh tak tak chinah chuan chawp leh chilhin A thu kan awih thin. Chutah chuan awlsam takin kan Lalpa a lo ni a, zing atanga zan thlengin Amah kan chawimawi thin. Thuawihna ka thlir dan azirin khawngaihnaah ka thang ang a. Thuawihna hi tun aia nasain kan ngaisang tur a ni a, khawvel chirhdupah a tan kan phal tur a ni lo. Thuawihna mi intluktlang - entir nan, pa leh fapa - inkarah chauhang a awm thei a, bawih leh a pu inkarah a awm thei lo. Isuan hemi chungchang hi sawiin, "Kei leh Pa chu pumkhat kan ni" a ti (Johana 10:30). "Fapa meuh pawh ni mah sela a thil tuarahte chuan thu awih a zir ta a ni" (Hebrai 5:8). Fapa chu Fapa a nih avangin kan Tlantu ni turin thu a awih a, Fapa nih tuma a beih vang a ni lo.

July 20

Pathiana inngah

*“LALPA nghaktute erawh chuan an chakna chu an siam tha leh ang a;
mupuite angin thlain an thlawk chho vang a; hah lovin an tlan ang a;
chau lovin kein an kal ang” Isaia 40:31*

Kal ngawr ngawr hi thil phurawm a ni lo va, mahse ze nghet leh tlo fiahna a ni si. “Chau lova kea kal” hi chak leh chak loh tehna a ni a. ‘Kal’ tih thumal hi Bible-ah chuan mihring zia tehna pakhat a ni - “ Tin, a tuk lelah Johana a ding a, zirtirte pahnih nen: tin, Isua veivak lai a en a, “En teh u, Pathian Beram No saw,” a ti a” (Johana 1:35-36). Bible-ah hian thil vai ruai a awm lo va, engkim a fiahin a Chiang a ni. Pathianin, “Inti thlarau rawh u” min ti lo va, “Ka hmaah awm (kal) la...” a ti mai a ni (Genesis 17:1).

Rilru leh taksaah kan hrisel loh chuan, min tiphur thei tur thil kan zawng thin. Chuvangin taksa thilah pawh Thlarau Thianghlim hnathawh ang neih tumin lem kan chang a; kan rilru lamah pawh at chilh kan neih phah a, kan nun a tichhe thin a; thlarau lamah pawh thil phurawm ringawt kan zawn a, “mupuite angin thlaa” thlawh kan tum reng chuan (40:31), kan thlarau nun a chhe vek thei a ni.

Kan dinhmun azirin Pathian awmpuina hi kan dawngin kan dawng lo nia kan inhriat chuan a dik lo va, eng lai pawhin kan hmaah Pathian kan dah reng tur a ni zawk. Pathian awmpuinaa kan inngah duh lohvin harsatna a lo chhuak a. Pathian awmpuina hi suangtuahna chauh ni lovin, a taka kan hriatthiam hunah chuan, Sam ziaktuin a sawi angin, “Chuvangin...kan hlau lo vang” kan ti thei dawn a ni (Sam 46:2). Chutah zet chuan, “Hetah hian A lo awm reng a nih hi!” tiin kan au thei dawn a ni. Hun danglam bikah chuan Pathian au ila a inhmeah thei ang; amaherawhchu, “Lalpa, chumi khamiah chuan min kai hruai rawh” tia eng lai pawha dil reng chu a tul lo vang. Min hruai lo vang tihna a ni lo va, min hruai reng tawh zawk a ni! Kan ni tin duhthlannate hi a duh zawng a nih loh chuan, min hriattir nawn leh thin ang a, kan thlarauvah khapna min pe dawn a ni. Chutih hunah chuan kan ngawi ang a, Aman min awmpui reng tih hriain min kaihhruaina chu kan ngah ang.

July 21

Lal ram kalkawng chu

“Rilrua retheite chu an eng a thawl e...” Matthiaia 5:3

Kan Lalpa hi zirtirtu ang chauhva ngai lo turin fimkhur rawh. Isua hi zirtirtu chauh ni sela zawng, ka tlin rual loh tur tehfung min siamsak a ni ringawt ang a, min tibeidawngtu chauh a ni ang. Zirtirna sang tak, ka zawm theih chuan loh tur min hrilh ringawt sela eng nge ka sawtpui ang? Hre lo ila ka hlilm zawk ang. Ka nih theih loh tur “thinlunga thianghlim” min hriattir hian, eng nge a sawtna (5:8)? Isua hi chhandamtu a ni tih ka hre hmasa ber ang a, chuti a nih loh chuan a zirtirna sang tak hian min tibeidawng ang. Amaherawhchu Pathian Thlarauvin piantharna min pek tawh chuan, Isua hi min zirtir tur chauh ni lovin, a duh dan mila ka awm theihna tura lo kal a ni tih ka hria ang. Tlanna avangin Isua Kristan mi tin hnenah Ama Nun zia a pe thei a, chumi zia chu Pathian tehkhawng pawh a ni reng a ni.

Tlang chung a thusawi khan mihring tisa mi a tibeidawng a - chu chu Isua thiltum pawh a ni. Kan Lalpa zirtirna hlen chhuak thei nia kan inhriat chung chuan, keimahni kan inpal harh hma loh chu Pathianin kan kal zel min phalsak a. Kan inhriat chhuah hnuah chuan a hnenah kutdawh anga kalin a thilpek kan dawng ang. “Rilrua retheite chu an eng a thawl e...” Hei hi Pathian rama dan hmasa ber chu a ni. Isua Krista lal ram inngahna lungphum chu hausakna ni lovin retheihna a ni a; Isua hnenah tih dan tur hrilh lovin, kan retheihzia inhre chiangin, “Lalpa, bul pawh ka tan thei lo ve” kan ti tur a ni. Tichuan Isuan, “...in eng a la thawl ang” a ti (5:11). Hei hi lal ram luhna kawngka chu a ni a, mahse mi rethei kan ni tih inhre tur chuan hun a duh rei hle a ni! Rethei kan nihna inhriatchiannaah Isua Kristan hna a thawk tan thei chauh a ni.

July 22

Tihthianghlimna

*“Pathian duhzawng, in thianghlimna tur chu hei hi a ni,
innghai bansan ula” I Thessalonika 4:3*

Tihna lam: Tihthianghlimnaah chuan Pathianin thihna leh nunna kawngah min hruai a. Tihthianghlimna chang tur chuan thihna hmun kan kal tlang a ngai a, mahse mi tam takin he lai hmunah hian hun kan hman rei lutuk a, kan khawng vek hman thin. Tihthianghlimna a thlen hma hian indona nasa tak a awm thin a, Krista thil phutte haw em emtu keimahniah hian a awm a ni. Thlarau Thianghlimin tihthianghlimna awmzia min hmuhtir veleh indona a intan nghal a. Isuan, “Tupawh ka hnena lo kal chuan, a pa te, a nu te, a nupui te, a fa te, a unau te, a farnu te, ama nun nen lam pawh a huat loh chuan ka zirtir a ni thei lo vang” a ti (Luka 14:26).

Tihthianghlimnaah chuan Pathian Thlarauvin keimahah eng mah a awm loh thlengin min hlip thla ang a, chu chu thihna hmun chu a ni. Chutiang taka eng mah ni lo khawpa awm chu ka duh em? Thian te, pa te, unau te, mahni hmasialna te pawh nei lo khawpa thih ka duh em? Chu chu tihthianghlimnain a phut chu a ni. Isuan, “Khawvelah hian rem lentir tura lo kal emaw mi ti suh u; rem lentir tura lo kal ka ni lo va, khandaih lentir tura lo kal ka ni zawk” tia a lo sawi pawh kha a mak lo ve. Hei hi indona hmun chu a ni a, mi tam tak an tlu thin. Hetah tak hian Isua Krista thihna tawmpui kan duh lo va. “A khirh em mai. Chutiang em em chu ka lakah a phut lo vang” tiin kan hnial thin. Kan Lalpa hi a khirh a, hetiang tak ni tur hian min beisei a ni.

Min tuamtu thil zawng zawng hlih thlak ka remti em? Ka thiante leh keimah ngei pawhin keima nihna nia kan lo hriatte hi ka hlip thla phal ang em? Pathian hmaah saruaka awm ka inhuam em? Ka inhuam hunah chuan, chawp leh chilhin min tithianghlim ang a, Pathian lam chauh lo chu eng mah ka nunin a buaipui tawh lo vang (1 Thessalonika 5:23-24 en la).

Ka tawngtaiin, “Lalpa, tihthianghlimna awmzia min hriatfihtir rawh” ka ti a. Min hriattir ngei ang. Isua nena pumkhata siam tihna a ni. Tihthianghlimna hi Isuan ka chhunga a dah a ni lo va - Amah ka chhunga awm a ni (1 Korinth 1:30).

July 23

Tihthianghlimna

“Nangni erawh chu ama zarah Krista Isuaah chuan in awm a ni; ani chu Pathian hnen ata kan tan finnaah siam a ni, felnaah te, thianghlimnaah te, tlannaah te nen” I Korinth 1:30

Nunna lam: Isua chu ka tan thianghlimna a ni tih rinnaa ka hriat hunah chuan, Isua ze famkim chu chawp leh chilhin pek ka ni nghal ang a - zawi muang ni lovin, a kimin. Tihthianghlimna awmzia chu, Isua thianghlimna chu ka ta a lo ni a, ka nunah a lo lang chhuak ta tihna a ni.

Nun thianghlimna thuruk chu Isua tih ang tih ve a ni lo va, he ka lei taksaa Isua ze famkim lanchhuahtir hi a ni. Tihthianghlimna chu “Krista nangmahnia awm...” a ni (Kolossa 1:27). Tihthianghlimnaah chuan Nunna hlu tak chu pekin ka awm a - Pathian khawngaihna avanga rinnaa ka dawn a ni. A Thu-ah a Chiang ang tluk zetin, ka nunah tihthianghlimna hi Pathianin Chiang takin thlentir sela ka duh em?

Tihthianghlimnaah chuan Isua thianghlimna ziate chu pekin ka awm a. Isua thilpek - dawhtheihna, hmangaihna, thianghlimna, rinna, faina leh Pathian anna te chu tihthianghlimna changtute nunah pho chhuahin a awm a. Tihthianghlimna chu thilpek a ni a, tih dan zir lam a ni lo. Tih dan chu thil dang daih a ni. Engkim famkimna chu Isua Kristaah a awm a, Isuaa awm ze famkim zawng zawng chu keimahah a lo awm ve ta hi tihthianghlimna thuruk chu a ni. Chumi avang chuan zawi muangin, mahse Chiang tak siin, sawi hleih theih loh nun felfai, him leh thianghlim chu ka lo nei ta a, “...chhandamna, hun hnuhnungang lang tura peih sa chu hmu turin, rinna avangin Pathian thiltihtheihnaa ven chu in ni” (1 Peter 1:5).

July 24

A rilru leh kan rilru

“In felnain lekhhaziaktute leh Pharisaite felna hi a khum loh chuan, van ramah in lut tawp lo vang tih ka hrih che u a nih hi” Matthaia 5:20

Isua zuitu chuan thil tha a ti thin a ni mai lo va, Pathian khawngaihna makin mi tha ni tura a siam tawh avangin a rilru put hmang a dik a ni. Thil tha tih aiin mi tha nih a chungnung zawk a. Isua chuan Amah duhtute hnenah nihna thar a pe ang a, chu chuan lekhhaziaktute leh pharisaite felna a khum ang. “Ka zirtir i nih chuan, i thiltih chauh a tha tur a ni lo va, i thiltih chhan te, i duh zawng te, leh i rilru chhungril ber te a tha tur a ni” tiin Isua hian a sawi a ni ber e. Pathianin sawisel tur a hmuh loh khawpin thil i tih chhan rilru chu a thianghlim tur a ni. Tu nge Pathian enna hmaah ding a, sawisel bo ni thei ang le? Pathian Fapa chauh a ding thei a, Isua Krista chuan a tlanna hmangin nangmahah Ama zia a thun thei a, chumi chuan a dawngtute chu naupang anga thianghlim leh dem kai lovah a siam thei a ni. Chhung lamah siam that ka nih loh chuan, Pathian thianghlimnain a phut ang hi ka tlin lo va, chu tak chu Isuan a tlanna hmanga a hlen chhuah chu a ni.

Tu mah dan zawmin an intithianghlim thei lo va. Isua Kristan dan leh hrai zawm tur min pe lo - A zirtirna min pekte chu keimahni chhungah Amanna a awm chauhvin kan hrethiam thei a ni. Isua Krista chhandamna ropui em emna chu, kan zia a thlak thei hi a ni a. Mhirinna zia a siam danglam a ni ngawt lo va - a lo chhuahna hnar a siam danglam a, chumi avang chuan mihring rilru put hmang pawh a lo danglam tawh thin a ni.

July 25

Hetiang tak hian ka eng a thawl em?

“...an eng a thawl e” Matthaia 5:3-11

Isua thusawi kan chhiar hian a tirah chuan a mawlmangin, mi a thawng lo hlein a hriat a, hriat mang lohvin kan rilruah a liam mai niin a lang. Entir nan, Isuan tlang chungu thu a sawite hi mi hnem nana tha tak, thu mawi tak, thlarau mi uchuak leh mi hman tlak tak tak lohte tan chauhva tangkai niin a lang a; khawvela kan ni tin nun khirh si, hmanhmawh bawk siah hian a hmanna tak tak a awm lo niin a lang thin. Amaherawhchu Thlarau Thianghlim nen chuan heng thute hian thil nasa tak a ti thei a ni tih kan hria a. Kan awm danin a zir phei chuan a puahin a puak chhuak thei a ni. Heng tlang chungu thusawite zinga pakhat te pawh hi Thlarau Thianghlimin min hriat fiahtir chuan, “Thu mak tak a nih hi maw le!” kan ti thin. A thu kan zawm chuan kan thlarau nun nasa takin a danglam dawn a ni tih hriain duhthlanna kan siam a ngai a ni. Chu chu Pathian Thlarau hnathawh dan a ni a. Mi piangthar ni kher lo pawhin heng tlang chungu Isua thusawite hi a inziak ang takin an hmang ve thei a. Chutianga tih chu thil harsa a ni lo. Amaherawhchu Pathian Thlarau zawkin min hrilhfiaksakin, heng thute hi A mi thianghlimte nunah a thlentir chuan, a tikher kherin a awlai lo hle a ni.

Mihringin thil kan thlir dan leh Isua zirtirnat chu a inpersan thin a, kan hriat fiah tan tirh phei chuan kan awm a tinuam lo hle thin. Thlarau Thianghlimin kan nuna a thlentir ang zelin, Isua Krista thu milin kan awm dan leh tawng dan kan tihdanglam a ngai a ni. Tlang chungu Isua thusawite hi dan leh hrai kherkhiap tak a ni ngawt lo va - daltu awm lova Thlarau Thianghlimin keimahniah hmun a chan huna kan nun dan tur a ni.

July 26

Thianghlimna kawng

“Kaa chhuakte erawh chu thinlungah a lo chhuak a ni; chung ngei chuan mihring a tibawhlhlawh thin a ni. Thinlungah hian ngaihtuahna sualte tualthahnate, uirenate, inngaihnhate, rukruknate, heknate, sawichhiatnate a lo chhuak si thin a; Chung chu mihring tibawhlhlawhtu a ni; kut sil lova chaw ei erawh chuan mi a tibawhlhlawh lo ve...”

Matthaia 15:18-20

A tirah kan hriat lohna avangin pawisawilo niin kan inhria a, a hnuah pawisawilo nia kan inhriatna chu thianghlimna emaw kan ti a. Chutah hemi kan Lalpa thusawi hi kan hria a, kan inkiltawih a, “Chutiangin ka awm ka hre ngai lo” kan ti a. Heng thil A puanzar avang hian kan hua a. Isua Krista hian mihring thinlung a hre Chiang ber a nih loh chuan, a thusawi a rin tlak loh hle tihna a ni ang. A thute hi ringin kan thinlung kan chhun tlangtir duh ang em, nge ni “hriat loh vanga pawisawilo” nia kan inhriatna chu kan ring zawk dawn? Keimah Chiang taka ka inen chuan, pawisawilo nia ka inhriatna pawh chu fiah huama ka inhawn chuan, Isua Krista thusawite hi a dik a ni tih ka hre chhuak ang a, keimah hian sual leh dik lo tih theihna chu a awm reng a ni tih hriain mak ka inti ang. Amaherawhchu ‘pawisawilo’ nia inhriatna dik lo hnuaiyah ka awm luih tlat chuan, mahni ka inbum mai a ni. Mi dangte tana sual leh huatthlalin ka la awm ngai lo a nih chuan, ka dawihzep vang emaw, pawisawilo lova awm chu ka tan a him zawk nia ka hriat vang emaw a ni ang. Amaherawhchu Pathian hmaah ka inhawn erawh chuan, Isuan ka dinhmun a sawi dan hi a dik a ni tih ka hria ang.

Min humhim theitu awm chhun chu Isua Krista tlanna hi a ni a. Ama hnenah ka inhlan chuan, ka thinlunga sual awm reng avanga chhiatna rapthlak lo thleng thei lakah ka him dawn a ni. Thianghlimna hi nun dan phung pangngaia neih rual a ni lo va. Thlarau Thianghlim keimahah a lo thlen chuan, Isua Krista nuna kan hmuh Thlarau bawkhkan ka nunah a lai lum a luah ang a; chu Thlarau chu Amah Thlarau Thianghlim ngei chu a ni a, bawhlhlawh kai lo, thianghlimin min siam thei a ni.

July 27

Hriatna kawng

“Tupawh ama duhzawng tih duh chuan, ka thu zirtir hi Pathian tihchhuah nge keima phuah chawpa ka sawi a hria ang...” Johana 7:17

Thlarau hriatna nei tura thil pawimawh ber chu, mihring finna lam ni lovin thuawihna a ni. Miin science lam thiamna a duh chuan, rilru lamah hriat belh chakna a nei a ngai a. Amaherawhchu Isua Krista zirtirna thuk taka hriatthiam a duh chuan, thuawihna kawng a zawh a ngai a ni. Thlarau lam thilte hi a mak ka tiin, thup tlat angin ka hria a nih chuan, ka nun peng eng emaw berah thu ka awih lo tihna a ni ang. Mihring finna kawngah mi a ngawng a nih chuan a hriatna tlem vang a ni a, thlarau lama a hriatna a thim a nih erawh chuan, thu awih a tum loh vang a ni ang.

Miin Pathian thu a dawn veleh chumiah chuan fiahin a awm nghal thin. Thu kan awih lo va, thlarauvah kan thang thei lo chu mak kan ti leh lawi si a. Isua chuan, “Chutichuan, maicham bula i thilpek i hlan lai ngeia, i unauvin i chungah lungnih lohna a nei tih i hriat chhuah leh chuan, chuta maicham hmaah chuan i thil pek chu hnutchhiah la, kal langin i unau rem zet la, chu mi hnuah chuan i thilpek churawn hlan rawh” a ti a (Matthaia 5:23-24). Chumi awmzia chu, “Thu eng mah ka hnenah sawi a ngai lo; a tha lo lai siam tha turin thu i awih phawt a ngai a ni” tihna a ni. Khawiah pawh awm ila, Isua zirtirna hian min khawih thin a. Ani hmaah chuan second khat lek pawh lem kan chang thei lo. Kan tih tur chu a te ber thleng pawhin min hriattir a ni. Pathian Thlarau chuan mahni tha nia kan inhriatna chu min hai lansak a, thil kan ngaihtuah ngai lohte pawh hre thei turin kan thilnung min tihnêmsak a ni.

Isuan A Thu hmanga zirtir che a tum laiin, peh hel tum suh. I peh hel chuan, sakhaw mi lem chang i lo ni ang. I ngaihzam thin thilte thlir Chiang la, thu i awih lohna laite nen; tichuan thlarauva i than theih lohna put phan chu i hria ang. Isuan a sawi angin, “*Kal ula...*” ‘At chillh’ hming i put phah dawn a nih pawhin, Pathian thu chu zawm ang che.

July 28

Pathian thiltum nge keima thiltum?

“Tin, amah ngeiin mipui chu a tintir vel chhungin ral lehlama Bethsaida khuaa lo kal hmasa turin a zirtirte chu lawngah a chuan luihtir ta nghal a” Marka 6:45

Isua thupek kan zawm chuan hlawhtlinna ropui takah min hruai lut dawn niin kan hria a. Keiniin hlawhtlinna nia kan hriat leh Pathian thiltum hi inanga ngaih reng reng loh tur a ni. A inkalh tlat thei zawk a ni. Pathianin kan tum ram min thlenpui ngei dawn niin kan hria a, mahse a ni lo. Tum ram kan thlen leh thlen loh chu a pawimawh dan a nep hle a, kan thleng a nih pawhin zin kawnga hmun pakhat lo awm ve ang chauh a ni. Zin kawng hi keini chuan kan tum ram thlenna tur atan chauh nia kan hriat laiin, Pathian chuan chumi zin kawng zawk chu a ngai pawimawh si a.

Pathian hian khawi nge min thlenpui a tum ang? A khawia pawh chu ni se, Amah leh A thiltitheihnaa innghat reng turin min duh a ni. Hringnun buaina karah hian rilru hahdam, rinawm leh buai lova ka kal theih chuan Pathian thiltum keimahah tihpuitlinin a awm tihna a ni. Pathianin a tawp hun tur thlirin min kaihruai a ni lo va, kan zin kawng hi min thlenpui a tum ram chu a ni nghal a ni. Vaukam emaw, ram tiam emaw pawh thlir lovin ‘tuipui chung a kal’ lai thlir turin min duh a, ‘tuipua a kal’ ka hmu ang ngeiin engkim hi a la fel vek dawn a ni tih chiang taka hre turin min duh a ni (6:49). A tawpah ni lovin, tuna ka kawng zawhah hian Pathian ropuina chu a lang chhuah zawk a ni.

Pathian chuan nakinah ni lovin tunah hian min chher a. A thiltum chu hun lo la awm turah ni lovin, tunah hian a ni. Kan thuawihnain rah a chhuah tur chungchangah thu kan nei lo va, kan buaipui tur pawh a ni lo. Inbuatsaihna tia mihringten kan sawi hi Pathian thiltum chu a ni nghal vek a ni.

Pathian chuan he khawvel harsatna tuifawn chungah pawh hian a kal thei a ni tih min hmuhtir a duh a. Keiniin thiltum dang kan lo neih ve chuan, ‘tunah’ hian kan rilru a cheng tawk lo tihna a ni. Pathian thiltum chu tuna hun kal chho zelah hian a ni tih ka hriat chhuah chuan, eng hun pawh hi a hlu em em vek a ni.

July 29

Buaina chhum karah Isua i hmu em?

“Ngai teh u, ani chu chhumte nen chuan a lo kal dawn e...” Thupuan 1:7

Bible-ah hian chhum leh Pathian hi sawi kawp a ni thin a. Chhum chu pawn lam leh chhung lama lungngaihna te, tuarna te leh hun harsa te entirna a ni thin a; heng thilte hian Pathian engkimtithei nihna a kalhin a lang thin. Amaherawhchu heng chhumte hmang hian Pathian Thlarau chuan rinnaa kal min zirtir a ni. Kan nunah chhum awm lo se, rinna kan nei lo vang. “...chhümte chu a kea vaivut a ni” (Nahuma 1:3). Pathian a awm tih hriatna a ni. Heng lungngaihna, lusunna leh tuarna chhumte Pathian ruala lo kal ve thin a ni tih hriat hi a va ropui em! Chhum nen lo chuan Pathianin min hnaih thei lo va - khaw eng uarah chuan kan hnen a lo thleng thei lo a ni.

Fiahna hmangin Pathianin thil min zirtir duh a nei a ni tih hi a dik lo va. Heng chhumte hmang hian ngaih dan kan neih sa min thiahsak zawk a ni. Pathianin chhum a hmanna chhan chu kan rin dan then thianghlim a, Amah nen kan inlaichinna kawngah naupang ang maia kan awm a duh vang a ni - chutah chuan Pathian leh kan thlarau chauh a ni tawh ang a, mi dangte chu hlimthla ang chauh an ni ang. Kan nunah mi dangte chu hlimthla ang mai a nih hma loh chuan, chhum leh thimin min tlawh zauh zauh dawn a ni. Pathian nena kan inkarah tla zep a tlem tial tial em?

Kan nuna thil thlengte leh Pathian nena kan inlaichin dan hi a inzawm tlat a, kan nuna thil danglam thlengte chu Pathian kan hriatna eng atangin kan hrihfhah thin tur a ni. Hringnuna thim chhah ber karah Pathian kan hriat dan a la inthlak thei a nih chuan, Pathian hi kan la hre lo tihna a ni.

“...chhumah chuan an luh laiin an hlau va” (Luka 9:34). Chhum karah Isua ni lo mi dang i hmu em? Chutiang a nih chuan, chhum karah “Isua chauh lo chu tumah” i hmuh hma loh thim chu a chhah tual tual dawn a ni (Marka 9:8; 2-7 en bawk la).

July 30

Harhchhuahna chungchang zirtirna

*“Nimahsela Isua chu an lakah a ngampa lo...amahin mihring
chhunga awm apiang chu a hre si a” Johana 2:24-25*

I harh chhuah tawh chuan hringnun chungchangah ngaih dan dik lo, hriat dan dik lo, thutlukna dik lo i nei tawh lo tihna a ni a; bumna lakah i fihlum tawh a ni. Amaherawhchu bumina awm tawh lo mah ila, kan harh chhuah tawh avangin mi dang kan thliir danah kan rilru a kawiiin mi sawisel kan chin pah thei. Pathian atanga harhchhuahnaah thung chuan mi an nih ang takin kan hria a, mahse mi dang rinhlelhna emaw na taka an chungchang sawi duhna emaw kan nei lo. Mihring nuna hliam te, tuarna te leh natna te hi hriat fuh loh vanga thleng a ni fo thin a. Kan nih ang takin kan inthliir lo va, kan hriat dan dik lo angin kan inthliir zawk thin. Kan ngaih dan chuan mihring chu tha leh lawmawm an nih loh vek chuan, sual, nunrawng leh dawihzep ni vek turah kan ngai.

Harh chhuah kan duh tlat loh avangin kan nunah tuarna tam tak a thleng thin a ni. Hetiangin - mi kan hmangaih a, Pathian kan hmangaih si loh chuan, chu mi kan hmangaiha chu fel famkim turin kan beisei a; kan beisei anga a awm loh chuan nunrawng leh sualah kan ngai a; mahse kan thil phut hi mihring tu mahin an tlin si lo. Mihring thinlung hliamin a beisei ang taka a mamawh pe theitu chu mi pakhat chauh a awm a, chu chu Lal Isua Krista a ni. Kan Lalpa chuan mi zawng zawng lakah rinawmna a phut tlat a, Ama lakah mi a rinawm loh chuan an inlaichinna chu a tawpah a tlu chhe dawn tih a hriat vang a ni. Kan Lalpa khan tu mah a ring lo va, mihring chungah rinna a nghtat ngai lo va; mahse a rilru a kha lo va, mi a ringhlel ngai hek lo. Pathian khawngaihna chuan mi tu pawh a tidanglam thei a ni tih a hriat chian em avangin, mi tumah a beidawnpui ngai lo va, tu lakah mah a beisei a bo ngai lo. Mihringah kan rinna kan nghtat tlat chuan, mi zawng zawng chungah kan la beidawng dawn a ni.

July 31

A ta ni famkim turin

“Tin, engmah tlachham lova in famkim a, in puma in him theih nan chhelna chuan thawk famkim rawh se” Jakoba 1:4

Mi tam tak chu kan Kristian nun peng thenkhatah kan that laiin, peng thenkhatah chuan kan fimkhur lovin kan thatchhe hle a; hei hi sual a ni lo va, keimahnia tisa zia la chambang avangin kan fimkhur lo a ni. Fimkhur loh hi Thlarau Thianghlim zah lohna a ni a. Pathian kan biak dan a ni emaw, ei leh in thuah a ni emaw, fimkhurna kan tlachham tur a ni lo.

Pathian nena kan inlaichinna a dik tur a ni a, chu inlaichinna kan lanchhuahtir dan pawh chu a dik tur a ni. Pathian chuan eng mah hmuh hmaih a nei lo va; kan nun peng tin hi chik takin min thlir reng a ni. Kan zir tur kan zir chhuah hma loh chu, kan awmna ngaiah Pathianin kawng chi hrang hrang hmangin min hnuk let thin a ni. Kan nih tur kan nih hma loh chu hetiang min chher hi Pathianin a taima em em a ni. Kan rilru a hmanhmawh lutuk a ni thei a; chumi kan hneh theihna tur chuan Pathianin dawhthei takin kan dinhmun ngaiah min hruai let leh thin. Kan harsatna chu eng pawh a ni thei - suangtuahna thatchhia leh vakvel, mahni chauh inngaihtuahna, mahni hmasialna - hetiang kan nuna thil dik lo awmte hi Pathianin chiang taka min hmuhtir a tum a ni.

Pathian tlanna thutak kan zir a, kan lawm em em a, kan thinlung pawh Amah nen a inrem a ni. Keimahnia hna ropui tak a thawk a, amah nen kan inrem tih kan hria. “Engmah tlachham lova in famkim a, in puma in him theih nan chhelna chuan thawk famkim rawh se...” Thlarau Thianghlim chuan Jakoba kal tlangin, “In dawhtheihna chu tihfamkimin awm rawh se” a ti a ni. Thil ho te ang lang lakah fimkhur la, “A pawh hleinem” ti ngawt suh. Eng thil pawh ni sela, Ama ta i nih famkim hma loh chu Pathianin a bei ngat ngat dawn a ni.

August 1

A kawngte zir zelin

“Tin, hetí hi a ní a, Isuan a zirtir sâwm leh pahnihte chu thu a pêk zawh veleh chuta tang chuan an khuaahte zirtir leh thuhiril turin a kal ta a.”

Matthaia 11:1

Pathianin zirtir hna thawk tura min tirh chhuah a, thu min pek hian min thlahthlam lo: Kan rual hian a chhuak ve zel a ni. I chhungte i ngaihtuah êm avanga Pathianin kal chhuak tura a tirh che pawha i chhuah loh hian, Isua Krista zirtirna chu i tikhawlova, a thu i zâwm lo tihna a ni. A thu kan awih a, a hnuleha thleng tur zawng zawng nena Pathian kuta kan hlan chuan, kan zingah, kan chhehvelah, mite zirtir turin amah a rawn che chhuak thin. Amaherawhchu kan thuawih lohna te, keimahnia tih tur kan lo dah ve thinte leh luhlulnate hian Pathian chêtna tur a dâl fo a, a kawng a tihnawk thin. Pathianin thu a pek che leh, ti tura a ruatsak che kha nangma tih tur neihte nen indáltir lo la, a thupek chu dah hmasa zawk ang che. “Chutiang chu Pathian duh dan a ní a, mahse kei erawh chu hetilai hmuna ka awm hi a ngai a ní,” i tih tlat chuan Isua i rinna kha belhchian a dâwl tâwk lo tihna a ni.

Ani chuan kan tih tur leh tih loh tur hrang hrang min zirtir: “Zirtirtu,...bâwkte pathum kan khawh ang e...” (Luka 9:33). Pathianin mi thilnunga hna a thawhna turah hian keimahni lo inrawlh phêt emaw, Pathian ai lo awh phêt emaw kan tum thin em? A châng chuan thlarau lama inpeih tak chung sia ngawi renga kan nghah a ngai thin zawk. Pathian chuan A Fapa thu min hirih a duh thin a, a chang chuan Hmel danglamna tlanga tawngtai a, nghak turin min duh thin. Keimahni duh dan kherin Pathian hian hna a thawk ngai lo a, ani chuan ama duh dan leh, mihringte tana thatna tur zawkin hna a thawk thin a ni.

Nghâk tura min duhna hmunah a hnathawh kan hmu: “...awm reng rawh u...” (Luka 24:49). “LALPA chu nghâk la” tichuan a hna a thawk ang (Sam 37:34). Kan hmalam pên khat pawh keini chuan kan hmu thei lo a, Pathian hnathawh kan nghah a ngai thina mahse hrehawm ti a, mahni inthiam lo tur kan ni lo. Chutihruah chuan “Amah chu nghâk fan fan rawh” (Sam 37:7) tih a nih avang hian thlarau lam nun chau hial khawpin kan nghâk em? “Pathian nghâk” kan tih hian kut kuangkuaha thu veng veng sawina a ni lo, aman min hirih ang ti thei tura mahni lo inzir a ngai. Pathian thil ruahmanna kawngah hian kan hriat loh thil tam tak a awm a, Amah kan nghah a ngai fo thin.

August 2

Harsatna chungchanga zirtirna

“Khawvelah hian hrehawmin in awm thin; nimahsela thlamuang takin awm rawh u, keiin khawvel ka ngam ta.” Johana 16:33

Mi tam tak chuan Kristian nun chu hrehawmna atanga chhuah a, nun nuam zawka awmna niin an ngai a, mahse a ni hauh lo; a nihna takah chuan hrehawmnaa inbarh luhna a ni mah zawk. “Chungnungbera bikrukna hmuna awm chu Engkimtitheia hlimah chuan a awm reng ang” (Sam 91:1), “Thil tha lo reng rengin a tawk lo vang chia, hri reng reng pawhin i puan in a rawn hnaih hek lo vang,” (Sam 91:10) - hengte hi Pathian nena in awm dunna hmun chu a ni a, amaherawhchu harsatna hmachhawn ngai a awm fo thung si.

Pathian fa i nih ngat chuan harsatna tam tak i hmachhawn ang, mahse chutiang hunah pawh chuan Pathian fate chuan mak an ti lo ang a, an beisei loh thil lo thleng a awm lo ang; chu chu ani, Isuan, “Khawvelah hian hrehawmin in awm thin; nimahsela thlamuang takin awm rawh u, keiin khawvel ka ngam ta,” a tih awmzia chu ni. Chu chu “In tan hlauh tur a awm lo ang” tihna hi a ni. Mi thenkhat chuan hemi awmzia an hriat loh avang hian an pianthar hnua an chungah harsatna a lo thlenin an hrethiam lo thin.

Pathian hian harsatna chîm phak loh nun min pe lo a, min pek zawk chu harsatna hneha paltlang thei nun min pe zawk a ni. Nuna harsatna kan tawh thinte hian chakna min pe thin. Harsatna awm ta lo se emaw, phurrit phur lo ta ila, chakna kan nei thei lo ang. Pathian hnenah nun zalên leh hlimna i dil thin em? Harsatna tawh i inhuam phawt loh chuan chutiang chu a pe hauh lo ang che. Harsatna i tawh chiah hian eng ang chakna nge i neih tih a hriat thin. I zahzumna leh chak lohna te hneh phawt la, pen khat hma i sawn ang a, tichuan Pathianin ei tur a pe ang che - “A hnehtu apiang Pathian Paradiisa Nunna Thinga mi ka eitir ang...” (Thup. 2:7) tih ang khan. I tisa chakna leh theihna hmanga i beih vak chuan i chau thuai ang a, Pathian chakna rinchan a, amaha innghat chungah i bei a nih chuan, Pathianin chakna a pe zel dawn che a ni. Kan dinhmun a zir zela harsatna kan hmachhawn hi kan tana thlêmna a ni tih hria ila; hneh loh châng emaw, tlûk châng emaw kan neih pawhin, chak lehzual nan hmang ila; mi tin tan hnehna zawng zawng hi chan vek theih a ni lo a, Pathian chauh hi engkim hnehtu a ni.

August 3

Pathian thil tumin a kaihhruai

“An hnenah, ‘Ngai teh u, Jerusalem khuaa kan chhoh dawn hi”

Luka 18:31

Kan Lalpa nunah khan Jerusalem hi a pawimawhin a Pa duhzawng a famkima a hlenchhuah theihna hmun a ni. “Keima thu thuin awm ka tum lo va, mi tirtu thu thu zawka awm ka tum thin avangin,” tiin a Pa duhzawng hlenchhuah ngei a tumzia a sawi a (Joh. 5:30), chu chu he khawwela a awm chhunga a nun kaihruaitu ber a ni. Akal kawngah hrehawmna emaw, hlimna emaw, hlawhtlinna leh hlawhchhamna pawh lo thleng mah se, a thil tum hi a tibuai ngai lo reng reng. “Tin, heti hi a ni a, amah hrui chhoh a hun dawnin, Jerusalem khuaa kal tumin a hawi tlat a,” tiin Luka chuan a sawi hial a ni (Lk. 9:51).

Keini tan pawha pawimawh ber chu keimahni duhzawng ni lovin, Pathianin keimahnia a duh tihlawhtling tura Jerusalem pana kal a ni. Hringnun pangngaiyah chuan keimahniin tum kan nei thin, mahse Kristian nunah chuan keimahnia tum lo neih kha a dik lo a ni. Tunlai khawvelah chuan Krista tana tih kan tum te, kan ruahmanna te, kan thutlukna zawng zawngte kan sawi nasa thin; Thuthlung Thar zirtirnaah erawh hi chuan Pathianin keimahni kaltlanga, a duh dan a lalberna zawk hi a langsar leh pawimawh a ni. Pathian chuan, “Nangnin mi thlang lo, keiman ka thlang zawk che u,” a ti mai a ni (Joh. 15:16).

Pathianin keimahnia ruahman a neih hian kan remtihna min zawt ngai lo, keimahni duh thu ang ni lovin, Ama remruatna angin ruahmanna a siam a, tum a nei thin zawk a ni. Keimahni kaltlanga Pathianin a ruahman leh a tum hi kan hrethiam rih lo a ni mai thei, mahse a tum chu a chiang tial tial thin. Kan hriatna a tlem avang te, kan khaw hmuh a tawi em avangtein a tirah chuan Pathianin hnathawh a tum hi kan hrechiang lo theia, a thelh mai dawn emaw kan ti fo thin. Keimahni hian ngaihdan kan lo nei ve tum hrang thin a, “He hna bik thawk tur hian Pathianin min ko a ni,” te kan ti thin. Thil tha leh dik nia kan hriat kan ti a, mahse keimahni kaltlanga Pathianin hnathawh a tum erawh chu a awm reng thung si a ni. Keini lo tih ve thin hi chu a hnathawh leh a ruahmanna sira rawng lo inbawl hran ve ang chauh kan ni. “Tin, sawm leh pahnihte chu a hnenah a hrui hrang a,” (Lk. 18:31) tih ang khan Pathianin min hrui hrang a, keimahnia a thil tum min hrilh a, mahse kan hrethiam chuang lo fo thin.

August 4

Huaisen taka Pathian thian nih

“Tin, sawm leh pahnihte chu a hnenah a hruai hrang a...” Luka 18:31

Pathianin keini min ring ngam hi Pathian tan chuan huaisen a va ngai dawn êm! “Keimahah hian thatna leh hlutna reng a awm lo chung a Pathianin min thlang mai hi a tan chuan thil âthlak tak a ni,” tiin i ngaihtuah ngai em? Hei hi a thlanna chhan che pawh a ni rêng a ni! A tana hlutna neia i inhriat chhung chuan a thlang hauh lo vang che, a chhan chu rawngbawl dan turah nangman tum i lo neih ve tlat vang a ni. Nangmah i inrintawkna leh i tih theih piah lam thlenga ama hruai i duh a, i phal chuan, a ruala ‘Jerusalem’-a (18:31) kal ve turin a thlang ang che. Chu chu a thil tum tihlawhtlinna hmun chu a ni.

Miin thil a thiam a, a hriat a, amahah theihna tam tak a awm chuan Kristian tha leh rintlak, chhawmahawm tak tur niin kan ngai thin. Mahse ringtu nunah chuan hei hi kan ralthuam pawimawh a ni hauh si lo. Kan hausakna ni lovin kan tlakchhamna, eng thil nge kan ken tel tih ni lovin, Pathianin eng nge min kentir a, min pek tihte hi a pawimawh zawk. Keimahni theihna leh thiamna te, kan nungchang that leh chakna te, kan hriat zauna leh kan tawnhriat tawh te, heng zawng zawng hi ringtu tha ni tura thil pawimawh ber an ni hauh lo. Thil pawimawh ber zawk chu Pathian thil tumin a kaihruai leh a thian min nihtirna hi a ni (I Kor. 1:26-31 en rawh). Pathian thiante chu mi, anmahni retheihna leh tlakchham hre thin mi an ni thin. Pathian tana hmantlak ni a inhre em em te nen hian Pathian chuan thil tam tak a ti duh lo, Pathian hnathawhna tur an dâl thin zawk a ni.

Kristian kan nih chuan keimahnia tum lo neih kha a remchang lo va, he khawvelah hian Pathian thil tum tihlawhtling turin kan awm a ni. Eng hmangin nge min la tih tir dawn kan hre lo va, eng pawh thleng se, a pawimawh leh tul chu Pathian nena kan inlaichinna tha taka vawn nun reng hi a ni. Ani nena kan inlaichinna tichhe thei thil engmah a awm kan phal tur a ni lo. Eng emaw avangin Pathian nena kan inlaichinna a chhe palh a nih pawhin siam tha tura kan beih leh thuai a ngai a ni. Kristiante tana thil pawimawh ber chu kan thil tih ni lovin, Pathian nena kan inlaichinna chhawm nun reng a, chu inlaichinna in rah tha a chhuah a ni. Hei hi Pathianin ngai pawimawh turin min duh a, he inlaichinna vèk hi tihchhiat tumin hmelma chuan a bei reng thin a, kan fimkhur a, Pathian thian nih kan thlan a ngai a ni.

August 5

Pathian kohna mak chu

“...zawlneite thu ziak zawng zawng kha Mihring Fapa chungah hian a thleng ang.’ ‘...thusawi chu an lakah thupin a awm ang a, eng sawi nge a nih pawh an hre lo va.” Luka 18:31,34

Mihring ngaiha hmun duhawm lo ber, ânchhe dawnna hmunah Pathianin Isua a ko a, chutiang deuh bawk chuan an tihlum lai hmu turin Isuan a zirtirte a ko a, an thinlung kehsawmna tur hmunah a hruai a ni. Mihring thlirna atang chuan Isua nun kha kawng engkimah a hlawhchham a, mahse Pathian thlirna atang chuan a ni ve hauh lo. Mihring ngaiha hlawhchhamna chu Pathian ngaihah chuan hnehna a ni hlauh zawk si! Mihring thil tum leh Pathian tum a inan loh nasat êm avangin hlawhchhamah kan ngai a lo ni thin.

Hetiang kohna mak hian Pathianin keini pawh min ko a ni. Pathian kohna hi hriatthiam kêlh theih a ni ngai lo a, sawifiah theih a ni hek lo. He kohna hi keimahni chhungril nihna atanga hriatthiam a, hmuh thiam theih chauh chi a ni si. Pathian nihna zia hre ngai lo tan chuan hriat fiah ngaihna a awm lo a ni. Pathianin a mite min kohna hi a mawlmang êm a, a thian ni tur leh, a tum tihlawhtling tura kohna mai a ni a, tawngkam awlsam taka sawifiah mai chi a ni lo. Chu kohnaah chuan Amaha inngah ngam tak takna erawh a tel a ngai a, engkim aman a ruatin, a ruahman mai ang tih pawm a, amaha inngah mai tur a ni. Athil tum tihlawhtling tur pawhin, mahni theihna emaw, thiamna emaw, chakna emawa inngat lovin, amaha inngah pumhlum tawp a ngai a ni.

Pathian nena kan inpawl a, pumkhat kan nih tawh a, a thil tumah min hruai lût mai ang tih kan pawm tlat chuan, eng nge a thil tum chu ni ang, tih hriat tum tâlh a ngai tawh lo. Ringtu puitling kan nih tawh chuan, engkim mai hi a mawlmangin, a awlsam tawh zawk a, a hahtam hle tawh thin. Pathian zia kan hre chiang tial tial a, mihring lama lo inrin viau ai chuan Pathiana inngah a hlawk tawhzia kan lo hre tawh a, chuvang chuan nun a awlsam ta zawk. “Hetiang thil Pathianin a thlentir mai hi a mak ka ti a, rin harsa ka ti,” tih a tlem tial tial thin. Nun kawng tinrengah Pathian thil tum tihlawhtlinna tur leh kalpuina tur kan hmu thiam tial tial a ni. Ringtu chuan ama theihnaah ni lovin Pathian finna leh hriatnaah a inngat a; keimahnia a hrang a hraia tum kan neih erawh chuan muanna a tichhia a, thil a khirkhan zo ta thin a ni.

August 6

Tawngtaina hmanga inzawmna

“Chumi niah chuan keima hmingin thil in dil ang...” Johana 16:26

Ringtute hian Krista kraws kan ngaihluin, Kristan kraws-a a tuar ang hian eng emaw tal tuar ve turin kan inngai thin. Krista kan rin avangin thil tam tak kan tuar tawh a, tawrh zel tur pawh a la awm, chutihlai chuan kraws hian kan tan thil pakhat min entir tih hi ngaihtuah ila; kraws chu kan Lalpa Isua Krista kan hriat chhuahna, amah kan hmuhna hmun a ni a, chu chu tawngtainaah hian a takin a chiang leh zual hle thin.

“Amah in dil hmain in Pa chuan engte nge in mamawh tih a hre reng si a,” tiin Isuan a sawi (Mat. 6:8). Chuti a nih si chuan engati nge kan dil si? Kan tawngtai hian Pathian chhân turin kan tawngtai a ni ringawt lo a, amah nena pumkhat kan nih theihna turin kan tawngtai a ni zawk. A chhâna beisei ringawta tawngtai kan nih chuan kan buaiin, Pathian chungah kan lungnilo fo vang. Kan tawngtai apiang hian a chhanna chu kan hmu a, mahse kan beisei angin a chhâna erawh a rawn kal lo a, kan duh anga a rawn thlen loh avanga kan lungnihloh thinna chuan Isua Krista duhzawng angin awm kan duh lo tih kan tilang. Pathianin kan tawngtaina a chhân leh chhân loh finfiah tura he hmuna awm hi kan ni lo va, Pathian khawngaihna avang zawka awm kan ni.

“...Pa hnenah keiin ka ngensak ang che u, ka ti lo a che u; Pa ngeiin a hmangaih si che u a...” (Joh. 16:26-27). Pathian nena in inpawlina leh inlaichinna khan hetiang dinhmun hi a thleng tawh em? I tawngtaina nun chu Isua Krista tawngtaina nun nen a inzawmin pumkhat a ni tawh em? Lalpa chuan i nun leh a nun a thlâkthleng tawh em? A nih, Isua Krista nun chu nangmaha a awm tawh chuan i nunin Isua chu i zawm tawh tak tak tihna a ni ang. Isua chu kan nunin a zawm tawh chuan kan dilna chuan Isuan Pa hnenah thlen lovin, Pa chuan min ngaihtuhsak dawn a ni.

I tawngtaina chu chhâng lo anga i hriatin midang mawhpuhin thiam loh chantir mai suh, hei hi Setana thang hlauhawm tak a ni. Pathianin i mimal nunah thil zirtir duh che a nei pawh a ni thei; midang vang ni lovin nangmah kha inenfiah fo ang che.

August 7

Pa ina tawngtai

“...ni thum chinah chuan Pathian biak inah, zirtirtute zinga thua an thu lo ngaithlaa lo zâwtin an hmu ta a...Tin, ani chuan an hnenah, ‘Engah nge mi zawn ni? ka Pa ina ka awm turin in hre lo vem ni?’ a ti a” Luka 2:46,49

Lal Isua nun tâwmpuitu ka nih hnu hian Pathian fa, nun thianghlim leh pawisawilo ka ni em? Pa ina awm âwm rêng nun ka nei em? Keimaha Pathian inah hian Pathian Fapa a chêng em?

Pathianin min awmpui tih kan sawi thin a, min awmpuitu Pathian nen chuan kan inbe ngai em le? Kan bula a chên ve reng si chuan kan be thin em? Kan nuna harsatna leh manganna a lo thlen châng chauh hian kan be ve thin zawk? Krista kawngte zir zel a, amah nena inpawl reng nun leh pumkhat nun kan neih theih nana kan zir a pawimawh hle. Ka Pa ina engtiklai pawha chên dan kan zir fo a ngai a ni.

Pathian fa i nih a, amah nena tawngtaia inpawl a, engkim hi a hnen atanga rawn kal a ni ti thei tur khawpin Pathian i hnaih em? I thinlung chhunga mi kha A Pa inah a awm em? A rawng i bawl thina tan i inah, i hnathawhna hmunah leh i thiante zingah i nung em? I chung a thil thleng thinten a tibuai che em? Kan thinlungah Isua a chêng kan tih a, keimahni hi Pathian in a nih leh si loh chuan, keimahniah Isua tak tak a chêng lo a ni mai lo maw? Keimahni hi Pathian in kan ni a, a chhûnga chêng tur leh awm tur chu Isua a ni.

Nangmaha Isua a awm chuan i tan chakna a ni ang a, amah i zawm tak tak chuan he khawvela a awm laia a hnathawh leh mite zinga a awm dan chu i awm dan leh i hnathawh a ni ve ang.

August 8

Pa chawimawi nana tawngtai

“...chuvangin mi thianghlim lo piang tur pawh chu Pathian Fapa an ti ang”

Luka 1:35

Pathian Fapa, inggaitlawm leh Pathian nena pumkhat ni si chu keimahah a lo piang a nih si chuan, keimah kaltlanga a inpuanchhuah ka phal em? Nula thianghlim Mari chung a thleng ang hi ringtute chung a thleng tur chu a ni. Mari phalna leh inpeknaah Pathianin hna a thawk a, Mari kaltlangin khawvelin Isua a hmu a ni. Keimahah Isua a piang a nih si chuan, ka thinlung chhunga piang Isua chu tawngtaina hmangin Pa nen an inkawm a ngai a ni. Kan chungah eng thil pawh a lo thleng a ni mai thei, chu Fapa, keimahni chhûnga awm chu a Pa nena an inbiakpawh reng a ngai a, chu an inbiakna chu tawngtaina a ni.

Krista nen chuan pumkhat kan niin, keimahah a awm em? Ka chhûngha hian ka tan kawng min lo ruatsak em? Ka chhûnga Pathian Fapa chuan a Pa duhzawng a hlenchhuak em? (Gal. 4:19 en rawh), a nih loh leh keimah hian amah chu a sirah a dah kiang mai em ni zawk? Mi tam tak chuan an thinlunga Pathian Fapa chu an khenbehtir thin avangin an tap thin asin! Heng mite thinlungah hian Pathian Fapa tan hmun rêng a awm lo a, amah leh Pa Pathian inpawlina tur hun leh hmun a awm lo. Ka chhûnga Pathian Fapa hi a tawngtaiin, a Pa a chawimawi em? Nge, keimah hian tih tur ka tuksak a, ka thunun bet tlat zawk? He leia mihringa a chan laia rawng a bawl ang khan keimahah hian rawng a bawl em le?

Pathian thil tum a hlawhtlin theih nan keimaha Pathian Fapa hian lungngaihna te, tawrhate a kaltlang em? Miin a chhûngrila Krista awm a hmuh chian dan ang leh, a hriat chian ang zia zelin Pathian thil tum hi a hrechiang thin. “Krista hrehawm tuar bâk chu a taksa avangin ka tisaah hian ka chhonzawm zel a ni...” (Kol. 1:24) tih a nih kha. “Chhonzawm zel” tur chuan hmabak tam tak kan la nei a ni.

August 9

Pathian hnen thleng phâk tawngtaina

*“Tin, Isua a vanvadâk a, ‘Ka Pa, ka thu i ngaihtlak avangin
i chungah ka lâwm e.” Johana 11:41*

Lal Isua a tawngtai hian, a Pain a ngaithla tih a hria a, a Pa hnenah chauh a tawngtai tih a hre bawh. Pathian chuan a Fapa tawngtaina chu a hria angin, keimahni chhungah hian Pathian Fapa a awm tak zet chuan, Pa chuan kan tawngtaina hi a hre ngei ang. Keimahniah Fapa Isua a awm a nih chuan, kan nunah, kan mihringah hian Isua chu a lang ngei tur a ni bawh. “...in taksa chu, in chhunga awm Pathian hnen atanga in hmuh Thlarau Thianghlim in a ni tih in hre lo em ni le?” (I Kor. 6:19) tiin Pathian thu chuan a sawi a, chumi awmzia chu kan taksa, kan thinlung chung hi Pathian Fapa tana Bethlehem a ni. Keimahnia awm Pathian Fapa chu a hna thawk turin hun kan pe em? He khawvela a lénlaia a hna a thawk ang khan keimahni kalltlangin hna a thawk em? Pain a Fapa tawngtaina a hria a, kan tawngtaina hi Pain a hria em? “Chu mi niah chuan keima hminging thil in dil ang” tih a nih kha (Joh. 16:26).

Hei hi ngaihtuah teh - Isua Krista hi i nun danah khan a hlimin a lawm ang em? A hmaah inggaihlhu deuh tak chungin i lang thin zawk em? Nangma ngaihdan leh ngaihtuahna kha i dah len zawk chuan, chu chuan Pathian Fapa chu a kilah a nawr tawm ang a, a hmun a luaflan mai ang. Ngaihtuah theihna hi Pathian min pek chu a ni ngei a, mahse he thilpek hi a Fapa a pêk erawh a ni lo thung si. Ani chu hriatna ril zawk, Pa Pathian hriatna tak tak nena thuan a nih avangin keimahni suangtuahna leh ngaihtuahna hi hmun laili kan chantir tur a ni lo ang. Fapa chuan Pa min hriattir a, Pa hnen min kawhmmuh thin, nimahsela mihring hriatna hi chuan Pathian thilte a hrethiam lo thin a ni. Kristan kan ngaihtuahna leh theihnate hi nun thara a thlak danglam a nih loh chuan heng hmachhuan chung hian tuman tih tak zetin Pa an be thei lo.

Keimahnia theihna awm te, kan mihrinna te hi kan thihpui a, Pathian hmaah chuan engmah lo a nihzia kan hriat a ngai a ni. Chuvang chuan Kristaah kan inngah pumhlum a ngai a, keimahnia Krista kan lalut a, hmun chungnung ber kan chantir a nih chuan, amah chu keimahni kalltlangin a rawn inpholang dawn a, chutiang tur chuan hmun i kian em? tih ngaihtuah thin ang che.

August 10

Ringtute tawrhna

“Chuvangin Pathian remtihzawng anga tuarte chuan thil tha tiin an thlaraute chu Siamtu rinawm tak hnenah kawltir rawh se.” I Petera 4:19

Nangma duh thua tawrhna hrim hrim i thlang a, i duh tlát a nih chuan rilru lamah emaw chhungril lamah chian lohna i nei a ni ang, nimahsela Pathian duhzawng kawng i thlang a nih chuan a danglam a, chu kawngah chuan tawrhna a awm a, tawrh a ngai thin. Mi thianghlimte khan tawrhna ngawr ngawr an thlang a ni lo va, Kristan a thlan angin tawrhna a awm emaw, a awm lo emaw Pathian duhzawng kawng lam an thlang a ni. Ringtute khan an ringtupuite chung a tawrhna hmanga zirtirna an dawnah an inrawlh ngawt ngam ngai lo.

Krista duhzawng tipuitlingtute avangin an ringtupuiten Pathian tan chakna an nei a, thlarau nunah an thang lian thin. Mi kan khawngaih avang hian chung mite chuan chakna an dawng lo va, zuauna leh chak lohna a hring fo thin. Harsatna leh tawrhna kan hmaa a lo tlak a, min khawngaihtu leh lainattu an tam viau chuan kan rilru a zuau a, “Pathian hian min ti lutuk deuh mah mah a, ka nunah harsatna min pe nasa mah mah a ni,” tihna rilru a piang thuai thin. Hei hi Isua pawhin a hria a, mahni inkhawngaihna hi hmelma pa hmanrua a ni tih a hria a, “Setan, ka hnungah kal rawh” a ti hial a ni (Mat. 16:21-23).

Mahni inkhawngaihna avang hian Pathian hi mawhchhiat mai a awl thin; Pathian chuan min hnial lét in Amah in sawithiam a tum ngai lo, mahse a tawpah a thil tum Chiang takin a lo lang a, a ropuizia kan hmu thin a ni. Pathian thil tum a hlawhtlin a, miten a ropuina an hmuhna tur leh ringtutena an hlawkpui tur a nih chuan a tul hunah kan tawrh a ngai a, chu chu min lainat loh vang ni lovin min hmangaih vang zawk a ni. A thil tum hi kan hriatthiampui lo a (Mat. 16:23 en la), ama ropuina tur ngaihtuhtute chu a lainat thin (Lk. 15:10).

Khawvel mite rorelna hnuaiah ringtute tawrhna hi thlir ila, Pathian hnathawh leh a thil tum tihlawhtlinna, a ropuizia a tarlanna hmanrua a ni fo. Amah ringtute chu mihring lama chhuan tur nei lo tak tak an ni thin. “Pathian tana ka tangkai êm avangin kei chu hetilai hmunah hian min awmtir a ni,” kan ti a nih chuan kan tisual hle ang. Krista chuan kan tangkaina tur leh kan thiam dan tur ngaihtuahin, chung hmang chuan min teh ngai lo. Pathian ropui ber dan tur angin ringtute chu Pathianin a dah a ni.

August 11

Mahni theihna ni lovin Pathianah

“...tin, Elija chu thâwngaleivirin vânah a chho ta a.” II Lalte 2:11-12

Pathianin i tana Elija ni tura a ruat, nangmah kaihruaia zirtirtu a awm chhunga chumi chungang innghat chu thil dik lo a ni lo a, mahse engtik hunah emaw chuan a kalsan che a, hruaitu nei lova nangmaha i kal a ngaih hun a thleng dawn a ni. Chutiang hun a lo thlen chuan, “Min hruaitu Elija tel lovin ka kal thei lovang,” tiin i ngaihtuah a ni mai thei e, Pathian erawh chuan nangmaha i kal a, Jordan lui nangmah ngeia i kân lêt a duh a ni.

“Jordan”-ah nangmahin (2:14): Jordan lui chuan inthenna a entir a, chu hmunah chuan midangte nen in inpawlho thei lo a, tuman i mawhphurhna an laksak thei lo che. Chu hmun atang chuan a ni, Elija hnen atanga i zirte a taka i tih a, i hman ve a ngaih tanna chu. Tunhma kha chuan Elija nen chu hmun chu in paltlangin, in kal dun fo thin a, tunah erawh chuan nangmaha i hmachhawn a, i kal a ngai ta. I tana tih a harsat thu leh, i theih loh thu kha chhuanlam a tling tawh lo a, sawi chhuak sawi chhuak mah la, nangmaha i kal a ngai tawh tho tho dawn. I rin Pathian chu rintlak leh belhtlak Pathian a nih tak tak leh tak tak loh i hriat nan nangmahin Jordan lui i kai a ngai a ni.

“Jeriko”-ah nangmah chauhin (2:15): Jeriko hian a entir chu nangmah hruai thintu Elija’n thil ropui tak a lo tih thinna hmun a ni. Nangmah chauhin chu hmun, Jeriko chu tunah chuan i thleng ta; i aiawha titu tur an awm tawh lo a, hreh tak chungang i tih a ngai ve tawh thung a, Pathianah i inngah tak tak a ngai ve tawh dawn a ni. “Elija’n” a zirtir che i vawng reng a, i zâwm a nih chuan Pathianin Jeriko-a Elisa a awmpui ang khan nang pawh a awmpui dawn che a ni. Krista nun dan min zirtir tawh a, thil hrang hrang min zirtirin min hirh tawh, chu chu kan vawn reng a tul hle.

“Bethel”-ah a falin (2:23): “Bethel” hmun i thlen chuan nangmah i inrinna thin kha a tawp ang a, Pathian finnain hma a rawn hruai tawh ang. I rintawkna kha a lo tawp ta a nih pawhin, mangang mai suh. Pathian tan dik leh tha i ni tih lantir zel la, i kal kawngah chuan i tan a thudik a rawn pe zel ang che. “Elija” hnen atanga i zir kha a takin hmang la, chu hunah chuan nangmah kaihruai thintu “Elija” ni tawh lovin, Pathiana i rinna i ngah a, amah i en a ngai tawh thung ang.

August 12

Pathiana chawlhna awmzia

“Rin tlênte u, engah nge in hlauh?” Matthaia 8:26

Hlauh kan neih a, kan thla a phên hian Pathian hnenah kan tawngtai thin. Hun harsa leh manganthlak a thlen pawhin Pathian chuan a fate chu amaha innghat tlat turin a fuih thin a ni. Pathianah rinna nghatin, amah chu kan inhumhimna a ni ti thin mah ila, amah ring ve lotute mangang au kan hriatin kan thla a phâng ve leh thin a, engkim chunga roreltu leh thuneitu a nihzia kan theihngihl leh lek lek thin. A châng chuan, kan mangan lai tak hian lawng mei lamah a muthlu niin kan hre thin a, kan hmaa buaina leh sualna tuipei fâwn so bulh bulh kan hmuhin, min muthilhsan niin kan ngai thin.

“...Rin tlênte u!” Kan hmalama tuilian so phûl bulh bulh kan hmuh a, kan chuanna lawng a sêp dawrh dawrh châng hian kan rin a lo tlêm a, kan buaia kan mangang mai thin a ni. Kan rin kha kan hre chang lo fo a, hlauh leh philiin kan awm fo. Hringnun kan hmanah hian a chang chuan thlipui leh hlauhawm engmah a awm loh chang a awm a, keimahnia kal mai pawh harsa lo leh buaithlak lovin kan hria a, midang mamawh lova inhriatna kan nei thin. Harsatna a lo thlen a, buaina leh manganna te kan hmachhawn chiah hian inngahna tur kan zawng a, thlamuanna tur leh birukna tur hmun kan duh thin a ni. Pathiana kan inngah a, amah chu kan rin tlat chuan, harsatna tinreng pawhin min chîmin, buaina tuifâwn nasa takin min sêp dawrh dawrh mah se, amah kan rinna a chhe lo vang a, chutiang hun a lo thlen pawhin kan zâmin kan buai lo vang; keimahni chhungah engkim siamtu, engkim chungalber leh thunei ber kha a chuan tlat avangin.

Pathian tihthianghlina te kan sawi thin a, eng nge a nih chiah le? Tihthianghlina kan awm chuan chu chu kan nun hmangin kan pho chhuak ngei tur a ni a, Pathianah kan innghat a, kan nunna pawh Krista Isuaa thuhruka a awm ngei tawh chuan tihthianghlina kan ni a, chu chu kan nunah a lang chhuak tur a ni. Krista nena pumkhat kan nih a, a thihna ruala kan thih a, a thawh leh ruala kan tho leh tak zet tawh a nih chuan amah nen chuan pumkhat kan ni tawh a; pumkhat kan nih tawh chuan Pathian mithmuhah sawiselbo kan ni ta a, chu chuan thinlung hlina leh lawmna a thlen thin.

August 13

Thlarau Thianghlim timit suh u

“Thlarau Thianghlim chu timit suh ula” | Thessalonika 5:19

Thlarau Thianghlim aw hi a zawi a, a dam bawk si a, Pathian nena thlarauva inpawlna tak tak kan nei a nih loh chuan hriat a har em em. Pathian duh dan kan bosan dawn a, kawng dik lova kan pên dâwna fimkhur tura Thlarau Thianghlimin min hrilhna aw hi a zawiin a dam em em a. Chu aw hre tura i beng i dawh a, i beng i chhit loh chuan Thlarau Thianghlim, nangmaha alh chu a mit ang a, i thlarau nun chuan a tuar ang a, a chau ang a, i tluchhe thuai ang. Aw rawn kala hi a zawiin êm a (I Lalte 19:12), Pathian mi, a lama beng chhi rengte tan lo chuan hriat thiam a har thin.

Hnunglam thlir lêt fo lo turin fimkhur ang che. “Kum tam tak kalta khan chhandam ka ni a” ti fo suh; leilehnaa kut i nghah tawh a, Pathian chhandamna huang chhunga i tlu lut tawh a nih chuan hnunglam hawikir a, thlir a remchang tawh lo. Pathian nena kan lengdun tawh a nih chuan hun kal tawh khan tun hun hi a bawhbuaiin, tuna kan nun hman mekah hian zung a kaih a remchang tawh lo a ni (Lk. 9:62; I Joh. 1:6-7). Pathian êng atanga i chhuak a nih hlauh zawngin mi khawngaihthlak tak i ni ang. Hlimthla ang chauh i ni ang a, i hun kal tawhah i kir i kir ang a, i testimony pawh a thar a awm thei lo ang. Ênga i kal tawh a nih chuan (I Joh. 1:7) hmana i tih tawh i hmachhuan thei lo vang a, chutianga a nih loh a, i hun hlui i thlir lêt fo chuan ênga i kal zelna turah harsatna a siam thuai mai ang che.

Thlarau Thianghlimin i thinlunga thu a rawn sawiin ngaichang la, a thu ang chuan awm tum ang che, chuti a nih loh chuan nangmaha awm êng kha a mit hlauh ang e. Pathianin nangmah fiah nana a hman harsatnate i tuar chhuak peih lo a nih chuan harsatna dang, nangma chak theih nan a rawn tir leh ang, chutah chuan mahni inthiam lohna leh hrehawm tihna te a tel thin. Chutianga fiahna a rawn tir leh pawha Thlarau Thianghlim chu i lo hnar leh a nih chuan fiahna dang a pe fo lo vang che a, nangmaha awm Thlarau Thianghlim chu a mit mai ang. Amaherawhchu fiahna chu i paltlang a, Pathianin i chak theih nana i hmaa harsatna a dah chu i tawrh tlang phawt chuan, i nun chu hlimna leh lawmnain a khat ang. Pathian duh loh zawng thlentü keimahnia soal awmte hi paih ila, chutianga thil tha lo leh Pathian lâwm loh zawng chu keimahnia a awm i remti lo vang u.

August 14

Lalpa zilhhauna

"Ka fapa, Lalpa thununna chu ngainêp suh la, a zilhhauva i awmin inthlahdah hek duh." Hebrai 12:5

Pathian Thlarau Thianghlim tihlungnur hi a awl em em a, Lalpa thununna kan ngaihnepe leh a zilhhauva kan awma kan inthlahdah hian a lungnur mai thin. Kan rinna hi a chak loh thin em avangin mihringte kan tlu leh mai thin a, kawng kan bo leh mai thin. Chutiang hunah chuan Thlarau Thianghlimin kawng dik min kawhmuh thin a, chutichung chuan mi tam tak chuan Thlarau Thianghlim aw chu haiderin an hre lo der fo thin.

I Thes. 5:19-ah chuan "Thlarau Thianghlim chu timit suh ula" a ti. Kan thinlunga Thlarau Thianghlimin a sawi hi ngaichang thin ila, chu chuan kawng dik kan bosan chang pawhin kalna tur kawng min kawhmuh a, Pathian duhzawng hmuna kan awm leh theihna turin chakna min pe thin a ni. Pathian zilhhauna kan tawk a, kan hmaa harsatna a rawn dah chang pawhin, Thlarau Thianghlim tan hmun kian ila, Pathian kutah i tlu lut thin ang u. Amah nena inzawmna nghet kan neih theih a pawimawh a, chutiang tur chuan kan tlawm a ngai thin.

"...a zilhhauva i awmin inthlahdah hek suh." Pathian nena in indawrnaah buaina i neiin, "Ka tawngtai a, ka dil a, mahse engmah a thleng lo a, ka beisei ang engmah a awm lo; ka bansan mai dawn," i ti thin em? A changin i beidawngin, i lungngai thin em? Hetianga bansan kan duh a, kan tihtauh hian kan nunah eng nge lo thleng thin i ngaihtuah ngai em?

Pathian tana rintlak leh hmantlak kan nih theih chuan ani chuan min zilhhaugin, min tithianghlimin, min chher a, kan thianghlim theihna turin fiahna a dah thin. Thianghlima kan awm a, a lawmtlak leh pawtlaka kan awm a duh a, chutiang tur chuan min buatsaih thin a ni. Mahse kan thianghlim a, a pawtlak kan nih theih nan chuan engtin pawha min hman leh min khawih kan huamin kan zuam a ngai a, kan chungah eng thil pawh thlentir se, keini chuan kan pawm zel a ngai a ni. Kan thianghlim theihna tur chuan keimahni kan inhawn a, tuar pawh kan huam a ngai (I Thes. 5:23-24).

August 15

Piantharna tak

"I piangthar tur a ni." Johana 3:7

Nikodeman "Mi, a tar hnuin engtin nge a pian theih ang?" tia a zawhna chhanna chu: "Miin nun thar, nun danglam, a hmaa a la tawn chhin ngai reng reng loh a tawn a, a dawn theihna tura engkim thihsan a huam a, a dikna leh chanvo te, a sakhaw mina leh ama felnate thihsan vek a huam hian a piangthar thei a ni" tih hi a ni (3:4). Keimahnin sual sim duhna tak tak kan neih a, thianghlimna kawng zawh kan duh tak tak chinah he nun thar hi a rawn lang tan thin a ni.

"Nimahsela amah lawm apiang chu..." (Joh 1:12). Mitena a chanchin an sawi atangin Isua hi ka hria nge, keima chhungrillin a zawn avanga hria ka nih le? Lalpa Isua hi keima mimal min chhandamtua ka pawm a, amah nena pumkhata kan awm theihna chhan hi keimahah thil awm a awm em? Thlarau nuna kan zinkawng paltlang tawhte hi mimala Isua Krista kan hriatna inngahna pawimawh tak a ni thin. Piangthar kan han tih pawh hi an thinlung tak taka Isua hmutute tihna a ni.

"..thlarauva an pian loh chuan Pathian ramah an lut thei lo vang" (Joh. 3:3). Pathian thuneihna leh rorelnate hi kan pawm em? Piantharna chuan Pathian thuneihna leh engkim chung a roreltu a nihzia min hriatthiamtir thin a, kan thlarau mit a tivar thin. Pathian nena pumkhata awm kan duh a, pumkhata kan awmin Pathian nihna min hriattir thin a, chu nihnaah chuan thianghlimna te, felna te kan hmu a, mihring fel lohzia leh thianghlim lohzia kan hria a, thianghlim tura Isua Krista kan mamawhzia min hmuhtir thin a ni.

"Tupawh Pathian hrin chuan...thil a tisual thin lo" (I Joh. 3:9). Mahni theihna leh chakna hmangin sual kalsan a, thil sual tih loh kan tum thin em? Piangtharte erawh chu anmahniah Pathian thiltihtheihna a awm a, chu thiltihtheihna chuan sual lo turin a tanpui thin. Bible chuan ringtute chu sual lo turin min zirtir a, kan sual loh theih nan chuan kan pianthar a ngai thin a ni. Pathian thiltihtheihna chuan sual tih duh lohna keimahniah a siam a, thil sual tih a lo rem ta lo thin a ni. I Joh. 3:9 hian sual hi kan duha tiha tih loh theih angin a sawi lo a, Pathian kan rin a, a thu kan awih chuan, chu chuan sual lo turin min puin min tichak a ni.

August 16

Isuan min hria em?

“Ama beramte chu an hmingah a ko theuh va...” Johana 10:3

Kohhran thurin hre em em siin, Isua hre si lovin a awm theih. Miin Isua aia thurin a hriat zawk hle tawh chinah chuan thil hlauhawm tak a hnai a ni. Mari Magdalini khan thurin chu a hre tam hauh lo ang a, a thurin hriat tlêm avangin Pharisaite pawhin an hmsit hial mai thei, mahse a kawchhung atanga ramhuai pasarih Isuan a hnawhchhuahsak kha chu sawi ngaihna an hre hauh lo ang (Lk. 8:2). Mari Magdalini tan chuan Isua hnen atanga malsawmna leh zalênna a chan ai chuan Isua kha a pawimawh ber zawk a, Isua an phûm a, thlâna hmuh tuma a va kal pawh khan, Isua a hmuh loh avangin a tap a ni (Joh. 20:14ff). Isuan a lo hmu a, a hminga a koh chinah a zawn Isua kha a ni tih a hria a, “Rabboni” tiin a ko lêt a nih kha (Joh. 20:16).

Isua hi kan ringhlel thin em? (Joh. 20:24-29). Keima tawnhriat ni lova mitena an sawi atanga ka hriat ve chauh a nih avanga ringhlel leh hai thin ka ni em? Zirtir dangten “Lalpa chu kan hmu ta,” an ti a (20:25), Thoma erawh chuan a ringhlel tlat a, “A nâka ka zen meuh loh chuan ka ring lo vang,” a ti tlat a (20:25). Thoma hian a mimal nuna Isua a hmuh a ngai a ni. Isua a hnena a rawn inlar a, “I kutzungin han khawih la...” (20:27) a tih meuh chuan Thoma chuan, “Ka Lalpa leh ka Pathian i ni,” a ti thei ta (20:28).

Amah kan phatsan em? (Joh. 21:15-17). Petera khan chhechham meuhin Isua a hriat loh thu a sawi a nih kha (Mat. 26:69-75). Isua a thawhle hnu khan Petera hnenah inlarin, mimalin Petera a hmu a, a rinna chu a tuaitarsak a nih kha. Chumi hnuah midangte hriatin a rinna chu a tihchaksak a ni. Chutah Petera chuan, “Lalpa...ka ngaina che tih i hria e,” (Joh. 21:17) tiin a chhâng a ni.

Lal Isua nena kan chanchin sawi tur kan nei em? A zirtir dik tak kan ni tih hriatna tur chu amah nena pumkhat kan nih hian a ni a, pumkhat kan nih phawt chuan Isua kan hriatna hi engmahin a tinghingin a tichhe thei tawp lo vang.

August 17

I lungngai em?

“Tin, Isuan...a hnenah, ‘Tunah pawh kawng khat i la bak e; i neih zawng zawng hralh la...lo kal la, mi zui ang che...’...chung thu a hriatin, a lungngai ta em em a, a hausak êm avangin.” Luka 18:22-23

Kan Lalpa hian i tana thil harsa tak tur a sawi i hre tawh em? Chutiang thil harsa ti tur a sawi i la hre lo a nih chuan, a thusawi hrim hrim i la hre lo a nih a rinawm hle. Isua hian kan hnenah kan ngaihthlak turin thil tam tak a sawi thin a, mahse keini chuan kan ngaihthla lo va, thu a sawi tih pawh kan lo hre lo thin. A tawngkam kan hria a nih pawhin, a aw hriat chu a hahdam lovin, a thupek aw hle ang.

Luka ziaka mi husa pakhat hi a thil hrih angin a ti ngei dawn tih lam Isua hian a ngaihven lo, a bula awmtir a, a zirtir nihtir ve pawh a tum hek lo. A hnenah a sawi chu, “I neih zawng zawng hralh la...lo kal la, mi zui ang che,” tih a ni. A thlêm lo va, a ngên hek lo, tawngkam fir leh khirh, tlang takin a sawi a, tichuan mi husa pa hian a kalsan a ni.

Isua hian hetiang tawngkam khirh leh thunei hmel tak ang hian kan hnenah thu a sawi tawh thin em? Kan ngaihthlak ngei ngei ngai turin Isua hian eng emaw min hrih tawh em? Mi husa pa hian Isua thusawi awmzia hi a hre hle a, a man chiang hle. A thusawi ang chuan ti ta se, chumiina amah a nghawng dan tur zawng zawng pawh a hria a, a neih zawng zawng hralh chu harsa a ti a ni. Chuvang chuan lungngai takin a kal kiang ta a ni. Isua hnenah phûr takin a rawn kal a, mahse Isua chuan a phûrna chu a lo tireh ta zawk hlauh thung si. Phûr tak chung a Isua ke bula kûn duhna atangin rilrua kap nei teuh chungin a kal kiang ta. A kal kian a, Isua a kalsan khan Isua a ûm zui hauh lo va, a kal kalin a kaltir mai a ni.

Pathian aw chiang taka kan hriat hnu hian a hnu lawkah emaw, nakin deuhah emaw rah a chhuah ngei ang tih Pathian hian a hre chiang hle a ni. Thil buaihthlak erawh chu mi tam tak hian a thu kan hriatin keimahniah rah a chhuah tur kan lo dang tlat thin hi a ni. Amaherawhchu a hnu daihah pawh a hnenah tlu lut leh mah ila, Pathian hian kan hun kal tawha kan hlawhchhamna kha a rawn phawrh leh ngai lo.

August 18

Lungngaihna rûk i nei em?

“Ani erawh chuan chung thu chu a hriatin, a lungngai ta em em a, a hausak êm avangin...” Luka 18:23

Mi hausa, amah pantu hnena Isuan a neih zawng zawng hralha amah zui tura a hrihl hnuin, chu mi hausa chu a lungngai em em a, engmah sawzui lovin Isua a kalsan a ni. Isua thusawi kha a ringhlel lova, a awmzia a hre em em baw, chu chuan a tilungngai a, ngawi rengin Isua kha a kalsan ta a ni. Pathian aw i hria a, chu aw chuan i nun kawng hrang hrang a rawn hrihl che a, a hnena nghat a, dah turin a ti thin che a ni. I duhzawng te, i lawm zawng te, i ngaihsak zawngte a rawn phawrh chhuak a, i la duh lai ngawih ngawih thenkhat chu kalsan a, amah zui tur chein a hrihl thin. Chutiang hunah chuan lungngai tak, i duhzawng kalsan ngai kalsan hreh takin, chhân lêt ngaihna hre lovin, ngawi rengin Pathian aw chu i kalsan thin. Chutiang hunah chuan Pathian hian a rawn ùmzui lo che a, thlêm heuh heuh che a tum lem lo. Amaherawhchu amah nena in inhmuh a, in intawh châng apiangin a rawn sawi chhuak ziah thin a ni.

“I neih zawng zawng hralh la...” (18:22). Nangmaha awm zawng zawng kha phawrh la, i rilru la pêng a, i inchhuanna tur zawng zawng kha kalsanin, Pathian hmaah ding rawh tihna tluk a ni thei ang. Hei hi a ni, mi tam takin harsa an ti a, an nun chhungrila indona nasa tak a thlen thin. Isua duh ang ni lovin Isuan a duh nia i hriat angin a hnenah i inpe em? Chutiang a nih chuan Isua tawngkam khauh tak i hria ang a, chu chuan a tilungngai ang che. Isuan i hnena a sawi chu a harsa viau a nih chuan nangmah i inenfiah a ngai hle tihna a ni ang. A nun tawmpui tak tak tawhtute tan chuan harsa a awm lo; an neih leh chungte kalsanin amah an zui tawh thin. Isua kamchhuak dengkhâwng tak i hriat, tiawlsamtu a awm a nih chuan chutiang lakah chuan fimkhur hle a ngai thin.

Isua avanga chhân te, kalsan neih te, hloh te kan hreh thin avang hian kan lungngai a, ngawi rengin, engmah sawi belh tur nei lovin Isua kan kalsan a ngai fo thin. Hetianga lungngaihna hi mahni inhmangaih vang te, mahni inkhawngaih avangte a ni thin. Isua nun kan tawmpui a, keimahnia Isua hi a a nun tak zet chuan keima thil tum leh duhzawng ni lovin, Pathian thil tum leh duhzawng a lal thin a. Keimahni duhzawng a lal zawk chung chuan lungngai tak chungin Isuan kan hnena a sawi hi hai der chung a kan kalsan a ngai thin.

August 19

Mahni inhriat

“Ka hnenah lo kal ula...” Matthaia 11:28

Pathian chuan Nun Krista nei a, Kristaa awm reng turin min duh a, mahse pâwn lam atangin kan nun hian beihna a tâwk fo thin. Mahni kan inen a, kan inchoi kir a, kan thil tih tawh hrang hrangte kan hre chhuak a, chu chuan kan nun a tichau fo va, chhungrilah kan buai leh thin a ni. Mahni nihna hriat chhuah leh thin hian thatna lai pawh a nei thei ang, mahse Isua nena kan inkar tichhetu a tling a, mahni inthiam lohna, hun kal tawh avanga rilru hahna a rawn hring leh thin. Isua hnenah kan chawlh hahdam tawh mêk lai hian hetiangah mahni inhriat chhuahna tha lo hian kan hahdamna a chawh bo va, hah leh thlaphangin min siam leh thin a ni. Hahdamna leh thlamuanna kan chan tawhte nei reng tur chuan Isua kan pan thuai a, a nghawngkawh bah kan zir thuai a ngai thin. Chutiang hun keimahniah a lo awm a nih chuan Pathian hnenah Krista kan hriat theih nan leh, keimahniah Krista kan hriatnain mahni inhriatna a hliakhuh theih nan kan dil thin tur a ni.

Krista nena kan inpumkhatna zawng zawng tichhia a, Krista atanga min tihrang thei thil hrang hrang lakah kan fimkhur a ngai a, amah nena kan inkar tihchhiat hi kan phal tur a ni lo. Kan thiante emaw, kan hmangaihthe avangin Krista nena kan inthen kan remti tur a ni lo. Kan thian te, kan hmangaih te avang hian kan chakna kan hloh phah fo a, kan thlarau thanna tur a dâl thin a ni. Hetiang harsatna hrang hrang kan tâwk a nih pawhin, a tihdamna, a hnehna awlsam tak a awm a, chu chu Isuan, “Ka hnenah lo kal ula...” a tih hi a ni. A hnen pan tur hian Isua hian tehkhâwng harsa tak tak a siam lo va, fiahna nasa tak tak a chhawp hek lo. Kan nihna ang ang hian min pawm a, chu kan nihna ang ang nen chuan a hnenah kal turin min sawm a ni.

August 20

Krista hriat

“...keiman ka chawhthir ang che u.” Matthaia 11:28

Krista nena in inlaichinna a lo chhe palhin, a hnen atangin i lo hla palh a ni thei a, chutiang hunah chuan Krista hnen lam pan vat la, a hnenah chawl lût leh turin bei thin ang che. Kristaa hahdamna kan hmuh tawh a, kan thlarau nun a chawlh hahdam tawh hnu pawh hian mi tam tak chuan kan nunah kan hahdamna tichhe thei a lo luh kan la phal thin. I nun, i awm dan zawng zawngte uluk takin ngaihtuahin chhût thin la, Krista hnen ata i hlat theihna tur hrang hrangah te fimkhur thin ang che.

Krista aia keimahni a lansarh châng apiang hian hahchawlhna ata tho chhuakin, thlarau nun hrehawm lam kan pan thin a lo ni. Chutiang hun a lo thleng a, i lo tawlh hret palh a nih chuan Pathian hnen pan vat la, i nunah Krista tan hmun kian vat thin ang che. Mahni ngaihdan leh kan ngaihtuahna te kan dah len hian mahni inkhawngaihna te a hring thuai a, chu chu Setana hmanrua a ni. Kan ngaihtuahna te leh duhzawngte kan ngaih pawimawh tawh chinah chuan Krista leh a thu hian keimahniah hmun a chang tlem tial tial thin. Chuvang chuan mahni intheihngihl a, Krista hriatna lama thangharh a, chutiang rilru pua kan awm reng a ngai. “Min hrethiam lo a, min ngai thelh a ni. Tihsual ka nei lo va, anmahni zawk alawm tidik lo hmasa; ka hnenah ngaihdam an dil zawk tur alawm” tiin ngaihtuah suh. Hetiang hi chu ringlo mite ngaihtuah tur atan dah zawk la, nang chu Pathian hnenah tawngtaiin, nangmaha Krista a len ber theih nan dil rawh. Mahni inhriatna chuan chapona a hring a, mite an that bik lohzia i chhui i chhui ang. Mahse Krista kan hriat a, kan nunah thu a neih tawh chuan Krista chu kan engkima engkim a ni tawh a, amahah chuan kan hahdam a, kan chawl a; kan hmaa harsatna pawh amah nen chuan engkim a nuam thin.

Mihring hriatnaa Krista hriat ringawt hian chawlh hahdamna a thlen lo. Krista hi mi tam tak chuan hmelhriat satliah angin kan hre thin. Chutiang chauha kan hria a nih chuan rawng kan bawl ve a nih pawhin keimahni tan kan bawl a, hah leh nin châng a tam em em a, kan hmaa harsatna a lo tlakin a hrehawm kan ti thin. Mahse kan thinlunga kan hriat a, A lal ber a, a hnen kan pan chuan hahdamna a thlen thin. Mi tam tak rilru hrehawm ngawih ngawih leh thih hial an duh rum rumnaah pawh, Krista hria a, amaha chawl tawhte chuan rilru zangkhai tak nen an paltlang thin a ni.

August 21

Rawngbawlna Langsar lo

“Rilrua retheite chu an eng a thâwl e...” Matthaia 5:3

Thuthlung Thar bu hian, hetia kan hmuh mai piah bak, a langsar lo lai hi arawn thlûr a, arawn la chhuak fo thin. Bible châng a ‘Rilrua retheite’ a tih hi mi rethei tak te a sawina a ni. Reteite chu mi danglam an ni lo va, mi ûksâk em em an ni hek lo. Tunlaia kan thuhrl leh kan thlir danah, mihring a langsar lai kan hmu lian hma a, a langsar a, chu chu kan phawrh chhuah ber a ni fo mai. Mihring chakna lai te, a mawina laite hi kan hmuh duh lai a ni. Krista kan rinna kawngah pawh hian hmaihtelh kan nei fo; keini chuan Isua kan rinzia thu tlangaupui turin kan induh fo thin a, mahse Isua chuan a tana rah chhuah turin min duh a, amah kan rinna tlangaupui chiam chiam ringawt kha a sawt ber lo, a langsar lo pawimawh si chu Krista tana rah chhuah a ni.

Pathian ram hi mi panggaite hmun, mi narante hmun a ni. Theihna bik riau neia inhria te, thiam bik riauva inhria te, Pathian tana hmantlak bik riauva inhriate tan chuan hmun a awm lo. Tha riauva ka inhriatna avang te, fel bik riauva ka inhriatna te hian vanram min thlen dawn lo va, mi naran mai, thiam leh theihna pawh nei lo, Pathian tana tangkaina neih ve theih pawh inrin lohna ram atangin vanram hi kan chan theih tura dah a lo ni zawk. Kan lansarhna leh lansarh kan tumna hian vanram min thlen dawn lo va, rawngbawlnaa a langsar ber kan nihna hi kan eng thâwlina tur a ni lo.

Theihna, thiamna leh thatna ngahte tan chuan Pathiana rinna nghah tak tak a har a, mahni chakna an ring fo thin. Isua chuan, “Tupawh mi ring chu Pathian Lehkha sawi angin tui nung luite a pumah a lo luang chhuak ang,” a tih ang khan (Joh. 7:38), Isua ringte zawk hian vanram chu an chang dawn a ni. A langsar lai hi Pathian chuan a en ve lova mihringtena kan en kân lai hi a en thin zawk. Innghahna tur nei tha te a en lova innghahna tur nei lo, amah lo chu belh tur dang leh chhuan tur dang nei lo, langsar lote hi a thlang thin zawk a ni.

August 22

“Kei zawngin...ani chuan...”

*“Kei zawngin simna turin tuiin kan baptis thin che u a...ani chuan
Thlarau Thianghlim leh meiin a baptis ang che u.” Johana 3:11*

Mi tam tak chuan, “Kei zawngin...Ani chuan...” tih hi kan harsat thin. Hetianga kan tih theih hma hi chuan Thlarau Thianghlimin min la baptis lo tihna a ni ang. Mahni chuan tih theih nei tawh lova inhriat a, mahni theihna leh chakna chuan daih chin a nei a, inngahna tlak a ni lo tih kan hriat chinah chiah hian Pathian thiltihtheihna a rawn lang chauh thin. Isuan keimahnia hna a thawh dawn chuan keimahnia a hnathawh dâltu kan dah that a, kan lak kian phawt a ngai a ni. Thianghlim, fel leh tlâk nia inhriate thinlungah Isuan ke a pên lût ngai lova, thianghlim lo leh soal nia inhria, inchhirte thinlungah hian Isuan ke a pên lût thin.

Simna kan tih hi soal inhriatna ringawt a ni lova, bawlhhlawh leh tlaktlai lo nia inhria, inchhir a, sim duhte atang zawkin a intan thin. Soal simnaah chuan mahni pawh inchnhanhim zo tawh lo nia inhriatna a awm a, Isua pheikhawk hrui phelh tlak pawh ni tawh lo khawpa hnuaihnung leh bawlhhlawha inngaihna atangin a intan a ni. Hetiang rilru pu hian soal kan sim em? Hetiang rilru pu lo hian, “Ani zawngin...Kei chuan..” kan ti zawk thung em ni? Kan nunah Pathianin hna a la rawn thawh lohna chhan chu kan la sim tak tak loh vang a ni ang.

“Thlarau Thianghlim leh meiin a baptis ang che u” tia Johana a sawi hian Thlarau Thianghlimin mite baptisma a chantir ang tihna ni lovin, Isua Krista’n tlanna hna a thawh a sawina a ni. Thlarau Thianghlim leh meia a baptis-te chuan an tlaktlai lohzia an hria a, hlutna reng an neih lohzia an inhria a, Krista chu rinchnan lo thei an ni lo tih inhriain, an engkima engkimah Krista chu an hmang thin a ni.

August 23

Tawngtai - hmun birua indona

“Nang erawh chuan i tawngtaiin, i pindan chhungrihlah lut la, i kawng khar la, i Pa a ruka awm hnenah tawngtai rawh; tichuan, i Pa aruka hmu thintu chuan a rul ang che.” Matthaia 6:6

“A ruka awm i Pa chu ngaihtuah thin ang che,” tiin Isuan a sawi lo va, “...i Pa a ruka awm hnenah tawngtai rawh,” a ti zawk. Hmun fâl leh birua awm a, tawngtai tum chiah hian kan ngaihtuahna la pêng thei thil tam tak a rawn awm a, churang chuan a fâla tawngtai hi a harsa viau thin. Kan beih hmasak ber tur chu kan ngaihtuahna kal pêng tur hi a ni. Mimala kan tawngtaia kan raldo hmasa ber chu ngaihtuah kal kual hi a ni. Tih tak zeta tawngtai tur chuan kan ngaihtuahna kan thunun a tul hmasa thin.

Tawngtai hmun kan pan a, tawngtai turin kan han thingthi chiah a, kan ngaihtuahnaah, “E..kha kha ka tih theihngihl daih mai, tih a ngai tak asin le...” tihte kan ngaihtuahnaah a rawn lut. Isuan, “I kawng khar la,” a tih hian kan tawngtaina hmun pindan kawng khar a ni mai lova kan thinlung kawng khar a sawina a ni nghal tih hria ila. Kan thinlungah Pathian nena inpawl a, tawngtai tak tak turin kan thinlung kawng khar ila, pawn lam thilin a rawn tihbuai lohna turin inkharkhip chhungah Pathian hnenah tawngtai ila, tichuan duh tawkin Pathian nen a titi theih dawn a ni. Kan thinlung pindan chhungah hian Pathian dah ila, tichuan ani nen chuan ni tinin inpawl thin ila, tichuan kan ni tin nun leh khawsakna apiangah Pathian chu kan bulah, keimahniah a awm reng dawn a ni. I thanharh phat atanga i thinlung kawngkhar i hawn a, Pathian a luh hnua i khar a, i pawl loh a, thil zawng zawng atana nilenga i hawng a nih chuan i thinlung a dik ngai lo vang a, Pathian pawh i pawl thei lo ang. He kan thinlung, Pathian chenna pindan hi indona hmun a ni a, chu hmuna Pathian ni lo, i hmelma te zawng zawng nena i luhtir chuan Pathian awmpuina chan reng i tan a harsa ang.

August 24

Thlarauva zawn

“A nih leh, nangniho hi tupawhin in fapain chhangpêr dil che u sela, tunge lung pe ang che u?” Matthaia 7:9

Hetilaia Isuan tawngtaina hrilhfiah nana tehkhin thu a hman hi fapain a pa hnena eng emaw a dil chungchang a ni. Amah nena inlaichinna kan neih chu eng ang pawh nise Pathianin mi tawngtaina a chhang thin angin kan sawi tawh a (Mat 5:45). Mahse Pathian hian kan dil apiang min pe lo tih hi kan sawi tam lovin kan sawi ngai vak lo khawp mai. Pathian hian kan tawngtaina zawng zawng a chhang lo va, chu mi avanga beidawng leh lungngai mai tur kan ni lo va, a chhan erawh kan ngaihtuah fo zawk a ngai. A pawimawh lai chu Pathian tan hian fa tha kan ni em tih hi a ni a, Pathian tana fa tha kan nih loh chuan i hmu lo fo ang a, i ti thei lo fo ang.

Pathian tana inpek hi kan ngaihtuah chiang lo thin a, amah hnial lova a hnena inpek mai hi Pathian tana kan inpekna lanna a ni. Kan dik lohna lai kan haider lui thin a, kan mamawh ni lovin kan duhzawng kan dil thin. Sum leh pai, hausakna te hi Pathian hnenah i dil thin em? Chutihlai chuan nangmah ngeiin mi pawisa i ba em? ngaihtuah chiang teh. Midang ngaidam thei hauh si lo hian Pathian hnenah ngaihdam kan dil chung thin em? Ka chhungte leh ka thiante bulah Pathian fa angin ka awm em? (Mat 7:12). Kan dik lohna lai hi thlarauva kan zawn a ngai a, chutiang a nih loh chuan kan dil hlawhchham thin ang.

Piantharna atang chauhin Pathian fa kan ni thei tih hria ila, “ênga kal” (I Joh. 1:7) tlak turin Pathian fa kan nih a ngai. Mi tam tak tan chuan tawngtaina hi sakhaw mi kan ni tih lantirna te, intih eng emawna thil te a ni thin. Heng thil hrang hrang, keimahni atanga chhuak vete hi kan thlarau mit timimtu an ni a, thlarau lama kan khawhmuh titawitu an ni. Uluk taka kan ngaihtuah a, keimahni kan inbihchian chuan dik lohna tam tak kan hmu ang a, inthianna kawngah te, ba pek loh chungchangah te, nungchang dik lo kan put thuah te Pathian tana thil tihsak chakawm loh thil kan hmu teuh ang. Pathian fa kan nih a, a fa ang taka kan awm a nih loh chuan tawngtaina hian awmzia a nei lo fo ang. Pathian fate tan chuan, Isuan, “Tupawh a dil apiang chuan an hmu thin a...” (Mat 7:8) a ti a ni.

August 25

Inpekna leh inthianna

“Thiante ka ti tawh zawk ang che u” Johana 15:15

Kan nuna thil engkim ch n kan huam a, kan hlan zawh vek hma loh chuan mahni inphatna nun hlimawm hi kan hrethiam tak tak lo vang. Tl wm hi kan harsat em em khawp a, “...Chutiang a nih phawt loh chuan...” kan ti fo thin. Ph t neia tl wm hi tl wmna tak tak a ni thei lo va, hetiangah hi chuan tl wm ral thaknain hlimna leh lawmna a thlen kan hrethiam thei lo vang.

Isua kutah kan engkim kan hlan a, kan kalsan ngam chinah chiah hian tl wm ralna a awm a, chutah chuan Thlarau Thianghlimin lawmna leh lungawina a rawn thlen thin. Mahni inphatna chu miin a thiante tana a nun a p k zawhna hi a ni (Joh. 15:13-14). Kan ui ber thleng pawha Isua tana kalsan kan ngam tawh chinah chuan Thlarau Thianghlim a rawn kal a, kan nun a rawn luah khat ta thin a ni. Mahni inphat ral thakna hi Thlarau Thianghlimin hmangaihna a puan chhuahna ropui ber a ni.

Mahni inphatnaa entawn tur tha em em chu kan Lalpa kha a ni. Sam 40:8-a “Aw ka Pathian, i duhzawng tih hi ka lawmzawng tak a ni,” a tih angin, amah a inbun ral raih a, chutah chuan lungawina leh lawmna a awm a ni. Krista tan hian ka nun zawng zawng ka hlan em? Mahni inphat niin inhre ve thin mah ila, Isua chu ka kawng hruaitu ber leh kawhmuhtu bera ka hman chuan si loh chuan chu lawmna chu ka nei thei ngai lo vang. Amah ka en avanga inpekna leh inphatna chu ka nei a nih chuan, ani chuan keimahah hna a thawk ang a, a inpekna (Heb 12:1,2) chu ka hmuhah a rawn lang chhuak dawn a ni.

I firmkhur fona tur chu i tisa duhzawng thilah a ni. Pathian hmangaihna leh duhsakna hnama runthlak em em chu mahni duhzawng leh ch k ngawt mai  ma ph t hi a ni. Mahse ringtu takte chuan an thinlungin Isua an duh ber thin. Pathian hmangaih hi ngaihuah leh rilru thil ngawt a ni lo va, a tak taka tiha thawh a, lantir a ngai a ni.

“Thiante ka ti tawh zawk ang che u...”. Isua nena kan inthianthatna hi keimahnia nun thar a siana inngat a ni a ni a, he khawvelah hian a sawifiahna tur thil anpui emaw, entirna han pek mai tur a awm lo. Chu inthianna chu Pathian hmaa inngaitlawm a, thiamhlim leh inpea nun a ni.

August 26

I thla a phâng em?

“Thlamuanna ka hnutchhiah a che u, keima thlamuanna ka pe a che u.”

Johana 14:27

Kan ngaihtuah tlêm avang leh kan hriat lohna avangin a tawngpawng thlamuan ve theih hle thin. Mahse kan nun derthawnzia te kan han hriat chhuah chiah hian chhunggrila Krista atanga chhuak thlamuanna kan mamawhzia kan hre chhuak thin. Isuan thlamuanna a sawi hi amah atanga chhuak thlamuanna, ama thlamuanna a ni a, chu thlamuanna chu thlarauva a sawi a ni a, nunna a ni (Joh. 6:63). Isuan a sawi thlamuanna hi i nei em? Chu thlamuanna chu amah Isua kan en a, amah kan hriatna leh kan zawmna atanga kan neih tur a ni.

Tunah hian i thla a phang em? Pathian thuneihnain i nuna thil a thlentir, buaina leh manganna rawn thleng thinteah hian i buaiin i mangang em? Thlamuanna nasa takin i lo zawng tawh a, eng thlamuanna leh hahdamna mah i la hmu lo em? Chutiang a nih chuan Isua hmel en turin pan la, a hmel en la, chutah chuan chawlhna leh thlamuanna chu i hmu ang. I thinlung zawng zawnga amah i zawn a, a hnena i engkim i phawrh chhuah chuan inzawmna in nei ang a, chu inzawmna atang chuan thlamuanna chu i chang ang. Amaherawhchu Isua mithmuha phawrh chhuah phal loh leh ngam loh i neih chung chuan harsatna leh manganna, thlaphânnaten an chim buai reng ang che.

Harsatnain a tihbuaie mek lai che hian Isua kan rinna siamtu lam (Heb 12:2) i enin a hnen atangin muanna i hmu em? I hmu a nih chuan ani chu i tana malsawmna leh nangmah kaltlanga mitena malsawmna an hmuhna hnâr a ni ang. Amah i en duh chuan si loh chuan harsatna chu i phu rêng a, thlaphânn chu nangma duhthlan a ni ang. Miin Isua a neih a, Isuaa a awm a, amaha Isua a awm tawh chuan buaina leh manganna a bo thin. A hnenah chuan engkim hla la, i manganna chu a ke bulah dah la, harsatna te, lungngaihna leh buaina i tawh changin “In thinlung mangang suh se,” (Joh 14:27) tih kha ngaitthla thin ang che.

August 27

I rinna chu lantir rawh

“Êng in neih chhung hian lêng rawh e, thimin a nan loh nan che u”

Johana 12:35

Kan thinlunga êng hi kan timit hlauh a nih chuan kan thinlung chhung chu nasa takin a thim dawn a, chu chu a ni, Isuan, “Chutichuan i chhunga êng chu thim ni sela, thim chu a va nasa dawn êm!” a tih ni (Mat 6:23). Pathianin a tlenfaina che leh a hmangaihna êng a hmuhtir che a, chutihlaia i kalsan si chuan i thlarau nun chuan hmun thim zawk a pan a, i thinlung chu thimin a bâwm nasa tial tial ang. Nangmaha Pathian hnathawh leh awmpuina te i lantir a, i ni tin nuna Pathian hmangaihna i ên chhuahtir loh chuan thimin a nang che ang a, i tan harsatna leh buaina a nasa ang.

Mi thenkhat chu an thil lo tih tawhte chhuang a, an thil lo tih tawhtea lungawi em em an awm a, chung mite chu hruai lêt an harsa em em thin. Chhandamna leh Thlarau Thianghlim hmanga Pathianin a tihthianghlim tawh i nih chuan nakinah ni lovin tuna i lan chhuahtir a ngai a ni. I nuna i lantir chuan a Chiang ang a, êngah chuan i awm tih a hriat ang a, nangmah kaltlanga Pathian êng chu miten an hmu dawn a ni. Mahni thil tih chhuang a, mahni hna lo thawh tawha lâwmna hi khuarkhurum thúk tak ang a ni.

I rinna chu i ni tin nun leh khawsaknaah a lang tur a ni a, keimahnia Pathian thatna hi kan bula miten an hmu tur a ni. Isuan, “In felnain lekhaziaktute leh Pharisaite felna hi a khûm loh chuan van ram in lût tawp lo vang tih ka hrilh che u a nih hi,” a ti (Mat 5:20). Isua kan thinlunga a awm tawh chuan felna rah a rah chhuak tur a ni a, midangte tih thin ang tih a rem ve tawh lo. I nunah Pathian thianghlimna a lang em? I niitin nun engkim mai, tisa, rilru leh thlarau pawh nise, heng zawng zawng hi Krista krawsa tlanna hmanga teh leh chumi kaltlanga thlir reng i ni tih hria la, i nunah Krista êng chu êng chhuak thin rawh se.

August 28

Tawngtaina thil tum

“...a zirtir mi pakhatin a hnenah, ‘Lalpa, tawngtai dan...min zirtir
ve ta che,’ a ti a.” Luka 11:1

Tawngtai hi ringtu nuna thil awm tur pangngai a ni ringawt lo. Mi thenkhat chuan mi hi a tawngtai loh chuan eng emaw tuar tur leh, a chungta tawrhna emaw harsatna lo thleng turah an ngai thin. Mi, a nuna Pathian Fapa awm chuan chaw ei tur a neih loh a, a nuna Krista chu tawngtaina hmanga hrai puar a nih loh chuan a nunah tawrhna a lo thleng a, a thlarau nunin a chhiat phah thin. Tawngtaina hi kan nun chhunga Krista nena inpumkhat tawh kan thlarau tan chaw a ni. Kan tawngtai hian kan chhunga awm Pathian nen kan inpawl a, kan inbe pawh a, kan thlarau nun chawmna hmanrua a ni. Tawngtai hi kan mamawh leh kan duhzawngte neihna hmanrua a ni lo va, Pathian kan hriatna leh amah nena kan inzawmna hmanrua zawk a ni.

“Dil rawh u, tichuan in hmu ang,” (Joh. 16:24) tiin Bible-ah kan hmu. Pathian hnenah kan lungawi lohna kan thlen a, a chângin ngaihdam kan dil thin. “...naupang tē ang in nih loh chuan...” tih kan hmu (Mat. 18:3). Naupang chuan an tih theih loh chin an hre Chiang a, chuta tihsak tur chuan Pathian hnenah an dil a ni. Chutiang bawh chuan keini pawh kan tawngtaia kan dil hian Pathian kian ila, ani’n a rawn ti mai dawn a ni. Pathian hmun kan ken duh chuan si loh chuan kan dil hlawhtling lo fo ang. Kan tih theih chin kan hriat chian a, chu chu Pathianin a ti thei ngei a ni tih kan rina kan pawm hnuah Pathian a rawn che thin. Nangman ti theia i la inngaih a, nangmahah irintawkna i la neih chung chuan Pathian a che lovang tih hria ang che.

“Tawngtaina hian thil a thlak danglam thin” tih hi kan sawi thin ang ngawt hi a ni lo tih hriat a tha. Tawngtaina hian thil a thlak danglam dawn chuan tawngtaina hmangin keimahni kan danglam hmasak phawt a ngai tih hriat tur a ni. Pathian khawngaihna avangin nun thar kan chang a, kan han tawngtai a, Pathian nen kan inpawl a, tichuan kan thil thlir dan a lo inthlak thin; chu chu tawngtaina thil pawimawh hmasa a ni. Pawn lam hmuh theih tihdanglamna a nihna aiin tawngtaina hi chhungril lam thlak danglam theitu a nihna zawk hi kan hriat a tul. Tawngtaina hian keimahni nun hi thlak danglam hmasa phawt se, kan thil thlir leh ngaihdan thlak phawt se, tichuan tawngtaina hlawk zawk leh awmze nei a lo awm ang.

August 29

Fiahna hriat phákh rual loh

*“Isuan a hnenah, ‘I rin chuan Pathian ropuizia i hmu ang, ka ti lo che em ni?’ a ti a”*Johana 11:40

Eng tik lai mai pawh hian kan chhehvelah hian kan rinna nena thil inkalh tak tak tur awm hi a thleng reng a. Hetiang karah hian fimkhur a ngai hle. Kan ngaihtuahnaa rawn lút apiang hi Pathian thu a ni lo va, a châng chuan kan ngaihtuahna leh Isua Krista rinna hi a inkalh fo thin. Kan rilru chuan a changin Isua rin hi harsa a ti thin. Ni tina kan nuna min hual veltute hi ngaihtuah ila, a châng chuan Isua duh ang taka awm a zahthlak châng a va tam thin êm! Kan awmna hmun apiangah hian fiahna chi hrang hrang kan hmachhawn reng a, chutiang karah chuan Isua Krista hmachhuanin, huaisen takin, mihring ngaiha thil thate kan kalsan ngam em? Hmel danglamna tlang atangin ramhuai zawl te awmna hmun, sualin thla a zarna hmunah, phaizawlah hian kan chhuk ngam a ngai (Lk. 9:28-42). Kan rinna sawi nging a, rawn eptu hi a awm reng dawn a, chutiang hunah chuan kan inngahna leh kan rinah hian kan chian a ngai tial tial dawn. “Ka Pathian chuan...tlakchhamna tinreng pawh a puhruksak ang che u,” kan tih chiaah atangin fiahna a tam ang a, chutiang hunah chuan Pathian kan rin ngamna tak tak kha a ngai dawn a ni. Kan chakna a lo chuai a, kan khaw hmuh a lo fiah lo va, thlémna a kiang chuang lo ang, chutiang hunah chuan Isua Krista rinchan zelin kan kal thei ang em? A nih loh leh, kan hawi kir mai zawk dawn em ni ang?

Rinna chak leh nghet zawk kan neih theih nan fiahna kan hmachhawn a ngai thin. Fiahna kan hmachhawn a ngaih chuan, a nih leh, tunah hian nanging eng fiahna nge i hmachhawn mek le? Fiahna chuan i rinna a tinghet thei a, i tluk phah dêr ve thei tho bawk. “Tin, tupawh ka chung a lungnih lohna hmu lo chu an eng a thawl e,” tiin Isuan a sawi (Mat. 11:6). Thil pawimawh em em chu Isuaa inngah ngam hi a ni. “Krista changtute kan lo ni ta si a, kan rin chhan tantirhna kha a tawp thlengin nghet taka kan vawn tlat phawt chuan,” tih a nih ang khan (Heb. 3:14) Isua Krista chu nghet takin ring tlat ila, kan hmaa chona leh fiahna hi chuan kan rinna a tichak ting mai dawn si a. Kan thih ni thlengin fiahna hi kan hmachhawn dawn a, chu thihna chu fiahna kan hmachhawn hnuhnun ber tur a ni. Rinna chu Pathiana kan inngah tawp ngamna a ni a, amah chuan engtikah mah min kalsan ngai lo vang tih kan rin leh pawm tlatna hi a ni (Heb. 13:5-6).

August 30

Rawngbawlna nge Inzawmna?

“Nimahsela ramhuaite in thu thuin an awm avang hian lawm suh u; vana in hming ziak a nih avangin lawm zawk rawh u.” Luka 10:20

Bible châng tarlana Isua sawi tum chu, “In rawngbawlnaa inhlawhtlin avanga lawm tur in ni ber lo va, in lawmna ber tur zawk chu keimahni nena inzawmna dik leh tha in neih hi a ni zawk,” tih a ni. Ringtute hi rawng kan bawlnaa kan hlawhtlinnaa kan hlim a, chuta kan duh tâwk ringawt a nih chuan kan tan tlûkna thang hlauhawm tak a ni. Isua Krista nena inzawmna tak tak i neih mumal si loh chuan nangmah kaltlanga Pathian thil tum hi i hrefiah thiam lo ang a, i teh thei hek lo vang. Amah nena inzawmna tak tak in neih erawh chuan eng pawh hmachhawmin, eng mi pawh ni la, Pathian chuan nangmahah tui nung lui a rawn luan chhuahtir reng dawn a ni (Joh. 7:38). Chhandam i nih a, tihthianghlimna i chan tak tak chuan Pathian nen inzawmna tha leh tlo in nei ang a, chu in inzawmna avang chuan nangmah kaltlangin Pathian thil ropui tak tak a ti ang; nimahsela a ropuina lai chauha kan duh tâwk a nih erawh chuan Pathian nena kan inzawmnain a tuar thuai ang. Amah chu êng a nih angin ênga i awm chung chuan (I Joh. 1:7) nangmah kaltlangin Pathianin a thil tum a tihlawhtling thin dawn a ni.

Tunlai khawvela kan intehna hmanrua ber chu rawngbawlna kan ngaih pawimawh leh pawimawh loh a ni ta fo mai. Rawngbawlna ngaih pawimawh loh tur tihna lovin, rawngbawlna ngai pawimawh em em siin, a rawng kan bawlsaka erawh chu hrechang lo lêkin a kal theih a ni. Rawngbawlna huang chhunga mi tangkai chu mi tha leh Pathian tih mi angin kan ngai châwk a, mahse a pawimawh zawk erawh chu Pathian nena inzawmna hi a ni. Mihringtena rawngbawlna kan tih hi tehkhâwnga kan hmang dawn a nih chuan, Isua ngei pawh kha a rawngbawlna kawngah thahnem a ngai tawh lo kan ti fovin a rinawm. Chumi avang chuan rawngbawlna chu a pawimawh lo ve, tihna a ni lo. Kan rawngbawlnate hi a tak tak a thlen theih nan Pathian nena inzawmna kan neih a pawimawh a ni. Pathianin mimal nuna a ngaih pawimawh zawk chu rawngbawlnaa a tangkai leh tangkai loh aiin amah nen inzawmna tak tak an neih leh neih loh hi.

August 31

“Ka hlimna...i hlimna”

*“Ka lawmna nangmahnia a awm reng nan leh, in lawm a kim nan, heng
thu hi in hnenah ka sawi hi.” Johana 15:11*

Isua khan eng lâwmna nge a neih? Lâwmna leh hlimna hi a inang lo thin tih hriat a tha. Isua nena inzawma hlimna tih tawngkam hi kan hmang a nih chuan tawngkam inhme lo tak a ni ang. Isua lâwmna ber chhan chu a Pa thu a awih a, a Pa tana a inpumpekna, a Pain ti tura a tih tihhlawhtlin hi a ni a, chu chu a ni “Ani chuan a hmaa hlimna awm avang chuan...kraws chu a tuar a...” tia Pathian thuin a sawi a ni (Heb. 12:1,2). Sam-ah chuan, “Aw ka Pathian, i duhzawng tih hi ka lawmzawng tak a ni,” tih kan hmu a (40:8). Isua lâwmna ang kan neih hma loh chuan kan lâwmna hi lawmna tluantling a ni thei dawn lo a ni. Pa Pathian hnena kan intukluh a, a hnena kan inpek famkim loh chuan lawmna tak tak neih a har thin. Hetiang, Isua lawmna ang hi neih ve kan duh tak tak em?

Nun chhungril lâwmna leh khah liamna hi taksa hriselnaa innghat a ni lo va, Pathian hnathawh a puitlin lai lo hmuhpui ringawt a ni hek lo; lâwmna tak tak chu Pathian hriatna dik takah a awm a, amah nena chhungrila inpawlna tak tak leh inpumkhatna atanga awm a ni zawk. He lâwmna tak tak kan neih theihna tura dâltu lian tak pakhat chu khawvel thil lungkhamna hi a ni. Isuan, “...khawvel thil lungkhamnate....thu chu a dîp a, rah lovin a lo awm thin,” a ti (Mk. 4:19). Khawvel thilah kan lu kan phûm a, kan lungkham a, heng zawng zawng hian kan thinlunga lâwmna tak tak lo thleng tur a dîp a, lâwmna tak tak kan neih theih loh phah thin a ni.

Pathian nena inzawmna dik taka in inzawm a, a hnenah chauh lawmna i zawn chuan i thinlungah nunna tui a rawn luang chhuak dawn a ni (Joh. 7:38). Kristan a tui nung luite nangmaha a rawn leih theihna turin Krista tan tuikhura i insiam a ngai a, lemchan nun te, a langa mawina mai te, chaponate, mahni chauh inngaihtuahnate kalsan la, Krista hnena thuhruk tawh nunin nung ang che (Kol 3:3). Pathian nena inzawm tak tak tawh chuan a awmna piangah malsawmna a dawng thin. I tana malsawmna thlen nasa ber nun chu mi, nasa taka malsawmin a awm tih ngaihtuah lova Pathian tana an nun hlân leh pumpekte nun hi a ni.

September 1

Thianghlim tura ruat

“Nangni in thianghlim tur a ni, kei ka thianghlim si a...” I Peter 1: 16

Kan dam chhan hi mahni kan inhrilh nawn fo tur a ni. Kan tisa nawmna emaw taksa hriselna emaw ringawt ni lovin, thianghlimna hi thupui berah neih ila. Tun lai khawvelah hian chàk zawng leh duh zawng kan ngah em em a, chung thilchuan kan nun leh hun kan seng a, min ei ral fo thin. Chung thil te chu thil dik, tha leh chhuanawm tak te pawh a ni ang; mahse kan tana a pawimawhna Pathianin min tihnepsak a ngai thin a ni. Chung zawng zawng ai chuan, kan puma min tithianghlim theitu Pathian hi kan pawm tak tak em, tih hi a pawimawh zawk. Kawng engkimah Pathian nena inpawhna tha leh dik kan nei tur a ni.

Ka thianghlim a tul a ni tih hi ka pawm tak zet em? Keimahah hian Pathian ngei chu lo chengin min tifa thei tih ka ring tak meuh em? I thusawi avangin ka bawhlhlawhzia ka inhriat chhuah chuan, i thu chu thu dik pawh ni se ka do ngei ang che. Chanchin Thain kan thinlung bawhlhlawhzia min hriattir thin a, chuvangin kan hua a, kan dodal thin. Chutih rualin kan chhungrilah thil tha duhna leh chakna pawh min kaih thawhsak bawh thin a ni.

Pathianin mihringte thinlungah thianghlim tuh a duh a. A tum ber chu mi zawng zawng mi thianghlima siam hi a ni. Pathian hi kan malsawm dawmna hnar leh mamawh lamna hnar ber emaw kan ti fo thin. Min khawngaih em avanga min chhandam tura lo kal a ni ngawt lo va, mi thianghlim ni tura min duh vangin min chhandam a ni zawk. Isua Krista krawsah a thi a, sual lak ata min tlan a, chumi avang chuan Pathianin Amah anga thianghlim leh felah min siam thei a, Amah nen kan inkarah ser pakhat mah awm tawh lovin min pawm thei ta a ni. Mahni inkhawngaihna emaw, mi dang khawngaihna emaw vangin, Pathian thianghlimna nena inmil lo thil ti ngai suh. Thianghlimna awmzia chu - Pathian hmaa thianghlim famkima kal te, ka atanga thu chhuak leh ngaihtuahna zawng zawng tithianghlim te hi a ni a, kan nun peng tin Pathian en dik tura hlan te hi a ni. Thianghlimna chu Pathianina min pek a ni ngawt lo va, Pathian thilpek keimahnia lang chhuak hi a ni..

September 2

Nun thianghlim leh bawhlhlawh kai lo inthawina

“Tu pawh mi ring chu Pathian lehkha sawi angin tui nung luite a pumah a lo luang chhuak ang.” Johana 7:39

Lal Isuan, “Tu pawh kei mi ring chuan Pathian malsawmna leh duhsakna a chang ang” tiin a sawi lo va, “Tu pawh kei mi ring chuan a chân tawh zawng zawng pawh a hmu let ang” tiin a sawi zawk a ni. Kan Lalpa zirtirna hian mahni inhriatchianna lam aiin mahni inchinralna lam a hawi zawk a. Mi mal hmasawmna lam a tum a ni lova, Amah ang chiaha min siam a tum zawk a ni - Pathian Fapa zia chu mahni inhman ral a ni si a. Lal Isua kan rin avanga kan hlawkna eng nge tih lam ni lovin, kan nun kal tlangin eng nge a leih buak tih chu a pawimawh zawk chu a ni. Grep rah mawi tak, pum il el ni turin Pathianin min duang lo va; grep rah tha tak, a thlumna sawr chhuah theih ni turin min buatsaih zawk a ni. Kan thlarau nun than dan chu khawvel thila hlawhtlinna anga teh ve theih a ni lo va, hlawhtlinna chu Pathianin min leih buak danah a innghat a - chu chu teh theih a ni lo.

Mari khan hriak rimmtui man to tak bür sawh keh a, Isua taksaa a hnawih khan, mi tam takin a hlutna an hre phak lo va, “A va uiawm ve!” an ti mai mai a nih kha (Marka 14:3-4). Amaherawhchu Isuan Mari inpekna ropui a hmu a, Chanchin Tha an hrilna apiangah Mari thiltih chu an sawi tel tur thu a puang a ni (Marka 14:9). Mari anga mahni intheihngihl a, insengso leh mahni duh zawng leh ngaih pawimawh zawng kalsana a hnen kan pan hun hi min thlir reng a. Pathian pawhin khawvel chhandama an awm theih nan a Fapa nunna a leih bua a (Johana 3:17). Kan nun hi Pathian tan kan leih baw ve phal dawn em?

“Tu pawh kei mi ring chuan.. a kawchhung atangin tui nung luite a lo chik chhuak ang” - mi za tam tak nun tiharhtu i ni thei. Mahni duh zawng leh nuam tih zawng ngaihtuah lovin, Ama tan kan thinlung ro bawm kan chhut keh ve a hun ta. Ama tan chutianga tihsak theitu chu keini zingah kan awm em tih Lalpan min zawt mek a ni.

September 3

Lalpa tana bun chhuah

“...kulh kawngkhâr kianga mi Bethlehem-a tuichhunchhuah chu an va chawi a, an keng a, Davida hnênah an kalpui a: nimahsela a lo in duh lo va, LALPA tan a bun chhuak ta zâwk a.” 2 Samuel 23:16

“Aw, Bethlehem kulh kawngkhar kianga tuichhunchhuah tui kha tuin emaw min va chawi sak se ka va ti em!” Hmangaihna thua a ni emaw, thian thate lakah a ni emaw, thlarau lam malsawmna thilah a ni emaw - hetiang taka thlakhlelh hi i nei ngai em? (2 Samuel 23:16) I lungawina i hmuh theih nan, i thlarauvin chhiatpui dawn pawh ni se, thil eng emaw neih tum tlat i nei ngai em? Chutiang mi tan chuan Pathian tana inbun ruah a har awm mang e! Mahni tana thil kan khawl khawmte hi Pathian hmaah chuan thil zahpuiawm a ni thei. A thilpek kan dawnah kan lungawi mai a nih chuan kan chhiatpui thei a ni. Chuvangin kalsan ngam rawh - thil naran leh ho te, pawimawh tham lo anga lang pawh ni se.

Heng hmangaihna leh thlarau lam malsawmna ka dawnte hi engtin nge Lalpa tan ka bun chhuah theih ang? Chutianga ti tur chuan tumruhna nen ka rilru ka siam ang a - chu chu kawng awm chhun a ni. Mi thenkhatin Pathian hnathawh ropui tak an lantir laiin mi thenkhat chuan chung Pathian malsawmna chu an hmuh hmaih thung a. Pathian hnathawh an hriat chian loh va, mihring tih theih nia an hriat vang a ni. Kan phu loh malsawmna leh thil thaa min vur changin, tling lo leh phu lo intih chang kan nei thin a, chung hunah chuan Pathian hnenah kan lawmthu sawiin mihring tih theih a ni lo tih kan hriatchian a pawimawh. Chu chu mi dangte tan “nunna tui” a lo ni thei dawn si a (Johana 7:38). Heng khawvel thil duhawm leh nuam tak anga langte hi Pathian hnena kan hlan ral hma loh chuan kan hmangaihte nun leh keimahni nun ngei pawh hi a tichhe thin a, tisa châknaah min hruai lut thei a ni. Ni e, thil tenawm leh bawlhhlawh ni miah si lovah pawh hian tisa châkna a inrawlh thei a. Hmangaihna ngei pawh hi Pathian hnenah hlanin a kutah kan dah tur a ni.

I nun a lo khâ a, a thûr a nih chuan, Pathian malsawmna nangma tana i khawl khawm vang a ni ang. Pathian hnena kan nun pum hlan a, a hman tura kan inphal phawt chuan khawvela mi hman tlak ber kan ni thei. Chuti ni lova keimahnia kan ngawih bopui mai chuan kan nun leh kan chetzia kal tlangin tu mahin Pathian hmel an hmu ngai lo vang.

September 4

Ama ta ni turin

"...anni chu i ta an nih kha, nangin anni chu kei mi pe a ni..." Johana 17:6

Missionary chu Thlarau Thianghlimin, *"Mahni ta pawh in ni lo va..."* tih awmzia a hriat fiahtir tawh mi a ni a (1 Korinth 6:19). *"Keima ta ka ni tawh lo"* tia ka sawi chuan, chu chu ka thlarau nuna a thlen sân ber a ni ang. Ka ni tin nun buai nuai nuai karah tumluihnaa Isua Krista tana inhlan tlat tura duhthlanna sang ber ka siam tawh a nih chuan, chumi nun chu ka lan chhuahtir a ni. Kan Lalpa nen pumkhat kan nih theih nan Thlarau Thianghlim chuan Isua zia min hrih fiah thin a, hün mawi mai ni turin min buatsaih lo. Kan Lalpa khan a zirtirte kha, an tana hna a thawhsak zia ang zelin a tir chhuak a ni lo va. A thawh leh hnuah, a zirtirten Thlarau Thianghlim thilitheihna hmanga Isua nihna dik tak an hriat hnu khan, *"Kal ula"* tiin a tir chhuak chauh a ni (Matt 28:19, Lk 24:49, Tirh 1:8).

"Tu pawh ka hnena lo kal chuan, a pa te, a nu te, a nupui te, a fa te, a unau te, a farnu te, ama nun nen lam pawh a huat loh chuan ka zirtir a ni thei lo vang (Luka 14:26). Chutiang mi chu mi tha leh mi dik an ni thei lo vang tihna a ni lo va, chutiang mi chu Isuan ama ta angin a chhal thei lo vang tihna a ni. Hemi thua Isuan a sawi lante hi a mal mal pawhin Isua nen kan inkara tla zep theite an ni a. Ka nunah hian ka nu emaw, ka nupui emaw, mahni emaw lalthutthleng ka luahtir thei a; chutiang a nih chuan Isuan, *"Ka zirtir in ni thei lo vang"* tiin a sawi a ni. Hemi avang hian chhandam kan ni dawn lo tihna a ni lo a, Isua ta erawh a pum hlumin ka ni thei dawn lo tihna a ni. Kan Pathian hian Amah zuitute chu a ta, a enkawl leh a venhim ni turin a duh a, *"Kawlkil thleng pawhin ka thuhretute in ni ang"* a ti (Tirh 1:8). Krista zuitute thinlungah chuan a tana thil tihsak chakna ni lovin, a lawm zawng mi nih duhna a lian thin. *"A ta ka ni a, a hna leh a thiltum chu keimahah hian a tihlawhtling mek a ni"* tia sawi theihna hi missionary thuruk chu a ni. Lalpan nei zo che rawh se!

September 5

Isua venpui

“Ka rilru a lungngai em em a, thihna khawp hial a ni; hetah hian awm ula, mi venpui rawh u,” a ti a.” Matthaia 26:38

“Min venpui rawh u” tia Isuan a sawi awmzia chu “In mit ni lovin, ka mit chauhvin engkim thir thin rawh u” tihna a ni. Kristian nun bul kan tanin, Isua venpui lovin amah kan veng zawk thin a. Keimahni nun ngeiah pawh thutak puanchhuahna Bible mila amah venpui hi kan hlamchhiah thin. Kan Lalpa hian ‘Gethsemani’ hmangin amah inhmebelna nun min hmelhriattir a duh; mahse keini chuan, “Ni lo, Lalpa, kei chuan a awmzia ka hre ve lo va, a thu hrimah a na em mai” kan ti thin. Amah hre thiam lovin engtin nge kan venpui theih tehlu ang? Krista chuan eng vanga tuar nge a nih tih pawh kan hriatthiampui si loh chuan engtin nge a rualin Gethsemani-ah lungawi takin kan venpui theih ang? Engtin nge amah chu kan venpui ang tih kan ngaihtuah thiam lo va, amahin min venna lam chauh kan hre thin.

Zirtirte khan an phak ang tawkin Isua an hmangaih a; mahse a thiltum an hre miah lo. Gethsemani huanah khan zirtirte chuan anmahni lungngaihna chauh hriain an muthilhsan a, kum thum teh meuh inlaichinna leh inzawmna thuk tak an neih tawh hnuah pawh, “...amah chu an thlahthlam a, an tlan bo ta vek a” (26:56).

“An zain Thlarau Thianghlimin an khat ta vek a” (Tirkohote 2:4) ‘An’ tih hian zirtirte tho a kawk a; amaherawhchu Isua a thih a, a thawh leh a, vana a lawn inkarah khan thil danglam tak an chungah a lo thleng a. Zirtirte chu “Thlarau Thianghlima khatin an lo awm ta a...” Kan Pathian ngeiin, “Nimahsela Thlarau Thianghlim chu in chungah a lo thlen hunah thiltitheihna in la nei ang” tiin min hrilh kha (Tirh 1:8). Chuvang chuan an dam chhung hun chu Isua venpuiin an hmang ral ta a ni.

September 6

Nunna tui mi tin tana luang chu

*“Tu pawh mi ring chu Pathian Lehkha sawi angin tui nung luite
a pumah a luang chhuak ang.” Johana 7:38*

Lui luang lai chu a hnar lamin a thlen ngai reng reng lohna hmunah te a luang thin. Isuan amaha kan awm reng chuan “tui nung lui” chu keimahni atangin a luang chhuak ang a, “*khawvel tawp thleng pawhin*” a luang ang a ti a ti. (Tirh 1:8), kan hnathawh rah chu te hlein langsar lo mah sela a luang dawn a ni a ti. A luan chhuah dan chu keimahni thu a ni tawh lo va - “*Pathian hnathawh chu hei hi a ni, a mi tirh ring ula*” tiin min hrilh a ni (Johana 6:29). Mi dangte tana malsawmna kan thlen nasat dan hi Pathianin min hmuhtir lo pawh a ni thei; lui chu hmun khawkrawk leh rual rem lo zawng zawngah pawh a luang tlang zel a, a chang chuan dam dapin a luang a, a chang chuan suar chhe tak tak a zawh thin. A chang chuan zawh tur awm lovin a luang a, mahse a kawng a sial chawp a, harsa tak pawhin a luang zel thin. A chang chuan hmuh phak lohvin a luang a; nimahsela a hnuah lian zawk leh chak zawkin a lo lang leh thin.

Pathianin mi dangte nun nasa takin a hmanh tih i hmu a; mahse nang chu i hmaah harsatna a lo awmin, Pathian tana tangkaina nei miah lo angin i ingai thin em? Engkim lo chhuahna Hnârah chuan i rilru dah lui tlat la, i harsatna chu Pathianin a heltir che a nih loh pawhin a la bo dawn a ni. Pathian Thlarau luipui anga luang chuan a hmaa daltu zawng zawng a lèn kiang thin. I harsatnaah chu ngaihtuah lo la, vei rûn suh. Engkim Hnârah chuan i rilru dah tlat zawk la, nangmah kal tlanga luipui luang chuan i hmaa daltu awmte chu tham lo takin a len kiang mai dawn a ni. Isua nena in inkarah eng mah a inrawlh phal suh la, Engkim Hnâr chu ngaihtuah tlat la, chumi hnen atang chuan eng mahin - hlimna leh lungngaihna emaw, i thil tawn emaw pawh ni se - i rilru la peng suh se.

Tunah hian kan thlarauva damna lui, ram hla tak thlenga luang tur insiam mek chu ngaihtuah ve teh! Pathian chuan thutak ropui deuh deuh min hriattir a, thutak kan hriat thar apiang chu Pathianin keimahni chungah lui a luantir thiltintheihna zauzia lantirtu a ni zel a. Isua Krista i rin chuan, Pathianin nangmahah luipui chak tak a luantir a ni tih i hria ang a, chu chu mi dangte tan malsawmna a ni ang.

September 7

Malsawmna hnâr chu

“...tu pawh an hnena ka pek tur tui in apiang erawh chu
kumkhuain an tuihal lo vang.” Johana 4:14

He tehkhinhua Pathianin tui a sawi hi khawvel tui luang satliah a ni lo va, chatuana tui nung luang chhuak a sawina a ni. “*Thlarauva khatin awm zawk rawh u...*” (Eph 5:18). Chutichuan Krista nena inlaichinna nung pek i ni ang bawkin, nangmah atangin mi dang hnenah a luang chhuak dawn a ni. I nunah Isua hmel a lang lo a nih chuan i thiam loh a ni ang. I luanchhuahna daltu i nunah a awm tihna a ni. Nangmah malsawmna i dawn theih nan Pathian lam hawi tlat turin Isuan a zirtir che em? Ni lo, nangmah atanga “*tui nung luite*” a luan chhuah theih nan Engkim Bul chu en turin a duh che a ni - dan beh rual loh nunna chu (Johana 7:38).

Keini hi tui hna kan ni ang a, keimahni kal tlangin Isua ‘nunna tui’ chu a luang ang a, mi tin tan malsawmna a ni dawn a ni. Amaherawhchu mi thenkhat chu Tuipui Thi ang maiin luang chhuak lovin kan tling reng a, Pathian nena kan inlaichinna a dik loh vang a ni ang. Malsawmna min pek ang zia zelin, keimahni hmangin malsawmna a pe chhuak thin a. Keimahni leh Krista inkarah thil tla zep a awm em? Amah kan rinna dal thei thil a awm em? Chutiang a awm a nih si loh chuan Isuan ‘*tui nung lui*’ luanchhuahna atan min duh a ni. Mi dangte hnenah malsawmna i thlen ni mai lovin, i tawnhriat mi dang hnenah i hrilh chhawng ni mai lovin, nangmah atangin eng lai pawhin tui nung lui a luang chhuak dawn a ni. Chu nunna hnârah chuan awm tlat la, i rinna chu Kristaah chuan tinghet zual zel la, chuti chuan nunna tui kang ve ngai lo leh hlu tak chu nangmahah a awm reng dawn a ni.

Ringtu mi mal atang ngeiin tui nung luite a luang chhuak ang tih chu a uchuak deuhvin i hria em? Mahni inenin, “Chutiang lui chu (keimahah) ka va hmu lo ve” tiin i inzawt em? Hman laia Pathian hnathawhte chhui kir la, a hnathawh bul tanna atana a mi hmante chu mi naran, hriat hlawh lo, tlâng tla lo, mahse Isua tana rinawm site an ni tih i hmu ang.

September 8

Nangman ti rawh

“...hnialnate leh thil sang tin reng Pathian hriatna dal tura sang taka siamte chu thiatin, ngaihtuahna tin reng Krista thu awihna salah kan hruai a...”

2 Kor. 10:5

Tihchhiat tumna rilru: Sual ata kan inthiarfihlim hian kan mizia leh kan nihna kan kalsan ta vek tihna a ni lo. Mihring hian kan pianpui ziaah ngainat leh ngainat loh zawng kan nei a, chung thilte mi thianghlim chuan hawisan lui tlatin a thihsan thei a ni. Amaherawhchu chutiang ni lo, tharum nena kan hneh tur chi a awm a, chung chu Pathian Thlarauvin Pathian chakna min pek hmangin kan hneh thei a ni. Thil thenkhat, beih chiam ngai lova *“vawiina a thawhsak tûr che u hi en ngawt mai rawh u”* tia a sawi ang deuhva ngawi renga lo thlir mai chi a awm bawk a (Exod 14:13). Nimahsela Pathian hriatpui loh thil kan rilruah a awm a nih chuan Pathian thilitihtheihna ralthuamin kan hneh tur a ni a, mihring chakna leh finna hmanga hneh chi a ni lo (2 Kor 10:4).

Pathianin kan pianpui zia tidanglama min tihthianghlim hnuah he indona hi kan kan lut ve tan chauh dawn a ni. Chu indona chu sual nena indona a ni lo va: sual chu keiniin engtikah mah kan do thei lo vang - Isua Kristan min tlannaah sual chu a hneh tawh zawk a ni. Indona chu chhung lam indona, kan lei nun hi thlarau nuna chantir tura indona a ni. Chu indona chu indona hautak tak a ni fo thin a. Pathian pawhin kawng awlsam a ni tih min hirih lem lo. Duhthlanna fel tak siama luh chilh chauh chi a ni. Pathianin kan nungchang timawi turin min tithianghlim a ni lo va, Ama hmaah thianghlima kan din theih nan min tithianghlim a ni zawk. Chumi thianghlimna chu kan dunthlannaah lo lang chhuakin, nunze thianghlim kan lo neih phah dawn a ni. Chumiah chuan kan mihring mizia paihthlak a ngai thin a, kan thinlunga daidanna bang kan insiam chawp, Pathian kan hriatna dal theitu chu min thiahsak thin a ni. Kan duhthlannaah a innghat a - hnung tawhlin Pathian ram tan eng mah lovah kan insiam thei a; a nih loh chuan heng kan thinlunga daidanna bang kan siamte hi thiatin, Isua rualin ropuinaah kan lut thei a ni (Heb 2:10).

September 9

Nangman ti rawh

“...hnialnate leh thil sang tinreng Pathian hriatna dal tura sang taka siamte chu thiatin, ngaihtuahna tinreng Krista thu awihna salah kan hruai a...”

2 Kor. 10:5

Rilrua tumna chuan thuawihna min siam thin: Mi thianghlim ni tura kan zin kawngah hian hemi hi a harsa leh khirh lai tak a ni ngei ang. Tirhkoh Paula ngei pawh khan *“Ngaihtuahna tinreng Krista thu awihna salah kan hruai a”* a ti a. Tun lai Kristiante nun hi chu thuawihna rah chhuah aiin nawr luihna leh kal phung pangngai rah chhuah a ang mah mah thin! Isua Krista nun kan en chuan A nun chu A Pa duh zawng ti turin a inpeihzia kan hmu ang. “Tih tak meuhvin, tih tak meuhvin ka hrilh a che u, Fapain mahniin eng mah a ti thei lo, Pa thiltih a hmuh chauh lo chu; thil a tih ang apiang chu, Fapa pawhin a ti ve thin (Johana 5:19). Kan nun nen han khaikhin ila, kan hmaa thil awm chu kan tan a that leh that loh pawh ngaihtuah lohvin kan bawh ruak ruak a, Krista thuawih bawih ni tura mahni inthununna kan tlachham em em a ni.

Tun lai Kristianten a lang theia thiltih kan uar uchuak a, mi thianghlim - an ngaihtuah leh suangtuahna zawng zawng thuawih bawih dah tumtute chu kan sawisel let a, inthlahdah leh Pathian tana thahnem ngaihna nei lovah leh thlarau bo veina nei lovah kan puh a. Amaherawhchu tumruhna leh thahnemngaihna dik chu Pathian thu awihnaah chauh a awm a, kan mihring zia thunun loh atanga Pathian rawng bawl tura phurna lo chhuak atanga neih chi a ni lo. Kristiante hian kan ngaihtuahnate Krista thuawihna salah hruai lovin, kan mihring zia in phurna a neih angin Pathian rawng kan bawl thin a, kan mihrinna chu thununna hmangin thlarau lam thilah kan chantir thin lo a ni.

Kan hriat reng tur chu chhandamna chang tura Krista hnena awm kan ni ngawt lo va, heng thil chi hrang hrang - Pathian, khawvel, sual, Setana te chungchanga Isua Krista thlirna chu kan tawmpui ve tur a ni. Mi tinin mawhphurhna kan nei a ni - *“Pathian duh zawng, a tha leh lawm tlak leh, that farkim chu in hriat fiah theih nan, in rilru a thara awmin lo danglam zawk tawh rawh u”* (Rom 12:2).

September 10

Missionary ralthuamte

“...theipui bula i awm lai khan ka hmu che asin.”(Johana 1:48)

Ni tin nuna Pathian biak. Kan nunah indona a lo thleng a, mahnia hneh theih mai kan inbeisei a; mahse kan nuna hun khirh tak lo thlengte hian min chher danglam a ni ngawt lo va, kan nihna dik tak a tar lang bawk thin a ni. “Pathianin ral donaa kan tura min koh phawt chuan, ka inpeih reng a ni” tiin i ngaihtuah ngai em? Pathianin ama pûmah a chher zet loh che chuan i la inpeih hauh lo a ni. Pathianin min hruai phawt loh chuan, i hmaa tih tur a dahte i tih zet loh chuan, ral do tura kohna i dawn hunah i la inpeih lohzia a lang chhuak dawn a ni. Harsatna hian mihring zia a tilang thin.

Pathian nena kan inzawmna hi thlarau lama hma min sawntirtu a ni a. Nathanael-a anga theipui kung bula mahni a tlat hran a theih loh hun a lo la thleng ngei ang. Engkim hi lang theiin pho chhuah a la ni ang a, nangma chenna in ngeiah ni tin Pathian i pawl thin lo a nih chuan, i tlaktlai lo hle tih i hmu chhuak ang. Pathian nen inzawmna nghet in neih erawh chuan, mahnia i awm hunah pawh i inpeih reng tawh ang. Kan inpeihna chu kan nun chhungrilah a ni zawk, chu chu Pathian chauhvin a hmu thei. Hun harsa a lo thlen pawhin Pathian rin tlak kan lo ni tawh dawn a ni.

“Tunah chuan ni tina fianrial hmanga Lalpa tana inserh thianghlim turin hun ka nei lo va, Bible chhiar reng turin hun awl ka nei hek lo; indona ka hmachhawn hun tur a lo la thleng ve lo va, lo thleng pawh ni se ka inpeih a ni” tiin tan i khawh a ni thei. Amaherawhchu i ngaihtuahna angin thil a thleng hauh lo vang! Pathian tana ral do tura i chhuah ve hunah chuan i hman tlak loh tih i inhmu ang a, mi dang tana hnawksak leh buaina thlentu chauh niin i la inhre bawh ang. Lalpa hman tlak ni tura kan ralthuam tha ber chu amah biak leh pawl thin hi a ni.

September 11

Missionary ralthuamte

“Tin, Mosian thlalerah rul a khai kan ang khan, Mihring Fapa hi khai kanin a awm bawk tur a ni...” Johana 3:14

Ni tin kan nunah rawngbawl na remchang kan zawng reng tur a ni: Kan chhehvela rawngbawl na nei turin, rawngbawl kan chakna hmun khawiah emaw kal kher a tul lo va, Lalpa min dahna hmun leh kan awmna apianga rawng kan bawl thiam a pawimawh a ni. Tuna kan awmna hmuna kan lan dan leh kan awm dan chu hmun dang leh mi dang bula kan awm pawhin kan awm dan a ni tho tur a ni. He khawvela Isuan a tih zawng zawngte kha keini pawhin kan tih ve tho tur a ni. Chutah chuan Pathianin thiltitheihna min pek hmanga kan tih theih apiang kan tih chu a pawimawh a ni tih kan hmu chhuak ang. Isua chuan hruek puan, pheikhawk, chaw leh bungrua thlengin rawngbawl nan a hmang tangkai thiam a, keini pawhin kan ni tin nuna thil narante hmang hian rawng kan bawl thei a ni.

Isuan, “In chungka ka tih ang hian nangni pawhin in tih vena turin ka tihhmuh che u a ni si a,” a ti a (Johana 13:15). I bul, i chhehvela i mihringpuite kha han ngaihtuah la, Isua rawngbawl anga an chungka kan tih ve chuan zahthlak leh hmusitawm a tam thei awm mang e! Amah kan hnenah a inlan angin keini pawh mi dangte hnenah kan inlantir ve tur a ni ang.

“Mission field ka thlen hunah chuan engkim tih theihna ka nei mai dawn alawm” tiin i sawi a ni mai thei. Chutiang chu, indona hmunah *trench* khura awm tawh hnua hmelmate beihna tur ralthuam siam chhuah chawp tum ang a ni - chutianga i buai lai chuan an that hman ang che.

“... mel khat kala phut luitu apiang che hnenah chuan mel hnih kal rawh...” tih kan hmu a (Matt 5:41). Pathian nen chuan mel khat mai ni lovin mel hnih pawh kal kan inhuam tur a ni. Thenkhat chu pen sawm lekah pawh kan chau nghal a, “Ka nunah harsatna leh buaina a lo thlen hunah chuan ka hneh ve ngei ang” tiin kan inngaihtuah a; mahse tun atanga kan inbuatsaih tan loh chuan, indona hmunah eng mah kan ti thei lo vang.

September 12

Thlarau lama buaina

"...In dil chu in hre lo a ni, ka no in tur chu in in thei em ni?..."

Mat. 20.22

Kan thlarau nunah rinhlelh leh buai chang kan nei thin ang. Buai loh mai tur alawm tia chin fel ngawt theih a ni lo va. Nun dan dik leh dik lo lam thu a ni lo va, Pathianin i la hriat ngai loh ram a daitir che a ni thei. Chumi thlarau buaina ram chu i kal tlang hunah, Pathianin i tana rem a ruat chu i hre fiah thei chauh ang.

Hliahkhuntu Thian Tha a ni (Lk 11:5-8). Isuan hemi tehkhinthuah hian mi pakhat, a thian tan khawngaihna nei miah lo anga lang chanchin a sawi. Chutiang chuan, Kan Pa vana mi pawh hi min khawngaihna nei lo angin kan hre thin dawn a ni tih Isuan min hrih a ni. Pathian chu ngilnehna nei lo, kan thian pawh ni lo anga kan ngaih hun a thleng thin a; mahse hei hi ngaih dan dik lo a ni. Engkim kan hriat fiah hun chu a lo la thleng ngei ang. A chang chuan thian inkarah pawh inhriatthiam lohna te a awm thin a, hmangaihna ngei pawh hi natna leh tuarna te, dawhtheihna ten a tifamkim thin a ni si a. Pathian chu kut ruak leh baihvai tak angin i hmaah inlar sela, amah chu i zuiin, amahah chuan i rinna zawng zawng i la nghat ngam ang em?

Pain min uapna. Pathian chu ka hmangaitu pawh ni lo, hmel hriat loh ang maia a lan hun a awm thin ang a (Lk. 11:11-13); mahse chu chu ngaih dan dik lo a ni. *"Tu pawh a dil apiang chuan an hmu thin a..."* (Lk.11:10). Pathian hmel chu hlimthla ang maia fiah lovin i hmu rih pawh a ni thei a; mahse nghak deuh la, i nuna thil a thlentirte chu eng nge a chhan tih fiah takin a la hriattir dawn che a ni.

A rinawmna hriat thiam har chu. *"Nimahsela Mihring Fapa hi a lo kal hun chuan khawvelah hian rinna a rawn hmu ang em ni?"* (Lk. 18:1-8). Amahah rinna kan nghat hle a ni tih a rawn hmu ang em? Krista kan rinnaah chuan ding nghet tlat ila, a thute chu a dik a ni tih hria ila, eng nge min thawhsak dawn hre lo mah ila, keiniin kan hriat phak aia nasain ani chu a ngaihtuahna a sang a ni tih i hria ang u.

September 13

Kan inpumpek hnuah engtin nge?

*"Nangin thil tih tur mi pek kha ka ti zo va, khawvelah
ka chawimawi tawh a che."* ohn 17:4

Inhlanna dik tak chu kan pawn lam, kan taksa mai ni lovin kan thinlunga kan duhna zawng zawng nena inhlanna zawk hi a ni. Kan hringnuna harsa lai ber chu kan duhthlanna hlan hi a ni. Nimahsela Pathian hian tute mah hi inpumpek turin min nawr lui lova, min ngen bawk hek lo. Amah kan pan hun dawhthei takin min nghak zawk a ni. Chu indona, duhthlanna inchuhna ram chu kan kal pelh hunah chuan kan beih nawn fo a ngai tawh lo vang.

Chhandam ni tura inpumpekna. *"Nangni thawkrim leh phurrit phur zawng zawngte u, ka hnenah lo kal ula, keiman ka chawlhthir ang che u"* (Matt 11:28). Chhandamna awmzia kan hriat fiah hunah chauh a hnena inhlan awmzia kan hria ang. Kan hriat loh leh kan hriatthiam loh apiangte hi amah kan hnaihna a lo ni zel zawk a ni. Amaherawhchu keimahni duhthlanna ngeiin kan pan tur a ni.

Inhlan tura inpumpekna. Isuan, *"Tu pawh mi zui duh chuan a nun ngei pawh keimah vangin a phatsan tur a ni"* tiin a sawi a (Matt 16:24). Chumi hnuah chuan kan inpumpekna rah chhuah chu kan mit ngeiin kan hmu ang a, kan hma lam hunah engin nge min hmuak dawn tia buai a tul tawh lo vang. Eng dinhmunah pawh ding ila Isua chu kan tan a tawk a ni (2 Kor 12:9; Phil 4:19).

Thi tura inpumpekna. *"Nimahsela i upat hunah i kutte i phar ang a, mi dangin an hrensak ang chia, i duh lohna lamah an kai ang che..."* (Johana 21:18,19). Thi tura kawng hrênsak nihna nun chu i zir chhuak tawh em? Phur thut laia Pathian hnena inhlan lo turin fimkhur la, chutiang inhlanna chu a tlo lo a ni. Inpumpekna dik chu Isua thihna tawmpuina hi a ni a (Rom 6:5), chutiang nun neitu chuan Isua nginat loh zawng apiang chu a ngaina lo mai thin a ni. Inpumpek hnuah chuan engtin zel nge ni ang? I nun pumpui chu chawl lova Pathian nena inpawlina leh pumkhat nihnaah a lo chang tawh dawn a ni.

September 14

Hnial kalhna nge Thuawihna?

“... Krista lama takna leh thianghlimna ata chu eng emaw tiin in rilru chu an tikhawlo dah ang e...” 2 Korinth 11:3

Mawlmang taka awm hi engkim hmuh fiah theihna thuruk chu a ni. Mi thianghlim meuh pawhin ngaihtuahna fim nei tur chuan hun rei a mamawh thin a; mahse mi thianghlim chu a khawhmuh a fiah ngei tur a ni. Thlarau lama rinhlelhna leh hriatthiam lohna nei reng chungin ngaihtuahna fim a put theih loh va. Thuawihna nun neih a ngai a ni. Thiamna lam thilah chuan hlawhtling takin i ngaihtuahna i hmang thei a ni mahna; thlarau lam thil ngaihtuahna hmanga chin fel i tum erawh chuan i buaina a thuk tual tual ang. I nun peng khawi emaw laiah Pathianin a tur che a nih chuan a thu zawm ang che. Chumi thuah chuan *“...I buaina leh ngaihtuahna zawng zawngte chu Krista hnena rawn keng”* la, chhùn êng ang maiin engkim i hmu fiah dawn a ni (2 Korinth 10:5). Ngaihtuahna chuan pawimawh hun a nei ngei a; thil kan hmuhna hmanrua chu kan ngaihtuahna a ni lo. Naupang thinlung ang kan put chuan thil kan hmu thei a, intihfin kan tum erawh chuan eng mah kan hmu thei lo (Matthaia 11:25).

Kan nuna thil ho te anga langte pawh hi Thlarau Thianghlim thununna hnuaiah kan dah loh chuan thlarau buainaah min hruai lut thei a, kan hun zawng zawng sengin ngaihtuah mah ila a fiah chuang lo vang. Thlarau lama buaina chu thuawihna chauhvin a hneh thei a ni. Thuawihna kan neih rualin hriatthiamna pawh kan nei ang a. Hei hi keimahn tan a zahthlak thei a, buaina kan nei a nih chuan kan rilru put hmang dik loh vang a ni tih kan hre si a. Amaherawhchu thil kan hmuh theihna mihring mit chu Thlarau Thianghlim thuawihna hnuaia kan kuntira kan hlan chuan, Pathian duh zawng kan hriat theih nana kan thilitihtheihnaah a lo chang a, kan nun pumpui chu buai lovin min siam thin a ni.

September 15

Malmâk tûr chu

“...thil zahthlak inthupte chu kan malmak ta zawk a, ngamthlemna thu kan hmang lo va, Pathian thu mi bum nan kan hmang hek lo; thutak hriattir Pathian mithmuhin mi tin chhia leh tha hriatna mit kan intluntir zawk thin a ni.”

2 Korinth 4:2

I nuna *“thil zahthlak inthupte”* - i chaponain khaw êng hmuhtir a phal loh thilte chu i malmâk tawh em? I duh chuan awlsam takin i thup thei ang. Mi dang chungah i rilru put dan, lang chhuak tura i duh hauh si loh te a awm em? A awm a nih chuan i rilrua a lo lang rualin malmak nghal la, nangmahah rinawm lohna leh vervêkna inthup a awm tawh lohna turin a bo a bâng awm lovin malmâk ang che. Awhna, thikna leh buaina dangte hi i nihna hlui sual avanga lo awm a ni vek lo va, heng thilte hian tun hmain i tisa chu hmanruaah a lo hman tawh thin avanga châm bâng a ni thei (Rom 6:19; 1 Petera 4:1-3). Nangmah tizak thei thil i nunah a awm loh nan eng lai pawhin fimkhur ang che.

“...ngamthlemna thu kan hmang lo va...” (2 Korinth 4:2). Ngamthlemna chu mi dangte hmin tura i thiltih a ni mai lo va. Mi awhna tura thang kam ang a ni. Pathianin i hman atana a phalsak che - i hmanrua neih chhun chu **thutak** a ni. Chuvangin, bumna hmanga mi dangte hruai luh tum lo turin fimkhur ang che. Inbumna thil i hmang a nih chuan, i chungah Pathianin chhiatna a thlentir ang. I lakah Pathianin tehna sâng zâwk a hmang a; chuvangin, mi dang tana inbumna tling lo kha i tan chuan bumna tling a ni thei. A tha ber leh sâng ber thleng phak si lo, thil dang eng emaw tihlawhtling tura vervekna i hmang a nih chuan, Pathian hnen atanga i dawn - phûrna chu a kiam sawt dawn a ni. Mi tam tak chu Pathian thlirna an tawmpui ngam loh avangin an hnung tawh leh a. Miin ngaih dan a neih sa kal pel a, rinnaa ke a pen a tul hun a lo thleng ang a, chutah chuan nasa taka thlarau lama inher danglam hun a lo thleng dawn a ni.

September 16

A rûka Pathian hnena tawngtai

“Nang erawh chuan i tawngtaiin, i pindan chhungrihlah lut la, i kawng khar la, i Pa a ruka awm hnenah chuan tawngtai rawh; tichuan, i Pa a ruka hmu thintu chuan a rul ang che.” Matthaia 6:6

Sakhuana huang chhunga ngaihtuahna lian ber chu - mihring ni lovin Pathian en rawh tih hi a ni. Tawngtai mi tia mi hriat hlawh nih duhna chu i rilru kaihruiatu ni lo sela. Mi dang hriat miah lohva i tawngtai theihna tur hmun fianrial zawng la, kawng khar la, a rukin Pathian i be dawn nia. Chhan dang vang ni lovin, i Pa vana mi hriat i duh vang chauhvinn tawngtai ang che. A rûka tawngtai hun fel tak i insiam loh chuan Isua zuitu nun i nei thei hauh lo vang.

“In tawngtaiin sawi nawn mai mai suh u” (Matthaia 6:7). Pathian chuan thahnem kan ngaih vang ni lovin - tlanna avang zawkin kan tawngtai a ngaihlaha. Keini thahnemngaihna Pathian ngêng a chhun lo. Tawngtai chu Pathian hnena duh zawng dil a ni ngawt lo va - chutiang chu tawngtai AAw B ang chauh a ni. Pathian nena inpawlina leh inpumkhatna famkima luh hi tawngtainain a tum chu a ni zawk. Siamtharlehna kan chanin Pathian Fapa keimahniah a piang tawh a nih chuan (Galatia 4:19 en la), ani chuan kan hriatthiamna kal pel turin mi a nawr ang a, tawngtainaa kan thil dilte chungka kan rilru put hman pawh min thlaksak dawn a ni.

“Tu pawh a dil apiang chuan an hmu thin...” (Matthaia 7:8). Kan rilru tak tak pawh ni lovin, sakhuana thil a nih vangin awmze nei lovin kan tawngtai a, Pathianin kan tawngtaina a chhang lo tiin kan vui leh a - mumalin kan la dil lo a ni zawk. *“In duh zawng chauh in dil a...”* (Johana 15:7). Kan dil chuan kan duh tihna a ni. Isuan tawngtai chungchang a sawi apiangin, naupang angin mawlmang tein a sawi fiah thin a. Keiniin hnial hrat rilruin kan lo chhang let a, “A dik alawm; mahse Isua pawhin dil turin min hrilh kha” kan ti a. Pathian hnena kan thil dilte chu Isua Kristan Pathian zia a puan chhuah nen a inmil tur a ni.

September 17

Thlemna hian thatna a nei em?

“Mihring tuar theih ang chauh lo chu thlemna reng reng in chungah a thleng ngai lo. Pathian zawng a rinawm a ni, ani chuan in tuar theih tawk aliam chu thlemna in tawh a phal lo vang; in tuar theihna turin thlemna rualin tlan chhuahna kawng a siam nghal zawk ang.” I Korinth 10:13

Thlemna tih thumal hi tunah chuan thil tha lo angin kan ngai tawh a; kan hman dan a dik lo a ni. Thlemna hi amahin sual a ni lo va; mihring kan nih avanga kan tawh ngei ngei tur thil a ni. Thlemna kan tâwk ngai lo a nih chuan, kan dinhmun a hniam tawh êm a, hmuhsit tlak pawh kan ni tawh lo tihna a ni ang. Amaherawhchu mi tam takin kan hmachhawn tur ni lo thlemna kan hmachhawn fo va: Pathianin hmun sang zawka min hlan kai a tum laia kan duh loh vang a ni. Chuti ni lo se thlemna chi dang kan hmachhawn tawh tur a ni a.

Miin a chhungril, thlarau lam dinhmun azir zelin thlemna a tawk a. Miin thlemna a tawk a nih chuan, ama nun zia leh thlemna chu a inmil tihna a ni a; a than zel dan tur pawh chumi thlemna atang chuan a hriat theih a ni. Thlemna chu mi chhungril nun zia nena inmil tawk turin a lo thleng thin a; chuvangin, mihringin a nuna thlemna lo thleng tur a duang a ni ber e.

Thlemna a lo thlenin, awlsam zawka ka tum ram thlen dan kawng min kawh hmuh a - sual a ni tih ka hriat reng lamah mi a kalpui lo va, tha ve tho nia ka hriat lamah min kaltir a tum thin. Thlemna chuan hun eng emaw chen ka rilru a chawk buai a - chhia leh tha thliar hrang thei lovin min siam a. Chumi thlemna chu ka inhnehtir chuan, ka tisa châkna chu pathianah ka siam a, tun hmaa chumi thlemnaa kan tluk loh chhan chu hlauhna min tihtim vang chauh a ni ang.

Thlemna hi kan pumpelh thei lo va; kawng tinrenga min tipuitlingtu atan kan mamawh zawk a ni. Mi dang zawng aiin thlemna i tawk nasaah inggai lo la - i thil pal tlang mek kha mihring nihna a ken tel a ni a, nangmah chauhvin i tuar lo. Pathianin thlemna lakah min chhandam lo va - thlemna karah min awmpui zawk a ni (Hebrai 2:18; 4:15-16).

September 18

Thlemna - Ani leh keini

“Puithiam Lal ber,kan chak lohnate min hriaipui thei lo nei kan ni si lo; keimahní anga kawng tinrenga thlemna tawh tawh, sual erawh chu sual lo, nei kan ni zawk e.” Hebrai 4:15

Kan pianthar hma chuan thlemna chi khat chauh kan hre thiam a, chu chu Jakoba 1:14-a inziak ang hi a ni: *“Mi tin mahni chaknaa hruai bo leh hipa an awm chuan thlemna an tawh a ni zawk e”* tiin. Amaherawhchu, siamtharlehna avangin hmun sang zawkah kan ding a, chutah chuan thlemna chi dang hmachhawn tur a lo awm a, chung chu kan Lalpa an thlemna angte kha a ni. Ring lo mi kan nih lai chuan Isua thlemna tawhte khan mi a hip lo va, kan mihring pianpui ziaín a hre phak lo a ni. Kan pian thar a, Isua unaute kan nih hma kha chuan kan Lalpa thlemna tawh leh keini thlemna tawhte chu a hrang daih a ni. Isua thlemna tawhte kha mihring pangngai tawh chi ni a ni lo va - Pathian mihringa changin a tawh chi chauh a ni. Siamtharlehna hmangin Isua chu keimahniah a lo awm ta a (Galatia 4:19), taksa pua leia awm lai ang khan tunah keimahniah a cheng a ni. Setanan thil sual ti turin mi a thlem ngawt lo va - siam thar kan nih hnua Pathian tana hlutna kan lo neih tak hi tihchhiat a tum a ni. Thil sual min tih tur ni lovin, kan rilru put hmang min thlaktir turin a lo kal a ni tih ngaih dan min neihtir a; hei hi Setana thlemna a nih tih Pathian Thlarau chauhvin a hre thei ang.

Thlêma kan awm hian kan chhungril, thlarau lam thilte chu thiltitheihna dang, pawn lama miin a rawn fiah tihna a ni a. Chumi beh chhan chuan kan Lalpa thlema a awm dan kha kan hrilh fiah thei ta a ni. Isuan Baptisma a chan a, *“khawvel sual phurtu”* a nihna a pawm hnu khan (Johana 1:29), Thlarauvin thlalerah fiah turin a hruai a (Matthaia 4:1), Setanan a thlem ta a. Isua chu a chau lo va. Sualna nei miah lovin thlemna chu a pal tlang a, thlarau lama a nihna chu him pialin, a pumin a vawng him a ni.

September 19

Isua i zui zel dawn em?

“Thlemna ka tawh chhung zawng nangni mi awmpuitu in ni a.”

Luka 22:28

Thlemna kan tawh laiin Isua Kristan min awmpui reng a; mahse amah thlema a awm laiin keini hian kan awmpui ang em? Kan zinga mi tam tak chu, Isuan eng nge a tih theih kan hriat chian veleh zui zel ngam lovin kan hnungtawlhisan nghal a. Pathianin i dinhmun a tihdanglamsak hunah che lo ngai reng rawh - Isua i zui zel dawn nge, khawvel, tisa leh Setana lamah i tang dawn. A hming putute kan ni ngei a, mahse amah kan zui zel dawn em? *“Chu veleh chuan a zirtirte a then tam tak an kal bo va, amah an pawl leh ta lo va”* (Johana 6:66).

Khawvela a awm chhungin Isua chu thlemin a awm zui zel a, keimahnia Pathian Fapa nunna a awm chhung chuan keini pawhin kan tawk zel ang. Tun hunah kan nunah hian Isua kan kalpui zel em?

Pathianin kan nuna a rawn thlentir thil thenkhat chu hmachhawn duh lovin inphenna kan zawng thin a. Chutiang chu ni lul suh se! Kan awm dan min ruahmansaktu chu Pathian a ni a; Isua thlema a awm laiin a kiangah awmpui zel chungin, thil eng pawh tawk ila kan hmachhawn tur a ni. Thlêma awm chu keimahni ni lovin Isua a ni a, kan chhûnga Pathian Fapa nuna awm chu thlemna hmachhawntu chu a ni. Hemi tisa pua kan nunah ngei hian Isua Krista zahawmna thâpin a awm a. Keimahnia Pathian Fapa nunna awm dotute beihna karah hian Isua tan kan rinawm dawn em?

Isua i zui zel dawn em? Chumi kawng chuan Gethsemani leh khawpui kulh kawngkharah pal tlangin, *“daipawn lam”* a thleng a (Heb 13:13). Chumi chu kawng khawhar a ni a, a tawpah chuan mi dang hniak zui tur a awm tawh lo hial a - chumi atang chuan, *“Mi zui rawh”* tih aw chauh lo chu hriat tur a awm tawh lo a ni (Matthaia 4:19).

September 20

Vân thupek

“Chutichuan, in Pa vana mi a tha famkim angin in tha famkim tur a ni.”

Matthaia 5:48

Chang 38 - 48 chhungah hian kan Lalpan mi dangte tana thil phal turin min fuih a. I thlarau nun chu i tisa duh zawng mila nung lo turin fimkhur ang che. Mi zawng zawngin pianpui zia kan nei - mihring zingah pawh ngainat zawng leh ngainat loh zawng kan nei a ni. Amaherawhchu heng kan ngainat leh ngainat loh zawngte hi kan Kristian nun kaihruaituah kan hmang tur a ni lo. *“...amaherawhchu amah chu êngah a awm angin keini pawh ênga awm kan nih chuan kan inpawl tlang a, tin, a Fapa Isua thisenin kan sual zawng zawng min tlenfaisak thin a ni”* (1 Johana 1:7).

Kan Lalpan kan entawn atan min chhawp chhuahsak hi mi fel, emaw Kristian fel emaw ni lovin, amah Pathian ngei chu a ni a. *“...in Pa vana mi a tha famkim angin in tha famkim tur a ni”* tiin min hriih. Chumi awmzia chu, i hnena Pathian a inlantir ang zia zelin mi dang hnenah i inlantir tur a ni tihna a ni. *“Thupek thar ka pek che u hi, inhmangaih ula; keiin ka hmangaih ang che u hian nangni pawh inhmangaih ula. In inhmangaih chuan mi zawng zawngin ka zirtirte in ni tih chumiah chuan an hria ang”* tiin Isuan a sawi (Johana 13:34-35).

Kristian nungchang lanchhuahtirna tha ber chu thil tha tihah ni lovin, Pathian annaah a ni a. Pathian Thlarauvin i chhung lam a khawih danglam tawh a nih chuan, i nunah Pathian anna a lo lang ang a, mihring zia ngawt i lanchhuahtir tawh lo vang. Keimahnia Pathian nunna awm chu Pathian nunna a nih ang ngeiin a lang chhuak ang a; mihring nun, Pathian nun an tuma lem chang ang chu a ni lo vang. Pathian khawngaihna avangin, Kristian chuan Pathian anna chu nun phungah a lo neih a, chu chu Kristian nun thuruk chu a ni; chu chu Pathian nena inpawl hunah ni lovin, ni tin nunah a lang chhuak thin. Chuvangin, nun buai leh belebut karah pawh mar takin kan ding thei a ni tih kan lo inhria a, mahni pawhin mak kan inti thin.

September 21

Missionary dam chhan

“Tin, tunah chuan LALPA, Jakob-ho hnêna hruai leh nân leh, Israel-ho a hnêna hruai khawma an awm nân, a chhiahhlawha awm tûra chhul atanga mi dintu chuan a sawi a: (LALPA mithmuhin mi zahawm ka ni si a, ka Pathian chu ka chakna a lo ni ta bawk a.” Isaia 49:5

Pathianin Krista Isuaah min thlang a ni tih kan hriat hnuah chuan kan ngaih dan neih sa te, kan rilru zim te leh kan nuna bet thil dang te min tihchhiatsak a - a thiltum tihlawhtlingtu chauh ni turin Pathianin a chhiahhlawhah min siam dawn a ni. Mihringte hi Pathianin amah chawimawi tur leh kumkhaw tlaitluana amah chên turin min siam a. Sualin mihringte chu kawng dangah a hruai pêng a, Pathian thiltum erawh chhe te pawhin a tidanglam lo. Piantharna kan chanin chu Pathian thiltum ropui tak chu kan hre thar leh - Pathianin mihringte chu ama tan ngei min siam a lo ni. Chutiang tak chuan Pathianin min lo thlang a ni tih hriat chhuah hi khawvela hlimna vawrtawp a ni a, Pathian thiltumah chuan inngah thiam kan zir tur a ni. Amah Pathian rilru tawm a, khawvel pum thatna kan duhpui theih nan kan thinlung a siksawi hmasa ber ang a. A hmangaihna leh ama zia chu keimahniah a thun dawn a ni. Pathian Engkimtitheia zia chu eng nge a nih, Johana 3:16-ah kan hmu - *“Pathianin khawvel a hmangaih em em a...”*

Kan thinlung chu Pathianin a duh anga a siam danglam theih turin kan inhawng ang a, keimahnih tisa duh dan hmangin kan lo pawlh nu tur a ni lo. A nih loh chuan Pathianin kan mi mal duhnate chu na takin a hnawl kiang ang a, min hliam viau thei a ni. Missionary chu Pathian chhiahhlawh, Pathian chawimawitu ni tura buatsaih a ni a. A thiltum tihlawhtling tura Pathian hman tlak kan nih theihna chhan chu Isua Krista chhandamna vang a ni a, chumi kan hriat fiah chuan Isuan keimahniah a phût sân em emna chhan kan hre thiam ang. A chhiahhlawhte chhungah chuan Pathian zia a dah tawh avangin, fel famkim turin a phût a ni. I tana Pathian thiltum i lo theihnghilh dah ang e, fimkhur rawh.

September 22

Missionary tana Lal leh Zirtirtu

“Nangnin Zirtirtu leh Lalpa mi ti thin; in tidik e, ka ni ngei reng a...Tih tak meuhvin, tih tak meuhvin ka hrilh a che u, bawih a pu aiin a ropui lo; tirhkoh pawh a tirtu aiin a ropui hek lo.” Johana 13:13,16

Lalpa leh zirtirtu neih chu miin kan chungah lal an hrawt leh thu min fah ang ngawt hi a ni lo va. Ka Lalpa leh zirtirtu chuan keimah ka inhriat aiin min hre chiang zawk a, ka thian tha ber aiin min hnaih zawk a, ka thinlung kilkhawr ber pawh a hria a, ka thinlung mamawh zawng zawng a phuhruk thei a ni. *“Nangni erawh chu 'Rabbi' tihin awm suh u; in zirtirtu chu pakhat chauh a ni a, nangni zawng zawng chu unau in ni si a”*(Matthaia 23:8).

Kan Lalpa chuan Ama duh zawng ti turin mi a khuahkhirh lui ngai lo va. A chang chuan Pathian hian min hnehchhuhin min khuahkhirh sela, a duh zawng min tihluhtir sela ka ti thin a, mahse chutiangan a ti ngai lo.

“Nangnin zirtirtu leh lalpa min ti thin a...” - a dik chiah em? Zirtirtu, Pu leh Lalpa tihte hian kan thinlungah hmun a luah tlem hle a. Keini chuan Chhandamtu, Tithianghlimtu, Tidamtu tihte hi hriat nuam kan ti. Pu leh a bawih inlaichinna chu hmangaihnaah a lang fiah ber a, keini chuan Pathian Thuin hmangaihna a puan chhuah dan kan hre tlem hle a ni. Chu chu 'thuawih' tih thumal kan hrilh fiah danah hian a lang a. Bible-ah chuan, thuawihna chu mi intluktlangte inlaichinnaah a innghat a; entir nan, pa leh a fapa inkarah te. Kan Lalpa kha Pathian chhiahhlawh a ni lo va - Pathan Fapa a ni. *“Fapa meuh pawh ni mah sela...”* (Hebrai 5:8). Kan chungah lal hrawttu a awm nia kan hriat chuan lalpa hi kan la hre lo a ni tih lantirtu a ni zawk ang a. Kan Lalpa leh Zirtirtu nihna chu a luah hneh em avanga tum ren run lo pawha a thu kan zawm mai theihna tur, chutiangan inlaichinna chu Isuan min neihpui a duh a - ama ta kan ni tin inhriatna atanga a thu zawm maina hmuna awm turin min duh a ni.

September 23

Missionary tum ram

"Tin, sawm leh pahnihte chu a hnenah a hruai hrang a, an hnenah, "Ngai teh u, Jerusalem khuaah kan chhoh dawn hi; zawlnei thu ziak zawng zawng kha Mihring Fapa chungah hian a thleng ang." Luka 18:31

Kan tisa nunah chuan kan thiltum a inthlakin a thang lian thin a, mahse Kristian nunah chuan kan tum ram chu a tir atanga a tawp thlengin a pangngai reng a - chu kan thlen tum ram chu amah kan Lalpa chu a ni. Kristain bul kan tan a, Kristaah bawk kan tawp a - *"Tin, rinna leh Pathian Fapa hriatna kawngah chuan thu khat vua a, puitling a, Krista famkimna lenzia tluka kan zaa kan lo awm hma loh zawng..."* (Ephesi 4:13). Missionary-in a tum ber chu Pathian duh zawng tih a ni a, mi tangkai nih emaw thlarau bo hruai luh emaw a ni lo.

Kan Lalpa nunah, Jerusalem chu a Pa duh dan tipuitling tura krawsa a thlenna a ni a, chutah chuan kan Lalpa ruala kan kal ve loh chuan amah nen inlaichinna leh inthianthatna kan nei ngai lo vang. Jerusalem a panna kawngah kan Lalpa kha eng mahin a dal thei lo va. Amah an tihduhdahna khaw thenkhat pawh hmanhmawh takin a pal tlang chuan lo va, amah an duhsakna khuaahte a tawi khawtlai hek lo va. Kan Lalpa khan Jerusalem a pan laiin, lawm a hlawh leh hlawh loh avangin chhe te pawhin a kal peng lo.

"Zirtir a zirtirtu chungah a awm lo; bawih pawh a pu chungah a awm hek lo" (Matthaia 10:24). Chumi awmzia chu, Jerusalem kan panna kawngah hian kan Lalpan a tawn ang apiang chu kan tawng ve zel dawn a ni. Keimahni kal tlangin Pathian hnathawh a lang a, miten malsawmna an chang ang a, chung zingah chuan mi pahnih khatin lawmthu min hirh ang a, a dang zawng chu an lawm chuang lo vang; mahse kan Jerusalem kan panna kawngah chian eng mah kan indaltir tur a ni lo.

"...kraws-ah an khengbet a..." (Luka 23:33). Chu chu kan Lalpan Jerusalem a thlena thil thleng a ni a, chu chu keini tan chhandamna kawngka a ni. Amaherawhchu mi thianghlime chu krawsah an tawp ngai lova; Lalpa khawngaihna in ropuinaah an lut thin a ni. Tun huna keini thuvawn tur chu, "Jerusalem-ah ka kal dawn" tih hi ni rawh se.

September 24

“Kal langin” - inbuatsaihna

“Chutichuan, maicham bula i thilpek i hlan lai ngei a, i unauvin i chungah lungnih lohna a nei tih i hriat chhuah leh chuan, maicham hmaah chuan i thil pek chu hnutchhiah la, kal langin i unau rem zet la, chu mi hnuah chuan i thilpek chu rawn hlan rawh.” Matthaia 5:23,24

Engtik hunah emaw chuan kan inbuatsaihna hi chawp leh chilhin a la famkim dawn niin ka ngai a, mahse inbuatsaihna hi a famkim thut ngai lo. Chawl lova kal reng tur a ni zawk. Tuna kan tawnhriat china lung awi mai hi thil hlauhawm deuh a ni. Kristian nunah chuan kan inbuatsaih ang a, a aia nasain kan inbuatsaih leh thin ang.

Kristian nun nei tharte chuan Kristian nuna inpumpekna hi an hmu mawi em em a. Mihring thlirna atang chuan, Isua Krista lama min hiptu lian tak chu a changtupa nihna a keng tel nia kan hriat vang a ni a; mahse kan Lalpa thusawite uluk zawka kan en chuan, he phurna dik lo hi a fuh lo tih kan hmu ang. *“...kal langin i unau va rem zet la...”* Inbuatsaihnaah chuan ‘kal’ tih hi Pathian Thuin a en fiah turin inhlan a kawka a. I tisa nuna Pathian hman tlak loh thilte chu Thlarau Thianghlim chuan a zawng chhuak ang a. Pathian chauh lo chuan chutiang chu a ti thei lo. Pathian laka thup tur thil i nei em? I nei a nih chuan, Pathian chu a ênna hmangin zawn chhuahtir la. I nunah sual a awm a nih chuan, pawm satliah lovin puang ang che. Mahni ta nia i lo inhriatna kha zak taka siamin awm dawn pawh ni se, Pathian thu chu i la zawm cheu duh ang em?

Thlarau Thianghlimin i hnehah na takin thu a rawn thlen a nih chuan ngaihthah suh. Pathian Thlarau meuhvin pawimawh a tih avanga i hnena a rawn thlen chu, i nuna thil awm a hai chhuah a ni ngei ang. Nang chuan sual lian tham eng emaw i lo beisei laiin, Pathian chuan i nuna thil ho te ang langte kalsan turin a hriattir dawn che a. Chumi ho te anga lang phenah chuan i luhlulna kulhpui a awm a, chuvangin nang chuan, “Mahni ta ka nihna hi ka hlân dawn lo” tiin i sawi a - Isua Krista zuitu i nih dawn chuan chu ngei chu Pathianin i hlan tul a ti si a ni.

September 25

“Kal langin” - inlaichinnaah

“Tin, mel khat kala phut luitu apiang che hnenah chuan mel hnih kal rawh.”

Matthaia5:41

Kan Lalpa zirtirna chu hetiang hian a khai khawm thei ang: amahin keimahniah (Pathian chauhvin a hlen chhuah theih) hna a thawh hmasak zet loh chuan, ama duh ang tak inlaichinna kan neihpui thei lo a ni. Isuan a zirtirte chu, miin rap betin an chungah dik lo takin thil ti pawh ni sela, an thilungah huatna chhe te pawh nei lo turin a duh a. Mihrinna chu engtiang pawhin phûr mah sela, Isua Kristan a chhiahhlawhte laka a phut chu tu tan mah dawl zawh chi a ni lo. Chutiang dawl zo thei chu amah Isua Krista nena inlaichinna neih chauh hi a ni. Chumiah chuan Isuan min en chiang a, min tithianghlim a, min fiah bawk a; “Pathianin a duhna apianga min tirh turin hetah hian ka awm e” ti a, chu chauh chu ka dam chhan awm chhun a ni tia ka sawi theih hma chuan Isuan min fiah thin a ni. Thil dang zawng chu lo vai mah sela, Isua Krista nena kan inlaichinna erawh a fiah kâk tur a ni.

Tiang chungah Isua thusawi kha, hlen chhuah ngaihna awm lo thil a ni lo va; Isua Kristan ka zia thlak a, ama zia min pek huna ka nun dan tur a ni. Tiang chungah thusawi tihlawhtling theitu chu Isua chauh a ni.

Isua zirtirte ni tur chuan, van lamin zirtirte ni tura min buatsaih kan ngai a. Mahni tumruhna nena a zirtir nih kan tum chuan, a zirtir kan la ni lo tihna a ni. *“Nangnin mi thlang lo, keiman ka thlang zawk che u”* (Johana 15:16). Chu chu Pathianin khawngaihna hna a thawh tan dan a ni a. Chumi dan chu keiniin kan thlak thei lo va; kan duh chuan kan awih lo thei a, mahse keimahniin bul kan tan thei lo va, kan siam chhuak thei hek lo. Pathian hnena min hiptu chu Pathian khawngaihna hnathawh a ni a, keiniin chhui letin khawiah nge a intan kan zawng chhuak thei lo. Kan Lalpan zirtira mi a siam dawn chuan chung lam thiltihtheihna hmangin a siam thin a. Kan tisa thiltihtheihna a hmang ngai lo. Kan mihrinnaa awlsam taka tih theihthe ti turin kan Pathianin min beisei ngai lo va - a khawngaihnaa tih theih chauh ti turin min beisei a, chutah tak chuan kan kraws put tur a lo lang thin a ni.

September 26

“Kal langin” - inremnaah

“Chutichuan, maicham bula i thilpek i hlan lai ngeia, i unauvin i chungah lungnih lohna a nei tih i hriat chhuah leh chuan, chuta maicham hmaah chuan i thil pek chu hnutchhiah la, kal langin i unau rem zet la, chu mi hnuah chuan i thilpek chu rawn hlan rawh.” Matthaia 5:23,24

He lai changah hian, *“Chutichuan, maicham bula i thilpek i hlan lai ngeia, i unauvin i chungah lungnih lohna a nei tih i hriat chhuah leh chuan...”* a ti a. *“I rilru a no em avanga i thinlung khawihtu i hriat chhuah chuan”* a ti lo, *“I hriat chhuah chuan”* a ti. Chumi awmzia chu, Thlarau Thianghlimin eng emaw hriat chhuatir che a neih chuan tihna a ni a - *“kal langin i unau rem zet la, chu mi hnuah chuan i thilpek chu rawn hlan rawh”* a ti a ni. Pathian Thlarau chuan nangmaha thil te ber pawh a zawng chhuak ang a, chutih hunah chuan lo dodal suh ang che.

“I unau rem zet la...” Kan Lalpa thupek chu a awlsam hle - *“...rem zet la”* tih mai a ni. Chumi awmzia chu, *“I lo kalna kawngah let leh la - maichama i awm laia i thinlung chhuntu lamah chuan; i chungah lungnih lohna neitu nen chuan awlsam taka in inrem theih nan nang chuan i rilru siam rem ang che”* tiin Lal Isua hian a sawi a ni. Isua hian i va pan tura chungchang a sawi lo va - i kal tur a ni tih chin zawng a sawi. I dikna chanvo lam a sawi lo. Mi thianghlim chuan ama chanvo hawisanin Lal Isua thupek a zawm thin a, chu chu mi thianghlim chhinchhiahna dik tak a ni.

“...chumi hnuah chuan i thilpek chu rawn hlan rawh.” Inremna kawng chu Chiang takin Isuan a sawi a. A hmasa berah chuan a changtupa nihna rilru nen mahni inpumpekna rilruin bul kan tan a, mahse Thlarau Thianghlimin kan nihna min hmuhtirin min hnukkir leh a, inhriatna kan neiha chinah kan chawl ta hmiah a ni. Chu chu Pathian Thu awihnain a zui a, chuta chinah chuan mi dang demna rilru kan pu tawh lo va. A tawp berah chuan lawm tak, mawlmang tak leh dodaltu awm miah lovin Pathian hnena kan thilpek chu kan hlan thei tawh a ni.

September 27

"Kal langin" - mahni inphatna nunah

"Tin, kalkawnga an kal laiin tuin emaw a hnenah, "I kalna apiangah ka zui ang che," a ti a. Luka 9:57

He mi chungah hian kan Lalpan beiseina a nei lo hle tih a lang a, *"...mihring thu tumaha hrilh fiah a ngaih loh avangin; amahin mihring chhunga awm apiang chu a hre si a"* (Johana 2:25). Keini chuan, "Kha pa a lam tanga siamna hun tha a paih bo a ni! A be tha lovin beidawng takin a siam a ni si a!" tiin kan ngaihtuah ang. Kan Lalpa hi thupha chawisak ngai reng reng suh ang che. Kan Lalpa thute chuan mi a hliamin a tina a, tihna tur leh hliam tur a awm loh thlengin mi a khe thin a ni. Pathian rawngbawlna kawnga mi tichhe thil lakah Isua Krista mi a dim ngai lo. Kan Lalpa chhanna kha insum zawh loh vang emaw, a rilrua lang thut emaw a ni lo va, kha mi kha a hriat chian em avang a ni. Kan Lalpa thusawi, nangmah hliam thei Pathian Thlarauvin a hriattir che a nih chuan, nangmaha thil awm, tihhlum duh a nei tihna a ni ang.

Luka 9:58. Heng thute hian nawmna beiseia Isua Krista zui duhna rilru a hnawl a. Hemi hnawlna thu hi a nat em avangin, ka nunah hian amah kan Lalpa leh keimah bakah kan Lalpa châka tuihalna chauh a leng a, thil dang eng mah a leng lo. Mi dang zawng chu kan nunah an lut chhuak ang a, amah nena kan inlaichinna chauh chu min kaihruaitu tur awm chhun a ni tiin min hrilh a ni. *"...Mihring Fapa erawh hi chuan a lu nghahna a nei lo"* a ti nghe nghe.

Luka 9:59. He pa hian Isua tihbeidawn a duh lo va, a rilruah a pa a lang lian bawk si a. Kan chungte laka kan rinawmna kan dah hmasa a, Isua chu a hnung berah kan dah a. Duh thlan a tul a nih chuan Isua laka i rinawmna chu dah hmasa ber ang che, engtiangin hek phah dawn pawh ni la.

Luka 9:61. *"Lalpa, ka zui ang che; amaherawhchu..."* titu chu kal turin a inpeih hle a, mahse a kal ngai chuang lo. Chutiang mi chuan kal chhuah inhuam lohna chhan a nei tlat. Isua kohna chuan a vaiin a duh a, invui liamna turin hmun a kian meuh lo. Invui liam zet hi Kristian ni lovin ring lo mite tih dan a ni a, Krista kohna laka kan rilru la peng thei thil a ni. Pathian kohna i hnenah a lo thlen chuan, kal la, chawl leh tawh suh..

September 28

“Kal langin” - A hnena inpekna pumhlum

“Tin, Isuan amah chu a en a, a hmangaih ta a, a hnenah, “Kawng khat i la bak e; kal la i neih apiang hralh la, pachhiate hnenah pe rawh, chutichuan vanah ro i nei ang; tin, lo kal la, mi zui ang che,” a ti a”.

Marka 10:21

Kha tlangval hausa khan mi ti kher kher, mi famkim nih chàkna lian tak nei a ni ngei ang. Isua Krista a hmu a, amah ang nih a duh a. Kan Lalpan mi a kohin, an mi mal thianghlumna a ngai pawimawh ber lo va. A ngai pawimawh ber chu, mahni inphata ama hnena a pumhluma inpekna hi a ni a, chutah chuan amah nen inlaichinna kan nei a, mi dang an tla zep thei lo. Luka 14:26 thu hi chhandam emaw tihthianghlumna emaw chungchang a ni lo va, Isua Krista tana inhlanna pumhlum chungchang chauh a ni. *“Kal langin”* tih hian Isua hnena a bo a bang awm lova inhlanna te, engkim kalsanna te leh inhlanna te a keng a, chu chu kan zingah hian tlem te chauhvin kan hre thiam a ni.

“Tin, Isuan amah chu a en a, a hmangaih ta a...” (Marka 10:21). Chutiang taka Isuan mi a en chuan an thinlung a hneh ang a, mi dang leh thil dang reng reng an leng lo kumkhua tawh ang. Chutiang chuan Isuan a en tawh ngai che em? Chutianga Isua hmel a lan hunah chuan mi a tidanglam a, mi a luh chilh a, mi a phuar a ni. Lalpan i nun a bihchianna lai apiangah, chumi hmunah chuan Pathian tan i nem thin ang. Chutiang ni lovin, i thinlung a sak a, phuba lak i ching a, i thu i duh a, mahni dika inggaiin mi dang dik lovah i puh zar zar a nih chuan, i nunah hmun zau tak Isuan a la en ngai reng reng loh a awm a ni.

“Kawng khat i la bâk e...” Isua Krista thlirna atang chuan, pawlh dal lohva amah nena pumkhat nihna chauh chu thil tha awm chhun a ni.

“...i neih apiang hralh la...” Mi nung naran ka nih thlengin ka tlâwm a ngai a. Chhandamna atan ni lovin (Isua Kristaa rinna nghah chauh chu chhandamna awm chhun a ni si a), Isua i zui theih nan i thil neih engkim malmâk la. *“...lo kal la, mi zui ang che.”* Kan kalna tur kawng chu kan Lalpa kawng zawh kha a ni.

September 29

Kohna hriat

“Chanchin Tha hril mah ila, chhuan tur reng reng ka nei si lo, tih makmawh ka chungah a innghat a ni si a; Chanchin Tha hril suh ila, ka chung a pik dawn si a.” I Korinth 9:16

Pathianin mihring hriat phak bakin thlarauvah min khawih a, keinin kan theihngihlil mai thin a. Pathian kohna i dawn lai taka i awmna hmun leh a thlen dan engkim chiang takin i sawi fiah thei a nih chuan, kohna i dawng tak tak em tih ngaihtuah tham a ni. Pathian kohna chu chutiangin a rawn thleng ngai lo va; lei piah lam thil a ni. Pathian kohna chu tek tla ri ang maiin kan hre thei a, zawi zawiin kan man thiam thei bawh a. Rang takin a lo thleng emaw, muang takin a lo thleng emaw, chhungril lang thei lovah Pathianin hna a thawh a, chu chuan mi a tieng thin. Chumi kohna - hriat fiah rual loh, van lam thil, mak bawh si chuan a man che a, chumi hriatfiahna chu chawp leh chilhin a lo thleng thut thei a - *“Keiman ka thlang zawk che u...”* (Johana 15:16). Pathian kohna chu chhandamna leh tihthianghlimna lam a ni lo va. Chanchin Tha hril tura koh i nihna chu tihthianghlimna i chan vang a ni lo va; Chanchin tha hril tura kohna chu a dang daih a ni. Paula chuan tih makmawh a chungah innghat angin a sawi.

Pathian kohna chungnung chu hai derin i lo thup bo tawh a nih chuan, i dinhmun inenfiah ang che. Pathian kohna hnung lamah dahin, nangma ngaih dan leh i theihnate i lo dah hmasa zawk tih inen fiah la. Paula chuan, *“...Chanchin Tha hril suh ila, ka chung a pik dawn si a”* a ti. Pathian kohna a hre fiah a, Chanchin Tha hril tura kohna chu a nat em avangin, chuhpuitu awm lovin Paula nunah a langsar ber a ni.

Miin Pathian kohna a dawn chuan, dinhmun khirh takah pawh ding se a danglam chuang lo. Engkim hi ama duh dan hlen chhuak turin Pathianin a ruahman tho tho a ni. Pathian thiltum i tawmpui phawt chuan, i nun chhungril, nangmah pawhin i hriat pawh phak loh laite chu inrem takin a siam dawn a ni.

September 30

Kohna pek thu

“Tuna ka tuarsakna che uah hian ka lawm a, Krista hrehawm tuar bak chu a taksa avangin ka tisaah hian ka chhunzawm zel a ni; a taksa chu kohhranho hi an ni.” Kolossa 1:24

Keimahni, thlarauva kan lo inserh vena chu Pathian kohnaa chantir kan tum a; mahse Pathian nen inlaichinna a dik hunah chuan chung chu a hnawl vek thin a ni. Chutah ama duh dan chauh kan thlir theih nan tuarna hmangin kan rilru min kilh behsak a; aniin min kohna chu kan rin loh lam daih a lo ni si a. Thawk leh khatah a thiltum chu kan han hmu fiah thut a, *“Kei heta hi ka awm, mi tir ta che”* tiin kan lo chhang thin a ni (Isaia 6:8).

Hemi kohna hian mi mal nun tihthianghlimna lam a ni lo va, chhang phèl leh uaih leih buaka insiamna a ni. Amaherawhchu Pathian min sâwrna kut kan hnar a nih chuan uain leih buakah min siam thei lo vang. *“Amah Pathian ngeiin a bik takin, ama kut zungtang ngeiin min phelin min sâwr sela chu ka hnial hauh lo vang!”* ti tein kan ngaihtuah a! Amaherawhchu mi kan ngainat loh zawng emaw, kan tlâwm theih reng reng lohna dinhmun emaw hmanruaa hmang a, min sâwr a tum chuan kan dodal tlat thin. Kan martarna hmun kan thlang tur a ni lo. Uaina i chan hmain sawi i nih hmasak a ngai - grep rah a in theih si loh va. Grep rah chu sawr a nih zet hnuah a in theih chauh thin.

Nangmah sâwr nan che Pathianin eng ‘kut’ nge a hman mek ni ang? Marble ang maia intisakin sawr loh bawkin i chhuak leh em ni? Hmin si lovin, Pathianin a sawr che a nih chuan, i uain pek chhuah chu a thûr hle ang. Mihring min nihtirtu thilte hi Pathian hnenah thlen ila, a rawngbawlinaah sawh keh ni sela - chu chu mi thianghlim nihna a ni. Pathian kuta awmin, a rilru tawmpui ila, chutah chuan a kutah chhang phèl kan ni thei chauh ang. Pathian nen in inzawmna dik sela, i chungah a duh angin ti sela, tichuan Pathian faten an hlawkpui theih tur chhang leh uainah i lo chang dawn a ni.

October 1

Chawisana awmna hmun

“...Isua chuan...tlangsang chungah anmahni chauhin a hruai hrang a...”

Marka 9:2

Mi tin hian thlarau chan san lai, tlang chungah awm anga chawisana awm hun, Pathian thlirna atanga thil thlir theihna hun hi kan tawng vek tawh ngei ang. chuta awm reng pawh chu kan duh ngeiin a rinawm. Mahse Pathian chuan chuta kan awm reng chu a phal hauh lo. Kan thlarau nun fiahna tak chu tlang chung atanga chhuk thei tura chakna kan neih leh neih lohah a lang thin. A lawn chho tur chauha chakna kan nei anih chuan keimahniah thil dik lo tak a awm tihna a ni. Pathian nena ‘tlang chung nun’ han chen chu nuam tak a ni, mahse mi, chawisana a awm nachhan chu nakinah a la chhuk leh ang a, hmun hniam zawk a mi ramhuai mante a la chhanchhuah leh theihna tur zawkin a ni. (Marka 9:14-18 en la).

Tlang sanga awm reng tur emaw, ni chhuak hmu reng tur emaw, hringnun hipna mawi tak takte atana siam kan ni lo – chutiangte chu eng emaw chhunga kan nun min ti phurtu atan lek a ni. Keini chu hmun hniam zawk leh thil naran zawkte atana siam kan ni, chu chu kan chakna dik tak kan tarlanna hmun tur chu a ni. Tlang chungah kan awm reng theih chuan, angel ang maia fel famkima nung leh tawng thei tur niin kan inggai thin. Mahse chutianga chawisana awmna hun chu thil thleng zen zen lo a ni zawk. Chung chuan Pathian nena kan lendunnaah awmzia a nei thin, amaherawhchu mahni hmasialna thlarauva ngaihtuah chungah, chung hun chauh chu thleng tur anga beisei lo turin kan fimkhur a ngai a ni.

Kan chungah thil thleng engkim mai hi mi kan zirtirna kawnga awmze nei tur niin kan ngai fo thin. A nihna takah chuan, mi zirtirna aia tha mah zawk ni tur a ni, chu chu nungchang a siamna hi a ni. Tlangchungah chawisana awm nun hian thil min zirtir reng hran lova, mahse eng emawah erawh min siam tur a ni thung. Englai pawha, “He thil hi ka tan enge a tangkaina?” ti a zawh reng mai hi thang hlauhawm tak a ni bawh. Thlarau lam thilte chutiangin kan teh thei lo. Tlangchung nun, chawisana awmna hi hun thleng khat tak a ni a, Pathian thil tum tih hlawhtlinna tura lo thleng a ni thin.

October 2

Tihtlawmna Hmun

“Eng emaw tal i ti thei anih chuan, min khawngaih la, min tanpui hram teh”.

Mark 9:22

Chawisana awm zawh apiang hian chak taka hnuhthlaka, thil a nih dan ang dik taka hmuhtirin kan awm fo thin, chu chu thil duhawm a ni lova, lung a tileng lova, a phurawm hek lo. Thlang sang thengthaw nawmzia hi phairuam hmun thaw pikna hmun atanga thlirin kan teh fo thin. Mahse he phairuam thaw ipikna hmun ngei hi Pathian ropuina kan nunchhuahpuina hmun tur chu a ni si a. Tlang chungah chuan a ropuinate kan hmu langsar a, mahse a ropuina turin kan nunchhuahpui lem lo. Tihtlawma awmna hmunah hian Pathian tana kan hlutna dik tak chu a lo lang chhuak zawk thin – chu chu kan rinawmna tarlanna hmun chu a ni. Mi tam takte hi chuan chawisana kan awm reng chuan thil ropui kan ti thei a ni maithei, kan thinlunga mahni hmasialna a awm sa avangin. Mahse Pathian chuan nitina kan nun hahtlak leh ninawm takah hian Amah nena mimal taka inlaichinna kan neih ang zia zela, he ruam ah hian awm turin min duh a ni. Petera chuan tlang chungah han awm reng mai chu tha dawn hle in a hria a, Mahse Isua Krista chuan a zirtirte chu tlang chung atang chuan ruamah chuan a hruai thla a, chutah chuan an thil hmuh awmze dik tak chu a hrilhfiah anih kha (9:5-6, 14-23 en la).

“Eng emaw tal i ti thei anih chuan...” Keimahnia rinlohna tibo tur chuan tihtlawmna ruama kan luh a ngai a ni. I thil lo tawn tawh te thlir kir la, Isua hi tunge a nih chiah tih i hriatchian hma chuan a thiltitheihnate hi i ring thei thin lo tih Chiang takin i hria ang. Tlang chungah i awm lai chuan engkim mai i ring thei a, mahse he kawr ruam i zawh lai hian engtin nge ni ta ang le? Nangmah tihthianglimna thu chu nang chuan i sawi thei mai thei, anih leh tuna tihthlawma i awm thu ve thung hi? A hmaa Pathian nena tlanga i awm lai kha chuan, lei leh vana thuneihna zawng zawng hi Isua ta a nii tih i hmu ngei a – tunah ruama tihhniama i awm avang mai hian i ringhlel dawn em ni?

October 3

Midangte Rawngbawlsakna Hmun

“Ani chuan an hnenah, ‘Hetiang [thlarau bawlhhlawh] hi chu tawngtaina leh chaw nghei chauh lo chuan a chhuatir thei lo,’ a ti a.” Mark 9:29

A zirtirte chuan, “Engatinge kan hnawhchuah theih loh?” tiin a rugin an zawt a (9:28). A chhanna chu Isua Krista nena mimal taka inlaichinnaah a innghat a ni. “Hetiang hi chu engdang mahin,” Amaha rilru zawng zawng pek a, chu chu a leta tihpun a, amah chauha rilru kan nghah chu a leta tihpun belh leh zel loh chuan a chhuak thei lo. Pathian thiltihtheihnatea kan rilru zawng zawng nghtat si lova, Ama hna thawh kan tum anih chuan, leh keimahni nihphung ve atanga ngaihdan lo chhuakte kan zawm mai anih chuan, zirtirte hetiang engmah ti thei lova an awm ang mai hian kan awm reng ve thei. Amah hre hawt si lova a rawngbawl tuma kan lo phet ve sekna hian a hming kan tihliauin kan ti zahawm lo daih thei hial zawk a ni.

Dinhmun khirh taka i dina, hmuh theih turin engmah a lo thlen bawk si loh lai hian, Isua Kristaa i rilru chawl lova i nghah tlatna chuan chhuah zalenna leh thawvanna a lo thlen thei a ni tih i hre reng tur a ni. Pathian rawng i bawlnaa i tih tur chu Isua leh nangmah inkarah engmah daltu awmtir loh a ni. Tunah te khan Isua leh nangmah inkarah daltu a awm em? A awm anih chuan, lung loa laa ngawih bopui emaw, zuan kahlen mai lovin, hmachhawn la, Isua awmna hmun i thlen thlengin rawn in chingfel rawh le. Tichuan chu harsatna leh i inhnuhnawkna zawng zawng ngei chu, hmaichhana i hmuh hmaa i hriatthiam phak bakin Isua ropuina puanchhuahna hmanrua a lo ni tawh zawk ang.

“Mupuite anga sang taka thlawk” thei tur kan ni a (Isaia 40:31), mahse thlawh thlak leh pawh kan thiam tur a ni. Mi thianghlimte thiltihtheihna chu an intihnuaina leh ruama an nundan ah khan a awm a ni. Paula chuan, “Krista avangin engkim ka ti thei” a ti a (Phil.4:13), heta a sawi hi amah tihtlawmna thu kha a ni ber. Keini hi, “Ka duh lo ve, ka lawm e. Tlang chung a Pathian nena awm hi ka duh zawk a ni,” tiin tihtlawm nih hi duh lo tlat thei kan ni tho. Isua Krista engah thil hi a nihna ang takin ka hmachhawn ngam em? Nge, thil a nihna taka a lo lan hian amaha kan rinna a ti chhian min ti chia i zawk?

October 4

Rilru Mita Hmuh Lawk leh Thil tak chu

“...mi thianghlim ni tura....kohte tan chuan....” I Korinth 1:2

I la nih loh thlenga hmu vektu anih avangin Pathian hnenah lawmthu sawi rawh. I rilruah chuan i nih tur chu i hre tawh a ni thei, mahse chu i rilrua i hriatlawk chu eng kawng mahin i la ni hauh lovang. Ruam hmun hniama kan awm lai hian, thlan tlak kan ni dawn em tih fiah a ni thina, chu hunah ngei chuan mi tam zawk hi chuan kan kirsan thin. Kan rilru mitthlaa kan la nih tur min hmuhtir anga, min siamchhuahna tur kawnga harsatna leh bumbohte tawng turin kan inpeih lo a ni. Kan la nih lohte kan en a, Pathianin ni tura min duhte kan en bawk a, mahse Pathianin a hman tura kan rilru mitthlaa kan nih tur min hriattir ni tura min chherna kawnga nasa taka sawp leh pawhsawihte chu kan huam chiah em? Hetianga vuakna hi kan hriat than em em, nitina kan thil tawn leh kan mi hmuh fo thinte atangin a lo thleng thin a ni.

A chang chuan Pathian thil tum hi kan hre thin; kan nih tur kan rilru mita min hmuhtir lawk chu kan nunchhuahpui leh pui loh hi Pathianah ni lovin keimahniah a innghat a ni. Tlang chung a chawl der der a, kan rilru mita min hmuhtirte ngaihtuah veng veng mai kan thlang anih chuan, hringnun a siamchhan tak, thil narante tawng turin hmantlakna kan nei loving. A nuam lai leh Pathian ngaihtuahnaa mai ni lovin, kan rilru mita min hmuhtir tawhah te khan inngah kan zir a ngai a ni. Chumi awmzia chu kan hmuh lawk chu a taka kan thlen hma chuan kan rilru mita kan hmuh lawkna eng atangin hringnun hi hmang tur kan ni. Kan nuna thil thleng zawng zawng hi chutiang atana inbuatsaihna chu a ni. A phutte a hriattir thin che avangin Pathian hnena lawmthu sawi zir rawh.

“Keimah” tia kan sawi pawr ve em em te hian Pathianin ti tura min duh hi a ti thuanawp fo thin. ‘Keimah’ tia i lo chhuan ve te kha – “KEIMAH HI KEIMAH KA NI” titu Pathian thinurna hmaah chuan lo sawng te zo sela. Ani chu tlatlum tur a ni. Pathianin kan awmna hmun zawng zawng a hre vek mai bakah tlanbo tuma kan bawhvakna zawng zawng a hre vek tih han hriat chu a na ve thak lo maw? Kawlphe anga rangin min manchhuak tho tho dawn. Mihring tumah hian Pathianin mihring a hriatchian ang meuh hian an hrechiang love.

October 5

Bawhchhiatna Nihna tak

“Mi pakhat avangin sual khawvelah a lut a, sual vangin thihna a lut bawk a, tichuan thihna chu mi zawng zawng zingah a lo darh a, mi zawng zawngin an tihsual tak avangin...” Rom 5:12

Bible hian Pathianin mi pakhat sual avangin mihring zawng zawng a hrem a ti lova, sual nihna, heng, keima thu thua awm tuma ka chanvo ka hauh tlatna hi, chu chuan mihring zawng zawng hi a fan chhuah zawk avangin a hrem a ni, a ti. Mi pakhatin mihringte sualna a phurh zawh vek avangin sual chu a ti bo ta tih a sawi bawk a – chu chu hriattirna ropui zawk tak a ni (Heb.9:26). Sual nihna zia hi thiltih sual leh awmdan tha lo a ni lo, ‘Keimah hi keima pathian ka ni’ tihna thinlung nei tura mahni leh mahni inhriatchhuahna zawk hi a ni. He rilru putzia hi fel deuha nun emaw, fel lo taka nun emawin a lang chhuak a ni thei e, mahse inngahna thuhmun a nei a – mahni inpathianna chu. Kan Lalpa khan, mi, sualin a khalh tlat mai te leh mi nun tha leh tluangte a hmachhawn khan, an sualna emaw, an felna emaw a en lo. Keini’na kan hmuh ve loh – mihring ze dik tak zawk a chu a en a ni (Joh.2:25).

Sual hi ka pianpui a ni a, ka khawih thei lo – Pathian chauhin chhanchhuahna hmangin sual a khawih thei. Isua Krista kros kalltlangin Pathian chuan mihring zawng zawng chu sual rochungtu an nih avanga thihna tur atangin a chhanchhuak a. Pathian hian engtik laimahin suala inthlahchhawng atanga piang anih avangin mihring thiam loh a chantir lo. Thiamloh channa chu Isua Krista hian sual rochungtu nihna atangin min chhanchhuak turin a lo kal a ni tih hriat a, mahse inchhanchhuahntir duh si loh hi a ni. Chumi hun atang tak chuan thi tura chhinchhiah ka ni ang. “Hei hi thiamloh channa (leh a hun pawimawh lai tak) chu a ni, eng khawvelah a lo kal a, mahse mite chuan eng aiin thim an duh zawk hi...”(Joh.3:19).

October 6

Siamtharlehna Zia Chu

“Pathian a tihlawm chuan...a Fapa keimaha rawn tarlangin...”

Gal.1:15-16

Isua Krista hian min siamthar leh dawn se, eng ang harsatna nge a hmachhawn ngai ang? Mawlmang taka sawi chuan – keimahin ka rel phak ni miah lohvin inthlahchhawna atangin ro chun ka nei a; ka thianghlim lova, ka thianghlim mai hmel hek lo; Isua Krista hian thianghlim tura min hrilh chauh hi a tih theih ni sela chuan a zirtirna chuan mi beidawngah min siam mai ang. Mahse, Isua Krista hi mi siamthartu a nih tak meuh chuan, a thianghlimna chu min rochun tir thei anih chuan, thianghlim tura min koh awmzia chu a lang fiah uar thei ang. Chhanchhuahna awmzia chu, Isua Krista'n amaha thil awm zawng zawng mite hnenah a ro chun chhawn theihna hi a ni, kan tawng chin tura a zam zawng zawng pawh hi chutah chuan a innghat a ni – a zirtirna hi Ama nun kan chhunga a dahah hian hman tur a ni. Keiina ka lo tih ve tur dik tak chu sual chungchanga Pathian rorelna thuchhuak leh Krista krosa thiam a chantirna lo pawmpui mai kha a ni.

Thuthlung Thara siamtharna chungchang a zirtirnaah chuan, miin Pathian a mamawhna a hriat tak meuh chuan, Pathianin a Thlarau Thianghlim chu, mi thlarauvah chuan a zu dah anga, tichuan Pathian Fapa Thlarau chuan mi thlarau chu a tichak ang... Krista chu nangmahnia siam a nih hma loh chuan” (Gal.4:19). Chhungrila chhanchhuahna thilmak dik tak chu Pathianin nihna ze thar min pek a, chumi atanga nun thar hlaka nun theihna hi a ni. Ka mamawhna tak tak ka hriat chiana, ka tih theih tawk tlemzia ka hriatchian hian, Isua chuan “Malsawmna dawngtu i ni...” min ti a (Matt.5:11). Mahse chu hmun chu ka thlen ngei ngei a ngai a ni. Pathianin chu nun dik tak, Isua Krista nun zia chu keimahah a dah ngawt thei lo, keimahin ka mamawh tih ka inhriat miao loh chuan.

Mi pakhat avangin sual zia chuan mihring zawng zawng a fan chhuak ang khan, Thlarau Thianghlim chuan mi Pakhat kal tlangin mihring zawng zawng a fan chhuak a (Rom 5:12-19). Chu chhanchhuahna awmzia chu, sual inthlahchhawn atang hian chhanchhuah ka ni thei a, Isua Krista kal tlangin ro chan thianghlim leh sual tel lo, Thlarau Thianghlim chu ka ro chung thei a ni.

October 7

Inremna Zia Chu

“Ani chuan soal reng hre lo chu kan tan سواله ا سيام ا, Amahah chuan Pathian felna kan lo nih theih nan.” II Kor.5:21

Sual hi inlaichinna bulpui a ni – tih soal a ni satliah lova, nih soal a ni zawk – chu chu Pathian lak atanga duh vang reng leh tum tlat avanga inlaxhranna hi a ni. Soal ze thuk, mahni inring tlat mai hi Kristian rinna lo intanna a ni. Isua Kristan mihringa a hmachhawn hmasak ber chu soal inrochun hi a ni, he thu hi chanchin tha kan hrilin kan ngai pawimawh lo thin a, chuvangin kan chanchin tha hril pawhin a thiltitheihna leh mi a hneh theihna chu a hloh thin a ni.

Bible-a thutak a rawn puanchhuah hi, Isua Krista chuan ka tisa sualnate a phur tih a ni lova, kan soal inrochun, tumahin tawh pawh an tawh theih loh kha min phurhsak a ni zawk. Pathian chuan mi sualte chu mi thianghlima puan theihna turin Ama Fapa ngei chu soal ah a siam. Bible pumpuia kan hmuh chu, kan Lalpa khan keimahni anga inchhiarin khawvel soal chu a phur a, min khawngaih satliah a ni mai lo. Ama duh thu rengin mihringte sualna zawng zawng chu a kovah a nghat a, a taksa ngeiin a phur a. “Sual reng hre lo chu keimahni avangin سواله ا سيام a...” chutiang tiin mihringte chu chhanchhuakin chhandamna a rawn thlen a. Isua Krista chuan inremna rawn thlenin Pathianin an awmna tura a siam hmun dik takah chuan mihring chu a rawn dah let a. Tunah chuan, kan Lalpain krosa a lo tlei tlak tawh avangin mi tu pawhin chu inremna chu a chang thei a, Pathian nena pumkhata siamin an awm thei a ni.

Mihringin mahni a inchhandam thei lo – chhandamna chu Pathian hna thawh a ni a, a fel fai famkim a ni. Mimala lo hman chhuah erawh chu mimal tin mawhphurhna leh tih tur a ni thung. Chhanchhuahna thutak puan chhuah hi mi malin a nuna chhandamna a lo chana a hriatthiam dan nen a in anlohna chiang taka thliar hran reng erawh a tul a ni.

October 8

Isua hnenah lo kal

“Ka hnenah lo kal rawh...” Matt. 11:28

Isua hnenah kal tura han insawm ringawt hi thil tlawm thlak tak a ni lo maw! Isua hnenah kan kal loh nachhan tur te han ngaihtuah teh. Nangma nihna tak i hriat duh chuan he tawngkam hian han infiah teh – “Ka hnenah lokal rawh...” I nihna tak i hmuh lohna lai apiangah khan kal mai tura sawmna chu i hnial emaw, tlansan emaw i duh ngei ang; a hnenah kal mai aiin lungngaihna zawng zawng pawh tuar chhuah thak i duh mai thei; kal theihna tawp ber thlenga, “Ka nihna ang angin ka lokal e” tia mawlmang taka kal mai ai chuan eng pawh tih i la duh zawk cheu mai thei. Thlarau zahlohna chhe te pawh i la neih chung chuan Pathianin thil awmze nei leh lian tham deuh zawk ti tura hrih tur che in i beisei cheu reng ngei ang, mahse Ani’n a sawi zawng chu “Lokal rawh...” tih a ni si.

“Ka hnenah lokal rawh...” He thu i hriat hian, i lokal mai theih hmian nangmahah thil eng emaw a thlen a ngai tih i hria ang. Thlarau Thianghlim chuan enge i tih tur a hriattir ang che, chung chu Isua hnenah i thlen theihna daltu apiang pawt phawng tur chu a ni. Chung chu i tih duh loh phawt chuan i thleng thui thei lo vang. Thlarau Thianghlim chuan nangmaha daltu lian leh khawih chet theih lohte chu a zawng chhuak ang a, mahse a chet i phal loh chuan chutiang chu a paih bo sak thei lo che.

Vawi engzat nge Pathian hnenah i dilna nen i rawn kal a, “Tun tum chu ka duh ngei chu ka hmu ta!” tia i kal sawn? Pathian chuan nangmah lo vuan tur mai ni lovin, nang pawhin i lo vawn turin a kut a phar chhuak reng a, chuti chung chuan, a chang chuan engmah dawng lovin a hnenah ata i kal sawn a. Han ngaihtuah teh, engmahin a hneh theih lo, tlawm ve ngai lo, Isua dawhtheihna chuan, “Ka hnenah lo kal rawh...” tiin lawm takin a la sawm reng che asin.

October 9

Tlanna inngat

“...in taksa pengte chu...Pathian thatna lantern hmanrua atan pe rawh u.”

Rom 6:13

Keimahin ka inchoandamin ka intithianghlim thei lo; Ka sual atan tlanna ka insiam thei hek lo; Khawvel ka chhanchhuak thei lo; Thil dik lo hi ka ti dik thei lova; thil bawlhhlawh ka ti fai thei lova, thil thianghlim lo ka ti thianghlim thei hek lo. Chung zawng zawng chu Pathian Engkimtithia tih a ni. Isua Krista'n min lo thawhsak tawh kha ka ring em? Sual laka tlanna famkim chu a thlen tawh asin. Chu chu ka hrechhuak fo thin em? Kan mamawh ber chu thil lo tih ve ni lovin, lo rin mai hi a ni. Isua Krista chhandamna hi tawn hriat satliah a ni lo; Pathian thiltih ropui tak, Krista kaltlanga a tih a ni, chutah ngei chuan ka rinna ka nghah a tul a ni. Keima tawnhriat satliaha ka rinna ka nghah mai chuan Pathian thu lo ang nun ka nei ang – nun khawhar, mahni in tithianghlimna chauh thlir tlat nun chu. Chung nun chuan hlutna reng a nei lo – Pathian tan a tangkai lova, mihring tan a hnawksak bawk. I nuna i tawn hriat hrang hrang kha Pathian atangin teh zel rawh. Krista'n kros a min tlanna a kan inngah tlat loh chuan engtin mah Pathian ti lawm tur thil kan ti thei ngai lo vang.

Isua tlanna chu hmang chhuak tur kan ni a, kan nunah mawi takin a lang chhuak tur a ni. Thu ka awih apiang hian Pathian ropui taka chu ka bulah a awm a, tichuan Pathian khawngaihna leh keimaha thuawihna chu a lo inrem thei thin a ni. Thuawihna awmzia chu ka rinna zawng zawng min tlanna ka inngahna hi a ni, tichuan Pathian khawngaihna zau tak chuan ka thuawihna chu a lo lawm thin.

Mihring intithianghlim chawpna hian nun tak a hlih theih avangin kan hlau tur a ni – chu chu nun lem a ni. Tlannaah chuan infiakin, inen chiang reng la, “He thilah hian tlanna hnathawh hriat theihna khawi hi nge?” tiin inzawt fo thin ang che.

October 10

Engtinge Ka Hriat Ang?

“Isuan a chhang a, “Ka pa, lawmthu ka hrih a che...heng thilte hi mi fing leh remhriate lakah i thup a, nausente hnenah i puanchhuah avangin.” Mat. 11:25

Thlarau nuna inlaichinna hi zawi zawia rawn thang chho a ni lo – inlaichinna chu kan nei emaw kan nei lo emaw a ni tawp mai. Pathian hian kan sual apiang hi min tlenfai sak reng lo– “Enga kan kal chuan”, “kan sual zawng zawng” min tlenfaisak a ni (I Joh.1:7). Thuawih hi a bulpui ber a ni, a thu kan awih chuan, kan inlaichinna chu tih thatin a lo awm nghal thin. Mahse, second khat pawh a thuawihna lak ata kan hawi sawn chuan, thim leh thihna chuan hna a thawk leh nghal thin.

Pathian thutak puanchhuah sa zawng zawng, a thu kan awih hmaa char tlat ang mai kha, a thu awihna chuan a rawn hawng thin. Ngaihtuah vak emaw, thuril hmangin emaw hriatchhuah chi a ni lo. Mahse a thu i awih chuan, eng chu rang takin a lo eng ang. Pathian thu tak chuan nangmahah hna thawk se la, Amahah inchiah ral vek la, lo inngaihtuah lungngai lovin. Pathian thutak i hmuh theih dan kawng awmchhun chu nangmaha hmuh i lo tum ve dan zawng zawng bansanin, pianthar a ni. Pathianin ti tura a hrih hmasak ber che i tih nghal chuan, a thutak chu a rawn hawn sak zui zel ang che. Thlarau Thianghlim hnathawh inziahna bu chhah tak tak i chhiah a ni mai thei, engmah intiamkamna tellova thuawihna famkimin minute nga pawh a thu han awih la, engkim a lo chiang uarh mai ang. “Engtik niah emaw chuan ka la hriatchian ve mai ka ring!” ti suh. Tunah khan i hrethiam nghal thei a ni. Zirna hi hriat thiamtirtu tur che a ni lo, thuawihna zawk atangin i hrethiam ang. Thuawihna chhete chauh pawhin van a hawng thei a, Pathian thutak ril berte chu i ta a lo ni nghal ang. Mahse Pathian hian i hriat sa te kha i zawm phawt loh chuan Ama chungchanga thutak i hnenah a hriattir belh lo vang che. “Mi fing leh remhria” a tih angte khi ni lo turin fimkhur rawh. “Mi tupawhin A duhzawng tih a tum chuan, a hre ngei ang...” (Joh.7:17).

October 11

Pathian Ngawih Reng Hian – Engtia Tih Chi Nge?

“A dam lo tih a hriat chuan, A awmna hmunah chuan ni hnih a la cham leh a.”

Joh.11:6

Pathian hian a ‘ngawih reng’ chungchang hrethiam tur khawpin a ring tawk che em? a ngawih rengna awmze ril tak mai hi! Bethany khuaa thil thleng kha han ngaihtuah teh. Khatiang hun ang kha i nunah a thleng ve tawh em? Pathianin khatiang khawp khan a ring ve thei ang che ngem? Nge chhanna hmuh theih i dil thuai thin zawk? I dilna chhanna a awm lohvin, hmalam i pan duh tawh loh miau chuan Pathian chuan i dil malsawmna chu a pe ngei ang che. Mahse a ‘ngawih rengna’ hi chu amah i hriatchian lehzualna ah a hruai dawn che tih chhinchhiahna duhawm tak a ni. Pathian hnen atangin engmah i hriat theih loh avangin Pathian hmaah i lungngai mek em? Pathian aw i hriat theih loh khan, Pathian chuan amah hnaih theih dan bera hruai thleng tur che in, a ring tawk che tihna a ni tih i hre mai ang – a ngawih rengna kha, beisei ti bova, reh a ni lova, thil lawmawm lam zawk a ni, a chhan chu a inpuanna lian tham zawk pawh dawl zo tura a rin tawk vang che a ni. Pathianin reh vang vanga i hnena a inpuan chuan, Amah fak rawh. A thil tum bulpui berah a hruai mek che a ni. Ama duh hunah, a chhanna chu a rawn tarlang mai ang, chu chu Pathian thuneihna pumhlum a ni. Pathian tan chuan hun hi engmah a ni lo. Eng emaw chhung pheih chu, “Pathian hnenah chhang ka dil a, lung min pe zawk,” pawh i ti hial mai thei (Matt. 7:9) Lung a pe lo che a, waviin hian ‘nunna chhang’ chu a pe zawk che tih i hmu mai ang.

Pathian ngawih vung vunga a thil mak deuh chu, a reh vung vung hi a kaichhawn theih a – nangmahah a kai ang a, ringnghet takin “Pathianin ka aw a hria tih ka hria,” tiin huai takin i sawi theih phah ang. A ngawih rengna hi a hria tih lanna a ni tlat. Pathianin i tawngtaina chhangin mal a sawm dawn che tih i rin tlat chuan, a ti ngei ang, mahse a ngawih rengna thilpek ropui erawh a pe lovang che. Tawngtainate hi a Pa tih ropuina tur a ni tih Isua Krista in a hriatthiam tir che chuan, Amah hnaihna chhinchhiahna hmasa ber chu a pe ngei ang che – ngawi renga inzawmna chu.

October 12

Pathian Ke Chheh Ruala Pen

“Enoka chu Pathian nen an leng dun thin a...” Gen.5:24

Mi thlarau nun leh chhungril nun tehna tak tak chu an nuna thil danglam a lo thlen lai ni lovin, nunphung naran, engmah thil ropui leh phurpui tlak pawh a awm loh laia, a thiltih thinah a ni fo zawk. Hmun langsara a awm loh laia thil naran chunga a rilru put dan hian a nihna tak chu a pho lang thin. (Joh.1:35-37 leh 3:30 en la). Pathian ke pen ruala kal tum chu thil harsa tak a ni. Pathian nena kal dun kan zir lai hian, a ke chheh ruala kal hi harsa kan ti hle thin ang, mahse kan han thiam hnu chuan, Pathian nunna ngei chu tarlanin a awm ang. Mi nun chu Pathian nen chuan pumkhata siam belhbawmin a awm ang a, Pathian ke pen leh Pathian thiltihtheihna chauh chu a lo langsar tawh dawn a ni.

Pathian ke pen ruala pen harsa kan ti fo thin- a chhan chu, kan han kal tan chiah a, pen thum pawh kan la pen hmian, a pen khat chuan min pel duai mai thin si a. Ani thil tih dan hi chu a dang a ni, Ama duhdan anga kal ve turin zir leh thunun kan ngai a ni. Isua chungchangah chuan, “Ani chu a hlawhchham lovang a, a zuai hek loving...”tia sawi a ni (Isaia 42:4), a chhan chu Ama mimal thlir dan ngawt atangin hna a thawk ngai lova, a pa thlirna tlang atang zawka a thawh thin vang a ni. Chutianga tih chu kan zir ve a ngai a ni. Thlarau lam thutak hi kan chenvelna atanga kan zirchhuah a ni lo va, kan finna atanga kan neih a ni hek lo. Pathian thlarau chuan kan chenvelna boruak chu ti danglamin kan thil thlir dan min thlak sak a, tichuan tun hmaa theih loh te kha a lo theih ta thin a ni. Pathian ke chheh ruala chheh han tih hi Amah nena pumkhata awm tihna mai a ni. Chu hmun thleng tur chuan hun a duh rei thin, mahse tum tlat rawh. Tuna tuar tur a tam anih pawhin bansan hauh suh – ti zel la, hun rei lote hnuah rilru a tum thar leh dam chhan thar i hmu ngei ang.

October 13

Mimal Nuna Zuaina leh Thanlenna

“...Mosia chu a lo puitling a...a unaute hnenah a va kal chhuak a, an tuarnate chu a hmu a....” Exodus 2:11

Mosia chuan a mite tuarna chu a hmu a, amah chu chhanchhuaktu tur ni ngeiin a inhre bawk a, a rilru chhungrila dik lohna, duh lohna nasa tak avang chuan diklo ni a a hriatte chu siam that tumin a bei ta a. Pathian tana a beihna hmasa ber leh dikna tana a beihnaah chuan, Pathian chuan Mosia chu nun ruaka zuai vekna hmunah a awm tir a, thlalerah kum sawm li chhung beram enkawl turin a dah bo ta zawk a. Chung hun a lo tawp chuan Pathian chu Mosia hnenah inlarin, “..Ka mite hruai rawh...Aigupta atangin” tiin a sawi a. Mahse Mosia chuan, “Tunge maw ka niha ka kal nachhan tur chu le...?” tiin Pathian a lo chhang a. A tirah khan Mosia chuan amah kha mite chhanchhuak tur niin a inngai a, mahse Pathianin a thununa a zirtir phawt a ngai a ni. A mimal thlir dan chu a dik reng, mahse Pathian nena lendunna tak tak leh inpumkhatna tak tak a hriat hma loh chuan kha hnathawk tur khan a tling rih lo a ni.

Pathianin kan nuna a tum hriain leh Pathianin keimahnia a duh chu Chiang takin kan hria pawh a ni mai thei, mahse kan han ti tan a, Mosia'n thlalara kum sawm li chhung lai mai a tawn ang kha kan tawng ve tlat mai. A chang chuan Pathianin a zavai khan a ngai pawimawh lo hialin a lang a, kan zuai vek thin. Mahse Pathian chu kan hnenah lo kir lehin min kohna chu a rawn ti thar leh thin. Tichuan hlauthawng chungin, “Tunge maw ka niha ka kal nachhan tur chu...? tiin kan lo chhang a. Pathian ke chheh hi “KEIMAH-A....chuan in hnenah min tir a ni” tih hian a huam zo vek a ni tih hi kan hre tur a ni (Exodus 3:14). Keimahni theihna hmanga rawngbawl kan lo tum ve hian Pathian zahlohna bak engmah a ti lang lo a ni tih kan hre bawk tur a ni – kan nihna hi Amah nena inzawmna atang chauha lo eng chhuak tur a ni, chu chuan Ani chu a tilawm ang (Matt.3.17). Kan mimal ngaihdana dik nia kan hriatte hi kan ngai pawimawh ber fova, “Pathianin hei hi ti turin min duh a ni” tiin Chiang takin kan sawi thei a ni mahna. Mahse Pathian ke chheh ruala kal kan la thiam si lo. Phurna reh vekna hun i kal tlang a nih chuan, i nun thanna hun chuan a lo hmuak reng a che.

October 14

Missionary Hna pui

“Isua chu an hnenah a lo kal a, tihian a sawi a, “Lei leh vana thuneihna zawng zawng ka hnenah pek a ni tawh. Tichuan kal ula, hnam tina mi zirtirahte siam ula...” Mat.28:18-19

Missionary hnathawhna ki pui ber chu thlarau bote mamawhna ni lovin Isua Krista thuneihna zawng hi a ni. Kan Lalpa hi Pathian hna kan thawhna kawnga min tanpuitu mai anga en kan ching fo. A nihna takah chuan kan Lalpa hian a zirtirte chung a thuneihna pumhlum nei leh an chung a lalberah a indah tlat. Kan kal loh chuan mi bote chu engtikah mah chhandam an ni lovang tiin a sawi lo – “Kal ula, hnam tina mite zirtirahte siam rawh u...” a ti mai a ni. “He ka thutak hriattir che u a inngat hian kal ula, keimaha in tawnhriatte hmang hian zirtirin thu va hrilh rawh u,” a ti a ni.

“Tichuan, zirtir sawm leh pakhatte chu...Isuan tlang a ruat sakah chuan an kal a (28:16) Pathian thuneihna famkim ka hriat duh chuan Amah chu a mimalin ka hre phawt tur a ni. A hming ka puta chu bia in ka hun ka hmang tur a ni. Isua chuan, “Ka hnenah lo kal rawh...”- chu chu Isua nena inhmuahna hmun a ni – “nangni thawkrim leh phurrit phur zawng zawng te u...(Mat.11:28) – missionary te chu eng zat tak ni maw! Khawvel zawng zawnga thuneitu Lalber thu hi kan ngai pawimawh lo fo thin, Mahse hei hi Isua a zirtirte hnena tunah ngei pawh a sawi chu a ni. “Tichuan kal ula...” “Kal rawh” a tih awmzia chu nun chhuahpui a ni. Tirhkohte Thiltih 1:8 ah khan kal dan tur a inziak a, “Jerusalemah te, Juda leh Samari ramahte kal rawh u,” a ti lo, mahse “...min hriatpuitute [chung hmun zawng zawngah chuan] in ni ang”, a ti zawng a ni. Ani chuan min thawnchhuah kha a mawhphurhnaah a la a ni.

“Nangni Keimaha in awma, Ka thu nangmahnia a awm reng chuan...”(Joh.15:7) – chu chu kal zel tura min fuih dan a ni. Khawi hmunah nge min dah dawn tih chu buaina tham a ni tawh lo, a chhan chu Pathian engkimitheia chuan kan kalna tur a ruahman si a.

“Heng thil engmah hian min tibuai pha tawh lo; ka nunna ngei pawh hi ka ngai hlu lem lo, ka tlansiakna leh Lalpa Isuan hna thawh tur min pek hi lawm taka zawng hi ka duh mai a ni...”(Tirh.20:24) Chu chu he kan nun kan chhuahsan thlenga kan kal dan tur chu a ni.

October 15

Missionary Thuchah Iaimu

“Ani chu kan sualte tlanna chu a ni, keini sual chauh ni lovin khawvel pumpui sual pawh.” I Joh.2:2

Missionary thuchah Iaimu chu Krista Isua tlanna thu hi a ni – kan tana a inhlanna chuan Pathian thinurna chu a ti lungawi zo ta si a. Krista hnathawh dangte han en teh, tihdam hna emaw, chhanchhuah emaw, tihthianghlamna te, a eng amah hi huam chin awm lo a ni lo. Mahse – “Pathian Beram No khawvel sual kalpuitu tur saw” – chu chu huam chin nei lo a ni (Joh.1:29) Missionary thuchah ken ber chu kan sualte tlanna tura huam chin nei loa Isua Krista hnathawh pawimawhna hi a ni, missionary, chu chu thutak puanchhuaha inchiah chu a ni.

Missionary thuchah Iaimu ber chu mite hnena a ngilneihnate, a thatnate, leh a Pa chungchang kan hnena a hriattirte ni lovin, Krista nuna bat pek tlak tawhna lo lang zawk chu a ni. “....simna leh sual man bat tlak tawhna chu hnam tin hnenah hrih tur a ni...”(Luka 24:47). Thuchah ropui leh pawimawh ber mai chu “Amah ngei chu kan sualte tlenfaina a ni...” tih hi a ni. Missionary thuchah chu hna bil emaw, mihring duhsakna lam leh hnam humhalhna lam a ni lo; Khawvel mi zawng zawng tan a ni. Thlarau Thianghlim ka hnena a lo thlen hian ka tih lam emaw, ka awn lam emaw hi a ngai pawimawh lo; Isua Krista nen chuan pumkhatah min siam tawp mai a ni.

Missionary chu a Lalpa leh Hotu duhzawng thawk tura inneihnaa phuar belhbawm a ni. Ama thlir dan puang tur a ni lova, “Pathian Beramno” chanchin chauh sawi puang tur a ni. Isua Kristan kan tana a tih chauh sawi tur pawla tel chu a awlsam khawp mai, chung lam tihdamna buaipuitu emaw, tih thianghlamna buaipui emaw, Thlarau thianghlim baptisma chungchang emaw buaipui chu thil har a ni lo. Mahse Paula chuan, “Kristan ka tana a tihte ka puanchhuah loh avangin ka chung a va pik em!” a ti lova, “....chanchin tha ka hrih loh chuan ka chung a pik dawn a ni!” a ti zawk (I Kor.9:16). Hei hi chanchin tha chu a ni – “Pathian Fapa, khawvel sual kalpuitu chu”.

October 16

Hotupa Thupek

“Buh neitupa hnenah chuan buh seng tura mite tir turin dil rawh u.”

Mat.9:38

Missionary-te hnathawhnaa thil harsa sutkianna tur hi Pathian kutah a awm a, chu chu Pathian kan thlir rengna lak atanga kan mit la peng fo thin hnathawh ni lovin, tawngtaina a ni. Missionary-te harsatna sutkianna ki pui chu mahni ngaihtuahna lo hman thiam ve pawh a nil ova, damdawi thiam emaw, changkan emaw, zirna sang emaw, thu hril hna thawh emaw pawh a ni lo. A ki pui chu Hotupa thu pek zawm a ni – tawngtaina ki chu. “Buh neitupa chu dil rawh u...” Khawvel nunphungah hi chuan tawngtaina hi thil lang nghal mai a nih loh avangin a awm ang lo hmel fo. Tawngtaina hi mihring finna atanga thlir chuan thil atthlak tak a ni tih hi hriat a ngai a ni.

Isua Krista thlirna atang chuan, hnam hrang an awm lo va, khawvel a thlir tawp a. Mi eng zat hian nge a mihring thlir lova, mi pakhat chauh – Isua Krista chauh chu thlira tawngtai thin ang le? Rilru rethei leh sual inhriatna atanga buh seng khawm tur neitupa chu a ni. Chu sengkhawm hna thawk tura hnathawktu turte tir tur chuan a ni kan tawngtai. Kan hnaah kan buai viau a, chutih laiin kan vela mite chu seng khawm turin an hmin si a; pakhat tal pawh kan seng si lo, program leh thildang tiin mahni buai buaiin kan buai a, Pathianin hun tha min pek chu kan khawhral mai mai a. I pa emaw, i unaupa emaw nunah khan hun harsa lo thleng ta se Isua Krista tana seng khawm sak turin i awm em? “A, hna pawimawh deuh tih tur dang ka nei a!” tiin i chhang dawn em ni? Kristian tumahin tihur pawimawh dang an nei lo. Kristian chu Isua Krista ta ni tura koh a ni a, “chhiahlawh chu a pu aiin a ropui lo” (Joh. 13:16), chutianga ti lo chuan Isua Krista thil tum chu a thelhtir a ni. Kan Lalpa hian hnaa pawimawh danglam thawk turin min ko lo va – a hnena kal turin min ko mai a ni. “Buh neitupa hnenah dil rawh u”, tichuan hnathawktu atana a thawn chhuah theih nan che i dinhmun a rel fel sak ang che.

October 17

Hna ropui zawk thawh dan

“...Ka hrilh a che u, tupawh mi ring chuan...heng thil aia ropui hi a tiang, Ka Pa hnena ka kal dawn avangin.” Joh. 14:12

Tawngtaina hian hna ropui zawk thawh turin min siam lo va- tawngtaina hi hnathawh ropui a ni. Keini chuan tawngtaina hi Pathian hna kan thawh theihna tura min buatsaihtu, chunglam thiltitheihna nasa zawk hmuh theihna tura kan ngaihtuahna sawizawina niin kan ngai fo thin. Isua Krista zirtirnaah chuan, tawngtaina hi keimahnia chhandamna thil mak atanga thawh a ni, chu chuan midangah Pathian thiltitheihna azarah chhandamna a thlen ve leh bawk. Rah chhuah reng theihna chu tawngtaina atangin a ni, mahse chu chu Krista'n chhandamna thawhchhuahna tura lungngaihnaa a phurh tawmpuina ah inghat a ni. Mahni inngaihtuah lungchhiatna mai ni lovin. Pathian chu a faten pate an pan angin kan pan tur a ni, a chhan chu fa tawngtaina chauh chhanin a awm thin; khawvela thila “fing”te chu chhan an ni lo (Mat. 11:25).

Tawngtaina hi indona a ni, khawi hmunah pawh awm la, a danglam chuanglo. Mahse Pathian chuan i dinhmun rel fel sak chein, tawngtai hna a pe mai thei che. “tuna ka awmna ah hian ka tangkai lo hle mai” tiin inngaihtuah duh ngai suh, a chhan chu i la awm lohna hmunah khan i hman theih miah loh. Pathianin khawi hmunah pawh dah che sela, i dinhmun chu eng pawh ni se, i tawngtai tur a ni, chawl lovin i duhnate chu i thlen reng tur a ni. Ani chuan, “Ka hminga in dil apiang chu ka ti zel ang...”(14:13) a ti a ni. Chuti chung chuan kan phur viau loh chuan tawngtai kan peih lo fo, chu chu thlarau nuna mahni hmasialna kawnglian tak a ni. Pathianin min hruai a tum dan anga thawh hi kan zir a ngai a ni, Ani chuan tawngtai turin min ti a ni. “Buh neitupa hnenah chuan buh seng tura mite tir turin dil rawh u.” (Matt. 9:38)

Hnathawktu hnaah hian engmah han phurpui tehchiam tur a awm lo, mahse hnathawktu chuan mi fingin a ruahman sa chu a rawn ti puitling thin a. Hnathawktu mi thianghlimte hian a ni, an Hotupa ngaihtuahna ropui chu rawn ti puitling thin. Tawngtaina Pathian thlirna atanga Pathian hna i lo thawh chuan, a rah chhuah hmuh tur a awm ziah ngei ngei ang. Pathian thu chhuak rinawm taka i lo zawm thin avanga thlarau bo i chhanchhuahte i hmuh hunah chuan ropui i va ti nasa dawn em.

October 18

Missionary-te Inpekna

“... A hming avang chuan an kal ta a...” 3 Joh. 7

Kan Lalpa chuan, “Min hmangaih em?” tia min zawh khan engtin nge Amah kan hmangaihna chu kan lantir ang tih min hrilh a (Joh.21:17). “Ka beramte chawm rawh”, tiin a sawi. A nihna takah chuan, “Mite chungka ka rilru put ang hi pu ve rawh,” min tihna a ni, “Mite chungka i rilru putdan ang kha min put tir rawh” a ti lo. I Kor. 13:4-8 ah chuan he hmangaihna nihna dik tak hi min entir a – hei hi Pathian hmangaihna tarlanna a ni. Isua ka hmangaihzia tehna dik tak chu hmuh leh hman theih a ni, a dang zawng chu thu lung tileng mai a ni.

Isua Krista tana rinawmna hi thlarau thianghlimin keimaha a hnathawh ropui danglam a ni – “Pathian hmangaihna chu kan thinlungah Thlarau Thianghlim chuan a leih tawh a ni...” (Rom 5:5). Chu hmangaihna chu a ni mi ka hmuh apiangte hnena keimah kalltanga hnathawh thin chu. Ka mihring inhriatna danin min pawmpui lo mah se, Ani chu zing dai tia ai pawha thiltihtheihna nei lo niin ka mihring hriatna chuan sawi mah se, A hming chu ka ring tlat ang.

Missionary inpekna ki pui chu, Lalpaah chauh lo chuan engmah leh tumaha inhnuhnawh loh hi a ni. Hei hi kan vela thil awmte lak atanga inlakhanna a ni mai lo. Kan Lalpa hian thil narante hi a thlahthlam lo, mahse a chhungrilah Pathian nena an inzawmna chauh lo chu inzawmna a neihpui ngai lo. Pawnlam langthei thilte laka inlakhanna hi chungrila thanna leh inzawmna lanchhuahna a ni zawk fo.

Missionary rinawmte’n an tih tur chu an thlarau chu a pumin, engtik lai pawhin Lalpa Isua Krista nun a luang lut tura an inpek pumhlum hi a ni. Pathianin a tihchhuahte hi mi naran ve mai ni mahse, thlarau Thianghlim hnathawh azara Ama tana an inpekna avanga Ama’n a thununte an ni thin.

October 19

Thuruk ngaihthah fo thin chu

“Isua’n a chhang a, “Ka lalram chu lei ami a ni lo”, a ti a. Joh.18:36

Tunlai huna Lalpa Isua Krista hmelma lian ber chu, Thuthlng Thara inngaht ni lo, khawvel kalphunga inghata hna thawh tumna hi a ni. He hna hi chuan nasa taka thil tih leh tha thawh a phut a, mhse Pathian nena hun fianrial an nei lo. A ni lo zawk an uar vak a ni. Isua chuan, “...Pathian ram chu thlir dan atanga hriatthiam a ni lo...Pathian Lalram chu in chhungah khan a awm a ni”, a ti a (Luka 17: 20-21). Hmuh theih lo, thup thil a ni. Mi hmuh langsara Kristian hn thawk an awm to, mahse an chhungril nun tak kha an nunchhuahpui, rawn langchhuak chu a ni thin.

He kan nun sakhaw mi hunah hian thlarau hri chia hi kan paih bo a ngai a ni. Kan Lalpa nunah khan tihtur tam leh pawimawh hrang hrang, tunlaia kan ngaih pawimawh ang tam tak hi a awm ve lo, zirtir chu a Hotu anga awm tur a ni. Isua Krista lalram chungchanga zirtirna lai mu chu amah nena mimal taka inlaichinna neih hi a ni, midangte tana tangkai ni satliah mai lovin.

Heng Bible Training College te chakna hnar ber hi lang theia thil tih vak vak a ni lo – a chakna bul zaw chu Pathian thutak chuseng luta chuta inchiah avang zawk a ni. Pathianin i hma lam hun a rel sak dan tur che chu ngaihtuah paw hi ngaihtuah thiam lo va, eng anga harsatna leh buaina nge i chungah lo thleng dawn paw hi hre hek lo. Hna thawk vak vak ringawta i hun i khawh rala, Pathian thutak chhandamna thu ah i inchiah ral leh si loh chuan, chutiang harsatnain a nuai hunah che i tliak mai ang. Thil awm ang lo zawka lang ni mahse Pathiana inchaih zawpa, Amaha zung kaia tihngheha i awm chuan, eng pawh lo thleng se la i ding nghet thei tawh ang.

October 20

Pathian duhzawng hi Ka duhzawng a ni ve em?

“Hei hi Pathian duhzawng a ni, in thianghlimna hi...” I Thes. 4:3

Tihthianghlim hi Pathianin min tihthianghlim a duh leh duh loh lam a ni lo va – keima’n ka duh em? tih a ni zawk. Isua Krista kros-a tlanna azara kan chanpual min pek zawng zawng kha keimahah Pathian thawh chhuahthir ka phal em? Isua hi ka thianghlimna ah ka chhiar tak meuh em? A nun chu ka taksa ah hian ka lantir em? (I Kor.1:30 en la). “Aw, tihthianghlim nih ka van duh tak em!” ti suh. I duh lo. I mamawhna kha hrechiang la, mahse duh satliah ngawt suh, chet chhuahpui rawh. Isua Krista chu i thianghlimna turin lo dawng la, rinna nghet leh rinhlehna tel hauh lovin, tichuan Isua tlanna thilmak chu i nunah a lo chiang ang.

Isuan a thawhsak tawhsa kha Kristan kros-a a tleitalk tawh avangin Pathian hmangaihna thil thlawn pek anih avangin ka chanvo a lo ni ve a. Ka thlarau min chhandamna leh min tithianghlim nia ka inhriatna chu ingaihtlawm taka thianghlima in ngaihna a ni (chapo chungka thianghlima in ngaih chu a dik thei lo). Chu thianghlimna chu rilru lungaia inchhirna atanga lo chhuak a ni a, mahni zah ngawih ngawihna leh inhmuh hniamna, leh chumi atanga Pathian hmangaihna ropui lutuk, Amah ka ngaihtuah miah loh lai pawha a rawn lantir tu, hriatchhuahna chu a ni (Rom 5:8 en la). Ka chhandamna tur leh ka thianghlimna turin engkim a lo ti zo vek tawh a. Paula’n “engmahin kan Lalpa Isua Kristaa awm Pathian hmangaihna ata chu min then lo vang,”tia a lo sawi hi a awm reng a ni (Rom 8:39).

Tihthianghlimna chuan Isua Krista nen pumkhatah min siam a, amahah chuan Pathian nen pumkhat kan ni bawk a, chung chu Krista tlanna avangin a lo thleng thei a ni. A nghawng hi a chhan nen ngaihpawlh ngai suh. Keimaha a nghawng chu thuawihna te, rawngbawlte leh tawngtaite a ni a, Isua Kros avanga tlanna ka hmuh leh chumi azara tihthianghlimna mak tak ka dawn avanga ka lawmthu sawina hi a rahchhuak chu a ni.

October 21

Phur thut thil nge a hnung zuitu rilru

“Nangni erawh chu, ka duh tak, rinna thianghlim berah chuan indin chho ula...”

Juda 20

Kan Lalpaah chuan phur thuta thiltih emaw, ngaihtuah lawk lova thiltih emaw a awmve ngai lo va, phili buai ve ngai lo, zawi raiha chakna a ni zawk. Keini zinga tam zawkte hi chuan kan Kristianna hi Pathian mize mil ni lovin, keimahni mize milin kan vulh lian fo thin a. Phur thuta thiltih hi mihring ze pangai a ni, mahse kan Lalpa chuan a ngaihthah ziah thin, a chhan chu hei hian zirtir ni tura kan thanchhohna a tithuanawp a ni. Pathian Thlarauin he rilru thawk thuta thiltih a khuahkhirhzia hi lo en teh, rilruah mahni inthiamlohna rang takin min nehtir nghal a, mahni kan inngei hluah hluah nghal mai thin. Naupang tan chuan rilrua thawk phut anga chet chu thil paw a ni lem lo mai thei, mahse puitling tan chuan mi ti chhe der thei a ni – than kin uaih tawh sia rilrua thawh thut anga awm leh mai thin chu a nun a chhe der tawh a ni. Phur thuta thiltih hi hriatna dika thununin, inzir tur a ni.

A zuitu fel tak nih theihna hi Pathian khawngaihna ropui chungah indin chho tur a ni. Phur thuta huaisenna chuan tu emaw chu tui chungah awlsam takin a kaltir mai thei, mahse khawmuala Isua Krista zirtir anga kal erawh chu thil hrang a ni. Petera chuan Isua hnen lam panin tui chungah a kal a, mahse khawmual hmun ro ah chuan “hla tak atangin a zui” si a (Mark 14:54). Hun harsa kallang tur hian Pathian khawngaihna hi kan mamawh ber lo thei – mihring atan nihna leh mahni inggaihlutna pawh hi chutiang harsatna tawna tur chuan a tha ve viau mai. Mahse tuma hriat lar loh leh naran taka Isua zirtir ni tur leh nitin darkar sawmhnih pali chhunga mi thianghlim nun, harsatna paltlang thei nei tur chuan Pathian khawngaihna ropui bik chu a tul em em mai. Pathian tana thil ropui bik tak tih hi kan tum tur nia hriat tlatna hi keimahniah a bet tawh a- mahse a ni lo. Thil naranah leh khawlaia mi naran zinga tha chungchuang leh nun thianghlim neih te hi a ngai a zawk ni – chutiang nun chu minute nga chhung leka zir chhuah a ni lo.

October 22

Thlarau Hriatpuina/Nemnghehna

“Thlarau ngei chuan keimahni thlarau hriatpuin a nemnghet a...”

Rom 8:16

Pathian insiamrempui phet tumna thlarau dinhmun atangin Pathian kan pan fo thin - Pathianin ti tura min tihte kan tih hma hauhin a Thlarau nemnghehna chu kan beisei thin.

Engati nge Pathian i hnenah a rawn inlantir loh? A thei lo a ni. A ti lovang tihna lam a ni lo va, a thei lo tih lam zawk a ni, a chhan chu nangmah kha inkalsana, a hnena i inhlan vek phawt loh chuan a kawng i dal a ni. Amaherawhchu, i inhlan phawt chuan, Pathian ngei chuan Amahah a hriatpui che a - nangma lakah hriatpuitu a ni thei lo, nangmaha Ama mizia zawk kha a rawn hriatpui dawn a ni. Thuawihna atanga thil ni ngei leh thutak chu i hriat hmaa Thlarau hriatpuina/nemnghehna i dawn hmasak chuan, rilru lama ingaihtuah nona mai a thlen ang. Mahse chhandamna ring chung a i thawh a, Pathian zah loa hnial reng nun kha i tih tawp chuan, a nemnghehna chu a pe nghal thuai ang che. Nangma hriatthiam ve dan leh hnialnate i bansan rual rualin, Pathian chuan a lo tih tawh chu a rawn nemnghet ang a, Amah i lo nghahtir reng kha inzhlohna a lo ni tih i lo hrechhuak tawh ang. Pathianin sual lak atangin a chhanchhuak theih leh theih loh chungchangah i inhnia fo a nih chuan, inchnanchhuahtir la, anih loh chuan A chhanchhuak thei lo tih hrilh rawh. A hnenah tu tute sawi emaw sawichhawng satliah suh. Zawm mai rawh. Matt. 11:28, 'Nangni thawkrim leh phurrit phur zawng zawngte u, ka hnenah lo kal rawh u...' "I chau anih chuan ka hnenah lo kal rawh, I sual nih i inhriat chuan dil rawh" (Luka 11:9-13)

Pathian Thlarau chuan kan Lalpa chhandamna chu min nemnghehsak a, chu chauh chu a buaipui a ni mai. Kan ngaihtuahnate hi min nemnghehsak thei lo. Keimahni chhia leh tha hriatna a thutlukna kan lo siam ve atanga thlira a awlsam lutuk avang hian Thlarauin min nemnghehsakna hi kan hmuhtelhel fo thin, mahse Thlarau chuan ama zia chauh chu a nemnghet a, chhandamna hnathawh nen chuan, kan ngaihtuah thiam ve dan hi a nemnghet lo. Kan ngaihtuahnate hi nemnghehtir kan tum chuan, thim hnuai la awm, la Chiang lo kan ni tih a lang a ni. Chung zawng zawng chu paih bo la, Amah ring la, Thlaraua hriatpuina/nemnghehna chu a pe ang che.

October 23

Nun hlui engmah tel lovin

“Mi tupawh Kristaa a awm chuan, thil siam thar a ni a; thil hluite chu a ral ta a; ngai teh u, engkim a lo thar ta.” II Kor. 5:17

Kan Lalpa hian kan rilru dik lo hi a ngaihthah lo – a hmachhawn a, a tihlum thin. Keini chuan kan ngaihtuah dan dik lo te hi Pathianin la thupui bik riau turin kan ngai a, midang a tih angin min ti ve lo turah kan ngai fo thin. “Pathian chuan khirh takin midang chu a ti thin a, mahse kei chu ka ngaihtuah dan dik lote chu a hre sa vek a,” kan ti thin. Mahse Pathian chuan kan nun hlui thil engmah hi a pawm lo tih kan hre tur a ni. Kan ngaihtuah ve dan dik lote keimahni atangin min lak bosak a tum zawk a ni. Van lam thiltitheihnaa kan rilru dik lo a tihlum lai leh a tihlum dan lo thlir mai hi rilru tha kan zirna kawng a ni. Pathian chuan a hnena kan thil ken ve zawng zawng hi a ngai pawimawh lo. Kan hnen atanga Pathianin a duh chu thil pakhat chauh a ni, chu chu engmah tiam kam awm lova inhlan zawh vekna hi a ni.

Kan pianthar hian, Thlarau Thianghlim chuan keimahniah a thil siam thar hna a rawn tan a, eng tikah emaw chuan keimahniah thil hlui reng reng a awm tawh loh hun a la thleng dawn a ni. Kan thlir dan hlui thim tak chu a bo ang a, thil kan ngaihtuah dan hlui te pawh, tichuan “engkim Pathian atanga chhuak” chauh a awm tawh ang (5:18). Engtin nge chakna sual tel miah lo, mahni hmasial lo leh midangin an sawiselna pawh haw lo nun kan neih theih ang? Engtin nge hmangaihna “nunnem.....cho thawh theih loh, leh sual ngaihtuah lo” kan neih theih ang? (I Kor. 13:4-5) A kawng awmchhun chu kan nunhlui zawng zawng engmah cham bantir phal lohva, mawlmang taka Pathian rin pumhlum mai hi a ni – chutiang rinnaah chuan Pathian malsawmnate kan duh tawh lo va, Amah Pathian chauh chu kan duh tawh zawk a ni. Pathianin a malsawmna kan dawn zawng zawngte la let ta sela chung chuan Amah kan rin dan a tihdanglam miah lohna hmun chu kan thleng tawh em? Pathian hnathawk lai kan hmuh chian takmeuh chuan, thil thleng eng emawin min tibuai tawh lo vang, a chhan chu kan hmuh theih loh khawvel, vana kan Pa chu kan rin avangin.

October 24

Thlir dan dik

“Pathian, Isua Kristaa hnehnaa min hruai rengtu hnenah chuan lawmthu awm rawh se...” II Kor. 2:14

Pathian chhiahhlawhte thil thlir dan tur dik chu a thlen theih chin sang ber bul hnaihah ni mai lovin, a sang ber thleng a ni tur a ni. Pathian thlir dan atanga thlir reng turin tang nasa rawh. Chu chu nitina tih tur a ni, tlemte te in. Tawp chin awm lo thleng thleng ngaihtuah tur a ni lo. Eng thiltihtheihna dang mahin thlir dan dik hi chu a khawih pha lo a ni.

Thlir dan dik kan hman reng tur chu he hmunah hian thil pakhat ti tur chauhin kan awm a – chu chu Krista hneh tawh saa kal mai tura man beh kan ni, tih hi. Pathian tana tarmawi bawm chhunga tarlan ang mai mai kan ni lo- thil pakhat chauh tarlang tura awm kan ni – “Krista thuawih tura [kan nun] man beh” a nihna chu (II Kor. 10:5). Thlir dan dangte chu a lang te zo vek mai! Entir nan, heti te hian an sawi a, “Keimahin ka ding a, Isua tan ral ka do a ni, emaw, “Krista thu chu ka tan tlat anga, a ram chu ka venghim tlat ang,” tiin. Mahse Paula chuan, “Hnehtu hova kawngzawhnaah chuan ka tel a, harsatna chu eng ang pawh ni se a pawi lo, hnehnaah min hruai zel tho thina,” a ti. He ngaihdan hi keimahniah a takin a thawk em? Paula, a ruka tilawmtu chu Pathianin Isua Krista laka mi hel ber mai kha a man bet ta hi a ni – chu chu a nun tum bulpui ber a ni ta a. Lalpa sal man beh nih kha Paula lawmna a ni, vanah emaw, khawvelah emaw duh dang a nei lo. Kristian tan chuan hnehna kan chan thu sawi hi thil zahthlak a ni. Hnehtu ta kan nih chian em avangin Ama hnehna zawk zel a ni, tichuan “Amah azarah chuan hnehtu aiin kan ropui zawk...” (Rom 8:37)

“Pathian tan chuan Krista rimtui kan ni...” (2 Kor. 2:15). Isua rimtui chuan min fanchhuak a, kan kalna apiangah Pathian tan mi tiharh sawng sawngtu kan ni zel a ni.

October 25

Pathian thiltuma inpek

“Mi zawng zawng hnenah engkim ka ni tawh, engti kawng emaw tala tute emaw ka chhanchhuah hram theih nan.” I Kor. 9:22

Kristian hnathawktu chuan thil hlu lo leh laktlak loh tam tak karah Pathian tana mi hlu leh tha bik nih a zir tur a ni. “Khawiah emaw awm zawk ila aw!” tiin hnial ngai suh. Pathian mi zawng zawngte hi mi naran mai, Pathianin tihtur a pek azarah mi naran chungah leng mai an ni. Kan ngaihtuahna finna leh kan thinlunga hmangaihnaa tum dik tak kan neih loh chuan Pathian tana mi hmantlak kan ni lo thuai mai ang. Kan thlan avanga Pathian tana hnathawk kan ni lo. Mi tam takin an duh thu ngeiin A hna thawh an thlang a, mahse Pathian engkimtiheia thil tum chu an dawng lo va, a Thu thiltitheia pawh anmahniah a awm hek lo. Paula thinlung zawng zawng, a rilru zawng zawng leh a thlarau zawng zawng kha Isua Krista thil tum bulpui, khawvela a lo kal na chhan khan a luah chhuak vek a, eng lai mahin chu thil chu a hawisan ngai lo. He thudik laimu pakhat hi englai pawhin inen nan kan hmang reng tur a ni – “...Isua Krista ...khenbeha awm hi” (1 Kor.2:2).

“Ka thlang che u...”(Joh.15:16). He thu hi i Pathian thu hriatna kawngah nangmahrawn hrilh nawn leh thintu atan hmang rawh. Nangman Pathian i man a ni lo va, Pathianin a man zawk che a ni. Pathian chuan a siam tha mek che a, a ti kehsawm che in, a hrual vel che a, Ama'n a duh dan ang takin i chungah a ti a ni. Enga tinge a tih le? Thil pakhat avang chauh a ni- “Hei hi keima mi a ni,” a tih theihna tur che in a ni. Pathian kuta kan awm a ngai a ni, tichuan Isua Krista, Lungpui ah chuan keini min awmtir ang bawh hian midangte a rawn awmtir ve theih nan.

Hnathawktu nih hi thlang ngai suh, mahse Pathianin a kohna a pe che a niha i “hawisan chuan...ding lamah emaw, vei lamah emaw...”(Deut.28:14), i chungah a pik khawp ang. A koh hma che a tih ngai loh thil i chungah a ti ang a, midang chungah a tih ve hauh loh thil i chungah a ti ang. A kawng kian mai rawh.

October 26

Engnge Missionary chu?

“Isuan an hnenah a sawi leh a, ‘...Ka pain mi tir ang bawkin ka tirh che u hi.”

John 20:21.

Missionary chu mi, Isua Krista'n a Pain a tir anga a tirh ve te an ni. Anmahni khuahkirhtu ber chu mi mamawhna a ni lo va, Isua thupek zawk kha a ni. Pathian tana kan thawhnaa min ti phurtu ber chu kan hnung lamah a awm, kan hma lamah ni lovin. Tunlaih chuan, min nawrkaltu hi hmalama dah tumna a lian a – kan hmaa engkim huikhawma, hlawhtling tih kan hriatthiam dan anga thlentir kan tum thin. Mahse Thuthlung Tharah chuan a nawrkaltu (inspiration) chu hnung lamah dah a ni, Lal Isua ngei chu. A tum ber chu ama tana rinawm a ni – a ruahmanna anga chetchhuah chu.

Lalpa nena mimal taka inzawmna leh a thlirna ang tawmpui hi thil pawimawh hmuhthelh miah loh tur a ni. Missionary hnaah hian Pathian kohna hi mi mamawhnain a khuh bo palha, Isua'n a tirhchhuahna chu mihring va khawngaihna maiin a hliahkhuh palh hi thil hlauhawm tak a ni. Mamawhna chu a nasa ang, dinhmun khirh tak, ngaihtuahna hman mumal loh hian hun pawh an hmachhawn ang. Kan theihngihl fo thin chu, missionary hna hi mite chawikan emaw, zirna pekte, an mamawh phurhruksakte hi a ni lo a, Isua Krista thupek hmasa ber leh pawimawh ber, “Chutichuan kal ula, hnam tin ami zirtirahte siam ula...”(Mat.28:19) tih hi chu a ni zok, tih hi.

Pathian mi hmante han thlir kir ila, “An va fingin an va ropui tehlul em! Pathianin a duhdante chu an hre vek si a,” han tih mai a awl hle. Mahse anmahnia finna leh hriatthiamna awm chu mihring finna ni lovin Pathian rilru an put zawk kha a ni. Mihring finna hi chawisan kan tum fo lai hian chung lam kaihhruaina chu chawisan tur dik tak zawk a ni zawk fo; chu chunglam kaihruaina chu Pathian finna leh a thiliththeihna mak danglam ring tlat khawpa ‘mi a’ te hnenah Pathianin a puangchhuak thin a ni.

October 27

Mission Hna Thawh Dan

“Chutichuan kal ula, hnam tina mi zirtirahte siam ula...” Mat. 28:19

Isua Krista hian, “Kal ula, thlarau va chhandam rawh u” a ti lo (thlarau chhandam hna hi Pathian thiltih mak a ni), mahse, “kal ula...hnam tin ami zirtirahte siam rawh u...” a ti. Nangmah ngei kha a zirtir i nih loh chuan zirtirahte i siam thei lo vang. Zirtirte kha an hna tura tuk sak hmasa ber an zawh khan lawm takin an lo haw a, a chhan chu ramhuaite pawh an thuhnuaijah an awm avang khan. Mahse Isua chuan, “In thiltih hlawhtlin avang khan lawm suh u – himna thuruk ropui zawk chu Kei nena inzawmna in neih theihna zawk hi a ni,” a ti (Luka 10:17-20). Missionary tana thil pawimawh tawpkhawk chu Pathianin a kohnaa a awm reng a, Isua zirtir atana mite siam hi a tum bulpui ber a ni tih hriatreng hi a ni. Pathian atanga chhuak kher ni lo, kan ngaihdana mite in leh tir duhnaa thlarau bo vei hi thil awm thei a ni tih hre reng rawh.

Missionary-te tana chona hi mite chhandamna chantir a harsat leh harsat loh lam emaw, hnungtawlhthe hawi kir tir a harsat em lam emaw, rilru chhungrila inlungual lohna emaw a ni lo. Missionary-in Isua Krista nena mimala an inzawmna chungchang zawk hi chona chu a ni – “Hei hi ka ti thei ang tih i ring em?” (Matt. 9:28). Kan Lalpa hian he zawhna hi min zawt reng a, he zawhna hian kan thil tawh eng pawhah min hmachhawn a ni. Keini tana chona lian tak ni ta chu- Tholeh Lalpa hi ka hria em? A thlarau kan chhunga awm thiltihtheihna hi ka hria em? Isua Kristan a sawi apiang awih tur khawpin Pathian mithmuhah ka fing tawkin, khawvel mithmuhah ka a tawk em? Nge Krista Isua thiltihtheihna tawp chin awm lo chung a rinna, Pathianin missionary a kohna awmchhun zawk chu, ka bansan mek? Eng kawng dang pawh ka zawh zawk anih chuan, Pathianin a ruat kawng atangin ka peng bo tihna a ni – “Ka hnenah thuneihna zawng zawng pek a ni tawh...chutichuan kal ula...”(Matt.28:18-19).

October 28

Rinnaa Thiamchantirna

“Hmelma kan nih lai maha A Fapa thihna avanga Pathian nen kan lo inrem tawh chuan, kan inrem tawh hnu hian A nunna avang chuan chhanchhuah kan va ni leh zual dawn em.” Rom 5: 10

Ka rin vangin chhanchhuah ka ni lo – ka rin avangin chhanchhuah ka ni tih ka hrechhuak mai zawk a ni. Chubakah, simna hi chhandama ka awmna a ni lo – simna chu Pathianin Krista Isua kalllanga a thiltih ka hrechhuak a ni tih lanna mai a ni. A thlentirtu lam ni lo, a nghawng lama rilru pek nasat hi a hlauhawm ta a ni. Ka thuawihna te, ka serh hrannate leh ka inpeknate hian Pathian nen min inremtir em ni? A ni ngai lo vang. Chung zawng zawng a thlen hma chuan Isua Krista thihna avangin Pathian nen kan inrem a ni. Pathian lam ka hawi a, Pathianin a rawn tarlante rinnaa ka lo pawm khan Krista kros-a tlanna mak tak khan Pathian nen inlaichinna dik takah min lo dah a. Chumi avang chuan Pathian khawngaihna mak tak azarah thiamchang ka lo ni ta, ka sual ka inchhir vang a ni lo, ka sual ka sim vang pawh a ni hek lo, Isuan a tih tawh avang zawkin a ni. Pathian thlarau chuan thiamchantirna chu chiang leh eng nasa takin a rawn thlentir a, engtinge a thlentir tih chu hre vek lo mah ila chhandam ka ni tih ka inhria a ni.

Pathian hnen atanga chhandamna lo thleng hi chu mihring ngaihtuah thiamnaa inngat a ni lo va, Isua Krista thi a a inhlannaah zawk a inngat a ni. Kan Lalpa tlanna avang chauh khan kan piangthar thei a ni. An simna avang emaw, an rin avang emaw ni lovin, keinin engmah kan tawn hriat hma daiha Pathianin Krista Isuaa a hnathawh mak tak avang zawkin misualte chu thilsiam thar an lo ni thei a (2 Kor.5:17-19). Pathian ngei chu thiamchantirna leh tihthianghlimna ingnghahna nghet tak chu a ni. Hengte hi keimahnia kan tih theih a ni lo – Krista kros-a tlanna ah khan tih zawh vek tawh a ni zawk. Pathian thilmak tih avang chuan thil dangdai tak chu thil awm ve reng a lo ni ta a, Isua Kristan a lo tih tawh hriatchhuahna a ni – “Tih zawh a ni tawh!” (Joh.19:30).

October 29

Aiawhna

“Ani chuan sual reng reng hre lo chu sualah a siam a, amahah chuan Pathian felna kan lo nih theihna turin.” II Kor. 5:21

Tunlaia Isua thihna kan thlirdan chu, min khawngaih em avangin kan sual aiin a thi niin kan ngai a. Mahse Thuthlung Thara a landan chuan, kan sual kha Amaha a inbelna chhan kha min khawngaih em vang a ni lo va, mahse keimahni chana a indah avang zawk a ni. Ani chu “suala...siam...” a ni ta si a. Isua thihna avangin kan sual chu lak bo a ni ta a, a thihna chhan awmchhun chu a Pa thu a awih vang a ni, min lainat vang a ni ngawt lo. Pathian tana pawmtlak kan nihna chhan chu thu kan awih vang a ni lova, kan thiltih thinte bansan kan intiam vang a ni hek lo va, Krista thihna avang a ni, chhan dang engmah a awm lo. Keini chuan Isua Krista chu Pathian ngilneihna leh min ngaihsakna ti lang turin a lo kal kan ti thin a, mahse Thuthlung Thar chuan “kahwvel sual kalpui turin” a lo kal a ni, a ti (John. 1:29). Isua chhandamtu atana pawmtute hnenah chauh chuan pa anga Pathianin min ngaihsakna chu tih lan a ni thin. Khawvel hnena thu a sawi khan, Isuan a Parawn tarlangtu angin a insawi ngai miah lo, mahse tlukna lung niin a insawi zawk a (Joh. 15:22-24 en la). John14:9 a “Kei mi hmu chu Pa hmu a ni,” a tih kha Isua’n a zirtirte hnena a sawi a ni

Thuthlung Tharah hian, Krista kan tan a thi a, chuvangin hremna zawng zawng lakah ka fihlim a ni, tih zirtirna a awm lo. Thuthlung Thara a zirtir chu ‘mi zawng zawng tan a thi a’ (2 Kor.5:15) – “ka thihna min thihsak” tih ni lovin, tichuan a thihnaa kan thih vein sual lakah kan zalen dawn a ni, keimahniah a felna chu dahin a awm ang a, chu chu a thilpek a ni. thuthlung Thara aiawhna a sawi hi kawng hnih a awm thei a – “Ani chuan sual reng reng hre lo chu sualah a siam a, *amahah chuan Pathian felna kan lo nih theihna turin.*” Heta a zirtir chu Krista keimahah siama a awm loh chuan Krista chu ka aiawh a ni lo (Gal. 4:19).

October 30

Rinna

“Rinna lovin Amah tihlawm theih rual a ni lo...” Heb.11:6

Mihring ngaihtuahna kaltluang ep tlata kal, rinna chu phurna dik lo leh rilru zimna a ni a, rinna ep a kal ngaihtuahna (common sense) chu thutak hriat nana hriatthiam chin (reason) chauha inngahna dik lo a ni. Rinna nun chuan heng thil pahnih hi inrem takin a awmtir a. Mihring hriatthiam dan leh rinna hi thlarau leh taksa nun a inhran ang tluk lai leh, thinlunga hriattirna leh phur thut thiltih a inan loh tluka thil hrang a ni. Isua Kristan a sawi engmah hi a mihring ngaihtuahnaa a ngaihtuah chhuah a ni lo, hriattirna atanga lo chhuak a ni zawk a, a famkim a ni, chutih laiin mihring ngaihtuah chhuah mai chu a kim lo thin. Rinna chu i nuna a tak taka i tawn hmain, teh a fiah phawt tur a ni. “Engkim a tha turin a thawk khawm thin tih kan hria...” (Rom 8:28), chuvangin eng pawh thleng se, mi siam tha thei khawpa chaka Pathian enkawlna chuan rinna famkim chu a takah a chantir ang. Rinna hi mimal nunah a thawk keuh thin, a chhan chu rinna famkim chu a fate hnena a taka thlen tir hi Pathian thil tum a nih vang a ni.

Hringnuna ngaihtuahna kaltluang chipchiar engkimah hian Pathianin a thutak a puanchhuahna chu a awm a, chu chuan Pathian nih dan tur nia kan ngaihndan hi kan hre chho zel thei ang. Rinna chu Isua Krisa a hmasa bera daha beih tlat tum rengna hi a ni. Rinna nun chuan, “Lalpa, i sawi tawh a, a lan dan chuan thil atthlak tak a ni, mahse huaisen takin ka pen chhuak ang, I thu zawmin” a ti thin (entirna atan Matt.6:33 en la). Rilru ngaihtuahna finna hi mimal chanvo atana han siam chu nasa taka beih ve fe a ngai. Pathian chuan kan rinna min zirtir tumin eng dinhmunah emaw min dah thin, a chhan chu rinna nih phung chu kan rina kha keimahnia a taka rawn lantir hi a ni. Isua kan hriat hma chuan, Pathian chu ngaihtuahna thil (concept) mai a ni a, amahah pawh rinna kan nghat thei lo. Mahse Isua’, “Kei mi hmu chu Pa hmu a ni,” (Joh. 14:9) a tih hi kan hriat tawh chuan thil tak chu kan lo nei nghal a, kan rinna chu huam chin awm lo ni. Rinna chu Isua Krista Thlarau zara Pathian nena miin a nun zawng zawnga inlaichinna dik a neih chu a ni.

October 31

Rinna fiahna

“Rinna antam mu fang ang in neih chuan...engmah tih theih lo in nei lo vang.”

Matt. 17:20

Pathian hian kan rinna hi lawmman ang zawngin min pe thin niin kan ngai thin a, a tir lamah chuan a dik mai thei. Mahse rinna hian engmah kan hlawh lo – rinna chuan Pathian nena inlaichinna dikah min hruai lut a, chu chuan Pathianin hna a thawh theihna kawng a hawn sak thin. A chang chuan Pathianin i lo tawn hriat ve tawh zawng zawng kha a mi thianghlim i nih avangin a paih bosak chein Amah nena tlang taka indawr turin a hruai thin che a. Pathian chuan, rilru hlimnaa a malsawmna chen nun ni lo vin, rinna nun chu hrethiam turin a duh che a ni. I rinna nun kawng tir lam chu a zimin a hahthlak viau ang a, i rinna tluk laia lian i rilru ngaihtuahna ah chuan i thil tawnte chu a hre kual vel ang a, zang khai leh thlum takin i nung ang. Tichuan Pathian chuan a malsawmnate chu a han la kir ang a, “rinnaa kal” (2 Kor.5:7) a zirtir theihna tur che in. Tunah chuan a malsawmna chena hlim taka testimony tha deuh deuh i sawi lai ai khan a tan chuan i hlu daih tawh ang.

Rinna hi a nihphung rengah teha fiah fo tur a ni reng a. Rinna fiahna tak chu Pathian rin kan harsatna hmuna awm hi a ni lo va, Pathian mizia, rintlak a nihzia kan rilruah chiang taka fiah a nih hi a a ni zawk. Rinna a taka chantirna chuan chum lo chat lova inlakhanna pawh an kal tlang ngei ang. Rinna fiahna hi mihring nuna inthununna dang nen ngahpawlh loh tur a ni, a chhan chu, rinna fiahna tia kan sawi tak tak hi kan damchunga lo thleng ve thei pangai reng a ni. Bible-in rinna a tih chu, Pathian kalh zawnga thil kal zing atang pawha Pathiana rinna nghah hi a ni – chu rinna chuan, “Eng ang pawhin ti se, Pathian mizia ka rinna chu ka vuan tlat dawn,” a ti. Bible pumpuia rinna sang ber leh ropui ber lanchhuahna chu, “Min tihlum hial dawn mah se, ka la ring cheu ang,” (Job.13:15) tih hi a ni.

November 1

Mahni ta pawh in ni lo

“...in taksa chu... Thlarau Thianghlim in a ni tih in hre lo em ni le? Mahni ta pawh in ni lo va...” 1 Korinth 6:19

Isua Krista tuarna hre chiang tawh leh tawmpui tak tak tawhtu tan chuan he khawvelah hian inngahna tur hi a awm lo reng reng a. Kristiante chu Pathian tana tihthianghlim kan ni. Chanchin Tha nena inzawm tlat tura buatsaih kan ni a, chu chu Pathianin ama pawl reng theih tura min buatsaih dan a ni a. I nunah khan Pathian duh dan laltir mai ang che. Pathian hruaina i zui thei lo a nih chuan khawvela chhandamna rawngbawl hna thawk turin Pathian tana tangkaina reng i nei lo vang a, kawng daltu mai i ni dawn a ni.

Pathian chuan amah rinnaa kan ngheh a duh a, mahni inngaih pawimawhna leh mahni hmasialna zawng zawng pawh kalsana tlanna hnathawh nana ama hnena hlan vek turin min duh a ni. Rilru na leh beidawngin kan awm thin a, heng harsatna hi amah min hnaihtirtu a nih zel a pawimawh a ni. Mi tam tak chu harsatna leh natna kan tawk dek dek a, kan buai mai thin. Mahse, Pathian chuan a fapa khenbehna kut chu min kawhhmuh chungin "Ka angchhungah hian awm la, tho la eng rawh" min ti a ni.

November 2

Thuawihna

"Nangnin min hmangaih chuan ka thupekte in zawm ang" Johana 14:15

Kan Lalpa hian a thupekte zawm turin min tilui ngai lo reng reng a. Amah zuitute tih tur chu chiang takin a sawi a, ti turin min nawr lui ngai lo. A thuawih tur chuan amah nena pumkhat kan nih a ngai a ni. Lal Isuan 'amah zui nun' a sawi reng rengin, "chuan," tih hi a hmang zel a, a awmzia chu, "Hei i i tih duh a nih chauhin ti ang che" tihna a ni. "Mi tu pawhin mi zui a duh chuan, ama hrehawm pawisa lovin..." (Luka 9:23). Mahni inphata amah zui turin min ti a ni.

Kan Lalpa hian dan zawm tur min pe lo va, nung tura min duh dan erawh chu a sawi chiang hle thung a ni. Amah nena kan inzawmna hi hmangaihna a nih chuan ti tura min duh chu hnial miah lovin ka ti zel tur a ni a. Timna ka nei a nih chuan amah lo hmangaih dang leh ngaih pawimawh dang ka nei tihna a ni a, chu chu keimah ngei hi ka ni. Isua Krista hian a thuawih turin min ti lui lo va, mahse a thu awih tur ka ni si. Isua thu ka awih apiangin ka thlarau nun tan hlawkna ropui tak ka hmu zel thin. Ka nun kawng zawng zawngah hian te lua awm lova Isua thu ka awih zel a nih chuan, Pathian hmel min hmuhtirtu a ni zel thin a. Pathian hmaa ka din hunah ka thuawihna avangin mi sang tam takin malsawmna an dawng tih ka la hre dawn a ni. Pathian chhandamna hian thuawih bawih mihring a hruai thlen tawh chuan, chu mihring chuan rah a chhuah lo thei lo thin. Isua Krista thu ka awih a nih chuan, keimah kaltlangin Pathian chhandamna hi midangteah a luang chhuak dawn a ni.

November 3

Isua Chhiahhlawh

"Krista hnenah khenbehin ka awm ta; nimahsela ka nung a ni; keimah erawh chu ka ni tawh lo. Krista chu keimahah a nung zawk a ni..."

Galatia 2:20

Mahni kut ngeia ka zalenna leh ka nun pumpui Isua hnena hlan pumhlum hi Isua chhiahhlawh nih dan chu a ni a. Hei hi tu mahin min tihsak thei lo va, mahni ngeiin tih a ngai a ni. Isua chhiahhlawh nihna tur hun remchang chu ni tin Pathianin min siamsak mai thei a, mahse min tilui ngai dawn lo. Mahni ngaih dan zui tawh lovin, Isua tan chauha rinawmna hi chu nun chu a ni a. Matthaia 5:11-ah 'Keimah avangin...' tih kan hmu a, Isua tana rinawmte chu Isua avanga engkim ti thinte hi an ni a. Mi thianghlimte an ni.

Kristianna lungphum hi mahni dikna leh theih vena zawng zawng thai bova Isua chhiahhlawh atana inhlan pumhlum hi a ni a. Chu nun paltlang lo chuan mi thianghlim nih theih a ni lo. Mahni duh dana nung tawh lo va, mahni tan nung tawh hek lova, Isua Krista dah pawimawh ber nun hi chhiahhlawh nun chu a ni a. Inpumpekna leh inhlan ral raihna nun a ni.

November 4

Thutak thuneihna

"Pathian hnaih rawh u, tichuan anin a hnaih ang che u..." Jakoba 4:8

Pathian thutakin mi nuna thu a sawi theihna turin remchang i siamsak tur a ni a. Tu mah he mawhphurhna hi intihsak theih a ni lo va, mahni tana duhthlang tur vek an ni. Miin Pathian thutak a hriat chuan a nunah danglamna a awm thin. Danglam thei lo erawh chu an awm a, chung mite chuan hma an sawn thei lo a ni. Pathian thutakin kan nunah awmzia a neih chiah hian kan nun a lo danglam thin a ni.

Kan thlarauin Pathian thutak a hriat hian, engmah thawh nei lova liamtir tur a ni lo va, hmuh theiha nun dan bakah kan chhungril nun leh kan duhthlanna a khawih tel a pawimawh hle. Ringtu chak lo ber pawhin Isua nena inpawlina hmunah chuan zalenna a hmu nghal thin a, Pathian thiltitheihnaa thuamin a awm thin a ni. Pathian thutak kan hria a, kan sualzia a hnenah kan puang a, kan nun dan pangngaiah bawk kan let leh thin. Amah kan hnaih leh a, a tawpah chuan kir lehna chhan tur awm lohzia kan hmu fiah thiam ta thin a. He nun hi a ropui em em a ni.

Pathian thutak chuan Isua hnena kal turin min ti a, chu chu awiha Isua hnen pantute chu Pathianin a thiltitheihnain a thuam zui thin a. Khawvel leh soal thiltitheihna chu chutiang nunah chuan thil ti thei lovin a awm a, mihring thiltih avang ni lovin, a thiltih avanga Pathian thiltitheihna lo lang chuan hna a thawk zawk thin a ni.

November 5

Tuarna tawmpuitute

"Krista tuarnahte tuarpuitute in nihzia ang zelin lawm zawk rawh u..."

1 Petera 4:13

Pathianin a hman dawn che chuan thil tam tak a paltlangtir phawt ang che. Chung i tawn hriat chi hrang hrang chu ama tana i tangkai theihna tura hmanrua vek a ni a, midangte nuna thil thleng i hriatthiam theih nan i nuna thil chi hrang hrang a tawntir phawt thin che a ni. Mihring chuan kawm bik te, ngeih hleih theih loh te kan nei thin; mahse, Pathian chuan chung mite nun atang chuan thil zir turin min duh a, anmahni nena inpawh thei turin min beisei a, chutah chuan thlarau lam nuna hlawkna tam tak chhar tur a awm thin a ni.

Krista tuarna kha tuarna namenlo tak a ni a, Pathian duh zawng leh remtih zawng angin a tuar a ni (1 Petera 4:19). Isua nena inzawmna nghet kan neih chauhin Pathianin kan nuna hnathawh a duh dan kan hre chiang thei ang. Kristian tam takte hian tuarna pumpelh leh tlansan zawnga kristian nih kan tum fo thin. Pathian kawng hi tuarna kawng a nih avangin pumpelh a awm lo va, kawng thui hi kan zawh zel a ngai a ni.

Krista tuarna tawmpuitute kan ni em? Kan mimal tum leh duh dan hi Pathian duh dana thlak kan phal em? Thlarau lam nuna chhuan tur kan neih theihna turin tuarna tawmpuitu kan nih hi a pawimawh takzet a. Tuar lai hian kan hrethiam lo fo thin a; mahse Krista tuar anga tuar ve zelte chu Pathian ropuina lan hunah hlim takin an awm dawn a ni.

November 6

Isua i hnaih em?

"Chu thu chu i ring em?" Johana 11:26

Marthi chuan Isua thiltihtheihna ropuizia a hmu thiam a; Isua kha awm ve sela chuan a nutapa kha a thih a ring lo a ni; Isua kha Pathian nen an inhnaih a, chuvang chuan a dil apiang chu Pa Pathianin a tihsak a ring bawk. Amaherawhchu, amah Marthi khan Isua hnaih a mamawh a. Isuan a lam a hnaih theih nan remchang a siamsak a, a rinna chu mimala Isua hnaih phah nan a hmang a, "Ring e, Lalpa, Krista, Pathian Fapa, khawvela lo kal tura chu i ni tih ka ring e" a ti thei ta hial a ni.

Isua hian amah i hnaih theihna turin kawng a buatsaihsak ve che em? I nunah harsatna leh rinhlelhna i tawk thin em? Marthi ang khan harsatna i tawk ve em? Isua ring tlata hnaih tur chuan mahni inpek a ngai a. Thlarau lam nun Isua tan chauha hlana i nuna thuneitu bera awm theihna tura inphal a ngai a ni. Chutih hunah chuan, Isuan, "I ring em?" tia min zawt a nih pawhin "Krista chu i ni tih ka ring e" kan ti ve thei dawn a ni.

November 7

Pathian hruaina

"... Pathian hmangaihtu...an thatna turin engkimin a thawhsak hlawm thin tih kan hria..." Rom 8:28

Mi thianghlimte nuna thil thleng reng reng hi Pathian ruat vek a ni a. Mi thianghlim nunah chuan thil thleng palh a awm ve ngai lo. Pathian chuan mihringin a hriatthiam rual loh dinhmunah pawh min hruai a ni mai thei a, mahse Pathian Thlarau chuan a hre fai vek a ni. Pathian chuan kan nunah mi tam tak a rawn tir a, hmun hrang hranga kan kalnaah min hruai a, thil chi hrang hrang kan tawk bawk a, heng zawng zawngah hian tum a nei zel a ni. Eng thil pawh tawk la, "Keimah ka inenkawl thei ang a, keimah ka inveng thei ang" ti ngawt suh ang che. I thil tawh zawng zawng kha Pathian kut a ni tih hre reng ang che. Midangte tana i tawngtai pawhin nangmaha Pathian Thlarau kha an tana dilsaktu lo ni sela, chutiang a nih chuan mi thianghlimte kal tlingin Pathianin khawvel hi a la khawih zel dawn a ni.

Kan nun hi Thlarau Thianghlim tana hmun thianghlim ni tura kan vawn thianghlim a tul a. Chutiang nunah chuan Thlarau Thianghlimin hna a thawk zel a, tawngtainaah pawh dinsaktu chu Thlarau Thianghlim a ni zel a ni.

"Thlarau chuan kan chak lohnate a pui thin a; engtia tawngtai tur nge tih kan hre si lo va; nimahsela Thlarau chuan rum sawi hleih theih lovin min tawngtaisak thin. " (Rom 8:26) Midangte tana tawngtaisakna nun a awm loh chuan, mi dangte nun chu retheihna leh chhiatnaah a awm reng dawn a, chuvangin tawngtaisakna hi a hlu hle a ni.

November 8

Tawngtai thiltihtheihna

"Thlarau chuan kan chak lohnate a pui thin a; engtia tawngtai tur nge tih kan hre si lo va; nimahsela Thlarau chuan rum sawi hleih theih lovin min tawngtaisak thin." Rom 8:26

Tawngtaina hi a pawimawh hle a, tawngtai thei tura chakna leh phurna min petu chu Thlarau Thianghlim a ni tih Bible-ah kan hmu a ni. Kan tawngtaiin Thlarau duh dana tawngtai tur a ni tih kan hria a, mahse Thlarau Thianghlim ngei hian tawngtai tur kan hriat loh lai pawhin min tawngtaisak thin tih hi kan ngaihtuah lo fo thin. Pathian mi kan niha, Pathian Thlarauvin a chen chilh tawh kan nih chuan rum sawi hleih theih lohvin min dilsak reng thin a ni.

"Pathian duhzawng ang zelin mi thianghlimte chu a tawngtaisak thin" (8:27). Mihring duhzawng ang ni lovin, Pathian duh dan leh remtih dan ang zelin Thlarau Thianghlim chuan ringtute tan a tawngtaisak thin a ni.

Pathian Thlarau chuan ringtu nun chu tawngtaisakna in atan a hmang thin a. "...in taksa chu, in chhunga awm Pathian hnen atanga in hmuh Thlarau Thianghlim in a ni tih in hre lo em ni le?" (1 Korinth 6:19). Isuan temple a then fai khan bungrua ken tlang a phal lo va (Marka 11:16). Pathian Thlarau chuan nangma hamthatna tur ngawr ngawr atan i taksa hman a phal lo vang. Isua chuan temple-a sumdawnga thil zuartute zawng zawng a hnawtchhuak vek a, "Ka in chu hnam tin tan tawngtaina in an ti ang...Nangni erawh chuan suamhmangte pukah in siam zawk hi..." a ti a ni (Marka 11:17).

Kan taksa hi Thlarau Thianghlim in a ni tih hi kan hrechiang tawh em aw? Kan hrechiang a nih chuan tibawlhhlawh hauh lo tura kan fimkhur a ngai a ni. Keimahnii lamin kan theih ve chin chinah Pathian Thlarau tan invawng thianghlim ila, kan hriat phak bak leh kan theih phak chinah Thlarau Thianghlim chuan hna a thawk ve zel dawn a ni.

November 9

Rawngbawlna hna thianghlim

"Tuna ka tuarsakna che uah hian ka lawm a, Krista hrehawm tuar bak chu a taksa avangin ka tisaah hian ka chhonzawm zel a ni..." Kolossa 1:24

Kristian rawngbawltu chu 'thawkpalai' thianghlim a ni a. A rawng a bawlsak a Lalpa nen an inhnaih hle tur a nih bakah tlanna thutakah pawh a chiang hle tur a ni a. A nun kawng hrang hrangah Isua hmel a lang zel tur a ni. Thuthlung Thar anga Isua chanchin leh a thihna chungchang kan hril hian, kan thusawite chu thu thianghlim a ni a. Pathianin chung thute chu a hmang a, hre lo sela chhandam ni lo tur kha chhandam an lo nih pha thin a ni. Isua chanchin ni lo thil dang kan sawi hian mi nun a siam tha lo va. Pathian hnathawh a lan theihna tur chuan khenbeh Krista thu kan hril zel a ngai a ni.

Miin Pathian thu a sawiin, "He mi chu mi fel tak a nih hi a, a ngaihtuahna te chu a fing em" kan tih hian Pathian Chanchin Tha a langsar thei lo va. Miten Isua chanchin an hre thei lo fo a ni. A chhan chu, thuchah aiin thuchah kengtu a lansarh zawk tlat vang a ni a. Miin a mize thatna leh mi hip theihna hmanga mite a hip khawm a nih chuan, amah kha a langsar zel a. Amaherawhchu, Isua a lansarh zawk zel erawh chuan Pathian hnathawh a lo lang thin. Mihring chawimawia a awm hi a hlauhawm em em a, Isua chuan amah chauh chawi sang turin min duh a ni.

November 10

Chanchin Tha rawngbawltu

"Krista Chanchin Tha lama Pathian rawngbawltu hi...kan rawn tir a ni"

1 Thessalonika 3:2

Kristian nuna tihthianghlimna tem tawh hnu hian, mihring nunin a tum hi sawi mai a har tawh thin a, a chhan chu Thlarau Thianghlimin Pathian thiltumah mi a hruai luh tawh vang a ni. Ama fapa ngei chhandamna hmanrua atana a hmang angin khawvela a hmanrua atan mi a hmang tawh a. Mahni tana thil ropui tak beiseia, "Lalpan hemi atan hian min ko a ni ngei ang" kan ti a nih chuan Pathianin min hman a tumna kan dal thin. Mahni tui zawng leh chak zawng kan la dah lal chung chuan Pathian duh zawng a lal thei lo thin a. Mihring tumna zawng zawng kan tihral mai hian Pathian duh zawng chuan kan awm thei thin a, Pathianin min hmang thei ta thin a ni.

He khawvela ka awm chhan chu keima kutah ni lovin Pathian kutah liau liau a awm tih hriat a pawimawh hle a. Pathianin thiltum ropui zawk a neih atan min hman zel a duh a, amah ring turin min ko a ni. "Lalpa, ka thei lo vang, a harsa em mai" ti tur kan ni lo va, chutianga kan chhang a nih chuan daltu mai kan ni ang. Pathian hnenah ka duh zawng hrih ka bansan hun hunah tibwaitu awm hauh lovin a duh atan min hmang thei tawh ang. A duh leh min hnuk hniam ang a, a duh leh min chawimawi ang a, a duh ang angin min ti ang a. Amah leh a thatnaa inngat ngam turin min ko mai a ni. Mahni inkhawngaihna hi sual hnathawh a ni a, chumi khura tlak vaih chuan Pathian tana hman tlak kan awm lo. Pathianah rinna ngat tlata, hlau lo leh huaisen taka rawngbawlinaa hman theih tura inpek mai hi rawngbawltu mawhphurhna a ni.

November 11

Fiahna paltlang

"I fapa kha...tunah hruai la..." Genesis 22:2

Pathian thupek chu "Tunah khan ti rawh", nakinah ni lovin tih hi a ni. Pathian thupek anga ti mai tur kan nih lai hian kan inngaihtuah rei thin viau mai. Pathian thu anga tih nghal mai kha tha kan tih laiin, kan tih nghal mai theih loh avangin chhuanlam kan zawng nasa thin hle a ni. Pathianin a ruahman anga sanga rinna kawngah hian kan lawn dawn a nih chuan tuna tih nghal zel tur a ni a, nghah veng veng chi a ni lo. Chumi ti zel tur chuan kan duhna tak tak a pawimawh zel a ni.

"Abrahama chu zing takah a tho va...Pathianin a hrilhna hmun lamah chuan a kal ta a" (Genesis 22:3). Abrahama rinna mawl tak kha a va ropui tak em! Pathianin thu a sawi chuan, tu mah dang kha a rawn lo reng reng a ni (Galatia 1:16). Midang tute emaw rawn kan duh emaw, keimahni hriatna leh finna rawn kan tum emaw hian fimkhur a ngai hle a, Pathian nena inzawmna atanga chhuak a ni lo fo tlat a ni. Heng thil dang kan rawn thin hian Pathian thuawihna kawng a dal zawk thin.

Abrahama khan Pathian hnena a hlan tur kha a thlang lo va. Mahni duh zawng anga Pathian rawngbawlna lakah hian inven a pawimawh hle. Pathian thu ang zela kal mai tur a ni a, Lalpan kan in tur atana no min pek hi a thlum a nih chuan lawm taka in mai tur a ni a, a kha ta deuh a nih pawhin amah nena inpawl tlat chung chan tho tur a ni. Pathianin min hruaina kawngah harsatna kan tawk a nih pawhin kal tlang mai tur a ni a, pumpelchawn zawn tur a ni lo. Mahni chak chin leh phak chin chauh rawngbawla, "Hei chinah hian rawng kan bawl ang a, a bak chu a ngai tawh lo ve" ti tur kan ni lo. Pathianin Abrahama a fiah khan Abrahama chuan a hnial lo va, a tikhawtlai hek lo va, thu a awih mai a nih kha. Harsatna leh fiahna miin a paltlang hnu hian Pathian a hriat chian lehzual phah thin a ni. Pathianin keimahni kaltlangin thil tum a nei thin a, Pathian duh zawng leh kan duh zawng hi thuhmun a nih zel theih a va pawimawh em.

November 12

Nun Inthlakthleng

"Chu mi avang chuan tupawh Kristaa a awm chuan thil siam thar a lo ni a; thil hluite chu a ral ta a; ngai teh u, a lo thar ta" II Korinth 5:17

Thlarau chhandamna kan hriat chian dan hi ang ang chiah nge ni ang? Chhandamna hnathawh hian mihring nun a thlak danglam vek thin. Thil thlir dan a danglam zo va, duh zawng leh chak zawng a lo danglam ta a, kan duh thin te kan duh a rem ta lo a ni. I nuna chhandama hnathawh kha a dik leh dik loh fiahna tha ber chu - Pathianin i duh ber kha a thlak danglam em tih hi a ni. Thil hlui i duh thin te i la chak renga i la duh reng fo a nih chuan mahni inbum mai i ni tihna a ni ang. I piangthar takzet a nih chuan Pathian Thlarauvin i nun leh i ngaihtuahna zawng zawng kha a thlak danglam ang a, harsatna a lo thlen hunah pawh i dawnsawn dan a danglam tawh dawn a ni.

Chhandamna leh tihthianghlimna hian ka nunah eng danglamna nge a thlen? 1 Korinth bung 13 ang hian ka nung thei nge, he lai chang hi ka kal kan zel? Pathian Thlarauin a thawh chhuah chhandamna tak takah chuan khawvel thil zawng zawng laka zalenna a awm a ni. "Amah engah a awm angin keini pawh enga awm tur kan ni" (1 Johana 1:7). Enga kan awm zel chuan kan hriat leh ngaihtuah mai aia thuk leh ril zawk hian Pathianin min hruai zel dawn a ni.

November 13

Rinna nge tawnhriat

"Pathian Fapa, mi hmangaiha ka aia inpetu rinnaah chuan" Galatia 2:20

Pathian pawlna tak tak nun nei tur chuan kan zia leh ngaihtuahna zawng zawngte hi kan hneh fo a ngai a. Kan nuna kan tawn hriat hrang hranga inngah bansanin ama tana kan inpek a tul thin. Thuthlung Tharin Isua nihna a sawi hi ngaihtuah ila, kan rinna derthawn leh chak lohzia hi ngaihtuah bawk ila, a inthlau hle a ni. Isuaa rinna nghah hi a nghet em em a - Pathian lalthutthleng hmaah sawiselbovin, thianghlim leh dik famkimin, thiamchantirin kan awm theih phah dawn a ni. "...ani chu Pathian hnen ata kan tan finnaah siam a ni, felnaah te, thianghlimnaah te, tlannaah te nen..." (1 Korinth 1:30). Pathian tana inhlan kan harsat thin te hi chu zahthlak tak a ni; ani chuan hremhmun leh chhiatna lak ata min chhandam si a.

Isuaah chauh kan rinna hi kan nghat tlat tur a ni a. Thuthlung Thara Isua, Pathian mihringa lo chang Isua ngeia chauh kha kan rin hi a ni tur a ni. Kan chhandamna lo chhuahna a nih avangin amah chauh hi rin mai tur a ni a, Krista hian kan zawng zawnga ama tana kan inhlan a duh a ni.

Tawn hriat tawh thila kan inngah fo avangin rinhlehna leh hlauhna kan nei thin. Isua Krista ringtu tak tak chu rinhlehna leh hlauhna lak ata chhandam a ni a. Ringtu nun chu Isua chauh rinna avanga Pathian fak zel nun a ni zawk a ni.

November 14

Pathian remruatna mak leh ropui

"...kei pawh hi LALPA chuan ka pu unaute in lamah mi hruai a lo nih hi..."

Genesis 24:27

Tihthianghlimna avangin Pathian faa siam kan ni a. Naupang chu thuawih lo tura amahah luhlulna a chhuah hma chuan thu awih tak a ni thin a. Thuawih lo tura a rilru a siam rual rualin amahah khan nun inkawlkah a lo piang thin. Thlarau lam nunah pawh thil inkah a awm chuan chu chu vaukhanna a ni a, hetiang hriattir kan nih chuan kan rilru a thara awma danglam tura Pathian kuta siam thar leh kan mamawh tihna a ni. Pathian Thlarau tanpuina avanga chhandama kan awm takzet a nih chuan, "Lalpa, min hruai rawh" ti reng ringawt lovin, ama tana inpumpek tlat chung a amah pawl mai tur kan ni a, chutianga kan awm chuan kan hun kal tawh kan thlir kir hunah Pathian hruaina leh enkawlna mak leh ropui tak kan dawn chu kan hmu thei ang. Pathian laka piang kan nih chuan a hruaina kut avangin bang lovin lawmthu kan sawi thin tur a ni.

Thil danglam leh ropu bikah hi chuan Pathian hnathawh hmu a awl khawp mai a, thil engkima Pathian hnathawh hmu thiam tur erawh chuan thlarau lam nun thang zel a pawimawh hle. Thil thleng palh emaw kan tih pawh hi Pathian mite tan chuan chutianga a ni lo va, Pathianin ama remruatnaa a hruaina zel a ni. Pathian remruatna khawi hmunah pawh hmu thiam tura inbuatsaih theih a va tul em.

Pathian kan rinna hi a nghet tur a ni a, a nghing tur a ni lo. Pathian tan hian kan nun kawng zawng zawngah, kan dam chung zawngin rinawm tlat ila, Pathian thiltih ropui kan hmu thiam zel dawn a ni.

November 15

Enga tan nge i tih?

"Peteran... 'Lalpa he mi hian eng nge a tih ang?' a ti a... 'Isuan, '...enga i hman tur nge? Nangin mi zui mai rawh' a ti a" Johana 21:21-22

Ringtu tam tak hi mi nuna inrawlh ching tak kan ni a, mi nuna inrawlh lo tura insum hi harsa kan tih tlan em em chu a ni. Pathianin an nuna thleng tura a duan lawk a nih laia kan lo inrawlh ve hian Pathian hnathawh daltu kan ni thin a, fimkhur a tul. Mi harsatna tawh kan han hmu a, "A tuar nasa hle mai a, a tuar lohna turin kan tanpui teh ang" kan ti mai thin. Pathian remruatnaa kha thil kha a thleng a nih chuan a rorelnaah kan inrawlh ve tihna a ni a, "Enga tan nge i tih? Enga i hman tur nge?" tih hi Pathianin min zawhna chu a ni. I thlarau nun thang hlei thei lovin i awm reng em? A chhan han chhui la, midang nunah i inrawlh lohna turah i inrawlh vang a ni mai thei e. Mi nun kawngah i rawt lo tur rawtin thurawn pe lo turin thurawn i lo pe palh a ni mai thei. Mite thurawn i pek a tul a nih chuan, Pathianin nangmah kal tlangin Thlarau atanga hriatthiamna nen thurawn chu a pe zawk dawn a ni. Nangin i tih theih chu, Pathian nen inremin awm la, midangte tana malsawmna ni zel turin a hmang ang che.

Mi tam tak chuan mahni inhriatna ang chin chiahin Pathian tan kan inhlan a, a rawng kan bawl bawh thin a, chu chu ringtu puitling lo zia a ni. Ringtu puitling tawh nunah chuan inhriat loh lai pawhin Pathianin mi a hmabg reng zawk thin. Pathianin min hmang a ni tih kan inhre kar a nih chuan hmasawmna tur, thanna tur kan la nei viau tihna a ni a. Ringtu Pathian pawh tak tak nunah chuan mahni leh Pathianin keimahni kal tlanga a thil tih hriat ve rengna a awm tawh lo a ni. Mi thianghlim hian mi thianghlim a nih a inhre lo va, Pathianah a innghat pumhlum tawp mai zawk a ni.

November 16

Mihring kan la ni si

"...in tih apiangah Pathian ropuina tur hlirin ti rawh u" I Korinth 10:31

Mihringte hian thil ropui leh mak kan zawng thin a, mi ropuite aiin an thiltih ropui kan dah langsar zawk fo thin. Thil harsa tak ni fo chu, hriatpuitu an awm loh lai, a lansarh loh lai leh miin min thlir miah loh laia ni tina Pathian chawimawi zel hi a ni. Mite fak leh chawimawi kan duh thin a, "Tawngtai mi a nih hi", "Pathian tan a va inpe zo em" tia mite fak nih kan chak thin a. Isua tana i nun i hlan tak tak a nih erawh chuan, mite hmuhah i langsar ngai lo vang a, nangmaha Pathian hnathawh lo lang chhuak chauh an hmu thin dawn a ni.

Mahni lam langsar lova Isua chauh a lansarh theihna tura min siamtu chu Pathian Thlarau a ni a. Mi thianghlim nuna fiahna lo thleng thin chu, a hlawhtling em tih aiin a rinawm em tih ni a ni zawk zel a ni. Kristian nunah hian rawngbawlina kawnga hlawhtling nih hi kan tum ber tur emaw kan ti fo thin a, kan tum ber ni zel tur erawh chu Pathian ropuina kan nun atanga lan chhuahtir zel hi a ni. Mihring kan nih chhunga kan thil tawn hrang hrangh hian 'Pathianah Krista hnena thuhruk' nun hi kan neih zel a ngai a ni.

November 17

Danglam ve ngai lo

"He thil hi i tih tak avang...mal ka sawmsak ngei ang chea...mahni leh mahni inchhalin chhia ka chham e" Genesis 22:16-17

Abrahama rinna kha a ropui hle a, Pathian nena an inzawmna a thuk em em a, Pathian mizia a pu a ni. "A man chu eng zata tam pawh ni sela, eng kawng pawh zawh ila, ka tum ber chu Amah Pathian a ni" an lo ti a. Chu kawng chu Pathian duh dan ang zela inpekna hi a ni.

Pathianin kan hnena thu a sawi tawh chuan, ihe lova zawm mai hi ringtu tan chuan tih tur awm chhun a ni a. Isuan "Lo kal rawh" a tih chuan, ka kal mai a, "Duhtawk tawh rawh" a tih chuan ka duhtawk mai a, "He thilah hian Pathian ring tlat rawh" a tih chuan ka ring mai a ni. Chutianga thuawihna nun chu Pathian mizia ang pu nunah lo chuan a awm thei lo.

Thuawih tura mahni inthunun tlatna avangin Abrahama thlen chin ram chu kan thleng ve thei a, chutah chuan Pathian kan hmu chiang thin. Isua Kristaa Pathian nena intawhnaah lo chuan Pathian hi a hmuh chian theih loh a. Chutianga chianga Pathian hmutu chuan, "He khawvel zawngah hian, nang lo chu ka duh an awm lo, ka Pathian" an ti thin a ni.

Thuawihna atanga Pathian mizia hriatchianna avang chauhin Pathian thutiam hlutzia pawh kan hre thin. Bible hi a kuma kum chhiar ni tin mah ila, awmzia a nei miah lo thei a. Thil te tham te nia langah pawh Pathian thu kan awih mai hian Pathian nihna awmzia leh a mizia kan hre chiang tial tial zel a ni. "Pathian thutiam chu eng zata tama pawh ni se, amahah chuan 'A ni' tih chu a awm si a...'Amen' tih pawh a awm bawk a ni" (2 Korinth 1:20). Thuawihna atangin 'A ni' tih hi a lo chhuak thin a, thuawihnain Pathian thutiam hi kan ta a ni tih kan hria a, 'Amen' kan ti a. Pathian thutiam chu kan ta a ni thin. A ropui hle mai.

November 18

Zalennaah lut rawh

"Chutichuan Fapain bawih a ban che u chuan in chhuak tak meuh ang"

Johana 8:36

Ringtu nunah hian mahni chak zawng tihpuitlin duhna chhete pawh a awm chuan, "Ka inpumpek thei lo", "Ka zalen thei lo" tih a keng tel zel a ni. Pathianin mihring hi ropui takin, ama tan a siam a; amaherawhchu, sual leh kan mihrinna zia te leh ngaihtuahna dik lo avangtein Pathian kan hnaih thei thin lo a ni. Pathianin sual lak ata min chhanchhuak a, keini pawhin kan nun zawng zawng hi Pathian tan pein kan hlan tur a ni a, tichuan Pathian thuawih rah duhawm tak kan hmu ang a, kan thlarau nun chawi kanin a awm zel dawn a ni.

Pathianin kan nun hi siam that a duh a, a siam that theih nan kan theihna zawng zawngin kan lo puiah ve a ngai a. "Ka ti thei lo" kan tih chuan kan do tihna a ni ang. Pathian chuan min thunun dawn lo va, keimahni kan inthunun a ngai a. Pathianin "...hniahnate...ngaihtuahna tinreng Krista thuawihna salah..." min hruaisak dawn lo va (2 Korinth 10:5) - keimahni ngeiin kan hruai a ngai a ni. "Aw Lalpa, ka rilruin thil tam tak ngaihtuah a, ka buai a ni" ti tur kan ni lo va. Ngaihtuah loh mai tur a ni. Mihrinna zian chhuanlam chi hrang hrang a siamte inbawihtir lovin, thlarau nun zalennaah lut tura hneh zel a ngai a ni.

"Fapain bawih a ban che u chuan..." tihah hian chhandamtu a ti lo va, Fapa tih a hmang a. Chhandamtu chuan ka sual lak ata min chhanchhuak ngei mai a, amaherawhchu, he lai thu hi chu mahni mihrinna bawih ata Fapain min chhuah zalenna chungchang a ni. Paulan Galatia 2:20-ah, "Krista hnenah khenbehin ka awm a ni..." a tih ang kha a ni. A mihrinna zia chu tihchhiatin a awm a, a thlarau chu Lalpa nen a inzawm ta a, pumkhat an lo ni ta. "...bawih ata in chhuak tak meuh ang" a ti a, kan taksa, rilru leh thlarau zalenna, chhung lam leh pawn lama zalenna a ni. Mahni chaknaah innghat tawh lovin, Isua nena pumkhat kan nih tawh avangin Lalpa thilthitheihnaah innghat zel tawh tur kan ni e.

November 19

Amah a lo thlen chuan

"Ani a lo thlen chuan, sual thu-ah... khawvel an thiam loh a hriattir ang..."

Johana 16:8

Sual nih inhriatna chungchang hi mi tam tak chuan an hre fuh lo fo mai. Thil sual kan tih avanga hrehawm tih chang kan neih hi sual nih inhriatna a tling lo. Thlarau Thianghlimin sual nih a hriattir chuan thil dang lang phak reng reng a awm lo va, "I chungah, i chung chauhah thil ka tisu a..." (Sam 51:4) tih chauh hi sawi tur a awm thin. Pathian hian sual chu a ngaidam ngei mai a, a fapa Isua Krista thihna avanga thinlung kehsawm khawpa rilru na leh lungchhiain sual hi a ngaidam chauh a ni. Pathian khawngaihna mak leh ropuina chu sual a ngaidam hi a ni a, chu ngaihdamna chu Isua Krista thihna avang chauhin a awm thei a ni. "Pathian chu hmangaihna a nih avangin min chhandam a ni" tih liam ringawt hian a phawk chhuak zo lo hle a, miin sual nih inhriatna a neih tak tak chuan hetiang hi a rilru a ni ngai lo. Pathian hmangaihna chu Kalvari aiin a hniam thei lo a ni! Pathian hmangaihna chu krawsah khan chhiar theih khawpa chiangin tarlan a ni a, khawi dangah mah hmuh tur a awm lo. Pathianin min chhandam theihna chhan chu Isua Krista kraws avang chauhin a ni a. Hetah chauh hian pa lung a awi a ni.

Ngaihdamna kan tih hian, hremhmun kal tur chhanchhuah ka ni a, vanram kai tura buatsaih ka ni, tih ringawt a ni lo. Ngaihdamna awmzia chu Kristaah Pathian nen inzawmna thar leh nung kan nei ta hi a ni. Chhandamnaa thilmak em em chu, kei mi bawlhhlawh leh thianghlim lo hi Pathian thianghlim chuan amah nena inpawl leh theia min siam hi a ni. Chu chu keimahah ze thar danglam tak, Nun Krista min dahsak vang chauhin a lo awm thei a ni.

November 20

Pathian ngaihdamna

"...amahah chuan kan tlanna kan nei a ni...kan bawhchhiatnate ngaihdamna chu" Ephesi 1:7

Pathian chu Pa Pathian a ni a, a ngilnei a, hmangaihna a ngah bawk avangin min ngaidam mai ang tih ngaih dan tluangtlam tak hi a dik tawk lo va. Hetiang zirtirna hi Thuthlung Tharah hian hmuh tur a awm reng reng lo a ni. Pathian min ngaihdam theih dan kawng awmchhun chu krawsa Krista thihnaah chauh a ni a, ngaihdam kan nih chhana thil dang reng reng puh chu Pathian pawisawina a ni. Pathianin kan sualte ngaidama ama lawm zawng kan nih leh theih dan chu Isua Krista kraws chauh a ni a, kawng dang reng reng a awm lo. Ngaihdamna hi keini tan chuan awlsam taka dawn mai a ni a, a man erawh chu Kalvaria lungngaihna a ni.

Ngaihdamna hi Pathian khawngaihna mak chu a ni a, ngaihdamna atana Pathian senso chu Krista kraws kha a ni. Pathian thianghlimin sual ngaidam turin man a pek a ngai a, chu chu tlanna a ni. Tlanna tel lovin ngaihdamna a awm thei lo va, a awm thei a nih ngai chuan Pathian chu amah leh amah a inkalh tihna a ni ang. Ngaihdamna kan chan theih dan awmchhun chu krawsa tlanna avanga Pathian nena inzawm lehna kan neih chauhin a ni.

Pathianin sual a ngaihdamna thilmak ropui nena khaikhin chuan, tihthianghlimna kan chan hi chu a ken tel chauh a ni a. Tihthianghlimna chu ngaihdamna nun mihringa a lan chhuah dan a ni ber. Mihring tana lawm sawi hleih theih loh khawpa lawmna hi chu Pathianin kan sual a ngaidam tih kan hriat hian a lo awm chauh thin. Paula pawhin hei hi a theihngihl thei lo a ni. Pathianin min ngaihdamna tura a senso zawng zawng ngaihtuah chian chuan, Pathian hmangaihna hian min phuar lo thei lo a ni.

November 21

A kin ta

"Nangin thil tih tur mi pek kha ka ti zo va..." Johana 17:4

Isua Krista krawsa a thih kha Pathian thil tum a ni. Isua kha martar tia sawi chi a ni lo va, a thihna kha pumpelth theiha emaw dan theih emaw a ni lo. Khawvela a lo kal chhan chu krawsa thih kha a ni.

Ngaihdamna chungchang i sawi reng rengin, Pathian chu kan pa a ni a, min hmangaih avangin min ngaidam a ni tih thu hi sawi reng reng loh tur a ni, Pathian thutak Isuaa lo lang nen a inkalh tlat avangin. Hmangaihna avang ringawta ngaihdamna a awm a nih ngai chuan, kraws hi thil awmze nei lo a ni ang a, chhandamna hi engmah lo mai a ni ang. Pathianin Krista thihna avang chauhin soal a ngaidam a ni. A fapa thihna avang chauh lo chuan Pathian hian mihringte soalna ngaihdam dan kawng dang a hre lo va, Isua hi a thihna avanga chhandamtu ni chauh a ni. "Isua...thihna tuar avanga ropuina leh chawimawina khumtira awmin kan hmu..." (Hebrai 2:9). He khawvelin hnehna hlado ropui ber a hriat reng tur chu Isuan krawsa, "A kin ta" a tih kha a ni, (Johana 19:30). He thu hi mihringte chhandamnaa tawngkam hnuhnung ber a ni.

Isua Krista khan min lainat avang hrim hrimin kan tuar ai a tuar a ni ngawt lo tih hriat tur a ni a, kan aia anchhedawng a nih chhan chu Pathian remruat a nih avang a ni. Anchhedawnga a awm avang chuan keinin soal nih inhriain amah kan hnaih theih phah thung a ni. Soal nih inhriatna hi Pathian khawngaihna ropui tak avanga kan dawn a ni a. Isua Krista hian keimahnia soal hi a hua a, kalvaria thih phah khawp hialin a hua a ni.

November 22

Nun pawnlang leh thuk

"Chutichuan, in ei pawhin, in in pawhin, in tih apiangah pawh, Pathian ropuina tur hlirin ti rawh u" I Korinth 10:31

Mihring nunah hian a thuk leh ril mai bakah a pawnlang deuh leh a thuk lo lai hi a awm ve tur a ni a, chu chu Pathianin a ruat dan a ni. A chang chuan Pathian tana kan inhlanna a thuk em avang pawh ni chuang lovin, mite hmuhah thuk leh ril nih kan duh avang ringawtin ril lo leh thuk lo nih kan hreh thin. Hei hi thlarau lam nun chapona a nih avangin fimkhur a tul hle a ni. Thuk leh ril tak, chang sang tak anga lan hi tum a tul lem lo, Pathian meuh pawh mihringa lo chang khawpin a tlawm a nih kha.

Thuk lo leh pawnlang hi sualna a ni chuang lo va, nun ho tihna pawh a ni hek lo. Mihring nun pawnlang leh tluangtlam pangngai, ei te, in te, mut te, kal zawng zawng te hi Pathianin a ruat vek a ni a, Isua pawh khan heng zawng zawng hi a ti vek a ni.

Mihring nunah hian thuk leh tak ngun vekin kan nung lo va, pangngai takin kan nung mai a. Pathianin Thlarau nun ril leh thuk zawka min hruai a duh hun hunah ama tana inpek zel mai thin tur erawh a ni thung. I nun takna leh thukna kha Pathianin a hriat chuan a tawk a, midang ngaih dan chu a pawimawh ber lo. A chang chuan mite hmuhah hming that leh fak hlawh kan duhna avangin kan inrilsiak a, he khawvel ni tin nunah hian kan Kristianna a lang leh si lo fo thin.

Pathian chauh hi ngaih pawimawh tur a ni a, midang ngaih dan chu dah pawimawh tur a ni lo.

November 23

Hmuhsit ching suh

"Aw Lalpa, min khawngaih rawh, min khawngaih rawh, hmuhsitnain ka khah nasat hi..." Sam 123:3

Pathiana kan rinna hi chu a nghin a hlauhawm lo a ni mai thei a, Kristian rilru kan pu reng em tih erawh chu mahni kan inen rengna tur a ni. "In nunna chu veng tha ula, inbum suh u" (Malakia 2:16). Kan ngaihtuahna hian thil a ti thei hle a, Pathian lam atanga kan rilru la peng khawpa kan thlarau nun beitu hmelma a ni thei a ni. Kristianten rilru put hmang kan pu ve miah loh tur hi thil tam tak a awm a, chutiang rilru kan pu ve palh a nih chuan Pathian kan rinnaah hnawk a tling thuai thin.

"Khawvel lungkhamnate..." laka inveng reng tur kan ni (Marka 4:19). Kan thlarau nuna ngaihtuahna tha lo awmtir thintu chu khawvel lungkhamna hi a ni. Pathian kan pawlna rilru la peng theitu hi thil te tham te te nia kan ngaih te hi a nih thin avangin, khawvel lungkham lo turin i inbuatsaih tlat ang u.

Kristian nun tibuai theitu dang leh chu mahni insawifiah ngai reng nun hi a ni a. Augustine-a chu, "Aw Lalpa, mahni thiam thu sawi duh reng mai ka nihna ata hi min chhanchhuak rawh" tiin a tawngtai hial a ni. Mahni insawifiah ngai reng mai nun hian Pathiana kan rinna hi zawi zawiin a tichhe thei a. "Ka insawi fiah a ngai. Mite zingah ka thiam thu ka sawi a tul" tih reng hi chin loh tur a ni. Kan Lalpa khan eng thil pawh tawk sela, sawi fiah a tum ngai lo a nih kha.

Mite thlarau nunah an thang lo tih kan hmuh hian anmahni sawisel mai a awl thin a. Chutianga mi dang sawisel thin nun chuan Pathian nena inpawlna kawng a dal hma em em tih hriat a pawimawh hle. Pathianin thil min hmuhtir leh min hriattir hian sawisel tur ni lovin kan tawngtaisak theih nan min hmuhtir thin a ni.

November 24

Pathian en tlat

"Ngai teh, chhiahhlawhte mitin an pu kut lam a en thin ang leh...keini mit pawhin LALPA kan Pathian lam a en reng a ni..." Sam 123:2

He chang hi Pathiana inngat hlawm tawp nun sawi fiahna a ni a. Chhiahhlawh chuan a pu a ngaichang reng ang hian keini pawhin kan Lalpa lak ata mit la sawn miah lovina a thu kan ngaichang ve reng tur a ni. Chutiang taka nungteah chuan Pathian a inpuang thin a, a duhsakna an chang thin. Lalpa en lova an mit kan lak sawn rual chiah hian kan thlarau nun a chau a, kan chakna pawh a kiam nghal thin a ni. "Pathian tan ka bei nasa lutuk a, chuvangin ka chau zo a ni. Ka tlin ngang lo a ni" tih mai a awl khawp a, mahse, kan hriat reng tur chu Pathian tan hian inpek lutuk emaw tih lutuk emaw a awm thei lo a ni.

Pathian lak atang hian beisei lutuk pawh a awm thei lo va. Miten an sawi avang maia, "Ka lo beisei sang lutuk a ni" ti tur kan ni lo. Tlawmna emaw kan ti mai thei a, mahse Pathiana inngah ngam lohna a ni zawk a, mihring ngaih dan dah pawimawhna a ni. Pathiana inngat lova ama lam kan en loh chiah hian hmun hlauhawmah kan awm a ni tih hriat chhuah a pawimawh hle. Kan thlarau lam nun a lo chau tial tial a nih chuan mahni inena insiam that vat tur a ni a. Pathian leh keimahni inkarah thil dang a lo tla mek a ni tih hriaa chu chu rang taka paih kian a tul thin a ni.

November 25

Thlarau nun nghehna

"Kei erawh chuan kan Lalpa Isua Krista kraws lo chu ka chhuan loh turzia mai chu..." Galatia 6:14

Tirkoh Paula nun hi ngun taka kan zir chian chuan a nging ve mai mai lo va, a nget charh a ni tih kan hmu thei ang. A pawn lam hmuh theih nunin a chhungril thlarau nun a tibuai ve ngai lo va, a chhan chu Pathianah a inngah tlat vang a ni. Mi tam tak chu kan thlarau nun hi a nging vel reng a, hei hi pawn lam hmuh theihah kan buai fo vang a ni thin. Paula chu a nun hmuh theihah chuan a nun dan a sang lo va, mite aia hniamin a nung a; amaherawhchu, a nun chhungril erawh chu a Pathianah a inphun nget tlat thung a. Paula ngheh tlatna bul chu thil dang ni lovin, khawvel chhandamna tura Pathian fapa tuarnaah a chiang em em a, Krista krawsah chauh a inngat a ni.

I rinna kha a dik em tih han infiah teh. Isua Krista krawsa inngat lo thil dang zawng chu paih thla la, Krista krawsah chauh inngat tlat ang che. Khawvel history kan thlir chuan kraws chu thil ropui tak a ni lem lo; amaherawhchu, Bible engah erawh chuan khawvel lalam zawng zawng ai pawhin kraws chu a hlu zawk a ni. Kan thuhiril reng reng pawh Isua Krista kraws tlansan leh pumpelh zawnga sawi a nih chuan ngaihnamw thlawn mai a ni ang. Chutianga thuhiril chuan Pathian thiltitheihna a keng tel lo va, ngaihnamw leh thiam taka sawi ni mah sela, mi nun a khawih thei ngai lo a ni. Amaherawhchu, Kraws thu kan hril a nih erawh chuan, chutah chuan Pathian thiltitheihna a lo luang chhuak thin. "...thuhiril atthlak hmanga a ringtute chhandam chu Pathianin tha a ti hle si a...keini erawh chuan Krista khenbeh thu kan hril thin a nih hi..." (1 Korinth 1:21,23)

November 26

Thlarau lama chakna hnar

"Kei erawh chuan kan Lalpa Isua Krista kraws lo chu ka chhuan loh turzia mai chu..." Gal 6:1-14

Pathian thiltihtheihna i tem duh a nih chuan, krawsa Pathian thihna i hriat chian phawt a ngai a. I taksa mamawh aiin i thlarau nun tana chaw tha ngai pawimawh tlat la, tichuan Pathian thihna kha ngun takin ngaihtuah ang che. Pathian i en ve leh Pathian thiltihtheihna chu i tem dawn a ni. "...ka lam lo hawi ula..." (Isaia 45:22). Pathian thiltihtheihna i en tlat a nih chuan i chhungrilah thiltihtheihna chu a lo awm ang. Ngaihsak tur dik kan ngaihsak loh avangin thiltithe lovin kan awm phah thin a ni. Kraws avang hian chhandamna te, tihthianglimna te, damna te kan neih phah a, mahse heng thu ringawt hi sawia hril tur kan ni lo. Isua Krista leh krawsa khenbeh a nih thu chauh hi ka thuhril laimu a ni zel tur a ni (1 Korinth 2:2). Isua chanchin i sawi a nih chuan chu chuan hna a thawk ngei ngei ang. I thusawiah a pawimawh lai ber 'Isua leh a kraws' chanchin i sawi a nih chuan, miten ngai pawimawh lo angin lang mah se, an nunin ngai a aw h tawh thei tawh lo vang. Mahni irawm chhuak ringawt chu thu tha leh ropui sawi mah ila, midangin chutiang tluka tha emaw a aia tha mah emaw sawi tur an nei ve vek a, a pawimawh hran lo. Mahse, Pathian thutak hi kan inhrilh a nih erawh chuan, kan nunah nasa takin thu a sawi zel dawn a. Thlarau lama thiltihtheihna chu kraws hi a ni a, chu chu dah lansarh zel tur a ni.

Tunlai hunah pawh Kohhranho hian Kraws thiltihtheihna hi kan dah pawimawha, kan chawi lar zel a tul takzet a. Kraws thiltihtheihna kan sawi tam tawk lo a nih chuan, kohhranho hi thiltihthei lovin kan awm thuai dawn a ni. Kalvari tlang krawsa Isua thihna chanchin kha kan sawi tam ber tur chu a ni e.

November 27

Thlarau nun serh hran

"...chu mi zarah chuan khawvel hi ka tan khenbehin a awm ta, kei pawh khawvel tan khenbehin ka awm a ni." Galatia 6:14

Krista krawsa innghatte chuan chhungri lah Pathian tan rinawmin an thianghlim zelnatun an ngaihtuah a ni mai lo va, Krista duh zawng an rilru an ngat tlat zel thin. Kan Lalpa kha mi thianghlim pakhat tlawm takanunga mahni inserh hrang bur a ni lo va. Hmuh theihah vantlang nun atangan a inthiarfihlim hran lo va, a chhungri lam erawh chuan khawvel lam a zawm ngai reng reng lo thung. Mi zingah a tel tam a, mi sual zawkte bulah pawh a awm thin a, amah dotu sakhaw mite chuan chaw heh leh zu heh tiin an sawi hial a nih kha. Kan Lalpa kha amah Pathian tana a inserh hranna tibuai turin eng thil mah a phal lo tih erawh Bible-ah kan hmu a ni.

Tun huna Pathian hman atan la inphal lova, nakin atana inkhek khal a awm theih loh. Pathian Thlarau chuan mi tam tak an sualna ata a chhuah zalentawh a, mahse an nunah zalenna famkim an nei thei lo fo. Isua nuna thianghlimna ang kha tunlai ringtute nunah hian hmuh tur a va tlem em. "Nangin anni chu khawvel ata i lak chhuah tura ngen ka ni lo va, mi sual lakah chuan i hum tur ka ti zawk a ni" (Johana 17:15). He khawvelah hian cheng tur kan ni a, khawvel mi erawh chu kan ni tur a ni lo.

Kan thlarau nun Pathian tana kan serh hran hi engmahin a tihbuai kan phal tur a ni lo. Pathian tana inserh hranna hi kan chanpual a ni a; kan nun tihthianghlim zel erawh chu Pathian chanpual a ni. Pathian duh zawng duh ve zel tura a kan tih luih pawh a ngai a ni. He zawhna hi inzawh fo thin a pawimawh, "He thil hi Isua Krista duh zawng nge a nih anga, Pathian Thlarau duh miah loh thil?" tiin.

November 28

Pachhiate hausakna

"...a khawngaihna a thlawna thiam chantirin an awm a..." Rom 3:24

Pathian khawngaihna Chanchin Tha hian mihring nuna tuihalna a kaih harh rual rualin, duh lohna leh pawm lohna lian tak a awm tel ve thin a; a chhan chu thutak chu pawm har leh lem har tak a nih vang a ni. Midangte petu nih hi chu kan thei mai a, thilpek dawngtu nih erawh mi tam takin an harsat thin. Martar hial pawh huam, dam chungga thil tha ti tura inpek hi chu kan ti thei mai. Amaherawhchu, hremhmuna tla mai tur mi sual nihna inpawma, Isua Kristaa chhandamna thilthlawnppek pawm mai chu tlawm thlak kan ti thin a ni.

Pathian lakah hian keimahni tih ve leh kan theihna ringawt hi chuan tih theih eng mah kan neih lohzia hi kan hriat chian a ngai a. Thilpek chu kan dawng a nih ngawt loh chuan tih ngaihna a awm lo a ni. Thlarau lama malsawmna ropui ber kan dawmna chu engmah nei lo kan ni tih kan inpawm hian a ni. Chutiang kan nih hma chuan kan Lalpa hi thil ti thei lovin a awm a, mahnia tling ve tawk leh thil ti thei ve nia kan inhriat chhung chuan eng mah a ti thei lo a ni. Pathian ram pawh hi eng mah nih lohzia inhriatna kawngka atanga luh chi a ni a, 'hausu' nia kan inhriat chhung chuan Pathian hi a che thei lo. Thlarau lama pachhiatzia inhriaa kan riltam chiah hian Thlarau Thianghlimin kan nunah hna a thawk thei ta a. Kan neih phak loh kan lo nei thei ta a, kan ban phak loh kha kan ban phakah a lo awm ta a, Pathian rama hruai thlenin kan awm thei a ni (Johana 3:5).

November 29

Isua Krista Lalna

"Ani chuan kei mi chawimawi ang..." Johana 16:14

Tunlaia thianghlimna kan ngaih dan hi chu Thuthlung Thara kan hmuh nen chuan a inang ta lo hle mai. Isua Krista thihna a langsar lo a ni. Boruak eng emaw deuh bakah tawngtai leh inhlanna a awm chuan a tawkah kan ngai ni mai hian a lang a. Hei ringawt hi chu a tawk lo, "Beram No thisen" a tel ve tlat si lo va. Miten, "Pathian thiltih ropui a va ni chiang em!" an tih theih khawpa Pathian hnathawh hmuh tur a awm lo va, Thuthlung Tharah erawh kha chuan Pathian hnathawh hlir kan hmu si a ni.

Thuthlung Tharah chuan Kristian nunah Isua Krista tana inpekna pumhlum kan hmu a. Hei lo hi chu a hming maia Kristianna a ni zel a ni. Siam tharna, Isua lalna rama piantharna hmuh tur a awm lo va. Isua chu entawn tura ngaihna satlliah a ni ringawt mai a ni. Entawn tur a nih hma khan chhandamtu a lo ni hmasa daih tawh tih hriat fo a ngai. Tunlai hunah chuan sakhaw hmu chhuaktu ve mai angin mi tam takin Isua hi an ngai ta a. Heng zawng zawng hi a ni vek a, heng bakah hian amah hi chhandamna a ni a, amah ngei hi Pathian Chanchin Tha chu a ni tih hi i hre thar ang u.

Isuan, " Thlarau dik tak chu, a lo thlen hun chuan...Ani chuan mei mi chawimawi ang" a ti a (Johana 16:13-14). Thuthung Thara Pathian thutakah chauh ka inngah chinah chuan Thlarau Thianghlimin Isuan ka tana a tih zawng zawngte chu min zirtir a. Isuan ka tana min tihsak zawng zawngte kha chungril lamah Pathian Thlarau chuan min nemnghehsak zel thin a ni.

November 30

Pathian thilithei

"...Pathian khawngaihna avangin ka nih nih ka ni ta; tin, a khawngaihna mi pek chu athlawnin a awm lo..." 1 Korinth 15:10

Mi tam takin kan chak lohzia kan sawi reng mai thin hi chu Pathian zah lohna chi khat a ni. Kan fel lohna sawi reng mai kan nih chuan Pathianin mi enkawl tawk lovah kan puh tihna a ni thei a ni. Keinin tlawmna nia kan ngaih hi Pathian thirna atang chuan a lo ni lo fo mai a; amah zah lohna a ang thin a ni. "Kei ve zawng tihthianghlimna paltlang thei pawh ka ni lo. Mi thianghlim ka ni si lo" ti tein kan sawi fo thin a. Hetianga kan sawi hian Pathian ngaihah chuan, "Lalpa, nanging min chhandama min tihthianghlim hi thil theih a ni lo. Ka taksa leh ngaihtuahna te pawh hi a famkim lo si a, Lalpa a theih hlawl loh a ni" tihna a ni. Mi hmuhah chuan tlawmna angin a lang mai thei a, Pathian tan erawh chuan chaponah leh a thuawih lohna a ni tlat a ni.

A lehlam chiahah chuan, Pathian hmaa tlawmna hi mite ngaihah chuan chaponah a ni ve leh chiah bawk. "Lalpa, ka lawm e. Chhandam ka ni a, tihthianghlim ka ni hi ka lawm e" i tih khan Pathian ngaihah chuan tlawmna mawi em em mai a ni a. Pathian tana inpumpekna a entir a ni. I thusawi chhuah reng reng mite ngaihah a tlawm em tih lam lungkham ngai lo la. Pathian hmaa erawh chuan tlawm tlat reng la, i engkima engkim nihtir zel ang che.

I Lalpa leh i chhandamtu nena in inlaichinna kha inlaichinna pawimawh ber chu a ni a. Thil dang zawng zawng aia chu in inzawmna chu i ngai pawimawh ber tlat reng a nih chuan, Pathianin i nun kaltlangin hna a thawk zel dawn a ni.

December 1

Dan leh Chanchin Tha

“Tu pawhin Dan zawm kim mah sela, kawng khata a tihsual si chuan, a zaah chuan thiam loh changin a awm tawh a ni” Jakoba 2:10.

Thatna dan chuan mihring kan nih avanga kan chak lohna te, kan tlin lohna te lam a ngaihtuah lem lo va; tha turin min beisei tawp mai a ni. He thatna dan hi khawvela mi ropui ber emaw, mi rethei ber tan emaw pawh a danglam chuang lo va, engtik lai pawhin a danglam ngai lo a ni. Pathianin thatna dan a siam hi kan hre chiang a nih ngat chuan, mihring nun derthawnzia hi kan hre chhuak nghal a. “Tin, hmanah khan kei dan lovin ka nung a; nimahsela, thupek chu a lo awm veleh sual a lo harh a, kei chu ka thi ta” (Rom 7:9). Chu veleh chuan Pathian Thlarauvin kan sualzia min hriat chhuahtir thin. Mihringin he thil hi a hriat chiana, beiseina reng reng a awm lo tih a hriat hma chuan, Isua Krista kraws hian awmzia a nei thei lo. Sual avanga thiam loh chang tih inhriatna hian mihring chu beiseina dang nei thei lovin a siam a. Kei, mi sual hian Pathian nena inrem leh turin theihna ka nei lo va, thil theih loh tawp a ni. Pathian nena inrem leh theihna kawng khat chauh a awm a, chu chu Isua Krista thihna avang chauhin a ni. Thuawihna avanga Pathian nena inrem leh thei tura rinna ka nei a nih chuan chu ngaihtuahna chu ka paih bo nghal tur a ni. Mihring zingah hian tu nge Pathian thu zawm famkim thei awm ang ni?

Thatna danin a phüt leh thutiam a neihte hi kan hriat chian hun hunah a thiltihtheihna pawh kan hre chiang chauh ang. Mahse, Pathian hian min tilui ngai lo. Pathian hian a thu min awih luihtir sela tih chang kan nei thin a, a chang chuan min kalsan daih turin kan duh bawk thin. Pathian duh zawng a lal tak taknaah chuan, harsatna zawng zawng a kiang thin a. Keimahni duhthlanna ngeia Pathian thu kan awih hun hunah, lei thuk ber leh van sang taka arsiah pawh khian awm daih mah ila, a thiltihtheihna zawng zawng nena min tanpui turin a lo kal dawn a ni.

December 2

Kristian famkimna

"Hmu tawh reng inti ka ni lo va, famkim tawh reng inti pawh ka ni hek lo..."

Philippi 3:12

Pathian hian mihring famkima min siam a tum lo va - Amah nena pumkhat tura min siam puitlin a tum zawk a ni. Miin thianghlimna awmzia a hriat fuh loh chuan Pathian tana nung lovin, Pathian duh zawng nia a hriat angin nun a tum chiam thei a ni. Mi thenkhat hian, "Ka damloh hi Pathianin a phal ka ring lo" engtin nge an tih theih? Ama fapa ngei pawhin a tuar phaltu khan (Isaia 53:10), nang pawh i tuar a phal ve dawn lo'm ni? Mi thianghlimte awm dan nia i hriat anga i nun vang ni lovin, Isua Krista nena inzawmna nung i neih avang te, hrisel leh bawrhsawm lai pawha a tana i inhlantlat thinna avang tein i nunah Pathian hnathawh leh pawlna i dawng thin zawk a ni.

Kristian famkimna hi mihring famkimna nen hian thil hrang daih a ni a. Kristian famkimna chu engtik lai pawha Pathian nena inzawmna nung leh tlo neih hi a ni. Isua kohna kan chhan hian khawvel thil ngaihtuah a awl khawp mai a. Midangte nun awhawm ta viaua ngaih chang pawh a awm thei ang. Pathian nena inzawmna famkim nei tura koh kan ni a, chu nun chu mi dangten an hmu ang a, Pathian hnaih an chak ve thei dawn a ni. Mahni lam inggaihtuahna hian Pathianin min hman a tumna kawng a dâl thin a, mahni indah thaa, Pathian ropuina tura nung zel tur kan ni. Pathian hian kil khata hun mawi atana famkima min siam a tum lo va; min hman a duhna hmuna min hruai thlen a tum zawk a. Pathian hman theih turin inphal zel ang che.

December 3

Chakna leh thiltihtheihna

“...ka tawngka chhuak leh ka thuhrlite chu thufinga thlemna thuin a ni lo va, Thlarau leh thiltihtheihna hriattirin a nih zawk kha” Philippi 3:12

Pathian thu i sawi reng rengin Chanchin Tha thiltihtheihna aia i hriatna leh nangma mimal theihna i lansarhtir zawk a nih chuan, chu chuan mite kawng a dal fo thin. Chhandamna kawng midangte hnena i sawiin nangmah ngei kha Pathian i rinnaah i nghet phawt tur a ni. Chiang tak leh zei taka Pathian thu i sawi theih danah i innghat tur a ni lo va, Thlarau Thianghlim chauh rinchhan thin ang che. Pathian chhandamna chak leh ropuiziaah innghat tawp la, ngaithlatute nunah thu a sawi mai dawn a ni.

Pathian chhandamna dika i inngah chuan eng mahin a tinghing lo vang che. I rinna kha i nuna i thil tawnah mai a innghat a nih chuan nghin ni a nei ngei ngei dawn. Amaherawhchu, eng mahin Pathian leh a chhandamna hnathawh hi chu a tidanglam ve ngai dawn lo. Chutah chuan i rinna nghat tlat la, chatuanin i nghing tawh lo vang a, Isua nena inzawmna nung i neih chinah chuan tihchet theih i tawh ngai lo vang. Chu chu ‘tihthianghlimna’ chu a ni. Tihthianghlimna hi mihring hnathawh ni lovin, Pathian tihthianghlimna a ni tih hi hriat chian a tul hle. Pathianin tihthianghlim nun min pek hi a rawngbawl nan kan hmang zel tur a ni a, a kut leh a ke atana a hman turin kan inpe zel tur a ni.

December 4

Indo nun

“...A hnehtu apiang Pathian Paradis-a Nunna Thinga mi ka eitir ang e...”

Thupuan 2:7

He khawvelah leh thlarau khawvelah pawh indona tel lo nun hi chu a awm lo va. Taksa, rilru leh thlarauah hian thil insual reng hi chu a awm a ni tih a chiang hle.

Hriselna hi kan taksa leh min hual veltu thil chi hrang hrangah a innghat a. Hriselna tha nei tur chuan, pawn lam atanga dova beitu lo hneh thei turin taksa chhung lam a chak tawk a ngai thin. Mihring taksa thih theihna tur hi a tam em em a ni. Dam that laia kan taksa tana rim taka hnathawktute pawh hi kan thih hunah chuan kan taksa a tawih thuai theih nana a bei nasa sa an ni zawk hial a ni. Chuvang chuan, chhungril lama chakna leh hriselna kan neih that chuan, chu chuan taksa hrisel tak min neihtir thei thin. Chutiang tho chu kan rilru hriselna pawh hi a ni a. Rilru hrisel leh chak nei tur chuan, beiha sual chhuah a ngai zel a ni.

Nun dan tha leh dik pawh hi chutiang thova neih thin chu a ni. Eng thil pawh nun kawng dik leh thaa min hruaitu ni lo chu ka tan chhiatna a ni zel mai. Nun dan thaa nung tur pawh hian beih fe a ngai ve tho va. Thatna hi engtin emawa kan neih palh ni lovin a suala sual chhuah tho a ni.

Thlarau lam nun pawh hetiang tho hi a ni. Isua chuan, “Khawvelah hian hrehawmin in awm thin...” (Johana 16:33) a ti a. Khawvela kan awm chhung hian tisa thil chu kan tluk chhiatna a ni zel a ni. Isuan a sawi zawm zelnah chuan, “...thlamuang takin awm rawh e, keiin khawvel ka ngam ta” a ti a. Min dotu leh min beitu thlemna leh sualna chi hrang hrangte hi hneha ngam zel thei turin ka inzir tur a ni a, chu chu thianghlimna kawng a ni nghal baw a. Isua anga khawvel ngamtu nunah chuan hmelma hlauhna reng a awm tawh lo.

December 5

Thlarau Thianghlimin

"...lalthutphaha thut thuah chauh hian i aiin ka lal ang" Genesis 41:40

Pathian thuhnuaia awm kan nih avangin a hmaah thiam thu kan la sawi vek dawn a, kan nun dan pawh uluk a ngai a ni. Paula chuan, "khawngaihna chu ka bawh bo lo ve" - hnathawk thei lovin ka siam lo, (Galatia 2:21) a ti a. Pathian khawngaihna hian tawp chin a nei lo va, Isuaa chhandamna hnathawh pawh tih zawh vek tawh, chatuana famkim tawh a ni. Chhandam mek kan ni lo va, chhandam tawh ka ni. Chhandamna hi chatuan daih a ni a; amaherawhchu, keimaha chhandamna hnathawh hi ka nun chhuahpui erawh chu a ngai a ni. "Chhandamna thawk chhuak" (Philippi 2:12) tih hian a tum chu Pathianin min pek tawh hman tangkai a ni a. A ruka Isua zuitu ni mai lovin, huai tak leh langsar takin ka nunah hian Isua nun ka lantir tur a ni. "Ka taksa ka tichhel a, ka thu hnuaiah ka dah tawh a ni..." (1 Korinth 9:27). Kristian zawng zawngte hian Pathian tan an taksa hi an thu hnuaiah an dah thei a ni. Thlarau Thianghlim in kan nih avangin kan ngaihtuahna, kan duhna leh chåkna zawng zawngte kan thu hnuaia dah turin Pathianin mawhphurhna min pe a (1 Korinth 6:19). Ngaihtuahna leh chåkna dik lo leh tha lo lakah kan tlu tur a ni lo. Tin, midang teha ngaih dan siam vata sawisel zung zung thin, mahni erawh chu insawi thiama insawi fel zung zung thin kan nihna hi kalsan a tul a ni.

Paula chuan, "inthawina nung leh thianghlim...ni turin in taksa chu inhlanah ka ngen a che u..." (Rom 12:1) a ti a. Duhthlan tur Chiang tak ka neih tak chu - he ka taksa hi ka Lalpa leh hotu chenna tur in atan kha phal dawn nge dawn lo tih hi a ni. Lalpa chenna atana ka taksa hi ka phal a niha he taksa hi 'Thlarau Thianghlim in' a nih takzet chuan ka nun zawng zawng hi Pathian duh dan zelin a nung tawh ang.

December 6

Chhunm zinga chhimbai

*“Chhûmah ka chhimbai ka zamtir ang a, chu chu kei leh lei kara
thuthlung chhinchhiaha tur a ni ang”* Genesis 9:13

Pathian leh mihringin inzawmna leh inlaichinna tha tak kan neih hi Pathian duh dan a ni a, chutiang a nih theihna tur chuan thuthlung pawh a siam thin. Pathian hian chhandamna hna hi min thawh zawhsak vek tawh; mahse, mi tam tak chu amah nena inzawmna tak tak kan la nei tlat lo. Amah nena inzawmna leh inlaichinna thuthlungah hian i zuang lut ve tawh em? Pathian malsawmna ropui tak takte hi zawh tawh, lak mai theihin a awm a; mahse, chung zawng zawngte chu amah nena inpumkhat tan loh chuan chan theih a ni si lo.

Pathian leh mihring inlaichinnaah hian Pathian rawn che hmasa tura ngaih a awl viau a, Pathian che tura ngah tlat hi tisa ngaihtuahna a ni a, Pathian rin tawh lohna a ni. Pathian nena inzawm tur chuan mihringin a ngaihtuahna leh a theihna aia nasaa Pathian a rin tlat a tul a. Pathian nena inzawmna thuthlunga lut tak tak tur chuan amaha inngah hlawm tawp a ngai thin a ni. Beisei tur dang awm tawh miah lohna hmuna Pathian rin tlat a tul a ni. Pathian chuan , “...ka lam lo hawi ula, chhandamin awm rawh u...”(Isaia 45:22) a ti a ni.

Miin Pathian thuthlung beh chhana Pathian a dawr tak takna hmunah chuan thil dang eng mah a hre chang tawh lo va, engkim a kalsan a, mihring a langsar thei lo. Pathian nena inpumkhatna ropui tak a lo thleng a, nun a inthlakthleng hlawk a, lawmna leh muannain nun a lo eng chhuak thin a ni.

December 7

Simna

“Pathian duh zawnga lungngaihna chuan chhandamna tura simna a thlen a...”

II Korinth 7:10

Sual nih inhriatna hi mihring nuna thil thleng zen zen lo a ni a. Miin Pathian an hriat chianna bul a ni. Thlarau Thianghlim chuan mite chu an thiam loh a hriattir dawn thu Isuan a sawi a (Johana 16:8). Thlarau Thianghlimin mihring chhia leh tha hriatna a khawih cheta Pathian ropui hmaa a dintir meuh chuan, midang an lang tawh lo va, Pathian nena an inkar chiah a pawimawh thin — “I chungah, i chung chauhvah thil ka ti sual a...” (Sam 51:4). Sual nih inhriatna, ngaihdamna leh thianghlimnain mihring nuna a hnathawh ropui em em mai chu ngaihdamna changtu nunah khan thianghlimna a tel zel thin. Pathian khawngaihna avanga ngaihdam a nih tak avangin a tih thinte a ti thei ta lo va, a nun a inlet thawk mai a ni. Miin a thinlung zawng zawnga ‘Ka lo va sual em’ a tih hian simna tak takin a zui a, a nunah Pathian hnathawh hmuh theihin a lo lang thin. Sualna avanga mahni inngeina satliah, simna tel chuang hauh lova lungchhiatna pawh a awm ve thei tho tih erawh hriat a tha.

Mihring thatna leh zahawmna zawng zawng dah thaa, sual nih inhriatna avanga simna hi Pathian ram luhna kawng chu a ni a. Sual nih hriattirtu Thlarau Thianghlim chuan sual simtu chu Isua Krista nun a zirtir thin a ni (Galatia 4:19). Chu nun thar duhawm tak lan chhuahna chu hriat leh hmuh theiha simnaah a ni zel a, miin Pathian avanga sual a sim zelnanunah chuan hriat loh hlanin thianghlimna a lo lang chhuak thin. Kristianna hi a bul thut chu simna a ni a. Duh duh huna sim ngawt theih te hi a ni reng reng lo va — simna hi Pathian thilpek liau liau a ni. Simna hlutzia hi i la hre Chiang lo a nih chuan, sualah i la awm reng tihna a ni a. Simna dik hi i bosan em tih nangmah inzawt fo thin ang che.

December 8

Kross-a tlanna

*“Thilhlan pakhat chauhvín tihthianghlím tawhte chu chatua atan a
tifamkim tawh sí a”* Hebrai 10:14

Sual avanga inchiirna leh pawitihna hi ngaihdamna kan chan chhan nia kan ngai a nih chuan Pathian fapa thisen kha engmah lovah kan ngai tihna a ni. Pathianin kan sualna ngaidama theihngihlih daih a intiamna chhan hi thil dang a awm reng reng lo va — Isua Krista thihna avang chauh a ni. Isuan krawsa tlanna min thawh zawhsak vek tawh avangin sual kan sim thei a nih ve chauh zawk a ni. “...ama zarah Krista Isuaah chuan in awm a ni...kan tan finnaah siam a ni, felnaah te, thianghlímnaah te, tlannaah te nen...” (1 Korinth 1:30). Krista chu kan tan finna, felna, thianghlímna leh tlanna a ni tih kan hriat chian tak tak chuan, Lalpaa lawm nun tak tak kan nei thin a. Miin Lalpaa lawmna a neih loh chuan a chungah thihnain thla a la zar reng tihna a ni ang.

Tu pawh ni ila, Pathian nen kan inrem leh theihna chu Isua Krista thihna avang chauh a ni a. Pathian nena kan inrem lehna chhan chu Isuain a dil vang ni lovin, Isua krawsa a thih avang a ni. Hlawh chhuah theih a ni lo va, lawm taka pawm tawp mai chi a ni zawk. Krista kraws ni lo, chhandam tuma beihna dang zawng zawng chu awmze nei reng reng lo a ni a. Isuan kawng a hawn reng laia kawngka dang kik tlah tlah chuan awmzia a nei lo a ni. Mi thenkhat chuan, “Hetianza chhandam nih ka duh lo. Mi sual ka nih ka inpawm thei lo” an ti a ni mai thei. Pathian thu chuan, “...min chhandam tur hmíng dang reng a awm lo” (Tirh. 4:12) tiin min hrih. Isua chauh hi kawng awmchhun a ni a, tu pawh he kawngah hian an leng thung a ni. “...a thisen avangin amahah chuan kan tlanna kan nei a ni...” (Ephesi 1:7). Isua Krista thihna kawng kan zawh a nih chuan Isua duh loh zawng zawng lakah keini pawh kan thi ve tur a ni.

Pathian chuan mi sualte pawh a chhandam duh a, mi felah a siam tha thin a. Mi sual leh fel lo kan nih laiin mi dik leh felah min pawm ngawt lo. Krista krawsa tlanna chu mi thianghlím lote an lo thianghlím theihna tur Pathian hnathawh ropui tak a ni.

December 9

Mihring zia hneh a ngai

*“Krista Isua mite chuan tisa chu, a sual ngahtuahnate leh a chaknate chawpin an khengbet ta a ”*Hebrai 10:14

Mihring nun hrim hrim hi a sual hran lo va. Amaherawhchu, sual kalsan zel erawh chu ka tih makmawh a ni. Sualna hi Setana leh hremhmun ta a ni a, kei Pathian fa hi chu Pathian leh Van lam ta ka ni. Sual kalsan han tih hian a kawh ber chu — mahni inphat, mahni duh zawng leh châkna Pathian tana hlan zel hi a ni. Mihring nunah hian indona a awm reng a. Mihring ziaa thil tha, dik leh ropuite hi Pathian tana kan inpumpekna daltu a ni fo va. Mihring thatna hian Pathian tana inpekna a dâl tih kan hriat reng a ngai a ni. Mihring mihrinnaa mi a that zawh poh leh Isuaa Pathian khawngaihna pawm mai hi a harsat thin. “Krista Isua mite chuan tisa chu...an khengbet ta” tih kan hmuh anga tisa hi hneh zel tur kan ni. Isuan, “Tu pawhin mi zui a duh chuan mahni inphatin...” (Matthaia 16:24) a ti a. Mahni nihna pawh phat hialin, mahni zalenna pawh suna inhlan ral raiha Isua hi zui tur a lo ni.

Mihring zia hrim hrim hian thlarau lam a hawi lo va, inthawina nung avang chauhin mihring zia hi Thlarau hruaiin a awm thei a. Mihring hlui zia hneha mihring thar zia a lo lan theihna tur hian kawng awlsam reng a awm lo. Tawngtai avangin he nun thar hi neih ngawt theih a ni lo va. Pathian duh zawnga nunga, mahni ngei inthawina nunga inhlan pumhlumte nunah mihring thar, Thlarau hruai nun hi a lo thleng thin a ni.

December 10

Mihring tisa mina hal ral

“Heti hian zia k a ni si a: Abrahaman fapa pahnih a nei a, pakhat chu bawihnu lakah, pakhat chu bawi lonu lakah” Galatia 4:22

Galatia bung 4-ah hian Paula hian sual thu a sawi lo va, mihring tisa zia leh thlarau zia chungchang a sawi ber a. Tisa zia hi thlaraua a chan theih dan chu inhlanna atang chauhin a ni. Mahni inhlanna a awm loh chuan mihring nun hi a phîr thin a. Chuvang chuan, mihring hlui tisa zia hi Thlarau ziaa thlakthlenga a awm theih nan Pathian thuawih pumhluma inthawina a pawimawh a. Sualnain a tikhawloh tawh tisa zia hi hal ral a ngai thin a ni.

Abrahama khan Isaaka a hlan hmain Ismaela a hlan hmasak phawt a ngai a (Genesis 21:8-14). Mi tam tak hian kan mihring hlui hlan hmasa lovin Thlarau inthawina hlan kan tum thin a, hei hi kawng dik a ni lo. Thlarau lam inthawina kan hlan theih dan kawng awmchhun chu he kan taksa ngei hi inthawina nung leh thianghlim atana kan hlanin a ni (Rom 12:1). Tihthianghlimna kan tih pawh hi sual ata chhanchhuahna a ni ringawt lo va, min chhandamtu Pathian tana eng pawh huama mahni inhlan thar zelna hi a ni.

Tisana hi Thlarau mi kan nih theih nan kan hal ral zel lo a nih chuan, tisa mina hian kan nuna Pathian hnathawh tur a dodal zel ang a, nun buai leh hahchawl lo kan nei reng mai dawn a ni. Heng thilte inthununna kan thlarau nunah kan tlakchham vang a ni fo mai. Chuvangin, tunah hian nangmah kha inthunun la, Pathian nena in inzawmnain a tuar thei tih hria ang che.

Mihring hlui zia kalsan zela Pathian thuawiha a duh anga kan inhlan pumhlumna zelah Pathian hnathawh ropui leh a malsawmna pawh kan hmu zel dawn a ni.

December 11

Mahni Inphat

“Tin Isuan a zirtirte hnenah, ‘Tu pawhin mi zui a duh chuan, mahni hrehawm pawisa lovin...” Matthaia 16:24

Mihring hi mahni inngai pawimawh tak kan ni vek mai a, mahni kan indah len em avang hian midang ngaichang mang lova thil kan tih chang pawh a awm fo thin a ni. Mahni hmasialna hi thlarau lam nuna thanna daltu lian tak a ni a, mahni aia Pathian dah pawimawhtu apiangin Pathian nena inpawlna thuk leh nung an nei zel a ni.

Mihring rilruah hian mimal duhthlanna leh mimal zalenna hi a lian hle a. Pathian duh zawng aia mimal duh zawng kan dah len hian kan thlarau nun a thang thei lo va. Pathian Thlarauvin mimal nuna hna a thawh reng rengin Pathian tana inpe pumhlum turin a hruai thin. Isua zui tur chuan mahni inphat a ngai a, eng hrehawm pawh tuar huama zui a ngai a ni. Mimal duh dan te, mimal zalenna te kan ngaih pawimawh chuan Isua a zui theih tak tak loh a. Zirtirte ang khan ‘engkim kalsana’ kan zui a ngai a ni.

Isuan, “Chutichuan, maicham bula thilpek i hlan lai ngeia, i unauvin i chungah lungnih lohna a nei tih i hriat chhuah leh chuan, chuta maicham hmaah chuan i thilpek chu hnutchhiah la, kal langin, i unau chu rem zet la, chumi hnuah chuan i thilpek chu rawn hlan rawh” (Matthaia 5:23-24) a ti a. Mihringa chapona zia leh tlawm thei lo zia hian ‘unau min remtir’ thei lo thin a, mahni inphat zet loh chuan thil theih a ni lo.

Pathian chuan amah nena inpumkhat turin a duh che a, chu chu Pathian tana mahni i inphat phawt loh chuan a thleng dawn lo. I chapona, mahni hma i sialna, i mimal zalenna zawng zawngte kha phat la, chutah chiah chuan i thlarau nun a thang thei chauh dawn a ni.

December 12

Nun tidanglamtu

“...anni chu pumkhat an nihna turin, keini pumkhat kan ni ang bawk hian...”

Johana 17:22

Khawvela mihring zawng zawngte hi ze inang lo kan ni vek a, ze inang diak diak tu mah kan awm lo va, danglamna bik kan nei vek a ni. Pathianin zia leh nungchang inang lova mi heti zat min siam tlat mai te hi a ropui a, ngaihtuah chhuah hleih theih loh khawpa thuk a ni. Chutiang taka mak leh ropuia siam kan nih avang chuan kan hriatthiam chin pawh a tlem em em a. Mihringte min hre chiangtu ber chu, kan sam zai zat lam pawha hre fai vektu, min siamtu Pathian a ni tih hriat a pawimawh hle.

Pathian Thlarauvin mihring nuna hna a thawhin a nungchang leh a mizia a lo danglam a, siam danglamin a awm thin. Pathian tana inpe pumhlum nunah chuan mihring zia leh nungchang a langsar tawh lo va, Pathian mizia amahah a lo lang chhuak thin a ni. Krawsa Isua thihna avang khan taksa, rilru leh thlarau a lo zalen ta a, mihring mizia leh rilru puthmang zawng zawng pawh sual lakah tihzalen a lo ni ta a, Pathian tana siam thar a ni ta zawk a ni.

Miin Isua a hmangaiha, ama tan chauha a invawn thianghlim hian a nun tihdanglamin, siam tharin a lo awm thin a. Pathian leh mihring inzawmna leh inpumkhatna chuan mihring leh mihring inkarah pawh danglamna a thlen a, hmangaihna leh inremnaa inpawlna leh inpumkhatna duhawm tak a lo rah chhuak thin a ni.

December 13

Midang tana tawngtai

“Tin, beidawng lovin an tawngtai fo tur a ni...” Luka 18:1

Isua tlanna thu hi thil thleng ngei, mi zawng zawng tana tlanna a ni tih i awih tlat loh chuan midang tana awmze neia tawngtaina tak tak i nei thei lo vang a. Midangte tana dilsak tawngtainaah chuan Pathian hmaah i dilsaka kha i inpui ang a, a chung a i rilru put dan pawh Pathianin a thlaksak ang che. Midang dilsaka tawngtaina dik takah chuan mihring beisei dan leh tum dan ni lovin, Pathian duh zawng leh rilru puin kan tawngtai thin a ni.

Tawngtaisaktu i nih chuan, i thil dil chungchang kha Pathianin tul a tih chin bak hriat tum lo la. Thil hriat tam lutuk chuan tihtzakzeta tawngtai a har fo va, i tawngtaisaka te thil tawn leh an harsatnain a delh rih lutuk che chuan Pathian thiltihtheihna rin hleih theih lohna khawpa phurrit a ni thei a ni.

Tawngtaisaknaah hian ‘a lo that theih nan’ tia dil mai tur a ni lo va. Kan dilsaka nunna kha Pathian nena a inzawm tlat theihna turin kan theihtawpin kan tawngtaisak tur a ni. Tawngtaisaktu mawhphurhna hi a sang em em a, tih mai mai tur a ni lo va. Pathian chauh rinchhana, Pathian rilru leh duh zawng ang chauh ngaihtuah chung a tawngtai thin tur kan ni. Pathian tlanna hnathawh ropui tak thinlung zawng zawnga ring chung a kan tawngtai chuan, Pathian hian kan beisei leh rin phak bak aia nasa leh ropuiin kan tawngtaina hi a chhang thin a ni.

December 14

Nun ropui

“Thlamuanna ka hnutchhiah a che u; keima thlamuanna ka pe a che u; khawvelin a pek angin ka pek loh che u hi. In thinlung mangang suh se...”

Johana 14:27

Kan nunah harsatna chi hrang hrang kan tawh chang hian, Pathian kan dem chang a awm fo mai. Mahse, Pathian ni lovin, keimahnhi hi a ti dik lo zawk chu kan ni thin. Pathian dem thin i nih chuan i nunah khan Pathian tana hlan vek phal loh lai i nei tihna a ni. Pathian hnena kan inpumpek erawh chuan engkim mai hi a lang fiah uar mai a ni. Hotu pahnih, keimahnhi leh Pathian rawngbawl kawp kan tum chhung hi chuan harsatna, rinhlelhna leh buaina hi chu a awm zel dawn a. Pathiana inngat hlawm tawp nun kan neih a ngai. Keimahnhi hlawkna tur ngaihtuah rana, Thlarau Thianghlim lal khalh kan tum chiah hian buaina leh harsatna kan tawk zel a ni.

Pathian thuawihthu nunah chuan khawvelin a pek ang ni lo thlamuanna thuk tak, Isua pek thlamuanna a hmuh theih thin a. Pathian tan ni lova, midangte hmuh atana tih a nih chuan thil tha ber anga lang pawh hian thlamuanna leh hahdamna tak tak a thlen hauh lo. Chuvangin, mahni duh dan ni lovin, Pathian Thlarau hruaina ang zela, mawl tak, chiang tak leh fiah tak sia kal zel mai hi Pathian nena len dun zel dan chu a ni.

Miin Pathian thu a awih tlat chuan, harsatna leh buaina a lo thlen pawhin, Pathian hnathawh ropui lan chhuahna a ni zel a. Pathian thu kan awih lo a nih chuan Pathian leh keimahnhi inkarah harsatna a thleng thin a ni. Pathian hruai ang zela ka kal lain ka nunah harsatna leh manganna a lo thleng ve thin a nih pawhin, chu chuan ka lawmna a belhchhah zel a. A chhan chu ka Pa Pathian khian ka harsatna a hria a, min ngaihsak a, ka harsatna hmunah min awmpui a, a tul angin min sut kiansak dawn tih ka hriat vang a ni. He nun hi nun ropui chu a ni.

December 15

Pathian ngaihna tha

*“Hnathawktu, thutak thu fel taka hmang chu zak tur a ni lo angin,
Pathian ngaiha thaa inentir turin thahnem ngai rawh”* II Timothea 2:15

Pathian i rinna chungchang i sawi dawnin i duh ang takin i sawi fiah thei lo a nih chuan, chiang tak leh fiah taka i sawi theih hma chu zir la, bei tauh tauh ang che. Nangmah pawhin i sawi fiah theih loh chuan, midangten nangmah atangin thutak i hriat avanga malsawmna an dawn tur an dawng thei lo vang. Pathian thu chu nangmah pawhin i hriat fiah theih turin zir zel la, chu i hriat fiahna ngei chu midangte Pathian thu i hrih hunah Pathianin a la hmang tangkai dawn a ni. Amaherawhchu, Pathianin a duh anga a hrual theih i tura i inphal erawh chu a ngai zel ang. Pathian thu i sawi dawnin chiang tak leh fiah taka i sawi theih nan inbuatsaih tha la, ti chhin la, bei la bei nawn leh thin ang che. “Heng ka thu sawi turte hi ka inbuatsaih hman lo va, thiam pawh ka thiam lo. Mi sawina eng atangin ka sawi ve mai ang” ti reng reng suh, chutianga a nih chuan nangma tan leh midangte tan pawh i thuchah chu awmze nei lo a ni mai dawn a ni.

I thil hriatte ngaihtuah liam puat ringawt lovin ngun takin ngaihtuah chet chet la, a dik tluantling em, a him em tih te uluk takin ngaihtuah thin la. Chutianga taima leh chhel taka i beihna leh inbuatsaihna atang chuan Pathian ngaiha thuchah ropui leh tha nangmah atangin a lo chhuak thei dawn a ni.

December 16

Pathian rinchhana beih zel

“...Pathian ralthuam famkim chu la rawh u...tawngtaina leh dilna tinrengin eng hun pawha Thlarauva tawngtaiin...” Ephesi 6:13,18

Pathian nena in inbiak pawhna tibuai theitu apiang buana hneh zel thei tura inbuatsaih a pawimawh hle a; Pathian erawh chu buan ve hauh lo tur a ni. Pathian nena inbuan tlat te nuna thil thleng thin chu kan hria a, dam chhunga piansualna a ni. I duh ang zawnga Pathianin hna a thawh loh avang maia Jakoban Pathian a buan anga i buan ve a nih chuan, Pathianin i ruh a hmet pelh ve mai dawn a ni. Pathian buantu ni lovin, Pathian mithmuha khawvel buantu ni zawng la, “Min hmangaihtu avang chuan ropui taka ngamtu kan ni” (Rom 8:37). Pathian mithmuha khawvel beia buantu nih hian Pathian ram zauna kawngah awmzia a nei thin. Krista mi ni hauh si lova midang tana tawngtai chu a sawt lo fo thin a. Pathian mi tak takte erawh chu an tawngtaina pawh chhanin a awm thin. Pathian ralthuam famkim chu Thlarauva tawngtaina hi a ni.

Pathian hian min hruai tumna a nei a, chumi kawnga kan kal meknaah chuan thil chi hrang kan tawh ve erawh chu a phal thin. Pathianin kawng min ruatsaka kal zela a malsawmna dawng zel tur chuan min beitu thil chi hrang hrangte hi Pathian hmaah kan buana kan hneh zel a ngai a, chutianga hneh zel nun neitute chuan Pathianin an thatna turin a thawk zel thin tih an hmu thiam thin a ni. “Pathian hmangaihtu...tan chuan, an thatna turin engkimin a thawhsak hlawm thin tih kan hria...” (Rom 8:28). Min beitu, thlemna leh harsatna kan tawh ve Pathianin a phal hian ama tana kan ngheh leh ngheh loh fiahna a ni tih hriat a tul a. “Pathian remruat a nih hi” kan ti zel thei tur a ni a, chutih rual chuan beidawng mai lovin min beitu thil chi hrang hrang hi kan hneh ve tur a ni. Pathian chakna rinchhana harsatna leh manganna te lo buana lo beitute chuan Pathian tanpuina leh awmpuina ropui tak an chang thin.

December 17

Chhandamna mamawhtu tan

“...Khawvel mi chuan Pathian Thlarau lam thilte chu a lawm thin lo, ani ngaih chuan atthlak a ni si a...” 1 Korinth 2:14

Krista Chanchin Tha hian chu Chanchin Tha mamawhna chu a siam nghal a. Paula chuan, “Nimahsela, kan Chanchin Tha hi khuha a awm chuan, boral mekahte hian a ni khuha a awm ni...chungachte chuan he khawvel pathian hian ringlote rilru a tidel ta a...” a ti a (2 Korinth 4:3-4). Mi tam zawk hi mahni tawka fel leh tha tak nia inhria, Chanchin Tha an mamawhzia pawh inhre lo an ni. Mihring thinlunga Chanchin Tha mamawhzia inhriatna hi Pathian siam tho a ni a, chu inhriatna chu ngaih pawimawh a tul hle a ni. Isua chuan, “Dil rawh u, tichuan, an pe ang che u...” (Matthaia 7:7) a ti a. Pathian hian dil phawt loh chuan a pe thei lo a ni. Chhandamna hi neih ngawt theih a ni lo va, dila beiseia mamawhtute hnenah Pathianin a pe thin.

Isuan, “Kei lei ata khai kanin ka awm chuan, mi zawng zawng keima hnenah ka hip ang...” (Johana 12:32) a ti a. Kan nuna kan thil tawn te kan sawi hian miten ngaihnawm an ti viau a ni mai thei a, mahse an nunah thu a sawi lo fo. Amaherawhchu, Isua hi ‘chawi kana’ a awm erawh chuan Pathian Thlarauvin keimahniah amah mamawhna nungin a thawk chhuak thin a ni. Chanchin Tha atang hriatna atang chauhin Pathian chhandamna hnathawh ropui tak hian mihring nunah a a thawk thin. Mahni mimal tawn hriat tawh hian mi a chhandam ngai lo va, tlanna chauhin mi a chhandam thin. “...in hnenah thu ka sawite hi thlarau a ni, nunna pawh a ni...” (Johana 6:63).

December 18

Rinawmna fiahna

“Pathian hmangaihtu...tan chuan, an thatna turin engkimin a thawhsak hlawm thin tih kan hria...” Rom 8:28

Pathian chu engkim chung a thuneitu a ni tih ring tak taktute chauh hi mi rinawm dik tak an ni a. Mi tam tak chuan he leia kan thil tawnte hi a tur ve rengah kan ngai a, Pathian thu thu alawm kan ti liam mai a, mahse kan awih tak tak si lo. Kan thil tawn zawng zawng hi mihringin kan siam chawp leh kan thlentir niin tam tak chuan kan ngai thin a ni. Kawng engkima Pathian tana rinawm kan tih hian — rinawmna tur pakhat chauh, kan rinawm chhan tur pakhat chauh, chu chu Lalpa Isua Krista hi a ni tih kan hre reng tur a ni. Hun harsa kan tawh hian kan rinawmna hi fiahin a awm tihna a ni a, hun khirh berah pawh Pathian chawimawi thei nunah hian Pathian awmpuina leh malsawmna a lo thleng thin a ni.

Tunlai khawvelah hian Isua Krista tana rinawm hi har kan tih ber a ni ta em? Mahni hnaah chuan kan rinawm thei mai a, midangte tana rinawm pawh kan thei mai, mahse Isua tana rinawm erawh chu kan tlin lo fo a ni. Kristian tam tak chuan Isua tana rinawmna thu te hi an ngaithla tha peih mang reng reng lo va, khawvel mite ai mah hian Kristiante hian Isua hming hi kan timalpho ngun zawk ang tih a va hlauhawm em! Pathian hi malsawmna khawl ang chauhah tam tak chuan kan ngai a, Isua pawh hnathawktu a chhawr pakhat ang chauhah kan ngai ni te hian a hriat thin.

Rinawmnain a tum tlat chu Pathian tana keinin hna kan thawk dawn tihna lam ni lovin, keimahni kal tlangin Pathianin hna a thawk thei em tih zawk hi a ni. A rawngbawl turin Pathianin min ko va, kan kovah mawhphurhna lian tak a nghtat a. Phunnawi leh sawisel tur kan ni lo. Pathianin ama fapa ngei a hmang ang khan keini pawh min hman ve a duh a ni.

December 19

Kan thuchah laimu

“...rem lentir tura lo kal ka ni lo...khandaih lentir tura lo kal ka ni zawk.”

Matthaia 10:34

Pathian hnenah mi kal thei lo a nih chuan, thuruk eng emaw tak, thlah phal loh a nei tihna a ni a. A sualzia chu a in pawm a ni mai thei a, mahse thlah phal loh a nei a nih chuan chutiang mi chu dimdawi tak leh lainat taka tanpui an hat thin. An nun chhungril tak taka an sualna bul zuk thlen phak a ngai a, chutiang thleng phak Pathian thuchah erawh chu an do va, an ngaithla duh lo thin. Mihring hian Pathian malsawmna kan duh a, thinlung chhun dawt khawp thutak erawh chu kan dawngsawng hlei thei lo a ni.

Pathian duhzawnga thusawi thin i nih chuan, chei mawi chiam lam aiin i thuchah chuan mamawhtu mamawhna a thleng ang a, thluaitlum awm hauh lovin a nihna tak i sawi lang thin ang. Chuti a nih loh chuan, damna thuchah a awm lo thin. Thuchak chak leh nung kan sawi thin tur a ni a, chu chuan a ngaithlatu thinlungah thu sawiin a nun a thlak danglam thei tur a ni. “Isua duh danin i nung tur a ni” tih hi thuchah laimu chu a ni tur a ni a. “Chutiang kan thei lo vang.” an ti a nih pawhin, “Isua duh dan a ni a. Thlarau thar i neih chauhin hetiang hian i nung thei dawn a ni” tih mai tur a ni (Luka 11:13).

I thuchah khan awmzia a neih dawn chuan mamawhna a awm hmasa tur a ni a. Khawvela mi sang tam tak hian Pathian tel lo pawha hlim ve tawk niin an inngai a. Isua tel lova hlim tak tak kan nih chuan Isua hi a lo kal a ngai dawn em ni? Khawvel hlimna hi chu rei lo te chauh daih a nih avangin Isua khawvelah a lo kal a. Khawvela Isua a lo kal hian ‘khandaih lentir turin’ a lo kal a, Isua a tel ve lohna thil reng reng chu khandaiha tiboral turin a lo kal a ni.

December 20

Tanpui dan dik

“Kei lei ata khai kanin ka awm chuan, mi zawng zawng keima hnenah ka hip ang...” Johana 12:32

Isua Krista krawsa a tih chhan hrethiam tak tak hi mi tlemte kan ni a. Lainatna ringawt hi mihringte hian mamawh ni ta ila, Krista kraws hi engmah lo a ni ang a, a tulna pawh a awm reng reng lo vang. Khawvelin a mamawh chu ‘hmangaihna satliah’ ni ringawt lovin a na lai tak tihdam hi a ni.

Thlarau lama mi bo i tawng fuh a nih chuan, krawsa Isua Krista kha hre chhuak la. Chu mi bo chuan Isua lo Pathian hnen thlenna kawng dang a hmu fuh a nih chuan, Krista kraws hi a tul miah lo tihna a ni ang. Suala tang mekte i tanpuiin, Isua tel si lova hriatthiama leh lainatna nen ringawta i en a nih chuan, Isua kraws i phatsan tihna a ni. Tunlai khawvela sakhua hian dam tak leh mi rilru tihnat hlau taka rawngbawlna kawng hi a zawh mek niin a hriat a, man fuh loh a nei a ni.

Keini chuan kan ngaih pawimawh ber tur chu khenbeh Isua Krista thu hril hi a i tur a ni a - engtik lai pawhin kan chawi sang zel tur a (1 Korinht 2:2). Krista krawsa inngat lo rinna chuan mite kawng dik lovah a hruai thin a ni. Rawngbawltu chuan Isua a ring a niha tlannaah a rinna a nngat tak tak a nih chuan, a thusawiin midangte a hip thin a. pawimawh em em chu, rawngbawltu leh Isua inlaichinna chu a thang zelin a chak tial tial tur a ni. Chutah chuan Pathian tana a tangkai theih dan tur pawh a inngat tlat a ni.

Chanchin Tha rawngbawl hna thawktu chu sual sualzia puang chhuaka Isua Krista chauh chhandamtu a nihzia puang chhuak tura koh a ni a. He hna a thawhnaah hian dam tak leh thlum taka tih theh loh chang a awm lo thei lo va, Pathian thutak, pawlh dal loh chauh hi thlarau lam na tihdamna tur chu a ni si a. Pathian hian mawi leh nal taka thusawi ringawt tur ni lovin, Isua chawi sang zel turin min ko va. Mite thlarau nun khawih phaa thusawi thei tura Pathian thu chhiara hmang tangkai zel tura inbuatsaih zel a pawimawh a ni.

December 21

Tawnhriat nge Pathian thutak?

“...a thlawna Pathianin thil min pekte chu kan hriat theihna turin... Thlarau, Pathian hnena mi chu kan hmu zawk a ni.” I Korinth 2:12

Chhandamna hi hnial rual loh thutak a ni a, ka tawn hriat avang mai maia chhandamna hi thil chiang ni ta a ni lo. Mihring nuna awmzia a neih hian Chhandamna hlutna tak tak hi a lo lang chhuak thin a. Mi piangthar ka nih chiahin, Pathian Thlarau chuan keimah leh ka tawn hriat mai piah lam daihah, Isua Krista nen min inzawmtir ta a ni. Ka mimal tawn hriat ringawta inngat tur ni ta ila, Chhandamna hnathawh ni lovah ka inngat tihna a ni ang a. Amaherawhchu, chhandamna avanga ka tawn hriat erawh chuan nasa takin ka nun a kaihruai thin thung. Ka thil tawn zawng zawngte hian Isua Krista chauh min thlen a nih loh chuan tawn hriat ho leh eng mah lo mai mai a ni.

Miin tawn hriat ropui tak a nei a nih pawhin a bul leh a tawp chu Pathian rinna a nih loh chuan ngaih pawimawh hauh loh tur a ni a. Thil ropui leh mak dangdai tak tak pawh hmuin inlarna pawh hmu mah sela, Pathiana inngat a nih loh chuan kalsan zel tur a ni. I tawn hriat zawng zawngah khan Isua a pawimawh ber zel em, nge nia, i tawn hriat kha Isua aiin i dah pawimawh zawk? Nangmah leh i ngaihtuahna zawng zawng chungah khan Isua lal ber zel sela, “Ka tawn hriat hi chhuan tur reng a awm lo. Amah Isuaah ka chiang a ni” i tih theih hun a thleng dawn a ni.

I tawn hriat sawi nuam ti viau thin i nih chuan nangmah inthunun thin ang che. Tawn hriata inngat rinna chu rinna tak tak a ni lo va, Pathian thutaka inngat rinna chauh hi rinna awm chhun chu a ni.

December 22

Pa Pathian hnuh hnaih

“...Pa mi tirtuin a hip loh chuan tu mah ka hnenah an lo kal thei lo vang...”

Johana 6:44

Pathianin a lama mi a hnuh hnaih hian, mihring duhthlanna a pawimawh tel ve thin. Pathian thutak chu awih mai tur a ni em? Amah chu pan mai tur em ni? Pathianin a lama a hip chein engtianga chhan tur nge tih midang nena sawi ho a tul lem lo (Galatia 1:15-16). Rinna hi fing taka ngaihtuahna atanga lo awm a ni lo va, mimal duhthlanna atanga inpek pumhlumnain a hrin a ni. Pathian tana inhlan pumhlum vekin, amahah chauh innghat tlatin, a duh ang chauh ti zel turin ka inpe thei ang em? Hei hi Pathianin a lama min hip chuan a lo thleng thin.

Pathian thuchah i sawiin, duhthlan duhna chungchang sawi uar a tul hle. Rinna hi miin ring tura duhthlanna a siam, a rin duhna atanga lo awm a ni si a. Pathian leh a thutaka inngghah tlat tur a ni a, mahni thiltih thata inngghat lovin Pathianah chauh rinna nghah tur a ni. Mahni finna leh remhriatnaa inngghah te hi Pathiana inngghat pumhlum thei tura daltu lian tak a ni thei a. Amah chauh rin tlat tur a ni. Pathian hnena inpumpek nun a ngai a ni.

Pathianin a lamah min hip a, min hnuk hnai a, chuta kan inzawmna hmasa ber chu chhungril lamah a ni. Pathian thiltih mak avangin amah nen kan inzawm leh thei a, chu chhandamna thilmak chu ring theiin ka awm hi a va ropui em.

December 23

Kros-a avanga inremna

“...Kei erawh chuan kan Lalpa Isua Krista kraws lo chu ka chhuan loh turzia mai chu...” Galatia 6:14

Isua Krista Chanchin Tha hian duhthlang ngei ngei turin min hruai thin a. Isua thihna hian ka nunah awmzia a nei em tih inzawh fo a pawimawh a ni. A thihna tawmpuitu—sual leh khawvel thil zawng zawnga laka thihna nun tawmpuitu ka ni tak tak em? Ama tan chauh ka nun zawng zawng hi ka phal em? Isua zuitu nun chu kraws pu nun a ni si a. Sual lam kawnga thi tur chuan Isua thihna tawmpui a ngai a, tawmpui thei lo nunah chuan sualnain ro a la rel zel thin a ni. Krawsa Isua thihna miin a hriat chian tak taka a nuna a lak luh chuan a mihring hlui chu ‘krawsah khenbeh’ a ni a (Rom 6:6). Krista hnena khenbeha awm tawhte chuan Isua thuawih lo chu tih tur dang an nei tawh lo.

Kan Lalpa hian amah tel lo nun hi min hmuhtir chang a nei fo va. “...Keimah lovin engmah in ti thei si lo...” (Johana 15:5) a lo tih tawh ang khan a tel lo chuan ringtu nun hi thil ti thei lo a ni. Chuvang chuan, Kristian nun inngahna chu mimala Isua tana inhlan zelna hi a ni a. Pathian ram kan chan theihna chhan chu Isua a ni a, Pathian rama kan chan tur ropui ber pawh Isua tho a ni. Isua kraws hi kan damna, vanram kawng min hawnsaktu a nih avangin chhuang zel tur kan ni.

December 24

Nun thuruk

"...in nunna chu Pathianah chuan Krista hnenah thuhrukin a awm si a"
Kolossa 3:3

Pathian Thlarau chuan 'Krista hnenah nun thuhruk' thu mawl leh ropui tak si hi a tinghet a, a tichiang bawk thin. Hemi chungchang hi Paula chuan a lehkhathawnah a sawi lang fo va. Tihthianghlim nun hi Pathiana innghat tlat a nih avangin a nghet em em a, Pathian tel lova nun erawh a hlauhawm a, a him lo hle a ni. Pathian thuin eng a awm tura min tih a (1 Johana 1:7). Pathian mi ni tawh tan chuan kawng dik lova kal ai chuan Pathian duh zawng anga ama eng a kal zel hi a awl zawk em em a ni.

Sual ata chhanchhuahna te, Thlarauva khat nun te, eng a awm reng nun te kan ngaihtuah thin hian, tlang sang tak chhip zawl angin kan mitthla thin a. Hmun sang leh nuam leh ropui tak angin kan suangtuah a, mahse, "Ka tan chuan a sang em a, ka phak lo" kan ti thin. Amaherawhchu, Pathian khawngaihna avang liau liau chu nun ram kan thlen hnuah erawh chuan, Kristian nun chu la thang zel zawk tur a ni tih kan hmu fiah thin.

Isua i hmuh hunah, rinhlelh han tum chhin teh. "In thinlung mangang suh se..." a tih mek lai hian manganga awm han tum lui teh. Miin Isua a neih tak tak chuan rinhlelh a theih loh va, thlamuang lovin a awm theih loh a ni. "Thlamuanna ka hnutchhiah a che..." tih hi Isua mite tan chuan a thlamuanthlak em em a, kan nun pumpui he thlamuanna hian a tuam chhuak vek a ni. "In nunna chu Krista hnenah thuhrukin a awm si a" min ti a, Krista thlamuanna eng mahin a tihbuai theih loh neitu kan ni.

December 25

Apianna leh kan piantharna

*"Ngai teh, nula thianghlim chu a rai ang a, Fapa a hring ang a,
A hmingah Emmanuela an sa ang...Emmanuela chu, 'Kan hnena
Pathian awm,' tihna a ni..." Matthaia 1:23*

Luka ziaakah chuan, "...mi thianghlim lo piang tur pawh chu Pathian Fapa an ti ang" (Luka 1:35) tih kan hmu a. Isua Krista kha khawvel lak ata ni lovin van atangin he khawvelah a rawn piang a. Mihring Pathiana chang ta ni lovin, Pathian mihringa lo chang a ni a. Mi thianghlim leh ropui ber kha hmun tlawm berah a rawn piang a ni.

Galatia 4:19-ah, "Ka naute u, Krista chu nangmahniah siam puitlina a awm hma loh chuan nau veiin ka vei leh che u hi..." tin kan hmu a. Kan Lalpa kha pawn lam atangin khawvelah a lo kal ang chiah khan, pawn lam atangin ka thinlungah a lo luh a ngai a ni. Ka nun hi Pathian fapa pianna 'Bethlehem' atan kan phal thei em? Pathian ram hi chung lam atanga pian tharna lo chuan a luh theih si loh va. Hei hi Pathian thu a ni. Mi a pianthar chuan Pathian tan a inhlan zo va, a nunah 'Isua siamin' a awm thin.

Heng zawng zawng hi Pathian kan hnena awm, mihringa lo changin chhandamna hna min thawhsak avanga kan chan chu a ni a, a hlu a ni.

December 26

Engah awm rawh u

*"...amah chu engah a awm angin keini pawh enga awm kan nih chuan...
a Fapa Isua thisenin kan soal zawng zawng min tlenfaisak thin a ni."*

1 Johana 1:7

Miin a theihnaa soal a sim mai leh Isua Krista kraws avanga soal ata chhanchhuah kan nih hi ngaih pawlh loh tur a ni a, ngaih pawlh palh a pawl thei hle a ni. Mi a pianthar zet loh chuan soal nihna tak tak hi a man fuh thin lo. Isua Kristain tlanna hna a thawh hmu chiang tak taktu tan lo chuan soal hi a awmzia tak tak a hriat theih loh a ni.

Thlarau Thianghlim hriattirna atang chauh lo chuan soal lak ata tlanna hlutzia hi a hmuh fiah theih loh va. Pathian Thlarau puihna atang chauhin, "a Fapa Isua thisenin kan soal zawng zawng min tlenfaisak thin..." tih awmzia hi kan hre fiah thei a ni.

Mihring ngaihtuahnaa tha ni ringawt lovin, Pathian engah kal zel tur kan ni a. Amah chu engah a awm avangin keini pawh enga awm tur kan ni. Chu engah chuan eng mah ui beh leh thup nei hauh lova kal zelte nunah chuan Fapa thisen thiltihtheihnain soal lak ata min tlanna ropui tak chu a takin a lang chhuak zel thin. Pathian hmangaihna keimahnia thawk chuan thianghlimna daltu zawng zawng chu huatna thianghlimin min huattir a ni. "Enga awm zel" tih awmzia ber chu thim ata lo chhuak zawng zawng chuan eng pe chhuaktu chu min hnaitir zel thin tihna a ni.

December 27

Indonaa hnehtu

"Aw Israel, i lamlet chuan, ka hnênah ngei i lo let tûr a ni..." Jeremia 4:1

Kan nuna indona reng rengah hian Pathian hmaa kan rilru put dan azirin kan chakin kan chak lo thin. Pathian Thlarau hruaia kan awm chuan Pathian tan indonaah kan bei thin a ni. Indona hian rei tak a daih thei a, rei lo te daih a ni thei bawk a, Pathian hmaah Pathian tana beitu kan nih zel a pawimawh a. Pathian hmaa beia hnehtute nunah hian thiltitheihna a awm thin a ni.

"Hun harsa ka tawk phawt ang a, chutah chuan Pathian hi ka fiah ang" tih reng reng loh tur a ni a. Pathian nena kan inkar a fel hmasaka amaha rinna nghat zel tura thutlukna kan siam phawt chuan chutah chuan hnehna chu kan ta a ni zel a ni. Pathianin hnehna min pe dawn a ni tih ring lotu nunah chuan harsatna, buaina leh manganna a thleng a, indonaah hnehna a chan theih loh. Pathian nena inpawl nun neitu, Pathian tana indona hmachhawn thinte nunah chuan hnehna Lalpan a pe zel thin.

Mi tin hian kan nunah duhthlan tur pawimawh tak kan neih lai hun a awm vek mai a, khawi lam kawng nge zawh tur tia duhthlan a ngaih hun a awm a ni. Chutah chuan, zawi zawia thatche tial tiala Kristian lak tlak loh kawng thlan theih a ni a. Kawng lehlamah chuan Pathian tana inpe nasa tial tiala, kan theihna sang ber a tan hlan zela, kan tih theih tawk sang ber a ropuinaa hlan zel tura duhthlanna a awm bawk. Chu nunah chauh chuan hnehna a awm zel a ni.

December 28

Nittina siamthar

"...in lamlet a, naupang te ang in lo nih loh chuan, van ramah in lut tawp lo vang..." Matthaia 18:3

Khawvel lak ata lamleta, Pathian lam hawiin ringtu nun bul tan turin Isuan min ti a. Hei hi a tawk mai lo va, ni tin Pathian tana siam thar zela kan awm a ngai a. Naupangte angin Pathian lam hawia kan lamlet ni tin a tul a ni. Pathiana innghat pumhlum lova keimahni theihnaa kan inngah hian thil tha lo a hring thin a, chutah chuan mawh kan phur dawn a. Pathian kutah kan tluk luha Thlarau hruai ang zela kan awm theih a pawimawh hle a ni. Vawi khat lamlet a tawk mai lo va, ni tina lamletna hian thuawihnaah min hruai zel thin. Eng dinhmunah pawh ding ila, Pathian Thlarau hi a danglam ve ngai lo va, a chhandamna pawh a ngai reng a. Keini pawh 'mihring thar'-a kan inthuum a tul a ni (Ephesi 4:24). Pathian lama lamlet duh lova kan awm hian Pathian thu kan awih duh lo tihna a ni a. Kan mihring rilru hian min thunun tur a ni lo va, Pathianin kan chungah hian ro a rel zel tur a ni zawk.

Ni tina siam thara awm duh lohna hi kan thlarau nun than zelna atana daltu lian pui a ni a. Mahni duh zawng dah lal tlata inhlan theih lohna hi chapona avang a ni. Kan nun kawng hrang hrangah hian Pathian tana hlan loh kan la ngah hle mai a lo ni a, Pathian tana inhlan pumhlum thei tur chuan ni tina siam thara awma lamlet nun neih a ngai a ni. Hetiang taka lamlet nun kan neih zel theih chuan Pathian Thlarau awmpuinain hnehna kan chang zel dawn a ni.

December 29

Phatsantu nge zuitu

*"Chu veleh chuan a zirtirte a then tam tak an kal bo va,
amah an pawl leh ta lo va" Johana 6:66*

Pathian Thlarauvin a thutak kallanga a duh zawng min hrilhin, chu engah chuan kal mai tur kan ni a (1 Johana 1:7). Enga kal tur kan nih laia kan kal lo a nih chuan kan thlarau nun a tlahniam thuai thin a ni. Van lam duh zawng hnial thin nunah chuan Isua tel ve lohna ngaih dan leh duh dan a piang hle. Mi tute emaw nun entawnin, "Saw tiang ngaih dan saw a nei a, a tluang em em tho si a, kei pawh a nun danin ka nung ve dawn lo'm ni?" tih loh tur a ni a, Pathianin min hruaina engah chuan kal mai tur kan ni. Midang nena inkhaikhina anmahni teh tur a ni lo va, an nun chu anmahni leh Pathian inkar a ni. Kan pawm dan nghet em em mai leh Pathian duh zawng a inmil loh hian ingaihtuah buai tur a ni lo va. Kan ingaihtuah buai rual rualin kan rilruah kan thil neih leh mamawh uina a lo chhuak thuai thin. Lal Isuan "...sum ngah hi mihring dam chhan a ni lo ve..." (Luka 12:15) a ti a, hmuh theih thil hi Lal Isuan a ngai pawimawh lo a ni.

Pathianin a duh zawng leh a duh dan min hriattir hian chu chu thil tawn ropui tak a ni a, chu kan lo tawn hriat tawha lungawi mai chu a awl hle. Pathianin min hruaina engah Thuthlung Thar zirtirna anga nung tura tih kan ni a, chutiang taka nun chu kan pha lo a nih chuan kan hnungtawh tan tihna a ni. Pathianin thutak min hriattir tawh hnu hi chuan kan nunin ngai a awl thei tawh lo va. Pathian pawlna nung nena Isua zuitu ni tura kan inpe thuk deuh deuh a nih loh vek chuan, phatsantu anga amah tlawmsantu kan ni dawn a ni.

December 30

Mihring zia

"Ka tuihna zawng zawng chu nangmahah a ni, a awm ni..." Sam 87:7

Kan Pathian hian kan mihring hlui zia 'siam that' ringawt a tum ngai lo va, chhung lam atangin a siam thar thin zawk a ni. Pathianin nun thar min pek hian ze thar a rah chhuak a, Adama rah ni lo Isua atanga lo chhuak zia a rah chhuak zawk thin. Pathianin kan nuna tihthianghlim hna a thawh chuan, mihringin thatna leh theihna kan neih ve te hi a ral tial tial zel a. Tholeh Isua nunah chauh inngat zel thei turin min hruai thin a ni.

Mihring thatna leh duhna te a ral zel hian Pathianin keimahniah hna a thawk tih a tichiang a. Mihring felna leh thatna te vawn hram hram kan tum lai hian Pathianin min hruai a tumna chu Isua Krista nun min neihtir a ni zawk si a. Miin Pathian khawngaihna a pek ang ni miah lova rawng bawl an tum chiam hian hmuh a hrehawm thin a, an mihring thatnain rawngbawl an tum thin si a ni. Pathian chuan kan mihrinna zia hi siam that a tum lo va, a chhan chu Isua duh zawng nen a inpersan em vang a ni. Mihring hmangaihna te, a dawhtheihna te, a thianghlim vena zawng zawngte hi Isua tan a tawk zo lo reng reng a. Amaherawhchu, kan nihna zawng zawng nena Pathian tana kan inpek pumhlum chuan, Isua Krista nungchang ang pu turin keimahniah rah tha a chhuah thin a ni. Chutah chuan kan nun zia zawng zawng chu Pathian min pek a ni zel a ni.

December 31

Nimin

"Hmanhmawh takin in kal chhuak dawn si lo va, tlan chhiain in kal dawn hek lo: LALPA chuan in hma a hruai dawn si a; Israel-ho Pathian chu in hnudaltu a ni ang." Isaia 52:12

Kum a lo tawp hian beiseina nen kan hma lam hun lo la awm tur kan thlir thin a, hun liam tawh kan hriat chhuah erawh chuan keimahniah nawm lohna min siam thin. Hun kal tawha kan thil lo tih sual leh fel lo avangin waviina Pathian khawngaihna kan chan mek pawh hi a nih tur angin kan chang famkim lo fo mai. Amaherawhchu, kan Pathian hi engkim chung a thuneitu a ni a, kan nun dan duhawm lo kan hriat rengte pawh kan thlarau nun than zelna hmanruaah a chantir thin a. Khang thil tha lo kan hriat chhuah fote khan waviina fimkhur turin min buatsaih zel a ni.

"Lalpa chuan in hma a hruai dawn..." tih hi a ropui ngawt mai. Keini kan hlawhchhamnaah khan Pathianin a thiltihtheihnain min hruai dawn tihna a ni a. Kan tlukna ngaiah kan tluk nawn tawh lohna turin min chelh tlat ang a, min en zui zel dawn a ni. Pathian chuan hun kal tawha kan khawlohna pawh a thleng phak vek a, min ngaidam thin a ni.

Kum thar kan luh mek lai hian ngaihtuahna hmang mang lova hmanhmawh takin i lut lo vang u. Pathian atanga chhuak dawhtheihna nen Israelte Pathian ngei kha kan hmaah a kal dawn tih hria ila. Kan nimin nun, hun kal tawha kan tih dik loh te kha siam that theih a ni tawh lo va, hun tha kan neih te pawhin min liamsan tawh ngei mai. Amaherawhchu, hun lo kal tur atana fimkhur taka kan nun theih nan kan lungngaihna leh nawm lohna zawng zawng hi hmanruaah Lalpa chuan a hmang thin. Hun kal tawh chu Isua kutah dah mai tawh ang che.

Hun liam tawha siam that theih tawh loh nun hlui kha chu Pathian kutah dah tawp mai la, i la hmabak hi amah nen chak leh huai taka hmachhawn turin inbuatsaih rawh le.

BIBLE CHANG ZAWNAWLNA

Genesis	mm/dd	2 Chronicles	mm/dd
5:24	10/12	15:17	4/15
9:13	12/6	Joba	
12:8	1/6	42:10	6/20
13:9	5/25	Psalm	
15:12	1/19	25:12	6/2
18:17	3/20	25:14	6/3
22:2	4/26, 11/11	37:5	7/5
22:9	1/8	37:8	7/4
22:16-17	11/17	46:10	2/22
24:27	11/14	55:22	4/13
41:40	12/5	87:7	12/30
Exodus		97:2	1/3
2:11	10/13	123:2	11/24
3:4	4/18	123:3	11/23
20:19	2/12	Thufingte	
59:16	3/20	29:18	5/9
Josua		Isaia	
24:15	7/8	6:1	7/13
24:19	7/9	6:5	7/3
I Samuela		6:8	1/14, 1/16
3:10	2/13	7:14	12/25
3:15	1/30	26:3	2/11
II Samuela		35:7	7/6
23:16	9/3	40:26	2/10
I Lalte		40:28	2/9
2:28	4/19	40:31	7/20
19:5	2/17	45:22	1/22
II Lalte		49:5	9/21
2:12	8/11	52:12	12/31
		53:3	6/23
		59:16	3/30
		60:1	2/19

BIBLE CHANG ZAWNAWLNA

Jeremia	mm/dd		mm/dd
1:8	6/27	8:22	3/11
2:2	1/21	8:26	8/12
4:1	12/27	9:38	10/16
45:5	4/27, 4/28	10:27	2/14
		10:34	12/19
Ezekiela		11:1	8/1
37:3	6/1	11:25	10/10
		11:28	6/11, 8/19,
Habakuka			8/20, 10/8,
2:3	5/2		10/22
		11:29	4/14
Matthaia		14:28-30	6/18
3:17	10/13	15:19	7/26
5:3	7/21, 8/21	16:24	12/11
5:3-10	7/25	17:20	10/31
5:8	3/26	18:3	12/28
5:20	7/24	18:5	5/31
5:23	9/26	20:22	9/12
5:23-24	9/24, 12/11	20:28	2/23
5:25	6/30	26:36, 38	4/5
5:26	7/1	26:40	9/5
5:30	6/29	26:46	2/18
5:39	7/14	28:18-19	10/14
5:41	9/25	28:19	10/27
5:48	9/20		
6:6	8/23, 9/16	Marka	
6:25	1/27, 5/23	1:17	6/13
6:26-28	5/18	4:10	1/13
6:30	1/26	4:34	1/12
6:33	5/21	6:45	7/28
7:1	6/17	9:2	10/1
7:2	6/22	9:9	4/7
7:9	8/24	9:22	10/2
7:11	7/16	9:29	10/3
7:13-14	7/7		

BIBLE CHANG ZAWNAWLNA

	mm/dd		mm/dd
10:21	9/28	24:49	5/27
10:28	3/12	24:51	5/17
10:32	3/15		
14:6	2/21	Johana	
16:12	4/9	1:12	8/15
Luka		1:38-39, 43	6/12
1:35	8/8	1:48	9/10
2:49	8/7	2:24-25	5/31, 7/30
9:57	9/27	3:3	1/20, 8/15
9:61	5/30	3:5	11/28
10:19-20	8/30	3:7	8/15
10:20	4/24	3:16	3/13
11:1	8/28	3:29	3/25
11:9	6/10	3:30	3/24
11:10	6/9	4:11	2/26, 2/27
12:40	3/29	4:14	9/7
14:26	7/2	6:44	12/22
14:28	5/7	6:66	12/29
18:1	12/13	6:67	3/9
18:22	8/17	7:17	7/27
18:23	8/18	7:38	9/2, 9/6
18:31	8/3, 8/4, 9/23	8:36	11/18
18:31	3/4, 8/5	10:3	8/16
18:41	2/29	11:6	10/11
19:42	4/3	11:7-8	3/28
21:19	5/20	11:26	11/6
22:28	9/19	11:40	8/29
22:53	6/24	11:41	8/9
23:26	1/11	12:27-28	6/25
24:21	2/7	12:32	12/20
24:26	4/8	12:35	8/27
24:32	3/22	12:36	4/16
		13:13	7/19, 9/22
		13:14	9/11

BIBLE CHANG ZAWNAWLNA

	mm/dd		mm/dd
13:17	6/8	21:17	3/1, 3/2, 3/3
13:36	1/5	21:21, 22,	11/15
13:37	1/4	Tirhkohte Thiltih	
14:9	1/7, 4/21, 10/29	9:5	7/18
14:12	10/17	9:17	4/2
14:13	6/7	20:24	3/4, 3/5
14:15	11/2	24:16	5/13
14:27	8/26, 12/14	26:14	1/28
14:31	2/20	26:15	1/29
15:4	6/14	26:16	1/24
15:11	8/31	26:18	1/10
15:13, 15	6/16	26:19	3/11
15:15	8/25	Rom	
15:22, 24	10/29	1:1	1/31
16:8	11/19	1:14	7/15
16:14	11/29	3:24	11/28
16:23	5/28	5:10	10/28
16:26-27	5/29	5:12	10/5
16:26	8/6	6:4	1/15
16:30-31	2/28	6:5	4/11
16:32	4/4	6:6	4/10
16:33	8/2	6:9-11	4/12
17:4	9/13, 11/21	6:13	10/9
17:6	9/4	6:16	3/14
17:19	12/3	8:16	10/22
17:21	5/22	8:26	11/8
17:22	12/12	8:28	11/7, 12/18
18:36	10/19	8:27, 34	4/1
20:21	10/26	8:35	5/19
20:28	1/18	8:37	3/7
21:7	4/17	14:7	2/15
21:16	6/19		

BIBLE CHANG ZAWNAWLNA

I Korinth	mm/dd	mm/dd
1:2	10/4	7:10 12/7
1:17	2/1	10:5 9/8, 9/9
1:30	7/23	11:3 9/14
2:1-5	7/17	12:15 2/24, 2/25
2:4	7/17, 12/3	
2:12	12/21	Galatia
2:14	12/17	1:15 1/25
3:3	3/23	1:15-16 1/17, 10/6
3:9	4/23	2:20 3/8, 3/21, 11/3, 11/13
4:9-13	2/3	4:22 12/10
6:19	11/1	5:1 5/6
9:16	2/2, 9/29	5:24 12/9
9:22	10/25	6:14 11/25, 11/26, 11/27, 12/23
10:13	9/17	
10:31	11/16, 11/22	Ephesi
13:4	4/30, 11/12	1:7 11/20
15:10	11/30	1:18 5/15
		4:13 7/12
II Korinth		5:14 2/16
1:20	4/20	6:13, 18 12/16
2:14	10/24	6:18 5/3
3:18	1/23, 4/22	
4:2	9/15	Philippi
4:10	5/14	1:20 1/1
5:7	5/1	2:12, 13 6/6
5:9	3/17	2:17 2/5
5:10	3/16	3:10 7/11
5:14	2/4	3:12 6/28, 12/2
5:17	10/23, 11/12	
5:21	10/7, 10/29	Kolosa
6:1	6/26	1:24 9/30, 11/9
6:4	3/6	3:3 12/24
7:1	3/18	

BIBLE CHANG ZAWNAWLNA

I Thesolonika mm/dd

3:2 11/10
 4:3 7/22, 10/20
 5:17 5/26
 5:19 8/13
 5:23 1/9, 2/8

2 Timothea

2:15 12/15
 4:2 3/10, 4/25
 4:6 2/6

Hebrai

4:15 9/18
 9:26 10/5
 10:9 5/31
 10:14 12/8
 10:19 5/4
 10:24-25 7/10
 11:6 10/30
 11:8 1/2, 3/19
 11:8 1/2
 12:5 8/14
 13:5 6/4
 13:5, 6 6/5

Jakoba

1:4 7/31
 1:14 9/18
 2:10 12/1
 4:8 11/4

I Petera

1:16 9/1
 2:9 6/21
 2:24 4/6

mm/dd

4:13 11/5
 4:17 5/5
 4:19 8/10

2 Petera

1:4 5/16
 1:5 5/10, 6/15
 1:7 5/11
 1:8 5/12

I Johana

1:7 12/26
 2:2 10/15
 3:2 4/29
 3:9 8/15
 5:16 3/31

3 Johana

7 10/18

Juda

20 10/21

Thupuan

1:7 7/29
 1:17 5/24
 2:7 12/4
 3:10 5/8
 4:1 3/27